

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
ESKİ TÜRK DİLİ BİLİM DALI

ÇAĞATAY DÖNEMİ KADIN ŞAİRLERİNDEN NADİRE
BEGÜM'ÜN ŞİİRLERİ
(TRANSKRİPSİYONLU METİN-İNCELEME-DİZİN)
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Bibi Najla HASSANİ

BURSA - 2022

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
ESKİ TÜRK DİLİ BİLİM DALI

ÇAĞATAY DÖNEMİ KADIN ŞAİRLERİNDEN NADİRE
BEGÜM'ÜN ŞİİRLERİ
(TRANSKRİPSİYONLU METİN-İNCELEME-DİZİN)
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Bibi Najla HASSANİ

Danışman:

Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ

BURSA - 2022

ÖZET

Yazar adı soyadı	Bibi Najla HASSANİ
Üniversite	Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim dalı	Türk Dili ve Edebiyatı
Bilim dalı	Eski Türk Dili
Tezin niteliği	Yüksek Lisans
Mezuniyet tarihi	13/01/2022
Tez danışmanı	Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ

ÇAĞATAY DÖNEMİ KADIN ŞAİRLERİNDEN NADİRE BEGÜM'ÜN ŞİİRLERİ (TRANSKRİPSİYONLU METİN - İNCELEME - DİZİN)

Çalışmanın amacı, Çağatay Devri'nin son döneminde yaşadığı bilinen Nadire Begüm'ün yazmış olduğu şiirlerin transkripsiyonlu yazı çevrimini yaparak bu şiirlere ait dil incelemesiyle şiirin yazıldığı dönemin dil özelliklerini dikkatlere sunmaktır.

Çalışma Giriş bölümü haricinde “Ses Bilgisi” ve “Kavramların İşaretlenmesi” ve “Kavram İlişkileri” olmak üzere üç ana bölümden oluşmaktadır. “Ses Bilgisi” bölümünde Nadire Begüm'ün yazdığı şiirlerde bulunan ünlü ve ünsüzlerin özellikleri incelenmeye çalışılmıştır. “Kavramların İşaretlenmesi” bölümünde ise şiirde bulunan kavram işaretleri ve bu kavramların nasıl işaretlendiği üzerinde durulmuştur. “Kavram İlişkileri”nde ise isim işletimi ve fiil işletimi ekleri incelenmiştir. Çalışmanın sonunda ise transkripsiyonlu metin ve dizin eklenmiştir.

Her başlığa en az bir tane örnek verilmek suretiyle yapılan çalışmanın Çağatay Türkçesi çalışmalarına katkı sunması amaçlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Çağatay Türkçesi, Nadire Begüm, Çağatay şiiri, ses bilgisi, şekil bilgisi.

ABSTRACT

Name & surname	Bibi Najla HASSANI
University	Bursa Uludağ University
Institute	Institute of Social Sciences
Field	Turkish Language and Literature
Subfield	Old Turkish Language
Degree awarded	Master
Date of degree awarded	13/01/2022
Supervisor	Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ

POEMS OF NADIRE BEGUM, ONE OF THE WOMAN POETS OF THE CHAGATAI PERIOD (TRANSCRIBED TEXT-REVIEW-INDEX)

The aim of the study is to make a transcription of the poems written by Nadire Begüm, who is known to have lived in the last period of the Çağatay Era, and to present the language features of the period in which the poem was written, by analyzing the language of these poems.

Apart from the Introduction part, the study consists of three main parts, namely "Phonology" and "Marking Concepts" and "Concept Relations". In the "Sound Information" section, the features of the vowels and consonants in the poems written by Nadire Begüm were tried to be examined. In the section "Marking the Concepts", the concept signs in the poem and how these concepts are marked are emphasized. In "Concept Relationships", noun operation and verb operation suffixes were examined. At the end of the study, the transcribed text and index were added.

It is aimed that the study, which is done by giving at least one example for each title, will contribute to the studies of Chagatai Turkic.

Keywords: Chagatai Turkish, Nadire Begüm, Chagatai poetry, phonetics, morphology.

ÖN SÖZ

İnsan dili; insanlar arasında iletişimi sağlayan, milletlerin sahip oldukları kültürel kodların taşıyıcısı olan, kendi içinde belirli sisteme sahip bir varlıktır. Türk dili de kendine özgü sistematik yapısıyla yeni kavram işaretleri meydana getirirken anlamlı dil öğeleri (isimler, fiiller) ve görevli dil öğelerinden [ekler (ek+ekler, ek+edatlar), edatlar, bağlaçlar] faydalanır.

Çalışmada, Çağatay Türkçesi Devri'nin son döneminde yaşamış olan kadın şair Mahlarayım Nadire Begüm'ün şiirlerinin dil incelemesi yapılarak şiirlerin sözlüğü (dizini) hazırlanmıştır. Türk dilleri ailesinin Orta Asya grubuna mensup olan Çağatay Türkçesi, 15. yüzyılın başlarından 20. yüzyılın başına kadar Oğuzlar dışındaki tüm Müslüman Türkler tarafından ortak yazı dili olarak kullanılmış olan Türk yazı dilidir. Bu yazı dilinin günümüzdeki uzantısı Özbek Türkçesidir. Çağatay Türkçesinin gelişmesinde Harezmi Türkçesinin ve Altın Ordu Kıpçak Türkçesinin, dolayısıyla da Karahanlı Türkçesinin edebî geleneğinin tesiri vardır.

Bu çalışmada, Afganistanlı kadın şairlerinden Dr. Şafika Yarkın tarafından hazırlanan *Nadire Begüm'ün Şiirleri* adlı eser esas alınmıştır. Arap, Latin ve Kiril harfli basımları mevcut olan kitabın Arap harfli basımı Latin harflerine çevrilmiştir.

Yüksek lisans öğrenimimde ve tez yazım sürecimde beni her anlamda destekleyen, değerli bilgileri ve deneyimleri ile benim yolumu aydınlatan kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ'a sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunuyorum. Tez savunma jürimde yer alarak beni onurlandıran Prof. Dr. Hülya TAŞ'a ve Doç. Dr. Nurşat BİÇER'e; yüksek lisans eğitimim ve tez hazırlama sürecinde destek ve yardımlarını benden esirgemeyen Arş. Gör. Burcu KAYA ÇAKI'ya ve Arş. Gör. Dr. Kadriye HOCAOĞLU ALAGÖZ'e; değerli hocalarım Öğr. Gör. Nazmi ŞEN'e, Dicle TEBEROĞLU'na; dönem arkadaşlarım Fidan DOĞRU'ya; İsmail EMİRŞAH'a; Türkiye burslusu olarak yüksek lisans yapmama hak tanıyan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına; her zaman yanımda olduklarını hissettiren ve bana güvenen aileme canıgönülden teşekkürlerimi sunuyorum.

Bibi Najla HASSANI

Bursa / 2022

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI.....	ii
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	vii
ÖN SÖZ	viii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR	xv
DİL BİLGİSİYLE İLGİLİ İŞARETLER.....	xvi
GİRİŞ	1
1. ÇAĞATAY DÖNEMİ VE TÜRKÇESİ.....	1
2. NADİRE BEGÜM'ÜN YAŞADIĞI DÖNEM, HAYATI, SANATI VE ESERLERİ 7	

BİRİNCİ BÖLÜM

SES BİLGİSİ

1. ÜNLÜLER	11
1.1. ARAPÇA VE FARŞÇA KELİMELEERDE ÜNLÜLER.....	11
1.2. KAPALI /é/ SESİ.....	12
1.3. KALINLIK – İNCELİK UYUMU.....	13
1.4. DÜZLÜK – YUVARLAKLIK UYUMU	13
1.5. ÜNLÜLERLE İLGİLİ TESPİT EDİLEN ÖZELLİKLER	14
1.5.1. Ünlü Değişimleri.....	14
1.5.2. Ünlü Düşmeleri.....	14
2. ÜNSÜZLER.....	14
2.1. ÜNSÜZLERLER İLGİLİ TESPİT EDİLEN ÖZELLİKLER.....	14
2.1.1. Ünsüz Uyumu	14

2.1.2. Ünsüz Türemesi	15
2.1.3. Ünsüz Düşmesi	15
2.1.4. Ünsüz Değişimi.....	15
2.1.5. Ünsüz Göçüşmesi.....	15
2.1.6 Hece Düşmesi	15

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMLARIN İŞARETLENMESİ

1. KAVRAMLARIN İŞARETLENMESİ	16
1.1. KÖK VEYA KÖKEN HÂLİNDEKİ KAVRAM İŞARETLERİ	16
1.2. GÖVDE HÂLİNDEKİ KAVRAM İŞARETLERİ.....	17
1.2.1. İsimden İsim Yapım Ekleriyle Türetilmiş Kavram İşaretleri	17
1. /+A/	17
2. /+çA/	17
3. /+GA/	17
4. /+lık/	18
5. /+GU/	18
6. /+Duz/	18
7. /+TIz/.....	18
8. /+TI/	18
1.2.2. İsimden Fiil Yapım Ekleriyle Türetilmiş Kavram İşaretleri.....	19
1. /+1A/	19
2. /+rA/.....	19
1.2.3. Fiilden İsim Yapım Ekleriyle Türetilmiş Kavram İşaretleri.....	19
1. /-K/	19
2. /-ku /	19

1.2.4. Fiilden Fiil Yapım Ekleriyle Türetilmiş Kavram İşaretleri	19
1. /-tür-/	19
2. /-t-/.....	20
3. /-TUr-/	20
4. /-KIz-/.....	20
5. /-Ar/	20
2. SÖZCÜK VE SÖZCÜK GRUPLARI	21
2.1. ZAMİRLER / ADILLAR	21
2.1.1. Kişi Zamirleri.....	21
2.1.2. İşaret Gösterme Zamirleri	22
2.1.3. Soru Zamirleri	22
2.1.4. Dönüşlülük Zamirleri.....	22
2.2. SIFATLAR / ÖN ADLAR.....	23
2.2.1. Niteleme Sıfatları	23
2.2.2. İşaret Sıfatları.....	23
2.2.3. Sayı Sıfatları.....	24
2.2.3.1. Asıl sayı Sıfatları.....	24
2.2.3.2. Topluluk Sayıları.....	24
2.2.4. Soru Sıfatları	25
2.2.5. Belirsizlik Sıfatları	25
2.3. ZARFLAR / BELİRTEÇLER.....	26
2.3.1. Yer-Yön Zarfları	26
2.3.2. Zaman Zarfları	27
2.3.3. Azlık- Çokluk (Miktar) Zarfları.....	28
2.3.4. Durum Zarfları	28

2.3.5. Soru Zarfları.....	28
2.4. EDATLAR.....	29

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KAVRAM İLİŞKİLERİ

1. İSİM İŞLETİMİ	31
1.1. ÇOKLUK KATEGORİSİ.....	31
1.1.1. Morfolojik Yolla / Ekler Vasıtasıyla Çokluk Yapımı.....	31
1. /+lAr/	31
2. /+°z/	32
1.1.2. Kelime veya Kelime Grupları Vasıtasıyla (Sentaktik Usulle) Çokluk Yapma.....	32
1.2. İYELİK KATEGORİSİ	32
1.2.1. I. Teklik Şahıs İyelik Eki /+Im/	32
1.2.2. II. Teklik Şahıs İyelik Eki /+İñ/	32
1.2.3. III. Teklik Şahıs İyelik Eki /+(s)I/.....	33
1.2.4. I. Çokluk Şahıs İyelik Eki /+ImIz/.....	33
1.2.5. II. Çokluk Şahıs İyelik Eki /+İñIz/.....	33
1.2.6. III. Çokluk Şahıs İyelik Eki /+lArI/	33
1.3. HÂL KATEGORİSİ	34
1.3.1. Yalın Hâl.....	35
1.3.2. Seslenme Hâli	35
1.3.3. Özne Hâli	36
1.3.4. İlgi Hâli	36
1.3.5. Bulunma Hâli	36
1. Yerde Bulunma Hâli	37

2. Zamanda Bulunma Hâli	37
1.3.6. Ayrılma Hâli	37
1.3.7. Yönelme Hâli	37
1.3.8. Nesne Hâli.....	38
1.3.9. Sebep Hâli.....	38
1.3.10. Nasıllık Hâli	38
1.3.11. Vasıta Hâli	39
1.3.12. Sınırlandırma Hâli.....	39
2. FİİL İŞLETİMİ	40
2.1. KİP EKLERİ.....	40
2.1.1. Bildirme Kipleri	40
1. Geniş Zaman Kipi /-°r/.....	40
2. Görülen/Bilinen Geçmiş Zaman Kipi /-TI/	41
3. Duyulan/Öğrenilen Geçmiş Zaman Kipi /-mİş/, /-İp/, /-İpdUr/, /- İpdUrUr/42	
3.1. /-mİş/	42
3.2. /-İp/.....	42
3.3. /-İpdUr/	43
4. Gelecek Zaman Kipi	43
1. /-(A)y/	43
2. /-GAy/	43
3. /-GU/	44
5. Şimdiki Zaman Kipi.....	44
2.1.2. Tasarlama Kipleri.....	44
1. İstek Kipi.....	44
2. Emir Kipi	45

3. Dilek-Şart Kipi:.....	45
4. Gereklilik Kipi	45
2.1.3. Birleşik Fiil Çekimi.....	46
1. Hikâye	46
2. Rivayet	46
3. Şart	47
2.2. ŞAHIS EKLERİ.....	47
2.2.1. I. Tekil Şahıs	47
2.2.2. II. Tekil Şahıs	47
2.2.3. III. Tekil Şahıs	48
2.2.4. III. Çoğul Şahıs	48
NADİRE BEGÜM'ÜN ŞİİRLERİ.....	49
SONUÇ	160
KAYNAKLAR	162
EKLER.....	168
DİZİN.....	172

KISALTMALAR

Ar.	: Arapça
bkz.	: Bakınız
b.	: Baskı
Çev.	: Çeviren
Far.	: Farsça
ffye.	: Fiilden fiil yapım ekleri
fiye.	: Fiilden isim yapım ekleri
FN.	: Fırakname
Fr.	: Fransızca
G	: Gazel
Haz.	: Hazırlayan
ifye.	: İsimden fiil yapım ekleri
iiye.	: İsimden isim yapım ekleri
M.	: Muhammes
MÜ	: Müseddes
MÜS	: Müsemmen
T.	: Türkçe
TB	: Terci-i bend
TERK	: Terkib-i bend

DİL BİLGİSİYLE İLGİLİ İŞARETLER

°	: a, e, ı, i, u, ü
Ø	: işaretsiz biçim birim
+	: isim soylu öge
-	: fiil soylu öge
(...)	: x (y): x'in kapsamında y vardır
<	: x<y : y, x'ten eskidir
=	: eşittir
/	: ve, veya
~	: x~y : x'de y'de geçerlidir
... / ..	: eksiktir

GİRİŞ

1. ÇAĞATAY DÖNEMİ VE TÜRKÇESİ

Çağatayca, Çağatay Türkçesi veya Doğu Türkçesi, 15. yüzyılda Timurluların idaresi altında gelişen ve 15. yüzyıldan 20. yüzyılın başlarına dek Oğuzlar dışındaki tüm Müslüman Türkler tarafından ortak yazı dili olarak kullanılan Türk yazı dilinin Türkoloji literatüründeki adı Çağatay Türkçesidir (Ercilasun, 2019: 400).

Çağatay¹ Han, Cengiz Han'ın ilk eşi olan Börte Hatun'dan doğan ikinci oğludur. Cengiz Han, 1227 yılında vefat etmiştir. İmparatorluk döneminde Türk-Moğol Devleti'nin yönetimi, onun dört oğlu (Cuci, Çağatay, Ögeday, Tuluy) arasında bölünmüştür. Bu paylaşım sonrasında; "Çağatay Han'a Harezm, Maverünnehir, Yedisu (İli Vadisi), Belh, Bedeşan, Kaşgar ve Cungarya bölgeleri verilmiştir. Sonraları bu topraklarda Çağatay Hanlığı kurulmuştur. 1242 yılında Çağatay'ın ölümünden sonra Çağatay Hanlığı Maverünnehir ve Moğolistan olmak üzere ikiye ayrıldıysa da Tuğlu Demir (Tuglug Temir) tarafından yeniden birleştirilmiştir" (Alyılmaz, 2011: 11).

Doğuda Çağatay Han, belirtilen coğrafyayı, Cengiz Han'ın vefatından sonra 1229 yılında toplanan kurultayda han seçilen kardeşi Ogeday adına yönetmiştir. Çağatay Hanlığı veya Çağatay Devleti olarak bilinen bağımsız siyasi yapı Çağatay Han'ın vefatından sonra meydana getirilmiştir. Çağatay sözcüğü özellikle Duva Han'ın zamanında devletin resmî adı olarak kullanılmaya başlarken aynı zamanda Maverünnehir'de yaşayan konargöçer Türkleri tanımlamak için de kullanılmaya başlanmıştır. Bu adlandırma, Çağatay Hanlığı'nın ortadan kaldırılmasından sonra da varlığını sürdürmüştür. Timurlular Devri ve sonrasında hatta 19. yüzyıla dek Çağatay adının bazı konargöçer topluluklar arasında kimlik mahiyeti taşıdığı görülmüştür. (Argunşah, 2018: 16).

¹ Çağatay sözcüğü farklı yerlerde farklı biçimlerde telaffuz edilmektedir. Moğollarda Tsagaday (Цагадай), Kazakistan'da ğağatay (Шағатай), Özbekistan'da Çiğatây (Чигатой), Azarbaycan'da Cığatay/Çağatay (sızıcı /ğ/ ile), İran'da Çağatay/Coğatay (sızıcı /ğ/ ile) ve Ruslarda Чагатай (Джагатай) biçiminde yer almaktadır. Çağatay sözcüğünün etimolojisi ile ilgili fazla çalışmaya rastlanmamıştır. Muraja Dohsson, Moğol Tarihi adlı eserinde şöyle demektedir: "Çağatay uzun kulaklı demektir. Moğollar yaban eşeğine derlerdi. Özellikle Gobi çölünde sürülerle yaban eşeği vardı. Atlar koşuda bunlara yetişemezdi" (Dohsson, 1924: 109) // Moğ-Les: Çaga "küçük çocuk" (252); Çagadu "başka, karşı; öte, öbür, arka, ötede" (252); Çagan "ak, beyaz, saf, temiz" (253); Çagatu/Çagtu "sıradan kimse, soylu sınıftan olmayan" (255); Çagaca "yasak; yasa, kural" (255); Çagacatay "yasaklı, yasak edilmiş" (256); Çagtay "çağlı, zamanlı" (257). Cengiz Han'ın ikinci oğlu Çağatay'ın yasa işleriyle uğraşması dikkate alınırsa bizce bu adın Çagacatay ile ilgili olması olasılığı daha güçlüdür.

Çağatay Dönemi ve Türk dillerimin zirve isimleri bu dönemle ilgili çok önemli ve yol gösterici olan bilgileri kaydetmektedirler. Bu görüşler incelendiğinde bunların birbirinden farklı görülmektedir. Çağatay Dönemi ile ilgili bazı görüşler şunlardır:

Çağataycanın büyük uzmanlarından biri olan Janos Eckmann, Çağatay Türkçesini kendi içinde üç döneme ayırır:

1. Klasik Öncesi Dönem (15. yüzyıl başları – 1465'e kadar)
2. Klasik Dönem (1465 – 1600)
3. Klasik Sonrası Dönem (1600 - 1921) (Eckmann, 2009: 16).

1. Klasik Öncesi Dönem

Çağatay Türkçesi, önceleleri Türkistan, Horasan ve İran sahalarıyla Harezmi'de, daha sonra Altın Ordu sahasında meydana gelen gelişmeler sonucunda Herat ve Semerkant gibi medenî ve siyasi merkezlerinde klasik bir dil özelliği kazanmaya başladı (Eraslan 1986: 568). Çağatay Türkçesinin bu ilk dönemi 1390'lı yıllarda yazılan ilk eserlerden başlayıp, Nevâyî'nin ilk Divanını yazdığı 1465 yılına kadarki 70-75 yıllık bir süreyi kapsamaktadır. Bu dönemin dili Klasik dönemden bazı farklılıklar gösterir. Bu dönemin eserlerinde Harezmi Türkçesinin etkileri görülmektedir. (Argunşah, 2018: 22).

Bu dönemin başlıca isimleri ve temsilcileri şunlardır: Sekkâkî, Yusuf Emirî, Haydar Harezmi, Lutfî, Seyyid Ahmed Mirza, Yakini, Atâ ve Ahmedî.

2. Klasik Dönem

Bu dönem kimi zaman Nevâyî, kimi zaman Nevâyî - Baykara dönemi olarak da anılır. Çağatay Türkçesinin en büyük şair ve yazarı Ali Şir Nevâyî dönemin kültür ve sanat merkezi Herat'ta Hüseyin Baykara'nın mühürdarı, nedimi ve divan beyi olmuştur. (Argunşah, 2018: 46). Bu dönemin başlıca isimleri şunlardır: Ali Şir Nevâyî, Hüseyin Baykara, Hâmidî, Şahî, Şiban Han, Muhammed Salih ve Bâbü Şah.

3. Klasik Sonrası Dönem

Çağatay Türkçesinin Klasik Dönemi 1600'de sona erer. Buhara ve Hive Hanlıkları, 18. yüzyılda da Hokand Hanlığı kurulur. 17. yüzyılda Kâşgar'da ve Fergâna şehirlerinde Çağatay Türkçesi resmî dil ve kültür dili olarak Farsça'dan daha fazla kullanılmıştır.

(Ercilasun, 2019: 420). Bu dönemin en önemli isimleri Ebülğazi Bahadır Han, Baba Rahim Meşreb, Ömer Han, Nadire Begüm, Şinasî, Üveysî ve Zibbünisa'dır.

A. Samoyloviç, XV. yüzyıldan başlayıp XX. yüzyıla kadar devam eden Orta Asya edebî dili için Çağatayca tabirini kullanır ve bu yazı dilini dört devreye ayırır. Bunlar:

1. *Karahanlı Kâşgar Türkçesi (XI-XIII. yüzyıllar),*

2. *Kıpçak-Oğuz Türkçesi (XIII-XIV. yüzyıllar),*

3. *Çağatay Türkçesi (XV-XIX. yüzyıllar),*

4. *Özbek Türkçesi (Özbekçe), (20. yüzyıl). M. A. Şerbak, Çağatay Türkçesini Özbek dilinin bir dönemi olarak kabul ederek Özbekçeyi şu devrelere ayırır:*

a) *İlk devir (X-XIII. yüzyıllar). Müşterek devir olup Batı ve Güney Türkçesi unsurlarının dile girdiği dönemdir.*

b) *İkinci devir (XIV-XVII. yüzyıllar): Suni bir dil olarak kabul ettiği Çağatayca Devri'dir.*

c) *Üçüncü devir (XVII-XVIII. yüzyıllar): Özbekçeye mahallî dil unsurlarının girdiği devirdir (Alyılmaz, 2011: 7).*

Fuad Köprülü ise Çağatay dilini ve edebiyatını beş devreye ayırmıştır:

1. *İlk Çağatay devri (XIII-XIV. yüzyıllar),*

2. *Klasik devrin başlangıcı (XV. yüzyılın ilk yarısı),*

3. *Klasik Çağatay devri (XV. yüzyılın ikinci yarısı)*

4. *Klasik devrin devamı (XVI. yüzyıl),*

5. *Gerileme ve çöküş devri (XVII-XIX. yüzyıl) (Alyılmaz, 2011: 7).*

“Karahanlı (Hâkaniye) ve Hârezm - Altın-Orda Türkçelerinin devamı olarak Çağatay, İlhanlı ve Altın-Orda Devletleri'nin edebî merkezlerinde XIII - XV. yüzyıllar arasında gelişme gösteren ve Timurlular Dönemi'nde (1405-1506) İslam medeniyetinin tesiri altında zengin bir edebiyat meydana getiren Türk yazı diline Çağatay Türkçesi adı verilmektedir. Ayrıca bu yazı dili, Orta Asya'dan Batıya doğru göç edenlere nazaran, doğuda kalan Türk boylarının konuşup yazdıkları dil olduğu için Doğu Türkçesi, hatta

Ali Şir Nevâyi ile klasik bir nitelik kazanmasından dolayı ‘‘Nevâyi dili’’ olarak da isimlendirilmiŐtir’’ (Özkan, 1995: 27).

Çağatay adının başlangıçta Çağatay Hanlığı’nı ve bu hanlığın kurduğu devleti karşıladığını ifade eden Ölmez, daha sonra Maverâünnehir başta olmak üzere Çağatay Hanlığı’nın hakim olduğu topraklarda Türk ve TürkleŐmiŐ göçebe unsurlarına, Timurlular Dönemi’nde gelişen edebî Türk diline ve bu lehçe ile meydana getirilen edebiyata verildiğini belirtmektedir (Ölmez, 2007: 175).

‘‘Çağatay’’ teriminin bir edebî dili tanımlamak için kullanımını ilk kez Emir Ali Şir Nevâyi’de görmekteyiz. Nevâyi, *Mizanü’l Evzan* adlı eserinde ‘‘Çağatay lafzı’’ terimini kullanmıştır. Bununla birlikte Nevâyi dönemin edebî dilini tanımlarken daha çok ‘‘Türk Tili, Türkî Til ve Türkçe’’ gibi terimleri tercih etmektedir.

Doğu’da Nevâyi ve çağdaŐlarının dilini kastetmek için kullanılan Çağatay sözcüğü, Avrupa’da özellikle Vambery’nin 1967’de yayımladığı *Cagataische Sprachstudien* adlı eserden sonra rağbet kazandı ve birçok bilim adamı tarafından kullanılmaya başlandı. Iozef Thiiry, Martin Hartmann ve Vambery’nin yanı sıra birçok Alman ve Macar doğu bilimcisi Çağatayca ile yalnız belli bir dönem (XV-XIX. yüzyıl) içindeki yazı dilini değil, Batı ve Doğu Türkistan’ın yazı dili hâline gelmiŐ lehçelerini özellikle Özbekçeyi de içine alan bir yazı dilini kastetmiŐlerdir. Şeyh Süleyman Efendi de Lügat-i Çağatay ve Türkî-yi Osmanî adlı sözlüğünde bu görüşü benimsediğini, sözlüğüne aldığı Özbekçe sözcüklerle göstermiştir. Buna karşılık Fransız doğu bilimcilerinden E. Marc Quatremere, Çağatayca sözlük hazırlamıŐ olan Pavet de Courteille ve yine hazırlamıŐ olduğu Doğu Türkçesi sözlüğüyle tanıdığımız Alman bilim adamı Zenker Çağatayca için ‘‘Doğu Türkçesi’’ terimini tercih etmiŐlerdir (Ölmez, 2007: 177).

Çağatay Türkçesinin dil ve tarih sahnesine çıkışı, kökeni ve niteliği ile tarihî dönemleri hakkında çeşitli görüşler ileri sürülmüŐtür. Çağatay Türkçesi, Türk dilinin Köktürk (Göktürk) (VII-IX. yüzyıllar), Uygur (VIII-XI. yüzyıllar), Karahanlı (XI-XII. yüzyıllar), Hârezm (XIII-XIV. yüzyıllar) çizgisinde gelişen kolunun XIV. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Doğu’da gelişen şeklidir. Harezmi Türkçesinin içinde şekillenerek yazı dili hâline gelen iki lehçemiz vardır. Bunlardan biri Orta Asya’daki Türk dünyasının kuzeyinde gelişen Kıpçak Türkçesi, diğerisi ise Maverâünnehir’in doğusunda gelişen Çağatay Türkçesidir. Kıpçak Türkçesi XIV- XV. yüzyıllarda eserler vermiŐ, XVI.

yüzyılda güneydeki kol (Memlûk Kıpçakçası) Oğuzcalaşmış, kuzeydeki kol ise yazı dilindeki yerini Çağatay Türkçesine bırakmıştır. Bir başka söyleyişle Çağatay Türkçesi XV. yüzyıl ortalarından itibaren Anadolu ve Azerbaycan dışındaki -Oğuz koluna mensup Türkmenistan dâhil bütün toprakların ortak yazı dili olmuştur (Alyılmaz, 2011: 10).

Çağatay edebî dilinin kuruluşunda, müşterek Orta Asya yazı dilinin ve Moğol istilasından sonra bu bölgedeki mahallî şivelerin karışmasının rolüyle birlikte Fars edebî dilinin de etkisine dikkat çeken Eraslan, Fars edebiyatını örnek alan ve ona ulaşmayı gaye edinen Çağatay edebiyatının bilhassa üslupta geniş ölçüde onun tesiri altında kaldığını söyler. Nitekim Farsça resmî dil olarak Orta Asya Türk devletlerinde hüküm sürmüştür. Bu dönemde Orta Asyalı yazar ve şairler eserlerini Farsçayla yazmışlardır.(Argunşah, 2013: 20).

Türk dünyasının önemli isimlerinden biri olan Ahmet B. ERCİLASUN Çağatay Türkçesi ile ilgili şunları söylemektedir:

Çağatay Türkçesi, kuzey- doğu Türkçesinin ikinci döneminin adıdır. 15.yüzyıl başlarında başlar, 20. yüzyıl başlarına kadar devam eder. Müslüman olan bütün kuzey ve doğu Türklüğü bu dönemler arasında aynı yazı dilini kullanmıştır; bu yazı dilinin Türkoloji literatüründeki adı Çağatay Türkçesidir (Ercilasun, 2011: 400).

Çağatay Türkçesi ile ilgili YÜCEL şu bilgileri vermektedir:

Köktürk-Uygur-Karahanlı-Harezm çizgisinde gelişen Türk dilinin “doğu kolu”, bu dört dönemin özelliklerini bünyesinde toplayarak 15. yüzyılın başlarından 19. yüzyılın sonlarına kadar Asya’nın ortak yazı, bilim, sanat ve diplomasi dili olmuştur. Cengiz Han’ın ikinci oğlunun isminden alınarak 16. yüzyılda İranlı tarihçiler tarafından kavim ismi karşılığında kullanılan “Çağatay” kelimesi, 19. yüzyıl ortalarında Avrupalı bilim insanları tarafından dil/lehçe terimi olarak yaygınlaştırılmıştır. Bilim çevrelerinde Doğu Türkçesi, Çağatayca, Çağatay Türkçesi, Eski Özbekçe gibi terimlerle karşılanan ortak Türk dili, 17-18. yüzyıllardaki son döneminin ardından 19. yüzyılda yeni lehçelere dönüşme sürecine girmiştir. Bu ortak Türk dilinin 20. yüzyıldaki doğrudan devamı, Özbek Türkçesi ile Yeni Uygur Türkçesidir (Yücel, 2018: 54-55).

Naseem ise Türkçenin tarihî gelişimi üzerine şunları ifade etmiştir:

Doğu Türkçesi, Türk dilinin Eski Türkçeden sonra ortaya çıkan yeni yazı dillerinden biridir. Eski Türkçe, Türkçenin ilk gramer şekillerini içeren ana devresidir. 12.-13. yüzyılına kadar devam eden bu ilk yazı dili devresi, Türkçedeki iç ve dış gelişmeler ve değişiklikler neticesinde, yerini bu yüzyıllardan sonra yeni gramer şekillerini içine alan yeni yazı dilleri devrelerine bırakmıştır. Eski Türkçeden sonra önce iki yazı dili ortaya çıkmıştır. Bunlardan biri Kuzeydoğu Türkçesi, diğeri Batı Türkçesidir. Batı

Türkçesi Oğuz şivesine dayanan ve 13. yüzyıldan başlayarak Batı Türklük sahasında bugüne kadar devam edip gitmekte olan yazı dilidir. Kuzeydoğu Türkçesi, Orta Asya ve kuzey sahasında Eski Türkçenin daha yakın bir devamı olarak 13.-14. yüzyıllarda kullanılan yazı dilidir. Bu yazı dili 15. yüzyıldan itibaren Doğu Türkçesi ve Kuzey Türkçesi olmak üzere ikiye ayrılmış; böylece, 15. yüzyıldan itibaren Türkçe, Batı Türkçesi, Doğu Türkçesi, Kuzey Türkçesi olmak üzere üç yeni yazı dili halinde yirminci yüzyıla ulaşmıştır (Naseem, 2016: 2).

Türk dili tarihinde son derece önemli bir yeri olan Çağatay Türkçesi ve edebiyatı ile ilgili bugüne kadar dünyada pek çok çalışma yapılmıştır. Türkiye'deki yapılan çalışmaların çokluğu dikkat çekici ve önemlidir. Bu çalışmaların çoğu dehası ve olağanüstü eserleri ile Çağatay Türkçesine damgasını vuran Nevâyî üzerine yapılmıştır. Nevâyî ve eserleri üzerine çok sayıda kitap ve tez hazırlanmış, bildiriler sunulmuş ve makaleler yayımlanmıştır. Çağatay Türkçesinin farklı dönemlerinde yaşayan, eser ortaya koyan şair ve yazarların çoğunun hayatı ve edebî sanatları yeterince çalışılmamıştır. Özellikle Çağatay Dönemi'nin kadın şairleri ve eserleri üzerine yeterli çalışma yapılmamıştır.

Kadın şairlerin, Çağatay Dönemi'nde eser vermeleri daha sonraki dönemlerde gerçekleşmiştir. Buna sosyokültürel ve jeopolitik olarak birçok neden gösterilebilir. Ancak her şeye rağmen özellikle Harezmi ve Türkmenistan'da Zebunnisa başta olmak üzere Üveysî, Nadire, Mahzune, Nazime, Muazzam gibi kadın şairler yetişmiştir. Çağatayca Türkçesi dışında Farsça ve Tacikçe şairler yazabilecek kadar iyi yetişmiş bu kadın şairlerin en ünlüsü Üveysî ve Nadire'dir. (Kızıltunç, 2012:1).

2. NADİRE BEGÜM'ÜN YAŞADIĞI DÖNEM, HAYATI, SANATI VE ESERLERİ

Nadire Begüm, Çağatay Türkçesinin son döneminde (Çağatay Türkçesinin Klasik Sonrası Dönemi'nde) yaşamıştır. Çağatay Türkçesinin bu dönemi gerileme ve çöküş dönemi olarak bilinmektedir.

Hokand'da 1810-1822 yıllar arasında Ömer Han hanlık yapmıştır. Kendisi de bir şair olan Ömer Han, sarayında 70'ten fazla şair bulunurdu. Nemenganlı Fazlı, Gülhani, Hâzık, Mahmur, Mücrim ve üç kadın şair: Mazune, Üveysî ve Ömer Han'ın eşi Nadire de bu şairler arasındadır. (Eckmann, 1996: 217).

Ömer Han (1810-1822) ve oğlu Muhammed Alî Han (1822-1842) , Bu edebiyatın en parlak ve en canlı zamanıdır. Bu edebiyat, o sırada, âdeta Nevâyî ve Fuzulî'yi taklit eden şairlerin bir kuvvet gösterişi olmuştu.

Kardeşi olan Âlim Han'ın öldürülmesinden sonra tahta çıkan Ömer Han, çağdaş tarihçiler tarafından dindar ve âdil bir hükümdar olarak övülmektedir. Edebiyatı seven Ömer Han, şairleri korumuş ve onları sarayında etrafına toplamıştır. Kendisinin de Emîr mahlası ile Nevâyî tarzında yazılmış pek çok şiiri vardır. Ayrıca onun karısı Nadire ve oğlu Muhammed Alî de edebiyatla ilgilenen ve şiirler yazan kimselerdi. Bu dönemde, Ömer Han zamanı Hüseyin Baykara zamanıyla mukayese edilmiştir. (Tolkun, 2001: 168)

19. yüzyılın edebî merkezleri Hive ve Hokand'dır. (Ercilasun, 2018: 422) Nadire de Hokand'da yaşadığı için o dönemin şairlerinin sanatından etkilenmiştir. Böylece küçüklüğünden beri gizli olan şairlik kabiliyeti ortaya çıkmıştır. Şiirlerini Türkçe ve Farsça olarak yazmıştır.

Nadire, devrinde güzelliği ile ün kazanmış bir kadındı. Bu güzellik, onun Âlim Han'ın sarayına getirilmesine ve daha sonra 1817 yılında Ömer Han ile evlenmesine sebep olmuştur. Seçkin bir şair olan Nadire'nin Çağatayca ve Farsça yazılmış iki divanı zamanımıza kadar gelmiştir. Yazdığı samimi aşk şiirleri, kocasına karşı duyduğu büyük sevgisini dile getirir. Ömer Han ramazanda iftarı saray şairleri ve bilginleri ile yapardı. Kadın olduğu için Nadire bu toplantılara katılmaz ve kocasından ayrı yemek yerd. Bu yüzden bir gazelinde şöyle şikâyet etmektedir:

can körmedi rüzedin helâvet
iftârde yarsız né lezzet
yâr eylese yârı birle iftâr
yoğ rüzedede mundin özge devlet

el barça neşâţ bezmide şād
tā şubh çekib surūd-ı ‘işret
her şām maña nevāle-i ğam
iftār kıluŗġa boldı kısmet
māh-ı ramazān ki, feyz çoktu
mén ħastaga yārsız né rāĥat
her şām közimni yaşı şem‘im
ĥūn-i cigerim becāy-i şarbet
hicrān ile rūze cevr étalmes

ger bār ése, nādire, salāmet (Eckmann, 1996: 23).

Devlet yöneticiliği yapan kadın şairlerden biri Nadire (Mahlar Ayım) 1792² yılında bugün Özbekistan sınırları içerisinde yer alan Andican’da aristokrat bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Nadire’nin çocukluk dönemi ile ilgili net bilgilere ulaşılmamaktadır ancak ilk derslerini Atin Ay adlı bir bilgeden aldığı ve bu şekilde okuma yazma öğrendiği söylenmektedir. Annesi Ayşe Begüm, Babası, Özbek kabilelerinden Min uruğuna bağlı Rahmankulı Bek Hokand Hanı Narbotabiy’in (Narbota Bey) hükümdarlığı sırasında Andican şehrinin hâkimi idi. Hokand Hanı Narbota Bey vefat edince yerine oğlu Alimhan geçer fakat Nadire’nin babası yine aynı vazifede kalır. Nadire yeni hanın kardeşi olan Mergilan hâkimi Ömer Han ile 1808 yılında evlenir ve Mergilan’a yerleşir. Nadire’nin eşi Emir Ömer Han da dönemin zeki ve büyük şairlerinden biridir. Onun da bir şiir kitabı günümüze kadar ulaşmıştır. Şiir yazma konusunda Nadire’nin büyük destekleyicisi sayılmıştır. 1810 yılında Alimhan’ın öldürülmesi sebebiyle yerine han olan Ömer Han ile Nadire, hanlık merkezi Hokand’a gelir. (Tolkun, 2001: 168).

Nadire güzelliğinin yanı sıra zeki, aynı zamanda ilim ve edebiyata düşkün bir hanımdır. Şair, Hokand’a gelince buradaki hanlık kütüphanesinden çok yararlanır. Burada Sadı, Hâfız, Nevâyî, Fuzûlî, Bidil gibi büyük şairlerin eserlerini okur. Ömer Han şiiri çok sever, müşaareden büyük bir zevk duyar ve Nadire ile sık sık şiir yarışması yapardı. Ömer Han şiirle ilgili sorularına, Nadire hep hazırcevaplığıyla doğru cevap vermiştir. Ömer Han bu durumu çok beğenmiş ve “Nadire zeki ve ince fikirli bir kadındır.” ifadesini kullanmıştır.

² Özbek araştırmacılarından V. A. Abdullayev şairin 1792’de, J. Eckmann ise 1790’da dünyaya geldiğini yazar.

Aynı zamanda başta Ömer Han olmak üzere saraydaki diğer ilim ve edebiyat erbablarıyla sohbette bulunur ve genç şair aşk, ilim, islam, vatan sevgisi, dostluk gibi konularda lirik şiirler yazmaya başlar. Nadire henüz 30 yaşlarında iken 1822’de eşi Ömer Han vefat eder. İki oğlu ile tek başına devlet işleriyle baş başa kalır. Oğulları Muhammed Ali ile Sultan Mahmud henüz küçük olduğundan devlet işlerini kendi kontrolüne alır. Nadire'nin devlet işleriyle ilgili görüş ve uygulamalarından bazı kimseler rahatsızlık duyarlar. Bu kişiler Nadire'nin oğullarını taht çekişmesine düşürmek isterler. Oğulları arasındaki taht mücadelesinin artmaya başlamasından dolayı Nadire, devlet idaresindeki tutumunu sertleştirmek zorunda kalır. Han, kervansaray, köprü, hamam, medrese, kütüphane, cami, pazar yerleri vs. gibi bayındırlık işlerine önem vererek halk için gerekli imaretleri yaptırır (Tolkun, 2001: 69).

Aynı zamanda ilim ve sanat erbabına gerekli yardımlarda bulunur. Hatta şairleri sarayda toplar. Nadire’nin düşmanları onu içten yıkamayınca Buhara emiri Nasrullah Han’a, onu ortadan kaldırması için defalarca şikâyet ederler. Sonuç olarak Nasrullah Han taht çekişmesi içerisinde olan kardeşlerden küçüğü Sultan Mahmud’u desteleyerek ona önce Şehrisebz’de bir yer verir. Daha sonra Sultan Mahmud’u bugün Tacikistan sınırları içinde yer alan Hokand’a vali yapar. Oğullarının çekişmesine üzülen Nadire araya girerek iki oğlunu barıştırır ve Taşkent taraflarını Sultan Mahmud’a verir. Bu olaya Buhara emiri Nasrullah çok öfkelenir ve büyük bir orduyla 1842’de Hokand’a girer. Nadire'nin iki oğuluyla birlikte 12 yaşındaki torunu Muhammed Emir’i öldürür. Torununun ölümüne çok üzülen Nadire torununun küçük cesedi başında emiri lanetleyip kınar. Bu duruma çok kızan Emir Nasrullah Han, Nadire’yi yakınları olan Huşhalbibi, Narbibi hanımlarla birlikte öldürtür (Yarkın, 1989: 18).

Nadire’nin şiirleri, halk tarafından çok sevilmiş, ezberlenmiş ve bestelenmiştir. Şair, şiirlerini hem Türkçe hem de Farsça yazmıştır. Türkçe şiirlerinde Nadire ve Kamile, Farsça şiirlerinde ise Mekküne ve Nadire mahlaslarını kullanan şair; gazel, muhammes, müseddes, terci-i bend, terkib-i bend, tahmis, çistan gibi klasik edebiyatın birçok nazım şekillerinde eserler vermiştir. Şiirlerinde klasik şiirin yanı sıra halk edebiyatının da etkileri vardır. (Kızıltunç, 2012: 745) Ayrıca şiirlerinde başta Nevâyî ve Fuzûlî olmak üzere Hafız, Lutfi, Bidil gibi şairlerin etkileri görülmektedir. Nadire, hayattayken zamanının gerek şairleri gerekse diğer sanat ve edebiyat ustalarınca sevilmiş ve takdir

edilmiştir. Kendisinden sonra gelen diğer şairleri de sanatıyla etkilemiştir. Dilşad ve Anber gibi kadın şairler onu övmüşlerdir.

Nadire'nin Özbekistan Fenler (Bilimler) Akademisinin el yazmaları bölümünde biri Türkçe biri de Meknüne mahlasıyla yazılmış 170 gazelli Farsça-Tacikçe divanı vardır. Ayrıca Nemengan'da 1824 yılında düzenlenmiş bir divanı bulunmuştur. Bütün bu divanlarda toplam 10 bine yakın mısra vardır. Divanlarında zaman zaman başka şairlerin şiirlerine de rastlanır. Şairin hayatı, sanatı ve devlet idaresi üzerine V. Zahidov, V. A. Abdullayev, A. Qayumov, Mlihbubli Qadirova, Toxtlisin Calalov, Lutfullah Alimi, Ötkir Raşid gibi alimler çalışmışlardır. Şairin eserleri Tacikçe ve Rusçaya çevrilerek yayınlanmıştır. (Yarkın, 1989: 23).

Nadire Divanı'nın 4 el yazma nüshası mevcuttur. İki nüsha Özbekistan Fenler Akademisinde olup birisinde 109 gazel diğerinde 333 Farsça gazel yer alıp altın ve lacivert ile tezhip edilmiştir. Bir nüshası 19. yy. sonlarında yaşayan şair Müslih Han'ın özel kütüphanesinde bulunmuştur. Bugün Taşkent'te Aleksander Puşkin Dil ve Edebiyat Enstitüsünde saklanmaktadır. Bu el yazmaları dışında Mahbube Kadirov tarafından basılmış iki divanı da mevcuttur.

Nadire Begüm'ün hayatı ve eserleri üzerinde Afganistanlı kadın şair Dr. Şafika YARKIN'ın önemli çalışmaları mevcuttur. Bu çalışma, 1989 yılında Kabil'de basılmış olan *Nadire ve Şiirleri* adlı kitap ve Özbekistan'da Kiril alfabesi ile Mahbube Kadirov tarafından hazırlanan şiir kitabı dikkate alınarak yapılmıştır. Nadire Begüm, şiirlerini yaşadığı dönemin dili olan Çağatay Türkçesiyle yazmıştır. Nadire'nin şiirlerinde Farsça, Arapça ve Azerbaycan Türkçesinin etkileri görülmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

SES BİLGİSİ

Her dilin kendine özgü belli bir ses yapısı ve işleyişi vardır. Bütün dünya dilleri gibi Çağatay Türkçesinin de belli bir ses bilgisi, grameri, şekil bilgisi ve genel özellikleri bulunmaktadır. Bu çalışma Çağatay Dönemi'nin son yıllarında yaşayan kadın şair Nadire Begüm'ün hayatı ve şiirlerinin incelenmesini konu alır. Nadire Begüm'ün şiirlerinde tespit edilen ses özellikleri aşağıda belirtilmiştir.

1. ÜNLÜLER

Çağatay Türkçesinde kapalı /é/ sesiyle birlikte dokuz ünlü bulunmaktadır. a, e, é, ı, i, o, ö, u, ü. Arapça ve Farsçadan alıntı kelimelerde uzun ünlüler (ā,ī,ū) bulunmaktadır.

yaş: gözyaşı G/27.

ķuyaş: güneş G/3.

kündüz: gündüz G/9.

ölük (öl+ük): ölü G/107.

bolur: olur G/145.

kirgenler: girenler G/57.

tolin ay tolanay: dolunay G/54.

tüş: düş, rüya TKB/1.

éki: iki TKB/1.

1.1. ARAPÇA VE FARŞÇA KELİMELEERDE ÜNLÜLER

ķiyāmet kūn: kıyamet günü TB/1.

pāre: parça G/44.

zinhār: sakın G/58.

kūfr ve islām: dinsizlik ve din G/66.

şāgird: öğrenci, çırak G/79.

1.2. KAPALI /é/ SESİ

Kapalı /e/ sesi (é) Türk dilinin Eski Türkçeden günümüze kadarki uzun dönemleri boyunca hep dokuzuncu ünlü olarak var olmuştur. Bu ses Türkçe kelimelerin ilk hecesinde yer alır. Bugün kullandığımız 29 harfli Latin kökenli Türk alfabesinde bulunmasa da Türkiye ağızlarında varlığını sürdürmektedir. İstanbul Türkçesinin etkisiyle sesin kullanım alanı gittikçe daralmaktadır. Fakat Türkiye dışındaki Türk Devletleri ve Topuluklarının alfabelerinde bu işaret hâlâ muhafaza edilmektedir. Çağatay Türkçesinin devamı olan çağdaş Özbek Türkçesinde de kullanılmaya devam etmekte ve bir işaretle gösterilmektedir. Çağatay Türkçesi metinlerinin yazıldığı Arap alfabesinde /é/ sesini gösterecek bir işaret yoktur. Bu ses çoklukla /y/ harfiyle gösterilmiştir (Argunşah, 2018: 97).

Çağatay Türkçesinin son döneminde yazılmış olan Nadire Begüm Divanı'nda çok sıklıkla kapalı /é/ sesi kullanılmıştır.

éy: ey, seslenme

ğaddıñ serv-i nâzığa éy gül-beden G/14.

ét-mek: yap-

vefâ şahbâzıdurmén, ger méni şayd étmek istersén G/150.

é-mdi: şimdi

kim hayâl eylerğa émdi cânıma cân kalmadı G/143.

é-mes: değil

yâr haberdâr émes ‘aşık-ı hayrânıdın G/131.

1.3. KALINLIK – İNCELİK UYUMU

Nadire Begüm'ün şiirlerinde yer alan Türkçe sözcüklerde kalınlık-incelik uyumu genel olarak mevcuttur. Bazı örnekleri şunlardır:

kétti TB/202, *kılib* FN/208, *ayrılğaç* FN/207, *eyleyin* TB/197, *başımğa* TB/196
salur G/1, *kılmas* G/2, *ğamıdın* G/4, *bolmay* G/8, *telh étti* G/11, *isteseñ* G/38, *ulusğa*
G/49, *kan yutub* G/82.

Yabancı dillerden alıntı sözcüklerde kalınlık-incelik uyumu aranmamaktadır.

gülnāriñ G/137, *cüdālık* G/135, *vişālīñni* G/134, *cemālīñni* G/116, *hicrāniñde*
G/113, *āşüfteliğ* G/106, *‘uşşāqine* G/85.

1.4. DÜZLÜK – YUVARLAKLIK UYUMU

Çağatay Türkçesinde düzlük-yuvarlaklık uyumunun tam gelişmiş olduğu söylenemez. Zira düzlük–yuvarlaklık uyumu özellikle kök ve gövde seviyesinde büyük oranda görülse de o dönemde ek ve yardımcı ünlülerin önemli bir kısmının uyum içerisine girmediği anlaşılmaktadır (Alyılmaz, 2011: 85).

Nadire Begüm'ün şiirlerinde düzlük-yuvarlaklık uyumuna örnek verilebilecek sözcüklerden bazıları şunlardır:

aydım G/4, *közü* G/4, *kıyın* G/5, *kél béri* G/7, *köñül* G/16, *bolub* G/26, *işik* G/30,
kıldım G/32 *barça* G/42, *işit* G/43, *tiriklikdin* G/40.

Eserde düzlük- yuvarlaklık uyumu dışında olan örnekler de tespit edilmiştir.

yüziñ G/10, *küyi* G/65, *bolmış* G/44, *olğay* G/38, *köyib* G/41, *ötti* G/37, *közim*
G/10.

1.5. ÜNLÜLERLE İLGİLİ TESPİT EDİLEN ÖZELLİKLER

Nadire Begüm'ün şiirlerinde ünlülerle ilgili aşağıdaki özellikler tespit edilmiştir.

1.5.1. Ünlü Değişimleri

-é- < -i- : mén < min G/193, sén < sin G/17.

-i- < -u : ayrı < ayru G/ 21.

-u- < -ı-: yulduz < yiltız < yıltır³ G/114.

ö- < e-: öy < ew < eb G/ 77.

1.5.2. Ünlü Düşmeleri

-ø- < -e-: nétey < né+et+ey M/177.

-ø- < -ı-: bağr < bağır G/85.

-ø- < -ü-: köks < kök+üs < kök(ü)z G/79.

-ø- < -i-: élg < élig G/159.

-ø- < ı-: ağız < ağız G /84.

-ø- < -i-: ékev < éki+ev G/133.

2. ÜNSÜZLER

2.1. ÜNSÜZLERLE İLGİLİ TESPİT EDİLEN ÖZELLİKLER

2.1.1. Ünsüz Uyumu

Ünsüz uyumu, sözcükte art arda gelen iki ünsüzden birincisinin ikincisini tonluluk ya da tonsuzluk itibarıyla kendisine benzetmesidir (Alyılmaz, 2011: 90).

Nadire Begüm Divanı'nda ünsüz uyumu kök ve gövde seviyesinde büyük oranda mevcuttur, ancak /+dA/, /+dIn/, /+GA/, /-dI/, /-GII/, /+dUr/, /-Ipdur/ gibi bazı eklerin ünsüz uyumunu bozduğu tespit edilmiştir.

hasretde: özlemde M/170, h'áb-ı gâfletdin: gaflet rüyasından G/19, mürüvetge: yiğitlikte TB/194/, ötdi: geçti G/3, étgil: yap G/97, tüşbüdür: düşmüştür G/ 19, kétibdür: gitmiştir G/110.

³bkz. Alyılmaz, 2011, 86. Sözcüğün yapısı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Tekin, 1996, 83.

/ng/ ünsüzü: Çağatay Türkçesinde damak n'si /ng/ işaretiyle gösterilmektedir. Bu çalışmada bu ünsüz sesi göstermek için /ñ/ harfi kullanılmıştır.

maña G/1, séniñ G/2, yüziñ G/ 6, közleriñni G/39, oldıñ G/42, saçıñ G/ 140, rūhiñni G/162, köñül TB/200, hicriñde TB/202, vişālıñını FN/208

2.1.2. Ünsüz Türemeleri

y- < ø-: yığla < ığla⁴ M/163.

-n < -ø: bilen < bile G/138.

-ø- < -y-: yırağ < ırağ TB/190.

2.1.3. Ünsüz Düşmesi

-ø < -g: kérek < kérgék G/75.

-ø < -b: su < suv < sub G/11.

-ø- < -k-: 'āşık+a- < 'āşık(ğ)+ka- < 'āşık+ka- G/1.

-ø- < -r: ése < érse < érser G/ 48, bile < birle G/ 50.

2.1.4. Ünsüz Değişmeleri

-ğ- < -k-: yırağ < yırağ < ırağ TB/ 199, kulağ < kulağ G/56, toprağ < toprağ M/ 165.

d- < t-: yulduz < yiltız G/ 114, dedi < tédi G/4.

-f- < -p-: tofrağ < toprağ M/189.

-k < -g: dék < tég G/35.

m- < b-: méni < béni G/34.

-s < -z; -s- < -z- bolmas < bolmaz, G/ 93, eylemes < eylemez G/146.

2.1.5. Ünsüz Göçüşmesi

rg < gr: örgen- < ögren- M/1.

2.1.6. Hece Düşmesi

+dUr < +turur: sūdedur G/124, yoğdur G/99.

⁴ Türk dillerinde ön ses y- türemesi için bkz. Tekin, 2003, 308-326.

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMLARIN İŞARETLENMESİ

Türkçenin anlamlı dil öğelerini; ad türünden kavram işaretleri (adlar / isimler (zamirler / adıllar, sıfatlar / ön adlar, zarflar / belirteçler) ve eylem türünden kavram işaretleri (basit, türemiş ve birleşik eylemler) oluşturur. Türkçenin görevli dil öğelerini ise ekler (ek+ekler, ek+edatlar), ilgeçler / edatlar ve bağlaçlar oluştururlar (Alyılmaz, 1994: 1-6; Alyılmaz, 2017: 3; Alyılmaz, 2020: 2). Eklendikleri sözcük türlerine göre işlevleri değişen görevli dil öğelerinin “kimisi anlam ilişkisini koruyarak kök ya da gövdeyle kalıcı ilişki kurarlar ve bir kavram işareti oluştururlar, kimisi de üzerine geldiği kök ya da gövdeyle geçici bir ilişki kurar ve üzerine geldiği sözcüğün türüne ve görevine göre farklı bir işlev üstlenir” (Şimşek, 2020: 66).

1. KAVRAMLARIN İŞARETLENMESİ

1.1. KÖK VEYA KÖKEN HÂLİNDEKİ KAVRAM İŞARETLERİ

Nadire Begüm’ün şiirlerinde tespit edilen kök ve köken hâlindeki kavram işaretleri aşağıda belirtilmiştir:

el: halk

*el*közin āyine dék dīdāriğa hayrān étib G/30.

bél: bel

*bél*u ağzıda ıaldı vehm u gümān G/14.

ıayu: nerde

ıayu gümreh ki gerdenkeşlik étse hān cenābidin G/19.

bar: var

sarığ yüzimde kızıl eşkni ıarāveti *bar* G/3.

1.2. GÖVDE HÂLİNDEKİ KAVRAM İŞARETLERİ

Görevli dil öğelerini temsil eden gramer morfeplerinin bir kısmı, kök veya köken hâlindeki sözlük morfepleri ile birleşerek bunlardan yine bağımsız dil unsurlarını temsil eden gövde hâlindeki sözlük morfeplerini oluştururlar. Bu sebeple bu gramer morfeplerine “yapım ekleri” adı verilir (Gemalmaz, 1982: 118).

Nadire'nin şiirlerinde yapım ekleriyle yapılmış kavram işaretleri dört grupta incelenmiştir:

1. İsimden isim yapım ekleriyle türetilmiş kavram işaretleri,
2. İsimden fiil yapım ekleriyle türetilmiş kavram işaretleri,
3. Fiilden isim yapım ekleriyle türetilmiş kavram işaretleri,
4. Fiilden fiil yapım ekleriyle türetilmiş kavram işaretleri (Alyılmaz, 1994: 5).

1.2.1. İsimden İsim Yapım Ekleriyle Türetilmiş Kavram İşaretleri

1. /+A/

kéç+e > keçe: gece

anı hicrini derdidin her *keçe* G/87.

2. /+çA/

bar+ça > barça: tüm

barça yâr u âşnâdın eylediñ bî-gâneliğ G/42.

mun+ça > munça: bu kadar

bolur mu kişi *munça* bî-raħm u tersâ? G/10.

né+çe > nece: nice, ne kadar

neçe künler boldı, hergiz kılmadıñ yādım G/42.

3. /+GA/

né+ge > nege: neden, niçin

nege ʿ âşık efgânıdın vehm étersin? G/10.

öz+ge > **özge**: diğ̈er, başka, öteki

özge menzilde tapılmas maña sénsiz rāḥat G/46.

4. /+lġk/

cüdā+lġk: ayrılık

cüdālık rümüzini izhāriğa TB/1.

qarı+lġg: yaşlılık

qarılık devletiğa yetkürüb ḥān_1 dilāverni G/18.

qaygu+lġq: kaygılı

tutakur meykedede **qayguluk** ʿ āşıqqa şarāb G/17.

5. /+GU/

köz+gü: ayna

közgü kibi ḥayrānlarıña ʿ arz-i cemāl ét G/4.

6. /+Duz/

kün+düz. gündüz

kéçe vü **kündüz** vişālı müdde ʿ āsidür maña M/4.

7. /+Tİz/

/+Tİz/ (< /+Tİr/): yul+düz (< yultız < yultır)⁵ yulduz: yıldız

kéçeler tesbîḥ dék **yulduzni** ta ʿ dād eylerem G/112.

8. /+TI/

é-mdi: şimdi

felek raḥm eyle **émdi** cān ile könlümge cānānsız G/117.

⁵ Sözcüğün yapısı hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Tekin, 1996, 83.

1.2.2. İsimden Fiil Yapım Ekleriyle Türetilmiş Kavram İşaretleri⁶

1. /+IA/

yığ+la-: ağla-

émdi öz hâlimğa *yıġlar*mén dem-ā-dem nādire G/139.

2. /+rA/

örge-n- (ög+re-n-): öğren-

āsītānñ itidin resm-i vefā *örge*ndim M1.

1.2.3. Fiilden İsim Yapım Ekleriyle Türetilmiş Kavram İşaretleri

1. /-K/

kér+é+k: gerek

‘ārizin şerh̄ini yazmaḡḡa *kérek* G/65.

2. /-ḡu /

uy-ḡu: uyku

devlet dünyani *uyḡu* farz ḡıl efsane tut G/41.

3. /-n/

yığ-in

ki yığın bā‘ işidür t̄ire bulut G/44

1.2.4. Fiilden Fiil Yapım Ekleriyle Türetilmiş Kavram İşaretleri

Nādire Begüm Divanında tespit edilen fiilden fiil yapım eklerinin örnekleri aşağıda verilmiştir:

1. /-t̄ür-/

kel-t̄ür-: getir-

kélt̄ür maña, sāḡiyā mey-i nāb G/27.

⁶ Çaġatay Türkçesinde kullanılan isimden fiil yapım ekleri ve özellikleri konusunda bkz. Eckmann, 2009, 56-58.

2. /-t-/

körse-**t**:- göster-

‘ izār u add u raftārinñni **körset** G/40.

3. /-TUr-/

öl-**tür**:- öldür-

hicr şaħnesi āħır **öltürür** sayrinñni

4. /-Kİz-/

yet-**kiz**:- arz et-

mujde-i ‘ ayş u arab **yetkizedür** bad ı-şabā G/8.

5. /-Ar/

kö-t-**er**:- kaldır-

perdeni köter yüzdin, lebleriñni ħandān ét G/51.

6. /-n-/

yüz-le-**n**:- yönel-

şām-ı ğam **yüzlendi** şem‘ -i rüzgārım kélmedi

sağ-**m**:- özle-

alīb furat diyārı içre cānānımnı **sağındım** G/105

2. SÖZCÜK VE SÖZCÜK GRUPLARI

2.1. ZAMİRLER / ADILLAR

Adın yerini tutan sözcüklere zamir / adıl denmektedir. “Zamirler, adların yerlerini tutan, kişileri ve nesnelere temsil veya işaret ederek karşılayan bir gramer kategorisidir. Kişilerin ve nesnelere yerini tutan belirli kelimeler oldukları için sayıları da sınırlıdır. Ne var ki her adın yerini tutabildikleri, her adı işaret ederek gösterebildikleri için kapsamaları çok geniş ve sınırsızdır” (Korkmaz, 2014: 387).

Çağatay Türkçesi Dönemi’nde kullanılan şahıs zamirleri, min, sin, biz, siz; işaret zamirleri, bu, ol’dur. Çağatay Türkçesinde üçüncü şahıs ifade eden şahıs zamiri yoktur; yerine işaret zamiri ol kullanılmaktadır. Şahıs zamirlerinin ilgi hâli eki almış şekilleri meniñ / miniñ; seniñ / siniñ; bizniñ, sizniñ; işaret zamirlerinin ilgi hâli eki almış şekilleri muniñ / muniñ, anıñ / alarnıñ’dır. (Eckman, 2012: 90-93). Anlamli dil öğelerinden zamirler; kişi, işaret / gösterme, soru, belgisiz ve dönüşlü zamirler alt başlıklarında incelenmiştir.

2.1.1. Kişi Zamirleri

min: ben

yoğturur ğam kaydı içre kimse *min* dék mübtelâ G/16.

kétmedi *min*din ĩadeh birle ĩumâr-ı âftâb G/26.

min kibi lâf-ı ‘ıřķ urıb zâhid G/66.

sén/sin: sen

sén bugün ĩandânsın éy gül, nâdire dildârsiz G/17.

sin şâh u mén bi-nevâ, lütf eyle feryâdım işit G/42.

körmedi *sén* dék şâh-ı nikünijâd ‘âlemde çerĥ G/15.

Çağatay Türkçesi’nde üçüncü şahıs ifade eden şahıs zamiri yoktur; yerine işaret zamiri ol kullanılmaktadır. *Anıñ, ol* işaret zamirinin ilgi hâli eki almış şeklidir. Şahıs zamiri yerine kullanılmaktadır (Soydan, 2017). Nadire’nin şiirlerinde de bu örnekler tespit edilmiştir.

biz: biz

bizni rüsvâ-i cihân éttiñ u yâd eylemediñ G/103.

câm-ı serşâr şebûhi *bizge* her eyyâm tut G/37.

şükr kim, *bizni* gedâ kıldı, séni sulţân étib G/30.

siz: siz

beşâret *sizge*, éy ehl-i cihân kim, mülk-i dünyâga G/37.

alar: onlar

alar birle ‘ahd u dâd eyledim TB/1.

alarda bir ğam édi, lîk minde miñ hasret G/43.

hoşdur köñül *alardın*, cândur alar şabûri M/3.

2.1.2. İşaret Zamirleri

“İşaret / gösterme zamirleri; sözü edilen nesnelere mekânda, zamanda ve tasavvurdaki yerlerinde adlarını anmadan göstermeye yarayan zamirlerdir.” (Banguoğlu, 2019: 360).

bu: bu

ilâhî *bulardın* ayırma ménî TB/1.

şul: şu

‘adl eyleban kerem kııl, *şuldur* hüdâ rızâsı M/6.

2.1.3. Soru Zamirleri

kim: kim

kim érür ‘âlî neseb şeh-zâdelerni serveri M/6.

ķayu: hangi

ķayu güm-reh ki gerdenkeşlik étse hân cenâbidin G/18.

2.1.4. Dönüşlülük Zamirleri

öz: kendi

gerçi maşzûnmén *özüm* bir nâzenîñ hicrânıda G/111.

2.2. SIFATLAR / ÖN ADLAR

Sıfatlar, bir varlığı niteleyen ya da belirten anlamlı dil ögeleridir; nesnelere çeşitli özelliklerine verilen addır. Sıfatlar, nesnenin ya iç, yani bünyesinde var olan bir özelliğini karşılar ya da dış, yani bünyesinde var olmayan, onu herhangi bir durumla belirtir (Doğru, 2021: 14).

2.2.1. Niteleme Sıfatları

gözel yār: güzel yar

gözel yārimğa éy bād-ı şabā, yetkür selāmimni G/141.

tāze gül: taze gül

herçend şād érürmēn bu iki **tāze** güldin M/3.

ķara: kara

közim **ķarası** kibi boldı müşkbār ħadiş G/52.

ķaranġu: karanlık

éy cān maña hicriñde cihān boldı ķaranġu G/129

2.2.2. İşaret Sıfatları

bu kāşāne: bu köşk

ki **bu** kāşāne içre boldı andın zīb ü fer peydā G/11.

ol kafir: o kafir

ķü **ol** kāfir çıkar köz salmaġaysız, éy müselmānlar M/2.

ol: o

bu kün **ol** māh-liķa şūġi dil-ārām ķanı? G/18.

ol peri peyker ki hicridin cihānım boldı telġ G 138.

kerem ķıldıñ, şabā, **ol** yār kūyidin ħaber bérdiñ G/140.

uşbu ‘ālemdin: işte bu alemde

gerçi ketti **uşbu** ‘ālemdin emir-i kāmran M/7.

uşal mihrībānin: işte bu dostun

min érdim **uşal** mihrībāniñ séniñ TB/1.

né: ne

né hâcet nâle çekmek, közyaşını eylemek tûfân G/138.

2.2.3. Sayı Sıfatları

“Nesneleri, varlıkları sayı, sıra, topluluk vb. yönlerden belirten sıfatlardır.”
(Banguoğlu, 2019: 353).

2.2.3.1. Asıl sayı Sıfatları

bir âh ile eyler édi ol tağnı gâret G/45.

bir ayağ mey keremin eyledi sâķī āğâz G/1.

éki çeşm-i cādū-yi bādām u şehlä G/10.

boldı **éki yıl** cüdālīgımgā TKB/1.

ķaddiñ servide **éki zülf-i semensā** G/120.

dédi ki nādireni himmetiğā **yüz rahmet** G/44.

yüz selām eydim, ne bolğay G/39.

alarda bir ğam édi, lek minde **miñ** hasret G/43.

bolub **yüz miñ** efsâne şerħ-i firāk TB/1.

anı her çākıda **yüz miñ** yara bağ G/68.

muhtāc-ı dergāhiñmin **yüz miñ** ümid birle G/29.

Nadire'nin şiirlerinde Türkçe sayıların yanında Farsça sayılar da kullanılmıştır.

şad hezār: yüz bin

yüz nâle u **şad hezār** feryād G/77.

köñül şaħīfesine yazmışam **hezār** ħadīş G/52.

2.2.3.2. Topluluk Sayıları

/+Av/(<+AGU)

éki+ev **ék+ev**: ikisi birlikte

bu **ékev** devletiğā şükr kıılır nādire kim G/123.

üç+av **üçev**: üçü birlikte

cihân barıça maña bu **üçevni** yâr kııl yârab G/19.

/+Av1An/

éki+av+lan <**ékevlen**: ikisi birden

ta cihân barıça bolğay bu **ékevlen** câvid G/123.

2.2.4. Soru Sıfatları

kaysı: hangi

kaysı çemen bülbülidur, kim anıñ G/92.

ķayu: hangi

ķayu bostandur mekanıñ seniñ TB/1.

neçük: nasıl

min ki kördim devletin özni **neçük** bî-ğam tutay?

né: ne

né bāğıdur bu kim ma' lüm émes bir zerre āşāri G/110.

2.2.5. Belirsizlik Sıfatları

barça: bütün

böyle kim mumtāz olursun **barça** sultānlar ara G/30.

her: her

min kıılurmin ney kabi feryād u efgān **her keçe** G/87.

köp: çok

saķiyā, **köp** ĥasta ĥāṭırmén cefā devrānıda G/122.

cümle: bütün

cism u cān ĥākister olğay **cümle** regni örtegey G/87.

cemi?: bütün, tüm

cemi'hemnişinler bar u ol arām-ı cānım yoķ MÜS/2

neçe: birçok

her **néçe** göz salur ol dil-ber-i gül-fâm maña G/1.

2.3. ZARFLAR / BELİRTEÇLER

İsim soylu kelime olan zarflar; hâl, yer, yön, miktar, zaman, Nasıllılık, nicellik vd. yönlerden fiileri ve sıfatları nitelerler. Çağatay Türkçesinde genel Türkçe de olduğu gibi çok sayıda zarf kullanılmıştır. Nadire Begüm'ün Divanı'nda tespit edilen zarflar aşağıdaki başlıklar altına incelenmiştir:

2.3.1. Yer-Yön Zarfları

anda: orada

gülistândur vişâli maḥfili, men andelîb **anda** G/106.

éy közüm, demi **anda** yaş töküb çerâgân ét G/51.

ara: arasında

ḥalk **ara** sevdâliğimni âşkâr étte firâk G/97.

böyle kim mümtâz érürsün barça sultânlar **ara** G/30.

her yan: her taraf

néçe **her yan** baqtım eyleb devletim şubḥın taleb G/16.

içre: içinde

ḥayâl **içre** her yan nazâr eylesem TB/1.

fırkatidin yıglamaḥdın ḳalmadı köz **içre** yaş G/145.

gülşen **içre** anı gîsûsiğa mânend körib G/1.

ast: alt

çıkıb yer **astıdın** müştâḳlarğa ' arz-i dîdâr ét G/34.

bâk émes cân u tenim bolsa ayağ **astıda** gerd G/80.

taşkarı taş+karı: dışarı

taşkarı çıkma kéçeler ḥaşr olur G/22.

üstine: üstünde

ķoy keff-i pāyiñni dīdem **üstine** G/7.

üze: üzerinde

āsmānı cāh **üze** hūrşīd-i tābāndur mu sin? G/116.

bālīni **üze** bardı ‘ıyādetġa mesīhā G/49.

yırak: uzak

nēler tüşti başımġa sindin **yıraġ** TB/193.

ayrıldı yār mindin bilmen yaķın **yıraġın** M/166.

mundın: buradan

yoķ rūzede **mundın** özge devlet G/48.

2.3.2. Zaman Zarfları

Nadire'nin şiirlerinde tespit edilen zaman zarflarından örnekler aşağıda belirtilmiştir:

kéçe: gece

kéçe ol ġisū temennāside çektim āhlar G/83.

bu kéçe mey-ħāne-yi dergāhide G/ 22.

soñra: sonra

soñra kılgān v^c adelerini barça yalġan eyledi FN/1.

bukün: bugün

bukün ol māhliķa şuħ-i dilārām ķanı? G/ 18

maña **bu kün** nādire yārdın āşar yoħ G/ 75

émdi: şimdi

émdi tutmasmen cihān ehliġa ülfet, elvida^c M/ 181.

émdi hicride közümni yaşıdur ķan, el-firāk M/ 181.

Arapça ve Farsça kelimelerde de çok sayıda zaman zarfı kullanılmıştır: Şam (akşam), rûz (gündüz), henüz (şimdiye kadar), evvel (önce), nāgāh (ansızın), hermişe (her zaman), müdām (sürekli) vs.

2.3.3. Azlık- Çokluk (Miktar) Zarfları

Nadire Begüm şiirlerinde çokluk ve azlık bildirmek için bu zarflar kullanılmıştır.

asru: çok

çekdim **asru** çerh devr-i cevridin renc u 'inā G/ 15

az: az

saña i' tikhādım köp u şabrım **az** TB/ 1.

köp: fazla, çok

fedādur saña **köp** u azım meniñ TB/ 1.

2.3.4. Durum Zarfları

andağ: öyle

figān çektim **andağ** ki, dād eyledim TB/ 1.

andağ ki çemende serv āzād G/ 77.

yaşurun: gizlice, saklı

yaşurun derd-i dilimni āşkār étte felek G/98.

yaşurun derdimni ol l' al-i şekerbārimğa ayt G/39.

mundag: böyle

rûz-ı ezel hūdānı **mundag** éken rızāsı M/3.

hergiz: asla

néçe künler boldı, **hergiz** kılmadıñ yādım, işit G/42.

bî-vefālar dék seni **hergiz** ferāmüş eylemes G/21.

2.3.5. Soru Zarfları

her néçe: her ne kadar

her néçe köz salur ol dilber-i gülfām maña G/1.

néçük: nasıl

nécük kim yahşıdur şir̄in, yaman telh̄ G/ 70.

ıaydın: nereden

ıaydın taparman émdi şāhi mükerrerimni M/3.

2.4. EDATLAR

Edatlar tek başına kullanılmayan ancak cümle içinde diğer kelimelerle birlikte anlam kazanan görevli dil öğeleridir.

“Türkçede anlamlı kelimeler nesne veya hareket karşıladıkları hâlde, görevli kelimeler nesne veya hareket karşılamayan, ancak kelime gruplarında veya cümlede diğer kelimelerle birlikte bir gramer görevi yüklenen kelimelerdir. Edatların bir anlamı olmakla beraber, bu anlam belirli bir nesne veya hareket karşılayacak durumda değildir, ancak kelime gruplarında veya cümlede diğer kelimelerle birlikte kullanıldıkları zaman anlamları belirli hâle gelir. Bu bakımdan edatlar tek başına kullanılmayan kelimelerdir” (Eraslan, 2012: 273-274).

bile < **birle**: ile, den dolayı

Türkçenin çeşitli devirlerinde hem kuvvetlendirme hem çekim hem de bağlama edatı olarak kullanılmış olan **bile**, Eski Türkçe devrinden beri hiçbir ses değişikliğine uğramadan yaşamaktadır (Hacıeminoğlu, 1992: 18).

bérdi hüdā-yi ‘ âlem devlet **bile** sa‘ âdet TB/1.

gül **bile** bülbülni bî-berg ü nevā eyler felek FN/1.

firāğ élgide yüz nedāmet **bile** TB/1.

dik/dék < **teg** < te+g: gibi

Çağatay Dönemi’nde sık kullanılan benzetme edatıdır.

meniñ **dék** yüz belāga ıalmağaysız, éy müsülmanlar M/2.

ebr-i nisān **dék** közüm her lahza giryān olmasun G/118.

şürāhi **dék** şerāb-ı ergüvān iç G/62.

yana: yine

Türkçenin bütün devirlerinde kullanılan cümle ve bağlama edatıdır.

yana bir körsetib yārımını berhūrdār kııl yārab G/19.

āh kim boldı *yana* şubḥ-i neşātim şām-i ğam G/37.

yana bir mertebe ğam şāmıda māhimni körüb M/1.

Nadire Begüm'ün şiirlerinde Farsça edatlar da tespit edilmiştir.

ki: ki

ki min bardım özümün, yār eger kēlse ḥaberdār ét G/35.

éy hoş ol künler *ki* gülçehre birle yār édim M/1.

ser-ḥoşem deşt-i cünūn içre *ki* bolmuş ḥāşıl G/1.

Eski Türkçe, Karahanlı, Çağatay, Kıpçak ve Batı Türkçesinde hiçbir ses değişikliğine uğramadan kullanılan edattır. Hem bir çekim edatı hem de isim hâl eklerini alarak bir isim gibi kullanılan *ara* sözü şekil bakımından cihet ekiyle yapılmış bir mekân zarfını hatırlattığı gibi, bir zarf-fiil de düşündürmektedir. Bu kelime edat olarak kullandığı zaman de cümlede mekan zarfı vezifesi görür (Hacıeminoğlu, 1992: 5).

serv birle güldin aytdı cām u mīna bāğ *ara* G/17.

közyaşım zezem uşal kabe *ara* G/6.

neçük ki sāğar-i zerrīn *ara* mey-i ḥamrā G/3.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KAVRAM İLİŞKİLERİ

1. İSİM İŞLETİMİ

1.1. ÇOKLUK KATEGORİSİ

Türkçede çokluk hem görevli dil öğeleriyle hem de anlamlı dil öğeleriyle yapılmaktadır.

Temelde üzerlerine getirildikleri kavram işaretlerinin (sözcüklerin / sözcük öbeklerinin) birden çok olduğunu bildiren bu ekler, çokluğun yanında ikizlik, topluluk, genelleme, abartma, saygı vb. anlamlarını da ifade etmede kullanılmaktadır. Ancak /+lAr+/ dışında kalan eklerin büyük bölümü Türkçenin tarihsel süreci içinde üzerlerine getirildikleri sözcük tabanlarıyla kaynaşıp birleşmişlerdir (Alyılmaz, 2020: 5).

1.1.1. Morfolojik Yolla / Ekler Vasıtasıyla Çokluk Yapımı

1. /+lAr/

Morfolojik yolla yapılan çoklukta en fazla bu görev elemanından yararlanılmıştır.

köz+**ler**: gözler

ağtı bağrım pāresi *közler* yolıdın kıan bolub M/4.

yağşı+**lar**: iyiler

yağşılar sultanı erdiñ şehriyārım yağşı bar G/89.

ğonce+**ler** (~gonçe): tomurcuklar

ğonceler gülşen ara açılmasun ol yārsiz G/128.

2. /+°z/

+°z eki de +°T eki gibi çokluk eki işlevinde kullanımını zamanla kaybedip üzerilerine getirildikleri sözcüklerin kök, köken veya gövdeleriyle birleşmişlerdir (Alyılmaz, 2020: 7).

bi+z: siz

şükr kim, *bizni* gedâ kıldı G/30.

bizni rüsvâ-i cihân éttiñ G/103.

si+z: siz

behr-ı devletdin beşâret *sizge*, éy ehl-i cihân M/6.

1.1.2. Kelime veya Kelime Grupları Vasıtasıyla (Sentaktik Usulle) Çokluk Yapma

éki çeşm: iki göz

éki çeşm-i cādū-yi bādām u şehlä G/10.

1.2. İYELİK KATEGORİSİ

İyelik, ismin kendisine tâbi olan unsurlarla, kendisinin ilgili bulunduğu sözcüklerle ilişkisini ifade eden gramer kategorisidir. İyelik kategorisi çekimlidir. Mülkiyet ifadesi için isimlere iyelik gösteren çekim ekleri getirilir (Ergin, 1983: 129-130).

1.2.1. I. Teklik Şahıs İyelik Eki /+Im/

könl+üm (<köñül+üm): gönlüm

firâkı ibtilası birle *köñlüm* derdmend oldı G/21.

bağr+ım < bağır+ım: bağrım

geriban çak, *bağrım* paradur, başımda yüz sevdâ G/83.

derd+ım: derdim, kederim

nédur çäre-i *derdim* éy nâdire firâk oldı nâgâh vişâla peydâ G/12.

1.2.2. II. Teklik Şahıs İyelik Eki /+İñ/

kaş+ıñ: kaşın

kaşın bismi ʾllâhidür anda tuğrâ G/2.

zülfi+**î**: saçın

kim érür **zülfiî** kibi hâlim perişân her kéçe G/130.

küy+**î**: köyün

k^ç abe-i **küyiî** érür tekye-gâhim G/6.

1.2.3. III. Teklik Şahıs İyelik Eki /+(s)I/⁷

yüz+i: yüzü

yüzi hicri méni köp derdmend étti ‘ ilâcım yoğ G/19.

ğamze+**si**: gamzesi

ğan töker **ğamzesi**, müjgânları hem G/68.

saç+**i**: saç

saçı endişesi herdem ferağ-bağşı dimâğımdur G/119.

1.2.4. I. Çokluk Şahıs İyelik Eki /+ImIz/

teselli+**miz**: tesellimiz

özgelerge gerdeni **tesellimiz** hem bolmasun? G/127.

baş+**ımız**+dın

başımızdın nağlı qadiñ sayası kem bolmasun? G/127.

1.2.5. II. Çokluk Şahıs İyelik Eki /+İñIz/

hicrân+**îñiz**: ayrılığınız

bolğusıdur şâm-ı gam şeb-i **hicrâniñiz** G/100.

1.2.6. III. Çokluk Şahıs İyelik Eki /+IArI/

söz+**leri**: sözleri

merhametliğ **sözleri** arâm-ı cân érdi maña M/8.

gül+**leri**: gülleri

beskî mecnûndur anıñ hüsnığa gülşen **gülleri** G/20.

müjgan+**ları**: müjganları

nâvek **müjgânları** qatlımğa tırkeş bağlamış G/30.

⁷ /+(s)I/ görev ögesiyle ilgili olarak bkz. Tekin, 2003, 131-138; Gülsevin, 1990, 187-190; Gemalmaz, 2010, 261-266.

1.3. HÂL KATEGORİSİ

Varlıkların birbirleriyle olan hareket ve oluş ilişkileri dilde bu ilişkileri kurabilecek görev öğelerinin oluşmasına yol açmıştır (Gemalmaz, 1978: 273).

Üzerlerine geldikleri kök ya da gövdeyle aralarındaki ilişki sadece kullanıldıkları cümleyle sınırlı / geçici olan ve cümle öğeleri arasında geçici anlam ilişkisi kuran (isimlerin hâl göre çekimlerini oluşturan) dışa dönük görev öğeleri, Türkçede **ek**, **ek+ek**, **edat** ve **ek+edat** olmak üzere dört farklı şekilde görülür ya da işaretli (/+θ/) olarak kullanılır (Alyılmaz, 1994: 50; Mert, 2008: 1-20).

Nadire'nin şiirlerinde⁸ tespit edilen hâl eklerini aşağıdaki şekilde sınıflandırmak mümkündür:

1. Yalın Hâl
2. Seslenme Hâli
3. Özne Hâli
4. İlgi Hâli
5. Bulunma Hâli
6. Ayrılma Hâli
7. Yönelme Hâli
8. Nesne Hâli
9. Sebep Hâli
10. Nasıllık Hâli
11. Vasıta Hâli
12. Sınırlandırma Hâli

⁸ Şiirlerdeki hâl kategorisi incelenirken Dr. Cengiz Alyılmaz'ın *Orhun Yazıtlarının Söz Dizimi* adlı eserindeki ilgili bölüm esas alınmıştır. *bkz.* Alyılmaz, 1994, 50-83.

1.3.1. Yalın Hâl

Yalın hâl, ismin herhangi bir ek almamış; çekime hazır hâlidir (Korkmaz, 1992: 169). Türkçede ismin yalın hâlini ifade etmek için özel bir ek kullanılmamaktadır. Yani bu hâl işaretli görev ögesiyle ifade edilmiştir.

mén+Ø: ben

mén néçük tab' imni şād u hâtırım hurrem tutay? G/145.

köñül+Ø: gönül

vefā körmediñ çerhdin, éy *köñül* G/101.

tabīb+Ø: doktor

kördi derdimni *tabīb* u tişledi barmağını G/80.

1.3.2. Seslenme Hâli

Verici ile alıcı / hatip ile muhatap arasında iletişimin sağlanabilmesi için bir duruma (situation) ihtiyaç vardır. Seslenmeler (hitaplar / seslenme grupları (hitap grupları), söz konusu iletişimin gerçekleşmesinde uyarıcı / uyarıcı / dikkat çekici görevini üstlenirler. Yani verici alıcıya mesajı sözlü veya yazılı olarak iletirken önce ona seslenir / hitap eder ve onu bu seslenmeler vasıtasıyla iletişim ortamına çekerek mesajını iletir / bilgiyi aktarır (Alyılmaz, 2011: 114).

Seslenmeleri kuvvetlendirmek, pekiştirmek ve vurgulamak amacıyla kimi zaman işaretli, kimi zaman da işaretli (nonmarque (Ø)) olarak kullanılan ünlemler, gerçekte görevli dil öğeleri olmalarına rağmen seslenmelerle, seslenme gruplarıyla âdeta belirten belirtilen / tamlayan tamlanan ilişkisi kurarlar (Alyılmaz, 1998: 35-43).

Şiirlerde /éy ...+Ø/ ve /yā ...+Ø/ ünlemlerinden yararlanılarak seslenme tümleçleri oluşturulmuştur.

éy köñül+Ø: ey gönül

éy köñül, tartub sınıān-i āhnı kılğıl neberd G/80.

éy bād-ı şabā+Ø: ey sabah rüzgarı

maña ol serv kıadd peygāmın, *éy bād-ı şabā* keltür G/88.

tūtīyā+Ø:

ğubār-ı mağdemidin közlerimğa *tūtīyā* keltür G/88.

1.3.3. Özne Hâli

Özne görevindeki isim veya isim grubu ile yüklem arasındaki geçici ilişkiyi sağlayan bu hâl işaretli olarak kullanılmıştır.

derd-i hicrân külfeti+Ø

müşkil işdur *derd-i hicrân külfeti* G/13.

gül+Ø

gül yaqasın çäk eyleb boldı rüsvā bağ ara G/17.

felek+Ø

felek anı köterürde, hem eyledi kâmet G/43.

1.3.4. İlgi Hâli

İsim tamlamalarında belirten ile belirtilen arasındaki ilişkiyi sağlayan bu hâl Nadire'nin şiirlerinde bu hâl /+(n)nIñ/ ile ifade edilmiştir.

fiğan+iñ

éy köñül, dūd-ı *fiğanıñ* dın kevākib tīredur G/59.

hüsni+üñ

kıldı *hüsniñ* kâmini zâr ihtiyâç G/58.

mén+iñ

méniñ cününime mecnünni bérmenğiz nisbet G/43.

1.3.5. Bulunma Hâli

Nadire'nin şiirlerinde bulunmayı ifade edebilmek için isim veya isim soylu sözcük gruplarının üzerlerine /+dA/ görev elemanı getirilmiştir. Bulunma hâli yerde bulunma ve zamandan bulunma olmak üzere iki grupta incelenmiştir.

1. Yerde Bulunma Hâli

‘âlem+**de**: alemde

né şîrîñ kâldı ‘*âlemde* né ferhâd G/2.

yâbân+**da**: çölde

köñül dâğını étsem beyân bolur ol bî-*yabânda* lâle peydâ G/12.

mahfil+**de**: toplantıda

né *maħfilde* şehd ü şeker yaladıñ G/25.

2. Zamanda Bulunma Hâli

bu kün+**Ø**: bugün

maña *bu kün* nâdire yârdın âşar yoğ G/74.

kündüzi+**Ø**: gündüz vakti

kündüzi bir güşede âşüfte -hâl u ser-gerdân? G/9.

keçe+**de**: gecede

çıksa yarım *keçede* ger âftâb G/22.

1.3.6. Ayrılma Hâli

Cümlede bir yerden, bir şeyden, bir kimseden ayrılmayı, uzaklaşmayı bildiren ayrılma hâlini ifade etmek için isim ve isim soylu sözcüklerin üzerlerine /+dIn/ görev ögesi getirilmiştir.

ulus+**dın**: halktan

ulusdın, nâdire, derdimni pınhan étmesem bolmaz G/93.

felek+**din**: dünyadan

maña devri *felekdin* bolmadı bir lağza asayış G/106.

1.3.7. Yönelme Hâli

Eylemin, hareketin yöneldiği yeri gösteren bu hâl, şiirlerde /+GA/ ve /+A/ görev elemanlarıyla ifade edilmiştir.

ayağ+1+**ga**: ayağına

kuş uçurgandek érur bağlab *ayağıga* tanâb TB/1.

hazan+a: sonbahara

yüzlendi *hazāna* nev-bāharım TKB/1

kuyuş+ga: güneşe

felekdin ötdi figānım *kuyuşga* yetdi ünim G/147.

1.3.8. Nesne Hâli

Bu hâl öznenin yaptığı işten etkileneni bildirmektedir. Bu hâl ifade edilirken /+nI/ ve /+°n/ görev elemanlarından yararlanılmıştır.

tağ+nı: dağı

bir āh ile eyler édi *ol tağnı* gâret G/77.

kök+si+nı: göğsünü

bolmasun gül *köksini* açıb çemende cilveger G/118.

közüm+nı: gözümü

közümni böyle giryān bilme kim dūr-dāne-i eşkim G/132.

1.3.9. Sebep Hâli

Cümlede işin, oluşun sebebini bildiren bu hâl /+dın/, /+Ø üçün/, /+(n)ıñ üçün/ görev elemanlarıyla ifade edilmiştir.

reşk+dın: kıskanmaktan

reşkdin yüz fitne berpā eyledi devri felek G/24.

didār+iñ üçün: yüzün için

didāriñ üçün nādiredür vāle u şeydā G/4.

rūh-i pak+iñ üçün: temiz ruhun için

du‘ ūlar tileb rūh-i *pakiñ üçün* TB/1.

ne+üçün: niçin

ne üçün işk eliğa ‘adl ile dād eylemediñ? G/103.

1.3.10. Nasıllık Hâli

andağ: şöyle

figān çektim *andağ* ki, dād eyledim TB/1.

andağ ki çemende serv āzād G/77.

1.3.11. Vasıta Hâli

Eylemin vasıta aracılığıyla gerçekleştiğini bildiren bu hâl şiirlerde /+Ø birle/, /+°n/, /+dIn/ ve /+lA/ görev elemanlarıyla ifade edilmiştir.

bir+le: ile

köñülñi bâde-i ğam *birle* âhır telh-kām etti G/132.

bi+le+n: (onun) ile

ğandur cigerim ğuşşa *bilen* yardım ayru G/129.

hicr+i+din(ayrılığıyla)

cehān ortandı *hicridin*, ol âşub-ı cehānim yok MÜS/2.

1.3.12. Sınırlandırma Hâli

İşin veya hareketin başlangıç ve bitiş sınırını belirten bu hâl şiirlerde /ta+ .../ görev elemanı ile ifade edilmiştir.

tā+şubh: sabaha kadar

kéçeler *tā subh* eşkim kevkebi seyyāredür FN/1

tā+be+key: ne zamana kadar

séni *tābekey* imtiḥān eyleyin TB/1.

2. FİİL İŞLETİMİ

Fiilin cümlede kullanılabilmesinin şartı kip + şahıs eklerinden birini almasıdır. Nadire'nin şiirlerinde fiil çekim ekleri "kip ekleri" ve "şahıs ekleri" başlıkları altında incelenmiştir.

2.1. KİP EKLERİ

Fiiller, işletme eki alarak nihai fiil olarak kullanılırlar. Fiiller, dilde daima çekimli şekiller hâlinde bulunurlar. Fiillerin girmiş olduğu bu kalıplara kip denir (Eraslan, 2012: 333; Gülensoy, 2019: 558).

2.1.1. Bildirme Kipleri

Nadire'nin şiirlerindeki bildirme kipleri 4 başlık altında incelenmiştir:

1. Geniş zaman kipi
2. Görülen / Bilinen geçmiş zaman kipi
3. Duyulan / Öğrenilen geçmiş zaman kipi
4. Gelecek zaman kipi
5. Şimdiki zaman kipi

1. Geniş Zaman Kipi /-°r/

Nadire'nin şiirlerinde geniş zamanın olumlu şekli fiil kök, köken ve gövdelerinin üzerine /-ø/, /-(y)Ar/, /-(y)Ur/ görev öğeleri getirilerek ifade olunmuştur. Geniş zamanın olumsuzunu ise /-mA-/ üzerine /-s/ (</-z-/) geniş zaman eki getirilerek işaretlenmiştir:

tök-**er**: döker

nādire közdin **töker** yaş ornığa qan her keçe G/138.

qoy-**ar**: bırakır

qoyar andağ ki dām-ı éile şayād G/79.

tap-**ar**: bulur

haqq cenābide **tapar** mertebe-i ismāil G/67.

tut-**ar**+mın: tutarım

ärzū kıldım **tutarımın** déb vişālī dāmenin G/36.

ur-**ar**+sın: vurursun

ey nādīre, laf-ı ʿışk **urarsın** G/99.

ét-**er**+min: ederim

hāmuş **étermin** anı bir şerār āh bile G/75.

sağın-**ur**+mın: özlerim

sebze-i hatt **sağınurmin** bāğ ara reyḥān körüb G/23.

qıl-**ur**: yapar

kim aziz elni **qılır** ḥʿār ihtiyāc G/59.

sal-**ur**: salar

her néçe göz **salur** ol dil-ber-i gül-fām maña G/1.

kél-**ür**: gelir

kʿlür yarıñ ayāğıga nisār ʿt G/41.

tap-**mas**+men: bulmam

nişan **tapmasmen** ol gül hicriden servi revandın G/113.

sor-**maz**-lar: sormazlar

raḥm édüb ḥālını **sormazlar** köriñ bī-dādliğ G/136.

qıl-**maz**+am: kılmam, etmem

yār cevridin şikāyet **qılmazam** G/13.

kél-**mes**: gelmez

kélmēs haberin bu yerge aşlā G/5.

2. Görülen/Bilinen Geçmiş Zaman Kipi /-TI/

Görülen geçmiş zaman fiil kök, köken ve gövdelerinin üzerlerine /-TI/ görev ögesi getirilerek ifade olunmuştur.

bol-**dı**: oldu

maña **boldı** firāqide cihān telḥ G/71

ay-t-**dı**: söyledi

serv birle güldin **aytdı** cām u mīna bāğ ara G/17.

çal-dı: kaldı

né şir̄in **kalđı** ‘ älemda né ferhād G/2.

két-ti: gitti

herçend ki **ketti** řahsüvārim TKB/1

bol-dı: oldu

sarıĝ **boldı** hicriñde altun kibi TB/1.

3. Duyulan/Öĝrenilen Geçmiş Zaman Kipi /-mİş/, /-Ip/, /-IpdUr/, /- IpdUrUr/

3.1. /-mİş/

ayrıl-mış+am: ayrılmışım

közleri bādem u gülruĝsārdın **ayrılmışam** M/4.

bol-muş+mın: olmuşum

cihānde böyleki **bolmışmın** ‘ ışĝ āyīnesi G/43.

yét-miş: ulaşmış

her ĝubār u gerd kim **yétmiř** anı dāmānıĝa G/85.

dé-miş /er: söylemişler

hicr derdiĝa **démiřler** bu mufferreĝni devā G/18.

buyur-miş: buyurmuş

ĝükemā ‘ ışĝ marīziĝa **buyurmiş** mey-i nāb G/8.

3.2. /-Ip/

Nadire şiirlerinde p>b deĝiřimi ile /-Ip/ eki /-Ib/ şeklinde kullanılmıştır.

bar-ıb: gidip

vah, ne vaĝı‘ boldı **barıb** řahsevārim kelmedi G/139.

3.3. /-IpdUr/

két-ibdür: gitmiş

néçe kün boldı *kétibdür* hem en̄sim ğamkaşim G/108.

art-ibdur: artmış

kelġıl éy hamġāne, *artibdur* séniñ çun nālišim G/108.

āġāz kıl-ibdır: başlamıştır

émdi *āġāz kılibdur* ebcad G/83.

bér-ibdür: vermiştir

bu ferzandlar ki *béribdür* ħudāy TB/1.

4. Gelecek Zaman Kipi

Gelecek zaman, fiil kök ve gövdelerinin üzerlerine /-(A)y/, /-GAy/ ve /-GU/ görev ögeleri getirilerek ifade olunmuştur.

1. /-(A)y/

ayt-ay+Ø: söyleyeceğim

derd-i diliñni, éy köñül, sorġalı kélse yār *aytay* G/84.

ķıl-ay +Ø: kılacağım, yapacağım

āstāniñġa koyıb ferş *ķilay* başımnı G/46.

bol-ay: olacağım

mübtelāmin tā es̄ir-i zülfi purtabiñ *bolay* G/30.

2. /-GAy/

kör-gey+mén: göreceğim

‘arşa-yi mahşerde *körgeymén* mu déb didārini nādire M/7.

kél-gey-sén: geleceksin

nādire muştakdur zinhār *kélgeysén* ya ne G/89.

yögür-**gey** +Ø: koşacak

yögürgey serv u gül yüz merhabâ birle selâm eyleb G/28.

3. /-GU/

ķıl-**ġu**+m+dur: kılacaġım

şarf *ķılġumdur* anı cān vişālı naķdine G/26.

eyle-me-**gey**: etmeyecek

teħammül *eylemegey* taġ, keltürüb ŧaķat G/43.

5. Şimdiki Zaman Kipi

Şimdiki zaman fiil kök, köken ve gövdelerinin üzerlerine /-AdUr/, /-(y)dUr/, /-Ur/ görev ögeleri getirilerek ifade olunmuştur:

tart-**adur**+mén: çekiyorum

şubħ yangliġ *tartadurmén* intizār āftāb G/26.

eyle-**dur**: yapıyor

serv-i mevzūn *eyledür* ŧıfl-ı gül-endām maña G/1.

kör-**edur**+men: görüyorum

durhicriñde né rāħat *köredürmén*, né ħelāvet G/129.

tile-**ydür**: diliyor

ħayrān közüm, éy mah, cemaliñni *tileydür* G/129.

açıl-**ma-ydur**: açılmıyor

açılmaydur közim yūsuf ‘ izārımdın cūdā bolġaç G/134.

2.1.2. Tasarlama Kipleri

1. İstek Kipi

İstek kipi, fiil kök, köken ve gövdelerinin üzerlerine /-A/ morfemi getirilerek işaretlenmiştir.

ay-t-**a**+yın: söyleyeyim

kime *aytayın* ġamımnı, né ‘ ilāc étey, né çāre G/105.

bér-**e**+yin: vereyim

cân **béreyin** bolmasa şîrîn cevâb G/22.

kör-**e**+yin: göreyim

ruḥin **köreyin** maña armân érür G/87.

2. Emir Kipi

kél-**Ø**-gil: gel

kélgil, nazarımgâ éy perî-rû G/5.

yâd eyle-**Ø**-gil: hatırla

aniñ uçunların yâd **eylegil** necm-i şüreyyâdın G/120.

3. Dilek-Şart Kipi:

Dilek-şart kipi fiil kök, köken ve gövdelerinin üzerlerine /-sA/ görev ögesi getirilerek ifade olunmuştur:

bol-**sa**: olsa

ger **bolsa** kişi sin kibi ğam-ḥ̣ârdın ayru? G/129.

aç-ıl-**sa**: açılma

açılma gönçe yañlıĝ ‘ uçdesi könlümni tûmâri G/138.

ét-**se**+m: etsem

felekdin ger şikâyet âşkâr **étsem**, tañ érmes kim G/140.

4. Gereklilik Kipi

Gereklilik kipi fiil kök, köken ve gövdelerinin üzerlerine /-mAK **kerek**/ görev ögesi getirilerek işaretlenmiştir:

iç-**mek kerek**: içmeli

bâde **içmek kerek**, éy ehl-i salâḥ G/65.

2.1.3. Birleşik Fiil Çekimi

Çekimli fiiller, taşıdıkları kip sayısına göre basit kipli veya basit zamanlı fiiller ve birleşik kipli veya birleşik zamanlı fiiller olmak üzere başlıca iki gruba ayrılır. Basit zamanlı / kipli fiiller, yapılarında şekil ve zaman kavramı taşıyan tek kip bulunan fiillerdir. Birleşik kipli fiillerde ise birden fazla kip eki vardır. Bunlar genellikle iki kipten oluşmuştur (Ergin, 1983: 319-320; Korkmaz, 2003: 730).

1. Hikâye

Hikâye kipi, haberleşme faaliyetinin geçtiği zaman kesimine göre geçmişte bir merkez alındığını gösterir (Gemalmaz, 1982: 145):

tap-**ıb érdim**: bulmuştum

tapıb érdim séni maḥbūblérdin intiḥāb eyleb G/23.

ḳal-**mıṣ+érdi**: kalmıştı

kōñül tinmaşka *ḳalmıṣ érdi* he nev^ç arzu birle M/2.

çek-**er érdim**: çekerdim

çeker érdim firāḳide néçe kim renc ile miḥnet G/119.

2. Rivayet

Rivayet kipi, hikâye kipinde olduğu gibi haberleşme faaliyetinin geçtiği zaman kesimine göre geçmişte bir merkez alındığını gösterir. Rivayet kipinde verici, mesajına konu olan hadiselerin şuurunda değildir (Gemalmaz, 1982: 145). İncelenen eserde rivayet çekimine rastlanılmamıştır.

3. Şart

Şart kipi, zaman merkezi bakımından geniş zamana uymakla beraber, üzerine geldiği cümle ile temel cümlenin yüklemine şart, zaman açılarından belirli kılar (Gemalmaz, 1982: 145).

til-**er bolsañ**: diler olsan

ger *tiler bolsañ* hevâdiş şâhbâzidin emân G/41.

eger **bol-sa**: eğer olursa

eger *bolsa* kişiniñ yârı ferruḥ G/68

2.2. ŞAHIS EKLERİ

Yüklemde zaman veya şekil eklerinden sonra gelerek eylemin şahsını bildiren “şahıs ekleri”nin Nadire Begüm’ün şiirlerinde tespit edilen örnekleri şunlardır:

2.2.1. I. Tekil Şahıs

işit-ür+**min**: işitirim

feryād u fiḡān şavtını sinsiz *işitürmin* G/129.

ét-me-di+**m**: etmedim

ḡamı sözini başlab *étmedim* sāmān, çün gerdün G/134.

bil-me+**m**: bilmem

köñül içre hevâ-i ‘ışk *bilmem* né belâ kıldı G/135.

2.2.2. II. Tekil Şahıs

qıl-ḡa-**sın**: yapacaksın

muḡabbet riştesidin *qılḡasın*, zinhâr, dāmimni G/140.

qayda+sén: neredesin

ḡam helāk étte méni hicriñde, éy cān *qaydasan?* G/126.

kél-Ø-gil: gel

kélgil, nazarımgā éy peri-rū G/5.

2.2.3. III. Tekil Şahıs

oķu-Ø+sun: okusun

derd ehli *oķusun*, nādire, güftārimni M/1.

bol-dı+Ø: oldu

ķarangū *boldı* şāmim dūd-i āhimni ğubāridin M/2.

2.2.4. III. Çoğul Şahıs

bol-ğay+lar: olacaklar

ħaķķ te' ālānı penāhide maşūn *bolğaylar* G/123.

sor-maz+lar: sormazlar

raħm édüb ħālını *sormazlar* köriñ bi-dādliğ G/136.

NADİRE BEGÜM'ÜN ŞİİRLERİ

G 1

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

1a

- 1 her néçe köz salur ol dilber-i gülfām maña
- 2 dāğlar penbesi érmiş gül-i bādām maña
- 3 kanlı közyaşım ile āh ü cünün bezmide
- 4 serv-i mevzün ile dur tıfl-ı gülendām maña
- 5 devr-i cām-ı tarab evrülmeği besdür sāķī
- 6 gerçi evrülmedi bu gerdiş-i eyyām maña
- 7 néçe kim zulum éter ' aşıķa gerdün étsin
- 8 devr nākamlığıdın çü érür kām maña
- 9 bir ayağ mey keremin eyledi sāķī āğāz
- 10 eyledi baht bu maqşadnı serencām maña
- 11 serhoşem deşt-i cünün içre ki bolmış hāşıl
- 12 lāleler üzre sirişkim mey ile cām maña
- 13 gülşen içre anı gīsūsığa mānend körüb
- 14 turre-i sünbül érür halka bolan dām maña
- 15 kimse tapmas eşerim istemek u sormağdın
- 16 né nişān kaldı fenā mülkide né nām maña
- 17 nādire kūyide baş koymağım érmes nāyāb
- 18 itleri hayli érür maqşad-ı ikrām maña

G 2

mefā' ilün mefā' ilün fe' ulün

1b

- 1 yüziñ ferruḡ cemāliñ rūḡefzā
- 2 ḡaṭṭıñ ḡızır u leb-i la' liñ mesihā
- 3 méni dīvāne kıldı iştiyākıñ
- 4 saçıñ zenciridin başımda sevdā
- 5 cemāliñ muşafın kıldım tilāvet
- 6 kaşıñ bismi 'llāhidür anda tuğrā

- 7 düm-i tîğîñ maña vaqt-i şehâdet
8 érür elbette şerbetdin güvârâ
- 9 melâhatlıg yüziñ mäh-i münevver
10 cemâliñ âftâb-i ‘âlemârâ
- 11 cemâl-i bî-mişâliñ cilvesidür
12 şarâb ü şem‘ u şâhid câm ü minâ
- 13 köñül kim hicr élidin bînevâdur
14 kıılır peyveste vaşlıñnı temennâ
- 15 cihân ‘ayşı ğanimetdür néçe kün
16 vefâ kıılmas kişiğe mülk-i dünyâ
- 17 né şîrîñ kaldı ‘âlemde né ferhâd
18 kıanı yūsuf kıayan kétdi züleyhâ
- 19 köñül ‘ışık içre bolma bî-taħammül
20 ki vaşl ü hicr ara kıılğıl medârâ
- 21 maña éy nâdire kıismet bu érken
22 ezel kündin bolubdur ‘ışık peydâ

G 3

mefâ‘ilün fe‘ilâtün mefâ‘ilün fe‘ilün

2a

- 1 bahâr kéldi közüm gülge baķmadı aşlâ
2 nédin ki gülşen ara gülrühüm émes peydâ
- 3 yüzimge boldı yüziñ muķterin biħamdüllâh
4 açıldı mihr u vefâ bâğıda gül-i ra‘nâ
- 5 sarıg yüzimde kıızıl eşkni tarâveti bar
6 néçük ki sâğar-i zerrîñ ara mey-i ğamrâ
- 7 lebidin ayru maña bâde tutma éy sâķî
8 ğumâr külfetiğa nâfi‘ olmadı şahbâ
- 9 bu cân-ı ğasta ki vaşlıñnı ârzü eyler
10 ğayâl tırresidin başıda uzun sevdâ
- 11 firâķ leşkeri tuğyâmdın ma‘âzallâh
12 ki kııldı şabr u taħammül diyârını yağmâ
- 13 yüziñ nezzâresi ‘uşşâķlarını firdevsi
14 ğarım-i dergâhiñ ağbâba cennetü’lme’vâ

15 séniñ selāsil zülfiñe mübtelādürmén
16 ki boldı ‘ aql u ħired kuşlarığa dām-i belā

17 felekdin ötdi fiğānım kıyaşğa yétدی ünim
18 henüz nādire kem bolmadı bu āh ü nevā

G 4

mef’ülü mefā’ilü mefā’ilü fe’ülün

2b

1 éy serv-i sehī boylıgım éy kāmēt-i zībā
2 kél kim közüm āyīnesi müştāk-i temāşā
3 ol kün ki vişālñ çemenin seyr éter érdim
4 manzūr-ı nazār érdi maña ol qadd u bālā
5 aydım ki: kaçan bolğusı küyiñde mekānım
6 ‘ āşıkqa dédi ħācēt émes menzil ü me’vā
7 köydürdi çemen güllerini reşk otı birle
8 ol gonçe-i ħandān ile ol nergisi şehlā
9 ol zülf-i dilāvīz mu‘ anber girihiden
10 her kimni tüşib başığa bir özgeçe sevdā
11 her sebze ü sünbül ki bu gülşende çeker baş
12 müy-i ser-i mecnündür veyā turre-i leylā
13 vīrānede ‘ āqılğa iķāmet nāmünāsib
14 sermenzil-i āsāyiş émes ‘ arşa-i dünyā
15 hicrān ħamıdın teşne-leb u ħasta cigermén
16 sākī kerem eyleb maña tut sāğar-ı şahbā
17 közgü kibi ħayrānlarıña ‘ arz-i cemāl ét
18 dīdāriñ üçün nādiredur vāle ü şeydā

G 5

mef'ülü mefā'ilün fe'ülün

3a

- 1 éy mihr-i cemāliñ 'ālemārā
2 zerrāt yüziñge mest ü şeydā
3 éy hüsn riyāzide kıaddiñ serv
4 ol serv üzre sünbüliñ semensā
5 kélgil nazarımgā éy perirū
6 dīvāneğā birdem ét temāşā
7 sin uyğuda mest-i nāzdursén
8 min derd bile ğarīb ü tenhā
9 tün kéçe fiğān u nālişimdin
10 kūyiñ iti içre tüşdi ğavğā
11 sin kıaysı diyār 'azmin étidiñ
12 kélmes ğaberiñ bu yerge aşlā
13 āhım oқığā kıaddım kemāndur
14 bu oқni nişānidür süreyyā
15 mecnūn nége leyli terkin étsun
16 yūsufni unutmadı züleyhā
17 kıaydın séni nādire unutsun
18 bu söz nā-münāsib éy dilārā

G 6

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

3b

- 1 éy yüziñ kıible-i erbāb-i şafā
2 seri kūyiñde köñül kıblenümā
3 ka' be-i kūyiñ érür tekyegāhim
4 közyaşım zemez uşal ka' be ara
5 bolmasa mihr köñülde né āsiğ
6 menziliñ meşreb ola yā baḥhā

- 7 sürmeāsā qademiñ tofrağı
8 ħire bolğan közime bérđi ziyā
- 9 tūtiyādur maña naqş-ı qademiñ
10 ki közim āyinesi taptı cellā
- 11 bolsa tā ʿ ömr u ħayātım bāķī
12 méni élgimdür u dāmān-i vefā
- 13 dostlar ʿ ays u ferāğat bile ħoş
14 boldı düşmen hedef-i tır-i belā
- 15 her kim öz rütbesidin lāf urar
16 bu merātibde maqāmiñ aʿ lā
- 17 dāmān-ı yār éligdin kétđi
18 nādire pırehenim boldı qabā

G 7

fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün

4a

- 1 merħabā éy peyk-i sulţān merħabā
2 hüdhüd-i mülk-i süleymān merħabā
- 3 talʿ atin ferruħ mübārek maqđemiñ
4 kıldı külbemni gülistān merħabā
- 5 ħüb kélđin yaĥşı keltirdin ħaber
6 eyledin derdimğa dermān merħabā
- 7 boldı mevzūn qāmetiñdin münfaʿ il
8 serv-i nāz bāğ-i rızvān merħabā
- 9 kılgasın ol māh-ı mihrin āşkār
10 şubĥ yañlıg pākdāmān merħabā
- 11 müjde keltirdin vişāl-ı yārdın
12 taptı teskin derd-i hicrān merħabā
- 13 kél beri tā ħāk-ı pāyiñni kılay
14 tūtiyā-i çeşm-i giryān merħabā
- 15 rüşen eylermén çerāğ-ı āhnı
16 közlerimdür gevherefşān merħabā
- 17 bu kéçe hicrān şebistānidedür
18 encüm-i eşkim çerāğān merħabā

19 koy keff-i pāyiñni dīdem üstine
20 birdem éy serv-i hırāmān merḥabā

21 nādire her söz ki inşā eyledi
22 aydı aña ehl-i devrān merḥabā

G 8

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

4b

1 éy hoşā şīşe ara āb-ı hayāt ḥükemā
2 kim aniñ her kişi nūş étse bolur ḥızırnümā
3 ḥükemā ‘ışk marizīğa buyurmuş mey-i nāb
4 hicr derdiğa démişler bu mufferihni devā
5 bādedin eyleme parhiz demādem kadeḥ iç
6 keldi mezmūm muḥabbet yolıda zühd ü riyā
7 boldı gül mevsimi u meykedeler cānibidin
8 müjde-i ‘ayş u tarab yitküzedür bād-ı şabā
9 éy hoş ol rind-i meyāşām u siyehmest müdām
10 cām-ı mey élgide alıda sebū vü minā
11 guşsa peymāneside ḥün-i dilāşām eyler
12 bādedin her kişi kim eyler ése istiğnā
13 zāhidā ger déseñ ‘ışk ehligе rüsvā bolmay
14 démeğil meykede avbaşığa köp çün ü çerā
15 bāde müştākığa lütf ile kadeḥ tut sākī
16 yoksa cemşidğa hem eylemedi cām vefā
17 nādire cām-ı muḥabbetni lebāleb içiban
18 mestliğ birle kılay ‘ışk nemāzını edā

G 9

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

5a

- 1 rūze ayı kélđi vü mén 'áciz ü bī-dest ü pā
- 2 rūze ayınıñ hilālı dék addım bolmış dütā
- 3 kündüzi bir gūřede āřüftehāl u sergerdān
- 4 kéçeler tā řubhđem bidār u meşgöl-i du' ā
- 5 rūze ayı tapmadım bir muġān irřādini
- 6 lācerem mescid ara zāhidġa ıldım itidā
- 7 iħtisāb ehli taġallüb eyledi meyhāneġa
- 8 almadı meyde herāret né de te' şir-i ředā
- 9 řāmlar iftār vatı zāhir eyleb izřirāb
- 10 za' fdın ılmas abül çerb u şirin iřtihā
- 11 rūze za' fidın 'eceb ġayretdedürmēn nādire
- 12 eylesmēn līk bu eġvāl ile terk-i du' ā

G 10

fe' ülün fe' ülün fe' ülün fe' ülün

5b

- 1 yüziñ āftāb-i māh-i 'ālemārā
- 2 cemāliñni közgüsi mihr-i mücellā
- 3 lebiñ yādı köñlümde pinhāndur
- 4 érür şişede mevc-i řahbā hüveydā
- 5 érür éki ejder ġem u piç birlen
- 6 addıñ servide éki zülf-i semensā
- 7 meger ġüsn bāġını nergisleridür
- 8 éki çerşm-i cādü-yi bādām u řehlā
- 9 néġe 'āřık eġġānıdın vehm étersin?
- 10 bolur mu kişi munça bīrahm u tersā
- 11 ġoř ol kün ki 'azm-i rāh éttiñ yoluñda
- 12 çerāġān yaruttı touz çerġı-ı ġızrā
- 13 refāat bile bardı rūġu' lemīn hem
- 14 'ināniñde tā sidertü 'lmüntehā

15 risālet sipihriñi hūrşīdidürsén
16 cemālīñ mücellā cenābiñ mu‘ allā
17 kılıb nādire sa‘ y peyrevliğıñde
18 ʔaleb kıldı sermāye-i dīn ü dünyā

G 11

mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün mefā‘ ilün

6a

1 yüzün yādıda kıldım bu kéçe āh-i seher peydā
2 kevākib hırmenıǵa boldı ol otdın şerer peydā
3 nihāl-ı şabrıma la‘ liñ hayālı birle su bérdim
4 ‘aceb yoǵ bolsa ger bu naıldın şirīñ şemer peydā
5 şeref tapdı memālik şāh-i deryādil vücūdidin
6 eşālet maǵzenidin boldı ol ‘ālī güher peydā
7 zehī şāhi ki devlet feyzidin āgāh olıb kılmış
8 cevāhir sürme-i tavfiķidin nūr u nazar peydā
9 taḥammül öyle kim bīşabrlıǵ telḡ étte kāmīñni
10 bolur şabr étseñ açıǵ ğoradın şehd ü şeker peydā
11 ménīñ yārim ‘aceb nāzūk mezāc u bīmürüvvedür
12 bēlin ʔatlımǵa baǵlabdur velī érmes kemer peydā
13 nücūm érmes felekde şu‘ le-i āhım şerāridür
14 ki bu kāşāne içre boldı andın zīb u fer peydā
15 köñül mecnūnini zülfiñni zenciriǵa bend éttim
16 soruk eṭfāl içinde bolmaǵay déb şūr u şer peydā
17 ‘aceb yoǵ nādire pervāz kılsa yār kūyiǵa
18 ki bolmış tende furķat oǵlarıdın bāl u per peydā

G 12

müstef‘ilātün müstef‘ilātün müstef‘ilātün müstef‘ilātün

6b

1 nazar ehli sevdālarımı ḡaṭṭıñ kıldı levḡ-i cemāla peydā
2 né tañ eylese dūd-ı āhım ķemer devride hāle peydā
3 saçıñ sünbülidin ‘ adersiz girihler tüşübdür köñül riştesıǵa
4 ki yüzdin birin zāhir étsem kıılır c‘ ad-ı müşķin külāle peydā

5 méniñ kışşa-i rüzgārım ferāvān ğam-ı hicriñ efsānesi dék
6 ki bir noktasın şerh kılsam bolur néçe defter risāle peydā
7 yüziñ ayını hayretıdın érür bedr-ı tábān kara dāĝlıķ
8 qařıñ nūnidin vāķıf érđi ki ‘ācizliĝ oldı hilāle peydā
9 sirişkim seĥābin imdādidin dilküřādur muĥabbetni deşti
10 köñül dāĝını beyān étsem bolur ol beyābānde lāle peydā
11 salıb hier ten mülkine zelzele dédi kıılma devr-i felekđin gile
12 nédur çāre-i derdim éy nādire, firāķ oldı nāĝāh viřāla peydā

G 13

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

7a

1 sunma mey éy sākī-yi devrān maña
2 kim naşıb olmiş ezeldin şan maña
3 yār cevrudin řikāyet kılmazam
4 kim érür bir vech istiĥsān maña
5 nāle bir dilsüz yārımdur méniñ
6 hemnişındür đide-yi giryān maña
7 müşkil işdür derd-i hicrān külfeti
8 yā rab ol müşkilni kııl āsān maña
9 deşt u řaĥrālarnı kııldım iĥtiyār
10 boldı mecnūn kıřřası bürhān maña
11 āĥ neyley öğdi devrān-ı viřāl
12 bīvefālĝ eyledi devrān maña
13 muntazırdurmén hemişe nādire
14 bir kıya baķay mu déb cānān maña

G 14

fe'ülün fe'ülün fe'ülün fe'ül

7b

- 1 lebiñ şehd-i nābığa cānım fedā
- 2 hırāmān addıña revānım fedā
- 3 firāıñ vişāl ehlidin cān alur
- 4 vişālınğa cān ü cihānım fedā
- 5 bēl u azıda aldı vehm u gümān
- 6 né tañ olsa vehm u gümānım fedā
- 7 eger fi' lmeşel mihr ile māhdur
- 8 ılay saña éy mihrیبānım fedā
- 9 éki la' l-i nābiñni yāūtığa
- 10 éki çeşm-i gevherfeşānım fedā
- 11 addıñ serv-i nāzığa éy gülbeden
- 12 ten-i lağar-ı nātüvānım fedā
- 13 né amdur maña ' ış ara nādire
- 14 eger bolsa cānānğa cānım fedā

G 15

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

8a

- 1 éy şehi mülk-i kerem sulān iqlīm ' aā
- 2 çekmegen hergiz mişālın kıl-k-i naāş-ı azā
- 3 dehr mülkiga séniñ dék devlet u tāc u serīr
- 4 né iskender kōrdi né sulān hüseyin bayarā
- 5 reşk ' adl u himmetiñdin hātem u nevşīrvān
- 6 oldılar yüz asret ile ' āzım-i mülk-i fenā
- 7 kōrmedi sén dék şāh-ı nikū nijād ' ālemde çer
- 8 kim kélen sulān aña yétti ata birle ana
- 9 bezm-i ihsānında dest-i zerefşāniñ reşkidin
- 10 şāmlar toprağ aradur pence-i mihr-i semā

11 rezm meydānide ger raḥṣ ūzre cevlan eyleseñ
12 zāl-i çerḥ étgey hazīmet kāmetin eyleb düta

13 berkarār olğay ilāhī tābnā-i mülk-i dehr
14 binā boldı taht u tācdin sermāye-i devlet

15 tā kıyāmet kem étme yā rab lütf u elṭāfını
16 ḥān-ı ‘ālicāh kim iḥsān vüçüd eyler ‘aṭā

17 éy şehā lütf ile eḥvālimdin vākıf ol émdi
18 çekdim asru çerḥ devr-i cevridin renc ü ‘inā

19 hīç cürm eḥvāliğa yā rab tüşmesün
20 ‘ömürlerdir çerḥdin mén çekdügüm cevr ü cefā

21 dehr eyvānide gerdün gerdişi bī-dādidin
22 yoqturur ğam kaydı içre kimse min dék mübtelā

23 çekti ğam idbār ḥaṭṭın nāme-i iḳbālime
24 defter-i çerḥe қаzā kilki çü ḥaṭṭ-ı üstüvā

25 lütf ile sēn kayd-ı ğamdın çıkmasañ tā rüz-i ḥaşr
26 yok ḥalās olmağ maña éy ḥusrev ü ‘izzüa‘ lā

27 néçe isteb üçti rāḥat āşiyānın mürğ-i dil
28 tapmadı ārāmgāh cüz ḥalqa-ı dām-i belā

29 yığdı tā ḥāşāk silāb-i sirişkim başıma
30 tuttı her yandın k’lib ğam kuşları anda yuva

31 néçe her yan baqtım eyleb devletim şubḥın ṭaleb
32 körmedim ez ğayr-ı şām-ı nekbet bī-intihā

33 tīşe-i ferhād ğamdın yara bağrım dāğını
34 lütf ḥıştıdın kıl éy şirīn süḥan ḥusrev binā

35 bu dur ümidim ki lütfiñdin köñül āyīnesi
36 zeng-i ğamdın mihr közgüsü kibi tapqay cellā

37 rāh-i medḥiñ şām-ı ğamda tuttı kilk nādire
38 maş‘al-ı lütfiñ aña çün şubḥ olğay rehnümā

G 16

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

9a

- 1 cilve körsetti çü ol serv-i dilārā bāğ ara
- 2 çeşm-i kumri boldı bir çeşm-i temāşā bāğ ara
- 3 sürmegün çeşm-i nazar saldı gülistān ehline
- 4 hasretidin kaldı nergis közi şehlā bāğ ara
- 5 'arız-ı gülgün ile kıldı çemen sarı hırām
- 6 gül yaqasın çāk eyleb boldı rüsvā bāğ ara
- 7 serv-i gülruhsarım ile bezm-i 'işret déb bahār
- 8 serv birle güldin aytdı cām u minā bāğ ara
- 9 lāle yañlıg dāğ boldı gül cemālī reşkidin
- 10 dāğlık güllerdin oldı sır şahrā bāğ ara
- 11 naħl kaddı hacletidin boldı su serv-i revān
- 12 eyledi fevvāreler cārī serāpā bāğ ara
- 13 seyr üçün koyğay kaddım déb sebze-i h'ābidedin
- 14 her taraf bir fers-i meħmeldur müheyyā bāğ ara
- 15 kördi ol serv-i dilārā kāmēt-i mevzūnini
- 16 serv kaddın kıldı kumriler temennā bāğ ara
- 17 sēn bugün ħandānsın ey gül nādire dildārsız
- 18 yığlamağdındur bulutlar dēk müheyyā bāğ ara

G 17

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

9b

- 1 sāķiyā hicr devāsını démişler mey-i nāb
- 2 tutakur meykedede kayğuluk 'aşıqka şarāb
- 3 'ışk derdiğa giriftār bolub mén né kılay
- 4 zāhidā maña naşihāt bile yétkürme 'azāb
- 5 yār la' lini firāğıda ħumārım gālib
- 6 bolmadı neş'e-i şahbā bile könlüm şādāb
- 7 bolğay érdi kademīñ toprağı birle rüşen
- 8 ger közüm ħalkaları bolsa semendiñ garkāb

- 9  gme aşıını ami bolğalı el secdegāhi
 10 ka‘be dīvāride ayret ile almış mihrāb
- 11 serhoş olğan kibi h nāb-ı cigerdin ‘āřık
 12 neş‘e-i bāde ılır h sn elidin ref‘-i h cāb
- 13 eşk-i g lg nim  r r bāde-i la‘liñ eşeri
 14 r hperverd r anıñ rāyihāsi mişli g lāb
- 15 bu k n ol māhlikā ş h-i dilārām anı
 16 y zidin r şen  di dide-i cān aħbāb
- 17 mestliğ birle ġam-ı yār ferām ř olmas
 18 nādire bolmadı derdimni devāsi mey-i nāb

G 18

mefā‘  l n mefā‘  l n mefā‘  l n mefā‘  l n

10a

- 1 k n lni h ‘āb-ı ġaflatdın demi b dār ıl yārāb
 2 aarğan k zlerimni meħrem-i didār ıl yārāb
- 3 k z mni r şen  tgeç Pertev-i mihr-i cemālidin
 4 muħabbet neş‘esidin vāıf-ı esrār ıl yārāb
- 5 ol ay hicride endān yığladım her atre-i eşkimni
 6 vefā bāzāride bir gevher-i řehvār ıl yārāb
- 7 y zi hicri m ni k p derdmend  tti ‘ilācım yoğ
 8 yana bir k rsetib yārımni berħ rdār ıl yārāb
- 9 kemend-i z lfidin ayru t ş bdir m n du‘ā vatı
 10 ki bol t l-i ‘amelni boynıma z nnār ıl yārāb
- 11 temāřāyi cemāliġa eger ş kr  tmegen bolsam
 12 k zim peymānesini eşk ile serřār ıl yārāb
- 13 cihānde ġusrev cennet mekān-ı ‘adl iħtiyār  tdi
 14 ıyāmet k n şefi‘-i aħmed-i muħtār ıl yārāb
- 15 ‘azizim şubh yañlıġ pākdāmān  tdi ‘ālemdin
 16 řerāfet birle topraġını feyz-i āřār ıl yārāb
- 17 mezār-i feyz-i āřarı ziyāretgāhi ‘āldur
 18 riyāz-ı ka‘be yañlıġ fāyiz lenvār ıl yārāb
- 19 arılıġ devletiġa yetk r b h n-ı dilāverni
 20 bekā-i ‘ mrini el ‘ mridin bisyār ıl yārāb
- 21 emir-i ‘ādil u ve‘lın‘ emi u muħammed emin h n hem
 22 cihān barıça maña bu  cevnı yār ıl yārāb

23 ay u gmreh ki gerdenkeşlik tse hn cenbidin
24 sitem taşı bile başdın ayağ efgr ıl yrab

25 uşal kim aa yadhh u esd u kneperverdr
26 hmyn derghide mstemend u zr ıl yrab

27 neck kim her biri kz nri vu knl serveridr
28 alarđa bağt u devletni hemişe yr ıl yrab

29 azel bnyd ıldı ndire yrğa  arz eyleb
30 knlde bağlanan mazmnini izhr ıl yrab

G 19

f'iltn f'iltn f'iltn f'iln

10b

1 onçe dk ağzı ara ol ltf-i gftri  aceb
2 san lgi yoğdın izhr eylegen bri  aceb

3 aldı knl uşların her lağza mşkin trresi
4 bl-ı şhndur ki şayd eylerde trri  aceb

5 beski mecnndur ann hsnğa glşen glleri
6 onçe gerdindr emen boynıda tmri  aceb

7 eyledi şfte tab imni perişn trresi
8 ara ıldı bağtımın hl-i sitem-kri  aceb

9 kzidin zrdedr mn aşıdın zrderağ
10 zr ađvlmđa zr zre zri  aceb

11 her açan kim nz tib ıksa mey-i glfm iib
12 an tker mey dk demdem eşm-i hmri  aceb

13 yr vaşlı birle  det eyleb rdim ndire
14 andın ayru maa birdem şabr izhri  aceb

G 20

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

11a

- 1 tîredür şubḥ-i neşātim sāḳiyā kél tür şarāb
- 2 şām-i hicrān zulmetide cām-i meydür āftāb
- 3 māh-ı tībān yüzligim her laḫza yād étsem séni
- 4 dūd baḡrımdın çıkar ot içre tüşgen dék kebāb
- 5 bend étib zülfiñ ara köñlimni āzād étgeniñ
- 6 kuş uçrgan dék érür baḡlab ayaḡıga ŧanāb
- 7 kākī āhım nesīmidin taḫarrük eylese
- 8 yār kim ruḫsārıḡa gül bergidin salmış niḳāb
- 9 hicr āşüb-i belādur kim anı teşvişidin
- 10 kaḫre-i simāb yañlıḡ köñlüm eyler ıztırāb
- 11 şād édi ol şāh-i devrān vaşlı birle ḫāḫırım
- 12 'ayş devrānıḡa devr-i gerdün inḳılāb
- 13 bivefalar dék séni hergiz ferāmūş eylemes
- 14 nādire yādiñni eyler tā dem-i yevmü' lḫisāb

G 21

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

11b

- 1 gülḡa désem yok keff-i pāyiñge tīb
- 2 dideme koy éy büt-ı zerrin rikāb
- 3 taşkarı çıkma kéçeler ḫaşr olur
- 4 çıkşa yārım kéçede ger āftāb
- 5 ḡarḫa-ı ḫün-i ciger oldı benim
- 6 ḫan yaş ile müy-i ser étdim ḫizāb
- 7 ḫurfa suvālı lebidin sordı yār
- 8 cān béreyin bolmasa şirin cevāb
- 9 şuret-i diyār kibi bolmışam
- 10 ḫasret-i didār ile biḫurd u ḫ'āb

- 11 cānıma aşd eyler éseñ ıl velik
12 tişleme la' liñni ılursam ' itāb
- 13 māyil-i zulm étme köziñ terkini
14 yoksa ılır merdüm öyiñni arāb
- 15 bu kéçe meyhāne-i dergāhide
16 pīr-i muġāndın tilerem fetḥ-i bāb
- 17 eylemediñ éy büt-i peymān şiken
18 nādireni vaşlıñ ile kāmyāb

G 22

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

12a

- 1 ġazab birle nigārım ötdi yanımın şitāb eyleb
2 yüzün körgünce öldürdi méni hicri ' azāb eyleb
- 3 peri yañlıġ nazardın çehre pinhān étđi ol mehveş
4 firā u hicr cāmıdın m 'ni mest u arāb eyleb
- 5 köñül şādāb érđi cür' ai cām-ı vişālıdın
6 salıb hicrān otıġa ketti baġrımnı kebāb eyleb
- 7 mürüvvet eyle cānā sindin ayru tıredir şāmım
8 yarut külbemni bir tün ' arızıñni āftāb eyleb
- 9 içermiñ mey demādem yār la' lini umārıdın
10 méni meyhānedin men' étme zāhid iḥtisāb eyleb
- 11 ḥisāb étmee çerḥ encümlerin bar iḥtimāl andın
12 méniñ dāġ-ı dilimni līk bolmaydur ḥisāb eyleb
- 13 lebidin ayru an yutma işimdur bargıl éy sākī
14 maña bihūde külfet bérme teklif-i şarāb eyleb
- 15 diriġā ketti āḥır gevher-i maşūd 'lgimdin
16 tapıb érdim s 'ni maḥbūbl 'rdin intihāb eyleb
- 17 vefā serleyḫi üzre nādire mevzūn kelāmını
18 yazar taḥşin şı' r ḥusrev ' ālicenāb eyleb

G 23

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

12b

- 1 yār la' lin yād étermin gönçe-i handān körüb
- 2 sebze-i haṭṭ sağınurmın bāğ ara reyḥān körüb
- 3 sebze-i haṭṭ la' l-i nābiñ üzre me'vā eyledi
- 4 hıẓr kılgān dēk vaṭan serçeşme-i ḥayvān körüb
- 5 derd-i cānkāh u demādem āh aḥvālim tebāh
- 6 raḥmı kélgey mu maña bu ḥāl ile sulṭān körüb
- 7 savrulurman hicr vādīsi ara mecnūn ménı
- 8 gerdbād eyler gümān deşt üzre sergerdān körüb
- 9 kéçe la' l-i hicridin ölmağ maña düşvār édi
- 10 yüz taḥayyür birle 'lgin tişledi cānān körüb
- 11 reşkdin yüz fitne berpā eyledi devr-i felek
- 12 közlerim āyinesin yār alıda ḥayrān körüb
- 13 tañ émesdür bolsa az müddetde üstād-i sülḥān
- 14 nādire eş'ārığa taḥsın éter selmān körüb

G 24

fe' ulün fe' ulün fe' ulün fe' ul

13a

- 1 bérey cān vişāl içre éy nüşleb
- 2 firākiñde tākey kılay tāb u teb
- 3 cemāliñ maña müdde' ā şubḥ u şām
- 4 vişālñ maña ārzü rüz u şeb
- 5 eger kélse başıma tiğ-i ecel
- 6 kılurmén mu yolıñda terk-i taleb
- 7 kaddiñ mısra' -i şūḥ u bercestedür
- 8 bolub ḥüsn divānidin müntaḥab
- 9 min zār ferhād ü mecnūn nijād
- 10 érür yār şirīn u leyli neseb
- 11 né maḥfilde şehd ü şeker yaladıñ
- 12 ki birbirge çespān durur éki leb

- 13 firāķide ŧem^ç -i ŧeb-i hicrmin
14 émes köymağım nādire bī-sebeb

G 25

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

13b

- 1 kêtmedi mindin ķadeĥ birle ĥumār-ı āftāb
2 ŧubĥ yañlıđ tartadurmén intizār-ı āftāb
3 ŧarf ķılđumdur anı cām-i viŧāl-ı naķdine
4 ger müyyesser bolsa la^ç li ābdār-ı āftāb
5 mährülarnı yüziñ ayı musaĥĥar eyledi
6 munça bolmas encüm içre iķtidār-ı āftāb
7 çarızıñ mey tābidin boldı nezāket destgāĥ
8 turfa güller zāhir étđi nevbahār-ı āftāb
9 tā yüziñ ayı nümāyān boldı ĥüsn eflākide
10 reŧk otıdın tıre boldı rüzgār-ı āftāb
11 ger közim ĥüśniñ çerāđidin münevver bolmasa
12 rüşen étmes pertev-i nür u ŧerār-ı āftāb
13 nādire āhım sinānıdın tuhem tartıban
14 çerĥ meydānidedur çābük süvār-ı āftāb

G 26

mef' ülü mefa' ilün fe' ülün

14a

- 1 ŧayd étđi méni ol éki ķullāb
2 boynımda kemend-i zülf-i pürtāb
3 ķaŧımı ķılıçıđa boyn sun
4 çāŧıķķa budur țariķ-i ādāb
5 gülĥan kölide ferāđat étgen
6 ķılmas heves semür u sencāb
7 girdāb érür közimni yaŧı
8 çāŧıķnı helāk éter bu girdāb

- 9 ārām tapar mu çerh devri
10 dāyim hareket éter bu dolāb

11 ‘ālem elide vefā tapılmas
12 bu gevher érür cihānde nāyāb

13 qandur cigerim lebidin ayru
14 kéltür maña sākīyā mey-i nāb

15 ‘uşşāk mişāli kār vāndur
16 ol qāfilede érür vefā bāb

17 yaş ornıǵa nādire közimdin
18 hicride aqar müdām hūnāb

G 27

mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

14b

- 1 eger gülşenǵa kélse serv-i gülrüyim hūrām eyleb
2 yügürgey serv u gül yüz merhabā birle selām eyleb

3 hūrāmān kélđi yār u qāmeti ta‘ zīmıǵa bīhōd
4 yıkıldım sāye dék yerdin turarga iltizām eyleb

5 kıluǵa kündüzimni kéçe cemāl üzre
6 perişān eyledi gīsülerin şubhimni şām eyleb

7 sēn qaddlar penāhi gülcebinler pādīşāhisin
8 çemende servni āzād éter qaddıñ gulām eyleb

9 hoşā ‘āqıl ki eyleb yaşsılık bünyādını muhkem
10 öter bu deyr-i fānidin özini nıknām eyleb

11 mesīh ‘azm-ı sipihr eyleb quyaşǵa boldı hemsāye
12 bolur himmet bile eflāk üstide maqām eyleb?

13 ğazāli ‘ömr kim vaşsetdedür peyveste rem birle
14 bolur mu yüz miñ efsün birle bu vaşşını rām eyleb

15 köñül şayd étkeli āmāde kılmış ‘ışq şayyādi
16 perirüler kemend halka-i zülfini dām eyleb

17 qalem tahrir éterde neyşekerdin bolsa tañ érmes
18 lebiñ vaşfını eyler nādire şirīn kelām eyleb

G 28

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

15a

- 1 sākī, maña qadeḥ tut bu deyr ara lebāleb
- 2 zühd ehlidin usan-dım tutdım s'niñle meşreb
- 3 ḥüsniñ tecellisidn bitāb māhrūlar
- 4 andaḡ ki zāhir olmas ḥürşid çıḡsa kevkeb
- 5 yārımnı vaşlı birle 'ālem münevver érdi
- 6 bar érdi mäh-i tábān ḥürşidge muḡarreb
- 7 mecnūn binevānı teklif-i cāh kıлма
- 8 kim tilbeler başıda yoḡtur hevā-i manşib
- 9 muḡtāc-ı dergāhiñmin yüz miñ ümid birle
- 10 mén ḡulnı bu işikdin nāümīd kıлма yārab
- 11 tiḡ-i zebāniñ oldı miftāḡ-i genc-i dāniş
- 12 'allāme-yi zamāndur alıñda tıfl-i mekteb
- 13 kılmā nādire müyyesser şūr ü cünūn cihānde
- 14 'ışḡ u muḡabbet oldı 'āşıḡa dīn u mezheb

G 29

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

15b

- 1 çıḡdı ol gülgün ḡabā meydān ara cevlan étib
- 2 ḡamze tiḡi birle 'āşıḡnı yorgın ḡan étib
- 3 mehveşim meydān ara biperde cevlan eyledi
- 4 el közin āyine dek didāriḡa ḡayrān étib
- 5 nāvek müjḡānları ḡatlımḡa tirkeş baḡlamış
- 6 ḡāklıḡ könlümni ḡaş yāsıḡa ḡurbān étib
- 7 ol ḡudāvendi ki kıldı yer ü kökni āşḡār
- 8 şükr kim bizni gedā kıldı seni sulḡān étib
- 9 böyle kim mümtāz érür sin barḡa sulḡānlar ara
- 10 şād ḡılıḡıl bendeleriniñ köñlini iḡsān étib
- 11 mübtelāmin tā esir zülf-i pürtābiñ bolay
- 12 kılmēni āzād başıñ üzre sergerdān étib

13 baqmadiñ bir lütf ile éy bîmürüvvet sengdil
14 nâdire hicriñde yıǵlar nâle vu efgân étib

G 30

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

16a

- 1 mén ki qaldım hier vîrânide bî-sâmân bolub
- 2 yâr kélmes külbe-i vîrânıma mihmân bolub
- 3 deşt u şahrâdın sürâǵiñni tapalmay derd ile
- 4 eylenib kældim yana ğam öyige hayrân bolub
- 5 şerbet-i la' liñ humârı birle çendân yıǵladım
- 6 qatre qatre köz yolıdın aqtı baǵrım qan bolub
- 7 vaşl ara maǵrūr édim didâriǵa şâm-i firâq
- 8 örtedi cismimni aħır âteşi hicrân bolub
- 9 eylesem divâneliǵ ' ayb étseñiz kim ol perî
- 10 ğâyib olmuştur nazardın cilvesi pinhân bolub
- 11 nâdire ol mihr-i tâbân şevkıde kıldım cünün
- 12 âşkârâ boldı' ışqım şöhre-i devrân bolub

G 31

mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün

16b

- 1 çemen riyâzide gülgeşt-ı merǵzâr kılıb
- 2 köñülni şayd éter serv qadd şikâr kılıb
- 3 ğazâlelerni közi şayd kıldı şahrâda
- 4 qaş ' uqâbını şahin haţtıǵa yâr kılıb
- 5 kélür mü kin yâ né ol şeşsüvâr meydānga
- 6 ki bardı ol kéçe közlerni intizâr kılıb
- 7 kılurmin ' ışq ü cünün kârvânıǵa imdâd
- 8 sirişk nâqaların eşk-ı şeş qatâr kılıb
- 9 tenimde hier oqımıñ zahmı bî-nihâyetdur
- 10 ki bolmaǵay aniñ yüzdin biri şumar kılıb

- 11 nétey ki dehr güzergāhide bu tilbe köñül
12 yoluqtı hicriga vaşlını ihtiyār kılib
13 cihānde nādire yārıñ perī mişāl érđi
14 bolur mu hüsniñi āyinega dūçār kılib

G 32

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün

17a

- 1 yüziñdür kıble-i ehl-i münācāt
2 cemāliñ şem' idin rüşen harābāt
3 bukün meyhānede şahbā kılır hoş
4 érür pır-i muğāndın bu kerāmet
5 şürāhī kul kulın eyler mükerrer
6 bolur bu çārқuldın def' -i āfāt
7 çü haqq mevcūd érür 'ālem 'adem bil
8 sülük ehliğa budur nefi ü işbāt
9 kötermek tağnı āsān émesdür
10 min u hicrān gamı heyhāt heyhāt
11 méni hālımğa yığlar āşinālar
12 érür hayrān maña bigānedin yāt
13 cihānde nādire 'ışq ihtiyār ét
14 muhabbetsiz kéçürgen hayf-ı evqāt

G 33

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün

17b

- 1 refiķā, maña birdem dostlığ resmini izhār ét
2 ki min bardım özümdin yār eger kélse haberdār ét
3 kaçan 'ışq ehlini öltürmeğini ihtiyār étseñ
4 cefā tigi bilen evvel m'niñ bağrımın efgār ét
5 haķāret birle éy sāķi baķar meyhāne ehliğa
6 sunıb bir cām mey zāhidni anda naqş-i dīvār ét

- 7 méniñ hālmğa yıǵlar dešt u şahrālarda vaḥşīler
8 eger kūyige barsañ éy şabā yārimğa izhār ét
- 9 érür pīr-i muǵāndin bu beşāret tur-ǵıl éy sākī
10 lebāleb cām ile zāhidni da‘ vāsini bīkār ét
- 11 ḳaddīñ ra‘ nā nihāl-ı servdur cānā ḥīrām eyleb
12 çemen gülgeštide ṭāvusḳa ta‘ līm-i reftār ét
- 13 yumulmas közlerim éy māh-i tābān iştīyākīñdin
14 çıǵıb yer astıdın müştāḳlarǵa ‘ arz-i dīdār ét
- 15 zūleyḥā müşterīdir genc ü gevher birle vaşlıñǵa
16 cihān ehlini yūsuf dék cemālīñǵa ḥarīdār ét
- 17 gül-i sūsen açıldı bīnevālīḳ ḳılma éy bülbül
18 çemende nādīre eş‘ āri birle nāle vü zār ét

G 34

mef‘ūlü mefā‘īlü mefā‘īlü fe‘ūlün

18a

- 1 ger ehl-i vefā istese kāşāne selāmet
2 bolsun mén maḥmūrǵa meyhāne selāmet
- 3 ol ḥüsn şu‘ ā‘ ide köñül köyse ‘ aceb yok
4 ḳalǵay mu çerāǵ otida pervāne selāmet?
- 5 dīvāne muḥabbet yolıda bīvaṭan érmes
6 ābād eger bolmas a vīrāne selāmet
- 7 ger sinsa şūrāḥī vü sebū zāhid alında
8 bolsun maña sāǵar bile peymāne selāmet
- 9 yaḥşı vu yaman birbirīǵa muǵtenem érmiş
10 ferzāne tirik bolsın ü dīvāne selāmet
- 11 ābād ola ‘y nādīre iḳlīm-i tecemmül
12 cemşīd-i zamān ḥusrev-i ferǵāne selāmet

G 35

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

18b

- 1 vaşl öyin ābād kıldım, bozdı hiçrān ' āķıbet
- 2 sıl-i ğamdın bu ' amāret boldı virān ' āķıbet
- 3 kıldı çāk-ı pīrehen dāğ-ı dilimni āşkār
- 4 ķalmadı köñlimde zaķm-ı ' ışķ pinhān ' āķıbet
- 5 ' ahd u peymānlar kılıb érđi vefā kılgum déban
- 6 eyledi terk-i vefā ol ' ahd-ı yalğan ' āķıbet
- 7 ārzū kıldım tutarmın déb vişālī dāmenin
- 8 pāre boldı hier élgide giribān ' āķıbet
- 9 zāhidā ' ışķ u muķabbet ehlini ma' zūr tut
- 10 yār kūyide né boldı şeyķ şan' ān ' āķıbet?
- 11 beski ķan boldı yüregim gevher-i eşķ ornığa
- 12 ķatre ķatre közlerimdin tamdı mercān ' āķıbet
- 13 āh kim boldı yana şubķ-i neşāţım şām-ı ğam
- 14 çehre pinhān étti ol hūrşid-i tābān ' āķıbet
- 15 gerçi bar érđi musaķķar dīvler fermānide
- 16 pāymāl hayl-ı mūr oldu süleymān ' āķıbet
- 17 nādire bülbül ki tā nāle inşā eyledim
- 18 nevbahār ötti hāzān oldu ğülistān ' āķıbet

G 36

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

19a

- 1 hierdin maķmūrın, sākī lebāleb cām tut
- 2 mén kibi her kim ki bolsa rind-i dürdāşām tut
- 3 isteseñ kim dergāhiñde pāsban olğay müdām
- 4 bérme vaķşet hier ile köñlim ğazālin rām tut
- 5 binevālarımız felek hūrşidi yañlığ sākīyā
- 6 cām-ı serşār şebūķi bizge her eyyām tut
- 7 bolsa ger maķşad köñüller ķuşların şayd eylemek
- 8 dāne ķıl hāliñni zülfiñ hāķasıdın dām tut
- 9 yār kūyi itleriğa nāğāh olsañ hemnişān
- 10 aşınālardur alarğa ' izzet ü ikrām tut

- 11 ger zamānı dehr ğavġāsıdın istersin ferāġ
12 sâkin-i meyġâne bol, bir ġüşede ārām tut
- 13 bolmaġıl ferġād u mecnûn d'k cihân efsânesi
14 'ıřķ ara éy nâdire âyîn-i neng ü nâm tut

G 37

fâ' ilâtün mef' ulün fâ' ilâtün mef' ulün

19b

- 1 seyr éterde nahlistân yâr ġaddını yâd ét
2 mén ġaçan dédim maña ârzü-i şimşâd ét
- 3 hicr şahnesi âġır öltürür seyriñni
4 bir ġaya baġıb cânâ bend-ı ġamdın âzâd ét
- 5 boldı yâr sevdâyi ' aşık érseñ éy köñlüm
6 naġd-ı cân müheyyâ ġıl yâr ġatırın şâd ét
- 7 éy köñül figâniñdin tîredür felek ġaşrı
8 bu binâmı vîrân ġıl ' ıřķ öyini âbâd ét
- 9 ġan tökerge mâyildür ġaşlarıñni şemşîri
10 elni ġatli'âm étseñ közleriñni cellâd ét
- 11 ġülşen içre éy bülbül şubġdem neva tartıb
12 ġül yüzini yâd eyleb nâle birle feryâd ét
- 13 nâġâh ol cihân şâhı kélse éy köñül bargıl
14 şâh ' inânımı oşlab hicr élgidin dâd ét
- 15 dehr keştzârıde bir şerâr u yüz ġırmân
16 köydürürge ' âlemni berġ-ı ' ıřķ bünyâd ét
- 17 hicr mâcerâsıġa nâdire taġammül ġıl
18 bî-ġarâr köñliñni şabr birle mu' tâd ét

G 38

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

20a

- 1 éy şabâ râz-ı dilimni bî-ġaber yârimġa ayt
2 derdliġ köñlümniñ aġvâlnı dildârimġa ayt
- 3 hicr derdidin yürekde ġaldı dâġ üstide dâġ
4 řerġ étib bu mâcerânı lâle ruġsârimġa ayt

- 5 furkat içre tüşti sevdâ-i züleyhâ başıma
6 kıymet-i yūsuf bahâ taptı haridârimğa ayt
- 7 lütf étib sorsa méni hâlımdın ol nâ-mihribân
8 öldi hicrânında d' b yâr-ı vefâdârimğa ayt
- 9 sêndin ayru telhkâm étdi déban zehr-i firâk
10 yaşurun derdimni ol la' l-i şekerbârimğa ayt
- 11 yüz selâm aydım né bolğay bir yolu ol hem dése
12 bol selâmımnı uşal âşüfte-i zârimğa ayt
- 13 nâdire sênsiz tirikligdin né râhat kördi déb
14 ol hümâyün tãli' u ferhunde eţvârimğa ayt

G 39

mefâ' ilün mefâ' ilün fe' ulün

20b

- 1 né gül seyr eyle né fikr-i bahâr ét
2 cihândın kéc hayâl-ı vaşl-ı yâr ét
- 3 muhabbetsiz kişi âdem émesdür
4 ger âdemsén muhabbet ihtiyâr ét
- 5 ' izâr u kıadd ü refâriñni körset
6 çemen serv u gülini şermsâr ét
- 7 lebi maħmürimin cãm-i mey tut
8 kerem kıl sâkıyâ def' -i humâr ét
- 9 anelhaq mâcerâsin eylediñ fâş
10 kél éy manşür istikbâl-i dâr ét
- 11 dürr-i eşk u ' aqıķ hün-i dilni
12 kélür yariñ ayağığa nişâr ét
- 13 köyib éy nâdire ' âlem elige
14 muhabbet şivesini âşkâr ét

G 40

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

21a

- 1 ' aşık oldıñ éy köñül émdi rāh-i meyhāne tut
- 2 mest olub sāķī ayağını öpib peymāne tut
- 3 éy ki dērsēn āşinā bigānedin körmey zarar
- 4 ' ālem ehlidin öziñni bir yolu bigāne tut
- 5 hūsn u ' ışık eyler séniñ hākisteriñni tūtiyā
- 6 şem' din köymekni kesb ét mezheb-i pervāne tut
- 7 ger tiler bolsañ hevādiş şāhbāzidin emān
- 8 çuğd yañlıg éy köñül bir gūşe-i virāne tut
- 9 dāniş u fehm u hıred şabr u sükün u ' akl u hūş
- 10 barçanı pervāne-i şem' -i ruħ-ı cānāne tut
- 11 bolma girūdāriğa mağrūr ger ' āķıl éseñ
- 12 devlet ü dünyāni uyku farz ķıl efsāne tut
- 13 eylegil ābād tevfiķ u ' adālet mülkini
- 14 nādire mevlā yolıda himmet-i merdāne tut

G 41

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

21b

- 1 dāde keldim, éy selātin serveri dādım işit
- 2 sin şeh ü min binevā lütf eyle feryādım işit
- 3 meddāhim şu' lesi hūśniñ debīristānide
- 4 mısra' -i bercestedür éy serv-i āzādım işit
- 5 serv-i nāzim, séndin ayru naħl āhım boldı ħam
- 6 ķāmetiñ hicride sındı şāħ-i şimşādım işit
- 7 her néçe kim şabr ta' mīrini bünyād eyledim
- 8 eşk sīlābide virān oldı ābādım, işit
- 9 barça yār u āşinādın eylediñ bigāneliğ
- 10 néçe künler boldı hergiz ķılmadıñ yādım işit
- 11 kél ki bir sā' at séni körmek üçün müştāķmin
- 12 tilbe boldım séndin ayru éy perizādım işit
- 13 nādire bād-ı şabādin saña irsāl étgeli
- 14 inşā ķıldı bu ğazālmı ṭab' -i nāşādım işit

G 42

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

22a

- 1 méniñ cününime mecnūnni bérmengiz nisbet
- 2 kıılır mu hār u huşk táb-ı şu' le-i ğayret
- 3 çıkarda cân maña taqlīd kıılmasun ferhād
- 4 firāk tağıda bihūde çekmesun külfet
- 5 maña berāber émes kühken bile mecnūn
- 6 alarda bir ğam 'di līk minde miñ hasret
- 7 cihānde böyle ki bolmışmın ' ışk āyīnesi
- 8 maña ziyāde bolur yār hūsnidin hayret
- 9 ğamımnı zerresini tağlarga ' arz étsem
- 10 taħammül eylemegey tağ keltürüb tākāt
- 11 bu derd u ğam ki anı nātüvān köñül köterür
- 12 muħabbet ehliğa yüzdin biri érür āfet
- 13 ğamımnı şerhini yüz miñdin birini dédim
- 14 felek anı köterürde ğam eyledi kāmēt
- 15 bu ğamı tağ kötermes édi vü līk maña
- 16 b 'rib taħammülünü koydı cânıma minnet
- 17 sipihr mertebe-i ' ışkıını bülend körib
- 18 dédi ki nādireni himmetiğa yüz raħmet

G 43

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

22b

- 1 kélğil éy yār vefā resmini tut
- 2 şem' -i ruhsārı ile külbemni yarut
- 3 yār la' l-i lebidin ayrıldıñ
- 4 éy köñül émdi demādem şan yut
- 5 közlerim yığladı zülfiñni körüb
- 6 ki yığın bā' isidur tire bulut
- 7 ferāmüş kııl bu ' ālem ğamını
- 8 bāde iç mey bile köñlüñni övüt
- 9 kişige himmet-i merdāne kérek
- 10 yok ki ārāyiş ile riş u burut

- 11 hūn-i dil birle ciger pāresidin
12 bādedur la^ç l-i müferriḥ yāḳūt
13 nādire, da^ç vi^ç ıṣḳıñnı kılıb
14 ḳavlı bu maḥkemede taptı şübūt

G 44

mef^ç ulü mefā^ç ilü mefā^ç ilü fe^ç ulün

23a

- 1 ferhād eger ur-sa maña lāf-ı muḥabbet
2 bir āh bile eylerm^ñ n anı dāğ-ı ḥicālet
3 herçend ki bīmār-ı ğam-ı^ç ıṣḳ édi mecnūn
4 derdimni kōrib tişledi engüşt-i nedāmet
5 ferhādde bolsa édi meniñ ğayret-ı^ç ıṣḳım
6 bir āh ile eyler édi ol tağnı ğāret
7 mecnūnde eger bolsa édi şabr u taḥammül
8 ḳılmas mu édi mén kibi şehr içre iḳāmet
9 ger bolsa züleyḥāde meniñ zerreçe^ç ıṣḳım
10 ḳalmas édi yūsufnı firāḳıda selāmet
11^ç ıṣḳ āfetide tağ taḥammül ḳıla almas
12 mén min ki ḳılurman bu ğam u derdge ṫāḳat
13 derd u elem u ğuşşa ki hicride çekermin
14 bu miḥnet u ğam kimdedür éy ehl-i muḥabbet
15 yüzdin biri mecnūnge eger bolsa ğamımnı
16 bir āh ile^ç ālemğa sal-ur şūr-i ḳıyāmet
17 her ḥālde éy nādire, şükr eyle ḥudāğa
18 kim bérdi saña^ç ıṣḳ u muḥabbet bile devlet

G 45

fe^ç ilātün fe^ç ilātün fe^ç ilātün fe^ç ilün

23b

- 1 néçe müddet ki kōñül ğayr ile tuttı ülfet
2 min sergeşteni dāğ eyledi fevt-i furşat
3 barmağım^ç ömer ile ol yerğa zarüret érdi
4 yoksa şâyiste émes bendege terk-i ḥidmet

- 5 sürme-i çeşm-i dilimdür işikiñ toprağı
6 dergehiñdin maña ävâreliğ érmes hâcet
- 7 sa' d érür ahter-ı iqbâl u hümâyün tâli'
8 salţanat çâker u kıldur saña baht ü devlet
- 9 hidmetiñ bâ' iş-i âsâyiş érür kıllarğa
10 séndin ayrılса kişi ' ömride yokdur lezzet
- 11 âsitâniñğa koyıb ferş kılay başımnı
12 özge menzilde tapılmas maña sénsiz râhat
- 13 kökeniñ bendeliğın nâdireğa ' arz eyleb
14 koyğıl, éy bād-ı şabâ, cânıma andın minnet

G 46

mef'ülü mefâ'ilün fe'ülün

24a

- 1 cân körmedi rüzedin hâlâvet
2 iftarde yârsız né lezzet
- 3 yâr eylese yârı birle iftar
4 yok rüzedede mundın özge devlet
- 5 el barça neşât bezmide şâd
6 tâ şubh çekib sürüd-ı ' işret
- 7 her şâm maña nevâle-i gam
8 iftar kıllurğa boldı kısmet
- 9 mâh-ı ramazân ki feyz çoktu
10 mén hastaga yârsız né râhat
- 11 her şâm közimni yaşı şem' im
12 hün-i cigerim becây-i şerbet
- 13 hicrân ile rûze cevr étalmas
14 ger bar ése, nâdire selâmet

G 47

mef'ülü mefâ'îlün fe'ülün

24b

- 1 kél dehrni imtiḥān étib két
- 2 seyr-i çemen-i cihān étib két
- 3 bīderleriñ cefāleridin
- 4 feryād çekib fiğān étib két
- 5 dünyā çemenini bülbülin
- 6 gül şāḥide āşiyān étib két
- 7 éy eşk közimni mektebidin
- 8 ḥayret sabāqın revān étib két
- 9 'uşşāk maḳāmı bostāndur
- 10 'azm-i rāh-i bostān étib két
- 11 maḳşad né édi cihāne keldiñ
- 12 keyfiyyetini beyān étib két
- 13 fāş 'tme ulusқа 'ışq sırım
- 14 köñülde anı nihān étib két
- 15 kél 'ışq yolıda közleriñni
- 16 éy nādire dürefşān étib két

G 48

mef'ülü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün

25a

- 1 her kimde eger bar ése āşār-i muḥabbet
- 2 eyler aña maḥbūblar izḥār-i muḥabbet
- 3 meyḥāne-i 'ışq içre ḥoş ol rind ki tünler
- 4 bir cür' a üçün bar 'se bīdār-ı muḥabbet
- 5 ḥoşdur kişi dünyā ğamını kılsa ferāmūş
- 5 lācür' a çekib sāğar-ı serşār-i muḥabbet
- 6 pinḥāntut ğayrdın éy ḥasta köñül dāğını
- 7 ger sorsa birev eyleğil inkār-i muḥabbet
- 8 rāḥat tileséñ 'ışq bināsını penāh ét
- 9 āsūde érür sāye-i divār-i muḥabbet

- 10 bālīni üze bardı ‘ıyādetğa mesīhā
11 hūrşīd édi çerħde bīmār-i muħabbet
- 12 ger ʔa‘ne-i aġyārdın éy dil ħazer étseñ
13 ‘ālem eliġa bolmaġıl ikrār-i muħabbet
- 14 tesbīħ riyāyī bile maġrūr édi zāhid
15 tevfiķ tapıb baġla-dı zünnār-i muħabbet
- 16 éy nādire zühd ehlini meyhānede körseñ
17 dem urma ki fāş olmasun esrār-ı muħabbet

G 49

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

25b

- 1 sākīyā maħmürdur min cām tut
2 bir nefes terk-i ġam-i eyyām tut
- 3 dām-ı ġamdın istesén āzādliġ
4 sāġar mey şubħdin tā şām tut
- 5 bāde nüş ét kılma biārāmlıġ
6 ‘ayş vaħşīdur zamānı rām tut
- 7 éy perī peyker közümni manzari
8 ħoş neşimendur demi ārām tut
- 9 émdi kim ‘aşıķ bolıbsın éy köñül
10 vaşlın isteb terk-i neng u nām tut
- 11 ger köñül şaydı saña maķşūd ése
12 ħalka ħalka sünbüliñni dām tut
- 13 şāf mey ger nüş étersin derdini
14 bezl cām-i rind dürdāşām tut
- 15 vaşl ara kām isteseñ éy nādire
16 émdi özini néçe kün nākām tut

G 50

fā' ilātün mef' ülün fā' ilātün mef' ülün

26a

- 1 gülben nezâket sénsiz bâğ u meydân ét
- 2 cilve kılmak istersin közlerimde cevân ét
- 3 gül çemende şerm eyleb gonçe münfa' il bolsın
- 4 perdeni köter yüzdin lebleriñni ħandân ét
- 5 éy köñül eger saña yâr vaşlıdur maqşad
- 6 terk eyleb 'âlemni 'azm-i kûy-i cânân ét
- 7 ger bezâ' at istersin terk-i sūd ü sevdâ kııl
- 8 ħüsn elige 'âşık bol derd u dâğı sāmân ét
- 9 yâr yadı bu aqşam köñlüm içre mihmândur
- 10 éy közüm demî anda yaş töküüb çerâğân ét
- 11 éy nigâr hicriñde müşkil oldı cân bérmeğ
- 12 körsetib cemâliñni ölmegimni âsân ét
- 13 dâğ-ı 'ışık esrârın nokta nokta şerĥ éttim
- 14 nâdire anı elge fâş kıılma pinĥân ét

G 51

mefâ' ilün fe' ilātün mefâ' ilün fe' ilün

26b

- 1 déme ki lebleridin zâhir étse yâr ħadıṣ
- 2 ulusnı ħâtırını eylegay şikâr ħadıṣ
- 3 lebiñ ħadıṣını cân levĥine sevâd éttim
- 4 közim ħarası kibi boldı müşkbâr ħadıṣ
- 5 güher özini şadaf içre pinĥân eyledi
- 6 çü zâhir eyledi ol la' l-ı âbdâr ħadıṣ
- 7 biri lebiñni ħadıṣı dék âbdâr émes
- 8 köñül şaĥıfesine yazmışam hezâr ħadıṣ
- 9 kelâm çağıda her söz ki zâhir étti lebiñ
- 10 şadef güherlerini şermsâr kııldı ħadıṣ
- 11 tekellüm étdi mülâkât la' l-ı nâbiñ ile
- 12 feşâĥat ehli ara tapdı i' tibâr ħadıṣ
- 13 lebiñdin ayru tüşib kâmile kitâbeṭ eyle
- 14 ħara libâs k'yib kııldı sügvâr ħadıṣ

G 52

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

27a

- 1 her kaçan kım d' se ol la' l-ı şekerbār ḥadīş
- 2 telḥ olur tūṭiye güftār ile bisyār ḥadīş
- 3 güng ü lāl olgusıdur bülbül u tūṭī nāgāh
- 4 ol şekerleb nefesi eylese izḥār ḥadīş
- 5 bildiler çünki cihān ehli ḥadīşini şaḥīḥ
- 6 tañ 'mes bolsa ulus ağızıda tekrār ḥadīş
- 7 'ışk esrārını izḥār kılib fāş étme
- 8 kim bu yañlıg d' miş ol vāḳıf-i esrār ḥadīş
- 9 lebidin sorma ḥadīşi ki érür tilğa girān
- 10 yār nāzük lebiğa b' rmesün āzār ḥadīş
- 11 béli ni barlıgın kıldı kemerbend ' ayān
- 12 ağızı yok érdi anı kıldı pedīdār ḥadīş
- 13 şerḥ étib yazmak üçün la' l-ı lebiñni şıfatın
- 14 kāmile eyledi çün gevḥer-ı şehvār ḥadīş

G 53

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

27b

- 1 cānımğa cefālar bile cānāna kılar baḥş
- 2 her laḥza közümni yaşı tūfāne kılar baḥş
- 3 ol zülf-i dilāvīzni eşkālını açmay
- 4 biḥüde nédin til uzatıb şāne kılar baḥş
- 5 zāhid mén dīvānege körgüzme ta' arruz
- 6 mecnūnğa kaçan ' aḳıl u ferzāne kılar baḥş
- 7 köymek érür ' aşıq bile ma' şük tariḳi
- 8 bu maḥfil ara şem' ile pervāne kılar baḥş
- 9 kemdur tolanay bolsa cemāliñe berāber
- 10 hürşide kılağındagi dürdāne kılar baḥş
- 11 bu merḥalede kalmadı ḥalk içre tefāvüt
- 12 bu tırfa ki ' aḳıl bile dīvāne kılar baḥş
- 13 āteş mi dur, éy nādire bu medrese ehli?
- 14 her néçe ki teslīm éterem yana kılar baḥş

G 54

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

28a

- 1 köyme déb eylemedi hiç kişi pervānege baḥş
- 2 'āķıl 'rseñ né kılungsan mén dīvānege baḥş
- 3 şışe serşār mey-i nāb érür sorma sebab
- 4 lebidin neş 'e tapar eyleme peymānege baḥş
- 5 şūḥlik birle ḥuten deştide māçīn keyigi
- 6 boldırüsvā kılıb ol nergis-i mestānege baḥş
- 7 ser-i zūlf-i girihin açmak émesdür āsān
- 8 bisebeb eyleme meşşāta bugün şānege baḥş
- 9 seyl-ı şahrāda kıılır şevķ ile çevlān, līkin
- 10 çuğzını düşmenidur eylese virānege baḥş
- 11 derdliğ kışşa-i 'ışkımnı işitdi ferhād
- 12 tilbe mecnūn dek anı kılsa bu efsānege baḥş
- 13 eylediñ cehd ile ta' mīr-i muḥabbet ābād
- 14 kim kıılır nādire bu himmet-i merdānege baḥş

G 55

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

28b

- 1 bīvefādur bu cihān sūd ü ziyān barça 'abeş
- 2 kim ğam 'ayş-ı bahār ile ḥazān barça 'abeş
- 3 bolma endīşe-i sevdāsı bile sergerdān
- 4 yoķ u barı ğamıdın vehm ü gümān barça 'abeş
- 5 tapmasa yār cenābığa şeref birle qabūl
- 6 āh u feryādīñ ile şūr ü figān barça 'abeş
- 7 bolmas a 'āşıķa ger yār vişālı maķşūd
- 8 ārzū-i heves cān u cihān barça 'abeş
- 9 fuķarā ḥālīga ger baķmasa her şāh āña
- 10 ḥaşmet u salţanat u ref'et u şān barça 'abeş
- 11 şāh oldur ki ra' iyyetge teraḥḥum kılsa
- 12 yoķ ése kāide-i emn u emān barça 'abeş
- 13 nādire bolmasa ger 'ışķ ot-ını te' şīri
- 14 elem-i zāhir ile dāğ-i nihān barça 'abeş

G 56

mefā' ilün mefā' ilün fe' ulün

29a

- 1 küdüret lōşidin dünyā mülevess
- 2 kıllur mu dāmenin dānā mülevess?
- 3 ʔama' zevki giribāngir bolgaç
- 4 bolur dāmān-ı istiğnā mülevess
- 5 cihān sertābepā ālūdeliğdur
- 6 öziñni kıllma sertāpā mülevess
- 7 öziñni peydā kıllmadı cihānde
- 8 ʔama' din bolmadı ' anka mülevess
- 9 cihān hamāmığa kir-genler āhır
- 10 muṭaher çıkkusıdur yā mülevess
- 11 kaçan zāhidni ' aksi tüşti meyğa
- 12 ki cām ālūdedur şahbā mülevess
- 13 él ursa, nādire, deryāğa zāhid
- 14 bolur başdın ayağ deryā mülevess

G 57

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilāt

29b

- 1 kıllmağıl zinhār izhār ihtiyāc
- 2 kim ' aziz elni kıllur h'ār ihtiyāc
- 3 hiç kim ' ālemde fāriğbāl émes
- 4 her kim öz miqdāriça bar ihtiyāc
- 5 genc-ı hūsnüñni zekātin bér maña
- 6 sēn gānisēn ménde bisyār ihtiyāc
- 7 közlerim eyler yüzinñni ārzū
- 8 kim érür közğüye didār ihtiyāc
- 9 müstemend étti méni muṭtaçlık
- 10 kıldı hācetmendiñ, éy yār, ihtiyāc
- 11 ger tilersēn ābrū aḥbāb ara
- 12 eyleme zinhār izhār ihtiyāc
- 13 revā kıll elbette ' aşık hācetin
- 14 baqmağıl ' arz étse ağıyār ihtiyāc

15 bir teraḥḥum zāhir étseñ nétgüsi
16 kıldı ḥüsnüñ kāmını zār ihtiyāc

17 yār vaşlını tilermén nādire
18 eyledi köñlümni efgār ihtiyāc

G 58

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

30a

1 közlerim müştākḍur dīdār üçün ruḥsāre aç
2 perdeni yüzdin, közim kılgunça bir nezzāre aç
3 perde-i nāz u ḥayā ḥāmūş la' liñdin köter
4 éki gül bergini birbirdin gehī güftāre aç
5 bī-sütün tağıda köp cān çekmeğil, éy kühken
6 kökregimdin cūy-i şir ornıga toluğ yara aç
7 éy köñül dūd-ı fiğānıñdın kevākib tīredur
8 āh köp çekme ḥicāb şābit u seyyāre aç
9 şevk kāmil bolsa muḥliş kūçesi mesdūd émes
10 éy şerer bir cezbe birle rāh-i seng-ı ḥāre aç
11 munça pinhān dāğ kim 'y cān felek koydı saña
12 yār eger kelse, giribānıñni eyleb pāre, aç
13 nādire, āh-i dil u şūr-ı cünün berpāy kıl
14 uşbu leşker birle 'ālem mülkini yekbāre aç

G 59

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

30b

1 tīredilmén şāne zülfiñni perişān eylegeç
2 şubḥ-ı 'ayşım şām-ı ğamdur çehre pinhān eylegeç
3 saldı 'ışk ehliğa rüstāḥiz hicrān āfeti
4 āhnı şarşar kılib eşkimni tūfān eylegeç
5 berg-i gül keltirmedi ol ḥüsn envāriğa tāb
6 kıldı güllerni ḥazān seyr-i gülistān eylegeç
7 la' lidin derdimge dermān eyler érdi vaşl ara
8 çāre kılmās mübtelā-i derd-i hicrān eylegeç
9 bīnevāmén deyr ara sākīni istiğnāsidadın
10 cāmni yığlatdı minā bağrını ḳan eylegeç

11 çābüki kim ğamze tīgi birle ‘uşşāk ehlini
12 katli‘ āmeyler közi meydānde cevġān eylegeç

13 nādire ger vaşl devrānın ğanīmetbilmedi
14 örtenür érđi ħayāl-ı şāh-ı devrān eylegeç

G 60

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

31a

1 kétđi hūşım ol periveş cilve āġāz eylegeç
2 örteği cān perdesin muṭrib nevāsāz eylegeç

3 tañ émes kılsa meşşātani bī-dest ü pā
4 eyledi āyīneni su çehre perdāz eylegeç

5 lebleri tökti tebessüm şehdidin āb-i ħayāt
6 közleri yüz fitne berpā eyledi nāz eylegeç

7 nāz birle bāġbān şan’ bu ġülzār ara
8 sebz ü ħurrem kıldı serviñni serefrāz eylegeç

9 furşat-ı ‘ömr girāmi étgenin rüsvā köñül
10 bildi ġaflet uykusıdın közlerin bāz eylegeç

11 şayd éter birdemde ‘ālem ehlini mürġ-i dilin
12 қаşların şāhīn étib közlerini şehbāz eylegeç

13 vāmıķ u ferhād u mecnūndin muķaddem bildi yār
14 nādire ‘ışķını ‘āşıķlıkda mümtāz eylegeç

G 61

mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün

31b

1 mey içsen, éy köñül, eldin nihān iç
2 lebi yādi bile mey rāygān iç

3 eger ġamdın ħalāş olmaķ tilersin
4 sūrāġi dék şarāb-ı erguvān iç

5 köñül şādāb édiñ vaşlı meyidin
6 lebidin ayru tüşdiñ émdi қаn iç

7 kirib meyhāneġa ġamdın emān tap
8 demādem cām tut mey her zamān iç

- 9 mey-i nāb el ʿayārıga muḥaḳaḳdur
10 öziñni eylemekke imtiḥān iç
- 11 budur maẓmūn mevc-i bāde-i nāb
12 ki şahbā pırni eyler civān iç
- 13 saña éy nādire cām-i muḥabbet
14 çü sundı sākı şırın zebān iç

G 62

feʿilātün mefāʿilün feʿilün

32a

- 1 éy köñül yār üçün cihāndin kéc
2 heves-i bāğ u bostāndın kéc
- 3 aña özlük bile yétib bolmas
4 isteseñ yār vaşlı cāndın kéc
- 5 ʿālem ehlide çün vefā yoḳtur
6 bir yolu yaḫşı u yamandın kéc
- 7 bolğıl ʿanḳā-ı kāf istiğnā
8 éy hümā müşt-ı üstüḥʿāndin kéc
- 9 boldıñ éy cān esir-i şehr-i fenā
10 kim dédi mülk-i cāvidāndin kéc
- 11 kéc dédiñ yār u āşınālardın
12 maña lekīn déme falāndın kéc
- 13 nādire şūr-i eşki deryādur
14 uşbu deryā-i bikerāndin kéc

G 63

feʿilātün mefāʿilün feʿilün

32b

- 1 vaşlı yār isteseñ cihāndin kéc
2 her né maḳdūriñ olsa andın kéc
- 3 tileseñ vaşl öt cihān ğamıdın
4 né cihān belki cism u cāndın kéc
- 5 bir nazar ḳāmeti hırāmıga baḳ
6 müddeti ʿömr-i cāvidāndin kéc

- 7 bardur ʿālem bināsi vehm ü gümān
8 éy köñül vehm ile gümāndin kéc
9 bolmağıl yaḥşı u yamaḅa ṯaraf
10 bī-ḥod ol yaḥşı u yamandın kéc
11 kūy-i tofrağıda neṣīmen kıł
12 seyr-i gülzār u bostāndın kéc
13 yār kim yer tūbide pinhāndur
14 nādire māh-i āsmāndin kéc

G 64

feʿilātün feʿilātün feʿilün

33a

- 1 rāḥat-ı rūḥ érür neṣʿe-i rāḥ
2 bāde içmek kérek, éy ehl-i ṣalāḥ
3 ʿıṣṣ fütvāsıde ʿuṣṣāklara
4 mestlığ elzām érür, bāde mebah
5 néçe kim zāhid érür ṣāf zamīr
6 içmeyin mey tapalgay mu ṣalāḥ
7 rūḥ-i pāki ki anıñ türbetini
8 ṯavf éter künde hücüm ervāḥ
9 ayrılıb köz ḥaṯṯı ruḥsārıñdın
10 tire bolmış közime ṣām u ṣabāḥ
11 ʿārızın ṣerḥini yazmaḥḥa kérek
12 ay u kün ṣafḥasidin yüz elvāḥ
13 yār çün boldmazardın ğāyīb
14 éy közüm yığla ṣabāḥ ile revāḥ
15 koy naṣīḥatni maña éy nāṣiḥ
16 pend ile tilbe tapar mu işlāḥ
17 kāmıle, meykedeğā ʿazm éttim
18 fetḥ-i bāb eyle maña, yā fettāḥ

G 65

fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

33b

- 1 éy cemāliñ şabāhat içre şabîh
- 2 hüsn eli zümreside sebz u melîh
- 3 bolma mağrūr müdde' i sözine
- 4 anı kavlı saqımdur nā-şahîh
- 5 min kibi lāf-ı ' ışk ur-ıb zāhid
- 6 elğa rüsvāliğini kıldı şarih
- 7 lebleriñdur mesîh u hızır haññ
- 8 sindin ister hayāt hızır u mesîh
- 9 küfr u islām elige zülfüñdin
- 10 ' aqd zünnār u halka-i tesbih
- 11 terk-i ' ışk ét dédi maña zāhid
- 12 démedi hiç tilbe munça kabîh
- 13 nādire vāzih ma' ānî şevk
- 14 aña teslîm éter şerîf u vāzih

G 66

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

34a

- 1 böyle kim nütq-i revānbaşññ érür pāk u melîh
- 2 tilge keltürme edeb birle ' ibarāt-ı kabîh
- 3 ' ışk da' vāsini bīmārlıg eyler işbāt
- 4 ol ki bīmār émes yok anı da' vāsi şahîh
- 5 nāgehān körse hırāmıññı bolur şermeñde
- 6 bāgbān eyledi servini kaddiñdin tercih
- 7 haqq cenābide tapar meretebe-i ismā' il
- 8 ' ışk tigi bile her kimse eger bolsa zabîh
- 9 revnaq-ı şām érür hāl u haññ üzre sevād
- 10 beski ruhsār u benāgūşññ érür şubh-i şabîh
- 11 tūñ nütqim érür gülşen güftār içre
- 12 sözde şeker şiken u nütq ü tekellümde faşîh
- 13 nokta-ı ' ışkñı her bî-ser u pā fehm étmes
- 14 déme agyārga esrār-ı muhabbetni şarih

- 15 rişte-i hāli édi deyr bile şomi‘ ade
16 kim berehmen dédi zünnār anı zāhid tesbīh
17 pertev-i mihriñ ile kāmileni köydirdiñ
18 kim émes kökde kıyaş veche cemāliñçe vāzih

G 67

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

34b

- 1 bāğ seyr ét, keremi dāvere bağ
2 gülñi başıdagı tāk-i zere bağ
3 ħod zerrin maña āhim şereri
4 şem‘ fark-i seride mağfire bağ
5 kan töker ğamzesi, müjgānları hem
6 közi kıatlıma çeken ħancere bağ
7 hicri tıĝı bile baĝrım yüz çāk
8 anı her çākıda yüz miñ yara bağ
9 şem‘ yañlıĝ kıya bürk-i zerrin
10 düd-i āhımdın iten kıarkara bağ
11 vaşseteyler mu k‘yık mecnündin
12 maña éy közleri āhübere bağ
13 nādire dehr elini serĝoş bil
14 sākı devr alıda sāĝara bağ

G 68

mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün

35a

- 1 eger bolsa kışiniñ yarı ferruğ
2 mübārekdur yüzi didāri ferruğ
3 kıanı ol yār dék şirīñ şemāil
4 cemāli dilkeş u etvāri ferruğ
5 méniñ yārim perīler şāhı érdi
6 lebi şehd ü şeker, güftāri ferruğ
7 nihāl kāmety serv-i ħıramān
8 yüz-i gül la‘l-i şekerbāri ferruğ
9 érür meyĝāne fayzi meymenetliĝ
10 lebāleb sāĝar-ı serşāri ferruğ

- 11 maña zāhid yüzidür nāmübārek
12 velîkin cübbe ü destāri ferruḡ
13 bolubdur nādire mümtāz ma^ç nî
14 kelāmi rüşen u eş^ç āri ferruḡ

G 69

mefā^ç ilün mefā^ç ilün fe^ç ulün

35b

- 1 maña la^ç liñdin ayru kām-ı cān telḡ
2 érür andın şarāb-i arguvān telḡ
3 érür gül mevsimi bülbül neşātı
4 bolur ^ç ayşı anı faşl-ı ḡazān telḡ
5 cihāndin kétدی ol şāh-i cihānım
6 maña boldıfirāķide cihān telḡ
7 severmin yārnı yoķ kim raķībim
8 néçük kim yaḡşıdır şirīn yaman telḡ
9 firāķiñ zehri dék kātıl émesdür
10 helāhil birle kıldım imtiḡān telḡ
11 feraḡ köztutma hicrān şerbetidin
12 érür zehr-i helāhil bigümān telḡ
13 maña yoķdur ḡalāvet séndin ayru
14 ki bolmış rüzgārim ançünān telḡ
15 eger tamsa közimdin kaḡre-i yaş
16 bolur deryādağı āb-i revān telḡ
17 maña éy kāmile la^ç lidin ayru
18 eger şeker yisem bolğay dehān telḡ

G 70

fā^ç ilātün fā^ç ilātün fā^ç ilātün fā^ç ilün

36a

- 1 ol perī peyker ki hicridin cihānım boldı telḡ
2 şerbet-i la^ç lidin ayru kām-ı cānım boldı telḡ
3 vāy kim cām-ı vişālıdın feraḡ taptı raķīb
4 ^ç işretim éy sākī şirīn zebānım boldı telḡ
5 kām-ı cān vaşlıñda şirīn érđi mén mest-i gurūr
6 émdi hicrānıñda éy nā-mihribānım boldı telḡ

- 7 né ھاlavet körgemin hicriñda bu meyhānedin
 8 neş'e zehr oldı şarāb-ı erguvānım boldı telh
- 9 sīb-i ğabğab birle 'ināb-ı lebiñ hicrānda
 10 miyve-i elvān-ı bāğ u bostānım boldı telh
- 11 şerbet-i la' liñdin ayru tapmadım cān lezzetin
 12 kāmime 'işret meyi éy dilsitānım boldı telh
- 13 vaşl devrānide 'ayş u 'işretim cāvid édi
 14 nādire hicrānda 'ayş-i cāvidānım boldı telh

G 71

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

36b

- 1 inanma lāf-ı muħabbetdin elge ursa zenaħ
 2 ki bardur 'ışık ile zāhid arası yüz fersāħ
- 3 felek 'acüzesidur turfa şūħ-i ğaddāre
 4 ki néçe şeyħdin aldı köñülni eyledi şeħ
- 5 ħarir-i pīreheniñ riştesiğa né noķşān
 6 yaramnı tikkeni andın 'ināyet ét bir naħ
- 7 néçük taħammül éter müşt-ı peyker ħākī
 8 ki řākat étmedi hicrān 'azābiga dūzaħ
- 9 ħariř mi' desi tolmas cihān ħaracı bile
 10 né kim yoluktu aña dāħil kıldı mařbaħ
- 11 bu parça 'ucz ile işbātı nā-tüvānlığdur
 12 ki mūr kıldı süleymānğa tuħfa pāy-i melaħ
- 13 vebāl nādire yār alıda raķīb yüzi
 14 néçük ki yüz üze noķşān ħüsn érür āzeh

G 72

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

37a

- 1 firākıñ āteřidin āh vu āvuħ
 2 ki řākat eylemes bu ořka dūzaħ
- 3 yürek zaħmide peydā boldıyol yol
 4 oķıñ peykānı ğüyā érdi raħ raħ
- 5 belī birbirge 'āşık birle zāhid
 6 muħālifdur néçük kim ot bile yaħ

- 7 şeh eyler mesned-i nâz üzre ârâm
8 mén dīvānege bes hāk u gülūh
9 cihān éy nādire el maḳtelidür
10 é mestür cāy-i âsāyiş bu meslaḳ

G 73

müfte' ilün fā' ilün müfte' ilün fā' ilün

37b

- 1 yār kérek ' aşıḳa minde sever yār yoḫ
2 derd u ḡamım bî' aded sorgalı ḡamḫ' ar yoḫ
3 tā ebed ābād ola şehir-i fenā kūçesi
4 cennet érür ' aşıḳa anda ki āzār yoḫ
5 boldı ḡayālīñ bile köñlüm öyi dilküşā
6 k' l ki bu virānede sāye-i dīvār yoḫ
7 maḫfil-i eyyām ara māye-i ' ayş u neşāt
8 barça müheyyā maña ḡayf ki dildār yoḫ
9 ḡonçe vü gül tiñ émes la' liñ ile aḡzıña
10 gülde şeker ḡande u ḡonçede ḡüftār yoḫ
11 ötse ḡırām eyleban cilve bile çābükim
12 étmes anıñ ḡaddıḡa servde reftār yoḫ
13 elge né tañ eylese āh u fiḡānım eşer
14 maña bukün nādire yārdın āşār yoḫ

G 74

mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilün

38a

- 1 riyā vu ḡırş u ḡama' savḡıdur terāne-i şeyḫ
2 işitme kim, heme efsün érür fesāne-i şeyḫ
3 şanemler ' ışḡına ḡāḳat kıla almayın nāçār
4 yaşundı şomı' aga zühd olıb behāne-i şeyḫ
5 riyā u zerḡ ḡarīḳide taşne kām olur
6 serāb baḡr-i ḡayālāt-ı bikerāne-i şeyḫ
7 ḡāmūş étermén anı bir şerār āh bile
8 egerçi tiz érür ot kibi zebāne-i şeyḫ
9 köñüller oldı savuḡ şoḡbetidin efsürde
10 érür çü bād-ı ḡazān āh-ı ' aşıḳāne-i şeyḫ

- 11 bérür ğurūr ile ārāyīş feş u destār
12 ki ħodnümālīĝ érür zīb kārĥāne-i şeyĥ
13 tapılsa nādire bir şeyĥ ʿārif kāmīl
14 başım hevāsın étey nezr-i āsitāne-i şeyĥ

G 75

mefʿülü mefāʿilü mefāʿilü feʿülün

38b

- 1 ol serv ki bardur anı mevzūn kaddı āzād
2 meşşāta üçün şāne çeker zülfiĝa şimşād
3 merdümlīĝ ile eyledi ol ay ménı rüsvä
4 neyrenĝ ile ĥod tilbe kıllur elni perizād
5 kaşı kılıçı birle kıllur katl demādem
6 ʿuşşākların éki közi bolĝay cellād
7 ol ĝamze saña cevr ü cefā ʿalemin oĝuttı
8 efsūs ki taʿlīm-i vefā bérmedi üstād
9 sēn terk-i vefā kıldıñ ü bedmihrlīĝ étdiñ
10 yārıñnı ferāmūş kıllıb eylemediñ yād
11 āhım şereri kılmadı köñlini mülāyim
12 herçend mülāyim bolur ot tābide fülād
13 berpāy tutıb kāide-i mihr u muĥabbet
14 terk eylemediñ, nādire, devlet öyi ābād

G 76

mefʿülü mefāʿilün feʿülün

39a

- 1 bardıñ nazarımdım éy perizād
2 mén kılnı dúbāre kılmadıñ yād
3 hier içre firāk şiddetidin
4 yüz nāle u şad hezār feryād
5 kınlıĝ köñül içre meddāĥım
6 andaĝ ki çemende serv-i āzād
7 müjĝān ile nergisiñdin éy şūĥ
8 kesb eyledi kınlı tökerni cellād
9 mén āh ile taĝnı su kıldım
10 künd eyledi tişesini ferhād

- 11 feryād ki hier tündbādı
12 ‘ayşım çemenini bérđi berbād

13 dīn nādiredin kemāl taptı
14 iqbāl refiķ ü mülk-i ābād

G 77

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

39b

- 1 ötti köksimdin oķıñ serv-i revāndin bérđi yād
2 zaķmlar kim ķaldı andın gülistāndin bérđi yād

3 miķnet-i hicrān ara nākāmlıķ çekkenlere
4 vaşl ara ölmek ķayāt-i cāvidāndın bérđi yād

5 āgeh étđi elni eşkim sābit ü seyyāresi
6 dūd-i āhimdur felekde kehkeşāndin bérđi yād

7 eylegeç berbād ‘ayşım ķāşılın hicrān yéli
8 āşinālarķa sarıķ rengim sāmāndın bérđi yād

9 vāķıf oldım dehr bāķını gül-i ra‘ nāsıdin
10 kim bahār reng kéltürgeç ķazāndın bérđi yād

11 yārıdın ayrıldı déb her kün maña devr-i felek
12 körgüzib mihriñi ol nāmihribāndın bérđi yād

13 nādire ķılķaç muķabbet neş’esidin güftüģü
14 lezzet-i şı‘r ‘ömer-i şāķibķırāndın bérđi yād

G 78

mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün

40a

- 1 ecelni destidin yüz dād u feryād
2 ki ‘ömrüm ķāşılını bérđi berbād

3 müzeyyen ķılma tarķ istikāmet
4 cihān bi-beķādur süst bünyād

5 köñül ķaşrı muķabbet dāģı birle
6 mübid tā ebed ma‘mür u ābād

- 7 cihān mekkāre zāl-ı bî-vefādur
8 vefā birle köñülñi kılmadı şād
- 9 kanı ferhād ile mecnūn nişānı
10 kanı şirin ü leyli ? eyleğil yād
- 11 ‘alāyık barça zencir-i ‘ameldur
12 koyar andağ ki dām-ı hile şayād
- 13 cihān bāğıda éy hūr-i perizād
14 hacildur kāmetiñdin serv ü şimşād
- 15 teğāfül birle kan tökmek fenide
16 köziñ şāgird-i şūh u gāmze üstād
- 17 hıramān kēlgil serv-i revānım
18 kaddiñ naħlımı bisyār eyledim yād
- 19 méni ol ay vişālđm ayırdıñ
20 alıñđm éy felek yüz dād u feryād
- 21 maña hicr içre éy gerdūn cefā kıl
22 ki boldım derd u gām çekmekke mu‘ tād
- 23 riyāzet birle köñülge şafā bér
24 bolur āyine şaykal birle fülād
- 25 tiler nālān köñül tendin ferāğat
26 bu bülbülñi kafesdin eyle āzād
- 27 ger érse ka‘be ta‘ mīri murādiñ
28 köñül vīrānesini ābād eyle
- 29 felek cevri bile ol ay firākı
30 maña éy nādire, bes munça bī-dād

G 79

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

40b

- 1 furkat içre kan yutub gām birle çektim āh-i serd
2 kim hāzān avrāki dék boldıyüzim hicride zerd
- 3 yolıda başımnı ferş-i rehğüzāri eyledim
4 bāk émes cān ü tenim bolsa ayağ astıda gerd
- 5 kördi derdimni tabīb ü tişledi barmağımı
6 aydı kim: yoğdur devāsı ‘ışk derdidur bu derd
- 7 t̄alib-i dünyā giriftār-i kemend-i hırş ola
8 pāybend olmas ta‘ alluğ dāmıga āzād merd

- 9 ğāfil bolma kim saña qaşđ étte hicrān leşkeri
10 éy kōñül tartıb sinān-i āhnı kılğıl neberd
11 nātüvān cismide her yandın nümāyān dāğlar
12 kim besāṭ ʿışķde bu üstüḥʿānde kaʿ b ü nerd
13 gülşen vaşlı sürāğını tapalmay nādire
14 boldıyu sergeşte hicrān deştide vādī neverd

G 80

feʿilātün feʿilātün feʿilün

41a

- 1 şükr bārī kim işim tapmadı red
2 ʿışķ bürhāni maña érđi sened
3 küfr ü islām eligesin maʿ būd
4 kaʿ be ü deyrđur ékki maʿ bed
5 ğam hücüm étse, reh-i meykede tut
6 rindler himmetidin iste meded
7 deyr pīri қадеḥ ü mīnādın
8 fitne-i yācūci üçün bağladı sedd
9 ʿışķ dersini né bilsun zāhid
10 émdi āğāz kılıbdur ebced
11 bāğ seyrine hıramān ötti
12 serv reftār büt-i mevzūn қadd
13 eyledi nādireğā ʿarz-ı vişāl
14 yoksa mesdūd éđi rāh-i maқşad

G 81

mefʿülü fāʿilātü mefāʿilü fāʿilün

41b

- 1 çün méndin üzđi mihrini ol yār muʿ temed
2 bīğāne boldı birbiridin cān ile cesed
3 bolsam firāķ leşkeridin münhezim né tañ
4 şabr ü şübāt çirikidin yétmedi meded
5 mén nātüvān u ḥastanı ol ay cemālidin
6 maḥrūm kıldı ṭālīʿ bergeşte baḥt-i bed

- 7 yok ağızınıñ sürāgide éy cān nişān tileb
8 tüşdiñ ‘adem ʔariķine gümdur maña beled
9 her kim ki tapsa ‘ışķ edebgāhıde ķabūl
10 ķılmas anı tekellūmini hiç kimse red
11 derd-i firāķ şiddetidin bildi nādire
12 dūzaķ ‘azābidin ğam-ı hicrān éken eşşed

G 82

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

42a

- 1 tüşti āhımdın bu aķşam çerķ meydāniġa dūd
2 kim eşer ķıldı felekni mihr-i tābāniġa dūd
3 baħr-ı eşkimdin rüṭubet ketti mā tahte ‘şşerā
4 yétti āhımdın felek ʔāķ-ı nümāyāniġa dūd
5 kéçe ol ġisū temennāsıde çektim āhlar
6 tañ émes andın tutaşsa çerķ eyvāniġa dūd
7 şem‘ ruhsārıñnı eṭrāfıde piç ü tāb urar
8 ʔurfa oħşar yārniñ zūlf-i perişāniġa dūd
9 şem‘ dék örteb tenimni ihtiyāṭ ét dūdini
10 kim kéreklikdur sevād ḥaṭṭı reyḥāniġa dūd
11 yār ‘uşşāķına şem‘ -i cilve rūşen ķılmasun
12 kim tüşer andın raķıb rūsıyeh cāniġa dūd
13 köydi baġrım āh mısra‘ ını inşā eylegeç
14 tüşti andın nādire evrāķ divāniġa dūd

G 83

fā‘ilātün mefā‘ilün fā‘ilātün mefā‘ilün

42b

- 1 ötdi neşāṭ fırsatı kélmedi yārdın ḥaber
2 boldı köñül sürāgide ḥasta u zār u derbeder
3 serv çemende baş çekib güller açılsa tañ émes
4 veh néçe serv-i gülbeden ķıldı bu bāġdın sefer
5 ol ki zamāna bezmıde eyledi serbülend özin
6 başdın ayakķa şem‘ dék örteği ķışşa muḥtaşar

- 7 faşl-ı bahār gül açar mihr vefā riyāzide
8 hicride lāle bergi dék dāğ ile an bolıb ciger
- 9 deş-t-i cünün nesīmī dék tilbe köñül hayāl ile
10 tapmadı serbeser yorub yār sürāgiden eşer
- 11 derd-i diliñni éy köñül sorğalı kélse yār aytay
12 oy cigeriñni alıga hayr a‘ām māazar
- 13 geri firā derdidin böyle zār olmuşam
14 nādire āl-ı zārine salmadı yār bir nazar

G 84

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

43a

- 1 her teb ü tābi ki ol şem‘-i şebistānimdedur
2 tāblardur kim demādem rişte-i cānımdadur
- 3 her ubār u gerd kim yétmiş anı dāmānıga
4 ol ubār u gerd mevc-i çeşm-i giryānimdadur
- 5 ger ubār āk-ı rāhin eylese bicā nesīm
6 şabr u bi-āatıı ab‘-i perişānimdadur
- 7 tapmasun taır ol reşk-i çemen rengi déban
8 lāle yañlı dāğlar köñlümdegi anımdadur
- 9 yétmesün yārab nesīm-i serd ol şimşāde kim
10 şu‘leler her laza otluğ dūd-ı efgānimdadur
- 11 rişte-i cānım semūm vehm birle titrenür
12 ger şabādin cünbişi serv-i urāmānimdadur
- 13 cism u cān ākister olğay cümle regni örtegey
14 böyle ot kim ‘ışkıdın bu alb-i sūzānimdadur
- 15 barça el ki kirdāriqa taşın étib eyler du‘ā
16 ūblı kim, nādire, cemşid-i devrānimdadur

G 85

müstef' ilün mefā' ilün müstef' ilün mefā' ilün

43b

- 1 kılma ğurūr éy köñül kimge cihān vefā kılur
- 2 kim né ki şayd eyledi ğuşşa bile fenā kılur
- 3 mihr ü mürüvvet ehligе çerĥ muĥabbet eylemes
- 4 cevır ile ékki yārnı birbiridin cüdā kılur
- 5 bāde-i lāle reng içib çehresin ergüvān étib
- 6 'āşık-i müstemendini rengini küherbā kılur
- 7 gülşen-ı vaşlın ārzū kılsa köñülni bülbüli
- 8 yār yüzini yād étib nāle çekib nevā kılur
- 9 zāl-ı felekni éy köñül mekridin eyleĝil ĥazer
- 10 yoksa séni ferib ile dāmıĝa mübtelākılur
- 11 mén séni müstemendiñem āri ĥudāyı lemyezel
- 12 kılsa birevni pādişāh birni aña gedākılur
- 13 émdi ĥudā rızāsını nādire ihtiyār étib
- 14 elge 'adālet eyleban tövbe-i rabenā kılur

G 86

fe'ülün fe'ülün fe'ülün fe'ül

44a

- 1 ruĥin köreyin maña armān érür
- 2 köñül içre yüz nev' ĥirmān érür
- 3 cihān içre tüşdi besī rüstāĥiz
- 4 meger cilve birle ĥırāmān érür
- 5 ulus barça farkıĝa eyler nişār
- 6 eger cānlar al-maĥĥa fermān érür
- 7 mesihā kibi la' l-i cānbaĥşıdın
- 8 heme derd-i hicrānĝa dermān érür
- 9 kıızıl gül kibi tır-i müjĝanıdın
- 10 köñül bes ki çāk-i giribān érür
- 11 anı hicrini derdidin her kéçe
- 12 maña nāle ü āh ü efgān érür

- 13 bu ʿālem ara yāriñi nādire
14 vişālını tapmaq né imkân érür

G 87

mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün

44b

- 1 maña ol serv ƣadd peygāmın éy bād-ı şabā kéltür
2 ğubār-ı maƣdemidin közlerimğa tütüyā kéltür
3 vefā ƣānūnıdın şavt u terennüm ile, éy muƣrib
4 be yād-ı dostān, ʿ uşşāƣ bezmide nevā kéltür
5 sebā sarığa ger tüşse güzāriñ nāgeh, éy hüdhüd
6 süleymān sarı belƣıs küyidin bir merħabā kéltür
7 bolubdur rüzgārim şām-ı ğamdı cevri dék tīre
8 maña éy mihr-i tábān müjde-i şubħ-ı şafā kéltür
9 érür tāc-ı muraşş ʿ bāʿ iş-i derd-i ser éy mecnūn
10 perişān müy-i serin şāne-i bāl-ı hümā kéltür
11 köñül közgüsini éy nādire ʿ ışƣ içre rüşen ƣıl
12 muħabbet dāğıdın āyine-i ğitīnümā kéltür

G 88

fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün

45a

- 1 eylediñ ʿ azm-i sefer éy şehsüvārim yaħşı bar
2 émdi sénsiz yoƣ méni şabr u ƣarārim yaħşı bar
3 vaƣt-ı rıħlet yétدی āheng-i sefer sāz eylediñ
4 yārim érdiñ vaşl eyyāmide yārim yaħşı bar
5 rüşen érdi maħfil-i imkân-i cemāliñ şemʿ idin
6 yaħşılar sulţānı érdiñ şehriyārim yaħşı bar
7 yétmeyin āsīb-i hicrān çerħ-i nā-fercāmdın
8 küh-i ğam astıda ƣaldı m ğamgüsārim yaħşı bar
9 sén ƣılıb ʿ azm-i sefer mén ƣalmışam hicrān ile
10 gerƣı hicriñde ğazān boldı bahārim yaħşı bar

- 11 tırfa müşkildur vedā' étmek séniñ dék yār ile
12 kökke yétdı nāle-i bī-iḥtiyārım yaḥşı bar
- 13 za' ferān dék sarğayıb hicriñde nālān almışam
14 sinsén éy ḥurşid al' at gül' izārım yaḥşı bar
- 15 nādire müştākdur zinhār kélgey sén yana
16 muntazırdur yolğa çeşm intizārım yaḥşı bar

G 89

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

45b

- 1 her zamān yād eyleban köñlümge sultānım kélür
2 lütf birle beytü 'laḥzānımğa mihmānım kélür
- 3 ğam diyārında méni hicrān otı helāk étmiş
4 müjde yétse vaşlıdın derdimğa dermānım kélür
- 5 tüşse mihri köñlüme bī-ḥod bolıb feryād étib
6 ol zamānı élgime çāk-ı giribānım kélür
- 7 her tavuş kim kélse dérmén yārımı āvāzıdır
8 sāye kirgeç sağınurmin öyge cānānım kélür
- 9 gül yüzini fikr eyleb şāmdın şubḥdem
10 yıqlamağdın köz ara yaş ornığa anım kélür
- 11 démediñ éy şāh ol maḥcūr ara bülbül kibi
12 nāledin tunmay séni hicriñ nālānım kélür

G 90

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

46a

- 1 yārniñ vaşlı émes āzārsız
2 gülşen içre gül tapılmas ḥārsız
- 3 her kişini bir münāsib yārı bar
4 mén uşal āvāredurmén yārsız
- 5 ol periveş vaşlıdın boldım cüdā
6 rāḥat-ı dil almadı dildārsız

- 7 yār üçün aġyār derdin tartamın
8 körmedim bir yārın aġyārsız
- 9 ten bozuldı émdi rāhat kalmadı
10 sāye peydā bolmaġay dīvārsız
- 11 ‘ārızın kör bolma zülfidin melül
12 bu cihānde genc yoġdur mārsız
- 13 bérme nisbet kaddıġa éy bāġbān
14 servdur bu bāġ ara reftārsız
- 15 ‘ār kılmās ta‘n-i aġyārdın
16 ‘āşık-ı şādıkmı dérler ‘ārsız
- 17 nādire aġvālıdın āġāh oluñ
18 éy muşāhibler ki kalmış yārsız

G 91

müfte‘ilün müfte‘ilün fā‘ilün

46b

- 1 yār maña ġayrı cefā eylemes
2 va‘de kılıb aña vefā eylemes
- 3 şūm raķibi ki ‘adāvet kıılır
4 kāfir érür yād-ı ġudā eylemes
- 5 müceb-ı ġayrānlıġ érür cilvesi
6 āyinedin şerm u ġayā eylemes
- 7 zāhid işi mekr ile tezvirdur
8 tā‘at-ı birüy u riyā eylemes
- 9 közleridür sāhir, uşal kaşı yā
10 nāvek müġānnı ġaṭā eylemes
- 11 kaşısı çemen bülbülidür kim anıñ
12 ġülşen ‘ışkıda nevā eylemes
- 13 nādire ol yārın vaşlın tileb
14 şubḡ u mesā terk-i du‘ā eylemes

G 92

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

47a

- 1 taḥammül ḥaddın aştı émdi efgān étmesem bolmas
- 2 ulusnı ḥātır-ı cem' in perişān étmesem bolmas
- 3 giribān çāk, bağrım pāredür, başımda yüz sevdā
- 4 bu ḥālet birle 'azm-i kŭy-i cānān étmesem bolmas
- 5 muḥabbet kŭyide nāçārdur 'āşıkça ḥayrānlıđ
- 6 taḥayyür kül kılıb āyine sāmān étmesem bolmas
- 7 köñüller ka' besin bir bir ziyāret eyledim émdi
- 8 ṭavāf-ı mekke u taḥt-ı süleymān étmesem bolmas
- 9 ğaraż-i 'id vişālñdur köñülge éy hilāl ebrŭ
- 10 yüziñni ayığa cānımnı ḳurbān étmesem bolmas
- 11 bu aḳşam saldı zŭlmet 'ālem-i hicrān ḳara şāmı
- 12 kēlib yādiñni eşkimdin çerađān étmesem bolmas
- 13 méni 'āşık déban tır-i melāmet yağdı başımgā
- 14 ulusdın, nādire, derdimni pinhān étmesem bolmas

G 93

mefā' ilün mefā' ilün fe' ulün

47b

- 1 maña 'ışık içre sevdā-i cünŭn bes
- 2 cihān iḳbālidin baḥt-ı nigŭn bes
- 3 bu bezm içre fiđān u nālişimdin
- 4 nevā-i çeng u şavt-ı erđanŭn bes
- 5 maña deyr içre esbāb-ı tecemmŭl
- 6 sŭrāḥi birle cām-ı lālegŭn bes
- 7 anıñ kŭyiđa her tŭn 'azm éterge
- 8 çerağ-i berḳ-ı āhım rehnŭmŭn bes
- 9 helāk étmek ŭçŭn dŭşmenleriđa
- 10 ğam u ḥasret bile derd-i derŭn bes
- 11 cünŭn deştini sergerdānıdurmin
- 12 refiḳim uşbu vādiđe ḳoyun bes

- 13 muḥabbet dāğını izhār éterge
14 yürekde nādire bir kaçre ḥün bes

G 94

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

48a

- 1 méni étgil derdlıg könlümdin éy gerdün ḥalāş
2 yā köñülñi kı l min bışabr u sāmāndın ḥalāş
3 kul uşal kuldur ki cānnı ḥācege kılsa nişār
4 bi-vefādur ol ki, ister bolsa sulṭāndın ḥalāş
5 bivefādur ḥüsnidin tā kılmadım kaç' -ı nazar
6 bolmadım teşviş köz ü kaç u müjgāndın ḥalāş
7 'āşık oldım ğam giribānımdın aldı, nādire
8 içmedim tā bir ağız mey bolmadım andın ḥalāş

G 95

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

48b

- 1 kan töker meydān ara ol kılsa cev lān her ṭaraf
2 mevc urar deryā kibi meydān ara kan her ṭaraf
3 her kaçan kim 'azm-ı meydān étse ol çābüksüvār
4 titreşürler vaḥşetidin ehl-i meydān her ṭaraf
5 nevbahār oldı yana şimşād kaddlar çekdi baş
6 cilve eyler bāğ ara serv-ı ḥırāmān her ṭaraf
7 nā-tüvān könlümni ğam deştide dérler ḥārpüş t
8 çünkü biḥadd sançılıbdur ḥār-ı müjgān her ṭaraf
9 rüḥpervedür gülistān nezāket bāğ ara
10 açılıb gül defteri bülbül ğazelḥān her ṭaraf
11 kıldım ol köz aldıda derd-i dilimni āşkār
12 çekti kaçtılmğa sananlar ḥayl-i müjgān her ṭaraf
13 ötti perrān oğları köksümdin āğāh olmadım
14 nādire kaçdı yürekde zaḥm-ı peykān her ṭaraf

G 96

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

49a

- 1 yārdın ayru közümni intizār étte firāk
- 2 kalmadı şabr u qarārım bī-qarār étte firāk
- 3 hāk-ı pāyiñni közümge tūtiyā kılmak üçün
- 4 ihtiyārım bar édi bī-ihtiyār étte firāk
- 5 yārsız dīvānemén ma' zūr éy ehl-i hūred
- 6 'ākılı devrān édim mecnūñi'ār étte firāk
- 7 vaşl ara pinhān édi hāl-i dilim ağıyārdın
- 8 halk ara sevdāligimni āşkār étte firāk
- 9 eyleban cevr ü sitem hāk-ı tenim tofrağım
- 10 pāymāl-ı hādīsāt eyleb ğubār étte firāk
- 11 yığlamak birle bérey şaykal közüm āyīnesin
- 12 ārzūmend-i cemāl-i şehriyār étte meni
- 13 vaşl gülzāride şāh-ı gül dék érđi 'izzetim
- 14 boldı eyyām-ı hazān hicr hār étte meni
- 15 sākīyā kéltür kadeh kim yārsız maħmūrmin
- 16 neş'e-i iqbālımı renc-i humār étte firāk
- 17 hicr şāmide sipihr-i encümleridin kıyās kııl
- 18 nādire dāğ-i dilimni āşkār étte firāk

G 97

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

49b

- 1 yārdın ayru meni bī-dilni zār étte felek
- 2 yaşurun derd-i dilimni āşkār étte felek
- 3 közlerimni kevkeb-efşān eyledi merdüm kibi
- 4 mähliqālarnıñ yüzidin şermsār étte felek
- 5 kétti ol hūrşid-ı mähpeyker anı hicrānıda
- 6 intizār eyleb közümni eşkbār étte felek

- 7 iḥtiyārım bar édi her işni kılsam iḥtiyār
8 yārdın cüdā eyleb bî-iḥtiyār étte felek
- 9 érđi ḥāk-ı peykerim endūh tağıdın girān
10 pāymāl-ı ḥayl-ı ğam eyleb ğubār étte felek
- 11 ğonçe ğülşende ‘azîz-ı mışır istiĝnā édi
12 tā neşāṭ izḥār étib ğül boldı ḥār étte felek
- 13 kıoymayın āzād u ḥurrem dil kılıb mekr ü füsün
14 köp dilāverlerni merg ile şikār étte felek
- 15 nādire köz tutma gerdündin mürüvvet kim bes
16 i‘tibār-ı dehrni bî-i‘tibār étte felek

G 98

me‘ülü mefā‘ilün fe‘ülün

50a

- 1 éy serv-i revān nédur ḥayālîñ
2 cān örteği va‘de-i vişālîñ
- 3 peyveste du‘ā-i ḥayr étermin
4 maķşüdim érür séni cemālîñ
- 5 ol aynı yüzige baḥş étersin
6 yétmiş meĝer, éy kıyaş, zevālîñ?
- 7 zühd ehliĝa selsebîl ü kevşer
8 besdür maña reşḥa-i zelālîñ
- 9 çıķmasdı henüz ḥaṭṭ ü sevāđiñ
10 muşḥafda mübārek érđi fālîñ
- 11 cemşîdni cāmidin ziyāde
12 éy rind gedā sınıķ sifālîñ
- 13 ‘uşşāķlariñ ğamıñda öldi
14 yoķdur séni zerre-i melālîñ
- 15 éy ḥasta köñül firāķ içinde
16 dem ur-ĝalı kılmadı mecālîñ
- 17 éy nādire lāf-ı ‘ışķ urarsın
18 meşḥür-ı ḥalāyık oldu ḥālîñ

G 99

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

50b

- 1 éy muşāhibler, méni derdimğa bir dermān étiñ
- 2 yār peygāmını déb müşkillerim āsān étiñ
- 3 kılmangız kanlığ köñül esrārını zāhidğa fāş
- 4 muhtesib fehm étmesün mey şīşesin pinhān étiñ
- 5 éy perī ruhsārlar, ışk ehliğa açıñ
- 6 cilve sevdāsı bile āyīne-i hayrān étiñ
- 7 dembedem cevlān étib, éy şūhler, meydān ara
- 8 hasta köñlümni nişān nāvek müjgān étiñ
- 9 cilvegerdur her taraf gülgün kabā maḥbūblar
- 10 éy muḥabbet ehli, yār isteb yürekni kan étiñ
- 11 bolgusıdur şām-ı ğam şeb-i hicrāniñiz
- 12 zinhār, éy binevālar, sūz-i dil sāmān étiñ
- 13 kıлмаñ éy aḥbāb, ol ruhsārdın kaṭ' -i nazār
- 14 lebleri yāqūtını, elbette kūt-ı cān étiñ
- 15 nādire şāhım sefer kıldı cihāndın, dostlar
- 16 şem' yañlığ yaş tökib mātem tutub efġān étiñ

G 100

fe' ulün fe' ulün fe' ulün fe' ul

51a

- 1 maña éy felek kaşd-ı cān eylediñ
- 2 firāq élgide nā-tüvān eyledin
- 3 süreyyādur āhım oqığa nişān
- 4 kıddımını oqığa kemān eyledin
- 5 vefā körmediñ çerḥdin éy köñül
- 6 felekni besī imtiḥān eyledin
- 7 çekib tūr-i müjgān kaşı yāsıdın
- 8 yürek dāğın aña nişān eyledin
- 9 yaşurdıñ lebiñ dāne-i ḥālını
- 10 yüzimni bu ğamdın saman eyledin

- 11 vişālını hicrān étib éy firāk
12 leţāfet bahārın ħazān eyledin
13 yürek dāğın éy nādire ğayrdın
14 besī ħüb kıldıñ nihān eyledin

G 101

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

51b

- 1 mülk-i cihānım éy şeh-i devrān taşadduķıñ
2 mülk ü cihān né bolğusıdur cān taşadduķıñ
3 yüz cānım olsa laħzada ħurbānıñ eylerem
4 vaşlım nişāriñ olsun u hicrān taşadduķıñ
5 giryān közümni yaşığa nezzāre kılmadıñ
6 gevherler étđi dide-i giryān taşadduķıñ
7 bir yol méni qaşımğa külib kél ki eyleyin
8 māl u menāl u ni' met-i elvān taşadduķıñ
9 yétkürse ger nesim vişālın peyāmını
10 kılmaz mu özni 'aşık ħayrān taşadduķıñ
11 gülzār-ı hüsn sebze-i ħaţtıñ bahārdur
12 feyz-i bahār u seyr-i gülistān taşadduķıñ
13 cān u dilini saña fedā kıldı nādire
14 éy yār, kél ki, boldı dil u cān taşadduķıñ

G 102

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

52a

- 1 bardıñ aĥbābğa bir nāme sevād eylemediñ
2 bizni rüsvā-i cihān éttiñ u yād eylemedin
3 né revā kim ola 'uşşākların ğuşşa bile
4 bir baķıb ğamzedeler köñlini şād eylemedin
5 éy köñül 'ışkıñı ħayret bile pinhān tutdıñ
6 ħüb kıldıñ ki cünün ile fesād eylemedin
7 üzmediñ yārını zülfidin ümidiñni köñül
8 rişte-i cānıñ édi qaţ' -i murād eylemedin

9 éy şanem bâde içib yüzni kızartıb meydın
10 ‘arızın mähini hürşid nihân eylemdin

11 sên ki bu devrde hüsn ehliğa sulţândursın
12 né üçün ‘ışk eliğa ‘adl ile dād eylemedin

13 nādīre ayrılıb ol şāh-i cihān-perverdın
14 āferin saña ki feryād ile dād eylemedin

G 103

mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn

52b

1 cemāl-ı yār istersin gülistāndın temāşā kııl
2 ménı gıryān közümnı ebr-i nīsāndın temāşā kııl

3 néçük kim ay şu‘ā‘-ı rüşen olmış mihr tābidın
4 cemāl-ı pertevın hürşid-i tābāndın temāşā kııl

5 émes közğü demī keyfiyet-i dīdārıdın gāfil
6 tecellī neş‘esini çeşm-i hayrāndın temāşā kııl

7 muħabbet derdidin āşüfteliğler tüşti başımğa
8 ménı hālimni ol zülf-i perişāndın temāşā kııl

9 kāmış dék bend bendim āşiyān-ı nāle bolmuşdur
10 fiğānım destgāhini neyistāndın temāşā kııl

11 köñül teşvīşini zülf-i perişānıdā körgende
12 ciger kıan oldıgın ol la‘l-i hāndāndın temāşā kııl

13 bolub edhem şıfat yekbāregi ‘ālemni terk étmek
14 bu işni hāzret-i seyyid ‘ömer hāndın temāşā kııl

15 émes ihsān cezāsi ğayrı ihsān himmet ehliğe
16 bu ma‘nī kāmıle tefsir-i kıur‘āndın temāşā kııl

G 104

fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilātūn

53a

1 gül u lāle mevsimıdur kıanı yār-ı dilnevāzım
2 nāzarımdın ğāyib oldı şanem-ı süħān tırāzım

3 heme şayd-ı ārzūdur bu cihān şikārgāhī
4 néteyin kıolımdın uçtı bu maħalda şāhbāzım

- 5 maña şem^ç -i encümen dék né cünün érür né sevdā
6 ki yaruttı hicr şāmın kéçe söz ile güdāzım
- 7 saña köp édi muḥabbet kem édi ğamiñga tākāt
8 ki tamām boldı ğāret talebiñde köp u azım
- 9 maña ārzū vişālīñ maña müdde^ç ā ḥayālīñ
10 nazarımdadur cemālīñ heme nāzdur niyāzım
- 11 nazar étse baht şāyed yana bir yüziñni körsem
12 ḳademiñni közge sürsem kerem étse kārşazım
- 13 kime aytayın ğamımnı né ^ç ilāc étey né çāre
14 saña yétmedi dirīġā köp édi köñülde rāzım
- 15 dédim ^ç ışķ cezbesidin saña nādire kelāmı
16 ki ḥaḳīḳāt iḳtizādur heme nokta-i mecāzım

G 105

mefā^ç ilün mefā^ç ilün mefā^ç ilün mefā^ç ilün

53b

- 1 ḳalīb furḳat diyārı içre cānānımnı saġındım
2 çerāġ-ı ruzġārım mü^ç nis-i cānımnı saġındım
- 3 gülistāndur vişālı maḥfili min ^ç andelīb anda
4 gül-i ^ç ayşım ḥazān oldı gülistānımnı saġındım
- 5 körüb köñlümde yüz āzār éy bīderd ta^ç n étme
6 mürüvvet körgüzüb raḥm ét ki sulṫānını saġındım
- 7 çemende cilve kıldı serv ü gül hem sebze baş çekdi
8 ḳadd-ı serv u yüz-i gül ḥaṫṫ-ı reyḥānımnı saġındım
- 9 hevā-i ^ç ışķ sergerdānımén ārām u şabrım yok
10 perişān zerre dék ḥūrşīd-i tābānımnı saġındım
- 11 közimdin yaş tōkib giryān bolıb ḳan yıġlamay neyley
12 ki hengām-i tekellüm la^ç l-i ḥandānımnı saġındım
- 13 maña devr-i felekdin bolmadı bir laḥza āsāyiş
14 perişānhālmén sulṫān-ı devrānımnı saġındım
- 15 ^ç arabdın tā ^ç ācem meşhūr édi ol şāhlar şāhı
16 sikender salṫanatlıġ şāh-i tūrānımnı saġındım
- 17 kıızıl ḳandur közyaşım şabā yétkür selāmımnı
18 gül-i şadberg yañlıġ pāk dāmānımnı saġındım

19 tik-ermén nādire ğam yolıda kāze züleyhā dék
20 ki ol yūsuflikā sultān ‘ömer hānımnı sağındım

G 106

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

54a

- 1 müddetidür kim cihān ehliĝa yoĝdur ülfetim
- 2 belki özlükdin melül émiş méni yüz şöĝbetim
- 3 tîredür ol aydın ayru hier şām-i meskenim
- 4 nuĝl-ı ğam bolmış ĝızā hūn-ı cigerdür şerbetim
- 5 müdde‘ ā bir yār édi ‘ālemni girūdāridin
- 6 yoĝsa bu dünyānı ĝavĝāsiĝa yoĝdur raĝbetim
- 7 éy sipihr-ı bî-mürüvvet mihr u māhiñni nétey
- 8 kétti yer astıĝa sultān hümāyūn tal‘ atim
- 9 ārzū kaşrini bünyād eyledim miñnet bile
- 10 bozdı silāb-ı havādiş zāyi’ oldı miñnetim
- 11 éy muşāhibler tirikdür déb ĝümān étmeñ méni
- 12 cismdin cān-ı ‘azîzim kétti ĝalmış şüretim
- 13 yār hierānide yoĝdur bar u yoĝumdın eşer
- 14 né ölükmén né tirik ma‘lūm émes māhiyyetim
- 15 ‘arşa-i mülk-i cihān herçend fermānımdadır
- 16 sénsiz éy ārām-ı cān manzūr émes bu devletim
- 17 şerbet-ı vaşl istedim zehrāb-ı ğam boldı naşīb
- 18 neyleyin min hem ezel kündin bu érse ĝısmetim
- 19 nādire dünyāĝe herĝiz i‘timādim ĝalmadı
- 20 kétti iĝlīm-i ‘ademĝa şāh-ı dārā şevketim

G 107

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

54b

- 1 néçe kün boldı kétibdür hem enîsim ĝamkeşim
- 2 ĝam beyābānıda derd ayturĝa yoĝdur bir kişim
- 3 düd-ı āhım çıĝsa gerdünĝa serāpā çırmaşur
- 4 tākātım tāk oldı ceyhūn dék aĝıb közdin yaşım

- 5 bu cüdâlık hicride efgân çekib şâm u seher
6 kélğil éy hemhâne artıbdur séniñ çün nâlišim
- 7 dehr içre bar mu méndik ayru gül ruhsârıdın?
8 éy refîkim bu cihetdindür séniñ birle işim
- 9 mû ’nisim kélğil ki izhâr eyleyin derd-ı dilim
10 nokta yazmay néçe künlerdin beri kattı başım
- 11 gamda öldüm guşşada köydim ‘ ilâcim tapmadım
12 émdi hasretler bilen kéçsün méni yaz u kışım
- 13 âh kim zulm-i felekdin boldı aħger nâdire
14 şabr u arâmim kétib örteb köyer iç u taşım

G 108

mefâ’îlün mefâ’îlün mefâ’îlün mefâ’îlün

55a

- 1 közüm hayretfezâdur ‘ azm-ı meydân eylesun şâhım
2 köñül meydânide bir laħza cevlan eylesun şâhım
- 3 semend-ı nâz üze meydân ara cevlan eylesun şâhım
4 köñüllerni nişanı tır-i müjgân eylesun şâhım
- 5 çeker kaş yâsini katlımğa kurbânmen şadâğınğa
6 yürek zaħmığa merhem niş-i peykân eylesun şâhım
- 7 közüm kan yaş töküb güller açıldı taze dâğımдын
8 bukün birdem kélip seyr-i gülistân eylesun şâhım
- 9 érür bu nâ-tüvân cân-ı hazîn müştâk-ı dîdârı
10 bukün bezm-ı vişâlı içre mihmân eylesun şâhım
- 11 köñül bâğıda âhim naħlıdın tüzdim hıyâbânlar
12 zamânı anda gülgeşti hıyâbân eylesun şâhım
- 13 şebistândur közümni manzarı ol ay firâkide
14 kélip eşkim nücümidin çerâgân eylesun şâhım
- 15 cihân gülzâride terk-ı temâşâ eylesun yârab
16 temâşâ-i riyâz bâğ-ı rezvân eylesun şâhım
- 17 eger çendî ki dîdârin közümدين pinhân eyledi
18 hayâlını köñülge mû ’nisi cân eylesun şâhım
- 19 firâki ibtilâsi birle köñlüm derdmend oldı
20 maña vaşlın devâ-i derd-i hicrân eylesun şâhım
- 21 kélip éy nâdire külbem sarı feyz-i kudümidin
22 köñül virânesin taht-ı süleymân eylesun şâhım

G 109

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

55b

- 1 güzergāhide tikdim kāze pervā kılmadı şāhım
- 2 gurūrı hüsniyin yād-ı züleyhā kılmadı şāhım
- 3 maña rām oldı vaḥşiler velī nāz u teğāfüldin
- 4 cününim destgāhini temāşā kılmadı şāhım
- 5 né bāğıdur bu kim ma' lüm émes bir zerre āşāri
- 6 fenā deştide hergiz gerd peydā kılmadı şāhım
- 7 kaçan bād-ı şabā teklif-i gülgeşti çemen kıldı
- 8 çekib kâmet kıyâmet âşkârâ kılmadı şāhım
- 9 raķibler cānıma kaşd éttiler bilmén günāhimni
- 10 maña imdād üçün hengāme berpā kılmadı şāhım
- 11 firāķide néçe ğamnāmeler taḥrīre keltürdim
- 12 anıñ mazmūnide bir nokta inşā kılmadı şāhım
- 13 köñül yüz pāre boldı nādire sarğardı ruḥsārım
- 14 temāşā-i gül-i şadberg u ra' nā kılmadı şāhım

G 110

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

56a

- 1 her kaçan ol periveş vaşlını yād eylerem
- 2 çerḥ bünyādını bir āh ile virān eylerem
- 3 gerçi maḥzūn mén özüm bir nāzenin hicrānide
- 4 binevā üftādelerni ḥāḫırın şādeylerem
- 5 tağnı bir āh ile hāmūnde eyleb üstüvār
- 6 ' ışķ şahrāsıdagi mecnūnni ferhād eylerem
- 7 néçe türlük dāğ ile köñülde aynı bağladık
- 8 şāhıma mihr ü vefā mülkini ābād eylerem
- 9 bolmışam her çend hicrāninde şabr eyleb ḥāmūş
- 10 çün tüşersén yādıma yekbāre feryād eylerem
- 11 kan yaşıım taşvīr éter her laḫza ol gül şüretin
- 12 közge kim müjgānlerimni kilik-i behzād eylerem
- 13 kışsa-i ferhād ü mecnūn kaldı mén hem ' ışķ ara
- 14 nādire bir cāngüdāz efsāne bünyād eylerem

G 111

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

56b

- 1 min ki furqat tünleri ol gül yüzün yād eylerem
- 2 bülbülidurmén hazān faşlıda feryād eylerem
- 3 şāmler kim zor éter me 'yūslik ol şahsüz
- 4 ārzü cinsini bir āh ile berbād eylerem
- 5 bir kéçe kördüm tüşimde ol cihānārā yüzün
- 6 dembedem ol vechedin ğamġin könlüm şād eylerem
- 7 şūreti yādide rengin fikrerdin her zamān
- 8 şafha-i fiṭrat ara taşvīr behzād eylerem
- 9 otqa saldı āh u efgānım felekler raḥtını
- 10 her kéçe kim çerḥ bīdād étte bīdād eylerem
- 11 hasta könlüm içre pinhān dāġlardur her zamān
- 12 kéçeler tesbīḥ dék yulduzni ta' dād eylerem
- 13 min ki cān birle rızā cūyende-i fermānınum
- 14 nādire andın vefā mülkini ābād eylerem

G 112

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

57a

- 1 bolub mén ḥalqđın bīġāne ol nāmihribāndın hem
- 2 érür cān vāle könlümdin köñül āzürde cāndın hem
- 3 semekdin tā semā 'arz éttiler bār-ı emānetni
- 4 cevābı bolmadı ma' ḳül yerdin āsmāndın hem
- 5 néçe kündür nesīmāsā kezib gülzār-i 'ālemni
- 6 nişān tapmāsmén ol gül hicridin serv-i revāndın
- 7 maña ol güldin ayru ḳılma teklīf-ı temāşā kim
- 8 gülistāndın ḥacilmén seyr-i bāġ u bostāndın hem
- 9 séni déb dehrdın ḳaṭ' -i ta' alluḳ eyledi könlüm
- 10 ḥalāş étte özini 'ālem-i vehm u gümāndın hem
- 11 maña 'aḳl u ḥired teşvīşidin yoḳ érđi āsāyiş
- 12 cünün imdād étib mundın ḳutuldım şükr andın hem

13 işim yoktur cihān ehlini yaḥşı u yamanıḡa
14 mürüvvet köz tutıḡ âlemde yaḥşıdın yamandıḡ hem

15 érür ıṣḡ u muḡabbet müddeâ icād-ı âlemdın
16 ġaraz bu cezbe-i tevfiḡdur kevnümeḡandıḡ hem

17 cihān sultānı érđi nādire yārım ki hieride
18 cihān ehliḡa istiḡnā kılıḡ kécđim cihāndın

G 113

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

57b

1 mén ki ḡaddiñ servini yād eyledim
2 āhnı serküb şimşād eyledim

3 āh çektim nāle tūfān eyledi
4 çerḡ bünyādını berbād eyledim

5 ḡandasın körsem cemāliñni şanem
6 éy peripeyker séni yād eyledim

7 ıṣḡ dāmıḡa giriftār eyleban
8 cāḡa bidād üzre bidād eyledim

9 itleriñ ḡaylı ara tün tā seḡer
10 nāle kıldı m āh u feryād eyledim

11 urdı zülfün ḡalḡası boynımda piç
12 tā ḡayāl-ı dām-i şayād eyledim

13 eyleban mevzün ḡaddiñni bendesi
14 servni bāḡ içre āzād eyledim

15 nüne oḡşatdıḡ ḡaşıñ taşviriñi
16 nergisiñ bādāmını şād eyledim

17 bī-sütündür ıṣḡ taḡı nādire
18 öznı cān çekmekde ferḡād eyledim

G 114

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

58a

- 1 éy lebiñ cān u kelām cānefzā rūḥ ü revān
- 2 āškārā u nihāndur şüretiñ cān üzre cān
- 3 kākül-i şebrengdin kıldıñ çemenler āškār
- 4 nergis-i bed mestdin kıldıñ ḥumistanlar ' ayān
- 5 çerḥ üzre sanma kevkeb kim çerāğān tünleri
- 6 dūd-ı āhim şu' lesi uçkunlarındur nişān
- 7 pāreler boldı ḥayāliñ nūridin cān perdesi
- 8 māh-i tābān şu' lesidin öyle kim bir kehkeşān
- 9 sākīyā maḥmūrmén çerḥ étte nākām u zelīl
- 10 eyleğil bir sāğar mey birle şād u kāmran
- 11 sin kuyaş min sāye pāmāl-ı ḥasret tünide
- 12 pertev-i eltāf ile bérğil küdüretdin emān

G 115

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

58b

- 1 sin bile ' ālem münevver mihr-i devrāndur mu sin?
- 2 mülkdür sindin müzeyyen şāh-i tūrāndur mu sin?
- 3 ḥatm olmuş saña tüz- resm ile ' ālemdārлық
- 4 éy cihānārā muḥīṭ-i gevherefşāndur mu sin?
- 5 feyz-i lütfün birle açıldı köñüller gönçesi
- 6 yā bahāristān-i devlet yā gülistāndur mu sin?
- 7 şādmānлық sindin érmişdür cihān aḥvālīga
- 8 munça hem cem' iyyet ṭab'-i perişāndur mu sin?
- 9 lütf u ḥulḳ u dāniş u iḥsān u ' aql u salṭanat
- 10 sindedür mecmū'a-i aḥlāk u iḥsāndur mu sin?
- 11 körmedim bir kimse kim étmes demādem āferīn
- 12 saña taḥsīn böyle hem taḥsīn-i devrāndur mu sin?
- 13 tīre ḥātırlarını rüşenḥāl eylersin müdām
- 14 āsmān-ı cāh üze ḥürşid-i tābāndur mu sin?
- 15 ḥulḳ u iḥsān birle ' ālemni serefrāz eylediñ
- 16 allāh allāh bu şıfat devletlü sultāndur mu sin?

17 nādire rüşendur iḳbālīm çerāğ-ı vaşl ara
18 közüm içre nūr yâ köñlim ara cāndur mu sin

G 116

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

59a

1 ayıldım ol kuyaşnı tā 'araḳeşān liḳāsıdın
2 közümge ot tüşer hürşid ile encüm ziyāsıdın
3 ğubārimdin nişān tapmas koyun bir 'ömr seyr eyleb
4 ki mén sergeştemén ol husrev-i tūrān hevāsıdın
5 fiğānım serv u āhım sünbül oldı ğonçedür köñlüm
6 çemenler peydā oldı ḥasretim neş'enümāsıdın
7 çü terk-i cilve étte husrev-i hürşid ruḥsārım
8 köñül közgüsi zeng-i hicr ara ḳalmış şafāsıdın
9 felek raḥm eyle émdi cān ile köñlümge cānānsız
10 ki köñlüm cāna kéldi furḳat-i zūrāzmāsıdın
11 sefer yolın nigār-i mihrībānım köp uzak aldı
12 tapalmasmén ḥalāş olmak yolın hicrān belāsıdın
13 méni ḥālımğa baḳma éy ṭabīb-i pāk ṭinet kim
14 emān yoḳdur semüm-i hicr derd-i bidevāsıdın
15 ḥabīb-i 'arızın yādı ila çekti nādire ünler
16 hevā-i bülbül ü gül ḳalmadı berg ü nevāsıdın

G 117

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

59b

1 yārdın ḳaldı çemen sersebz u ḥandān olmasun
2 gül'izārimsiz cihān bāğı gülistān olmasın
3 bolmas un gül köksini açıb çemende cilveger
4 tā ki gül dék ḥāşılım çāk-i giribān olmasun
5 ğonçeler gülşen ara açılmasun ol yārsız
6 ğonçeler yañlıg tā méniñ köñlüm dāğı ḳan olmasun
7 açmasun zülfini sünbül bāğ ara dildārsız
8 tā ki sünbül dék méniñ ḥālım perişān olmasun

- 9 ebr-i nīsān laḥza laḥza yağmasun gülzārga
10 ebr-i nīsān dék közüm her laḥza giryān olmasun
- 11 kılmasun bülbül çemende nāle u feryād kim
12 tā köñül bülbül kibi hicride nālān olmasun
- 13 tüşmesun köz hem anıñ sermenzil u me 'vāsiğa
14 tā köñül qaşrı nedāmet birle vīrān olmasun
- 15 nādire köksini étti lāle yañlıg dāğ dāğ
16 hiç kim yārab esir-i dāğ-ı hicrān olmasun

G 118

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

60a

- 1 yırağ olşam eger ol serv-i sīmendām alıdın
2 köñül sīmāb yañlıg su olur anıñ ḥayālıdın
- 3 şabā éy ' ışk elini kâşıdı ötseñ eger nāgeh
4 nigāрім kūyi sarı vāqıf ét bu ḥasta ḥālīdın
- 5 köñül şerḥ-i ğamın her ḥāme birle kim raqam eyler
6 kıyāmet şubḥı bolğunça çeker baş nāle nālıdın
- 7 qaşı u ağız u qaddı bile zülfin ḥayāl eyleb
8 olubmén lāl özlükdin kėtib yārim cemālıdın
- 9 çeker érdim firāqide néçe kim renc ile miḥnet
10 firāқи bīmide yüz ança tartarmén vişālıdın
- 11 néçük esrār-ı ' ışkın asra-sın ol ḥasta kim herdem
12 sarıg ruḥsarı birle zāhir olmış eşk alıdın
- 13 meger kim nādire körgüzdi ruḥsarı ' araknākin
14 kızardı gül yüzi bāğ içre şebnem infi' ālıdın

G 119

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

60b

- 1 seḥer kim tüşti otlar cānıma ol mihr-i sīmādın
2 aşur-dum āh u efġān dūdini evc-i şüreyyādın
- 3 maqāmı ḥāşıl éttim vādī-i ' ışk içre kim aña
4 yétalmas sa' y ile ferhād ü mecnūn kūh u şaḥrādın

- 5 tabībā derdime şemşād bergidin devā kıł kim
6 kamu bīmārmén ol serv kıadd u gülşenārādin
- 7 bahār eyyāmı kıan bolğunça éy şemşād baş çekme
8 ki yéttim cāna serv-i gül' izārimisiz temāşādin
- 9 başīret ehliğa lāf-ı nazar ur-sam ' aceb érmes
10 közüm kuhl sa' ādetğa yétti ol keff-i pādin
- 11 saçı endīşesi herdem feraħbaħşı dimāğımdur
12 ħutenler seyr étermén ékki zūlf-i ' anberāsādin
- 13 teğāfūl birle bīdād étme çoħ ħālimğa éy tālī'
14 ki telħ olmış mezākım kāmı ol la' l-i şekerħādin
- 15 figānımdın ki otlar baş çeker ol māhdın ayru
16 anıñ uçkunların yād eylegil necm-i şüreyyādin
- 17 tarab tekli'fi birle könlümi kıan étme éy sākī'
18 né ħāşıl nādire la' lidin ayru cām-ı şahbādin

G 120

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

61a

- 1 derd-i dil éttim raķam yārnı hicrānıdın
2 noķtası közyaşdın satrı ciger kıanıdın
- 3 hier u firāk élkide pīrehenim pāredür
4 kılmadı el tefriķa cebini dāmānıdın
- 5 bu dil-i dīvāne kim mihriñ ile vāledür
6 şubħ érür nüşha-i çāk-ı giribānıdın
- 7 ' arz étekör éy şabā derd-i dilim şerħini
8 yār ħaberdār émes ' aşık-ı ħayrānıdın
- 9 ħasta köñül āhıdın yār ħazer eylemes
10 köydi felek ħırmeni şu' le-i efgānıdın
- 11 tā nazarımdın nihān boldı ol ārām-ı cān
12 nūridin ayrıldı köz cism cüdā cānıdın
- 13 vaşl küni közlerim merdümi gülçin édi
14 geh ruħ-i zībāsıdın geh leb-i ħandānıdın
- 15 tālī' ime nāgehān eşer kıldı yaman köz
16 kıaldı firāk içre cān ayrıla cānānıdın

- 17 Һusrev-i fermānevā şaffder u kişvergüşā
18 gevher-i kıymet bahā kέtti kerem kānıdın
19  arşā-i m lk-i cihān gerçi nigīnimded r
20 baş  ekebilmes k n l   işkını fermānıdın
21 rāz-ı dilim ger şabā yārgā y tk r-mese
22 vākıf  emes ol şanem nādire hicrānıdın

G 121

fā' ilāt n fā' ilāt n fā' ilāt n fā' il n

61b

- 1 yārniñ āş ftesi vehm eylemes  z cānıdın
2 cān firāķı sehld r ayrılmasun cānānıdın
3 vāh n  yañlıđ dostlığdur min bilen Һasretlere
4  oymağım yoktur zamānı şāhıdın đam yanıdın
5 sākıyā k p Һasta Һātırm n cefā devrānide
6 bir  adeğ mey tutđıl āzād eyle đam zindānıdın
7  y Һudā rağm eyle kim āhır n  kılđđm  erđ ara
8 dembedem zor eyleban end h-ı b pāyānıdın
9  almadı min k rmegen b dād devrān  lgidin
10 dāđa verdi k nl mi end h-i b pāyānıdın
11 sormañız  y dostlar mindin niřān u nām kim
12 y lđa vardı toprağım āh u figān  ufānıdın
13  mdi dāđ-ı furđata yārab n   k şabr  tmişem
14 bolmamıřđım nādire endişede hicrānıdın

G 122

fe' ilāt n fe' ilāt n fe' ilāt n fe' il n

62a

- 1 lillāhi' Һamd ki ez Һāřiyet-i devlet Һān
2  āfiyet tapdı  i ekdin ve  ln' emi sultān
3 memleket vāriři şehzāde-i  āl  gevher
4  urret ' l-ayn ciğer bend-i emir-i devrān
5 şehriyārı ki anıñ devletid r r zefz n
6 boldı Һāřiyetidin m lk emān nerđ erzān
7 Һazret-i Һān-i dilāver bile sultān mağm d
8 biri serv   biri řimřād   g listān-i cihān

- 9 ھاqq te‘ālānı penāhide maşūn bolğaylar
10 ‘ālem ehliğa bolar devletidin emn u emān
- 11 ve’ln‘emīni kemāliğa yétürgıl yārab
12 kıldı ‘ālemni meh-i ƒal‘ati firdevs nişān
- 13 kıldı ol hādīşeni def‘ hūdā-yi ‘ālem
14 şükr üçün boldıhalāyık tili gevherefşān
- 15 ğuşşa u ğam bile düşmenleri aħvālı zebūn
16 dostlar ‘ayş ile hurremdil u şād u handān
- 17 tā cihān bariča bolğay bu ékevlen cāvid
18 bolmas un bir nefes ‘ālemde bularsız devrān
- 19 bu ékev devletiğa şükr kıılır nādire kim
20 ƒaldı könlümde birev ھاşretidin yüz armān

G 123

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

62b

- 1 uyƒuda bir tün vişālīñni körer kün bar mu kin?
2 şubħ-i hürşid-i cemālīñni körer kün bar mu kin?
- 3 közlerim merdümleri köp yığlamaƒdın südedur
4 māh-ı ruhsār üzre hālīñni körer kün bar mu kin?
- 5 āftāb-ı vaşl cennet ƒaşrıda tapmas zevāl
6 āftāb-ı bizevālīñni körer kün bar mu kin?
- 7 böyle kim kıldı közümni yaşını ƒan iştiyāk
8 köz açıb ruhsār-ı alıñni körer kün bar mu kin?
- 9 lebleriñdin ayru ‘ayşım telhdur devrān ara
10 cān bėrib şirīn maƒālīñni körer kün bar mu kin?
- 11 mihr-ı ruhsār üzre hālīñdur sa‘ādet kevkebi
12 aħter-i ferhunde fālīñni körer kün bar mu kin?
- 13 la‘l-i nābiñ ھاşretide teşne ƒaldı m nādire
14 şerbet-i kevşer mişālīñni körer kün bar mu kin?

G 124

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

63a

- 1 ğam helāk etti méni hicriñde éy cān kaydasan?
- 2 sinsizin bīmārmén derdimge dermān kaydasan?
- 3 vaşl ara sulţān édim émdi cüdālīk derdidin
- 4 ħasta mūr-ı nātüvāndurmén süleymān kaydasan?
- 5 müddeti vaşlıñ gülistānide érdim ' andelīb
- 6 nevbahār ötti ħazān boldı gülistān kaydasan?
- 7 hicr yağmāsı köñülñi mülkini ħarāb kıldı
- 8 sindin ayru örteği fergāne sulţān kaydasan?
- 9 mihr-i ruşsāriñdın ayru şubĥ-ı ' ayşım bīşafā
- 10 tiredür şām-ı ğamım éy māh-ı tābān kaydasan?
- 11 devr eli āsūde ħātır érđi sindin vāy kim
- 12 tapdı devrān inķılāb éy şāh-i devrān kaydasan?
- 13 nādire fergāne mülkide séni eyler sürāĝ
- 14 mülk-i türān ħusrevi seyyid ' ömer ħān kaydasan?

G 125

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

63b

- 1 sinsizin ' ālem bahāri sebz u ħurrem bolmasun
- 2 kayısı ' ālem belki ' ālem içre ādem bolmasun
- 3 bülbüle gülzārsiz érmes temennā-i nevā
- 4 fırsat-ı çeng u nevā bir laĥza birdem bolmasun
- 5 devr-i lütf ü rāyet iķbāl sindin özgeĝe
- 6 gerdiş-i devrān ara böyle müsüm bolmasun
- 7 sindin aldı gerden-i teslīm serefrāzlık
- 8 özgeleĝe gerden-i teslimimiz ħam bolmasun
- 9 nādire tā servdur sersebz bu gülzār ara
- 10 başımızdın naĥl-ı ķaddiñ sāyesi kem bolmasun

G 126

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

64a

- 1 bülbül-i dil gönçe-i gülzariñ arzū eyler
- 2 tūṭi-i cān la' l-i ŧekerbāriñ arzū eyler
- 3 kim ümīd kıılır qan yutmay lebiñni arzū
- 4 ölmeyin kim nergis-i bimāriñ arzū eyler
- 5 lāl bolmay kim tekellüm eyledi körgeç séni
- 6 ḥāk bolmay kim séni reftāriñ arzū eyler
- 7 baqmağay kevser lebide ḥürniñ ruḥsāriğa
- 8 kim leb-i la' l u meh-ı ruḥsāriñ arzū eyler
- 9 tökmeyin kim eşk tapmas la' l-ı sirābiñ séni
- 10 yut-mayın qan kim ruḥ-ı gülnāriñ arzū eyler
- 11 çehre oldı za' ferāni iştiyāk-i bādedin
- 12 sākiyā könlüm mey-i gülnāriñ arzū eyler
- 13 fāḥte şimşād izler gül vişāln ' andelīb
- 14 nādire miskin qadd u ruḥsāriñ arzū eyler

G 127

mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

64b

- 1 qandur cigerim guşsa bilen yārdın ayru
- 2 aşıftemin ol yār-ı vefādārdın ayru
- 3 yaş ornığa qanlar tökilür dīdelerimdin
- 4 tā tūşti közüm ol gül-i ruḥsārdın ayru
- 5 ḥayrān közüm éy māh cemāliñni tileydür
- 6 āyineni yoq maṭlabı dīdārdın ayru
- 7 bir güşede tenhālīg ile yādın étermén
- 8 yoq hemnefesim dīde-i ḥünbārdın ayru
- 9 hicriñde né rāḥat köredür mén né ḥalāvet
- 10 yoqdur min dil ḥastağa āzārdın ayru
- 11 éy cān maña hicriñde cihān boldıqaranğu
- 12 bolğan kibi köz gevher-i şevvārdın ayru
- 13 ger serv ile ṭāvus ḥırām étse közümge
- 14 manzūr émes ol qāmet ü reftārdın ayru

- 15 köñli anı ğam élgide alğay mu selāmet
16 ger bolsa kişi sin kibi ğamĥırdın ayru
- 17 mindin né revā érđi ki yār étti cüğalığ
18 ğülni kişi körgen mi éken ĥırdın ayru
- 19 feryād u fiĝān şavtını şinsiz işitürmin
20 kāřānedin ayru der ü divārdın ayru
- 21 ot yağdı firāķiñ şereri elge veliķin
22 éy nādire köymes dil-i efgārdın ayru

G 128

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

65a

- 1 ğayrniñ bezmidedür ol māh-ı tībān her kéçe
2 örtenür ĥālım körüb şem' -i řebistān her kéçe
- 3 ĥalķ eger her yılda bir ĳurbānlıĝ eyler māh-ı 'id
4 min ĳılurmin néçe cān ol ayĝa ĳurbān her kéçe
- 5 sin ĳılıb aĝyārmı bezmini rüşen reşkdin
6 şem' dék cānımdadur dāĝ-nümāyān her kéçe
- 7 müjde-i řubĥ-ı viřālınıđın köñülni cem' ĳıl
8 kim érür zülfiñ kibi ĥālım periřān her kéçe
- 9 gerçi uz-dıñ rişte-i ülfet mén-i meĥürdin
10 şükr kim yādıñ érür köñlümde miĥmān her kéçe
- 11 kāfir-i biraĥm u sengindil esiri bolmişam
12 dın ü dil ĝāretĳılur ol nā-müselmān her kéçe
- 13 bezm-i 'işret sāz étib sin mey içib řādāb olub
14 min ĳılurmin ney kibi feryād u efgān her kéçe
- 15 vāķıf érmessin meniñ derdimdin éy 'isānefes
16 kim talařurmén lebiñ hicrānide cān her kéçe
- 17 néçe kün boldı lebiñ řahbāsıdin ayru tüşüb
18 nādire közdin töker yaş ornıĝa şan her kéçe

G 129

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

65b

- 1 muḥabbet kişveri ābād érür iķbāl u cāhimde
- 2 tañ érmes bolsalar ' ışķ ü cünün ehli penāhimde
- 3 kuyaş dék maşrıķ u mağribni bir gām étte cevlanım
- 4 émes māni' ḥalāyık kūh-i ķāfi sedd-i rāhimde
- 5 sevādū 'l-vechfi 'ddāreyn éken derviş-i şāhibdil
- 6 'ademdür éki 'ālem sāye-i baḥt-ı siyāhimde
- 7 émesdür hicr şām-i çerḥ üzre her yan kevākibler
- 8 érür bir néçe uçkunlar şerār-ı dūd-i āhimde
- 9 şeh-ı mülk-i cünündür mén sipāhım barça vahşiler
- 10 velī yoķdur ḥuşümet kimseğa ḥayl-ı sipāhimde
- 11 muḥabbet kişveride destgāhımın temāşā kıl
- 12 felekni gerdini bağlıķ kemend-ı dūd-ı āhimde
- 13 éki giryān közüm mihriñni da' vāsıde tanıķdur
- 14 né dérmén bolsa ter dāmānlıg 'aybı bu güvāhimde
- 15 közüm körgeç yüziñni tilbe köñlüm boldı sevdāyi
- 16 saçıñ sermāyesidür rişte-i tār-i nigāhimde
- 17 cünün şehrini bī-sāmānları maḥkūm-i fermānım
- 18 ki bardur ḥātemi dāg-i muḥabbet destgāhimda
- 19 közüm yaşını çerḥ-i bīmürüvvet ḥāke döndürdi
- 20 néçük cürm peydā oldı uşbu tıfl-ı bī-günāhimde
- 21 şabā lütf ét 'ömer sulṭānga yétkür nādire 'arzım
- 22 ki toy nūr-i çeşmidür rızā ger bolsa şāhimda

G 130

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

66a

- 1 köñül bağladı tā zencir-i gīsū-i semensāğa
- 2 tarağ dék saldı ḥasretler alıdın çāk-ı a' zāğa
- 3 'aceb érmes demādem zerre yañlıg bī-ķarār olsa
- 4 uşal köz kim tüşer ol āftāb-ı 'ālemārāğa

5 hevā-i sūnbül sevdāsīdīn ferhād ü mecnūn dēk
6 né ğavġālar ki saldı tilbe başım kūh u şahrāġa
7 közümni böyle giryān bilme kim dürdāne-i eşkim
8 besī gevher ki tōkmiş ‘ ışķ nişānı bu deryāġa
9 fiġānım yétmeġi ol āsmān-ı ħūsne müşkildür
10 ki yétmes gerd pervāz ile dāmān-ı şüreyyāġa
11 köñülni bāde-i ġam birle āĥır telĥkām étte
12 yétalmay nādire ol la‘l-ı meygūn-i şekerġāġa

G 131

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

66b

1 şām-ı furķat yārsız min yutmagan ġan ġalmadı
2 raĥm ġıl kim émdi ġan yutmaġķa imkān ġalmadı
3 cānġa y’tdim dembedem ħunābe-i ħasret yutub
4 vāh ki cānān şevķidin cismim ara cān ġalmadı
5 yana yana ġalmadı cān birle köñlüm dāġsız
6 tama tama közde eşk-i giryān ġalmadı
7 zülfin isteb rişte-i cānımġa tüşti tāblar
8 ketti ŧāķat devri émdi tāb-i hicrān ġalmadı
9 ħātırdın kėtmesün dildār dāġ-ı ħasreti
10 kətse ketsün ger neşāt u ‘ ayş u sāmān ġalmadı
11 bir nefes bīhūş ġılġıl maña sākī mey tutub
12 kim ħayāl eylerġe émdi cānıma cān ġalmadı
13 ġadd-ı mevzūnı bile gülgūn yüzün yādı bile
14 ārzū-i ŧübā u yādı gülistān ġalmadı
15 sākīyā tutķıl ġanımet sāġar-ı ‘ işret bilen
16 kim néçe devr ötti vü bir néçe devrān ġalmadı
17 nādire köñlümni rüşen ġıldı yād-ı ‘ ārızi
18 kim maña endişe-i ħürşid-i tābān ġalmadı

G 132

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

67a

- 1 felek élgi ğubārım şarşar-ı hicrāne tapşurdı
- 2 vücūdım rahtını közler yaşı tūfāne tapşurdı
- 3 tabībā çekme zahmet hālime hasret devāsi çün
- 4 kazā hicrān marīzin derd-i bī-dermāne tapşurdı
- 5 ğamıda ötti devri derd-i hicrān āhır bolmadı
- 6 ki hasret cānımı endūh-i bī-pāyāne tapşurdı
- 7 ğamı sözini başlab étmedim sāmān çün gerdūn
- 8 bu derdlerni meniñ dék bī-ser ü sāmāne tapşurdı
- 9 açılmaydur közim yūsuf ' izarimdin cüdā bolğaç
- 10 ki devrān başımı bir külbe-i aħzāne tapşurdı
- 11 nişān tapmağ émes āvāre köñüldin müyesser kim
- 12 érür bir çatre-i kan közyaşı tūfāne tapşurdı
- 13 né lāle yañlıg nādire bağrımı dāğ étmey
- 14 ki anı çerğ dāğı şeh ' ömer sultāna tapşurdı

G 133

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

67b

- 1 fiğān kim yār ' ışkı şabr köñlümdin cüdā kıldı
- 2 ğam élgi şafha-i aħvālıma şebt-i cefā kıldı
- 3 felekke yétkürüb her kéçe otlıg āh ü efgānım
- 4 muħabbet ' andelībi köñlümi āteş nevā kıldı
- 5 uşal leylī melāhat nāzenin māh ruħsārım
- 6 meni mecnūn kibi sergeşte-i deşt-i belā kıldı
- 7 perişānlıg yağıldı başıma derd-i muħabbetdin
- 8 hayāl-ı yār ' işret şāmını rüz-ı cezā kıldı
- 9 perişeyker qarındaşım hayāl māh ruħsārı
- 10 neşāt u ' ayşdın bigāne u ğam āşınā kıldı
- 11 né şabr u hūş kaldı né qarār u tākātım yārab
- 12 köñül içre hevā-i ' ışk bilmem né belā kıldı
- 13 vişālını tapalmay nādire müşkil érür hālım
- 14 ki bidād-ı muħabbet maña kattıq mācerā kıldı

G 134

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

68a

- 1 hicr édi ' ışk içre min körgen belälardın biri
- 2 derd vādīside min çekken cefälardın biri
- 3 raḥmédüb ḥālimni sormazlar körin bīdādliġ
- 4 simberlerdin biri mevzūn ḳabälardın biri
- 5 çekmeyüb ġam çekti ūirīn ūüretin ferḥād līk
- 6 ' ışk āyīnide dērler bī-ḥayälardın biri
- 7 ḳaş u köz ü zülf ü ḥāl ile medārā eylesēñ
- 8 eylemez rüsvā séni yüz-i ḳaralardın biri
- 9 ehli ṭab' her kim ola namāz ehl-i dildin sorma kim
- 10 ḳuş nījādidin bülend uçmış yuvalardın biri
- 11 isterem yārab beḳā-i devlet-i sulṭān ' ömer
- 12 eyle maḳbūl-i icābetsin du' ālardın biri
- 13 ' ışk da' vāsini ḳıldım nāresā cür' et bile
- 14 'y resālar zümresi min nāresālardan biri
- 15 nādire tınmay du' ā ḳıl kim bukün sulṭāmı sin
- 16 pādīşāh-ı ' aūrdursēn ol gedälardın biri

G 135

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

68b

- 1 zamāna ehlidin ġam kētti ' ayş-ı cāvidān kēldi
- 2 ' ademdin ' ālem icād ara ḥān ibn-i ḥān kēldi
- 3 ḳadem tā ' arşa-i ' ālemġa ḳoydı ol dürr-i yektā
- 4 mübārebād üçün baḥt u sa' ādet u emān kēldi
- 5 beşāret sizge éy ehl-i cihān kim mülk-i dünyāġa
- 6 çerāġ-ı maḥfil altın bişik bābur nişān kēldi
- 7 zehī ṭıfl-i ḥümāyūnfer mübārekrüy ferruḥruḥ
- 8 cihān ehliġa andın müjde-i rūḥ ü revān kēldi
- 9 aūlet baḥrıda zāhir bolıb mevc-i kerem andın
- 10 dürr-i yektā ṭırāz dāmen-i āḥır zamān kēldi

- 11 şafā-i maḳdemidin boldı ḥurrem ʿarşa-i ʿālem
12 ḥayāt-ı tāze tapdı memleket gūyā ki cān kélđi
- 13 zafer tapdı sipāh şehzāde āşarı ḳudūmidin
14 ḳılıñlar yahşılar şükrin ki devlet rāyġān kélđi
- 15 ḥired sālārıdın tārīḥ-i milādin suvāl étđi
16 déđi kim nūr-i çeşm-i aḥkāmı şāḥib-ḳırān kélđi
- 17 duʿā-i ḥayr étīñ éy ehl-i devlet nādire yañlıġ
18 demādem şükr étīñ şehzāde-i mülk-i cihān kélđi

G 136

mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün mefāʿ ilün

69a

- 1 mesīḥ enfāsı dék cism içre cān kirgüzdi güftāri
2 köñül bezmini rüşen étđi her tün şemʿ -i ruḥsāri
- 3 firāḳiñ otı dūd-ı başım üzre saldı yüz sevdā
4 fiġānımdın ḳızıydı cānım içre ḥaşr bāzārı
- 5 kéliñ éy hemnişinler bol méni cānımġa raḥm eyleñ
6 yıḳıldı közlerimni yaşı birle cism dīvārı
- 7 bolub başdın ayak āyine yañlıġ dīde-i ḥayret
8 tüşümde cilve étđi her ḫaraf ḫāvus reftārı
- 9 kelāmiñ neşʿesi bīmārlar cismiġa rüḥefzā
10 lebiñni şerbeti érđi bozuḳ köñülni miʿ mārı
- 11 perī dék özni nédin eylediñ köz şaḥşıdın pinhān
12 ḳişige bolmadı maʿ lüm aġzıñ remz ü esrārı
- 13 meger kélse nesim-i yār-ı gülpüşim riyāzıdın
14 açılsa ġonçe yañlıġ ʿuḳdesi köñlümni ḫümārı
- 15 né ḥācet nāle çekmek köz yaşını eylemek ḫūfān
16 firāḳ u miḫnet içre şabr étmekdür sezāvārı
- 17 meger kim ol perirü ḥüsni nūri eyledi pertev
18 közüm āyine dék éy nādire, ḥayret nümūdārı

G 137

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

69b

- 1 veh né vākı' boldı barıb şehsüvārım kélmedi
- 2 barça yağşılar seferdin kélđi yārım kélmedi
- 3 şubh-i vaşlıdın münevver érđi mäh-1 tal' atım
- 4 şām-1 ğam yüzlendi şem' -i rüzgārım kélmedi
- 5 min kaçan yād étmedim vaşlıñnı kim cān örtenib
- 6 köz yolıdın yüzge eşk-i şeş қаtārım kélmedi
- 7 nağl-i ümidim gül açmay қaldı yüz efsūs kim
- 8 boldı nevrüz-i cihān ü nevbahārım kélmedi
- 9 bardı u 'ālemni köydirdi firākı āteşi
- 10 şehir örtendi ğamıdın şehriyārım kélmedi
- 11 émdi öz hālimga yığlarmén demādem nādire
- 12 ketti 'ālemdin emīr-i nāmdārım kélmedi

G 138

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

70a

- 1 güzel yārımğa éy bād-1 şabā yétkür selāmimni
- 2 kim élter séndin özge yār küyige peyāmimni
- 3 köñül derdini taqririğa қil ü қāl émes hācet
- 4 tefekkür birle rüşen eyle mazmün-i kelāmimni
- 5 köñül kāmını şirīn istedim cām-i vişālıdın
- 6 fiğān kim çerğ hierān zehridin telğ étđi kāmimni
- 7 қaranğı boldı' ālem dūd-1 āhımnıñ sevādidin
- 8 ki farқ étmes müneccim rüz-1 rüşen bile şāmimni
- 9 vefā şebbazıdurmén ger méni şayd 'tmek istersén
- 10 muğabbet riştesidin қilğasın zinhār dāmimni
- 11 felekdin ger şikāyet āşkār étsem tañ 'rmes kim
- 12 ğam-1 hierāne tebdīl eyledi 'ayş-1 müdāmimni
- 13 kerem қıldıñ şabā ol yār küyidin ҳaber bérđiñ
- 14 gül u reyğān is.idin bīniyāz étđiñ meşāmimni

- 15 mürīd-ı ʿışk-i ʿālemsūzmén ʿuşşāk bezmide
16 nevā-i nāle-i ney dék bülend étدی maḳāmimni
17 ʿadem iḳlīmide şāhım müsāfırdur ḥudāvendā
18 maña yétkür selāmet şehriyār-ı nıknāmimni
19 çemende gül temāşā eyleban serv-i revān körsem
20 ıılırmén yād sultān sikender iḥtişāmimni
21 ıaranğudur közimge hier şāmi tiredür ʿayşım
22 felek tofrağa pinhān eyledi mäh-ı tamāmimni
23 ğaraż himmetlerimdin yār vaşlı iḳtizāsıdır
24 tilermén vaşlını yārab ziyād ét ihtimāmimni
25 siyādet ḥānedānı şāh bābur nesl-i pāki mén
26 ḥudāyā raḥmet eyle barça ecdād-i ʿuzāmimni
27 cevābi şāh beyti nādire ol nādir-i devrān
28 tégib seng-i ecel sındurdı mınā birle cāmimni

G 139

mefāʿılün mefāʿılün mefāʿılün mefāʿılün

70b

- 1 yazıbmén şafḥa-i ḥüsniñ ḥayālıda bu inşanı
2 ḥacālet eyledi āyine ṭūṭı-i şekerḥanı
3 dehān u laʿl u ḥaṭṭıñdır mu yā éy ḥüsñ sultānı
4 yığıbsén güşe-i kevşerğa hızır ile mesihānı
5 maña ḥayl u sipāh dīvāneler birle mecānıñler
6 néçün kim tāze dāğ-i cismime mihr-i süleymānı
7 köñül ıan boldı āğziñ sırı hergiz bolmadı rüşen
8 kıızıl gül ğonçesi dék kim açar uşbu muʿammānı
9 nédin cān u tenimğa minnet érmes pāybüsüñdin
10 kim érmiş şaḥne-i şevkıñ köñül mülki ara cānı
11 éki köz hier kenʿanıda çün yaʿküb nābınā
12 nédin kim ḥüsñ mısrı içredürsin yūsuf-i şānı
13 şeker sözlük ıara közlük ğazālim hieride yığlab
14 ıoyun yañlığ kezermén āh eyleb deşt u şaḥrānı
15 sin éy gerdün ḥazer ét kışveriñni eyleğil muḥkem
16 közimni eşkidin ḥacletğa battı nūḥ ṭūfānı

17 yrek an oldu hımnıñ ttni kkge yandaştı
18 açan kim tşde krdm gl yzi ile serv-ı blnı

19 vef rengi muabbet nıghatin kz tutmđıl y dil
20 bu reng u by krgzmes kişige dehr bostnı

21 hayl-ı yr ile y ndire şev yide şabr t
22 cihnni eyledi şfte bu hl-ı perişnı

G 140

mef'ln mef'ln mef'ln mef'ln

71a

1 yzñ hicride tfndur sirişkim tuttu dnynı
2 'aceb rmes anıñ bir aťresi gr tse derynı

3 muabbet ehliğa hcet mestr dehr gvgsı
4 kl y şr-ı cnn dr eyle başımdın bu gvgnı

5 krlmay yrnı bolmış cnnım el temşsı
6 eger krsem cemlin anda krgey sn temşnı

7 ytlmay gl' izrım vaşlığa 'ış iĉre rsv min
8 meded ıl baht kyi sarığa başar bu rsvnı

9 ol ay hicrnide hım bent' l-na' ř dk her yan
10 perişn tti keyvn brghide şreyynı

11 aar-đan kzlerimdin boldıol ysufliķ pinhn
12 rr knlm yi ya' b ken' n beyt'l-aħznı

13 knl bir ftb 'ışıda hayrndur ki tañ rmes
14 lebi şevi felekdin yerge indrse meřiħnı

15 kişi krgey mesdr 'ış da' vside syiş
16 eger rhat tilersn zhid terk t bu da' vnı

17 yziñ olsun ara kim y felek zlm eylediñ bi-ħadd
18 ayırdıñ yrdın bu ndire mecnn-i şeydnı

G 141

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

71b

- 1 muntazırdur mén kaçan kim kélse cānān eyleney
- 2 başıdın yüz yol taşadduğ eyleban cān eyleney
- 3 başıdın eylenmedim d'b köpdür armānım méni
- 4 kélse yārim almasıun köñülde armān eyleney
- 5 laħzai ħāli émes köñlüm ħayālın ħaylıdın
- 6 iştiyāķiñdür köñül taħtıda sulţān eyleney
- 7 mihr-i ruĥsārıñnı saĥındım arārım almadı
- 8 zerre dék başıñdın éy ĥürşid-i tābān eyleney
- 9 ārzüeylerem 'id-i vişālın demādem
- 10 éy yüziñ bayram ayı cān saña urbān eyleney
- 11 gerdbād-ı dāmen-i deşt-i cünündür peykerim
- 12 cüstücü eyleb séni küh u beyābān eyleney
- 13 şāmlar fikr u ħayāl içre séni sürāĥ eyleb
- 14 şubĥdem bād-ı şabā yañlıĥ ĥülistān eyleney
- 15 kél ĥırām eyleb adem oyĥıl közüm ĥülgārına
- 16 add u refţārıñdın éy serv-i ĥırāmān eyleney
- 17 muĥtenem érđi vişālın aydasén éy şehsüvār
- 18 sindin ayru nādire ĥam birle ĥayrān eyleney

G 142

mef' ūlü fā' ilātü mefā' ilü fā' ilün

72a

- 1 éy serv-ı nāz add-ı nihālınđın ürgüley
- 2 yādiñ beĥayr fikr u ħayālınđın ürgüley
- 3 şām-i firāķiñ étti méni tırerüzĥār
- 4 körset yüziñni māĥ-i cemālınđın ürgüley
- 5 ĥicrān maña muşāĥib érür vaşlıñ ārzü
- 6 ĥāĥi firāķ u ĥāĥ vişālınđın ürgüley
- 7 peyveste aşlarıñnı yüz üzre ħayāl étib
- 8 bir āftāb u ékki hilālınđın ürgüley

- 9 könlüm kuşını bend kılar gam tuzasına
10 gül hürmenide dâne-i hâlinin ürgüley
- 11 min tilbege közün keyigi râm olmadı
12 vahşî şıfat remide gazâlinin ürgüley
- 13 tapmas közümniñ merdümü hüsniñ mişâlinı
14 hâl-ı siyeh ile ruḥ-ı alıñdın ürgüley
- 15 müşkin ḥaṭṭiñ bahâride sîmîñ izârsın
16 anber saçar gül üzre cemâlinin ürgüley
- 17 keltürseñ ey kebüter eger yârdın haber
18 körgende nâmesin per ü bâlinin ürgüley
- 19 ey gül izâr nâdirenin hâlinı sorab
20 güftâre kél cevâb u suvâlinin ürgüley

G 143

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

72b

- 1 boldı ol fırsat ki terk-i şöḫbet-ı âlem tutay
2 ḳan tókib köz merdümidin şive-i mâtem tutay
- 3 şâh ömer sultân cihândin kıldı ol şevket ile
4 émdi devrân ehlidin çeşmi mürüvvet kem tutay
- 5 ötti şubḥ-ı vaşl kıldı şâm-i endüh u firâḳ
6 merḥabâ ey dâğ-ı ḥasret kelk bezm-ı gam tutay
- 7 bâdesiz minâ u cām âḫır neşâtefzâ émes
8 émdi yâd-ı gönçe-i gül bu çemende kem tutay
- 9 ḳan bolur köñül anıñ devrini yâd étken zamân
10 mén néçük ṭab'imni şâd u ḥâṭırım ḥurrem tutay
- 11 furḳatıdın yığlamaḳdın ḳalmadı köz içre yaş
12 émdi ḥün-ı dil ile köz safḥasın pürnem tutay
- 13 bezm-ı vaşlın körmegenler furḳatıdın dâğdur
14 min ki kördim devletin özni néçük bîgam tutay
- 15 tapmağım olmas müyesser ol gül-ı ḥandân besî
16 ger heme seyr-i cihân u arşa-ı âlem tutay
- 17 köñlümi hierân otı eyler demâdem zaḥmnâk
18 meded ḳıl ey şabr u ṭâḳat kim aña merhem tutay

19 yādigār ol şāhdın ƣaldı maña dürdānei
20 émdi anı devletin şükrini müstaħkem tutay

21 nādire kétti éligdin şehriyārım dāmeni
22 émdi evlādın du‘ā étmek yolın muħkem tutay

G 144

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

73a

1 cān alurda éy şanem ƣılğan şitābiñe öley
2 gāh nāziña bérey cān gāh ‘itābiñe öley
3 her kişi ölse yüziñ mihride la‘liñ tirgüz-ür
4 çün mesiñiñ zinde eyler āftābiñe öley
5 tirgüz-ür bīmārlarını şerbet-i la‘l-i lebiñ
6 sākīyā maħmürmēn zevƣ-i şarābiñe öley
7 cān bağışlarda lebiñ nāziñe fedā eyley
8 ƣatlım eyler çağda ƣılğan ıztırābiña öley
9 la‘liñ alıda köñül sorganda ģālīñdin suvāl
10 nāz u istignā bile bérgeñ cevābiñe öley
11 talpımıb ölgeñ kibi şayādni dāmıda ƣuş
12 ƣoy ki birdem ƣırmaşıb bend-i niƣābiñe öley
13 āsitāniñ ƣible-i maƣşūd-ı ģaş u ‘ām érür
14 nādire başımını ferş eyleb cenābiñe öley

G 145

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

73b

1 zamāni vaşfıñni yād étmegimni ihtimāl olğay
2 bu yoldur kim vefā aşĥābına kesb-i kemāl olğay
3 ƣılursın şād çoĥ ‘aƣl-ı ģudādād ile ‘āleñni
4 ‘acebdür kim birevğa munça hem rengin ģayāl olğay
5 berāber eylemes öz rütbesin gerdün ƣuyaşığa
6 birev kim sāye yañlıĥ dergāhinde pāymāl olğay

- 7 bahār-ı ülfetiñ feyzidin neş'enümâ tapkaç
8 hâzân olğay köñüller fiṭrat-ı ra' nâ nihâl olğay
- 9 çü ḥidmet yolıda dāmān-i devlet tüşti élgime
10 anıñ şükranesidin tınmağım emr-i muḥâl olğay
- 11 uşal kim bende-i fermān érür éy ḥusrev-i 'ālem
12 yolıñdın nādire baş çekmeğini ihtimāl olğay

MUHAMMESLER

M 1

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

74a

- 1 kélğil éy nāle saña āh ile imdād kılay
2 'āfiyet ḥırmenini bir yolu berbād kılay
3 men' étib nāleni terk-i reh-i feryād kılay
4 tābekey hicr u firāḫ āfetidin dād kılay
5 émdi özni néçe kün şabr ile mu' tād kılay
- 6 maña gāhī ḥaber-i māh-i tamāmimni déseñ
7 yārga derd u ğam şubḥ-ı ile şāmimni déseñ
8 ol periveşke du' ā birle selāmimni déseñ
9 yār kūyide beşareṭı ki peyāmimni déseñ
10 bu ḳafesdin séni éy cān ḳuşı āzād kılay
- 11 'adl u inşāfde cemşid nijādım sin édiñ
12 fikr u endişe ḥayālım bile yādım sin édiñ
13 rāst aytay sebeb-i rüşd ü reşādım sin édiñ
14 éy dilārām bu 'ālemde murādım sin édiñ
15 ferāmüş eyleb 'ālemni séni yād kılay
- 16 yana bir mertebe ğam şāmıda māhimni körüb
17 hicr derdini désem püşt u penāhimni körüb
18 raḥmı kélğay mu bu aḥvāl-ı tebāhimni körüb
19 cevrler ki maña çerḥ eyledi şāhimni körüb
20 baş yalañ eyleb 'ināniñni tutub dād kılay
- 21 serv ü gül pīreheni sin kibi peydā érmes
22 sin kibi serv ile gül dilkeş ü zībā érmes
23 bu çemen gülleri manzūr-i temāşā érmes
24 közüme ḳadd ü yüziñ dék çemenārā érmes
25 neçe endişe-i serv ü gül u şimşād kılay

- 26 vaşl bezmi ara cām-ı mey-i serşār xanı
27 zūlm ile mindin ayırdı felek saqlaseti
28 pāredür gül kibi égnimde cünün pīreheni
29 āteş-i derd u firāk u şerer-i hicrimni
30 örtedi qaysı birini saña bünyād kılay
- 31 yārsız müşkil éken miḥnet-i hicrān çekmek
32 vaşl ümīdi bile renc-i ferāvān çekmek
33 né kibi boldişim nāle u efgān çekmek
34 min u kūh-i gamiñ qal‘ aside cān çekmek
35 néçe şirinni vefā tağıda ferhād kılay
- 36 şem‘ ser tā qadem örtendi fenā örgendim
37 körüban qatre-i şebnemni ḥayā örgendim
38 gül ü bülbül sözidin berg ü nevā örge-dim
39 āsitāniñ itidin resm-i vefā örgendim
40 émdi bir néçe mehl ḥidmet-i üstād kılay
- 41 sākīyā renc-i ḥumār örtedi kéltür maña mey
42 toldurub néçe qadeḥni tutakur peyderpey
43 hicr derdi bile ḥikmet yolını tay kıldım
44 şabrdur derd-i dilim çāresi yoksa tā kay
45 nātüvān cānıma bīdād üze bīdād kılay
- 46 néçe künler ki maña bar édi lütf ü keremiñ
47 sürme-i çeşm-i cihānbīn édi gerd- qademiñ
48 farzdur émdi maña tavāf-ı der-i muḥteremiñ
49 bağlab iḥlās ile iḥrām ḥarim ḥaremiñ
50 eşkdin rāḥile u ḥün-i cigerzād kılay
- 51 tā cihān mülkini sultāni édiñ devlet ile
52 bī-nevālarğa keremeyler édiñ şefqat ile
53 ḥalk sindin heme ḥüşnūd édi bu ‘ādet ile
54 şād kılgay séni rūḥiñni ḥudā raḥmet ile
55 min hem iḥsān ile el ḥātırını şād kılay
- 56 müstemendi ki du‘ā birle séni yād étkey
57 raḥmeti birle ḥudāvend-i cihān şād étkey
58 enbiyā rūḥi séniñ cāniña imdād étgey
59 āḥiret mülkini tā ḥaḫ saña ābād étkey
60 mülk-i virānelerin ‘adl ile ābād kılay
- 61 kāşkī uyquda bir körsem édi yārimni
62 yıgılasam bilgay édi ḥāl-i dil-i zārimni
63 derd ehli okusun nādire güftārimni
64 yazıban kökde kıyaş levḥine eş‘ārimni
65 nesh meşki qalem-i māni vü behzād kılay

M 2

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

74b

- 1 sürāğinde beyābānlar kezib bī-pā ü ser yordum
- 2 koyun dék çerğ urub cismim ğubārın kökke savurdum
- 3 sin 'azm eyleb kéterge min bolub bīmār kayğurdum
- 4 köñül cān birle boldı hemrehiñ min derd ile turdum
- 5 saña cān birle köñlümni séni teñrige tapşurdum

- 6 vedā' iñni kılurda köydi cānım hayr bādıdın
- 7 felek sakfı qarardı dūd-ı āhimniñ medādıdın
- 8 cihān zulmet sarāyi dūd-ı āhim imtidādıdın
- 9 nişāndur tire bolğan aħter-i baħtım sevādıdın
- 10 tügünler kim firākiñ otıdın ğam şāmı köydürdüm

- 11 kaşıñ yāsı temennāsidedür peyveste qaddım ğam
- 12 yürek zaħmığa merhem isteb étmesmén tereddüd hem
- 13 köñül nāvekeriñni zaħmıdın rāħat tapar her dem
- 14 yığaç birle başaq kim tende qaldı ol érür merhem
- 15 cünündin kim firākiñ oğların cismimde sındurdum

- 16 giribān çāk érür mén şubħ-i vaşlıñ intizāridin
- 17 karāngu boldı şāmim dūd-i āhimni ğubāridin
- 18 şererlik şu' leler baş çekti köksim ğār ğāridin
- 19 tutaştı şem' dék her barmağım hicrān şerāridin
- 20 ilik merhem qoyay déb çün bağır çākığa yétkürdüm

- 21 körüb ol bütñi zünnār almağaysız éy müsülmānlar
- 22 meniñ dék yüz belāğa qalmağaysız éy müsülmānlar
- 23 selāmet küncıdın qozğalmağaysız éy müsülmānlar
- 24 çü ol kāfir çıkar köz salmağaysız éy müsülmānlar
- 25 ki min biçāre köñlümni baqıb ötkünçe aldurdum

- 26 meni lāl étte ğüftāri leb-i ğāmūş ğüyāsı
- 27 oşattı qand u şeker ni' metin la' l-i şekerħāsı
- 28 né dilkeş ğüsn érür körgeñ sarı artar temennāsı
- 29 yüzin körgeç başımğa tüştı müşkīn zülfi sevdāsı
- 30 fiğān kim bir baqışda yüz belā başımğa kéltürdüm

- 31 séni tapmaq besī müşkil köründi cüstücü birle
- 32 firākiñ derdiğa teskīn tilermén ğüftügü birle
- 33 ğehī peymāne birle şuğl étib ğāhī sebü birle
- 34 köñül tınmaska qalmış érdi her nev' arzü birle
- 35 rızā küyiğa tā qoydum qadem köñlümni tındurdum

36 zarar kılmaz muhabbet ehliğa ağıyarnı ta' nī
37 érür bedh'ālarnıñ güftügüi barça bīma' nī
38 bukün éy nādire başdın koyub t̄ac-ı murasş' ni
39 mekānı gülhan kölin kıldı nevā-i tilbe dék ya' nī
40 cünün tārācıdın āhır kara toprakka olturdum

M 3

mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün

75a

1 émdi maña né h̄acet 'ālemni mācerāsi
2 kim yār vaşlı érdi köñülni müdde'āsi
3 hicride pāre pāre p̄irehenim yaqası
4 bu derd-i b̄idevāniñ bar mu éken devāsı
5 merhem 'ilāci birle bütmes köñül yarası

6 ayrıldı yār mindin bilmen yakın yırağın
7 cānıma mū'nis éttim asrab köñülde dāğın
8 āhim şerāri birle rüşen kılay çerāğın
9 dünyā yüzini isteb tapkay édim sürāğın
10 ger bolsa yüz merāhil min birle yār arası

11 dil hasta u ciger kan ten derdmend, sinsiz
12 feryād ile fiğānım bolmış bülend, sinsiz
13 dünyāni eylemes mén hergiz pesend, sinsiz
14 rencürdur hemişe bu müstemend, sinsiz
15 'ayş-ı tamām ğamdur h̄ünāb-ı dil ğızāsı

16 vaşlıñ ara felekdin érdi revācim efzün
17 sin eyle bezm-ı rihlet min qalmışam cigerh̄ün
18 feryād étib cünündin andağ ki s̄az-ı mecnün
19 tüzmiş bu nātüvāniñ ğam gūşeside qānün
20 hicrān terānesidür 'uşşāğ ara nevāsi

21 mindin ayırdı devrān ol yār-ı hemdemimni
22 kaydın taparmén émdi şāh- mükerrerimni
23 havā şıfat cihānde izlermén ādemimni
24 yārımdın ayrılıb mén kimge déyin ğamımni
25 düşvār éken cihānde tenhāliḡ ibtilāsi

26 yārımdın ékki gevher qaldı köñül serveri
27 devletni ābrüi iqbālne zuhūri
28 hoşdur köñül alardın cāndur alar şabūri
29 ékki h̄uceste ferzend ékki közümni nūri
30 bardur köñül sürūri her qaysınıñ liqāsi

31 ol şehriyâr-ı devrân kıldı vedâ' -i ' âlem
32 kim kıldı taht u tâcın ferzendîğa müsellemler
33 âyin-i ' adl tüzdi inşâf birle ol hem
34 şükr hudâ-yi ' âlem şubh u mesâ demâdem
35 kim şâhdur mükerrerem şâhibkırân balası

36 bu pendni işittim bir sâlik sebildin
37 yâr isteseñ güzer kıll yekbâre cüz' ü külldin
38 ferzend mihri élder gam zengini köñüldin
39 herçend şâd érür mén bu ékki tâze güldin
40 kêtmes henüz méndin ol yârniñ hevâsı

41 ol yâr vaşlı birle hoş érdi rûzgârım
42 mihr u vefâdın ayru yoq érdi kâr u bârım
43 elkıssa gül yüzini méndin yaşurdı yârım
44 hicrân gamını çekmek yoq érdi ihtiyârım
45 rûz-ı ezel hudâni mundağ éken rızâsı

46 ger bolmas a vişâlı maña cihânde né bar
47 düzağ érür közümge cennetde bolmasa yâr
48 saldı meni firâke mekkâre çerh-i gaddâr
49 dünyâni ' işvesiğa mağrûr bolma zinhâr
50 kim dehr bi-bekâdur ' âlemni yoq vefâsı

51 efsûs şâh-i devrân ' azm eyledi cihândın
52 devrân meni ayırdı ol yâr-i mihribandın
53 hâk-i reh-i fenâdur ayrılma cism cândın
54 ol yağşılarnı şâhı ketti bu hâkdândın
55 işâr aña peyâpey bu nâdire du' âsi

M 4

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

75b

1 âh bir serv sehî refârdin ayrılmışam
2 közleri bādâm u gül-i ruhsârdın ayrılmışam
3 hasta cânı nâtüvânmen ol yârdın ayrılmışam
4 yâr-ı hemdem mü'nis u gamh'ârdın ayrılmışam
5 bolmışam bihânumân tâ yârdın ayrılmışam

6 hicr vâdisiğa saldı gerdiş-i devrân meni
7 âteş-i furkatda âhır örtedi hicrân meni
8 halk ara efsâne kıldı nâle u efgân meni
9 hicr derdiğa giriftâr eyledi cânân meni
10 ol gülendâm u perî ruhsârdın ayrılmışam

11 yār hicridin yağanı pāre kılmay neyleyin
12 közlerim hūnābini seyyāre kılmay neyleyin
13 yādini derd-i dilimge çāre kılmay neyleyin
14 her taraf vaşlın tileb nezzāre kılmay neyleyin
15 vālemin āyine dék didārdin ayrılmışam

16 ol ki dāyim hemnişin u hemdem u hemh̄āb édi
17 şerbet-i cām-i vişālıdın köñül şādāb édi
18 hūblıg devrānide hūrşid-i ‘ālemtāb édi
19 ‘ilm u dāniş maḥzenide gevher-i nāyāb édi
20 mū’nis-i cān vākıf-ı esrārdın ayrılmışam

21 éy hoş ol künler ki gülçehre birle yār édim
22 kéçe kundüz devlet-i vaşlı ile berhürdār édim
23 nokta-i mihr u vefāde meḥrem-i esrār édim
24 kāmıyāb şerbeti ol la‘l-i şekerbār édim
25 ḳanyut-armin la‘l-i şekerbārdın ayrılmışam

26 yār kétti émdi hicrān mācerāsıdūr maña
27 vaşlıga şükr étmedim furḳat belāsıdūr maña
28 yādigār ol mū’nis-i cānım du‘āsıdūr maña
29 kéçe vü kundüz vişālı müdde‘āsıdūr maña
30 yār-ı ḡamh̄ār u nıkūkārdın ayrılmışam

31 yār édi hemh̄āne vaşlını ḡanımet bilmedim
32 andın ayruḳalmışam ger ḳadr-i şoḥbet bilmedim
33 ötti fırsat lezzet-i ‘ayş u ferāgat bilmedim
34 devlet-i didārini ‘ayn-ı sa‘ādet bilmedim
35 vāy yüz feryād yār-ı ḡārdın ayrılmışam

36 déb édi baḡrıñnı hicrān tıḡi birle tilmeyin
37 ‘ahd éttib érdi ki séndin bir nefes ayrılmayın
38 tā tirikdürmén cüdālıḡ mācerāsın kılmayın
39 yār kétti nādir ḡasretde ḳaldı m bilmeyin
40 ‘ahd-ı yalḡan dilber-i ‘ayārdın ayrılmışam

M 5

mef‘ülü fā‘ilātün mef‘ülü fā‘ilātün

76a

1 sāḳi şarāb kéltür maḥmürmén beḡāyet
2 muḫrib terāne tüz ki fırsat érür ḡanımet
3 cām ḫarab lebāleb mır-i zamān selāmet
4 bu dem ki sāz boldıḳānūn-ı bezm-i ‘işret
5 ‘ayş ét ki dilküşādur ‘uşşāḳniñ nevāsı

- 6 sālār-ı mülk ü devlet mîr-i büleñd aḡter
7 şîr-i dilîr-i meydân rüstendil u dilâver
8 hürşîd baḡt-ı tâbân mihr ruḡ-i münevver
9 inşâf u ‘adl birle kasrâni kıldı çâker
10 himmet ḡazâyinide ḡâtem aniñ gedâsi
- 11 bérđi ḡudâ-yi ‘âlem devlet bile sa‘ âdet
12 devrîdedür vilâyet mânend-i bâḡ-i cennet
13 ḡüşnûd érür ḡalâyık âbâd her vilâyet
14 iḡbâl u devletini ḡaḡdın tileb ra‘ iyyet
15 maḡbûl érür ḡudâḡa biçâreler du‘ âsi
- 16 éy yaḡşılarnı şâhı ḡaḡḡ saña yâr bolḡay
17 devlet bolub ziyâde ‘ömriñ hezâr bolḡay
18 badḡâlâlar hemîŝe ‘âlemde ḡâr bolḡay
19 her kim ki bolsa düşmen merdûd u zâr bolḡay
20 ‘adl eyleban kerem kııl ŝoldur ḡudâ rızâsı
- 21 éy ḡusrev-i zamâne devlet bile emân bol
22 iḡbâl mesnedide keyḡusrev-i zamân bol
23 ‘işret mey-i nûş ét ‘ayş ile kâmrân bol
24 baḡma felek işiḡa ḡam çekme ŝâdmân bol
25 ayturḡa arzımaydur ‘âlemni mâcerâsi
- 26 bol bezm-i devlet içre éy şâh medḡḡân mén
27 mürḡ-i terânesenci bu bâḡ u bostân mén
28 éy nâdire kerem kııl ḡam birle nâ-tüvân mén
29 devr-i felek cefâsi kimge beyân kılay mén
30 köñülde bir elem bar yoḡtur aniñ devâsı

M 6

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

76b

- 1 salḡanat baḡrıda peydâ boldı yektâ gevheri
2 ŝubḡ-ı devlet ḡulû‘ étti ḡümâyün aḡteri
3 münfa‘ ildür meh-i ruḡıdın âftâb-ı ḡâveri
4 sa‘ dı akberdür ḡarîdâr-i cemâl-i müşteri
5 kim érür ‘âlî neseb ŝehzâdelerni serveri
- 6 tâ ḡadem koydı cihân mülkine ol hürşîd fer
7 ‘arîzıdın boldırüşen dîde-i ehl-i naḡar
8 eyleḡil yârab nihâl-ı ḡâmetini bârver
9 salḡanat eyvânımı şem‘ idür ol ‘âlî ḡüher
10 kim érür pervânesi hürşîd-i çerḡ-i çenberi

- 11 ʔalʕ atı mäh-ı revän yahşı cemalı dilfirib
 12 serv-i äzädı aşälet mesnediġa bérdi zib
 13 fark farkad säyi tapqay tãc-ı devlet ʕ anqarib
 14 eyleġil cävid ʕ ömrini aña yärab naşib
 15 taptı tuġrâ yahşı atıdın saʕ âdet defteri
- 16 serv ƣaddıġa münäsib hilʕ at-ı äzâdeliġ
 17 dergähige tekye ƣılġan körmagay üftâdeliġ
 18 şükrüli ʔllâh tâze boldı mansıb-ı şehzâdeliġ
 19 tañ érmes ger ehl-i ʕ âlemdev-r ʔarab âmâdeliġ
 20 kim anın didâriġa hayrândur insân u peri
- 21 mihmân-ı nev mübârebâd anıñ maƣdemi
 22 kim cemälidin münevver boldıçeşm-i ʕ âlemi
 23 baht u ʔalıʕ ƣâker u iƣbâl ü devlet hemdemi
 24 cedd-i aʕlâsı mükkrem şâhlarnıñ ekremi
 25 mihr-i didâr-i şeref borçına mäh-ı enveri
- 26 baħr-ı devletdin beşâret sizge éy ehl-i cihân
 27 bir hümâyün ʔıfl-i bâbur neslidin boldı ʕ ayân
 28 nevnihâli bostân timür-i şâhib-ƣırân
 29 ʕ ömrudin bar tapqay ol şehzâde-i ʕ âli nişân
 30 cilveger mäh-i cemälidin aşâlet cevheri
- 31 ʔıfl érür şehzâde sultân muzaffer bolġusı
 32 şâh-i devrân oġlıdur ʕ âlemġa server bolġusı
 33 lütf-i haƣƣdın devlet ʕ azmı müyesser bolġusı
 34 hânedân-ı salţanat andın münevver bolġusı
 35 säye-i taht-i felek hürşid-i tâbân efseri
- 36 yärab ol baht u saʕ âdet ġülbeni kemâl tapqay
 37 eylegeysin âftâb-i ʔalıʕ ini bizevâl
 38 serv-i yektâ bolġay az müddetde ol zibâ nihâl
 39 dâmeni iƣbâliġa olturmaġay gerd melâl
 40 haƣ teʕ âlä bérgey aña devlet-i iskenderi
- 41 şubħdem hoş ehliġa peyk-i şabâ haber bérdi
 42 peydâ boldısalţanat ġülzâridin şirin şemer
 43 yärab andın pâyedâr olġay esäs-ı kerufer
 44 fetħ u nuşret birle her ƣaysı ʔaraf sefer ƣılsa
 45 hızır ile ilyäs bolġay baħr ü berde rehberi
- 46 ol hümâyün ʔıflnı haƣ zib-i ƣişver eyledi
 47 lemʕ a-i didârı közlerni münevver eyledi
 48 şâhne-i mihrî köñüllerni musaħħar eyledi
 49 hızır ʕ ömrin âb-ı hayvännı mükerrer eyledi
 50 elni tirtüzdü mesihâ-i leb-i cânperveri
- 51 keldi tâ ʕ âlemġa ol şehzâde-i ʕ âli tebâr
 52 ġülşen madhıde elhân birle bülbüller hezâr
 53 baht yäver ʔalıʕ -i ferħunde devlet pâyedâr
 54 gerçi bolmabdur henüz ol ʔıfl-ı küdekni süvâr
 55 şâhlar fermânberi sultânlar anıñ ƣâkeri

56 şādıgđın boldıgülgün lâleler pîreheni
57 tehniyetdin boldısüsenni libâsi süseni
58 serv u gül bezmide pür zer boldıra^ç nâ dâmeni
59 ^ç ays şavtığa mübeddel boldıbülbül şiveni
60 koydı gül baş üzre devrânide tac-i aḡteri

61 kıldı çün dünyāğa ol şehzāde-i ^ç āligüher
62 nādire kıldı du^ç ā-i ḡayr ile söz muḡtaşar
63 rüşen öldı şem^ç-i bezm-i ḡazret-i sultān ^ç ömer
64 dostlar dilşād u düşmen ḡatırı zir ü zeber
65 şāhdur āyine-i iḡbālmi rüşengeri

M 7

fā^ç ilātün fā^ç ilātün fā^ç ilātün fā^ç ilün

77a

1 néçe kün boldı ki ^ç aḡl u hüşdın bīgāne mén
2 şāh-i devrān mātēmide bīḡod u mestāne mén
3 ḡalk-ı ^ç ālem içre bīkeslık bile efsāne mén
4 ^ç ālem ehli şād min ḡasret ot-ıda yan-aman
5 dehr ara maḡrüm-ı dīdār-ı şeh-i fergāne mén
6 furkatıda ehl-i mātēm ḡasta cān u dilfigār
7 mülk-i ^ç ālemdin sefer kıldı emīr-i nāmdār
8 saltanat iḡlīmide hem şāh édi hem şehriyār
9 érdi şehbāz ḡayālım bezmide ^ç ankā şikār
10 émdi ol sultān mezāri şem^ç iḡa pervāne mén
11 éy emīr-i noktadān tofraḡıñ üzre dād étey
12 sindin ayrıldım ḡayan baray né menzilğa yétey
13 maña yādıñ bes érür dérmén ḡayālınıda kétey
14 ravza-i pākiñge işār-ı du^ç ā ḡılmay nétey
15 ḡānezad-ı āsitāni uşbu devleḡhāne mén
16 derdidin bīmār mén ḡurremdil érdim saḡıda
17 dūd-ı āhim naḡl-ı mātēmdur ḡızāsı bāḡıda
18 eyledi pedrūd ^ç ālemni yiḡitlik ḡaḡıda
19 külbe-i aḡzān ara sultān ^ç ömerni dāḡıda
20 şem^ç dék her kéçe tañ atkunca örteb yanaman
21 māh-ı ^ç id ^ç ālemğa saldı pertev-i envārini
22 yādeylermén ^ç ömer sultāni girūdārini
23 āh kim körmek müyesser bolmadı ruşsārını
24 ^ç arşa-i maḡşerde körgēymén mu déb dīdārini
25 ḡāḡāḡı ḡavāf étib topraḡıdın eylenemen

26 cāvidān cennetde bolğay hazret-i sultān ‘ōmer
27 bar édi fergāne mülkide emīr-i mu‘teber
28 şehriyār cem nişān şahibkırān dādger
29 ayrılıb ol pādīşāhdın bolmayın déb derbeder
30 öz diyārımda muķīm gūşe-i virāne mēn

31 hoş zamānlar kim alarğa iħtilāţım bar édi
32 alıda pās-ı edebdin iħtiyāţım bar édi
33 yaħşılar birle hemīşe irtibāţım bar édi
34 şehriyārım bezmide ‘ayş u neşāţım bar édi
35 émdi ğam küncide ħasretler bile örtenemēn

36 mihribān şāhımnı tapmay qalımışam giryān bolub
37 aqtı bağrım pāresi közler yolıdın qan bolub
38 hāķ-ı ‘ālem hoşdil u mın binevā ħayrān bolub
39 hicr vādīsıde qaldı m biserusāmān bolub
40 min ğulām-ı hāķadergūş uşal dürdāne mēn

41 ötti ‘ālemdin emirim bī-vefādur bu cihān
42 né iskender qaldı né cemşid né nevşirvān
43 gerçi kētti uşbu ‘ālemdin emīr-i kāmırān
44 gevher-i şehvāridin dürdāne-i qaldı nişān
45 nādire şāhımdın ayru binevā divāne mēn

M 8

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilān

77b

1 el-firāķ aħbāblar éy ehl-i devrān el-firāķ
2 kim kıdur ‘azm-i sefer sultān ‘ōmer hān el-firāķ
3 qaldı hicridin köñülde dāğ-i pinhān el-firāķ
4 qanda bardı bilmedim ol şāh-i devrān el-firāķ
5 ötti devrānı köñülde qaldı ermān el-firāķ
6 émdi tapmasmēn séni éy şehriyārım qandasān
7 tilmürüb qaldı m yolıñda şehriyārım qandasān
8 gülşen-i ‘ayşım ħazān boldı bahārım qandasān?
9 ħasretiñde köydi bağrım örteci cān el-firāķ
10 éy muşāhibler temāşā vaķti şāhım kélmedi
11 mevsim-i seyr oldı şāh-i keckülāhim kélmedi
12 şāhlarnı şāhı ‘ālī cāygāhim kélmedi
13 dād étermēn furķatıdın dādħāhim kélmedi
14 közlerim yollarğa baķıb qaldı ħayrān el-firāķ

15 lütf ü hülkiñni bu kéçe uyķuda yād eyledim
16 köz açıb alımda körmey kıçķırıb dād eyledim
17 gāh ğamdın nāle kıldı m gāh feryād eyledim
18 néçe künler kim vişālıdın köñül şād eyledim
19 émdi hicride közümni yaşıdur ķan el-firāk

20 bolmışam şāhı ‘ adālet destgāhimdin cüdā
21 dūd-ı āhimdin felekler yan-dı māhimdin cüdā
22 bīnevāmén dādres pūřt ü penāhimdin cüdā
23 müşkil işler tüşti başım üzre şāhimdin cüdā
24 bolğu dék érmes bu müşkil maña āsān el-firāk

25 hāzret-i seyyid ‘ ömer kim ķadrdān érdi maña
26 bir faķır-i nātüvān déb mihribān érdi maña
27 merħametliĝ sözleri ārām-ı cān érdi maña
28 lütf ü hülķı her biri rūħ ü revān érdi maña
29 kétti ol rūħ ü revān feryād u eĝān el-firāk

30 rüz-i mātemdür bu kün éy ehl-i řoħbet elvidā‘
31 émdi tutmas mén cihān ehliĝa ülfet elvidā‘
32 kétti şāhım cānda ķaldı dāĝ-ı furķat elvidā‘
33 ķalmadı hicrānıdın köñülde tāķat elvidā‘
34 dāĝ-ı furķat kıldı derdimni ferāvān el-firāk

35 rūħiĝa bolĝay ilāhī şadr-ı cennet çāygāh
36 ötti ‘ ālem mülkidin ol ğusrev-i ĝiti penāh
37 ‘ adālet birle cihān ehliĝa érdi pādiřāh
38 ayrılıb ol pādiřāhdın boldıahvālım tebāh
39 dilfigār u sine riş u dide giryān el-firāk

40 érdi bu ‘ ālemde dāyım ğayr u iħsān ‘ ādeti
41 müstemend u bīnevālarĝa köp érdi řefķatı
42 ötti furşat ķaldı köñüllerde dāĝ-ı ğasreti
43 lāle dék baĝrıĝa ķoydı dāĝ sultān furķatı
44 çāk çāk oldı giribān tā be dāmān el-firāk

45 ķılmas érdi hiç işni ğaķ rızāsidadın bölek
46 yoķ édi köñlide ‘ uķbā müdde‘ āsidadın bölek
47 tilĝa kéltürmes édi teñri řenāsidadın bölek
48 tā kıyāmet nādire ķılmas du‘ āsidadın bölek
49 müřfiķ érdi maña ol ferħunde sultān el-firāk

MÜSEDESLELER

MÜ 1

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

78a

- 1 muḥabbet künleri mihr-i dıraḥşānımnı sağındım
- 2 muşibet tünleri şem^c-i şebistānımnı sağındım
- 3 qaradur rüzgārim mihr-i tābānımnı sağındım
- 4 sitekler cāna yétti beski cānānımnı sağındım
- 5 emīr-i keckülāh cemşid-i devrānımnı sağındım
- 6 zarāfet bābıda nāyāb sulṭānımnı sağındım

- 7 çemenler ḥurrem u yoḳtur ménin serv-i ḥurāmānım
- 8 serīr-i salṭanat peydā u yoḳtur şāh-i tūrānım
- 9 ḥalāyık serḥoş ü peydā émes ol bezm-i şāhānım
- 10 cihān ḥandān u giryāndur ménı bu çeşm-i ḥūnbārım
- 11 emīr-i keckülāh cemşid-i devrānımnı sağındım
- 12 zarāfet bābıda nāyāb sulṭānımnı sağındım

- 13 al-urdum kām-i 'işret maḥfil-i şirīn mezākıdın
- 14 kılırdım seyr-i cem^c iyyet bahār ittifaķıdın
- 15 né ḥasretler ki kördüm anin endūh-i firākıdın
- 16 né külfetler ki ötti laḫza laḫza iştıyākıdın
- 17 emīr-i keckülāh cemşid-i devrānımnı sağındım
- 18 zarāfet bābıda nāyāb sulṭānımnı sağındım

- 19 çemen rengini körsem yād étermén gül^c izārimni
- 20 beyābān seyride yādeylerem gerdün şikārimni
- 21 süvāre bolgaç eylemén ḥayāl ol şehsüvārimni
- 22 al-urda cām istermén emīr-i ğamgüsārimni
- 23 emīr-i keckülāh cemşid-i devrānımnı sağındım
- 24 zarāfet bābıda nāyāb sulṭānımnı sağındım

MÜSEMMLER

MÜS 1

mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

78b

- 1 feryād ki ' ışık etti méni yārğa meftūn
- 2 cān vāle u ten hasta yürek dāğ u cigerhūn
- 3 mecnūn kibi şevk eyledi sergeşte-i hāmūn
- 4 āvāre-i dehr etti méni gerdiş-i gerdūn
- 5 devrān né ' aceb közyaşımı eylese ceyhūn
- 6 çün eyledi ' ālemni binā hālīk-i biçūn
- 7 münşī kader maña qalem çekti digergūn
- 8 peymāne-i ' ayşımni qazā eyledi vājūn

- 9 min hasret ile qaldı m u yārım sefer etti
- 10 katlımğa gāmi derd u belāni haber etti
- 11 hicrānde naşībim méni hūn-i ciger etti
- 12 furkat otınıñ tābi köñülğa eser etti
- 13 elkıssa firāk içre méni derbeder etti
- 14 taqdīr ezeldin méni bī-pā u ser etti
- 15 münşī kader maña qalem çekti digergūn
- 16 peymāne-i ' ayşımni qazā eyledi vājūn

- 17 her lahza ki éy yār séni yādqılurmén
- 18 hicr āfetidin nāle vu feryādqılurmén
- 19 öz cānıma bīdād üze bīdādqılurmén
- 20 bahtımni zebūn tāli' idin dādqılurmén
- 21 münşī kader maña qalem çekti digergūn
- 22 peymāne-i ' ayşımni qazā eyledi vājūn

- 23 çerh elni giriftār-ı hum dām-ı gām eyler
- 24 bisyār cefālar kıliban rahm kem eyler
- 25 min gāmzedeni hemdem-i derd u elem eyler
- 26 tākey maña bīdād ile cevr ü sitem eyler
- 27 āhır méni āvāre-i deşt-i ' adem eyler
- 28 münşī kader maña qalem çekti digergūn
- 29 peymāne-i ' ayşımni qazā eyledi vājūn

- 30 éy gülşen-ı gām émdi bahār oldı hazān bol
- 31 éy didelerim yār yüzige nigerān bol
- 32 éy ay köñül gülşenide serv-i revān bol
- 33 éy hūş u hıred ' ışkıda rüsvā-i cihān bol
- 34 éy ' aql cünün deştide bīnām u nişān bol
- 35 éy nādire sin ' ayş u tarab birle emān bol
- 36 münşī kader maña qalem çekti digergūn
- 37 peymāne-i ' ayşımni qazā eyledi vājūn

MÜS 2

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

79a

- 1 nigārimdin ayırdıñ éy ecel feryād destiñdin
- 2 'aceb érmes ger étsem dembedem yüz dād destiñdin
- 3 ki boldışabr u tākāt hırmeni berbād destiñdin
- 4 ulusnı hānumānı bolmadı ābād destiñdin
- 5 perişānhāl érür mén hātırım nāşād destiñdin⁹
- 6 kıılır mén éy sipihr-i bīmürüvvet dād destiñdin
- 7 esir-i hākdur ol serv-i hūrızād destindin

- 8 meni éy çerh-i kecreftār yarımdın cüdā kııldıñ
- 9 hazāndur bāğ-ı 'ayşım nevbahārimdın cüdā kııldıñ
- 10 ayırdıñ mihrībānimdın nigārimdın cüdā kııldıñ
- 11 çerāğ-ı nūrbağşı rüzgārimdın cüdā kııldıñ
- 12 nigār-ı serv kāmēt gül' izārimdın cüdā kııldıñ
- 13 tenim hāk-ı reh oldı şehsüvārimdın cüdā kııldıñ
- 14 kıılır mén éy sipihr-i bīmürüvvet dād destiñdin
- 15 esir-i hākdur ol serv-i hūrızād destindin

- 16 esir-i derd mén ol mū'nis-i cānimdın ayrılgaç
- 17 neşātim tıredür şem' -i şebistānimdın ayrılgaç
- 18 bolub mén zerre dék hūrşid-i tábānimdın ayrılgaç
- 19 nigündür kāmetim serv-i hırāmānimdın ayrılgaç
- 20 köyer cān āteş-i hāsretde cānānimdın ayrılgaç
- 21 közüm yollarda hayrān kaldı sulţānimdın ayrılgaç
- 22 kıılır mén éy sipihr-i bīmürüvvet dād destiñdin
- 23 esir-i hākdur ol serv-i hūrızād destindin

- 24 'aceb érmes eger ötse felekdin āh u feryādım
- 25 fiğān étmey mu ketti bu çemendin serv-i āzādım
- 26 köñül ma' mūr édi éy çerh virān oldı ābādım
- 27 felek zulm etti u feryādeske yétmedi dādım
- 28 ferağ tapmas cihān-ı bivefādın tab' -i nāşādım
- 29 bolub divāne bilmes mén kayan ketti perizādım
- 30 kıılır mén éy sipihr-i bīmürüvvet dād destiñdin
- 31 esir-i hākdur ol serv-i hūrızād destindin

- 32 néçe kündür nazarda ol meh-i nāmihribānım yok
- 33 cemi' hemnişinler bar u ol ārām-ı cānım yok
- 34 muhabbet derd u dāğdın bölek nām u nişānım yok
- 35 bahār oldı gül açıldı meniñ serv-i revānım yok
- 36 cihān örtendi hicridin ol aşüb-i cihānım yok
- 37 firākide gam u hāsretdin artıq dāstānım yok
- 38 kıılır mén éy sipihr-i bīmürüvvet dād destiñdin
- 39 esir-i hākdur ol serv-i hūrızād destindin

⁹ Bu müsemmenin bir mısrası düşmüştür.

40 felek cismimni tofrağ eyledi cānımmı tindürdi
41 köñül şebbazını endüh dāmığa eylentürdi
42 tecemmül āftābiniñ felek tofrağa indürdi
43 tēgib seng-i melāmet şişe-i şabrımmı sındurdi
44 kuyaş çābük süvārin tā felek rahşığa mindürdi
45 muhabbet ehliğa cevr ü cefāsini bilindürdi
46 kıılır mén éy sipihr-i bī-mürüvvet dād destiñdin
47 esir-i hākdur ol serv-i hūrızād destindin

48 cihān bāğıda bülbül dék figānım sūd kıılmaydur
49 gül-i taşvır yañlıg gonçe-i bahtım açılmaydur
50 né dérmén nādire pinhān gamımmı yār bilmey dür
51 köñül derdini şerh étmekge bir hemdem tapılmaydur
52 köñül bihod bolub gam bādesidin tā yıkılmaydur
53 felek bīrahmdur feryād kılsam közge élmeydür
54 kıılır mén éy sipihr-i bīmürüvvet dād destiñdin
55 esir-i hākdur ol serv-i hūrızād destindin

TERCİ' -İ BEND

TB 1

fe'ülün fe'ülün fe'ülün fe'ül

79b

1 hattıñ iştiyākin sevād eyledim
2 közümmiñ karasın medād eyledim
3 meni beski dīvāne kıldı gamıñ
4 cünün ehliğa itihād eyledim
5 körüb tüşde yüziñni bihtiyār
6 figān çektim andağ ki dād eyledim
7 refikim cigerhasta efgārlar
8 alar birle 'ahd u dād eyledim
9 séni cūd u ihsāne terğib étib
10 hitābiñni hayrü 'lcevād eyledim
11 murādimni séndin tapar mén mu déb
12 halāyıkka sa' y murād eyledim
13 hayāl içre körgüz maña çehre kim
14 vişālını bisyar yād eyledim

15 vişālınıdn éy cān tapalmay sürāg
16 néler tüşti başımğa sindin yıra

17 hoş ol kün séniñ birle demsāz édim
18 niyāz içre sermāye-i nāz 'dim
19 felekdiñ beyikraq édi ref' etim
20 ki vaşlıñ harimide mümtāz édim
21 müheyyā édi barça şayd murād
22 ki sulţānım élgide şebbaz édim

- 23 şebürüz yâdiñde érdi köñül
 24 hayālñ ile mahrem-î rāz édim
 25 ayağıñğa başım koyıb şubhuşām
 26 serefrāzlarğa serefrāz édim
 27 vişālñmı bezmide şādāb olub
 28 nevā ehli birle nevāsāz édim
 29 gül érdi yüziñ min anı şevķide
 30 seher ‘ andelībe hemāvāz édim
- 31 vişālññdın éy cān tapalmay sürāğ
 32 néler tüşti başımğa sindin yıra
- 33 rızācūmén éy dilsitānım saña
 34 né boldı ki yétmes figānım saña
 35 başım pāymālññdür éy serv-i nāz
 36 fedādur bu āşüfte cānım saña
 37 firāķiñde eşkim revāndur mūdām
 38 ki tā vaşl olğay revānım saña
 39 né derkār sinsiz cihān birle cān
 40 taşadduķ bu cān u cihānım saña
 41 ger ölsem bu vādī ara éy hümāy
 42 ğızā bolğusı üstüññānım saña
 43 kırān étti ğam leşkeri cānıma
 44 ‘ arz kılay şāhibkırānım saña
 45 hayāl içre her yan nazar eylesem
 46 baķar dide-i hunfeşānım saña
- 47 vişālññdın éy cān tapalmay sürāğ
 48 néler tüşti başımğa sindin yıra
- 49 sin érdiñ cihān içre devlet bile
 50 vişālññda érdim sa‘ ādet bile
 51 ķaddiñ serv-i huld içre hırām kıldı
 52 köñül ķaldı şūr-ı kıyāmet bile
 53 çü min hier vādicide ķalmışam
 54 firāķ élgide yüz nedāmet bile
 55 du‘ ālar tileb rūñ-i pākiñ üçün
 56 işim boldıñayr u saħāvet bile
 57 saħāvet işim ğaydur ‘ ādetim
 58 séni izle-rem uşbu ‘ ādet bile
 59 sipāh u ra‘ iyyetni taħķiķ étib
 60 cihān içre ķaldı m meşakķat bile
 61 meni saltanat mesnedide körüb
 62 gümān étme ‘ ayş ü ferāğat bile
- 63 vişālññdın éy cān tapalmay sürāğ
 64 néler tüşti başımğa sindin yıra
- 65 diriğā ki cān-ı cevāniñ séniñ
 66 maña cān kibi érdi cāniñ séniñ

- 67 ayu merġzâr oldı cevlângehiñ
 68 ayu bostândur mekâniñ séniñ
 69 bolub yüz miñ efsâne şerh-i firâķ
 70 tamâm olmadı dâstâniñ séniñ
 71 ayan bardıñ éy mihri yok bîvefâ
 72 min érdi m uşal mihribâniñ séniñ
 73 du‘ âlar bile dembedem yâd éter
 74 firâķ içre bu nâtüvaniñ séniñ
 75 ulus hâcetini revâ eyledim
 76 sévüngey mu rûh ü revâniñ séniñ
 77 ciger gûşe köz nûri ferzendler
 78 ki bu barçasıdur nişâniñ séniñ
- 79 vişâliñdın éy cân tapalmay sürâġ
 80 néler tüşti başımġa sindin yıraġ
 81 ayan bardıñ éy şâh-i gerdün serir
 82 felek érdi hûkmünge fermân pezir
 83 dirigâ ki cân-ı civâniñ üçün
 84 mürüvvetge meyl étmedi çerh-i pir
 85 yüzüñni yer astıda pinhân étib
 86 méni hicr dâmiġa kıldıñ esir
 87 ıkıb rûşen eyle cihân mülkini
 88 yer astıdın éy âftâb-ı münir
 89 çü ‘adl eylediñ rûz-i maşşer saña
 90 resül-i hudâ bolġusı destgir
 91 kél éy mü ’nisim şabr u ‘ ıřķımġa baķ
 92 cemâliñ fedâsi kalil ü keşir
 93 aşıñ birle kiprikleriñ hicride
 94 bu yanımda hâncer bu yanımda tir
- 95 vişâliñdın éy cân tapalmay sürâġ
 96 néler tüşti başımġa sindin yıraġ
- 97 méni éy felek bînevâ eylediñ
 98 hazin cânıma köp cefâ eylediñ
 99 ayırdıñ méni zulm ile yârdın
 100 firâķ élgine mübtelâ eylediñ
 101 kühen zâl-ı mekkâsin éy felek
 102 bu ‘âlemde kimge vefâ eylediñ
 103 hudâyâ berib cânga iķbâl u câh
 104 hudâyâ berib hânga iķbâl u câh
 105 muhammed emin hân cemâli bile
 106 méni dâm-ı ġamdın rehâ eylediñ
 107 ve ’ln‘ emi derdige dermân berib
 108 libâs-i selâmet ‘atâ eylediñ
 109 ilâhi bulardın ayırma méni
 110 emir-i cihândın cüdâ eylediñ
 111 kılb şükr şabr ile nâdire
 112 bu sözlerni aytıb du‘ â eyledin

- 113 vişālîñdın éy cān tapalmay sürāğ
114 néler tüşti başımğa sindin yırağ
- 115 kıayan bardıñ éy serv-i nāzım ménîñ
116 saña yétmes ‘ arz u niyāzım ménîñ
117 vişālîñga mağrūr édim néçe kün
118 niyāz oldı ol barça nāzım ménîñ
119 fiğān kim tapılğanda şayd-ı murād
120 hevā eyledi şāhbāzım ménîñ
121 firāķ élgide tapmadım çāre-i
122 ki vaşlıñ édi çāresāzım ménîñ
123 cemālîñdın ayru tüşüb kéçeler
124 hayālîñ érür dilnevāzım ménîñ
125 saña i‘ tıķādım köp u şabrım az
126 fedādur saña köp u azım ménîñ
127 köyüb örtenüb şem‘ su boldı pāk
128 eşer kııldı sūz-i güdāzım ménîñ
- 129 vişālîñdın éy cān tapalmay sürāğ
130 néler tüşti başımğa sindin yırağ
- 131 saña kıaysı ğamnı beyān eyleyin
132 néçe āh tartıb fiğān eyleyin
133 mekānîñ kıaysı menzildedür
134 közüm yaşıdın haţţ revān eyleyin
135 ğamımnı saña dāstān eyleyin
136 uşal ‘ ahd-i yalğan cefāpişesin
137 séni tābekey imtiħān eyleyin
138 cüdālıķ rumūzini izhāriğa
139 kıalemni tilin tercümān eyleyin
140 köñülni serveri cigergüşeler
141 bular şükriñi hırz-ı cān eyleyin
142 közüm nūrini rüşen ét éy hudā
143 temāşā-i emn ü emān eyleyin
- 144 vişālîñdın éy cān tapalmay sürāğ
145 néler tüşti başımğa sindin yırağ
- 146 érür mén ğāhī bī-ħod u ğāh lāl
147 öküş nāledin peykerim boldı nāl
148 köñül mülkine ot salıb iştiyāk
149 başımnı kıılıb hayl-ı ğam pāymāl
150 bolub erğuvānı yüzüm za‘ ferān
151 elif kıāmetim boldı hicr içre dāl
152 cihān destğāhığa mağrūr émes
153 köñül sindin ayrudur āşüfteħāl
154 bu ferzendler ki bérıbdür hudāy
155 naşib eylegey her birige kemāl
156 huşuşen ki köz nūri ħān şehriyār
157 hudā eylegey devletin bizevāl
158 muħammed emin ħān nādirğa şükr

159 bolur bedr-i t̄abān bu nevres hilāl
160 ŧefā tapdı ve 'In' emi sultān beḡayr
161 ki bar érđi köñülde andın melāl

162 viŧālĩndın éy cān tapalmay sürāḡ
163 néler tüŧti baŧımḡa sindin yıraḡ

164 cihān ŧāhı érđiñ ferīdūn kibi
165 ḡazāyın zeri genc-i ḡārūn kibi
166 ŧalābetde iskender-i rūm dēk
167 fettānet yeride eflātūn kibi
168 nihāl-i ḡaddiñ ḡülben-i nāz édi
169 neseb bāḡıda serv-i mevzūn kibi
170 yüziñ ḡasretide revāndur müdām
171 közüm yaŧı deryā-i ceyḡūn kibi
172 yüzüm nuḡresi érđi kāfūrgūn
173 sarıḡ boldıhicriñde altun kibi
174 elif dēk ḡaddiñnı firāḡın ḡekib
175 büküldi ḡaddım ḡalḡa-i nūn dēk
176 bu ebyātarnı yüzüñ hicride
177 dēdi nādire dürr-i meknūn kibi
178 viŧālĩndın éy cān tapalmay sürāḡ
179 néler tüŧti baŧımḡa sindin yıraḡ

TERKİB-İ BEND

TERK 1

me'ülü mefā'ılün fe'ülün

80a

1 'arzım saña éy cihān emīri
2 cān birle köñül ḡamiñ esiri
3 sinsiz bu köñülñi kıldı mecrūḡ
4 ŧemŧir-i firāḡ u hicr tiri
5 her ḡüşede ḡullarıñ periŧān
6 sin érđiñ alarıñ destgiri

7 feryād ki émdi bīnevā mén
8 sin dēk kiŧi vaŧlıdın cüdāmén

9 kıldım 'adem iḡtiyār sinsiz
10 'ālemge maña né bar sinsiz
11 köñülge érür melāletefzā
12 seyr-i ḡemen ü bahār sinsiz
13 sin ḡanda ki boldıfurḡat içre
14 yüz cān-ı 'aziz ḡ'ār sinsiz

- 15 ger bolmas a vaşlñ éy mükerrerem
16 manzūr émes közümga ‘ âlem
- 17 éy yār-i şekerleb ü vefādār
18 érđiñ bu cihānde maña ğamḥ̣ār
19 sindin méni ‘ ākıbet ayırdı
20 yüz mekr bile sipihr-i ğaddār
21 bīdārliĝimde körmekim yoĝ
22 kélĝıl bu kéçe tüşümge éy yār
- 23 kélseñ ḳademiñdin ürgülürmén
24 lütf ü keremiñdin ürgülürmén
- 25 boldı éki yıl cüdālĝımga
26 köz téĝdi bu āşinālĝımga
27 hicrān elemide bīnevāmén
28 raḥm eyle bu bīnevālĝımga
29 birdem séni ḳılmadım ferāmūş
30 raḥmet méni bāvefālĝımga
- 31 köñlümde henüz iştiyākıñ
32 cān içre telāṭum-i firākıñ
- 33 iḳlīm-i ‘ ademga kétti yārım
34 yüzlendi ḥazāna nevbahārım
35 tā ḥusrev-i mülk u devlet érđiñ
36 vaşl içre ḥoş érđi rüzĝārım
37 min şabr bile taḥammül éttim
38 herçend ki kétti şehsüvārım
- 39 émdi bu cihān müṭi‘ -i ḥān bād
40 şehzādeler ‘ ömr-i cāvidān bād
- 41 gül furḳatıda néçük ki bülbül
42 bir laḥza közümni rüşen eyle
43 gül furḳatıda néçük ki bülbül
44 hicriñde işim fiĝān u şiven
45 āşüfte ü zār sindin ayru
46 éy tāze bahār-ı bāĝ u gülşen
- 47 tā bar bu cihān min ü sürāĝiñ
48 cānda elemiñ köñülde dāĝiñ
- 49 bülbül şıfat eylerem terāne
50 ol gül ğazeli érür behāne
51 ‘ azm eyledi kibriyā cenābı
52 sultān-ı bülend āsitāne
53 küyiñ sarı eylerem demādem
54 közyaşını nāmesin revāne

- 55 bar érdi saña muṭî' ü maḥkûm
56 ḥākān-ı ḥıtā ḥalīfe-i rûm
57 éy dost firāk élgidin dād
58 kıldı méni müstemend ü nāşād
59 elbette ferişte yā perisén
60 bu şekl ile bolmas ādemizād
61 tā kāmile kıldı sindin ayru
62 peyveste kıılır du' ā bile yād¹⁰

Fırāknāme

FN 1

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

80b

- 1 āh kim bîḥadd maña cev̄ ü cefā eyler felek
2 furkat içre kısmetim derd ü belā eyler felek
3 yārdın ayru maña köp mācerā eyler felek
4 ğam bile gül dék yüzümni küherbā eyler felek
5 bivefādur 'ākıbet kimge cefā eyler felek
6 ḥasret ü derd ü elemge mübtelā eyler felek
7 yārniñ elbette yārıdın cüdā eyler felek
8 gül bile bülbülni biberğ ü nevā eyler felek
9 hiç kim yārab cihānde yārıdın ayrılmasun
10 cāndın artuğ mihrībān dildāridin ayrılmasun
11 şabr kılsam 'ışık derdi bîkarār eyler méni
12 kesb-i hūş étsem cünün biiḥtiyār eyler méni
13 dembedem feryādım eldin şermsār eyler méni
14 hicr dāğı derdmend ü dilfigār eyler méni
15 öyle kim cev̄-i felek zār u nizār eyler méni
16 yārsız hicrān belāsiğa dūçār eyler méni
17 'ākıbet bu derd ü ğam mecnūnşi'ār eyler méni
18 hiç kim yārab cihānde yārıdın ayrılmasun
19 cāndın artuğ mihrībān dildāridin ayrılmasun
20 yārdın ayru köñüldür tīre ü āşüfteḥāl
21 āftābım néçe kün boldıki körgazmes cemāl
22 furkat içre bedr-ı tábān za' fidin boldıhilāl
23 ğam yüki āḥır elif dék kāmetimni kıldı dāl
24 éy hoş ol sā' at ki érdim maḥrem-i bezm-i vişāl
25 derd-i hicrān ibtilāsin eylemes érdi m ḥayāl
26 ol zamān érdi bu noḳşānlar maña 'ayn-ı kemāl
27 bardı ol serv-i revān mén kıalmışam bîhūş ü lāl

¹⁰ Bu terkiib-i bendin son bendi yoktur.

28 hiç kim yârab cihânde yâridin ayrılmasun
29 cândın artuğ mihribân dildâridin ayrılmasun

30 kandasın yârim sūrâğînde köñül âvâredür
31 keçeler tâ şubh eşkim kevkebi seyyâredür
32 serv kıddiñe közüm müştâki bir nezzâredür
33 pîrezâlî çerh kim ‘ aşıkkuş u mekkâredür
34 cevr ü zulmidin yürekde bînihâyet yaradur
35 émdi kim şabr eylemekdin ceb-i tâkat pâredür
36 yığlamay neyley ki gam cânımnı örteb baradur
37 çâretapmay derdiğa bu nâtüvân biçâredür
38 hiç kim yârab cihânde yâridin ayrılmasun
39 cândın artuğ mihribân dildâridin ayrılmasun

40 bir kélîb hâlimni sulţânım temâşâ kılmadı
41 bîdevâ derdimge rahm eyleb müdâvâ kılmadı
42 ayrılıb andın köñül terk-i temennâ kılmadı
43 yûsuf ‘ ışkıda bu işlerni züleyhâ kılmadı
44 ötti vâmîk dehrdin yâdını ‘ uzrâ kılmadı
45 mâtem-i ferhâdni şirin teğzâ kılmadı
46 leyli hicrânide mecnûn min kibi yâ kılmadı
47 hiç kim yârab cihânde yâridin ayrılmasun
48 cândın artuğ mihribân dildâridin ayrılmasun

49 bînevâmén kandasın éy şehriyâr-ı muhterem
50 şerbet-i vaşlıñı tapmay kan yutarmén dembedem
51 serv yañlığ kâmetini bâr-ı miñnet ham kıldı
52 maña sinsiz derd üzre derd ü elem üzre elem
53 sindin ayrılğaç gazâl-ı hûş mindin kıldı rem
54 derd yâr u guşsa hemdem gam ferâvân ‘ ayş kem
55 bilmegen bolsam vişâlîñ devletini muğtenem
56 hicr éteki oşlab giribânımı muhkem tuttı gam
57 hiç kim yârab cihânde yâridin ayrılmasun
58 cândın artuğ mihribân dildâridin ayrılmasun

59 nâle kıldım yâr vaşlı müyesser bolmadı
60 tâlî‘ im rehberliğ eyleb baht yâver bolmadı
61 vaş sarı devlet ü iğbâl rehber bolmadı
62 közlerim mihr-i cemâlidin münevver bolmadı
63 maña hemdem bir kün ol hürşid-i manzar bolmadı
64 bir nefes didâridin cân behreperver bolmadı
65 kim dur ol kim kélidi dünyâge mükedder bolmadı
66 hicr derdidin perişanhâl u ebter olmadı

67 hiç kim yârab cihânde yâridin ayrılmasun
68 cândın artuğ mihribân dildâridin ayrılmasun
69 maña ol kün kim vefâğa ‘ ahd u peymân eyledi
70 nûş dârü-i lebi derdimge dermân eyledi
71 sonra kılgan va‘ delerni barça yalğan eyledi
72 yâ meger ol ‘ ahd u peymândın peşimân eyledi
73 vaşl hânidin naşibim dâğ-ı hicrân eyledi
74 lâle dék bağırmı dâğ-ı furkatı kan eyledi
75 hâtır-ı cem‘ imni bu hasret perişân eyledi
76 min kalıb gürbetde şâhım ‘ azm-i cevân eyledi
77 hiç kim yârab cihânde yâridin ayrılmasun

- 78 cāndın artuq mihrībān dildāridin ayrılmasun
79 sin kılb ‘azm-i sefer min derd ile rencūr mēn
80 yād eyleb lebleriñ şahbāsını maḥmūr mēn
81 vaşlıñ isteb ‘āfiyet sermenzilidin bīḥaberdūr mēn
82 el gümān eyler ki bu devlet bile mesrūr mēn
83 eylemesmēn saltanatnı yārsız manzūr mēn
84 muḡtenem bilmey vişālīñni eger maḡrūr mēn
85 émdi közge ‘aksi dék ḥayretde nāmaḡdūr mēn
86 kılmangız men‘ fiḡānım yārdın mehcūr mēn
87 hīç kim yārab cihānde yārdın ayrılmasun
88 cāndın artuq mihrībān dildāridin ayrılmasun
- 89 éy muḡnī naḡme sāz ét nādire güftāridin
90 kim kélür bŷy-ı vefā ‘uşşāḡ ara eş‘ āridin
91 rişte-i cānımḡa peyvend eyle sāziñ tārıdın
92 kılmasun mu nāle ayrıldı vefālīḡ yārdın
93 taşnı su kıldı te‘ şir-i fiḡān u zārıdın
94 nāgehān bir āh eger çekse dil-i efgāridin
95 çerḡ bünyādini ḥākister kılor āşārıdın
96 bolmasun maḡrüm ‘āşık yārniñ didāridin
97 hīç kim yārab cihānde yārdın ayrılmasun
98 cāndın artuq mihrībān dildāridin ayrılmasun

SONUÇ

• Türk dilinin önemli gelişme dönemlerinden biri de Çağatay Türkçesi Dönemi'dir. Beş yüz yıldan uzun bir zaman içinde varlık göstermiş bu dönem dil özellikleri, eserleri ve söz varlığıyla Türk dilinin incelenmeye değer dönemlerindedir. Bu çalışmada Çağatay Türkçesinin son döneminde yaşayan güzide kadın şairlerinden biri olan Nadire Begüm'ün şiirleri incelenmiştir. Şair ve yönetici vasfıyla Nadire, yaşadığı topluma ve halkına karşı duyarlı bir insan olarak eserlerinde, yaşadığı dönemin sosyal ve siyasal olaylarını, gerçekçi bir üslupla yansıtmıştır. Adalet, cömertlik, mürüvvet, vefa, aşk ve iyilik gibi erdemleri şiirlerine konu etmiş; konu ettiği bu mefhumları da gündelik hayatına tatbik etmeye çalışmıştır.

• Bu çalışmada Çağatay Dönemi, Çağatay Türkçesi ve şairin yaşadığı devir hakkında bilgi verilmiş, Nadire Begüm'ün hayatı ve edebî kişiliği hakkında önemli konulara değinilmiştir. Şairin yaşadığı döneme ışık tutmak, o dönemin siyasal ve sosyal yapısını anlamak, şiirlerinden hareketle onun sanatsal kişiliği hakkında değerlendirme yapmak için oldukça önemlidir. Daha sonra şiirlerinin dil bilgisi bakımından incelenmesi yapılarak, Nadire'nin şiirlerinde yer alan sözcüklerin dizini hazırlanmıştır.

• Tez üç ana başlıktan oluşmuş olup daha sonra alt başlıklarla detaylı bilgi verilmiştir. Çağatay Türkçesinin ses ve biçim bilgisi hakkında bilgi verilmiştir.

• Çağatay Türkçesindeki yapım ekleri kendinden önceki dönemlerin devamı niteliğini taşımaktadır. Fiilden fiil, fiilden isim, isimden fiil ve isimden isim yapan ekler örneklendirilmiştir.

• Türkçede çokluk, iyelik, aitlik ve durum ekleri olan işletim ekleri örneklerle verilmiştir. Özellikle durum eklerinde farklılıklar gözlemlenmiştir.

• Metinde geçen sıfatlar; niteleme ve belirtme sıfatları olarak, zamirler; kişi ve işaret zamirleri olarak incelenmiştir. Bazı zamirlerin birden fazla yazım şeklinin olduğu gözlemlenmiştir. Metinde tespit edilen zarflar yer ve yön, zaman, miktar, durum ve soru zarfları başlıkları altında verilmiştir. İncelenen eser edatlar bakımından oldukça zengindir. Metinde geçen edatlar şu başlıklar altında incelenmiştir: Bağlama, çekim, cümle başı, kuvvetlendirme, şüphe, karşılaştırma / denkleştirme, cevap, benzetme ve ünlem edatları.

- TürkSözDiz programı aracılığıyla eserin dizini çıkartılmış, Çağatay Türkçesi-Türkiye Türkçesi bir sözlük hazırlanmıştır. Çağatay Türkçesi sözlükleri yardımıyla sözcükler alfabetik sıraya göre anlamlandırılmıştır. Dizinde sözcüklerin anlamı, niteliği ve kökleri yazılmıştır.

- Şiirlerini Çağatay Türkçesi ile yazan Nadire Begüm, Klasik Çağatay Türkçesinin özelliklerini şiirlerinde kullanmış ve bu bağlamda söz sanatlarına bolca yer vermiştir.

- Nadire Begüm Divanı'nda gazel, muhammes, müseddes, müsemmen, terci-i bend, terki-i bend, firak-name gibi türler bulunmaktadır.

- Nadire Begüm şiirlerini aruz kalıplarıyla yazmış ve bu kalıplardan daha çok *fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün* kalıbını kullanmıştır.

- Nadire Begüm şiirlerini klasik şiirin ifade dünyası içinde yazdığı için incelenen şiirlerinde Türkçe kavram işaretlerinin yanında oldukça fazla Arapça ve Farsça sözcükler, sözcük grupları, tamlamalar / terkipler bulunmaktadır. Bu durum, onun şiirlerinin Nadire Begüm'ün bilgi ve birikimini hem de dönemin söz varlığını yansıtması açısından önemlidir.

- Nadire Begüm'ün şiirlerinin sanat, edebiyat ve kültürel değerler açısından ayrıca ele alınıp incelenmesi yararlı olacaktır.

- Çağatay edebiyatı ve temsilcilerinden söz edildiğinde her zaman bilinen şairler tekrar edilmiştir. Fakat Çağatay Türkçesinin son döneminde eser yazan şairler, şaireler de dikkate alınmalı, yapılan çalışmalarda başta başta Nadire Begüm olmak üzere onların eserlerine de yer verilmelidir.

Bu çalışmanın, Çağatay Türkçesi ve Çağatay Dönemi edebiyatı alanlarıyla ilgili çalışma yapacak araştırmacılara az da olsa katkıda bulunacağını ümit ediyorum.

KAYNAKLAR

- AKSAN Doğan, *Anlambilim-Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi*, Ankara: Engin Yayınevi, 1999.
- AKSAN Doğan, *Türkçenin Gücü*, 10. b., Ankara: Bilgi Yayınevi: 2006.
- AKSAN Doğan, *Türkçenin Zenginlikleri, İncelikleri*, 4. b., Ankara: Bilgi Yayınevi, 2014.
- AKSAN Doğan, *Türkiye Türkçesinin Dünü, Bugünü, Yarını*, 9. b., Ankara: Bilgi Yayınevi, 2017.
- AKSAN Doğan, *Türkçenin Sözcük Varlığı*, 2. b., Ankara: Bilgi Yayınevi, 2018.
- ALYILMAZ Cengiz, ““Türk”, “Türkçe”, “Türk Dili” Kavram İşaretleri Üzerine”, *Türkçe Eğitimin Güncel Sorunları*, ed. Cengiz Alyılmaz, Onur Er ve İsmail Çoban, Ankara: Eğiten Kitap, 2020, ss. 1-43.
- ALYILMAZ Cengiz, “Türkçede Fiil Deyimleri ve Öğretimi Üzerine”, *Türk Dili Dergisi*, 620, 2003, ss. 534-540.
- ALYILMAZ Cengiz, “Ünlemlerin Seslenmeleri Kuvvetlendirici İşlevleri”, *Türk Gramerinin Sorunları II*, 2011, ss. 646-657.
- ALYILMAZ Cengiz, “yörü- (...> yürü-) Eylemi Nereden Geliyor?”, *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, S. 1, 2020, ss. 1-19.
- ALYILMAZ Cengiz, *İpek Yolu Kavşağının Ölümsüzlük Eserleri*, 1. b., Ankara: Atatürk Üniversitesi Yayınları, 2015.
- ALYILMAZ Cengiz, *Orhun Yazıtlarının Söz Dizimi*, (Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1994.
- ALYILMAZ Semra, “Dil Bilgisi Öğretiminde Bir Ayrıntı: Türkçede Çokluk Kategorisi ve Öğretimi Üzerine”, *Dil Bilgisi Öğretimi*, ed. S. Alyılmaz ve B. Ürün Karahan, Bursa, 2020, s. 187-211.
- ALYILMAZ Semra, “Türkçede Birden Fazla Anlam Ögesiyle (Sentaktik Yolla) Kavramların İşaretlenmesi”, *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, C. 3, S. 1, 2018, ss. 11-25.
- ALYILMAZ Semra, “Türkçenin Söz Diziminde Seslenmeler ve Seslenme Öbekleri”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, S. 54, 2015, ss. 31-50.
- ALYILMAZ Semra, “Türkiye Türkçesinde Bulunma Hâli Kategorisi”, *Dil Araştırmaları*, S. 7, 2010, ss. 107-123.
- ALYILMAZ Semra, *Prens Kalyanankara ve Papamkara Hikâyesi'nin Uygurcasının Söz Dizimi*, (Yüksek Lisans Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1998.
- ALYILMAZ Semra, *Risâle-i Mûze-düzlük (İnceleme-Metin-Dizin)*, 1. b., Ankara: Elik Yayınları, 2011.
- ALYILMAZ Semra, *Türkçede Nesne Tekrarlı Füller*, 1. b., İstanbul: Kesit Yayınları, 2017.

- ARGUNŞAH Mustafa, “Harezmi Dönemi Metinlerinde e/i Sorunu”, *Dil Araştırmaları*, S. 6, 2010, ss.47-60.
- BANGUOĞLU Tahsin, *Türkçenin Grameri*, 11. b., Ankara: Türk Dil Kurumu, 2019.
- BARUTCU ÖZÖNDER F. Sema, “Doğu Yazı Dili Edebî Çevresi ve Timür”, *Journal of Turkish Studies Türklük Bilgisi Araştırmaları*, 2000, ss. 289-294.
- BAYAT Fuzuli, *Orta Türkçe Sözlük*, İstanbul: 2008.
- BÖREKÇİ Muhsine, *Atatürk’ün “Nutuk”unda Söz Dizimi*, (Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995.
- BÖREKÇİ Muhsine, *Türkiye Türkçesinde Yapı ve İşlev Bakımından Sözcükler*, Erzurum: Eser Ofset Matbaacılık, 2009.
- BULAK Şahap, “Türkçede +sA- İsimden Fiil Yapma Eki”, *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 7/1, 2012, ss. 419-438.
- BURAN Ahmet ve ALKAYA Erkan, *Türk Lehçeleri*, 9. b., Ankara: Akçağ Yayıncılık, 2013.
- CAFEROĞLU Ahmet, “Altın-Orda (Altın-Ordu) Türk İlleri ve Çağatay Türkçesi, Gelişmesi, Kaynakları ve Karakteri”, *Türkler*, C. 8, Ankara: 2002, ss.777-795.
- CAFEROĞLU Ahmet, *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü*, 1. b., Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1968.
- CANPOLAT Mustafa, “Çağatay Dili ve Edebiyatı”, *Türkler*, C. 8, Ankara: 2002, ss.769-776.
- CİN Ali ve IŞIK Deniz, “Eski Türkçeden Günümüze +lA- İsimden Fiil Yapım Eki”, *Mediterranean Journal of Humanities*, S. 10, 2020, ss. 79-115.
- CLAUSON Sir Gerard, *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish*, Oxford University Press, 1972.
- DAŞDEMİR Muharrem, *Türkçenin Yapısal-İşlevsel Söz Dizimi*, 1.b., Erzurum: Fenomen Yayıncılık, 2015.
- DEVELLİOĞLU Ferit, *Osmanlıca - Türkçe Ansiklopedik Lugat*, 33. b, Ankara, Aydın Kitabevi Yayınları, 2017.
- DOĞRU Fidan, “Kuanşi İm Pazar’da Kavramların İşaretlenmesi”, *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, S. 1, 2020, ss. 20-28.
- DOĞRU Fidan, *Maytırsimit’in Anlamlı Ve Görevli Dil Öğeleri Açısından İncelenmesi*,(Yüksek Lisans Tezi), Bursa, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2021.
- DURAN Suzan, “Türkçede Cihet ve Mekân Gösteren Ek ve Sözcükler”, *Türk Dil Araştırmaları Yıllığı- Belleten*, 1956, ss. 1-110.
- ECKMANN János (1988), “Çağataycada İsim – Fiiller”, *TDAY Belleten* 1962, Ankara, 51-60.
- ECKMANN János (1996), *Harezmi, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar*, Ankara, Yay. hzl.: Osman. F. SERTKAYA.

- ECKMANN János (2009), *Çağatayca El Kitabı*, İstanbul, çev. Günay KARAAĞAÇ.
- EMİRŞAH İsmail, “İrg Bitig’de Kavramların İşaretlenmesi”, *I. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Sempozyumu*, 2020, ss. 73-100.
- EMİRŞAH İsmail, *Uygur Kağanlığı Yazıtlarının Anlamlı Ve Görevli Dil Ögeleri Açısından İncelenmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), Bursa, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2021.
- ERASLAN Kemal, *Çağatay Edebiyatı, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. VIII, İstanbul, 1993 ss. 168-176.
- ERASLAN Kemal, *Eski Uygur Türkçesinin Grameri*, 1. b., Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2012.
- ERCİLASUN Ahmet Bican, *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*, 19. b., Ankara: Akçağ Yayıncılık, 2018.
- ERDAL Marcel, *Old Turkic Word Formation A Functional Approach to the Lexicon*, v. 1., Wlesbaden, 1991.
- ERGİN Muharrem, *Türk Dil Bilgisi*, 2. b. İstanbul: Boğaziçi Yayınları, 2020.
- GABAIN Annemarie von, *Eski Türkçenin Grameri*, (Çev. Mehmet Akalın), Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1988.
- GEMALMAZ Efrasiyap, *Türkçenin Derin Yapısı*, (Haz. Cengiz Alyılmaz ve Osman Mert), Ankara: Belen Yayıncılık, 2010.
- GÜLENSOY Tuncer, *Türkçe El Kitabı*, 8. b., Ankara: Akçağ Yayınları, 2019.
- GÜLENSOY Tuncer, *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü*, 1. b., İstanbul: Bilge Kültür Sanat, 2018.
- GÜLSEVİN Gürer, *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, 4. b., Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2017.
- HACIEMİNOĞLU Necmettin, *Türk Dilinde Edatlar*, İstanbul: Milli Eğitim Basım Evi, 1984.
- HACIEMİNOĞLU Necmettin, *Türk Dilinde Yapı Bakımından Fiiller*, İstanbul, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1991.
- HAJI MOH NASEEM Muhammadullah, *Çağatay, Özbek Ve Yeni Uygur Türkçelerinde Fiil İşletimi (Kişi - Olumsuzluk- Zaman - Soru)*, (Yüksek Lisans Tezi), Bursa, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2016.
- HENGİRMEN Mehmet, *Dilbilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, 1. b., Ankara: Engin Yayınevi, 1999.
- HENGİRMEN Mehmet, *Türkçe Dil Bilgisi*, 22. b., Ankara: Engin Yayınevi, 2015.
- İNAN Abdülkadir (1998), *Çağatay Yazı Dilinin Kuruluşu Tarihine Dair Düşünceler, Makaleler ve İncelemeler II*, Ankara: ss. 1-11.
- KADİROVA Mahbube, *Nadire Kamile Divanı*, Taşkent: Abdullah Kadirî yayınları, 2001.
- KARAAĞAÇ Günay, *Türkçenin Dil Bilgisi*, 1. b., Ankara: Akçağ Yayınları.
- KARAAĞAÇ Günay, *Türkçenin Söz Dizimi*, 6. b., İstanbul: Kesit Yayınları, 2017.

- KARAHAN Akartürk, *Eski Uygurcada Bağlaçlar*, 1. b., Ankara: Grafiker Yayınları, 2014.
- KARAHAN Leylâ, *Türkçede Söz Dizimi*, 27. b., Ankara: Akçağ Yayınları, 2020.
- KARGI-ÖLMEZ Zuhâl, “Çağatayca Sözlükler”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, C. 13, 2003, ss. 11-21.
- KAVAKLIÇEŞME KOTAN Hüsna, *Yunus Emre Divan’ının Söz Dizimi*, (Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.
- KESKİN Esra Gül, *Türkçede Birleşik Ekler*, (Doktora Tezi), Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.
- KIZILTUNÇ Recai, “Çağatay Edebiyatında Kadın Şairler”, *Turkish Studies dergisi*, ss 731 - 759, 2012.
- KOCASAVAŞ Yıldız, *Türkçede Şahıs Zamirleri*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2004.
- KORKMAZ Zeynep, “Türkçede ok/ök Kuvvetlendirme (İntensivum) Edatı Üzerine”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, C. 9, ss. 13-29.
- KORKMAZ Zeynep, *Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü*, 1. b., Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2019.
- KORKMAZ Zeynep, *Oğuz Türkçesinin Gelişimi*, 1. b., Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2013.
- KORKMAZ Zeynep, *Türk Dili Üzerine Araştırmalar 1-2*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2017.
- MANSUROĞLU Mecdud, “Türkçede -GU Ekinin Fonksiyonları”, *Türkiyat Mecmuası*, S. 10, s. 341-348.
- MERT Osman, “Kutadgu Bilig’de Nesneyi Karşılıyan Kavram İşaretleri ile Eylemler Arasındaki Sentaktik İlişkiyi Sağlayan Dışa Dönük Görevli Dil Öğeleri”, *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, C. 4, S. 2, 2019, ss. 431-445.
- MERT Osman, *Ötüken Uygur Dönemi Yazıtlarından Tes, Tariat-Şine-Us*, Ankara: Belen Yayıncılık, 2009.
- MERT Osman, Türkçede Hâl Kategorisi ve Öğretimi, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, S. 21, 2003, ss. 25-32.
- OZGUR Shogofa, *Nâdire Divânı Sözlüğü (Bağlamlı Dizin Ve İşlevsel Sözlük)*, (Yüksek Lisans Tezi), Kayseri, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2021.
- ÖLMEZ Mehmet, *Köktürkçe ve Eski Uygurca Dersleri*, 2. b., İstanbul: Kesit Yayınları, 2019.
- ÖZDEMİR Dicle, “Ötüken Uygur Kağanlığı Dönemi Yazıtlarından Tes, Tariat ve Şine Us Yazıtlarında Kavramların İşaretlenmesi”, *I. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Sempozyumu*, 2020, ss. 101-122.
- ÖZKAN Mustafa ve SEVİNÇLİ Mustafa, *Türkiye Türkçesi Söz Dizimi*, 9. b., İstanbul: Akademik Kitaplar, 2019.
- POPPE Nicholas, “Altay Dillerinde Çokluk Ekleri”, (Çev. Caner Kerimoğlu), *Dil Araştırmaları Dergisi*, S. 2, 2008, ss. 93-110.

- SERTKAYA Osman F., “Osmanlı Şairlerinin Çağatayca Şiirleri II”, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, S. XIX, 19721, ss. 171-184.
- SERTKAYA Osman F., “Osmanlı Şairlerinin Çağatayca Şiirleri”, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, S. XVIII, İstanbul, 1970, ss. 133-138.
- SERTKAYA Osman Fikri, “-an / -en Ekli Yeni Şekiller ve Örnekleri Üzerine”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, C. 37, S. 1989, ss. 335-352.
- SERTKAYA, Osman F., “Osmanlı Şairlerinin Çağatayca Şiirleri III -Uygur Harfleriyle Yazılmış Bazı Manzum Parçalar I”, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, S. XX, 1973, ss. 157-184.
- SERTKAYA, Osman F., “Osmanlı Şairlerinin Çağatayca Şiirleri IV”, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, S. XXII, 1977, ss. 169-189.
- SÜMER Faruk, *Oğuzlar Türkmenler Tarihleri Boy Teşkilatı Destanları*, 6. b., İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, 2016.
- ŞAHİN Hatice ve ARZYBAEVA Zhamila, “Renk Adlarının Pekiştirme İşlevine Dair (Kırgız Türkçesi Bağlamında)”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür eğitim Dergisi*, S. 7/3, 2018, ss. 1538-1557.
- ŞAHİN Hatice, “Kutadgu Bilig’de Tasviri Fiiller”, *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 2, 2000-2001, ss. 95-105.
- ŞAHİN Hatice, *Eski Anadolu Türkçesi*, 3. b., Ankara: Akçağ Yayınları, 2011.
- ŞEN Nazmi, “Türkische Turfantexte VII’de Bulunan Atasözlerindeki Değerler Üzerine”, *I. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Sempozyumu*, 2020, ss. 61-73.
- ŞEN Serkan, *Eski Türkçenin Deyim Varlığı*, 1. b., Ankara: Atatürk Kültür, Türk Dil Kurumu Yayınları, 2017.
- ŞEN Serkan, *Eski Uygur Türkçesi Dersleri*, 3. b., İstanbul: Kesit Yayınları, 2017.
- ŞİMŞEK Bahattin, *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Türkçedeki Görevli Dil Öğelerini Kullanma Durumlarının İncelenmesi*, (Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2020.
- TEKİN Şinasi, *Uygurca Metinler II-Maytrisimit-Burkancıların Mehdîsi Maitreya ile Buluşma- Uygurca İptidaî Bir Dram*, 1. b., Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2019.
- TEKİN Talat ve ÖLMEZ Mehmet, *Türk Dilleri Giriş*, 2. b. İstanbul: Kitap Matbaası, 2003.
- TEKİN Talat, *Orhun Türkçesi Grameri*, 1. b., Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2016.
- TOLKUN “Salahittin, Son Devir Çağatay Edebiyatının İki Önemli Kadın Şairi: Nadire Ve Üveysi”, *İlmi Araştırmalar*, 2001.
- ÜNLÜ Suat, *Çağatay Türkçesi Sözlüğü*, Konya: Eğitim Yayınevi, 2013.
- ÜSTÜNOVA Kerime, *Dil Yazıları*, 1. b., Ankara: Akçağ Yayınları, 2011.
- ÜSTÜNOVA Kerime, *Eylem İşletimi*, 1. b., İstanbul: Sentez Yayıncılık, 2016.
- ÜSTÜNOVA Kerime, *Türkiye Türkçesi Ad İşletimi (Biçim Bilgisi)*, 1. b., Bursa: Sentez Yayıncılık, 2012.

ÜSTÜNOVA Kerime., “Eklerin Öğretimi Üzerine Bir İki Söz”, *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 5, C. 5, 2004, ss. 173-182.

YARKIN Şafika, *Nadire ve şiirleri*, Kabil: Bilimler Akademisi Yayınları, 1989.

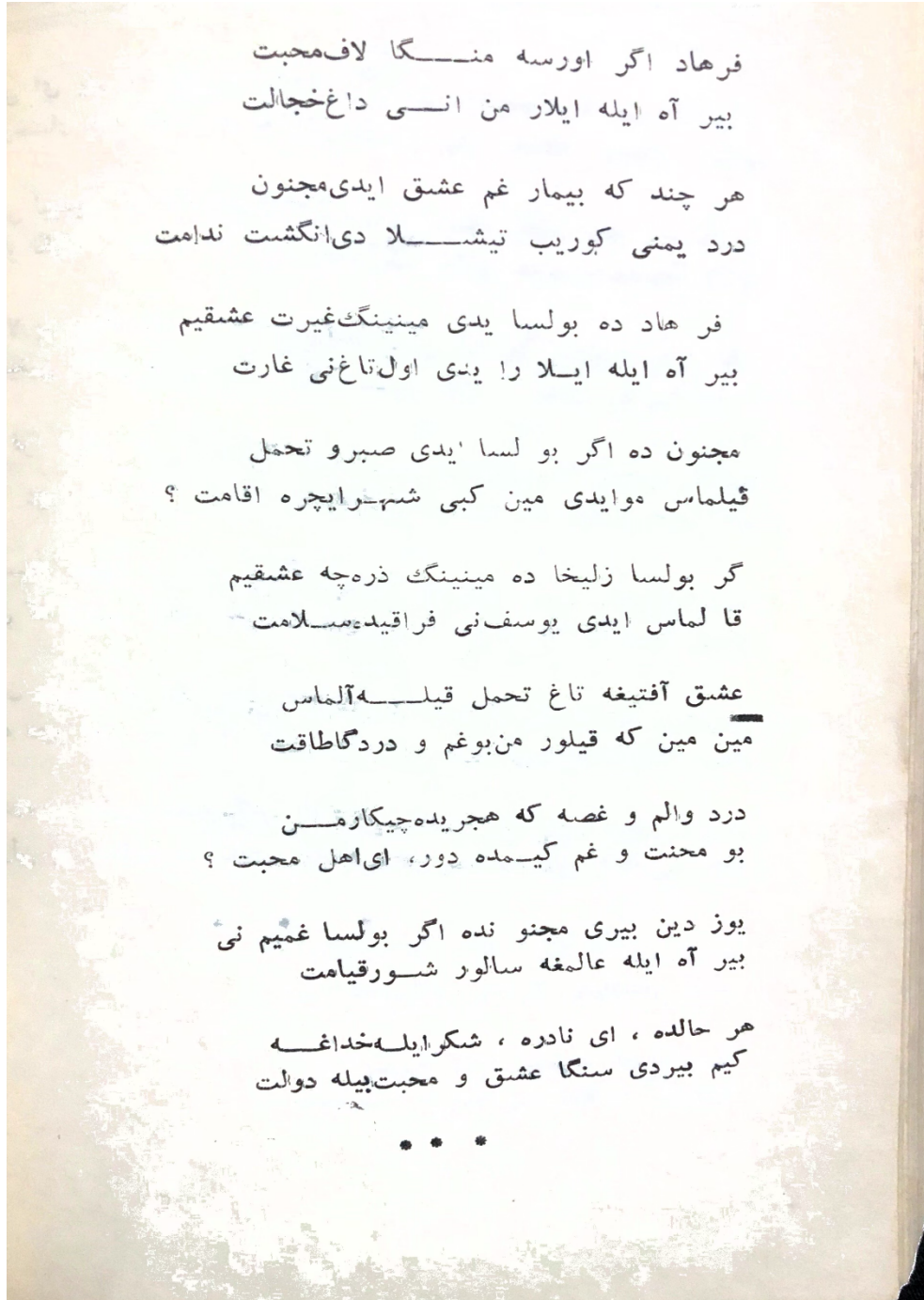
EKLER

EK 1: Nadire Begüm'ün minyatürü

تصویری از نادره بیگم

EK 2: Nadire Begüm Divanı'ndan örnekler

برونه ناله کوه صید طوطی بوی
 خورشید صبح تو کوه کوه لاله لاله
 دلخیزه باغ بلبله باغ بلبله
 طوطی صید باغ بلبله باغ بلبله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله

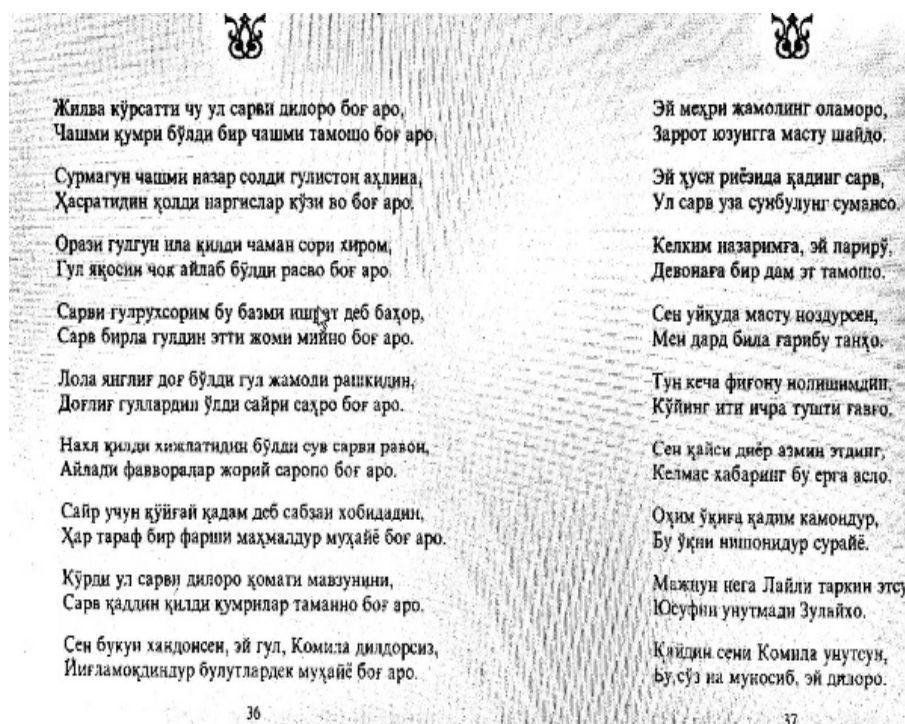
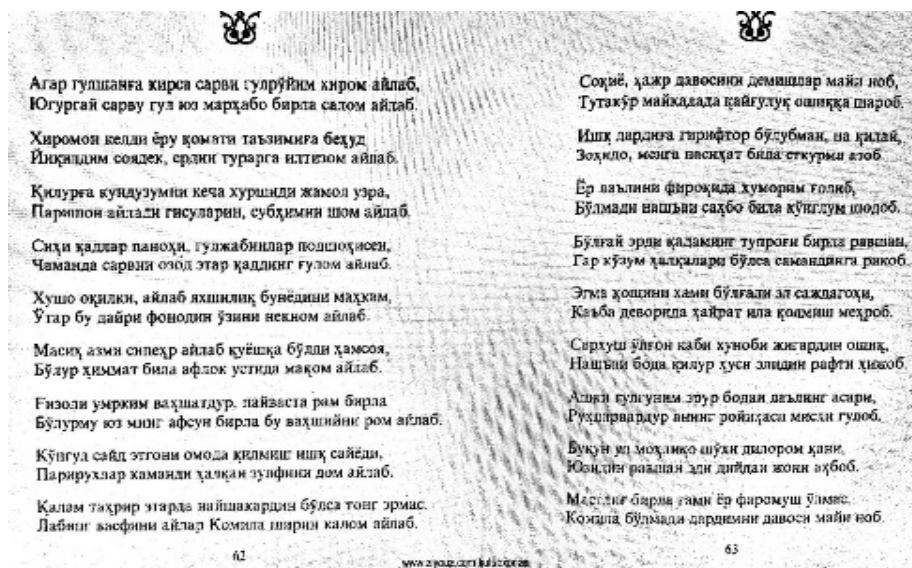
ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله

ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله

ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله
 ناله ناله ناله ناله ناله ناله

Комила девонидан саҳифа

EK 4: Nadire Begüm'ün Kiril Harfli Divanı'ndan örnekler

DİZİN

- a:** (T.) o, işaret zamiri, üçüncü tekil şahıs zamiri
a.+ lar 075a/28, 079b/8
a.+ larda 022a/6
a.+ lardın 075a/28
a.+ larğa 010a/28, 019a/10,
077a/31
a.+ larınıñ 080a/8
a.+ lıda 034b/14
a.+ nda 001b/6, 008b/10,
017b/6, 026a/10, 037b/4, 053b/3,
055a/12, 071a/6
a.+ ndın 006a/14, 010b/14,
012a/11, 023b/14, 032b/2, 035b/2,
036b/6, 039b/2,
042a/6, 042a/12, 042a/14,
048a/7, 056b/14, 057a/12, 068b/9,
068b/10, 075b/32,
076b/33, 076b/42, 079b/161,
080b/42
a.+ nı 001a/13, 004b/2, 011a/9,
013b/3, 022a/11, 022a/14, 023a/2,
024b/14,
026a/14, 027a/12, 028a/12,
033b/4, 034a/4, 034a/16, 034b/8,
035b/4, 038a/7,
038b/1, 041b/10, 043a/3,
044a/11, 049b/5, 064b/15, 067a/14,
072b/20, 079b/29
a.+ nın 076b/20
a.+ niñ 009b/14, 010b/5,
016b/10, 033a/7, 037b/12, 046b/11,
047b/7, 055b/12,
059b/13, 060a/2, 060b/16,
062a/5, 071a/2, 072b/9, 073b/10,
076a/10, 076a/30,
076b/21, 076b/54, 078a/15
a.+ ña 004a/22, 008a/8, 008b/18,
010a/25, 025a/2, 028b/9, 032a/3,
033b/14,
036b/10, 043b/12, 046b/2,
051a/8, 060b/3, 072b/18, 075a/55,
076b/14, 076b/39
- āb:** (Far.) su, içecek
ā.- ı hayāt 004b/1
ā.- ı hayvānı 076b/48
ā.- i hayāt 031a/5
ā.- i revān 035b/16
- ābād:** (Far.) mamur, bayındır
ā. ét 019b/7
ā. eyle 040a/28
ā. eylerem 056a/8, 056b/14
- ā. kılay 074a/60
ā. kıldım 018b/1
ā. 018a/6, 018a/11, 021a/13,
028a/13, 037b/3, 038b/14, 040a/6,
065b/1,
076a/13, 079a/4
mülk-i ā. 039a/14
ā.+ im 079a/26
ā.+ im 021b/8
- ābdār:** (Far.) sulu, taze
ā.- ı āftāb 013b/4
- ā. 026b/7
la^c l-ı ā. 026b/6
- ‘abeş:** (Ar.) boş, saçma
‘a. 028b/1, 028b/2, 028b/4,
028b/6, 028b/8, 028b/10, 028b/12,
028b/14
- ābrū:** (Far.) yüzsu, şeref
ā. 029b/11
ā.+ i 075a/27
- ‘aceb:** (Ar.) acaba, hayret
‘a. 006a/4, 006a/11, 006a/17,
010b/1, 010b/2, 010b/4, 010b/6,
010b/10,
010b/12, 010b/14, 018a/3,
060b/9, 066a/3, 071a/2, 078b/5, 079a/2,
079a/24 005a/11
hāl-i sitem-kāri ‘a. 010b/8
‘a.+ dūr 073b/4
- ‘ācem:** (Ar.) İranlı, fars olan kimse
‘ā. 053b/15
- ‘āciz:** (Ar.) güçsüz
‘ā. 005a/1
- ‘ācizlġ:** (Ar. + T.) acizlik
‘ā. 006b/8
- ‘acūze:** (Ar.) cadı karı
‘a.+ sidur 036b/3
- ‘acz:** (Ar.) güçsüzlük
‘a. 036b/11
- aç -:** (T.) aç-, arala-

- a. 030a/1, 030a/2, 030a/4,
030a/6, 030a/8, 030a/10, 030a/12,
030a/14
a.- ar 042b/7, 070b/8
a.- ıldı 002a/4, 055a/7, 058b/5
a.- ılıb 048b/10
a.- ılmasun 059b/5
a.- ılmaydur 067a/9
a.- ılsa 042b/3, 069a/14
a.- iñ 050b/5
a.- ıb 059b/3, 062b/8
köz a.- ıb 077b/16
a.- mağ 028a/7
a.- masun 059b/7
a.- may 027b/3, 069b/7
- açık:** (T.) acı
a. 006a/10
- açıl -:** (T.) açıl-
a.- dı 017b/17, 079a/35
a.- maydur 079a/49
- ādāb:** (Ar.ç.) edepler
tariğ-i ā. 014a/4
- ‘adālet:** (Ar.) adalet, doğruluk
‘a. 021a/13, 043b/14, 077b/20,
077b/37
- ‘adāvet:** (Ar.) düşmanlık
‘a. kılur 046b/3
- ‘aded:** (Ar.) sayı
‘a.+ siz 006b/3
- ādem:** (ö.a) Hz.Adem
ā. 020b/3, 063b/2
ā.+ imni 075a/23
ā.+ sēn 020b/4
- ‘adem:** (Ar.) yokluk
‘a. 041b/8, 070a/18, 080a/11,
017a/7
āvāre-i deşt-i ‘a. 078b/27
‘a.+ din 068b/3
‘a.+ dūr 065b/6
iqlīm-i ‘a.+ ğa 054a/20, 080a/35
- ādemizād:** (Ar.) insanoğlu
ā. 080a/62
- ‘ādet:** (Ar.) görenek, usul
‘ā. 010b/13, 074a/53, 079b/58
‘ā.+ i 077b/40
‘ā.+ im 079b/57
- ‘ādil:** (Ar.) adaletli
- emīr-i ‘ā. 010a/21
- ‘adl:** (Ar.) adalet, doğruluk
‘a. 008a/5, 052a/13, 074a/11,
074a/60, 076a/9, 076a/20, 079b/89
āyīn-i ‘a. 075a/33
mekān-ı ‘a. 010a/13
- āfāt:** (Ar.ç.) belalar, felaketler
def -i ā. 017a/6
- āferīn:** (Far.) beğenme, alkış
ā. 052a/14, 058b/11
- āfet:** (Ar.) felaket
ā. 022a/12
ā.+ i 030b/3
ā.+ ide 023a/11
ā.+ idin 074a/4, 078b/18
- ‘āfiyet:** (Ar.) sağlık, esenlik
‘ā. 062a/2, 074a/2, 080b/81
- āftāb:** (Far.) güneş
ā.- ı ‘ālemārāga 066a/4
ā.- ı bīzevālīni 062b/6
ā.- ı hāveri 076b/3
ā.- ı münir 079b/88
ā.- ı vaşl 062b/5
ā.- i ‘ālemārā 001b/10
ā.- i māh-i ‘ālemārā 005b/1
ā.- i tālī‘ini 076b/36
ā. eyleb 012a/8
ā. 011a/2, 011b/4, 071a/13,
072a/8
ābdār-ı ā. 013b/4
hūmār-ı ā. 013b/1
iqtidār-ı ā. 013b/6
intizār-ı ā. 013b/2
nevbahār-ı ā. 013b/8
rūzgār-ı ā. 013b/10
sūvār-ı ā. 013b/14
şerār-ı ā. 013b/12
ā.+ im 080b/21
ā.+ iniñ 079a/42
ā.+ iñe 073a/4
- āgāh:** (Far.) haberli, bilgili
ā. olup 006a/7
ā. 046a/17, 048b/13
- āgāz:** (Far.) başlama
ā. eylegeç 031a/1
ā. kılıbdur 041a/10
ā. 001a/9
- āgeh:** (Far.) bilgili
ā. éttdi 039b/5

- ağız:** (T.) ağız
a. 048a/7
a.+ ı 010b/1, 027a/12, 060a/7
a.+ ıda 007b/5, 027a/6
a.+ mñ 041b/7
a.+ ñ 069a/12, 070b/7
a.+ ña 037b/9
- ağyār:** (Ar.ç.) yabancı
a. 029b/14, 046a/7
a.+ dın 049a/7
ta^c n-i a.+ dın 046a/15
ta^c ne-i a.+ dın 025a/12
a.+ ğa 034a/14
a.+ nı 065a/5, 074b/36
a.+ sız 046a/8
- āh:** (Far.) feryad, acı
ā.- ı ^c āşıkāne-i şeyḥ 038a/10
ā.- i dil 030a/13
ā.- i seher 006a/1
ā.- i serd 040b/1
ā. 001a/3, 002a/18, 007a/11,
012b/5, 018b/13, 023a/2, 023a/6,
023a/16,
028b/6, 030a/8, 037a/1, 037b/13,
038a/7, 039a/9, 042a/13, 044a/12,
054b/13,
056a/2, 056a/5, 056b/4, 056b/9,
057b/3, 057b/10, 060b/2, 061b/12,
067b/3,
070b/14, 074a/1, 075b/1,
077a/23, 079a/24, 079b/132, 080b/1,
080b/94
ā.+ ıdın 061a/9
ā.+ ım 003a/13, 011a/7,
013b/13, 021b/5, 051a/3
dūd-ı ā.+ ım 006b/2
şu^c le-i ā.+ ım 006a/13
ā.+ ımdın 042a/1, 042a/4
dūd-ı ā.+ ımniñ 070a/8
ā.+ ım 034b/3, 038b/11, 047b/8,
055a/11, 059a/5, 071a/9, 075a/8
dūd-ı ā.+ ım 054b/3, 058a/6,
074b/8, 077a/17
kemend-ı dūd-ı ā.+ imde
065b/12
şerār-ı dūd-i ā.+ imde 065b/8
dūd-ı ā.+ imdin 077b/21
dūd-i ā.+ imdin 034b/10
dūd-i ā.+ imdur 039b/6
dūd-i ā.+ imni 074b/17
ā.+ imniñ 070b/17
dūd-ı ā.+ imniñ 074b/7
ā.+ lar 042a/5
ā.+ nı 030b/4, 057b/2
ā.+ ni 004a/15, 040b/10
- aḥbāb:** (Ar.ç.) dost, tanıdık
a. 009b/16, 029b/11, 050b/13
a.+ a 002a/14
a.+ ğa 052a/1
a.+ lar 077b/1
- ‘ahd:** (Ar.) söz verme, yemin
^c a.- ı yalğan 018b/6, 075b/40
^c a.- i yalğan 079b/136
^c a. étib 075b/37
^c a. 018b/5, 079b/8, 080b/69,
080b/72
- āheng:** (Far.) uygunluk
ā.- i sefer 045a/3
- aḥger:** (Far.) ateş koru
a. 054b/13
- āḥır:** (Ar.) son
ā. bolmadı 067a/5
ā. 012a/15, 016a/8, 019b/03,
029a/9, 061b/7, 066a/11, 072b/7,
074b/40, 075b/7,
078b/27, 080b/23
dāmen-i ā. 068b/11
- aḥkām:** (Ar.ç.) hükümler
nūr-i çeşm-i a.+ ı 068b/17
- aḥlāk:** (Ar.) ahlak, yaratılış
mecmū^c a-i a. 058b/10
- aḥmed:** (ö.a.) Hz. Muhammed (s.a.v)
şefi^c -i a.- i muhtār kııl 010a/14
- aḥter:** (Ar.) yıldız
a.- ı iḳbāl 023b/7
a.- i baḥtım 074b/9
a.- i ferḥunde 062b/12
a. 076a/6
a.+ i 076b/2
tāc-i a.+ i 076b/59
- āhūbere:** (Far.) ceylan yavrusu
ā. 034b/12
- aḥvāl:** (Ar.ç.) durumlar, haller
a. 005a/12
a.- ı tebāhimni 074a/18
a.+ ı 062a/15
a.+ ıdın 046a/17
a.+ ım 077b/38
şafḥa-i a.+ ıma 067b/2
a.+ ımğa 010b/10
a.+ ımı 020a/2
a.+ iğa 058b/7, 008a/19

- a.+ im 012b/5
e.+ imdin 008a/17
- ak -:** (T.) ak-
a.- ar 014a/18
a.- ib 054b/4
a.- tı 016a/6, 077a/37
- aķar -** (T.) beyazlaş-
a.- ğan 010a/2, 071a/11
- akd:** (Ar.) bağ
a. 033b/10
- akıbet:** (Ar.) son, nihayet
a. 018b/1, 018b/2, 018b/4,
018b/6, 018b/8, 018b/10, 018b/12,
018b/14,
018b/16, 018b/18, 080a/21,
080b/5, 080b/17
- akıl:** (Ar.) akıllı
a. ı devrān 049a/6
a. 014b/9, 021a/11, 027b/6,
027b/12, 028a/2
a.+ ğa 002b/13
- akik:** (Ar.) kırmızı renkli değerli taş
a. 020b/11
- akl:** (Ar.) akıl
a.- ı hūdādād 073b/3
a. 002a/16, 021a/9, 057a/11,
058b/9, 077a/1, 078b/34
- aks:** (Ar.) yansıma
a.+ i 029a/11, 080b/85
- aķşam:** (T.) akşam
a. 026a/9, 042a/1, 047a/12
- al:** (T.) ön, karşı, nezd
a.+ dıda 048b/11
a.+ ıda 004b/10, 012b/12,
036b/13, 073a/9, 077a/32
a.+ ıdm 060a/1, 060a/12, 066a/2
a.+ ıĝa 042b/12
a.+ ımda 077b/16
a.+ ında 018a/7
a.+ ında 015a/12
a.+ ındın 040a/20
ruĥ-ı a.+ ındın 072a/14
ruĥsār-ı a.+ ınnı 062b/8
- al -:** (T.) al-
- a.- dı 010b/3, 036b/4, 048a/6,
059a/11, 063b/7
a.- maĝaysız 074b/21
a.- maķķa 044a/6
a.- maş 023a/11
a.- mayın 038a/3
cān a.- ur 007b/3
a.- urda 073a/1, 078a/22
a.- urdum 078a/13
- al:** (Ar.) yüce
a.+ dır 010a/17
- alā:** (Ar.) yücelik
a. 003b/16
- alāyık:** (Ar.ç.) ilgiler
a. 040a/11
- aldur -:** (T.) aldır-
a.- dum 074b/25
- alem:** (Ar.) dünya
a.- i hicrān 047a/12
a.- i vehm 057a/10
a. 014a/11, 015a/5, 017a/7,
020b/13, 021a/4, 022b/7, 025a/13,
030a/14,
031a/11, 032a/5, 032b/7,
044a/13, 058b/1, 062a/10, 063b/1,
063b/2, 065b/6,
068b/3, 070a/8, 077a/4, 077b/36,
080a/18
arşa-i a. 068b/12, 072b/16
halk-ı a. 077a/3, 077a/38
hūdā-yi a. 062a/13, 075a/34,
076a/11
husrev-i a. 073b/11
terk-i şoĥbet-ı a. 072b/1
vedā-i a. 075a/31
a.+ de 001b/17, 008a/7, 029b/3,
057a/14, 062a/18, 074a/14, 076a/18,
077b/40,
079b/102
ehl-i a.+ dev-r tarab 076b/19
a.+ din 010a/15, 069b/12,
077a/41, 077a/43
icād-ı a.+ din 057a/15
mülk-i a.+ din 077a/7
a.+ ğa 023a/16, 076b/31,
076b/50, 077a/21
a.+ ge 080a/12
arşa-i a.+ ğa 068b/4
a.+ ni 019b/15, 026a/6,
052b/13, 054a/5, 058b/15, 062a/12,
069b/9, 073b/3,
074a/15, 075a/1, 075a/50,
076a/25, 077a/18, 078b/6

gūlzār-i ʿā.+ ni 057a/5

ʿ**alem:** (Ar.) bayrak
ʿa.+ in 038b/7

ʿ**ālem-ārā:** (Ar. + Fa.) dünyayı süsleyen

ʿā. 003a/1
āftāb-i ʿā. 001b/10
āftāb-i māh-i ʿā. 005b/1
āftāb-i ʿā.+ ğa 066a/4

ʿ**ālemdārlik:** (Ar.+ Far.+ T.)
bayraktarlık, padişahlık
ʿā. 058b/3

ʿ**ālemi:** (Ar.+Far.) bir alem
çeşm-i ʿā. 076b/22

ʿ**ālemsüz:** (Ar.+Far.) dünyayı yakan
mürīd-i ʿışk-i ʿā.+ mén 070a/16

ʿ**ālemtāb:** (Far.) alemi aydınlatan
hürşīd-i ʿā. 075b/18

ʿ**ālī:** (Ar.) yüce, ulu
ʿā.- cenāb eyleb 012a/18
ʿā. 006a/6, 076b/5, 076b/9,
077b/12
şehzāde-i ʿā. 062a/3, 076b/28,
076b/50

ʿ**ālīcāh:** (Ar.) rütbesi yüce
hān-i ʿā. 008a/16

ʿ**ālīgüher:** (Ar.) mayası yüce olan
şehzāde-i ʿā. 076b/60

allāh: (Ar.) Allah, Tanrı
a. 058b/16

ʿ**allāme:** (Ar.) çok bilgili
ʿa.- i zamāndur 015a/12

altun: (T.) altın, sarı
a. 068b/7
a. 079b/173

ālūde: (Far.) bulaşmış
ā.+ dur 029a/12
ā.+ liğdur 029a/5

ʿ**āmm:** (Ar.) genel
ʿā. 073a/13

āmāde: (Far.) hazır
ā. kılmış 014b/15
ā.+ liğ 076b/19

ʿ**amel:** (Ar.) iş, amel
zencir-i ʿa.+ dur 040a/11
tūl-i ʿa.+ ni 010a/10

ana: (T.) anne
a. 008a/8

ʿ**anā:** (Ar.) güçlük
ʿa. 008a/18

ʿ**anber:** (Ar.) güzel koku
ʿa. 072a/16

ʿ**anber-āsā:** (Ar.+ Far.) anber gibi
zūlf-i ʿa.+ din 060b/12

anca: (Ar.) o kadar
a. 060a/10

ançünān: (Far.) onun gibi
a. 035b/14

andāğ: (T.) o şekilde, öyle
a. 039a/6, 040a/12, 079b/6

andağ: (T.) öyle, onun gibi
a. 015a/4, 075a/18

ʿ**andelīb:** (Ar.) bülbül
ʿa. 053b/3, 063a/5, 064a/13
ʿa.+ e 079b/30
ʿa.+ i 067b/4

ane'l-ḥağ: (Ar.) ben Hakkım Hallac-ı
Mansurun sözü
a. 020b/9

ʿ**ankā:** (Ar.) Anka kuşu
ʿa.- i kâf 032a/7
ʿa. 029a/8, 077a/9

ʿ**anḳarīb:** (Ar.) en yakın zamanda
ʿa. 076b/13

ʿ**ār:** (Ar.) utanma
ʿā. kılmış 046a/15
ʿā.+ sız 046a/16

ara: (T.) arasında
a. 001b/20, 002a/2, 002a/6,
003b/4, 004b/1, 005a/6, 007b/13,
009a/1,
009a/2, 009a/4, 009a/6, 009a/8,
009a/10, 009a/12, 009a/14, 009a/16,
009a/18,

010b/1, 011a/5, 012b/2, 012b/7,
015a/1, 015b/1, 015b/3, 015b/9, 016a/7,
019a/14, 025b/15, 026b/12,
027b/8, 029b/11, 030b/7, 030b/9,
031a/7, 037b/7,
039b/3, 039b/4, 044a/13,
045b/10, 045b/11, 046a/14, 048b/1,
048b/2, 048b/6,
048b/9, 049a/7, 049a/8, 050b/7,
055a/3, 056a/13, 056b/8, 057b/9,
058b/17,
058b/18, 059a/8, 059b/5,
059b/7, 061b/7, 062b/9, 063a/3, 063b/6,
063b/9,
066b/4, 068b/3, 070b/10,
074a/26, 075a/16, 075a/20, 075b/8,
077a/5, 077a/19,
079b/41, 080b/90
a.+ dur 008a/10
a.+ sı 036b/2, 075a/10

‘arab: (Ar.) Arap
‘a.+ dın 053b/15

‘arak-efşân: (Ar.+Far.) ter saçan
‘a. 059a/1

‘arak-nâk: (Ar.+Far.) terlemiş
‘a.+ in 060a/13

ārām: (Far.) dinleme, durma
ā.- ı cān 054a/16, 061a/11,
077b/27
ā.- ı cānım 079a/33
ā. 014a/9, 019a/12, 025b/8,
037a/7, 053b/9
ā.+ im 054b/14

ārāmgāh: (Far.) dinlenme yeri
ā. 008b/8

ārāyiş: (Far.) süs
ā. 022b/10, 038a/11

‘arız: (Ar.) yanak, sevgilinin yanağı
‘ā.- ı gülgün 009a/5
yād-ı ‘ā.+ ı 066b/17
‘ā.+ ı dın 076b/7
‘ā.+ ın 033a/11, 046a/11
ḥabīb-i ‘ā.+ ın 059a/15
‘ā.+ ın 013b/7, 052a/10
‘ā.+ ın 012a/8

‘arif: (Ar.) bilgili
‘ā. 038a/13

ārī: (Far.) evet
ā. 043b/11

armân: (Far.) arzu, hasret
a. 044a/1, 062a/20, 071b/4,
077b/5
a.+ ım 071b/3

‘arşa: (Ar.) arsa, yer
‘a.- i ‘ālem 068b/12, 072b/16
‘a.- i ‘ālemgā 068b/4
‘a.- i dūnyā 002b/14
‘a.- i maḥşerde 077a/24
‘a.- i mülk-i cihān 054a/15,
061a/19

art -: (T.) çoğal-
a.- ar 074b/28
a.- ibdur 054b/6

artuḫ: (T.) çok fazla
a. 080b/10, 080b/19, 080b/29,
080b/39, 080b/48, 080b/58, 080b/68,
080b/78,
080b/88, 080b/98, 079a/37

‘arz: (Ar.) sunma
‘a.- i cemāl ét 002b/17
‘a.- ı vişāl 041a/13
‘a.- i didār ét 017b/14
‘a. kılay 079b/44
‘a. 061a/7, 079b/116
‘a.+ ım 080a/3
‘a.+ ın 065b/21
‘a. étse 029b/14
‘a. étsem 022a/9
‘a. éttiler 057a/3
‘a. eyleb 010a/29, 023b/13

arız -: (T.) değ-
a.- maydur 076a/25

ārzü: (Far.) arzu, istek
ā.- i şemşād ét 019b/2
ā.- i tūbā 066b/14
ā. eyler 002a/9, 064a/1, 064a/2,
064a/4, 064a/6, 064a/8, 064a/10,
064a/12,
064a/14
ā. eylerem 071b/9
ā. kılsa 043b/7
ā. 013a/4, 018b/7, 029b/7,
053a/9, 054a/9, 056b/4, 064a/3, 072a/5,
074b/34
şayd-ı ā.+ dur 053a/3
ā.+ i 028b/8

- ārzūmend:** (Far.) istekli
ā. 049a/12
- aşālet:** (Ar.) soy, sop temizliği
a. 068b/10, 076b/12, 076b/29,
006a/6
- āsān:** (Far.) kolay
ā. ét 026a/12
ā. étiñ 050b/2
ā. kıl 007a/8
ā. 017a/9, 028a/7, 077b/24
- āsār:** (Ar.ç.) eserler, belirtiler
ā.- i muḥabbet 025a/1
feyz-i ā. kıl 010a/16
ā. 037b/14
ā.+ ı 068b/14
mezār-i feyz-i ā.+ ı 010a/17
ā.+ i 055b/5
ā.+ idin 080b/95
- āsāyiş:** (Far.) rahat, huzur
ā. 053b/13, 057a/11, 071a/15
bā' is-i ā. 023b/9
cāy-i ā. 037a/10
sermenzil-i ā. 002b/14
- aşhāb:** (Ar.ç.) sahabeler
a.+ ina 073b/2
- āsıĝ:** (T.) yararlı
ā. 003b/5
- āsīb:** (Far.) zarar
ā.- i hicrān 045a/7
- āsitān:** (Far.) eşik, kapı
ḥānezad-ı ā.+ ı 077a/15
ā.+ iñ 073a/13, 074a/39
ā.+ iñĝa 023b/11
- āsitāne:** (Far.) eşik, payitaht
neẓr-i ā.- i şeyḥ 038a/14
ā. 080a/54
- aşlā:** (Ar.) hiçbir zaman
a. 002a/1, 003a/12
- āsmān:** (Far.) gökyüzü
ā.- ı cāh 058b/14
ā.- ı ḥüsne 066a/9
ā.+ din 057a/4
māh-i ā.+ din 032b/14
- ‘aşr:** (Ar.) çağ
‘a.+ dursēn 068a/16
- asra -:** (T.) koru-
a.- p 075a/7
a.- sın 060a/11
- asru:** (T.) çok
a. 008a/18
- ast:** (T.) alt, aşağı
a.+ ıda 040b/4, 045a/8, 079b/85
a.+ ıdın 017b/14, 079b/88
a.+ ıĝa 054a/8
- āsūde:** (Far.) huzurlu
ā. 025a/9, 063a/11
- aş -:** (T.) aş-
a.- tı 047a/2
- ‘aşık:** (Ar.) aşık
‘ā.- ı ḥayrāmdın 061a/8
‘ā.- ı şādıkını 046a/16
‘ā. 005b/9, 009b/11, 019b/4,
021a/1, 025b/9, 026a/8, 027b/7,
029b/13,
037a/5, 043b/6, 047a/14, 048a/6,
051b/10, 080b/96
‘ā.+ a 001a/7, 015a/14, 028b/7,
037b/1, 037b/4
‘ā.+ ka 002b/6, 009b/2, 014a/4,
047a/6
‘ā.+ lıkda 031a/14
‘ā.+ mı 014a/8, 015b/2
- ‘aşıkāne:** (Far.) aşıkça
āh-ı ‘ā.- i şeyḥ 038a/10
- ‘aşıkkuş:** (Far.) aşık öldüren
‘ā. 080b/33
- āşinā:** (Far.) tanıdık, bildik
ā. kıldı 067b/10
ā. 021a/3
ā.+ din 021b/9
ā.+ lar 017a/11
ā.+ lardın 032a/11
ā.+ lardur 019a/10
ā.+ larĝa 039b/8
- āşināliĝ:** (Far.+T.) tanışıklık
ā.+ imĝa 080a/28
- āşiyān:** (Far.) ev, mesken
ā.- ı nāle 052b/9
ā. étib 024b/6
ā.+ ın 008b/7
- āşkār:** (Far.) açık, belli

- ā. ét 020b/14
 ā. étti 049a/8, 049a/18, 049b/2
 ā. 004a/9, 015b/7, 018b/3,
 048b/11, 058a/3, 070a/12
- āşkārā:** (Far.) belli, açık
 ā. kılmadı 055b/8
 ā. 016a/12, 058a/2
- āşüb:** (Far.) kargaşalık
 ā.- i belādūr 011a/9
 ā.- i cihānım 079a/36
- aşur -:** (T.) aşır-
 a.- dum 060b/2
- āşüfte:** (Far.) perişan
 ā.- i zārımğa 020a/12
 ā. 010b/7, 070b/22, 079b/36,
 080a/47
 ā.+ liğler 052b/7
 ā.+ min 064b/2
 ā.+ si 061b/1
- āşüftehāl:** (Far.+Ar.) hali perişan
 ā. 005a/3, 079b/153, 080b/20
- at:** (T.) ad
 a.+ ıdın 076b/15
- at -:** (T.) at-
 a.- kunca 077a/20
- ‘aṭā:** (Ar.) ihsan, bağış
 ‘a. eylediñ 079b/108
 ‘a. 008a/1, 008a/16
- ata:** (T.) baba
 a. 008a/8
- āteş:** (Far.) ateş
 ā.- i derd 074a/29
 ā.- i furqatda 075b/7
 ā.- i ḥasretde 079a/20
 ā. 027b/13, 067b/4
 ā.+ i 016a/8, 069b/9
 ā.+ idin 037a/1
- āvāre:** (Far.) serseri, işsiz
 ā.- i dehr 078b/4
 ā.- i deşt-i ‘adem 078b/27
 ā. 067a/11
 ā.+ durm ’n 046a/4
 ā.+ dūr 080b/30
 ā.+ liğ 023b/6
- āvāz:** (Far.) ses
 ā.+ ıdur 045b/7
- āvuh:** (Far.) ah
 ā. 037a/1
- avut -:** (T.) teskin et-
 o. 022b/8
- ay -:** (T.) söyle-
 a.- dı 004a/22, 040b/6
 a.- dım 002b/5, 020a/11
 a.- dın 054a/3
- ay:** (T.) ay
 a. 010a/5, 033a/12, 038b/3,
 040a/19, 040a/29, 041b/5, 052b/3,
 055a/13,
 071a/9, 078b/32
 a.+ ğa 065a/4
 a.+ i 005a/1, 005a/5, 013b/5,
 013b/9, 071b/10
 a.+ iğa 047a/11
 a.+ mı 006b/7
 a.+ mıñ 005a/2
 a.+ mı 050a/5, 056a/7
- ayağ:** (T.) ayak, kadeh
 a. 001a/9, 010a/24, 029a/14,
 040b/4
 a.+ ıga 011a/6, 020b/12
 a.+ mı 021a/2
 a.+ mıñ 079b/25
- ayağ:** (T.) ayak, kadeh
 a. 069a/7
 a.+ қа 042b/6
- ‘ayān:** (Ar.) açık
 ‘a. 027a/11, 058a/4, 076b/26
- ‘ayb:** (Ar.) ayıp, kusur
 ‘a. 016a/9
 ‘a.+ i 065b/14
- ayıl -:** (T.) uyan-
 a.- dım 059a/1
- ayır -:** (T.) ayır-, kopar-
 a.- dı 074a/27, 075a/21, 075a/52,
 080a/21
 a.- dıñ 040a/19, 071a/18, 079a/1,
 079a/10, 079b/99
 a.- ma 079b/109
- āyīn:** (Far.) tören, töre
 ā.- i ‘adl 075a/33
 ā.- i neng 019a/14
 ā.+ ide 068a/6

- āyīne:** (Far.) ayna
 ā.- i gītinümā 044b/12
 ā.- i hayrān 050b/6
 ā.- i ikbālīni 076b/64
 ā. 015b/4, 040a/24, 047a/7,
 069a/7, 069a/18, 070b/2, 075b/15
 ā.+ din 046b/6
 ā.+ ge 016b/14
 ā.+ ni 031a/4, 064b/6
 ā.+ si 002b/2, 003b/10, 008b/15,
 022a/7
 ā.+ sin 012b/12, 049a/11
- ‘ayn:** (Ar.) göz, gibi
 ‘a.- ı kemāl 080b/26
 ‘a.- ı sa‘ ādet 075b/34
- ayrıl -:** (T.) ayrıl-, uzaklaş-
 a.- a 061a/16
 a.- dı 039b/11, 061a/12, 075a/6,
 080b/92
 a.- dım 077a/12
 a.- dīñ 022b/3
 a.- gaç 079a/16, 079a/17,
 079a/18, 079a/19, 079a/20, 079a/21
 a.- gaç 080b/53
 a.- ib 033a/9, 052a/13, 075a/24,
 077a/29, 077b/38, 080b/42
 a.- masun 061b/2, 080b/9,
 080b/10, 080b/18, 080b/19, 080b/28,
 080b/29, 080b/38,
 080b/39, 080b/47, 080b/48,
 080b/57, 080b/58, 080b/67, 080b/68,
 080b/77, 080b/78,
 080b/87, 080b/88, 080b/97,
 080b/98
 a.- mayın 075b/37
 a.- mışam 075b/1, 075b/2,
 075b/3, 075b/4, 075b/5, 075b/10,
 075b/15, 075b/20,
 075b/25, 075b/30, 075b/35,
 075b/40
 a.- sa 023b/10, 075a/53
- ayru:** (T.) ayrı, başka
 a. kalmışam 075b/32
 a. tüşdīñ 031b/6
 a. tüşüb 065a/17, 079b/123
 a. 002a/7, 010a/9, 010b/14,
 012a/7, 012a/13, 014a/13, 020a/9,
 021b/5,
 021b/12, 026b/13, 035b/1,
 035b/13, 035b/17, 036a/2, 036a/11,
 049a/1, 049b/1,
 054a/3, 054b/7, 057a/7, 060b/15,
 060b/18, 062b/9, 063a/8, 063a/9,
 064b/1,
- 064b/2, 064b/4, 064b/6, 064b/8,
 064b/10, 064b/12, 064b/14, 064b/16,
 064b/18,
 064b/20, 064b/22, 071b/18,
 075a/42, 077a/45, 080a/47, 080a/63,
 080b/3, 080b/20
 a.+ dur 079b/153
- ‘ayş:** (Ar.) yaşama, yeme içme
 ‘a.- ı bahār 028b/2
 ‘a.- ı cāvidān 068b/2
 ‘a.- ı müdāmimni 070a/13
 ‘a.- ı tamām 075a/15
 ‘a.- i cāvidānım 036a/14
 ‘a. ét 076a/5
 ‘a. 003b/13, 011a/12, 025b/6,
 036a/13, 062a/16, 066b/10, 076a/23,
 076b/58,
 077a/34, 078b/35, 079b/62,
 080b/54
 lezzet-i ‘a. 075b/33
 māye-i ‘a. 037b/7
 müjde-i ‘a. 004b/8
 ‘a.+ dım 067b/10
 ‘a.+ ı 001b/15, 035b/4
 ‘a.+ ım 030b/2, 039a/12, 039b/7,
 062b/9, 070a/22
 bāğ-i ‘a.+ ım 079a/9
 gül-i ‘a.+ ım 053b/4
 gülşen-i ‘a.+ ım 077b/8
 şubh-i ‘a.+ ım 063a/9
 peymāne-i ‘a.+ ımni 078b/8,
 078b/16, 078b/22, 078b/29, 078b/37
- ayt -:** (T.) söyle-, de-
 a. 020a/1, 020a/2, 020a/4,
 020a/6, 020a/8, 020a/10, 020a/12,
 020a/14
 a.- ay 042b/11, 074a/13
 a.- ayın 053a/13
 a.- dı 009a/8
 a.- ib 079b/112
 a.- urğa 054b/2, 076a/25
- ‘ayyār:** (Ar.) zeki, kurnaz
 dilber-i ‘a.+ dım 075b/40
 ‘a.+ ıga 031b/9
- az:** (T.) az
 a. 012b/13, 076b/37, 079b/125
 a.+ ım 053a/8, 079b/126
- a‘zā:** (Ar.ç.) organlar
 a.+ ga 066a/2
- āzād:** (Far.) kurtulmuş, hür
 ā. ét 019b/3

- ā. éter 014b/8
 ā. étgeniñ 011a/5
 ā. eyle 040a/26, 061b/6
 ā. eyledim 057b/14
 ā. 015b/12, 038b/1, 040b/8,
 049b/13, 074a/10
 serv-i ā. 039a/6
 serv-i ā.+ ı 076b/12
 serv-i ā.+ im 021b/4, 079a/25
- āzāde:** (Far.) serbest
 hil^c at-ı ā.+ liğ 076b/16
- āzādliğ:** (Far.+T.) serbestlik
 ā. 025b/3
- āzār:** (Far.) incitme
 ā. 010b/10, 027a/10, 037b/4,
 053b/5
 ā.+ dın 064b/10
 ā.+ ı 010b/10
 ā.+ sız 046a/1
- āzeh:** (Ar.) vücutta çıkan siğil
 ā. 036b/14
- ‘āzim:** (Ar.) niyetli
 ‘ā.- i mülk-i fenā 008a/6
- ‘aziz:** (Ar.) değerli
 ‘a.- ı mışr 049b/11
 ‘a. 029b/2
 cān-ı ‘a. 080a/16
 ‘a.+ im 010a/15
 cān-ı ‘a.+ im 054a/12
- ‘azm:** (Ar.) niyet, kasıt
 ‘a.- ı meydān 048b/3, 055a/1
 ‘a.- ı sipihr 014b/11
 ‘a.- i cevlan 080b/76
 ‘a.- i kūy-i cānān ’t 026a/6
 ‘a.- i kūy-i cānān 047a/5
 ‘a.- i rāh 005b/11
 ‘a.- i rāh-i bostān 024b/10
 ‘a.- i sefer 045a/1, 045a/9,
 077b/2, 080b/79
 ‘a. éterge 047b/7
 ‘a. éttim 033a/17
 ‘a. eyleb 074b/3
 ‘a. 075a/51, 080a/53
 ‘a.+ in étdiñ 003a/11
- ‘azm:** (Ar.) kemik
 ‘a.+ ı 076b/32
- āzürde:** (Far.) incinmiş, kırılmış
 ā. 057a/2
- ā.+ dürm ’n 010b/9
 ā.+ rağ 010b/9
- ‘azāb:** (Ar.) işkence, üzüntü
 ‘a. eyleb 012a/2
 ‘a. 009b/4
 ‘a.+ idin 041b/12
 ‘a.+ iğa 036b/8
- ‘azrā:** (ö.a) Vamık ile Azra
 hikayesindeki kadın kahraman
 ‘u. 080b/44
- bāb:** (Ar.) kapı, konu
 b. 014a/16
 fetḥ-i b. 011b/16, 033a/18
 b.+ ıda 078a/6, 078a/12,
 078a/18, 078a/24
- bābur:** (ö.a.) Zehirüddin Muhammed
 Babür
 b. 068b/7, 070a/26
 tıfl-i b. 076b/26
- bād:** (Far.) rüzgar
 b.- ı hazān 038a/10
 b.- ı şabā 004b/8, 023b/14,
 044b/1, 055b/7, 070a/2, 071b/14
 b.- ı şabādin 021b/13
 b. 080a/41, 080a/42
 b.+ ıdın 074b/6
- bādām:** (Far.) badem
 b. 075b/2
 çeşm-i cādū-i b. 005b/8
 gül-i b. 001a/2
 b.+ ini 057b/16
- bāde:** (Far.) içki, şarap
 b.- i gam 066a/11
 b.- i la’ liñ 009b/13
 b.- i lāle 043b/5
 mevc-i b.- i nāb 031b/11
 b. içib 052a/9
 b. içmek 033a/2
 b. 002a/7, 004b/15, 022b/8,
 025b/5, 033a/4
 neş’e-i b. 009b/12
 b.+ din 004b/5, 004b/12
 iştiyāk-i b.+ din 064a/11
 b.+ dur 022b/12
 b.+ sidin 079a/52
 b.+ siz 072b/7
- bāğ:** (Far.) bağ, büyük bahçe
 b.- ı ‘ayşım 079a/9
 b.- ı rezvān 055a/16

b.- ı rızvān 004a/8
mānend-i b.- i cennet 076a/12
b. 009a/1, 009a/2, 009a/4,
009a/6, 009a/8, 009a/10, 009a/12,
009a/14,
009a/16, 009a/18, 012b/2,
026a/1, 034b/1, 041a/11, 046a/14,
048b/6, 048b/9,
057b/14, 059b/7, 060a/14,
076a/27
bahār-ı b. 080a/48
heves-i b. 032a/2
miyve-i elvān-ı b. 036a/10
seyr-i b. 057a/8
b.+ dın 042b/4
b.+ ı 059b/2
b.+ ıda 002a/4, 040a/13,
055a/11, 077a/17, 079a/48, 079b/169
b.+ ıdur 055b/5
b.+ ımı 005b/7, 039b/9

bāgbān: (Far.) bahçıvan
b. 031a/7, 034a/6, 046a/13

bağır: (T.) yürek, göğüs
b. 074b/20
b.+ ım 008b/13, 016a/6, 034b/7,
042a/13, 047a/4, 077a/37, 077b/9
b.+ ımdın 011a/4
b.+ ımğa 077b/43
b.+ ımnı 012a/6, 017b/4,
080b/74
b.+ ımı 030b/10, 067a/13
b.+ ıñnı 075b/36

bağış: (T.) bağış
b.+ larda 073a/7

bağla -: (T.) bağla-, tut-
b.- dı 025a/15, 041a/8, 066a/1
b.- dık 056a/7
b.- gan 010a/30
b.- mış 015b/5
b.- p 011a/6, 074a/49
b.- pdur 006a/12

bağlık: (T.) bağlı
b. 065b/12

bağ- : (T.) bak-
b. 034b/1, 034b/2, 034b/4,
034b/6, 034b/8, 034b/10, 034b/12,
034b/14

bahā: (Far.) kıymet, değer
b. 020a/6, 061a/18

bahār: (Far.) bahar

b.- ı bāğ 080a/48
b.- ı ülfetiñ 073b/7
b. oldı 078b/30, 079a/35
b. 002a/1, 009a/7, 039b/10,
060b/7, 078a/14, 080a/14
‘ ayş-ı b. 028b/2
faşl-ı b. 042b/7
feyz-i b. 051b/12
fıkr-i b. 020b/1
b.+ dur 051b/11
b.+ ı 063b/1
b.+ ım 045a/10, 077b/8
b.+ ım 051a/12
b.+ ide 072a/15

bahāristān: yeşil çiçekli yer
b.- i devlet 058b/6

bağr: (Ar.) deniz
b.- ı devletdin 076b/25
b.- ı eşkimdin 042a/3
b.- i hayālāt-ı bikerāne-i şeyh
038a/6
b. 076b/44
b.+ ıda 068b/10, 076b/1

bağs: (Ar.) konuşulan, konu, bahis
b. 027b/1, 027b/2, 027b/4,
027b/6, 027b/8, 027b/10, 027b/12,
027b/14,
028a/1, 028a/2, 028a/4, 028a/6,
028a/8, 028a/10, 028a/12, 028a/14,
050a/5

bağs: (Far.) ihsan
b.+ ıñ 034a/1

bağt: (Far.) talih
b.- bed yok 041b/6
sāye-i b.- ı siyāhimde 065b/6
b.- ı tābān 076a/8
b.- ı nigün 047b/2
b. 001a/10, 010a/28, 023b/8,
053a/11, 068b/5, 071a/8, 076b/23,
076b/35,
076b/52, 080b/60
ağter-i b.+ ım 074b/9
gönçe-i b.+ ım 079a/49
b.+ ımnı 010b/8, 078b/20

bā’ iş: (Ar.) sebep
b.- i āsāyiş 023b/9
b.- i derd-i ser 044b/9
b.+ idur 022b/6

bağ -: (T.) bak-
b. 032b/5, 079b/91
b.- ar 017b/5, 079b/46

- b.- ay 007a/14
b.- ıb 019b/3, 052a/4, 074b/25,
077b/14
b.- ışda 074b/30
b.- ma 059a/13, 076a/24
b.- madı 002a/1
b.- madıñ 015b/13
b.- mağay 064a/7
b.- mağıl 029b/14
b.- masa 028b/9
b.- tım 008b/11
- bāk:** (Far.) korku
b. 040b/4
- bākī:** (Ar.) sonsuz
b. 003b/11
- bāl:** (Far.) kanat
řāne-i b.- ı hümā 044b/10
b.- ı řāhindur 010b/4
b. 006a/18
b.+ iñdin 072a/18
- bālā:** (Far.) yüksek, yüce
b. 002b/4
serv-ı b.+ mı 070b/18
- bala:** (T.) yavru, çocuk
řāhib-kırān b.+ sı 075a/35
- bālīn:** (Far.) yastık
b.+ i 025a/10
- bar:** (T.) var, mevcut
b. 002a/5, 012a/11, 015a/6,
018b/15, 024a/14, 025a/1, 025a/4,
029b/4,
045a/1, 045a/2, 045a/4, 045a/6,
045a/8, 045a/10, 045a/12, 045a/14,
045a/16,
046a/3, 049a/4, 049b/7, 054a/13,
054b/7, 062b/1, 062b/2, 062b/4, 062b/6,
062b/8, 062b/10, 062b/12,
062b/14, 074a/46, 075a/4, 075a/46,
076a/30, 076b/28,
077a/27, 077a/31, 077a/32,
077a/33, 077a/34, 079a/33, 079b/161,
080a/12, 080a/49,
080a/57
b.+ dur 032b/7, 036b/2, 038b/1,
065b/18, 075a/30
b.+ ı 028b/4
- bar -:** (T.) var-, git-
b.- adur 080b/36
b.- ay 077a/12
- b.- dı 005b/13, 016b/6, 025a/10,
069b/9, 077b/4, 080b/27
b.- dım 017b/2
b.- dıñ 039a/1, 052a/1,
079b/115, 079b/71, 079b/81
b.- ğıl 012a/13, 019b/12
b.- ıb 069b/1
b.- mağım 023b/3
b.- sañ 017b/8
- bār:** (Far.) yük, üzüntü
b.- ı emānetni 057a/3
b.- ı miñnet 080b/51
b.+ ım 075a/42
- barça:** (T.) bütün, hep
b. 015b/9, 021b/9, 024a/5,
028b/1, 028b/2, 028b/4, 028b/6, 028b/8,
028b/10, 028b/12, 028b/14,
037b/8, 040a/11, 043a/15, 044a/5,
065b/9, 069b/2,
070a/27, 074b/37, 079b/118,
079b/21, 080b/71
b.+ mı 021a/10
b.+ sıdur 079b/78
- bārgāh:** (Far.) padişah otağı
b.+ ide 071a/10
- barıca:** (T.) hepsi, var olduğu kadar
b. 010a/22, 062a/17
- bārī:** (Ar.) Allah, yaratan
b. 010b/2, 041a/1
- barlıg:** (T.) varlık
b.+ ın 027a/11
- barmağ:** (T.) parmak
b.+ ım 074b/19
b.+ ımı 040b/5
- bārver:** (Far.) verimli
b. 076b/8
- başiret:** (Ar.) göz açıklığı
b. 060b/9
- baş:** (T.) baş, kafa
b. çekmeğini 073b/12
b. çekti 074b/18
b. 001a/17, 002b/11, 042b/3,
048b/5, 053b/7, 060a/6, 060b/7,
060b/15,
061a/20, 074a/20, 076b/59
b.+ dın 010a/24, 029a/14,
042b/6, 069a/7, 074b/38
b.+ ıda 002a/10, 015a/8

b.+ ıdağı 034b/2
 b.+ ıdın 071b/2, 071b/3
 b.+ ığa 002b/10
 b.+ ım 038a/14, 054b/10,
 066a/6, 077b/23, 079b/25, 079b/35
 dūd-ı b.+ ım 069a/3
 b.+ ıma 008b/9, 013a/5, 020a/5,
 067b/7
 b.+ ımda 001b/4, 047a/4
 b.+ ımdın 071a/4
 b.+ ımga 047a/14
 b.+ ımga 052b/7, 074b/29,
 074b/30, 079b/114, 079b/130,
 079b/145, 079b/16, 079b/163,
 079b/179, 079b/32, 079b/48,
 079b/64, 079b/80, 079b/96
 b.+ ımı 067a/10
 b.+ ımızdın 063b/10
 b.+ ımmı 023b/11, 040b/3,
 073a/14, 079b/149
 b.+ ıñ 015b/12
 b.+ ıñdın 071b/8
başak: (T.) ok
 b. 074b/14
başkar-: (T.) başar-
 b. 071a/8
başla -: (T) başla-
 b.- p 067a/7
bat - (T.) bat-
 b.- tı 070b/16
baḥhā: (ö.a.) Mekke-i Mükerrime
 b. 003b/6
bāvefālīg: (Far.+Ar.+T.) vefalık
 b.+ ımga 080a/32
baykarā: (ö.a.) Sultan Hüseyin Baykara
 b. 008a/4
bayram: (T.) bayram
 b. 071b/10
bāz: (Far.) açma
 b. eylegeç 031a/10
bāzār: (Far.) pazar, çarşı
 b.+ ı 069a/4
 b.+ ide 010a/6
be: (Far.) 1. kelimelere -e halini
 verir. 2. - e kadar
 b. 044b/4, 077b/44

becāy: (Far.) yerinde
 b.- i şerbet 024a/12
bed: (Far.) fena
 nergis-i b. 058a/4
bedh'ā: (Far.) her şeyin fenalığını
 isteyen
 b.+ larniñ 074b/37
 b.+ lar 076a/18
bedmihr: (Far.) iyilik istemeyen
 b.+ liğ 038b/9
bedr: (Ar.) dolunay
 b.- ı tābān 006b/7, 080b/22
 b.- i tābān 079b/159
beğāyet: (Far.+A.) son derece
 b. 076a/1
behāne: (T.) behane, sebep
 b.- i şeyḥ 038a/4
 b. 080a/52
beḥayr: (Far. +Ar.) hayır ile
 b. 072a/2, 079b/160
behreperver: (Far.) hisse, nasip besleyen
 b. 080b/64
beḳā: (Ar.) ebedilik
 b.- i 'ömrini 010a/20
 b.- i devlet-i sultān 068a/11
bél: (T.) bel
 b. 007b/5
 b.+ in 006a/12
 b.+ ini 027a/11
belā: (Ar.) gam, keder, sıkıntı
 b. kıldı 067b/12
 b. 074b/30
 dām-ı b. 002a/16
 ḥalka-ı dām-i b. 008b/8
 hedef-i tır-i b. 003b/14
 sergeşte-i deşt-i b. 067b/6
 ašüb-i b.+ dur 011a/9
 b.+ ğa 074b/22
 b.+ lardın 068a/1
 b.+ nı 078b/10
 b.+ sidin 059a/12
 b.+ sidür 075b/27
 b.+ siğa 080b/16
beled: (Ar.) memleket

- b. 041b/8
- belī:** (Far.) evet
b. 037a/5
- belkīs:** (ö.a.) Efsanevi Saba ülkesi kraliçesi
b. 044b/6
- belki:** (Far.) belki
b. 032b/4, 054a/2, 063b/2
- benātü^c l-na^c ş:** (Ar.) naaş kızları
b. 071a/9
- bend:** (Far.) bağlama, düğüm
b.- i emīr-i devrān 062a/4
b.- i ğamdın 019b/3
b.- i niqābiñe 073a/12
b. étib 011a/5
b. éttim 006a/15
b. kıılır 072a/9
b. 052b/9
b.+ im 052b/9
- bende:** (Far.) kul, köle
b.- i fermān 073b/11
b.+ ge 023b/4
b.+ lerniñ 015b/10
b.+ liğın 023b/13
b.+ si 057b/13
- bér -** (T.) ver-
b. 029b/5, 040a/23
b.- di 003b/8, 023a/18, 039a/12,
039b/1, 039b/2, 039b/4, 039b/6, 039b/8,
039b/10, 039b/12, 039b/14,
040a/2, 076a/11, 076b/12
haber b.- di 076b/40
su b.- dim 006a/3
b.- diñ 070a/14
b.- ey 013a/1, 049a/11, 073a/2
cān b.- eyin 011b/8
b.- gen 073a/10
b.- gey 076b/39
b.- ğil 058a/12
b.- ibdür 079b/154
b.- ib 022a/16, 062b/10,
079b/103, 079b/104, 079b/107
b.- me 012a/14, 019a/4, 046a/13
b.- medi 038b/8
cān b.- meğ 026a/11
b.- mengiz 022a/1
b.- mesün 027a/10
b.- ür 038a/11
- ber:** (Ar.) toprak
- b.+ de 076b/44
- berāber:** (Far.) birlikte
b. 022a/5, 027b/9, 073b/5
- berbād:** (Far.) perişan, harap
b. eyledim 057b/4
b. eylerem 056b/4
b. kıılay 074a/2
b. 039a/12, 039b/7, 040a/2,
079a/3
- berceste:** (Far.) sağlam
b.+ dūr 013a/7
mısrā^c -i b.+ dūr 021b/4
- berehmen:** (Far.) Bırahman
b. 034a/16
- berg:** (Far.) yaprak
b.- i gül 030b/5
b. 059a/16, 074a/38
b.+ i 042b/8
b.+ idin 011a/8, 060b/5
b.+ ini 030a/4
- bergeşte:** (Far.) talihi ters dönmüş
b. 041b/6
- berhürdār:** (Far.) mesut, talihli
b. kııl 010a/8
b. 075b/22
- beri:** (T.) beri, öte
b. 004a/13, 054b/10
- berķ:** (Ar.) şimşek, kıvılcım
b.- i ^c ışķ 019b/15
çerāğ-i b.+ i 047b/8
- berķarār:** (Far. +Ar.) kararlı
b. olğay 008a/13
- berpā:** (Far.) ayakta, ayak üzerinde
b. kıılmadı 055b/10
b. 012b/11, 031a/6
- berpāy:** (Far.) ayak üzerinde
b. kııl 030a/13
b. 038b/13
- bes:** (Far.) çok fazla, yeter
b. 037a/8, 040a/30, 044a/10,
047b/1, 047b/2, 047b/4, 047b/6, 047b/8,
047b/10, 047b/12, 047b/14,
049b/15, 077a/13, 010b/5, 034a/10,
078a/4, 079b/3
b.+ dūr 001a/5, 050a/8

- b.+ ki 018b/11
- besāt:** (Ar.) düz yer
b. 040b/12
- besī:** (Far.) pek çok
b. 044a/3, 051a/6, 051a/14,
066a/8, 072b/15, 074b/31
- beşāret:** (Ar.) müjde
b. 017b/9, 068b/6, 076b/25
b.+ i 074a/9
- beyābān:** (Far.) kır, çöl
b. 071b/12, 078a/20
b.+ de 006b/10
b.+ ıda 054b/2
b.+ lar 074b/1
- beyān:** (Ar.) anlatma
b. étib 024b/12
b. étsem 006b/10
b. eyleyin 079b/131
b. kılay 076a/29
- beyik:** (T.) büyük
b.+ rağ 079b/19
- beyt:** (Ar.) beyit
b.+ i 070a/28
- beytü'l-ahzān:** (Ar.) kederler evi
b.+ i 071a/12
b.+ ımğa 045b/2
- beżā' at:** (Ar.) kapital
b. 026a/7
- bezm:** (Far.) topluluk, içkili meclis
b.- i ğam 072b/6
b.- i rihlet 075a/17
b.- i vaşlın 072b/13
b.- i vişālı 055a/10
b.- i 'işret 009a/7, 065a/13
kânün-i b.- i 'işret 076a/4
b.- i devlet 076a/26
şem^c-i b.- i ħazret-i sultān
076b/62
b.- i ihsānında 008a/9
b.- i şāhānım 078a/9
mahrem-i b.- i vişāl 080b/24
b. 047b/3
b.+ i 074a/26
b.+ ide 001a/3, 024a/5, 042b/5,
044b/4, 070a/16, 076b/57, 077a/9,
077a/34,
079b/27
b.+ idedür 065a/1
- b.+ ini 065a/5, 069a/2
- bezl:** (Ar.) saçma
b. 025b/14
- bī-'aded:** (Far.+Ar.) sayısız
b. 037b/2
- bī-ārāmlıĝ:** (Far.+T.) huzursuzluk
b. 025b/5
- bī-beķā:** (Far.+Ar.) baki olmayan
b.+ dur 040a/4, 075a/50
- bī-berg:** (Far.) yapraksız
b. 080b/8
- bīcā:** (Far.) yersiz
b. 043a/5
- bī-çāre:** (Far.) çaresiz
b. 074b/25
b.+ dür 080b/37
b.+ ler 076a/15
- bī-çün:** (Far.) eşsiz
ĥālīķ-i b. 078b/6
- bī-dād:** (Far.) zulüm, işkence
b.- i muĥabbet 067b/14
b. eyledim 057b/8
b. kılay 074a/45
b. kılurmⁿ 078b/19
b. 040a/30, 056b/10, 057b/8,
060b/13, 061b/9, 074a/45, 078b/19,
078b/26
b.+ idin 008b/1
- bī-dādliĝ:** (Far.+T.) adaletsizlik
b. 068a/3
- bīdār:** (Far.) uyanık
b.- i muĥabbet 025a/4
b. kıl 010a/1
b. 005a/4
- bīdārliĝ:** (Far.+T.) uyanıklık
b.+ imde 080a/23
- bī-derd:** (Far.) dertsiz, kedersiz
b. 053b/5
b.+ leriñ 024b/3
- bī-dermān:** (Far.) dermansız
derd-i b.+ e 067a/4
- bī-dest ü pā:** (Far.) el ayaksız
b. 031a/3, 005a/1

bī-devā: (Far.) devasız
b. 080b/41
derd-i b.+ niñ 075a/4
derd-i b.+ sidin 059a/14

bī-dil: (Far.) gönülsüz
b.+ ni 049b/1

bī-ğam: (Far. +Ar.) üzüntüsüz
b. 072b/14

bī-gāne: (Far.) yabancı
b. boldı 041b/2
b. 021a/4, 057a/1, 067b/10,
077a/1
b.+ din 017a/12, 021a/3

bī-gāneliğ: (Far. +T.) yabancılık
b. 021b/9

bī-gümān: (Far.) şüphesiz
b. 035b/12

bī-günāh: (Far.) sucsuzluk
tıfl-ı b.+ imde 065b/20

bī-haber: (Far. +Ar.) habersiz
b. 020a/1
b.+ dür 080b/81

bī-hadd: (Far. +Ar.) sınırsız
b. 048b/8, 071a/17, 080b/1

bī-ḥamdi 'llāh: (Ar.) Allah'a şükür olsun
b. 002a/3

bī-ḥān u mān: (Far.) evsiz
b. 075b/5

bī-ḥayā: (Far. +Ar.) uutanmaz
b.+ lardın 068a/6

bī-ḥod: (Far.) kendinden geçmiş
b. bolıb 045b/5
b. 014b/3, 032b/10, 077a/2,
079b/146, 079a/52

bī-hūde: (Far.) beyhude, boşuna
b. 012a/14, 022a/4, 027b/4

bī-ḥurd u ḥ'āb: (Far.) yiyeceksiz
uykusuz
b. 011b/10

bī-hūş: (Far.) şaşkın
b. 066b/11, 080b/27

bihzād: (Far.) 1.soyu güzel 2. Ünlü
ressam ve minatürcü
b. eylerem 056b/8
b. 074a/63
kelk-i b. 056a/12

bī-iḥtiyār: (Far.) istemeden
b. 049a/4, 049b/8, 079b/5,
080b/12
nāle-i b.+ ım 045a/12

bī-intihā: (Far. +Ar.) sonsuz
b. 008b/12

bī-i' tibār: (Far. +Ar.) itibarsız
b. 049b/16

bī-kār: (Far.) işsiz
b. 017b/10

bī-ḳarār: (Far. +Ar.) kararsız
b. olsa 066a/3
b. 019b/17, 049a/2, 080b/11

bī-kerān: (Far.) uçsuz bucaksız
deryā-i b.+ din 032a/14

bī-kerāne: (Far.) sınırsız
baḥr-i ḥayālāt-ı b.- i şeyḥ 038a/6

bī-kes: (Far.) kimsesiz
b.+ lik 077a/3

bil -: (T.) bil-
b. 017a/7, 034b/13
b.- di 031a/10, 031a/13, 041b/11
b.- diler 027a/5
b.- gey 074a/62
b.- indürdi 079a/45
b.- me 066a/7
ḡanimet b.- medi 030b/13
b.- medim 075b/31, 075b/32,
075b/33, 075b/34, 077b/4
b.- megen 080b/55
b.- mem 067b/12
b.- m'n 055b/9
b.- men 075a/6
b.- mes 079a/29
b.- mey 080b/84
b.- meydür 079a/50
b.- meyin 075b/39
b.- sun 041a/9

bile: (T.) ile, birlikte

b. 003a/8, 003b/13, 005b/13, 009b/4, 009b/6, 010a/24, 014b/12, 018a/8,
 022a/5, 022b/8, 023a/2, 023a/18, 025a/14, 027b/1, 027b/7, 027b/12, 028b/3,
 031b/2, 032a/3, 034a/8, 034a/15, 034b/7, 036b/9, 037a/6, 037b/5, 037b/11,
 038a/7, 040a/29, 043b/2, 047b/10, 050b/6, 052a/3, 052a/5, 054a/9, 058b/1,
 060a/7, 062a/7, 062a/15, 066b/13, 068a/13, 070a/9, 073a/10, 074a/12, 074a/32,
 074a/43, 076a/11, 076a/21, 077a/3, 077a/35, 079b/105, 079b/49, 079b/50, 079b/52,
 079b/54, 079b/56, 079b/58, 079b/60, 079b/62, 079b/73, 080a/22, 080a/39, 080a/64,
 080b/4, 080b/8, 080b/82

bilen: (T.) ile, birlikte, bile
 b. 017b/4, 054b/12, 061b/3, 064b/1, 066b/15

bīm: (Far.) korku
 b.+ ide 060a/10

bī-ma' nī: (Far. +Ar.) anlamsız
 b. 074b/37

bī-mār: (Far.) hasta
 b.- i ğam-ı ' ışık 023a/3
 b.- i muhabbet 025a/11
 b. 034a/4, 074b/3, 077a/16
 nergis-i b.+ iñ 064a/4
 b.+ lar 069a/9
 b.+ larnı 073a/5
 b.+ m'n 060b/6, 063a/2

bī-mārlıĝ: (Far. +T.) hastalık
 b. 034a/3

bī-miṣāl: (Far. +Ar.) eşsiz
 cemāl-i b.+ iñ 001b/11

bī-mürüvvet: (Far. +Ar.) mürüvvetsiz
 b. 015b/13
 çerh-i b. 065b/19
 sipihr-i b. 054a/7
 sipihr-i b. 079a/6, 079a/14, 079a/22, 079a/30, 079a/38, 079a/46, 079a/54
 b.+ dūr 006a/11

binā: (Ar.) bina, yapı
 b. boldı 008a/14
 b. kıl 008b/14
 b. 078b/6
 b.+ nı 019b/7
 b.+ sı 032b/7
 b.+ sını 025a/8

bī-nām: (Far.) adsız
 b. 078b/34

bināĝūṣ: (Far.) kulak tozu
 b.+ iñ 034a/10

bī-nevā: (Far.) çaresiz, zavallı
 b. 021b/2, 056a/4, 077a/38, 077a/45, 079b/97
 b.+ dur 001b/13
 b.+ lar 050b/12
 b.+ larĝa 074a/52, 077b/41
 b.+ larmız 019a/5
 b.+ m'n 030b/9, 077b/22, 080a/9, 080a/29, 080b/49
 b.+ nı 015a/7

bī-nevālīĝ: (Far. +T.) çaresizlik
 b.+ ımgā 080a/30

bī-nevālīk: (Far. +T.) çaresizlik, muhtaçlık
 b. 017b/17

bī-nihāyet: (Far. +T.) sürekli, sonsuz
 b. 080b/34
 b.+ dur 016b/9

bī-niyāz: (Far.) yakarmasız
 b. 070a/15

bī-pā ü ser: (Far.) başsız ayaksız, sefil ve perişan
 b. étte 078b/14
 b. 074b/1

bī-pāyān: (Far.) sonsuz
 endüh-i b.+ e 067a/6
 endüh-i b.+ ıdın 061b/8
 endüh-i b.+ ıdın 061b/10

bī-perde: (Far.) perdesiz
 b. 015b/3

bir: (T.) bir, bir defe
 b. 001a/9, 002b/10, 005a/3, 005a/5, 006b/6, 007a/4, 007a/5, 007a/14,

009a/2, 009a/14, 010a/6, 010a/8,
012a/8, 015b/13, 017b/6, 019a/12,
019b/3,
019b/14, 020a/11, 021a/4,
021a/8, 021b/11, 022a/6, 023a/2,
023a/6, 023a/16,
025a/4, 025b/2, 029b/15, 030a/2,
030a/10, 032a/6, 032b/5, 036b/6,
038a/7,
038a/13, 042b/14, 044b/6,
046a/3, 046a/8, 047a/8, 047b/14,
048a/7, 050b/1,
051b/7, 052a/1, 052a/4, 053a/11,
053b/13, 054a/5, 054b/2, 055a/2,
055b/5,
055b/12, 056a/2, 056a/3, 056a/5,
056a/14, 056b/4, 056b/5, 058a/8,
058a/10,
058b/11, 059a/3, 061b/6,
062a/18, 062b/1, 063b/4, 064b/7,
065a/3, 065b/3,
065b/8, 066b/11, 066b/16,
067a/10, 067a/12, 071a/2, 071a/13,
072a/8, 074a/2,
074a/16, 074a/40, 074a/61,
074b/30, 075a/36, 075b/1, 075b/37,
076a/30, 076b/26,
077b/26, 079a/51, 080a/44,
080b/32, 080b/40, 080b/63, 080b/64,
080b/94
b.+ i 077b/28
b.+ ini 022a/13, 074a/30
b.+ ni 043b/12

bī-rahm: (Far. +T.) acımasız
b. 005b/10
kāfir-i b. 065a/11
b.+ dur 079a/53

birbiri: (T.) her biri
b.+ din 030a/4, 041b/2, 043b/4
b.+ ge 013a/12, 037a/5
b.+ ğa 018a/9

birdem: (T.) bir an
b. 003a/6, 004a/20, 010b/14,
017b/1, 055a/8, 063b/4, 073a/12,
080a/31
b.+ de 031a/11

birev: (T.) her biri, birisi
b. 025a/7, 062a/20, 073b/6
b.+ ğe 073b/4
b.+ ni 043b/12

biri: (T.) biri, -den biri

b. 010a/27, 016b/10, 022a/12,
023a/15, 026b/7, 062a/8, 068a/1,
068a/2,
068a/4, 068a/6, 068a/8, 068a/10,
068a/12, 068a/14, 068a/16
b. (Far. +T.) ge 079b/155

birin: (T.) birer
b. 006b/4

birle: (T.) ile, birlikte
b. 002b/7, 004b/18, 006a/3,
008a/8, 009a/8, 009b/7, 009b/17,
010a/16,
010b/13, 011a/11, 012a/1,
012b/10, 013b/1, 014b/2, 014b/13,
014b/14, 015a/5,
015a/9, 015b/2, 016a/5, 017b/5,
017b/15, 017b/18, 019b/11, 019b/17,
022b/11,
024a/3, 028a/5, 028b/5, 030a/10,
030a/14, 030b/11, 031a/7, 034a/2,
035b/10,
036a/9, 037a/5, 038b/5, 040a/5,
040a/8, 040a/15, 040a/23, 040a/24,
040b/1,
043a/11, 044a/4, 045b/2, 047a/5,
047b/6, 049a/11, 054b/8, 056b/13,
058a/10,
058b/5, 058b/15, 059b/14,
060a/5, 060a/12, 060b/13, 060b/17,
066a/11, 066b/5,
069a/6, 070a/5, 070a/29, 070b/5,
071b/18, 074a/8, 074a/56, 074a/57,
074b/4,
074b/5, 074b/14, 074b/31,
074b/32, 074b/33, 074b/34, 075a/5,
075a/8, 075a/10,
075a/33, 075a/41, 075b/21,
075b/36, 076a/9, 076a/28, 076b/43,
076b/51, 077a/33,
077b/37, 078b/35, 079b/8,
079b/17, 079b/28, 079b/39, 079b/93,
080a/4

birlen: (T.) birlikte
b. 005b/5

bī-rūy: (Far.) yüz­süz
tā' at-ı b. 046b/8

bī-şabr: (Far. +Ar.) sabırsız
b. 048a/2

bī-şabrlıg: (Far.+Ar.+T.) sabırsızlık
b. 006a/9

bī-şafā: (Far.+Ar.) sefasız

- b. 063a/9
- bī-sāmān:** (Far.) parasız, çaresiz
b. bolub 016a/1
b.+ ları 065b/17
- bī-sebeb:** (Far.+Ar.) sebepsiz
b. 013a/14, 028a/8
- bī-ser:** (Far.) dağınık
b. 067a/8
- bī-ser ü pā:** (Far.) perişan, başsız
ayaksız
b. 034a/13
- bī-ser u sāmān:** (Far.) başsız, düzensiz
b. 077a/39
- bismi 'llāh:** (Ar.) Allah'ın adıyla
b.+ idür 001b/6
- bī-sütün:** (ö.a.) Ferhad'ın
sevgilisi Şirin için deldiği dağ
b. 030a/5
b.+ dur 057b/17
- bisyār:** (Far.) çok
b. kıl 010a/20
b. 027a/2, 029b/6, 040a/18,
078b/24, 079b/14
- bişik:** (T.) beşik
b. 068b/7
- bī-tāb:** (Far.) yorgun
b. 015a/3
- bī-taḥammül:** (Far.+Ar.) tahammülsüz
b. 001b/19
- bī-tākat:** (Far.+Ar.) takatsiz
b.+ lığı 043a/6
- bī-vaṭan:** (Far.+Ar.) yurtsuz
b. 018a/5
- bī-vefā:** (Far.+Ar.) vefasız, hayırsız
b. 048a/04, 048a/05, 079b/71
cihān-ı b.+ dın 079a/28
b.+ dur 028b/1, 048a/4, 077a/41,
080b/5
zāl-ı b.+ dur 040a/7
b.+ lar 011a/13
- bī-vefālīg:** (Far.+Ar.+T.) vefasızlık
- b. eyledi 007a/12
- biz:** (T.) biz 1.kişi çokluk zamiri
b.+ ge 019a/6
b.+ ni 015b/8, 052a/2
- bī-zevāl:** (Far.+A.) sonu olmayan
b. 076b/36, 079b/157
āftāb-ı b.+ iñni 062b/6
- bol -:** (T.) bol-
b. 019a/12, 020a/12, 026a/8,
076a/22, 076a/23, 076a/24, 078b/30,
078b/31,
078b/32, 078b/33, 078b/34,
078b/35, 006a/14
b.- an 001a/14
b.- ar 062a/10
b.- ay 015b/11
b.- dı 002a/3, 002a/16, 003b/14,
003b/18, 004a/7, 004b/7, 006a/2,
007a/10,
009a/2, 009a/11, 013b/7, 013b/9,
013b/10, 014b/11, 016a/12, 018b/2,
018b/8,
018b/10, 018b/13, 019b/4,
021b/5, 021b/10, 024a/8, 026b/4,
028a/6, 033a/13,
035b/6, 037b/5, 040b/2, 042b/2,
045a/10, 049a/14, 049b/12, 051b/14,
054a/17,
054b/1, 054b/13, 055b/13,
058a/7, 061a/11, 062a/6, 062a/14,
063a/6, 064b/11,
065a/17, 065b/15, 068b/12,
069b/8, 071a/11, 072b/1, 074a/33,
074b/4, 076b/7,
076b/26, 076b/55, 076b/56,
076b/57, 076b/58, 077a/1, 077b/38,
079a/3, 079b/127,
079b/147, 079b/151, 079b/173,
079b/34, 079b/56, 080a/15, 080a/27,
080b/21, 080b/22
biğāne b.- dı 041b/2
binā b.- dı 008a/14
dāğ b.- dı 009a/9
ḥazān b.- dı 077b/8
ḳan b.- dı 018b/11, 070b/7
ḳaraṅgu b.- dı 070a/8, 074b/17
münevver b.- dı 076b/22
peydā b.- dı 006a/6, 037a/3,
076b/1, 076b/41
rüsivā b.- dı 009a/6
sāz b.- dı 076a/4
tamām b.- dı 053a/8
tāze b.- dı 076b/18

telh b.- dı 036a/1, 036a/2,
 036a/4, 036a/6, 036a/8, 036a/10,
 036a/12, 036a/14
 vâkı^c b.- dı 069b/1
 b.- dim 021b/12, 040a/22,
 046a/5
 b.- dñ 032a/9
 b.- dıyu 040b/14
 b.- ğaç 029a/3, 078a/21
 cüdâ b.- ğaç 067a/9
 b.- ğalı 009b/9
 b.- ğan 064b/12, 074b/9
 ħıre b.- ğan 003b/8
 b.- ğay 009b/7, 020a/11,
 035b/18, 038b/6, 062a/17, 076b/37,
 076b/44, 077a/26,
 077b/35
 hezâr b.- ğay 076a/17
 ħâr b.- ğay 076a/18
 yâr b.- ğay 076a/16
 zâr b.- ğay 076a/19
 b.- ğaylar 062a/9
 b.- ğıl 032a/7
 b.- ğu 077b/24
 b.- ğunça 060a/6, 060b/7
 b.- ğusı 002b/5, 076b/30,
 076b/31, 076b/32, 076b/33, 079b/42,
 079b/90
 b.- ğusıdur 050b/11, 051b/2
 b.- ibsın 025b/9
 b.- ib 053b/11
 bihöd b.- ib 045b/5
 kıan b.- ib 042b/8
 zâhir b.- ib 068b/10
 b.- ma 001b/19, 021a/11,
 028b/3, 033b/3, 075a/49
 ğâfil b.- ma 040b/9
 b.- mabdur 076b/53
 b.- madı 009b/6, 009b/18,
 029a/8, 053b/13, 057a/4, 069a/12,
 070b/7, 077a/23,
 079a/4, 080b/61, 080b/64,
 080b/65
 âhır b.- madı 067a/5
 kem b.- madı 002a/18
 münevver b.- madı 080b/62
 müyesser b.- madı 080b/59
 râm b.- madı 072a/11
 yâver b.- madı 080b/60
 b.- madım 048a/5, 048a/7
 b.- mağay 006a/16, 016b/10
 peydâ b.- mağay 046a/10
 b.- mağıl 019a/13, 025a/13,
 032b/9
 b.- mamışdım 061b/14
 b.- mas 013b/6, 032a/3, 047a/2,
 047a/3, 047a/5, 047a/7, 047a/9,
 047a/11,

047a/13, 047a/15, 080a/62
 b.- masa 003b/5, 011b/8,
 013b/11, 018a/6, 028b/7, 028b/13,
 075a/46, 075a/47,
 080a/17
 b.- masın 063b/1
 b.- masun 059b/3, 062a/18,
 063b/2, 063b/4, 063b/6, 063b/8,
 063b/10, 080b/96
 ħāk b.- may 064a/6
 lâl b.- may 064a/5
 rüsvâ b.- may 004b/13
 b.- maydur 012a/12
 b.- mayın 077a/29
 b.- mdı 080b/63
 b.- miş 001a/11, 005a/2,
 006a/18, 035b/14, 054a/4, 071a/5,
 075a/12
 tıre b.- miş 033a/10
 b.- mişam 011b/9, 056a/9,
 065a/11, 075b/5, 077b/20
 b.- mişmın 022a/7
 b.- muşdur 052b/9
 b.- sa 003b/11, 007b/14, 009b/8,
 012b/13, 013b/4, 014b/17, 019a/2,
 019a/7,
 023a/5, 023a/7, 023a/9, 023a/15,
 027a/6, 027b/9, 030a/9, 034a/8, 035a/1,
 040b/4, 064b/16, 065b/14,
 065b/22, 075a/10, 076a/19
 peydâ b.- sa 006a/4
 b.- sa 048a/04
 b.- salar 065b/2
 b.- sam 010a/11, 041b/3,
 080b/55
 b.- sañ 021a/7
 b.- sın 018a/10, 026a/3
 b.- sun 018a/2, 018a/8
 b.- ub 013a/8, 052b/13, 069a/7,
 074b/3, 076a/17, 077a/36, 077a/37,
 077a/38,
 077a/39, 079a/18, 079a/29,
 079a/52, 079b/150, 079b/69
 bisâmân b.- ub 016a/1
 devrân b.- ub 016a/12
 giriftâr b.- ub 009b/3
 ħayrân b.- ub 016a/4
 ħicrân b.- ub 016a/8
 kıan b.- ub 016a/6
 mihmân b.- ub 016a/2
 pinhân b.- ub 016a/10
 b.- ubdur 035a/13, 044b/7
 peydâ b.- ubdur 001b/22
 b.- ubmén 057a/1
 b.- ur 004b/2, 005b/10, 006a/10,
 006b/6, 014b/12, 014b/14, 016b/14,
 017a/6,

022a/8, 029a/4, 029a/14, 034a/5,
035b/4, 035b/16, 038b/12, 040a/24,
079b/159

kan b.- ur 072b/9
peydâ b.- ur 006b/10

bol: (T.) bu, şu
b. 010a/10, 069a/5, 076a/21,
076a/26

borç: (T.) borç
b.+ ina 076b/24

bostân: (Far.) bostan, sebze bahçesi
b. 076a/27, 076b/27
‘azm-i rāh-i b. 024b/10
b.+ dın 032a/2, 032b/12, 057a/8
b.+ dur 024b/9, 079b/68
b.+ ı 070b/20
b.+ ım 036a/10

boy: (T.) boy, vücut
b.+ lıgım 002b/1

boyun: (T.) boyun
b.+ ıda 010b/6
b.+ ima 010a/10
b.+ imda 014a/2, 057b/11
b.+ ın 014a/3

boz -: (T.) boz-, kır-
b.- dı 018b/1, 054a/10

bozuk: (T.) bozuk
b. 069a/10

bozul -: (T.) bozul-
b.- dı 046a/9

bölek: (T.) nasip, pay
b. 077b/45, 077b/46, 077b/47,
077b/48, 079a/34

böyle: (T.) böyle
b. 015b/9, 022a/7, 034a/1,
042b/13, 043a/14, 058b/12, 062b/7,
063b/6,
066a/7

bu: (T.) bu
b. 001a/6, 001a/10, 001b/21,
002a/9, 002a/18, 002b/11, 003a/12,
003a/14,
003a/18, 003b/16, 004a/17,
004b/4, 005a/12, 006a/1, 006a/4,
006a/14, 008b/15,

009b/15, 010a/22, 011b/15,
012b/6, 014a/8, 014a/10, 014a/12,
014b/10, 014b/14,

015a/1, 015a/10, 016b/11,
017a/4, 017a/6, 017b/9, 018b/2, 019b/7,
020a/4,

021b/14, 022a/11, 022a/15,
022b/7, 022b/14, 023a/12, 023a/14,
026a/9, 027a/8,

027b/8, 027b/11, 027b/12,
027b/13, 028a/12, 028a/14, 028b/1,
031a/7, 036a/7,

036b/11, 037a/2, 037a/10,
037b/6, 037b/14, 040a/26, 040b/6,
040b/12, 042a/1,

042b/4, 043a/14, 044a/13,
046a/12, 046a/14, 047a/5, 047a/12,
047b/3, 051a/10,

052a/11, 052b/14, 052b/16,
053a/3, 053a/4, 054a/6, 054a/16,
054a/18, 054b/5,

054b/8, 055a/9, 055b/5, 057a/16,
058b/16, 060a/4, 061a/5, 062a/17,
062a/19,

063b/9, 065b/14, 066a/8, 067a/8,
070b/1, 070b/20, 070b/22, 071a/4,
071a/8,

071a/16, 071a/18, 072b/8,
073b/2, 074a/10, 074a/14, 074a/18,
074a/23, 074a/53,

075a/4, 075a/14, 075a/19,
075a/36, 075a/39, 075a/54, 075a/55,
076a/4, 076a/27,

077a/41, 077b/15, 077b/24,
077b/30, 077b/40, 078a/10, 079a/25,
079b/102, 079b/112,

079b/154, 079b/159, 079b/176,
079b/36, 079b/40, 079b/41, 079b/74,
079b/78, 079b/94,

080a/5, 080a/20, 080a/24,
080a/28, 080a/30, 080a/41, 080a/49,
080a/62, 080b/17,

080b/26, 080b/37, 080b/43,
080b/75, 080b/82

b.+ dur 014a/4, 017a/8, 031b/11
b.+ lar 079b/141
b.+ lardın 079b/109
b.+ larsız 062a/18

bukün: (T.) bugün
b. 017a/3, 055a/8, 055a/10,
068a/15, 074b/38, 009a/17, 028a/08

bulut: (T.) bulut
b. 022b/6
b.+ lar 009a/18

burüt: (Far.) bıyık

- b. 022b/10
- būy:** (Far.) koku
b.- ı vefā 080b/90
b. 070b/20
- buyur -:** (T.) buyur-
b.- miş 004b/3
- bükül -:** (T.) eğil-
b.- di 079b/175
- bülbül:** (Ar) bülbül
b.- i dil 064a/1
b. 017b/17, 018b/17, 019b/10,
027a/3, 035b/3, 045b/11, 048b/10,
059b/11,
059b/12, 074a/38, 076b/58,
079a/48, 080a/43, 080a/45, 080a/51
hevā-i b. 059a/16
b.+ e 063b/3
b.+ i 043b/7
b.+ idurm 'n 056b/2
b.+ idür 046b/11
b.+ isin 024b/5
b.+ ler 076b/51
b.+ ni 040a/26, 080b/8
- bülend:** (Far.) yüksek
b. étdi 070a/17
b. 022a/17, 042b/5, 068a/10,
075a/12
mîr-i b. 076a/6
sulţān-ı b. 080a/54
- bünyād:** (Far.) temel, esas
b. ét 019b/15
b. eyledim 021b/7, 054a/9
b. eylerem 056a/14
b. kılay 074a/30
b. kıldı 010a/29
b. 040a/4
b.+ ını 014b/9, 056a/2, 057b/4
b.+ ini 080b/95
- bürhān:** (Ar.) delil, sebep
b. 007a/10
b.+ i 041a/2
- bürke:** (Ar.) yüz örtüsü
b.- i zerrin 034b/9
- büt:** (Far.) puğ, güzel
b.- ı zerrin 011b/2
b.- i mevzūn 041a/12
b.- i peymān 011b/17
b.+ ni 074b/21
- büt -:** (T.) kapan-
b.- mes 075a/5
- c' ad:** (Ar.) kıvrıkcık saç
c.- ı müşkin 006b/4
- cādū:** (Far.) büyücü
çeşm-i c.- i bādām 005b/8
- cāh:** (Ar.) itibar, makam
c. 079b/103, 079b/104
āsmān-ı c. 058b/14
teklif-i c. 015a/7
c.+ imde 065b/1
- cām:** (Far.) cam, şarap kadehi
c.- ı lālegūn 047b/6
c.- ı mey 004b/10, 074a/26
c.- ı muḥabbetni 004b/17
c.- ı şahbādın 060b/18
c.- ı serşār 019a/6
c.- ı vişālının 012a/5, 036a/3
c.- i mey 020b/7
c.- i meydür 011a/2
c.- i muḥabbet 031b/13
c.- i rind 025b/14
c.- i vişāl-ı naqdine 013b/3
c.- i vişālının 070a/6
şerbet-i c.- i vişālının 075b/17
c. tut 031b/8
c. 001a/12, 001b/12, 004b/16,
009a/8, 017b/6, 017b/10, 019a/1,
025b/1,
029a/12, 072b/7, 076a/3,
078a/22
devr-i c. 001a/5
c.+ ının 012a/4
c.+ idin 050a/11
c.+ imni 070a/29
c.+ mı 030b/10
- cān:** (Far.) çan, ruh
c.- ı 'aziz 080a/16
c.- ı 'azizim 054a/12
c.- ı cevāniñ 079b/65
c.- ı civāniñ 079b/83
c.- ı ḥaşa 002a/9
c.- ı ḥazın 055a/9
c. alur 007b/3
c. béreyin 011b/8
c. bérmeğ 026a/11
kaşd-ı c. eylediñ 051a/1
c. 007b/4, 013a/1, 022a/3,
024a/1, 026b/3, 028b/8, 030a/5,
030a/11,
031a/2, 032a/9, 036a/11, 040b/4,
041b/2, 041b/7, 043a/13, 050a/2,
051b/2,

051b/13, 051b/14, 055a/18,
056b/13, 057a/2, 057b/18, 058a/1,
058a/2, 058a/7,
059a/9, 061a/16, 061b/2,
062b/10, 063a/1, 064b/11, 065a/4,
065a/16, 066b/4,
066b/5, 066b/12, 068b/13,
069a/1, 069b/5, 070b/9, 071b/2,
071b/10, 073a/1,
073a/2, 073a/7, 074a/10,
074a/34, 074b/4, 074b/5, 077a/6,
077b/9, 078b/2,
079a/20, 079b/113, 079b/129,
079b/144, 079b/15, 079b/162,
079b/178, 079b/31, 079b/39,
079b/40, 079b/47, 079b/63,
079b/66, 079b/79, 079b/95, 080a/4,
080a/34, 080b/64
ārām-ı c. 054a/16, 061a/12,
077b/27
dīde-i c. 009b/16
hırz-ı c. 079b/141
kām-ı c. 035b/1, 036a/5
kūt-ı c. 050b/14
mū`nis-i c. 075b/20
naḳd-ı c. 019b/5
tūti-i c. 064a/2
c.+ ā 012a/7, 017b/11, 019b/3
c.+ a 059a/10, 060b/8, 078a/4
c.+ da 077b/32, 080a/50
c.+ dın 032a/4, 032b/4, 057a/2,
075a/53, 080b/10, 080b/19, 080b/29,
080b/39,
080b/48, 080b/58, 080b/68,
080b/78, 080b/88, 080b/98
c.+ dur 058b/18, 075a/28
c.+ ğa 057b/8, 066b/3
c.+ ga 079b/103
c.+ i 070b/10, 075b/3
c.+ ıdın 061a/12, 061b/1
c.+ ıġa 042a/12
c.+ ım 007b/1, 007b/14, 051b/3,
069a/4, 074b/6, 079b/36
ārām-ı c.+ ım 079a/33
kām-ı c.+ ım 036a/2
mū`nis-i c.+ ım 075b/28
rişte-i c.+ ım 043a/11
c.+ ıma 011b/11, 022a/16,
023b/14, 055b/9, 060b/1, 066b/12,
074a/45, 075a/7,
078b/19, 079b/43, 079b/98
c.+ imdadur 065a/6
rişte-i c.+ imdadur 043a/2
mū`nis-i c.+ imdın 079a/16
c.+ imġa 027b/1, 069a/5
rişte-i c.+ imġa 080b/91
rişte-i c.+ imġa 066b/7
c.+ ımı 067a/6

c.+ ımnı 047a/11, 079a/40,
080b/36
mū`nis-i c.+ ımnı 053b/2
c.+ ın 079b/66
rişte-i c.+ ın 052a/8
c.+ ına 074a/58
c.+ lar 044a/6
c.+ nı 048a/3
cānān: (Far.) sevgili
^çazm-i kūy-i c. ^çt 026a/6
c. 007a/14, 012b/10, 066b/4,
071b/1, 075b/9
^çazm-i kūy-i c. 047a/5
c.+ a 027b/1
c.+ ğa 007b/14
c.+ ıdın 061a/16, 061b/2
c.+ ım 045b/8
c.+ imdın 079a/20
c.+ ımnı 053b/1, 078a/4
c.+ siz 059a/9
cānāne: (Far.) sevgili
pervāne-i şem^ç-i ruġ-ı c.
021a/10
cānbaġş: (Far.) hayat veren
la^çl-i c.+ ıdın 044a/7
cānefzā: (Far.) cana can katan
c. 058a/1
cāngüdāz: (Far.) yürekler acısı
c. 056a/14
cānib: (Ar.) taraf
c.+ ıdın 004b/7
cānkāh: (Far.) can eritici
derd-i c. 012b/5
cānperver: (Far.) ruh besleyen
mesiġā-i leb-i c.+ i 076b/49
cārī: (Ar.) akan
c. 009a/12
cāvid: (Far.) sonsuz, ebedi
c. 036a/13, 062a/17, 076b/14
cāvidān: (Far.) sonsuz, ebedi
c. 077a/26
^çayş-ı c. 068b/2
^çömr-i c. 080a/42
^çömr-i c.+ dın 032b/6
ġayāt-i c.+ dın 039b/4
mülk-i c.+ dın 032a/10
^çayş-i c.+ ım 036a/14

- cāy:** (Far.) yer
c.- i āsāyiş 037a/10
- cāygāh:** (Far.) yer, mevki, rütbe
c. 077b/35
c.+ im 077b/12
- ceb:** (Ar.) cep
c.- i tākat 080b/35
c.+ ini 061a/4
- cefā:** (Ar.) eziyet, incitme
c. eylediñ 079b/98
c. kıl 040a/21
sebt-i c. kıldı 067b/2
c. 008a/20, 017b/4, 038b/7,
061b/5, 080b/5
ğayr-ı c. 046b/1
c.+ lar 027b/1, 078b/24
c.+ lardın 068a/2
c.+ leridin 024b/3
c.+ si 076a/29
c.+ sini 079a/45
- cefāpişe:** (Ar. +Far.) zalim, gaddar
c.+ sin 079b/136
- cehd:** (Ar.) çabalama
c. 028a/13
- cellād:** (Ar.) cellat
c. ét 019b/9
c. 038b/6, 039a/8
- cem^ç:** (Ar.) toplama
c. 065a/7
hâtır-ı c.+ imni 080b/75
hâtır-ı c.+ in 047a/3
- cem:** (ö.a.) İran padişahi
c. 077a/28
- cemāl:** (Ar.) yüz güzelliği
c.- i pertevin 052b/4
c.- i yār 052b/1
c.- i bimişāliñ 001b/11
hāridār-i c.- i müşteri 076b/4
‘arz-i c. ét 002b/17
c. 014b/5, 049a/12, 080b/21
c.+ a 006b/1
c.+ ı 009a/9, 076b/11
c.+ ıdın 060a/8
c.+ i 035a/4, 079b/105
c.+ idin 041b/5, 076b/22
māh-i c.+ idin 076b/29
mihr-i c.+ idin 080b/62
pertev-i mihr-i c.+ idin 010a/3
- c.+ iğa 010a/11
c.+ in 071a/6
c.+ iñ 001b/1, 001b/5, 001b/10,
005b/16, 013a/3, 017a/2, 033b/1,
050a/4,
053a/10, 079b/92
mahfil-i imkân-ı c.+ iñ 045a/5
mihr-i c.+ iñ 003a/1
c.+ iñçe 034a/18
c.+ iñdin 072a/16, 079b/123
māh-i c.+ iñdin 072a/4
c.+ iñe 027b/9
c.+ iñğa 017b/16
c.+ iñni 005b/2, 026a/12,
057b/5, 064b/5
şubh-i hūrşid-i c.+ iñni 062b/2
- cemī^ç:** (Ar.) bütün
c. 079a/33
- cem^ç iyyet:** (Ar.) topluluk
c. 058b/8
seyr-i c. 078a/14
- cemşid:** (ö.a.) Cemşid, Cem’in ünvanı
c.- i devrānimdadur 043a/16
c.- i devrānimni 078a/5,
078a/11, 078a/17, 078a/23
c.- i zamān 018a/12
c. 074a/11, 077a/42
c.+ ğa 004b/16
c.+ ni 050a/11
- cenāb:** (Ar.) onur, büyüklük
c.+ ı 080a/53
c.+ iğa 028b/5
c.+ ide 034a/7
c.+ idin 010a/23
c.+ iñ 005b/16
c.+ iñe 073a/14
- cennet:** (Ar.) Cennet
c. 010a/13, 037b/4, 062b/5
mānend-i bāğ-i c. 076a/12
şadr-ı c. 077b/35
c.+ de 075a/47, 077a/26
- cennetü^ç l-me^ç vā:** (Ar.) sekiz Cennetten biri
c. 002a/14
- cesed:** (Ar.) ölü
c. 041b/2
- cevāb:** (Ar.) cevap
c. 011b/8, 072a/20
c.+ ı 057a/4
c.+ i 070a/28

- c.+ iñe 073a/10
- cevâhir:** (Ar.ç.) cevherler
c. 006a/8
- cevher:** (Ar.) değerli taş
c.+ i 076b/29
- cevlân:** (Ar.) dolaşma, gezinme
c. ét 026a/2
c. étib 015b/1
c. étib 050b/7
c. eyledi 015b/3
c. eylegeç 030b/12
c. eylesen 008a/11
c. 028a/9, 048b/1, 055a/2,
055a/3
‘azm-i c. 080b/76
c.+ im 065b/3
- cevlângeh** (Ar.+Far.) gezme dolaşma yeri
c.+ iñ 079b/67
- cevr:** (Ar.) haksızlık, sitem
c.- i felek 080b/15
c. 008a/20, 024a/13, 038b/7,
043b/4, 049a/9, 078b/26, 079a/45,
080b/34
c.+ i 040a/29, 044b/7
c.+ idin 007a/3
devr-i c.+ idin 008a/18
c.+ ler 074a/19
- cevr ü cefâ:** (Ar.) haksızlık, eziyet
c. 080b/1
- ceyhûn:** (ö.a.) Ceyhun nehri
c. 054b/4, 078b/5
deryâ-i c. 079b/171
- cezâ:** (Ar.) ceza, suçun karşılığı
rûz-ı c. kıldı 067b/8
c.+ si 052b/15
- cezbe:** (Ar.) cezbe, ruhun heyecana gelmesi
c.- i tevfiğdur 057a/16
c. 030a/10
c.+ sidin 053a/15
- ciger:** (Far.) ciğer, yürek
hûn-i c. etti 078b/11
c. 022b/11, 042b/8, 052b/12,
061a/2, 062a/4, 075a/11, 079b/77
ğarğa-i hûn-i c. 011b/5
hûnâb-ı c.+ din 009b/11
- hûn-ı c.+ dır 054a/4
c.+ im 014a/13, 064b/1
hûn-i c.+ im 024a/12
c.+ iñni 042b/12
c.+ min 002b/15
- cigergüşe:** (Far.) evlat, sevgili
c.+ ler 079b/140
- cigerhâsta:** (Far.) yüreği yorgun
c. 079b/7
- cigerhûn:** (Far.) yüreği yaralı
c. 075a/17, 078b/2
- cigerzâd:** (Far. +Ar.) yürek tüşesi
hûn-i c. 074a/50
- cihân:** (Far.) dünya, alem
c.- ı bivefâdın 079a/28
c. 001b/15, 010a/22, 017b/16,
019a/13, 019b/12, 027a/5, 028b/1,
028b/8,
029a/5, 029a/9, 032b/3, 032b/4,
035b/6, 036b/9, 037a/9, 040a/4, 040a/7,
040a/13, 043b/1, 044a/3, 047b/2,
051b/2, 053a/3, 054a/1, 055a/15,
057a/13,
057a/17, 057a/18, 058b/7,
059b/2, 062a/17, 064b/11, 068b/9,
074a/51, 074b/8,
076b/6, 077a/41, 077b/31,
077b/37, 078a/10, 079a/36, 079a/48,
079b/152, 079b/164,
079b/39, 079b/49, 079b/60,
079b/87, 080a/3, 080a/41, 080a/49
‘arşa-i mülk-i c. 054a/15,
061a/19
ehl-i c. 068b/6, 076b/25
gülistân-i c. 062a/8
hüdâvend-i c. 074a/57
nevrûz-i c. 069b/8
rûsvâ-i c. 052a/2, 078b/33
seyr-i c. 072b/16
seyr-i çemen-i c. 024b/2
şehzâde-i mülk-i c. 068b/19
c.+ de 010a/13, 014a/12,
015a/13, 016b/13, 017a/13, 022a/7,
029a/7, 046a/12,
075a/23, 075a/25, 075a/46,
080a/20, 080b/9, 080b/18, 080b/28,
080b/38, 080b/47,
080b/57, 080b/67, 080b/77,
080b/87, 080b/97
c.+ din 020b/2, 050b/15,
057a/18, 075a/51
emir-i c.+ dın 079b/110

c.+ din 032a/1, 032b/1, 035b/5,
072b/3

c.+ e 024b/11
c.+ im 007b/4, 036a/1, 079b/40
aşub-i c.+ im 079a/36
mülk-i c.+ im 051b/1
şāh-i c.+ im 035b/5
c.+ ni 070b/22

cihānārā: (Far.) cihanı süsleyen
c. 056b/5, 058b/4

cihānbīn: (Far.) dünyayı gören
sürme-i çeşm-i c. 074a/47

cihānperver: (Far.) cihanı besleyen,
padişah
şāh-i c.+ din 052a/13

cihet: (T.) yön
c.+ dindür 054b/8

cilā: (Ar.) parlaklık
(Ar.) parlaklık
c. taptı 003b/10
c. 008b/16

cilve: (Ar.) tecelli, görünme
c. eyler 048b/6
c. kılmak 026a/2
c. 009a/1, 031a/1, 037b/11,
042a/11, 044a/4, 050b/6, 053b/7, 069a/8
terk-i c. 059a/7
c.+ ger 059b/3, 076b/29
c.+ gerdur 050b/9
c.+ si 016a/10, 046b/5
c.+ sidür 001b/11

cins: (Ar.) soy
c.+ ini 056b/4

cism: (Ar.) beden, cisim
c. 032b/4, 043a/13, 061a/12,
069a/1, 069a/6, 075a/53
c.+ din 054a/12
c.+ ide 040b/11
c.+ iğa 069a/9
c.+ im 066b/4, 074b/2
c.+ imde 074b/15
dāğ-i c.+ ime 070b/6
c.+ imni 016a/8, 079a/40

civān: (Far.) genç
c. 031b/12
cān-ı c.+ in 079b/83
cān-ı c.+ in 079b/65

cūd: (Ar.) cömertlik

c. 079b/9

cūy: (Far.) nehir
c.- i şīr 030a/6

cūyende: (Far.) arayıcı
c.- i fermāniñum 056b/13

cūbbe: (Ar.) cüppe
c. 035a/12

cūdā: (Far.) ayrı, ayrılmış
c. bolgaç 067a/9
c. eylediñ 079b/110
c. eyleb 049b/8
c. kıldı 067b/1
c. kıldıñ 079a/8, 079a/9,
079a/10, 079a/11, 079a/12, 079a/13
c. kıllur 043b/4
c. 046a/5, 061a/12, 077b/20,
077b/21, 077b/22, 077b/23, 080b/7
c.+ mén 080a/10

cūdālg: (Far. +T.) cūdālık, ayrılık
c. 064b/17, 075b/38, 054b/5,
063a/3, 079b/138
c.+ imga 080a/27

cümle: (Ar.) bütün
c. 043a/13

cünbiş: (Far.) cümbüş
c.+ i 043a/12

cünün: (Ar.) delirme, delilik
c. 001a/3, 015a/13, 016a/11,
016b/7, 047b/11, 052a/6, 053a/5,
057a/12,
065b/2, 065b/17, 074a/28,
074b/40, 078b/34, 079b/4, 080b/12
deşt-i c. 001a/11, 042b/9
sevdā-i c. 047b/1
şūr-ı c. 030a/13, 071a/4
c.+ din 074b/15, 075a/18
gerdbād-ı dāmen-i deşt-i c.+ dur
071b/11
şeh-ı mülk-i c.+ durm 'n 065b/9
c.+ im 071a/5
c.+ im 055b/4
c.+ ime 022a/1

cür' a: (Ar.) damla
c. 025a/4
c.+ i 012a/5

cür' et: (Ar.) cesaret
c. 068a/13

- cürm:** (Ar.) suç
c. 008a/19, 065b/20
- cüst ü cū:** (Far.) araştırma
c. 071b/12, 074b/31
- cüz:** (Far.) -den başka
c. 008b/8
- cüz' ü küll:** (Ar.) parça ile bütün
c.+ din 075a/37
- çābük:** (Far.) çabuk
ç. 013b/14, 079a/44
ç.+ i 030b/11
ç.+ im 037b/11
- çābük-süvār:** (Far.) iyi at süren
ç. 048b/3
- çağ:** (T.) zaman
ç.+ da 073a/8
ç.+ ıda 026b/9, 077a/18
- çāk:** (Far.) yırtık, yarık
nüsha-i ç.- ı giribānıdın 061a/6
ç.- ı giribānım 045b/6
ç.- ı pirehen 018b/3
ç.- i giribān 044a/10, 059b/4
ç. eyleb 009a/6
ç. 034b/7, 047a/4, 066a/2,
074b/16, 077b/44
ç.+ ıda 034b/8
ç.+ ığa 074b/20
- çāker:** (Far.) köle
ç. 023b/8, 076a/9, 076b/23
ç.+ i 076b/54
- çāklıg:** (Far. +T.) yırtık
ç. 015b/6
- çāre:** (Far.) çare, deva
ç.- i derdim 006b/12
ç.- i ki 079b/121
ç. kılmaz 030b/8
ç. kılmay 075b/13
ç. tapmay 080b/37
ç. 053a/13
ç.+ si 074a/44
- çāresāz:** (Far.) çare bulan
ç.+ ım 079b/122
- çārķul:** (Far.+Ar.) Kur'an ayetleri
ç.+ dın 017a/6
- çehre:** (Far.) çehre, yüz
ç. 012a/3, 018b/14, 030b/2,
031a/4, 064a/11, 079b/13
ç.+ sin 043b/5
- çek -:** (T.) çek-, uzat-
ç.- di 048b/5, 053b/7
ç.- dim 008a/18
ç.- düğüm 008a/20
ç.- ebilmes 061a/20
ç.- en 034b/6
ç.- er 002b/11, 038b/2, 055a/5,
060a/6, 060a/9, 060b/15
ç.- ermin 023a/13
ç.- ib 024a/6, 024b/4, 025a/5,
042b/3, 043b/8, 051a/7, 054b/5, 055b/8,
079b/174
ç.- ken 068a/2
ç.- kenlere 039b/3
ç.- me 030a/8, 060b/7, 067a/3,
076a/24
ç.- megen 008a/2
ç.- meğil 030a/5
baş ç.- meğini 073b/12
ç.- mek 069a/15, 074a/31,
074a/32, 074a/33, 074a/34, 075a/44
ç.- mekte 057b/18
ç.- mekke 040a/22
ç.- mesun 022a/4
ç.- meyüb 068a/5
ç.- se 080b/94
ç.- ti 008b/3, 048b/12, 059a/15,
068a/5, 078b/7, 078b/15, 078b/21,
078b/28,
078b/36
baş ç.- ti 074b/18
ç.- tim 040b/1, 042a/5, 057b/3,
079b/6
- çemen:** (Far.) çimen, yeşillik
seyr-i ç.- i cihān 024b/2
ç. 002b/7, 009a/5, 010b/6,
016b/1, 017b/12, 020b/6, 046b/11,
055b/7,
059b/1, 074a/23, 078a/19
reşk-i ç. 043a/7
seyr-i ç. 080a/14
ç.+ de 014b/8, 017b/18, 026a/3,
039a/6, 042b/3, 053b/7, 059b/3,
059b/11,
070a/20, 072b/8
ç.+ din 079a/25
ç.+ in 002b/3
ç.+ ini 024b/5, 039a/12
ç.+ ler 058a/3, 059a/6, 078a/7
- çemenārā:** (Far.) çimen süsleyen
ç. 074a/24

çenber: (Far.) halka
hürşid-i çerh-i ç.+ i 076b/10

çend: (Far.) ne kadar
ç. 056a/9

çendân: (Far.) o kadar
ç. 010a/5, 016a/5

çendî: (Far.) biraz
ç. 055a/17

çeng: (Far.) kanuna benzeyen bir saz
fursat-ı ç. 063b/4
nevâ-i ç. 047b/4

çerâğ: (Far.) fitil, mum, ışık
ç.- i maḥfil 068b/7
ç.- i nûrbaḥşî 079a/11
ç.- i rûzgârım 053b/2
ç.- i vaşl 058b/17
ç.- i berķı 047b/8
ç. 018a/4
ç.+ ân 004a/18, 005b/12
ç.+ ı 004a/15
ç.+ ın 075a/8
ç.+ idin 013b/11

çerâğân: (Far.) ışıkla donatma
ç. ét 026a/10
ç. étmesem 047a/13
ç. 055a/14, 058a/5

çerb: (Far.) yağlı
ç. 005a/10

çerh: (Far.) felek, gök
ç.- i hıẓrâ 005b/12
ç.- i bîmürüvvet 065b/19
hürşid-i ç.- i çenberi 076b/10
ç.- i ğaddâr 075a/48
ç.- i kecreftâr 079a/8
ç.- i nâfercâmdın 045a/7
ç.- i pîr 079b/84
ç. 008a/7, 008a/18, 012a/11,
013b/14, 014a/9, 042a/1, 042a/6,
043b/3,
056a/2, 056b/10, 057b/4, 058a/5,
058a/9, 061b/7, 067a/14, 070a/7,
074a/19,
074b/2, 078b/23, 079a/26,
080b/33, 080b/95
şâm-i ç. 065b/7
zâl-i ç. 008a/12
ç.+ de 025a/11
ç.+ din 008a/20, 051a/5
defter-i ç.+ e 008b/4

çespân: (Far.) yapışık
ç. 013a/12

çeşm: (Far.) göz
ç.- i 'âlemi 076b/22
nûr-i ç.- i ahkâmı 068b/17
ç.- i cādū-i bādām 005b/8
sürme-i ç.- i cihânbin 074a/47
sürme-i ç.- i dilimdür 023b/5
ç.- i gevherfeşânım 007b/10
tütüyâ-i ç.- i giryân 004a/14
mevc-i ç.- i giryânımdadır

043a/4

ç.- i ḥayrândın 052b/6
ç.- i ḥumârı 010b/12
ç.- i ḥünbârım 078a/10
ç.- i kumri 009a/2
ç.- i nazar saldı 009a/3
ç.- i temâşâ 009a/2
ç. 045a/16
ç.+ i 072b/4
nûr-i ç.+ idür 065b/22

çık -: (T.) çık-
ç.- ar 011a/4, 074b/24
ç.- arda 022a/3
ç.- dı 015b/1
ç.- ib 017b/14, 079b/87
ç.- kısıdur 029a/10
ç.- ma 011b/3
ç.- masdı 050a/9
ç.- sa 010b/11, 011b/4, 015a/4,
054b/3
ç.- masañ 008b/5

çırmaş -: (T.) dolaş-, sarıl-
ç.- ib 073a/12
ç.- ur 054b/3

çiçek: (T.) çiçek
ç.+ din 062a/2

çirik: (T.) asker
ç.+ idin 041b/4

çoh: (T.) çok
ç. 060b/13, 073b/3

çok: (T.) fazla
ç.+ tu 024a/9

çuğd: (Ar.) baykuş
ç. 021a/8
ç.+ nı 028a/10

çün ü çirâ: (Far.) nasıl ve niçin
ç. 004b/14

- çü:** (Far.) çünkü, gibi
ç. 001a/8, 008b/4, 009a/1,
017a/7, 026b/6, 031b/14, 038a/10,
059a/7,
073b/9, 074b/24, 079b/53,
079b/89
- çün:** (Far.) çünkü
ç. 008b/18, 027a/14, 032a/5,
033a/13, 054b/6, 056a/10, 067a/3,
067a/7, 070b/11, 073a/4,
074b/20, 076b/60, 078b/6
râh-mağsad ç. 041b/1
- çünki:** (T.) çünkü
ç. 027a/5, 048b/8
- dād:** (Far.) adalet
d. ét 019b/13
d. eyledim 077b/16, 079b/6,
079b/8
d. eylemediñ 052a/11, 052a/14
d. kılay 074a/4
d. kılurmén 078b/20
d. 040a/1, 040a/20, 077a/11,
077b/13, 079a/2, 079a/6, 079a/14,
079a/22,
079a/30, 079a/38, 079a/46,
079a/54, 080a/59
tutub d. 074a/20
d.+ e 021b/1
d.+ im 021b/1, 079a/27
- dādger:** (Far.) insafılı
d. 077a/28
- dādḥāh:** (Far.) adalet isteyen
d.+ im 077b/13
- dādes:** (Far.) yargıç
d. 077b/22
- dāg:** (Far.) yara, yanık
d.- ı ıışk 026a/13
d.- ı dilimni 012a/12, 018b/3
d.- ı furkat 077b/32, 077b/34
d.- ı furkata 061b/13
d.- ı furkatı 080b/74
d.- ı ḥasret 072b/6
d.- ı ḥasreti 066b/9, 077b/42
d.- ı ḥicālet 023a/2
d.- ı hicrān 080b/73
esir-i d.- ı hicrān 059b/16
d.- ı cismime 070b/6
d.- ı dilimni 049a/18
d.- ı muḥabbet 065b/18
d.- ı nihān 028b/14
d.- ı pinhān 077b/3
- d.- nümāyān her 065a/6
d. boldı 009a/9
d. 020a/3, 023b/2, 030a/11,
042b/8, 056a/7, 059b/15, 067a/13,
077b/43,
078b/2
d.+ a 061b/10
d.+ dur 072b/13
d.+ ı 026a/8, 040a/5, 059b/6,
067a/14, 080b/14
d.+ ıda 077a/19
d.+ ıdın 044b/12, 079a/34
d.+ imdın 055a/7
d.+ in 051a/8, 051a/13, 075a/7
d.+ imı 006b/10, 008b/13,
025a/6, 047b/13
d.+ in 080a/50
d.+ lar 001a/2, 040b/11, 043a/8
d.+ lardur 056b/11
d.+ lık 009a/10
d.+ sız 066b/5
- dāgılık:** (Far.+T.) yaralı
d. 006b/7
- dāhil:** (Ar.) içinde
d. kıldı 036b/10
- dāl:** (Ar.) iki kat olmuş, omu
d. 079b/151, 080b/23
- dām:** (Far.) tuzak
d.- ı belā 002a/16
d.- ı ğam 078b/23
d.- ı ğamdın 025b/3, 079b/106
d.- ı hile 040a/12
ḥayāl-ı d.- ı şayād 057b/12
ḥalka-ı d.- ı belā 008b/8
d. eyleb 014b/16
d. 001a/14, 019a/8, 025b/12
d.+ ıda 073a/11
d.+ ıġa 040b/8, 043b/10,
079a/41, 079b/86
d.+ ıġa 057b/7
d.+ imni 070a/11
- dāmān:** (Far.) dağın, elbisenin eteği
d.- ı istignā 029a/4
d.- ı süreyyāğa 066a/10
d.- ı vefā 003b/12
d.- ı yār 003b/17
d.- ı devlet 073b/9
d. 077b/44
d.+ ıdın 061a/4
d.+ ıġa 043a/3
d.+ imni 053b/18
d.+ lıġ 065b/14

- dāmen:** (Far.) etek
d.- i āhır 068b/11
gerdbād-ı d.- i deşt-i cünündür
071b/11
d.+ i 072b/21, 076b/38, 076b/57
d.+ in 018b/7, 029a/2
- dānā:** (Far.) bilgin
d. 029a/2
- dāne:** (Far.) tane
d.- i hālını 051a/9
d.- i hālîndin 072a/10
d. 019a/8
- dāniş:** (Far.) bilme, biliş
d. 021a/9, 058b/9, 075b/19
miftāh-i genc-i d. 015a/11
- dār:** (Far.) darağacı
istikbāl-i d. 020b/10
- dārā:** (Far.) doğru hükümdar
şāh-ı d. 054a/20
- dārū:** (Far.) ilaç
d.- i lebi 080b/70
- dāstān:** (Far.) destan, hikaye
d. eyleyin 079b/135
d.+ ım 079a/37
d.+ iñ 079b/70
- da' vā:** (Far.) iddia, şikayet
d.+ nı 071a/16
d.+ si 034a/4
d.+ side 065b/13, 071a/15
d.+ sini 017b/10, 034a/3,
068a/13
- dāver:** (Far.) adil hükümdar
d.+ e 034b/1
- da' vi:** (Ar.) şikayet
d. 022b/13
- dāyim:** (Ar.) daim, sürekli
d. 014a/10, 075b/16, 077b/40
- dé -:** (T.) demek, söylemek
d.- b 006a/16, 007a/14, 009a/7,
009a/13, 018b/7, 020a/8, 020a/13,
039b/11,
050b/2, 054a/11, 057a/9, 071b/3,
074b/20, 075b/36, 077a/24, 077a/29,
077b/26,
079b/11
- d.- ban 018b/5, 020a/9, 043a/7,
047a/14
d.- di 002b/6, 006b/11, 022a/18,
032a/10, 033b/11, 034a/16, 068b/17,
079b/177
d.- dim 019b/2, 022a/13,
053a/15
d.- diñ 032a/11
d.- me 026b/1, 032a/12, 034a/14
d.- medi 033b/12
d.- mediñ 045b/11
d.- meğil 004b/14
d.- miş 027a/8
d.- mişler 004b/4, 009b/1
d.- p 028a/1
d.- rler 046a/16, 048b/7, 068a/6
d.- rmén 045b/7, 065b/14,
077a/13, 079a/50
d.- rsén 021a/3
d.- se 020a/11, 027a/1
d.- sem 011b/1, 074a/17
d.- señ 004b/13, 074a/6, 074a/7,
074a/8, 074a/9
d.- yin 075a/24
- de:** (T.) dahi anlamında bağlaç, da
d. 005a/8
- debīristān:** (Far.) okul
d.+ ide 021b/3
- def :** (Ar.) giderme
d.- i āfāt 017a/6
d.- i hūmār ét 020b/8
d. 062a/13
- defter:** (Ar.) defter
d.- i çerhe 008b/4
d. 006b/6
d.+ i 048b/10, 076b/15
- dehān:** (Far.) ağız
d. 035b/18, 070b/3
- dehr:** (Far.) dünya, devir, zaman
d. 008a/3, 008b/1, 016b/11,
019a/11, 019b/14, 034b/13, 039b/9,
054b/7,
070b/20, 071a/3, 075a/50,
077a/5
āvāre-i d. 078b/4
tābnā-i mülk-i d. 008a/13
d.+ dın 057a/9
d.+ din 080b/44
d.+ ni 024b/1
i' tibār-i d.+ ni 049b/16

dék: (T.) gibi, kadar
d. 005a/2, 006b/5, 008a/3,
008a/7, 008b/2, 009a/18, 010b/1,
010b/12,
011a/4, 011a/6, 011a/13, 012b/4,
014b/4, 015b/4, 017b/16, 019a/13,
026b/7,
028a/12, 031b/4, 035a/3, 035b/9,
040b/2, 042a/9, 042b/8, 042b/9, 044b/7,
045a/11, 045a/13, 049a/13,
052b/9, 053a/5, 053b/10, 053b/19,
054b/4, 056b/12,
059b/4, 059b/8, 059b/10,
065a/6, 065b/3, 066a/2, 066a/5, 067a/8,
069a/1,
069a/11, 069a/18, 070a/17,
070b/8, 071a/9, 071b/8, 074a/24,
074b/2, 074b/22,
074b/39, 075b/15, 077b/24,
077b/43, 079a/18, 079a/48, 079b/166,
079b/174, 079b/175,
080a/10, 080b/4, 080b/23,
080b/74, 080b/85

dem: (Far.) nefes, an
d.- i yevmü^c lhisāb 011a/14
d. urma 025a/17
d. 050a/16, 074b/13, 076a/4

demādem: (Far.) her zaman, sık sık
d. 004b/5, 010b/12, 012a/9,
012b/5, 022b/4, 031b/8, 038b/5, 043a/2,
058b/11, 066a/3, 068b/19,
069b/11, 071b/9, 072b/17, 075a/34,
080a/55

dembedem: (Far.) zaman zaman,
zamanla
d. 050b/7, 056b/6, 061b/8,
066b/3, 079a/2, 079b/73, 080b/13,
080b/50

demī: (Far.) bir zaman, bir an
d. 010a/1, 025b/8, 026a/10,
052b/5

demsāz: (Far.) arkadaş, sırdaş
d. 079b/17

der: (Far.) kapı
ṭavāf-ı d.- i muḥteremiñ 074a/48
d. 064b/20

derbeder: (Far.) kapı kapı gezen, serseri
d. étti 078b/13
d. 042b/2, 077a/29

derd: (Far.) keder, sıkıntı
d.- i dīlim 054b/9
d.- i bīdermāne 067a/4
d.- i bīdevāniñ 075a/4
d.- i bīdevāsidiñ 059a/14
d.- i cānkāh 012b/5
d.- i derūn 047b/10
d.- i dil 061a/1
d.- i dilim 061a/7, 074a/44
d.- i dilimge 075b/13
d.- i dilimni 048b/11, 049b/2
d.- i diliñni 042b/11
d.- i firāk 041b/11
mūbtelā-i d.- i hicrān eylegeç
030b/8
d.- i hicrān 004a/12, 007a/7,
067a/5, 080b/25
devā-i d.- i hicrān 055a/19
d.- i hicrānga 044a/8
d.- i muḥabbetdin 067b/7
bā^c iṣ-i d.- i ser 044b/9
d. 003a/8, 016a/3, 022a/11,
023a/13, 026a/8, 037b/2, 040a/22,
040b/6,
054b/2, 068a/2, 074a/7, 074a/62,
074b/4, 078b/10, 079a/34, 080b/6,
080b/17,
080b/52, 080b/54, 080b/79
āteş-i d. 074a/29
esir-i d. 079a/16
hemdem-i d. 078b/25
d.+ ge 023a/12
d.+ i 074a/43, 080b/11
d.+ idin 020a/3, 042b/13,
044a/11, 052b/7, 063a/3, 077a/16,
080b/66
d.+ idur 040b/6
d.+ iğa 004b/4, 009b/3, 074b/32,
075b/9, 080b/37
d.+ ige 079b/107
çāre-i d.+ im 006b/12
d.+ imdin 065a/15
d.+ ime 060b/5
d.+ imğa 004a/6, 045b/4, 050b/1
d.+ imge 030b/7, 063a/2,
080b/41, 080b/70
d.+ imni 009b/18, 020a/10,
023a/4, 040b/5, 047a/15, 077b/34
d.+ in 046a/7
d.+ ini 025b/13, 070a/4,
074a/17, 079a/51
d.+ lerni 067a/8

derdlig: (Far. +T.) dertli
d. 020a/2, 028a/11, 048a/1

derdmend: (Far.) dertli, tasalı
d. étti 010a/7

- d. 075a/11, 080b/14
- derd ü belâ:** (Far.) derd ve bela
d. 080b/2
- dergâh:** (Far.) dergeh, saray
d.+ ide 010a/26
meyhâne-i d.+ ide 011b/15
d.+ iğe tekye 076b/17
d.+ inde 073b/6
harım-i d.+ iñ 002a/14
d.+ iñde 019a/3
muhtâc-ı d.+ iñmin 015a/9
- dergeh:** (Far.) dergah, saray
d.+ iñdin 023b/6
- derkâr:** (Far.) bilinen
d. 079b/39
- dermân:** (Far.) ilaç, çare
d. étiñ 050b/1
d. eyledi 080b/70
d. eyler 030b/7
d. 004a/6, 044a/8, 063a/2,
079b/107
d.+ ım 045b/4
- ders:** (Ar.) ders
d.+ ini 041a/9
- derûn:** (Far.) iç, derin
derd-i d. 047b/10
- dervîş:** (Far.) Allah için alçakgönüllüğü
ve fukaralığı kabul eden kimse
d.- i şâhibdil 065b/5
- deryâ:** (Far.) deniz
d.- i bikerândin 032a/14
d.- i ceyhûn 079b/171
d. 029a/14, 048b/2
d.+ dagı 035b/16
d.+ dur 032a/13
d.+ ğa 029a/13, 066a/8
d.+ nı 071a/2
- deryâdil:** (Far.) kalbi deniz gibi geniş
olan
şâh-i d. 006a/5
- dest:** (Far.) el
d.- i zerefşâniñ 008a/9
d.+ idin 040a/1
d.+ iñdin 079a/1, 079a/2,
079a/3, 079a/4, 079a/5, 079a/6, 079a/7,
079a/14,
- 079a/15, 079a/22, 079a/23,
079a/30, 079a/31, 079a/38, 079a/39,
079a/46, 079a/47,
079a/54, 079a/55
- destâr:** (Far.) sarık
d. 038a/11
d.+ i 035a/12
- destgâh:** (Far.) zenginlik
d. 013b/7
d.+ ığa 079b/152
d.+ imde 065b/18
d.+ imdin 077b/20
d.+ imni 065b/11
d.+ ini 052b/10, 055b/4
- destgîr:** (Far.) elinden tutan, yardımcı
d. 079b/90
d.+ i 080a/8
- deşt:** (Far.) çöl, bozkır
âvâre-i d.- i ‘adem 078b/27
sergeşte-i d.- i belâ 067b/6
d.- i cünûn 001a/11, 042b/9
gerdbâd-ı dâmen-i d.- i cünûndur
071b/11
d. 007a/9, 012b/8, 016a/3,
017b/7, 070b/14
d.+ i 006b/9
d.+ ide 028a/5, 040b/14, 048b/7,
055b/6, 078b/34
d.+ ini 047b/11
- devâ:** (Ar.) ilaç
d.- i derd-i hicrân 055a/19
d. kıl 060b/5
d. 004b/4
d.+ si 009b/18, 040b/6, 067a/3,
075a/4, 076a/30
d.+ sini 009b/1
- devlet:** (Ar.) devlet, baht açıklığı
d.- i didârini 075b/34
d.- i iskenderi 076b/39
bekâ-i d.- i sultân 068a/11
d.- i vaşlıla 075b/22
d. 006a/7, 008a/3, 021a/12,
023a/18, 023b/8, 024a/4, 038b/14,
068b/15,
074a/51, 076a/6, 076a/11,
076a/17, 076a/21, 076b/23, 076b/32,
076b/52, 079b/49,
080a/37, 080b/61, 080b/82
bahâristân-i d. 058b/6
bezm-i d. 076a/26
dâmân-i d. 073b/9

ehl-i d. 068b/18
hāşiyet-i d. 062a/1
sermāye-i d. 008a/14
şubh-ı d. 076b/2
tāc-i d. 076b/13
baħr-ı d.+ din 076b/25
d.+ idin 062a/10
d.+ idür 062a/5
d.+ iğa 010a/19, 062a/19
d.+ im 008b/11, 054a/16
d.+ in 072b/14, 072b/20,
079b/157
d.+ ini 076a/14, 080b/55
d.+ lu 058b/16
d.+ ni 010a/28, 075a/27

devlethāne: (Ar.+ Far.) konak
d. 077a/15

devr: (Ar.) dönem, zaman
d.- i cām 001a/5
d.- i cevridin 008a/18
d.- i felek 012b/11, 039b/11,
076a/29
d.- i felekdin 006b/11, 053b/13
d.- i gerdün 011a/12
d.- i lütf 063b/5
d. 001a/8, 034b/14, 063a/11,
066b/16
d.+ de 052a/11
d.+ i 014a/9, 066b/8, 067a/5
d.+ ide 006b/2
d.+ idedür 076a/12
d.+ ini 072b/9

devrān: (Ar.) dünya, zaman
d.- i vişāl 007a/11
d. bolub 016a/12
hāyāl-ı şāh-ı d. eylegeç 030b/14
d. 007a/1, 007a/12, 061b/9,
062a/18, 062b/9, 063a/12, 066b/16,
067a/10,
072b/4, 075a/21, 075a/52,
078b/5
‘ākıl-ı d. 049a/6
bend-i emir-i d. 062a/4
ehl-i d. 004a/22, 077b/1
gerdiş-i d. 063b/6, 075b/6
nādir-i d. 070a/28
şāh-i d. 011a/11, 063a/12,
075a/51, 076b/31, 077a/2, 077b/4
şehriyār-ı d. 075a/31
şeh-i d. 051b/1
mihr-i d.+ dur 058b/1
taħsin-i d.+ dur 058b/12
d.+ ı 077b/5
d.+ iğa 011a/12
cemşid-i d.+ imdadur 043a/16

cemşid-i d.+ imnı 078a/5,
078a/11, 078a/17, 078a/23
sultān-ı d.+ imnı 053b/14
d.+ in 030b/13
d.+ ide 036a/13, 061b/5,
075b/18, 076b/59

deyr: (Ar.) dünya
d.- i fānidin 014b/10
d. 015a/1, 030b/9, 034a/15,
041a/7, 047b/5
d.+ dur 041a/4

dıraşān: (Far.) parlak
mihr-i d.+ imnı 078a/1

dīdār: (Far.) yüz, görme, görüşme
maħrūm-ı d.- i şeh-i fergāne
077a/5

mihr-i d.- i şeref 076b/24
‘arz-i d. ét 017b/14
meħrem-i d. kıl 010a/2
d. 029b/8, 030a/1
hāşret-i d. 011b/10
d.+ dın 064b/6
d.+ din 075b/15
lem‘a-i d.+ ı 076b/46
müştāk-ı d.+ ı 055a/9
keyfiyet-i d.+ ıdın 052b/5
d.+ i 035a/2
d.+ idin 080b/64, 080b/96
d.+ iğa 015b/4, 016a/7, 076b/20
d.+ in 055a/17
d.+ ini 077a/24
devlet-i d.+ ini 075b/34
d.+ in 002b/18

dīde: (Far.) göz
d.- i cān 009b/16
d.- i ehl-i nazar 076b/7
d.- i giryān 051b/6
d.- i hāyret 069a/7
d.- i hūnbārdın 064b/8
d.- i hūnfeşānım 079b/46
d.- yi giryān 007a/6
d. 077b/39
d.+ lerim 078b/31
d.+ lerimdin 064b/3
d.+ m 004a/19
d.+ me 011b/2

digergün: (Far.) bozuk, başkalaşmış
d. 078b/7, 078b/15, 078b/21,
078b/28, 078b/36

dil: (Far.) gönül, kalp
d.- i divāne 061a/5
d.- i efgārdın 064b/22

d.- i efgâridin 080b/94
hâl-i d.- i zârimni 074a/62
d. 025a/12, 049b/13, 051b/14,
064b/10, 065a/12, 070b/19, 075a/11
âh-i d. 030a/13
bûlbûl-i d. 064a/1
derd-i d. 061a/1
hûn-ı d. 072b/12
hûn-i d. 022b/11
hûnâb-ı d. 075a/15
mürğ-i d. 008b/7
râhat-ı d. 046a/6
sûz-i d. 050b/12
ehl-i d.+ din 068a/9
derd-ı d.+ im 054b/9
derd-i d.+ im 061a/7, 074a/44
hâl-i d.+ im 049a/7
râz-ı d.+ im 061a/21
sürme-i çeşm-i d.+ imdür 023b/5
derd-i d.+ imge 075b/13
dâğ-ı d.+ imni 012a/12, 018b/3
dâğ-i d.+ imni 049a/18
derd-i d.+ imni 048b/11, 049b/2
râz-ı d.+ imni 020a/1
mürğ-i d.+ in 031a/11
d.+ ini 051b/13
derd-i d.+ iñni 042b/11
d.+ mén 030b/1
hûn-i d.+ ni 020b/11

dilârâ: (Far.) gönül süsleyen
d. 003a/18
serv-i d. 009a/1, 009a/15

dilârâm: (Far.) gönül okşayan
d. 074a/14
şûh-i d. 009b/15

dilâşâm: (Far.) yürek yiyen
hûn-i d. 004b/11

dilâver: (Far.) yiğit, yürekli
d. 076a/7
hâzret-i hân-i d. 062a/7
d.+ lerni 049b/14
hân-ı d.+ ni 010a/19

dilâvîz: (Far.) gönüle asılan, güzel
zûlf-i d. 002b/9
zûlf-i d.+ ni 027b/3

dilber: (Far.) sevgili
d.- i ‘ayârdın 075b/40
d.- i gûlfâm 001a/1

dildâr: (Far.) sevgili, gönül kapan
d. 037b/8, 066b/9
d.+ imğa 020a/2

d.+ idin 080b/10, 080b/19,
080b/29, 080b/39, 080b/48, 080b/58,
080b/68, 080b/78,
080b/88, 080b/98
d.+ siz 046a/6
d.+ siz 009a/17, 059b/7

dilfigâr: (Far.) gönlü yaralı
d. 077a/6, 077b/39, 080b/14

dilfirîb: (Far.) gönül aldatan
d. 076b/11

dilîr: (Far.) yürekli
şîr-i d.- i meydân 076a/7

dilkeş: (Far.) gönül çekici
d. 035a/4, 074a/22, 074b/28

dilküşâ: (Far.) gönül açan
d. 037b/5
d.+ dur 006b/9, 076a/5

dilnevâz: (Far.) gönül okşayan
yâr-ı d.+ im 053a/1
d.+ im 079b/124

dilsitân: (Far.) gönül alan
d.+ im 036a/12, 079b/33

dilsûz: (Far.) gönül yakan
d. 007a/5

dilşâd: (Far.) gönlü hoş
d. 076b/63

dimâğ: (Ar.) beyin
d.+ imdur 060b/11

dîn: (Ar.) din
d. 015a/14, 039a/13, 065a/12
sermâye-i d. 005b/18

dirîgâ: (Far.) eyvah, yazıklar olsun
d. 012a/15, 053a/14, 079b/65,
079b/83

dîv: (Far.) dev
d.+ ler 018b/15

dîvân: (Ar.) büyük meclis
d.+ ığa 042a/14
d.+ idin 013a/8

dîvâne: (Far.) deli
d. kıldı 079b/3
d. 001b/3, 018a/5, 018a/10,
027b/12, 077a/45, 079a/29

- dil-i d. 061a/5
d.+ ğa 003a/6
d.+ ge 027b/5, 028a/2, 037a/8
d.+ ler 070b/5
d.+ mén 049a/5
- dīvāneliġ:** (Far.+T.) delilik
d. 016a/9
- dīvār:** (Far.) duvar
sāye-i d.- i muḥabbet 025a/9
naqş-i d. ét 017b/6
sāye-i d. 037b/6
şuret-i d. 011b/9
d.+ dın 064b/20
d.+ ı 069a/6
d.+ ide 009b/10
d.+ sız 046a/10
- diyār:** (Ar.) diyar, yurt
d. 003a/11
d.+ ı 053b/1
d.+ ımda 077a/30
d.+ ımda 045b/3
d.+ ımı 002a/12
- dolāb:** (Far.) dolap
d. 014a/10
- dost:** (Far.) dost, arkadaş
d. 080a/59
yād-ı d.+ ān 044b/4
d.+ lar 003b/13, 050b/15,
061b/11, 062a/16, 076b/63
- dostlıġ:** (Far.+T.) arkadaşlık
d. 017b/1
d.+ dur 061b/3
- döndür -:** (T.) çevir-
d.- di 065b/19
- du' ā:** (A) dua
d.- i ḥayr 050a/3, 068b/18,
076b/61
d. étmek 072b/22
d. eylediñ 079b/112
d. kıl 068a/15
d. 010a/9, 043a/15, 074a/8,
074a/56, 077a/14, 080a/64
meşġül-i d. 005a/4
terk-i d. 005a/12, 046b/14
d.+ lar 079b/55, 079b/73
d.+ lardın 068a/12
d.+ si 075a/55, 076a/15
d.+ sidin 077b/48
d.+ sidür 075b/28
- dübāre:** (Far.) iki kat etme
d. 039a/2
- dūd:** (Far.) duman, gam
d.- ı āhim 006b/2
d.- ı āhimniñ 070a/8
d.- ı āhim 054b/3, 058a/6,
074b/8, 077a/17
kemend-ı d.- ı āhimde 065b/12
d.- ı āhimdin 077b/21
d.- ı āhimniñ 074b/7
d.- ı başım 069a/3
d.- ı efgānimdadur 043a/10
d.- ı fiġāniñdın 030a/7
şerār-ı d.- i āhimde 065b/8
d.- i āhimdin 034b/10
d.- i āhimdur 039b/6
d.- i āhimni 074b/17
d. 011a/4, 042a/1, 042a/2,
042a/4, 042a/6, 042a/8, 042a/10,
042a/12,
042a/14
d.+ ini 042a/9, 060b/2
- dur:** (T.) -dır, -dir bildirme şekli
d. 008b/15, 080b/65
- dūr:** (Far.) uzak
d. eyle 071a/4
- durur:** (T.) -dır, -dir bildirme şekli
d. 013a/12
- dūzah:** (Far.) cehennem
d. 036b/8, 037a/2, 041b/12,
075a/47
- düçār:** (Far) yakalanmış
d. kılıb 016b/14
d. 080b/16
- düm:** (Far.) kuyruk
d.- ı tiġiñ 001b/7
- dünyā:** (Ar.) dünya, cihan
d. 005b/18, 024b/5, 025a/05
029a/1, 075a/9
'arşa-i d. 002b/14
mülk-i d. 001b/16
tālib-i d. 040b/7
d.+ ga 054a/19, 080b/65
d.+ ge 076b/60
mülk-i d.+ ğa 068b/6
d.+ nı 021a/12, 054a/6, 071a/1,
075a/13, 075a/49
- dürdāne:** (Far.) inci tanesi

- d.- i eşkim 066a/7
d.- i kaldı 077a/44
d. 027b/10, 077a/40
d.+ i 072b/19
- dürdâşâm:** (Far.) şarap tortusunu içen
d. 025b/14
rind-i d. 019a/2
- dürefşân:** (Ar.+ Far.) inci saçan
d. 024b/16
- dürr:** (Ar.) inci
d.- i eşk 020b/11
d.- i meknûn 079b/177
d.- i yektâ 068b/4, 068b/11
- düşmen:** (Far.) düşmen
d. 003b/14, 076a/19, 076b/63
d.+ idur 028a/10
d.+ leri 062a/15
d.+ lerîga 047b/9
- düşvâr:** (Far.) güç, zor
d. 012b/9, 075a/25
- dütâ:** (Far.) iki büklüm
d. 005a/2, 008a/12
- é -:** (T.) i-, ol-, var ol- krş. e-, i-, er-,ir-
é.- di 009b/16, 011a/11, 012b/9,
022a/6, 022a/15, 023a/3, 023a/5,
023a/6,
023a/7, 023a/8, 023a/10,
024b/11, 025a/11, 025a/14, 034a/15,
036a/13, 041a/14,
049a/4, 049a/7, 049b/7, 049b/11,
052a/8, 053a/7, 053a/14, 053b/15,
054a/5,
061a/13, 068a/1, 074a/46,
074a/47, 074a/53, 074a/61, 074a/62,
075b/16, 075b/17,
075b/18, 075b/19, 075b/31,
075b/36, 077a/8, 077a/27, 077a/31,
077a/32, 077a/33,
077a/34, 077b/46, 077b/47,
079a/26, 079b/122, 079b/168, 079b/19,
079b/21
é.- dim 016a/7, 049a/6, 063a/3,
075a/9, 075b/21, 075b/22, 075b/23,
075b/24,
079b/117, 079b/17, 079b/18,
079b/20, 079b/22, 079b/24, 079b/26,
079b/28, 079b/30
- é.- diñ 031b/5, 074a/11, 074a/12,
074a/13, 074a/14, 074a/51, 074a/52
raħm é.- düb 068a/3
é.- ken 041b/12, 064b/18,
065b/5, 074a/31, 075a/4, 075a/25,
075a/45
é.- miş 054a/2
é.- se 024a/14, 025a/1, 025a/4,
025b/11, 028b/12
é.- señ 011b/11, 021a/11
pinhân é.- tdi 012a/3
- ebced:** (Ar.) eski Sami alfabetesine göre sıralanmış harflere sayı değeri verilmiş olan Arap harflerinin diziliş sırası
e. 041a/10
- ebed:** (Ar.) sonu olmayan
e. 037b/3, 040a/6
- ebr:** (Far.) bulut
e.- i nişân 059b/9, 059b/10
e.- i nişândın 052b/2
- ebrü:** (Far.) kaş
e. 047a/10
- ebter:** (Ar.) faydasız
e. 080b/66
- ebyât:** (Ar.ç.) beyitler
e.+ larını 079b/176
- ecdâd:** (Ar.ç.) dedeler
e.- i 'uzâmimni 070a/27
- ecel:** (Ar.) ömrün son bulması
e. 079a/1
şeng-i e. 070a/29
tiğ-i e. 013a/5
e.+ ni 040a/1
- edâ:** (Ar.) yerine getirme
e. kılay 004b/18
- edeb:** (Ar.) terbiye
e. 034a/2
pâs-ı e.+ din 077a/32
- edebgâh:** : (Ar.+Far.) edep öğreten yer, okul
e.+ ide 041b/9
- edhem:** (Ar.) İbrahim ibn edhem
e. 052b/13

efgān: (Far.) inleme, acıyla bağırma
e. étib 015b/14
e. étîñ 050b/16
e. 044a/12, 047a/2, 054b/5,
060b/2, 065a/14, 074a/33, 075b/8,
077b/29
e.+ ıdın 005b/9
şu' le-i e.+ ıdın 061a/10
e.+ ım 056b/9, 067b/3
dūd-ı e.+ ımdadur 043a/10

efgār: (Far.) yaralı
e. ét 017b/4
e. kıl 010a/24
e. 029b/18
dil-i e.+ dın 064b/22
dil-i e.+ idin 080b/94
e.+ lar 079b/7

eflāk: (Ar.ç.) gökler
e. 014b/12
e.+ ide 013b/9

eflātūn: (ö.a.) milattan önce 430 – 348
yılları arasında yaşamış olan ünlü Ynan
filozofu, Eflatun
e. 079b/167

efsāne: (Far.) masal
e. 021a/12, 056a/14, 075b/8,
077a/3, 079b/69
e.+ ge 028a/12
e.+ si 006b/5, 019a/13

efser: (Far.) taç
e.+ i 076b/34

efsūn: (Far.) büyücü
e. 014b/14, 038a/2

efsūs: (Far.) yazık
e. 038b/8, 069b/7, 075a/51

efsürde: (Far.) duygusuz
e. 038a/9

efzūn: (Far.) bol
e. 075a/16

eger: (Far.) eğer, şayet, veya
e. 007b/7, 007b/14, 010a/11,
013a/5, 014b/1, 017b/2, 017b/8, 018a/6,
023a/1, 023a/7, 023a/15, 025a/1,
026a/5, 030a/12, 031b/3, 034a/8,
035a/1,

035b/15, 035b/18, 044a/6,
055a/17, 060a/1, 060a/3, 065a/3,
071a/6, 071a/16,
072a/17, 079a/24, 080b/84,
080b/94

egerçi: (Far.) her ne kadar
e. 038a/8

egin: (T.) sırt
é.+ imde 074a/28

égme: (T.) eğilmiş
é. 009b/9

ehl: (Ar.) sahip, malik
e.- i 'ālemdev-r tarab 076b/19
e.- i cihān 068b/6, 076b/25
e.- i devlet 068b/18
e.- i devrān 004a/22, 077b/1
e.- i dildin 068a/9
e.- i hıred 049a/5
e.- i mātem 077a/6
e.- i meydān 048b/4
e.- i muḥabbet 023a/14
kible-i e.- i münācāt 017a/1
dide-i e.- i nazar 076b/7
e.- i şalāḥ 033a/2
e.- i şoḥbet 077b/30
e.- i vefā 018a/1
e.+ i 005a/7, 006b/1, 026b/12,
027a/5, 050b/10, 065b/2, 068a/9,
074a/62,
077a/4, 079b/28
e.+ i 027b/13
e.+ ide 032a/5
e.+ idin 007b/3, 015a/2, 021a/4,
068b/2, 072b/4
e.+ ige 004b/13, 043b/3,
052b/15
e.+ iğa 017a/8, 017b/5, 022a/12,
030b/3, 050a/7, 050b/5, 052a/11,
054a/1,
057a/18, 060b/9, 062a/10,
068b/9, 071a/3, 074b/36, 076b/40,
077b/31, 077b/37,
079a/45, 079b/4
e.+ ine 009a/3
e.+ ini 017b/3, 017b/16, 018b/9,
025a/16, 030b/11, 031a/11, 057a/13

ejder: (Far.) ejderha
e. 005b/5

ekber: (Ar.) en büyük
a.+ dūr 076b/4

- e.+ ide 080a/29
e.+ in 080a/50
- ékev:** (T.) ikisi
é. 062a/19
- ékevlen:** (T.) ikisi birden
é. 062a/17
- éki:** (T.) ékki, iki
é. 005b/5, 005b/6, 005b/8,
007b/9, 007b/10, 013a/12, 014a/1,
030a/4,
038b/6, 065b/6, 065b/13,
070b/11, 080a/27, 041a/4, 043b/4,
060b/12, 072a/8, 075a/26, 075a/29,
075a/39
- el** (T.) el, eliğ
é. 029a/13
é.+ gide 004b/10
é.+ gimdür 003b/12
é.+ idin 001b/13
- él:** (T.) il, ülke, halk
e. 009b/9, 010a/20, 015b/4,
024a/5, 031b/9, 037a/9, 043a/15,
061a/4,
071a/5, 074a/55, 080b/82
e.+ din 031b/1, 080b/13
e.+ ge 026a/14, 036b/1, 037b/13,
043b/14, 064b/21
e.+ ğa 033b/6
e.+ i 033b/2, 063a/11
e.+ ide 014a/11
e.+ idin 009b/12
e.+ iğa 020b/13, 026a/8, 033b/9
e.+ iğa 025a/13, 052a/12
e.+ iğesin 041a/3
e.+ ini 034b/13, 060a/3
e.+ ni 019b/9, 029b/2, 038b/4,
039b/5, 076b/49, 078b/23
- él -:** (T.) il-
é.- meydür 079a/53
- elbette :** (Ar.) mutlaka, kesinlikle
e. 001b/8, 029b/13, 050b/14,
080a/61, 080b/7
- elem:** (Ar.) acı, keder
e.- i zâhir 028b/14
e. 023a/13, 076a/30, 078b/25,
080b/52
e.+ ge 080b/6
- el-firāk:** (Ar.) ayrılık sözü
e. 077b/1, 077b/2, 077b/3,
077b/4, 077b/5, 077b/9, 077b/14,
077b/19,
077b/24, 077b/29, 077b/34,
077b/39, 077b/44, 077b/49
- elhān:** (Ar.ç.) ezgiler
e. 076b/51
- elif:** (Ar.) düz boy, sevgilinin boyu
e. 079b/151, 079b/174, 080b/23
- élig:** (T.) el
é.+ din 003b/17, 072b/21
é.+ éligi 010b/2
é.+ i 067a/1, 067b/2
é.+ ide 018b/8, 051a/2, 061a/3,
064b/15, 079b/121, 079b/22, 079b/54
é.+ idin 019b/13, 061b/9,
080a/59
é.+ imdin 012a/15
é.+ ime 045b/6, 073b/9
é.+ in 012b/10
é.+ ine 079b/100
- el-kıssa:** (Ar.) sözün kıyası, özetle
e. 075a/43, 078b/13
- élt -:** (T.) ilet-
é.- er 070a/3, 075a/38
- elṭāf:** (Ar.ç.) lütuflar
pertev-i e. 058a/12
e.+ ini 008a/15
- elvāḥ:** (Ar.) levh ve levha
e. 033a/12
- elvān:** (Ar.) renkler
miyve-i e.- ı bāğ 036a/10
ni^cmet-i e. 051b/8
- el-vidā^c:** (Ar.) Allah'a emanet etmek
e. 077b/30, 077b/31, 077b/32,
077b/33
- elzām:** (Ar.) lüzumlu
e. 033a/4
- emān:** (Ar.) emniyet, eminlik

e. 021a/7, 028b/12, 031b/7,
058a/12, 059a/14, 062a/6, 062a/10,
068b/5,
076a/21, 078b/35, 079b/143

emānet: (Ar.) emanet
bār-ı e.+ ni 057a/3

émdi: (T.) şimdi, şu anda
é. 008a/17, 021a/1, 022b/4,
025b/9, 025b/16, 031b/6, 036a/6,
041a/10,
043b/13, 045a/2, 046a/9, 047a/2,
047a/8, 054b/12, 059a/9, 061b/13,
063a/3,
066b/2, 066b/8, 066b/12,
069b/11, 072b/4, 072b/8, 072b/12,
072b/20, 072b/22,
074a/5, 074a/40, 074a/48,
075a/1, 075a/22, 075b/26, 077a/10,
077a/35, 077b/6,
077b/19, 077b/31, 078b/30,
080a/9, 080a/41, 080b/35, 080b/85

émes: (T.) olmaz, ermes
é. 002a/2, 002b/6, 002b/14,
013a/14, 022a/5, 023b/4, 026b/7,
027a/6,
029b/3, 030a/9, 031a/3, 034a/4,
034a/18, 037b/9, 040b/4, 042a/6,
042b/3,
046a/1, 052b/5, 052b/15,
054a/14, 054a/16, 055b/5, 061a/8,
061a/22, 064b/14,
065b/4, 067a/11, 070a/4, 071b/5,
072b/7, 078a/9, 079b/152, 080a/18
é.+ dür 012b/13, 017a/9, 020b/3,
028a/7, 035b/9, 037a/10, 065b/7,
071a/15
é.+ tür 071a/3

emīn: (Ar.) güvenilir
e. 010a/21, 079b/105, 079b/158

emīr: (Ar.) bey, emir, padişah
e.- i ^cādīl 010a/21
e.- i cihāndın 079b/110
bend-i e.- i devrān 062a/4
e.- i ğamgūsārimni 078a/22
e.- i kāmṛān 077a/43
e.- i keckülāh 078a/5, 078a/11,
078a/17, 078a/23
e.- i mu^cteber 077a/27
e.- i nāmdār 077a/7
e.- i nāmdārim 069b/12
e.- i noktadān 077a/11
e.+ i 080a/3

e.+ im 077a/41

emn: (Ar.) güven
e. 062a/10
ķāide-i e. 028b/12
temāşā-i e. 079b/143

emr: (Ar.) buyruk
e.- i muḥāl 073b/10

enbiyā: (Ar.ç.) peygamberler
e. 074a/58

encüm: (Ar.ç.) yıldızlar
e.- i eşkim 004a/18
e. 013b/6, 059a/2
sipihr-i e.+ leridin 049a/17
e.+ lerin 012a/11

encümen: (Far.) cemiyet
şem^c-i e. 053a/5

endişe: (Far.) merak, kaygı
e.- i ḥürşid-i tābān 066b/18
e.- i serv 074a/25
e.- i sevdāsı 028b/3
e. 074a/12
e.+ de 061b/14
e.+ si 060b/11

endüh: (Far.) gam, keder
e.- i bīpāyāmdın 061b/8
e.- i bīpāyāne 067a/6
e.- i bīpāyāmdın 061b/10
e.- i firākidin 078a/15
e. 049b/9, 079a/41
şām-i e. 072b/5

enfās: (Ar.ç.) ruhlar, soluklar
e.+ ı 069a/1

engüş: (Far.) parmak
e.- i 023a/4

enīs: (Ar.) dost
e.+ im 054b/1

envār: (A.ç.) ışıklar
e.+ ığa 030b/5
pertev-i e.+ ini 077a/21

enver: (Ar.) çok nurlu
māh-ı e.+ i 076b/24

ér -: (T.) i-, er-, ol-
é.- dı 057a/17

é.- di 002b/4, 009b/7, 012a/5,
015a/5, 015a/6, 016b/13, 018b/5,
018b/15,
023b/3, 027a/12, 030b/7,
030b/14, 035a/5, 036a/5, 037a/4,
041a/2, 045a/5,
049a/13, 049b/9, 050a/10,
057a/11, 063a/11, 064b/17, 069a/10,
069b/3, 071b/17,
074b/34, 075a/2, 075a/16,
075a/41, 075a/42, 075a/44, 075b/37,
077a/9, 077b/25,
077b/26, 077b/27, 077b/28,
077b/37, 077b/40, 077b/41, 077b/45,
077b/49, 079b/161,
079b/172, 079b/23, 079b/29,
079b/66, 079b/82, 080a/38, 080a/57,
080b/26
vâkıf é.- di 006b/8
é.- dim 002b/3, 010b/13,
012a/16, 060a/9, 063a/5, 077a/16,
079b/50, 079b/72,
080b/24, 080b/25
é.- diñ 045a/4, 045a/6, 079b/164,
079b/49, 080a/8, 080a/20, 080a/37
é.- ken 001b/21
é.- mes 001a/17, 006a/12,
006a/13, 014b/17, 018a/5, 023b/6,
060b/9, 063b/3,
065b/2, 066a/3, 070a/12, 070b/9,
071a/2, 071a/13, 074a/21, 074a/22,
074a/23,
074a/24, 076b/19, 077b/24,
079a/2, 079a/24
é.- messin 065a/15
é.- miş 001a/2, 018a/9, 070b/10
é.- mişdür 058b/7
é.- se 040a/27, 054a/18
é.- señ 019b/4, 028a/2
é.- ür 001a/8, 001a/14, 001a/18,
001b/8, 003b/3, 005b/4, 005b/5, 006b/7,
007a/4, 009b/13, 011a/6,
013a/10, 014a/7, 014a/12, 014a/16,
017a/4, 017a/7,
017a/12, 017b/9, 022a/12,
023b/7, 023b/9, 025a/9, 027a/9, 027b/7,
028a/3,
029b/8, 033a/1, 033a/4, 033a/5,
034a/1, 034a/9, 034a/10, 034a/11,
035a/9,
035b/2, 035b/3, 035b/12,
036b/14, 037b/4, 038a/2, 038a/8,
038a/10, 038a/12,

044a/1, 044a/2, 044a/4, 044a/6,
044a/8, 044a/10, 044a/12, 044a/14,
044b/9,
046b/4, 046b/5, 050a/4, 053a/5,
055a/9, 057a/2, 057a/15, 061a/6,
065a/8,
065a/10, 065b/1, 065b/8,
067a/12, 067b/13, 071a/12, 072a/5,
073a/13, 073b/11,
074b/14, 074b/28, 074b/37,
075a/47, 076a/2, 076a/13, 076a/15,
076b/5, 076b/10,
076b/30, 077a/13, 079a/5,
079b/124, 080a/13, 080a/52
é.- ürmén 074b/16, 075a/39,
079b/146
é.- ürsün 015b/9

erbâb: (Ar.) ehil
kıble-i e.- i şafâ 003b/1

erğânûn: (Far.) bir çeşit rübab ve
tanbure cinsinden saz
şavt-ı e. 047b/4

erğuvân: (Far.) kırmızımtırak bir çiçek
e. 043b/5
şarâb-ı e. 031b/4, 035b/2
e.+ ı 079b/150
şarâb-ı e.+ ım 036a/8

ervâh: (Ar.) ruhlar
e. 033a/8

erzân: (Far.) ucuz
e. 062a/6

esâs: (Ar.) temel
e.- ı kerufer 076b/42

esbâb: (Ar.ç.) sebepler
e.- ı tecemmül 047b/5

ése: (T.) ise, eğer
é. 004b/12

eşer: (Ar.) eser, iz, nişan
e. étti 078b/12
e. kıldı 042a/2, 061a/15
e. 037b/13, 042b/10, 054a/13,
079b/128
e.+ i 009b/13
e.+ ım 001a/15

esir: (Ar.) esir, tutsak
e.- i dâğ-ı hicrân 059b/16

e.- i derd 079a/16
e.- i hâkdur 079a/7, 079a/15,
079a/23, 079a/31, 079a/39, 079a/55
e.- i hâkdur 079a/47
e.- i şehri-fenâ 032a/9
e. 015b/11, 079b/86
e.+ i 080a/4
e + iñni 019b/03
sengin-dil e.+ i 065a/11

esrâr: (Ar.ç.) sırlar
e.- i ışkın 060a/11
e.- i muhabbet 025a/17
e.- i muhabbetni 034a/14
vâkıf-ı e. kıl 010a/4
mehrem-i e. 075b/23
vâkıf-i e. 027a/8
vâkıf-ı e.+ dın 075b/20
e.+ ı 069a/12
e.+ ın 026a/13
e.+ ımı 050b/3
e.+ ini 027a/7

eş'âr: (Ar.ç.) şiirler
e.+ ıga 012b/14
e.+ i 017b/18, 035a/14
e.+ idin 080b/90

eşşed: (Ar.) çetin ve sert
e. 041b/12

eşk: (Far.) göz yaşı
e.- i şeş 016b/8
e.- i giryân 066b/6
e.- i gülgünim 009b/13
e.- i şeş 069b/6
e. 010a/12, 021b/8, 024b/7,
060a/12, 064a/9
dürr-i e. 020b/11
gavher-i e. 018b/11
e.+ dın 074a/50
şür-i e.+ i 032a/13
e.+ idin 070b/16
e.+ im 039b/5, 055a/14,
079b/37, 080b/31
dürdâne-i e.+ im 066a/7
encüm-i e.+ im 004a/18
e.+ imdin 047a/13
baħr-ı e.+ imdin 042a/3
e.+ imni 030b/4
kaṭre-i e.+ imni 010a/5
e.+ ni 002a/5

eşkâl: (Ar.ç.) biçimler
e.+ ımı 027b/3

eşkbâr: (Far.) göz yaşı yağdıran
e. etti 049b/6

ét -: (T.) et-, yap-

é. 017b/10, 020b/1, 020b/2,
020b/10, 025a/8, 026a/1, 026a/8,
033b/11,
036b/6, 080b/89
‘ arz-i cemâl é. 002b/17
‘ arz-i didâr é. 017b/14
‘ ayş é. 076a/5
‘ azm-i küy-i cânân é. 026a/6
âbâd é. 019b/7
ârzü-i şemşâd é. 019b/2
âsân é. 026a/12
âşkâr é. 020b/14
âzâd é. 019b/3
bünyâd é. 019b/15
cellâd é. 019b/9
cevlân é. 026a/2
çerâgân é. 026a/10
dâd é. 019b/13
def -i ħumâr é. 020b/8
efgâr é. 017b/4
feryâd é. 019b/11
ħaberdâr é. 017b/2
ħandân é. 026a/4
ħaridâr é. 017b/16
ħazer é. 070b/15
iħtiyâr é. 017a/13, 020b/4
iħtiyâṭ é. 042a/9
izhâr é. 017b/1, 017b/8
kesb é. 021a/6
lüṭf é. 065b/21
mey-i nuş é. 076a/23
mu‘ tâd é. 019b/17
naḳş-i dīvâr é. 017b/6
nişâr é. 020b/12
nüş é. 025b/5
pinhân é. 026a/14
raħm é. 053b/6
reftâr é. 017b/12
rüşen é. 079b/142
şabr é. 070b/21
seyr é. 034b/1
şâd é. 019b/5
şermsâr é. 020b/6

- temāšā é. 003a/6
 terk é. 071a/16
 vāķıf é. 060a/4
 yād é. 019b/1
 zār é. 017b/18
 ziyād é. 070a/25
 é.- almas 024a/13
 é.- di 020a/9, 051b/6, 068b/16,
 070a/7
 āgeh é.- di 039b/5
 bülend é.- di 070a/17
 ihtiyār é.- di 010a/13
 şayd é.- di 014a/1
 tekellüm é.- di 026b/11
 zāhir é.- di 013b/8
 é.- dim 011b/6
 é.- diñ 038b/9, 070a/15
 éazmin é.- diñ 003a/11
 é.- ekör 061a/7
 é.- er 012b/14, 033b/14, 056b/3,
 079b/73
 āzād é.- er 014b/8
 ħareket é.- er 014a/10
 helāk é.- er 014a/8
 şayd é.- er 016b/2, 031a/11
 seyr é.- er 002b/3
 taħammül é.- er 036b/7
 taşvīr é.- er 056a/11
 ıavf é.- er 033a/8
 zılm é.- er 001a/7
 é.- erde 014b/17
 seyr é.- erde 019b/1
 teslīm é.- erem 027b/14
 ‘azm é.- erġe 047b/7
 izhār é.- erġe 047b/13
 é.- ermén 064b/7, 077b/13
 ħāmūş é.- ermén 038a/7
 seyr é.- ermén 060b/12
 yād é.- ermén 078a/19
 é.- ermin 050a/3
 yād é.- ermin 012b/1
 é.- ersin 025b/13, 050a/5
 vehm é.- ersin 005b/9
 é.- ey 038a/14, 077a/11
 ‘ilāc é.- ey 053a/13
- rūşen é.- geç 010a/3
 é.- geli 021b/13
 é.- gen 014a/5
 é.- genin 031a/9
 āzād é.- geniñ 011a/5
 é.- gey 008a/12, 074a/58
 é.- gil 048a/1
 é.- ib 024b/2, 024b/10, 024b/16,
 031a/12
 āşiyān é.- ib 024b/6
 bend é.- ib 011a/5
 beyān é.- ib 024b/12
 cevlān é.- ib 015b/1
 efgān é.- ib 015b/14
 feryād é.- ib 045b/5
 fiġān é.- ib 024b/4
 ħayrān é.- ib 015b/4
 iĥsān é.- ib 015b/10
 imtiĥān é.- ib 024b/1
 ıan é.- ib 015b/2
 ıurbān é.- ib 015b/6
 men^c é.- ib 074a/3
 nāz é.- ib 010b/11
 nihān é.- ib 024b/14
 revān é.- ib 024b/8
 sergerdān é.- ib 015b/12
 sultān é.- ib 015b/8
 şerĥ é.- ib 027a/13
 şayd é.- keli 014b/15
 é.- ken 072b/9
 şād é.- key 074a/57
 yād é.- key 074a/56
 é.- me 011b/13, 012a/10, 053b/5,
 060b/13
 fāş é.- me 024b/13, 027a/7
 gümān é.- me 079b/62
 ıan é.- me 060b/17
 kem é.- me 008a/15
 é.- medi 079b/84
 ıākat é.- medi 036b/8
 é.- medim 067a/7
 şükr é.- medim 075b/27
 yād é.- medim 069b/5
 şükr é.- megen 010a/11
 yād é.- meġimni 073b/1

du‘ā é.- mek 072b/22
 helāk é.- mek 047b/9
 şayd é.- mek 070a/10
 terk é.- mek 052b/13
 vedā‘ é.- mek 045a/11
 é.- mekdür 069a/16
 é.- mekge 079a/51
 hisâb é.- mekçe 012a/11
 gümân é.- meñ 054a/11
 é.- mes 037b/12, 058b/11,
 070a/9
 fehmi é.- mes 034a/13
 rüşen é.- mes 013b/12
 é.- mesem 047a/2, 047a/3,
 047a/5, 047a/7, 047a/9
 çerāgān é.- mesem 047a/13
 kurbān é.- mesem 047a/11
 pinhān é.- mesem 047a/15
 é.- mesm’n 074b/12
 é.- mesün 050b/4
 é.- mey 067a/13, 079a/25
 helāk é.- miş 045b/3
 şabr é.- mişem 061b/13
 é.- se 041a/5, 048b/3
 ‘arz é.- se 029b/14
 ğarq é.- se 071a/2
 gerdenkeşlik é.- se 010a/23
 hırām é.- se 064b/13
 kerem é.- se 053a/12
 nazār é.- se 053a/11
 nüş é.- se 004b/2
 zāhir é.- se 026b/1
 é.- sem 070a/12, 079a/2,
 080b/12
 ‘arz é.- sem 022a/9
 beyān é.- sem 006b/10
 yād é.- sem 011a/3
 zāhir é.- sem 006b/4
 é.- señ 019b/9
 hāzer é.- señ 025a/12
 ihtiyār é.- señ 017b/3
 şabr é.- señ 006a/10
 zāhir é.- señ 029b/15
 é.- señiz 016a/9
 é.- sin 001a/7
 terkin é.- sun 003a/15
 é.- ti 018b/14, 029b/9, 049a/1,
 049a/2, 049a/4, 049a/6, 049a/12,
 049a/14,
 049a/16, 049b/8, 049b/10,
 049b/12, 049b/16, 056b/10, 058a/9,
 059a/7, 059b/15,
 064b/17, 065b/3, 066a/11,
 069a/8, 071a/10, 072a/3, 074b/26,
 076b/2, 078b/1,
 078b/4, 079a/27, 079b/43
 āşkār é.- ti 049a/8, 049a/18,
 049b/2
 bīpāuser é.- ti 078b/14
 derbeder é.- ti 078b/13
 derdmend é.- ti 010a/7
 eşer é.- ti 078b/12
 eşkbār é.- ti 049b/6
 ğubār é.- ti 049a/10
 haber é.- ti 078b/10
 halāş é.- ti 057a/10
 helāk é.- ti 063a/1
 hūn-i ciger é.- ti 078b/11
 kaşd é.- ti 040b/9
 rüşen é.- ti 069a/2
 sefer é.- ti 078b/9
 şermsār é.- ti 049b/4
 şikār é.- ti 049b/14
 telh é.- ti 006a/9
 zāhir é.- ti 026b/9
 zār é.- ti 049b/1
 ‘arz é.- tiler 057a/3
 kaşd é.- tiler 055b/9
 é.- tim 061a/1, 075a/7, 080a/39
 ‘azm é.- tim 033a/17
 bend é.- tim 006a/15
 hāşıl é.- tim 060b/3
 sevād é.- tim 026b/3
 şerh é.- tim 026a/13
 é.- tiñ 005b/11, 050b/6, 050b/8,
 050b/12, 050b/14, 052a/2, 068b/18,
 068b/19
 āsān é.- tiñ 050b/2
 dermān é.- tiñ 050b/1
 efgān é.- tiñ 050b/16
 kan é.- tiñ 050b/10
 pinhān é.- tiñ 050b/4

é.- tib 020a/4, 020a/7, 043b/5, 051a/11, 057a/12, 074b/33, 079b/9, 079b/59, 079b/85 ‘ahd é.- tib 075b/37 cevlân é.- tib 050b/7 feryād é.- tib 075a/18 ḥayāl é.- tib 072a/7 ihtiyār é.- tib 043b/13 izhār é.- tib 049b/12 sāz é.- tib 065a/13 taḥsīn é.- tib 043a/15 ṭavāf é.- tib 077a/25 yād é.- tib 043b/8	é. 001b/21, 002a/7, 002b/1, 003a/1, 003a/3, 003a/5, 003a/18, 003b/1, 004a/1, 004a/20, 004b/1, 004b/9, 006b/12, 007a/1, 007b/8, 007b/11, 008a/1, 008a/17, 008b/6, 008b/14, 009a/17, 011b/2, 011b/17, 012a/13, 013a/1, 015b/13, 017b/5, 017b/8, 017b/9, 017b/13, 017b/17, 018a/11, 019a/14, 019b/4, 019b/6, 019b/10, 019b/12, 020a/1, 020b/10, 020b/13, 021a/1, 021a/3, 021a/8, 021b/1, 021b/4, 021b/12, 022b/1, 022b/4, 023a/14, 023a/17, 023b/14, 024b/7, 024b/16, 025a/6, 025a/12, 025a/16, 025b/7, 025b/9, 025b/15, 026a/5, 026a/10, 026a/11, 027b/13, 029b/10, 030a/5, 030a/7, 030a/10, 030a/11, 031b/1, 031b/13, 032a/1, 032a/8, 032a/9, 032b/8, 033a/2, 033a/14, 033a/15, 033b/1, 034b/12, 035b/17, 036a/4, 036a/6, 036a/12, 037a/9, 039a/1, 039a/7, 040a/13, 040a/20, 040a/21, 040a/30, 040b/10, 041b/7, 042b/11, 043b/1, 043b/9, 044b/1, 044b/3, 044b/5, 044b/8, 044b/9, 044b/11, 045a/1, 045a/14, 045b/11, 046a/13, 046a/18, 047a/10, 048a/1, 049a/5, 050a/1, 050a/6, 050a/12, 050a/15, 050a/17, 050b/1, 050b/5, 050b/7, 050b/10, 050b/12, 050b/13, 051a/1, 051a/5, 051a/11, 051a/13, 051b/1, 051b/14, 052a/5, 052a/9, 053b/5, 054a/7, 054a/11, 054a/16, 054b/6, 054b/8, 055a/20, 057b/6, 058a/1, 058b/4, 059a/13, 060a/3, 060b/7, 060b/13, 060b/17, 061a/7, 061b/7, 061b/11, 063a/1, 063a/10, 063a/12, 064b/5, 064b/11, 064b/22, 065a/15, 068a/14, 068b/6, 068b/18, 069a/5, 069a/18, 070a/2, 070b/3, 070b/15, 070b/19, 070b/21, 071a/4, 071a/17, 071b/8, 071b/10, 071b/16, 071b/17, 072a/1,
étek: (T.) etek é.+ i 080b/56	
eṭfāl: (Ar.ç.) çocuklar e. 006a/16	
eṭrāf: (Ar.ç.) taraflar e.+ ide 042a/7	
eṭvār: (Ar.ç.) tavırlar e.+ i 035a/4 e.+ imğa 020a/14	
evbāş: (Ar.) çapkın a.+ ığa 004b/14	
evc: (Ar.) göğün en yüksek noktası e.- i şüreyyādın 060b/2	
evkāt: (Ar.ç.) zamanlar ḥayf-ı e. 017a/14	
evlād: (Ar.ç.) çocuklar e.+ in 072b/22	
evrāk: (Ar.ç.) yapraklar, sayfalar e. 042a/14 e.+ i 040b/2	
évrül -: (T.) evril-, dön- a.- madı 001a/6 a.- mağı 001a/5	
evvel: (Ar.) önce e. 017b/4	
éy (T.) ey seslenme edatı	

072a/17, 072a/19, 072b/6,
072b/18, 073a/1, 073b/11, 074a/1,
074a/10, 074a/14,
074b/21, 074b/22, 074b/23,
074b/24, 074b/38, 075b/21, 076a/16,
076a/21, 076a/26,
076a/28, 076b/25, 077a/11,
077b/1, 077b/6, 077b/10, 077b/30,
078b/17, 078b/30,
078b/31, 078b/32, 078b/33,
078b/34, 078b/35, 079a/1, 079a/6,
079a/8, 079a/14,
079a/22, 079a/26, 079a/30,
079a/38, 079a/46, 079a/54, 079b/101,
079b/113, 079b/115,
079b/129, 079b/142, 079b/144,
079b/15, 079b/162, 079b/178, 079b/31,
079b/33, 079b/35,
079b/41, 079b/47, 079b/63,
079b/71, 079b/79, 079b/81, 079b/88,
079b/91, 079b/95,
079b/97, 080a/3, 080a/17,
080a/19, 080a/24, 080a/48, 080a/59,
080b/24, 080b/49,
080b/89

eyle -: (T.) eyle-, yap-
e. 012a/7, 033a/18, 068a/12,
075a/17, 079b/87, 080a/44, 080b/91
ābād e. 040a/28
āzād e. 040a/26, 061b/6
dūr e. 071a/4
kitābet e. 026b/13
lūtf e. 021b/2
raḥm e. 059a/9, 061b/7, 080a/30
raḥmet e. 070a/27
rūṣen e. 070a/5
seyr e. 020b/1
şükr e. 023a/17
e.- ban 037b/11, 043b/14,
049a/9, 057b/7, 057b/13, 061b/8,
070a/20, 071b/2,
076a/20
yād e.- ban 045b/1
e.- di 001a/9, 001a/10, 009a/12,
010b/7, 012b/3, 012b/11, 013b/5,
018b/6,
023b/2, 027a/14, 029b/18,
031a/4, 031a/6, 034a/6, 036b/4, 038b/3,
039a/10,
041a/13, 042b/5, 049b/3, 057a/9,
069a/17, 070a/13, 070b/2, 070b/22,
074a/19,
075a/51, 076b/45, 077a/18,
078b/3, 078b/6, 078b/8, 078b/16,
078b/22, 078b/29,

078b/37, 079a/40, 079b/120,
080a/53, 080b/69, 080b/71, 080b/72,
080b/73, 080b/74,
080b/75, 080b/76
bivefālīg e.- di 007a/12
cevlān e.- di 015b/3
dermān e.- di 080b/70
giriftār e.- di 075b/9
ḥem e.- di 022a/14
inşā e.- di 004a/21
kesb e.- di 039a/8
musaḥḥar e.- di 076b/47
mükerrer e.- di 076b/48
münevver e.- di 076b/46
perişān e.- di 014b/6
pinḥān e.- di 026b/5
pinḥān e.- di 055a/17, 070a/23
şayd e.- di 043b/2
tağalüb e.- di 005a/7
tekellüm e.- di 064a/5
tūfān e.- di 057b/3
zāhir e.- di 026b/6
e.- dim 040a/18, 040b/3,
057b/12, 057b/18, 079b/1, 079b/2,
079b/4, 079b/10,
079b/75
āzād e.- dim 057b/14
berbād e.- dim 057b/4
bidād e.- dim 057b/8
bünyād e.- dim 021b/7, 054a/9
dād e.- dim 077b/16, 079b/6,
079b/8
feryād e.- dim 057b/10, 077b/17
inşā e.- dim 018b/17
murād e.- dim 079b/12
şād e.- dim 057b/16
şād e.- dim 077b/18
şimşād e.- dim 057b/2
yād e.- dim 057b/1, 057b/6,
077b/15, 079b/14
ziyāret e.- dim 047a/8
nihān e.- din 051a/14
e.- diñ 004a/6, 020b/9, 021b/9,
028a/13, 045a/1, 058b/15, 069a/11,
079b/102,
079b/89, 079b/97
‘aṭā e.- diñ 079b/108
cefā e.- diñ 079b/98
cüdā e.- diñ 079b/110
du‘ā e.- diñ 079b/112
ḥazān e.- diñ 051a/12
imtiḥān e.- diñ 051a/6
kaşd-ı cān e.- diñ 051a/1
kemān e.- diñ 051a/4
mübtelā e.- diñ 079b/100
nātüvān e.- diñ 051a/2
nişān e.- diñ 051a/8
rehā e.- diñ 079b/106

- saman e.- diñ 051a/10
sāz e.- diñ 045a/3
zūlm e.- diñ 071a/17
e.- dūr 001a/4
e.- gey 026b/2
e.- geç 031a/8, 031a/12,
031a/14, 039b/7
āgāz e.- geç 031a/1
bāz e.- geç 031a/10
cevlān e.- geç 030b/12
ḥayāl-ı şāh-ı devrān e.- geç
030b/14
inşā e.- geç 042a/13
ḫan e.- geç 030b/10
mübtelā-i derd-i hicrān e.- geç
030b/8
nāz e.- geç 031a/6
nevāsāz e.- geç 031a/2
perdāz e.- geç 031a/4
perişān e.- geç 030b/1
pinhān e.- geç 030b/2
seyr-i gülistān e.- geç 030b/6
ṭufān e.- geç 030b/4
izhār e.- gen 010b/2
e.- gey 079b/155, 079b/157
e.- geysin 076b/36
e.- gil 021a/13, 060b/16
e.- gil 025a/7, 040a/10, 043b/9,
058a/10, 070b/15, 076b/8, 076b/14
e.- mdiñ 052a/10
e.- me 004b/5, 028a/4, 028a/8,
029b/12
e.- medi 004b/16, 028a/1
e.- mediñ 011b/17, 038b/10,
038b/14, 052a/8
dād e.- mediñ 052a/12, 052a/14
fesād e.- mediñ 052a/6
sevād e.- mediñ 052a/1
şād e.- mediñ 052a/4
yād e.- mediñ 052a/2
taḥammül e.- megey 022a/10
e.- mek 069a/15
şayd e.- mek 019a/7
e.- mekdin 080b/35
e.- mekke 031b/10
e.- mes 037a/2, 046b/1, 046b/4,
046b/14, 073b/5, 075a/13, 080b/25
ferāmüş e.- mes 011a/13
ḥaṭā e.- mes 046b/10
ḥayā e.- mes 046b/6
ḥazer e.- mes 061a/9
muḥabbet e.- mes 043b/3
nevā e.- mes 046b/12
riyā e.- mes 046b/8
vefā e.- mes 046b/2
vehm e.- mes 061b/1
e.- mesmén 005a/12, 080b/83
e.- mez 068a/8
- raḥm e.- ñ 069a/5
e.- b 008a/12, 010b/13, 012a/12,
014b/9, 014b/11, 049a/10, 049b/6,
049b/10,
056a/5, 070b/14, 071b/12,
074a/20, 080b/60
‘āli-cenāb e.- b 012a/18
‘arz e.- b 010a/29, 023b/13
‘azm e.- b 074b/3
‘azāb e.- b 012a/2
āftāb e.- b 012a/8
cüdā e.- b 049b/8
çāk e.- b 009a/6
dām e.- b 014b/16
ferāmüş e.- p 074a/15
ferş e.- b 073a/14
fıkr e.- b 045b/9
gūlām e.- b 014b/8
ḥarāb e.- b 012a/4
ḥayāl e.- b 060a/7
ḥıram e.- b 014b/1, 017b/11,
071b/15
ihtisāb e.- b 012a/10
iltizām e.- b 014b/4
intiḥāb e.- b 012a/16
kebāb e.- b 012a/6
kelām e.- b 014b/18
kerem e.- b 002b/16
maḫām e.- b 014b/12
niknām e.- b 014b/10
pāre e.- b 030a/12
raḥm e.- b 080b/41
rām e.- b 014b/14
şabr e.- b 056a/9
selām e.- b 014b/2
seyr e.- b 059a/3
sürāg e.- b 071b/13
şām e.- b 014b/6
şerm e.- b 026a/3
şitāb e.- b 012a/1
ṭaleb e.- b 008b/11
teklif-i şarāb e.- p 012a/14
terk e.- b 026a/6
yād e.- b 019b/11, 080b/80
zāhir e.- b 005a/9
e.- r 004b/11, 004b/12, 008a/16,
011a/10, 012b/8, 014b/18, 017a/5,
021a/5,
023a/6, 025a/2, 029b/7, 031b/12,
034a/3, 037a/7, 043a/15, 044a/5,
063a/13,
065a/3, 072b/17, 073a/8,
078b/23, 078b/24, 078b/25, 078b/26,
078b/27, 080b/1,
080b/2, 080b/3, 080b/4, 080b/5,
080b/6, 080b/7, 080b/8, 080b/11,
080b/12,

080b/13, 080b/14, 080b/15,
080b/16, 080b/17, 080b/82
ārzū e.- r 002a/9, 064a/1, 064a/2,
064a/4, 064a/6, 064a/8, 064a/10,
064a/12,
064a/14
cılve e.- r 048b/6
dermān e.- r 030b/7
kaşđ e.- r 011b/11
kaťli‘ ām e.- r 030b/12
kerem e.- r 074a/52
raķam e.- r 060a/5
vaḥşet e.- r 034b/11
yādiñni e.- r 011a/14
zinde e.- r 073a/4
şayđ e.- rde 010b/4
e.- rem 051b/3, 056a/6, 056a/12,
056b/10, 080a/51, 080a/55
ābād e.- rem 056a/8, 056b/14
ārzū e.- rem 071b/9
behzād e.- rem 056b/8
berbād e.- rem 056b/4
bünyād e.- rem 056a/14
feryād e.- rem 056a/10, 056b/2
şād e.- rem 056a/4, 056b/6
ta‘ dād e.- rem 056b/12
virān e.- rem 056a/2
yād e.- rem 056a/1, 056b/1,
078a/20
e.- rġa 066b/12
e.- rmén 023a/2, 078a/21
rūşen e.- rmén 004a/15
yād e.- rmén 077a/22
e.- rsin 058b/13
e.- se 006b/2, 024a/3, 027a/4,
028a/10, 037b/13, 043a/5, 078b/5
taḥarrük e.- se 011a/7
e.- sem 016a/9, 079b/45
e.- señ 068a/7
cevlān e.- señ 008a/11
e.- sun 055a/1, 055a/2, 055a/4,
055a/4, 055a/6, 055a/8, 055a/10,
055a/12,
055a/14, 055a/15, 055a/16,
055a/18, 055a/19, 055a/22
fedā e.- y 073a/7
e.- yin 051b/7, 079b/141,
079b/143
beyān e.- yin 079b/131
dāstān e.- yin 079b/135
fiġān e.- yin 079b/132
imtiḥān e.- yin 079b/137
izhār e.- yin 054b/9
revān e.- yin 079b/134
tercümān e.- yin 079b/139

eylen -: (T.) dön-, çevril-

e.- emen 077a/25
e.- ey 071b/1, 071b/2, 071b/4,
071b/6, 071b/8, 071b/10, 071b/12,
071b/14,
071b/16, 071b/18
e.- ib 016a/4
e.- medim 071b/3
e.- türdi 079a/41

eyvān: (Ar.) köşk, gök katı
e.+ ıġa 042a/6
e.+ ını 076b/9
e.+ ide 008b/1

eyyām: (Ar.ç.) günler
e.- ı ḥazān 049a/14
e. 019a/6
gerdiş-i e. 001a/6
maḥfil-i e. 037b/7
terk-i ġam-ı e. 025b/2
e.+ ı 060b/7
e.+ ide 045a/4

ez: (Far.) Farsça ayrılma hali edatı -den,
-dan
e. 008b/12, 062a/1

ezel: (Ar.) öncesizlik
e. 001b/22, 054a/18
rüz-ı e. 075a/45
e.+ din 007a/2, 078b/14

fāḥte: (Far.) üveyik kuşu
f. 064a/13

faķir: (Ar.) yoksul
f.- i nātüvān 077b/26

fāl: (Ar.) fal, talih denem
f.+ iñ 050a/10
f.+ iñni 062b/12

falān: (Ar.) ismi söylenmek
istenmeyen veya her kim olursa
anlamında genel olarak kast edilen şahıs
ve şey
f.+ dın 032a/12

fāni: (Ar.) geçici
deyr-i f.+ din 014b/10

fāriġbāl: (Ar.) başı tinç
f. 029b/3

fark: (Ar.) fark, başkalık
f.- i seride 034b/4
f. 070a/9, 076b/13
f.+ ıġa 044a/5

- farz:** (Ar.) Allah'ın her Müslüman tarafından yerine getirilmesi gerekli emirleri
f. kııl 021a/12
f.+ dur 074a/48
- faşih:** (Ar.) açık
f. 034a/12
- faşl:** (Ar.) mevsim
f.- ı bahār 042b/7
f.- ı ḥazān 035b/4
f.+ ida 056b/2
- fāş:** (Far.) açık, meydana çıkmış
f. étme 024b/13, 027a/7
f. kıılma 026a/14
f. 020b/9, 025a/17, 050b/3
- fāyizü'l-envār:** (Ar.) çok nurlu
f. 010a/18
- fedā:** (Ar.) feda etmek, adama
f. eyley 073a/7
f. kııldı 051b/13
f. 007b/1, 007b/2, 007b/4,
007b/6, 007b/8, 007b/10, 007b/12,
007b/14
f.+ dur 079b/126, 079b/36
f.+ si 079b/92
- fehmi:** (Ar.) anlama
f. étmes 034a/13
f. 021a/9, 050b/4
- felek:** (Ar.) gök, dünya
f. 019a/5, 019b/6, 022a/14,
030a/11, 036b/3, 040a/20, 040a/29,
042a/4,
049b/1, 049b/2, 049b/4, 049b/6,
049b/8, 049b/10, 049b/12, 049b/14,
049b/16,
051a/1, 059a/9, 061a/10, 067a/1,
070a/23, 071a/17, 074a/27, 074b/7,
076a/24,
079a/27, 079a/40, 079a/42,
079a/44, 079a/53, 079b/101, 079b/82,
079b/97, 080b/1,
080b/2, 080b/3, 080b/4, 080b/5,
080b/6, 080b/7, 080b/8
cevr-i f. 080b/15
devr-i f. 012b/11, 039b/11,
076a/29
sāye-i taht-i f. 076b/34
f.+ de 006a/13, 039b/6
f.+ din 002a/17, 070a/12,
071a/14, 075a/16, 079a/24, 079b/19
- devr-i f.+ din 006b/11, 053b/13
zulm-i f.+ din 054b/13
f.+ ke 067b/3
f.+ ler 056b/9, 077b/21
f.+ ni 042a/2, 051a/6, 065b/12
zāl-ı f.+ ni 043b/9
- fen:** (Ar.) bilim
f.+ ide 040a/15
- fenā:** (Ar.) yokluk, yok olma
f. kıılır 043b/2
f. 001a/16, 055b/6, 074a/36
āzım-i mülk-i f. 008a/6
esir-i şehir-i f. 032a/9
şehir-i f. 037b/3
ḥāk-i reh-i f.+ dur 075a/53
- fer:** (Far.) aydınlık
f. 006a/14, 076b/6
- ferāg:** (Ar.) bırakıp terk etme
f. 019a/11
- ferāgat:** (Ar.) vazgeçme, el çekme
f. 003b/13, 014a/5, 040a/25,
075b/33, 079b/62
- ferah:** (Ar.) gönül açıklığı, sevinç
f. 035b/11, 036a/3, 079a/28
- ferahbaş:** (Ar. +Far.) sevinç veren
f.+ ı 060b/11
- ferāmūs:** (Far.) unutmama, unutulmuş
f. 025a/05
f. eylemes 011a/13
f. eyleb 074a/15
f. kııl 022b/7
f. olmas 009b/17
f. 038b/10, 080a/31
- ferāvān:** (Far.) çok
f. 006b/5, 077b/34, 080b/54
renc-i f. 074a/32
- fergāna:** (ö.a.) Türkistan'daki Fergana şehri
f. 063a/8, 063a/13, 077a/27
ḥusrev-i f. 018a/12
maḥrūm-ı didār-ı şeh-i f. 077a/5
- ferhād:** (ö.a.) Ferhat ile Şirin hikayesinin erkek kahramanı
f. 001b/17, 013a/9, 019a/13,
022a/3, 023a/1, 028a/11, 031a/13,
039a/10,

040a/9, 056a/6, 057b/18, 060b/4,
066a/5, 068a/5, 074a/35
kışsa-i f. 056a/13
tişe-i f. 008b/13
f.+ de 023a/5
mâtem-i f.+ ni 080b/45

ferhunde: (Far.) kutlu, uğurlu
f. 020a/14, 077b/49
ahter-i f. 062b/12
tâli' -i f. 076b/52

feridûn: (ö.a.) Kava'yi öldüren İran şahı
f. 079b/164

ferişte: (Far.) melek
f. 080a/61

ferkadsâ (Ar. +Far.) kutup yıldızı gibi
f.+ yi 076b/13

fermân: (Far.) ferman, buyruk
f. 044a/6, 079b/82
bende-i f. 073b/11
f.+ ıdın 061a/21
mahkûm-i f.+ ım 065b/17
f.+ imdadur 054a/15
cüyende-i f.+ ınum 056b/13
f.+ ide 018b/15

fermânber: (Far.) fermana uyan
f.+ i 076b/54

fermânrevâ: (Far.) emri kabul edilen
padişah
husrev-i f. 061a/17

ferruh: (Far.) uğurlu, kutlu
f. 001b/1, 004a/3, 035a/1,
035a/2, 035a/4, 035a/6, 035a/8,
035a/10,
035a/12, 035a/14

ferruhruh: (Far.) yüzü kutlu
f. 068b/8

fersâh: (Ar.) yaklaşık beş kilometrelik
bir uzaklık ölçüsü
f. 036b/2

ferş: (Ar.) döşeme, yaygı
f.- i mehmeldur 009a/14
f.- i rehğüzâri 040b/3
f. eyleb 073a/14
f. kılay 023b/11

feryâd: (Far.) feryad, bağırma

f. ét 019b/11

f. étib 045b/5

f. étib 075a/18

f. eyledim 057b/10, 077b/17

f. eylerem 056a/10, 056b/2

terk-i reh-i f. kılay 074a/3

f. kılsam 079a/53

f. kılurmén 078b/18

f. 024b/4, 039a/4, 039a/11,

040a/1, 040a/20, 052a/14, 059b/11,
064b/19,

065a/14, 075a/12, 075b/35,

077b/29, 078b/1, 079a/1, 080a/9

f.+ ım 021b/2, 079a/24, 080b/13

f.+ iñ 028b/6

f.+ resçe 079a/27

ferzâne: (Far.) bilge

f. 018a/10, 027b/6

ferzend: (Far.) çocuk, evlat

f. 075a/29, 075a/38

f.+ iğa 075a/32

f.+ ler 079b/154, 079b/77

fesâd: (Ar.) bozukluk

f. eylemediñ 052a/6

feşâhat: (Ar.) güzel ve açık konuşma
f. 026b/12

fesâne: (Far.) asılsız hikaye

f.- i şeyh 038a/2

feş: (Far.) pelerin

f. 038a/11

feth: (Ar.) açma, elde etme

f.- i bâb 011b/16, 033a/18

f. 076b/43

fettâh: (Ar.) açan, fetheden

f. 033a/18

fettânet: (Ar.) zihin açıklığı

f. 079b/167

fetvâ: (Ar.) fetva

f.+ side 033a/3

fevt: (Ar.) bir daha ele geçmemek
üzere kaybetme

f.- i furşat 023b/2

fevvâre: (Ar.) içinden su fışkıran şey,
fiskiya

f.+ ler 009a/12

feyz: (Ar.) bolluk, çokluk
f.- i āsar kı1 010a/16,
f.+ i 035a/9
mezār-i f.- i āsar1 010a/17
f.- i bahār 051b/12
f.- i kudūmidin 055a/20
f.- i lūtfūñ 058b/5
f. 024a/9
f.+ idin 006a/7, 073b/7

fiṭrat: (Ar.) yaratılış, huy
f.- i ra' nā 073b/8
şafḥa-i f. 056b/8

fiḡān: (Far.) inleme, feryad
f. étib 024b/4
f. eyleyin 079b/132
f. 003a/9, 028b/6, 047b/3,
061b/12, 064b/19, 067b/1, 070a/7,
074b/30,
079a/25, 079b/6, 079b/119,
080a/46
te' şir-i f. 080b/93
f.+ im 002a/17, 037b/13,
052b/10, 059a/5, 066a/9, 075a/12,
079a/48, 079b/34,
080b/86
f.+ imdın 060b/15, 069a/4
dūd-ı f.+ inđin 030a/7
f.+ inđin 019b/6

fikr: (Ar.) fikir, düşünme
f.- i bahār 020b/1
f. eyleb 045b/9
f. 071b/13, 072a/2, 074a/12
f.+ lerdin 056b/7

fi'1-meşel: (Ar.) örneğın
f. 007b/7

firāk: (Ar.) ayrılık, ayrılma
f. 002a/11, 006b/12, 012a/4,
022a/4, 039a/3, 041b/3, 042b/13,
049a/1,
049a/2, 049a/4, 049a/6, 049a/8,
049a/10, 049a/16, 049a/18, 050a/15,
051a/2,
051a/11, 061a/3, 061a/16,
069a/16, 072a/6, 072b/5, 074a/4,
074a/29, 078b/13,
079b/100, 079b/121, 079b/54,
079b/74, 080a/59
derd-i f. 041b/11
şām-i f. 016a/7
şemşir-i f. 080a/6
şerḥ-i f. 079b/69
zehr-i f. 020a/9

f.+ e 075a/48
f.+ i 040a/29, 061b/2, 069b/9
f.+ ıda 009b/5, 023a/10
f.+ in 037a/1
f.+ i 060a/10
f.+ ide 013a/13, 035b/6,
055a/13, 055b/11, 060a/9, 079a/37
endūh-i f.+ idin 078a/15
f.+ in 079b/174
f.+ in 007b/3, 035b/9, 064b/21,
069a/3, 074b/10, 074b/15, 074b/32
şām-i f.+ in 072a/3
telāṭum-i f.+ in 080a/34
f.+ inđe 013a/2, 079b/37

firdevs: (Ar.) cennet
f. 062a/12
f.+ i 002a/13

firīb: (Far.) aldatma
f. 043b/10

fitne: (Ar.) fitne, karışıklılık
f.- i yācūci 041a/8
f. 012b/11, 031a/6

fuḡarā: (Ar.ç.) yoksullar
f. 028b/9

fülād: (Far.) çelik
f. 038b/12, 040a/24

furḡat: (Ar.) ayrılık
f.- i zürāzmāsidin 059a/10
f. 006a/18, 020a/5, 040b/1,
053b/1, 056b/1, 075b/27, 078b/12,
080a/15,
080b/2, 080b/22
dāğ-ı f. 077b/32, 077b/34
şām-ı f. 066b/1
dāğ-ı f.+ a 061b/13
āteş-i f.+ da 075b/7
f.+ i 077b/43
dāğ-ı f.+ i 080b/74
f.+ ıda 077a/6, 080a/43, 080a/45
f.+ ıdın 072b/11, 072b/13,
077b/13

furşat: (Ar.) uygun zaman
f.- i ' ömr 031a/9
f.- i çeng 063b/4
f. 072b/1, 075b/33, 076a/2,
077b/42
fevt-i f. 023b/2
f.+ i 042b/1

fūsūn: (Far.) büyü
f. 049b/13

ġabġab: (Ar.) ene altı
sib-i ġ. 036a/9

ġaddār: (Ar.) hain, merhametsiz
erh-i ġ. 075a/48
sipih-r-i ġ. 080a/22

ġaddāre: (Ar.) merhametsiz kadın
şūh-i ġ. 036b/3

ġāfil: (Ar.) gaflette olan, dikkatsiz
ġ. bolma 040b/9
ġ. 052b/5

ġaflet: (Ar.) dalgınlık, ihmal
h'āb-i ġ.+ dın 010a/1
ġ. 031a/10

ġāh: (Far.) bazen
g. 072a/6, 073a/2, 077b/17,
079b/146

ġāhgāhī: (Far.) zaman zaman
g. 077a/25

ġāhī: (Far.) ara sıra, bazen
g. 072a/6, 074a/6, 074b/33,
079b/146

ġālib: (Ar.) üstün gelen
ġ. 009b/5

ġam: (Ar.) tasa, keder, kaygı
bimār-ı ġ.- ı ışk 023a/3
terk-i ġ.- ı eyyām 025b/2
ġ.- ı hicrān 041b/12
ġ.- ı hicrāne 070a/13
ġ.- ı hicriñ 006b/5
ġ.- ı yār 009b/17
ġ. 008b/2, 008b/3, 008b/10,
016a/4, 022a/6, 022a/11, 023a/12,
023a/14,
028b/2, 040a/22, 040b/1, 041a/5,
045b/3, 047b/10, 048a/6, 048b/7,
053b/19,
054b/2, 061b/4, 061b/6,
062a/15, 063a/1, 064b/15, 067b/2,
067b/10, 068a/5,
068b/2, 071b/18, 072a/9, 074a/7,
074a/16, 074b/10, 075a/19, 075a/38,
076a/24,
076a/28, 077a/35, 079a/37,
079a/52, 079b/43, 080b/4, 080b/17,
080b/23, 080b/36,
080b/54, 080b/56
bāde-i ġ. 066a/11

bezm-ı ġ. 072b/6
dām-ı ġ. 078b/23
gūlşen-i ġ. 078b/30
hayl-ı ġ. 079b/149
kūh-i ġ. 045a/8
nevāle-i ġ. 024a/7
nuql-ı ġ. 054a/4
pāymāl-ı hayl-ı ġ. 049b/10
şām-ı ġ. 018b/13, 050b/11,
069b/4
zehrāb-ı ġ. 054a/17
ġ.+ da 054b/11
şām-ı ġ.+ da 008b/17
şām-ı ġ.+ dı 044b/7
ġ.+ dın 008b/13, 031b/3, 031b/7,
051a/10, 077b/17
bend-i ġ.+ dın 019b/3
dām-ı ġ.+ dın 025b/3, 079b/106
kayd-ı ġ.+ dın 008b/5
sil-i ġ.+ dın 018b/2
zeng-i ġ.+ dın 008b/16
ġ.+ dur 007b/13, 075a/15
şām-ı ġ.+ dur 030b/2
ġ.+ ı 017a/10, 067a/7, 078b/10
ġ.+ ida 067a/5
ġ.+ idın 002b/15, 028b/4,
032b/3, 069b/10
ġ.+ ım 037b/2
şām-ı ġ.+ ım 063a/10
ġ.+ ımını 022a/9, 022a/13,
023a/15, 053a/13, 075a/24, 079a/50,
079b/135
şerh-i ġ.+ ım 060a/5
ġ.+ ımı 022b/7, 075a/44
ġ.+ in 079b/3, 080a/4
kūh-i ġ.+ in 074a/34
ġ.+ inđa 050a/13
ġ.+ inđa 053a/7
ġ.+ nı 022a/15, 079b/131

ġām: (Far.) adım
g. 065b/3

ġamġin: (Ar.+Far.) gamlı
ġ. 056b/6

ġamġūsār: (Ar.+Far.) gam ortađı, teselli
veren
ġ.+ ım 045a/8
emir-i ġ.+ imni 078a/22

ġamh'ār: (Ar.+Far.) kederlenen
ġ. 037b/2, 080a/20
yār-ı ġ. 075b/30
ġ.+ dın 064b/16
ġ.+ din 075b/4

ġamkeş: (Ar.+Far.) gam eken

- ğ.+ im 054b/1
- ğamnâme:** (Ar.+Far.) gam mektubu
ğ.+ ler 055b/11
- ğamze:** (Ar.) süzgün bakış, çene yanak
çukurluğu
ğ. 015b/2, 030b/11, 038b/7,
040a/16
ğ.+ si 034b/5
- ğamzede:** (Ar.+Far.) kederli
ğ.+ ler 052a/4
ğ.+ ni 078b/25
- ğani:** (Ar.) zengin
ğ.+ s'n 029b/6
- ğani̇met:** (Ar.) kazanç
ğ. bilmedi 030b/13
ğ. 066b/15, 075b/31, 076a/2
ğ.+ dür 001b/15
- ğār:** (Ar.) mağara
yā-ı ğ.+ dın 075b/35
- ğaraz:** (Ar.) gaye
ğ.- i 'id 047a/10
ğ. 057a/16, 070a/24
- ğāret:** (Ar.) yağma
ğ. kıllur 065a/12
ğ. 023a/6, 053a/8
- ğarīb:** (Ar.) gurbette bulunan
ğ. 003a/8
- ğarq:** (Ar.) boğulma
ğ. étse 071a/2
- ğarqa:** (Ar.) suya batmış
ğ.- i ħūn-i ciger 011b/5
- garkāb:** (Ar.+Far.) suya batan
ğ. 009b/8
- ğavgā:** (Far.) kavga, gültürtü
ğ. 003a/10
ğ.ğ.+ lar 066a/6
ğ.ğ.+ nı 071a/4
ğ.ğ.+ sı 071a/3
ğ.ğ.+ sidin 019a/11
ğ.+ siğā 054a/6
- ğāyib:** (Ar.) görünmeyen, kayıp
ğ. 016a/10
ğ.ğ. oldı 053a/2
ğ. 033a/13
- ğayr:** (Ar.) başka, özge, ayrı
ğ.ğ.- i cefā 046b/1
ğ.ğ. 008b/12, 023b/1
ğ.ğ.+ dın 025a/6, 051a/13
ğ.ğ.+ i 052b/15
ğ.+ niñ 065a/1
- ğayret:** (Ar.) çalışma, çabalama
ğ.- i 'ışkım 023a/5
tāb-ı şu'le-i ğ. 022a/2
- ğazāb:** (Ar.) kızgınlık
ğ. 012a/1
- ğazāl:** (Ar.) geyik yavrusu
ğ.- i ħuş 080b/53
ğ.+ i 014b/13
ğ.+ im 070b/13
ğ.+ in 019a/4
ğ.+ iñdin 072a/12
ğ.+ nı 021b/14
- ğazāle:** (Ar.) dişi geyik
ğ.+ lerni 016b/3
- ğazel:** (Ar.) gazel
ğ. 010a/29
ğ.+ i 080a/52
- ğazel-ġ'ān:** (Ar.+Far.) gazel okuyan
ğ. 048b/10
- gedā:** (Far.) dilenci, yoksul
ğ. kıldı 015b/8
ğ. kıllur 043b/12
ğ. 050a/12
ğ.+ lardın 068a/16
ğ.+ si 076a/10
- geh:** (Far.) bazen
ğ. 061a/14
- gehi:** (Far.) bazen, ara sıra
ğ. 030a/4, 074b/33
- genc:** (Far.) hazine
ğ.- i ħüsnuñni 029b/5
miftāh-i ğ.- i dāniş 015a/11
ğ.- i kārūn 079b/165
ğ. 017b/15, 046a/12
- ger:** (Far.) eğer
ğ. 004b/13, 006a/4, 008a/11,
009b/8, 011b/4, 013b/4, 013b/11,
018a/1,
018a/7, 019a/7, 019a/11, 020b/4,
021a/7, 021a/11, 023a/9, 024a/14,
025a/7,

025a/12, 025b/11, 025b/13,
026a/7, 028b/7, 028b/9, 028b/13,
029b/11, 030b/13,
040a/27, 043a/5, 043a/12,
044b/5, 051b/9, 061a/21, 064b/13,
064b/16, 065b/22,
066b/10, 070a/10, 070a/12,
072b/16, 075a/10, 075a/46, 075b/32,
076b/19, 079a/2,
079b/41, 080a/17

gerçi: (Far.) her ne kadar, ise de
g. 001a/6, 018b/15, 042b/13,
045a/10, 056a/3, 061a/19, 065a/9,
076b/53,
077a/43

gerd: (Far.) toz, toprak
g.- kademiñ 074a/47
g. 040b/4, 043a/3, 043a/4,
055b/6, 066a/10, 076b/38
g.+ indür 010b/6
g.+ ini 065b/12

gerden: (Far.) boyun
g.- i teslim 063b/7
g.- i teslimimiz 063b/8
g.+ keşlik étse 010a/23

gerdiş: (Far.) dönme, dönüş
g.- i devrân 063b/6, 075b/6
g.- i eyyâm 001a/6
g.- i gerdün 078b/4
g.+ i 008b/1

gerdün: (Far) felek, gök, dünya
g. 001a/7, 008b/1, 040a/21,
048a/1, 067a/7, 070b/15, 073b/5,
078a/20
devr-i g. 011a/12
gerdiş-i g. 078b/4
şâh-i g. 079b/81
g.+ din 049b/15
g.+ ğa 054b/3

gevher: (Far.) cevher, inci, değeli taş
g.- i kıymet 061a/18
g.- i nâyâb 075b/19
g.- i şehvâr kıl 010a/6
g.- i şehvârdın 064b/12
g.- i şehvâridin 077a/44
g. 014a/12, 017b/15, 062a/3,
066a/8, 075a/26
g.+ i 076b/1
g.- i eşk 018b/11
g.- i maķşüd 012a/15
g.+ ler 051b/6
g.- 1 şehvâr 027a/14

gevherefşân: (Far.) inci saçan
g. 004a/16, 062a/14
muħiṭ-i g.+ dur 058b/4

gevherfeşân: (Far.) inci saçan
çeşm-i g.+ im 007b/10

gızâ: (Ar.) gıda
ğ. 054a/4, 079b/42
ğ.+ sı 075a/15
ğ.+ si 077a/17

gile: (Far.) yakınma
g. 006b/11

girâmî: (Far.) değerli
g. 031a/9

girân: (Far.) ağır, değerli
g. 027a/9, 049b/9

girdâb: (Far.) girdap, çevrinti
g. 014a/7, 014a/8

girdbâd: (Far.) kasırğa
g.- 1 dâmen-i deşt-i cünündür
071b/11
g. 012b/8

giribân: (Far.) elbise yakası
g. 018b/8, 047a/4, 074b/16,
077b/44
çâk-i g. 044a/10, 059b/4
g.+ gir 029a/3
nüşâ-i çâk-ı g.+ ıdın 061a/6
çâk-ı g.+ im 045b/6
g.+ ımdın 048a/6
g.+ ımı 080b/56
g.+ iñni 030a/12

giriftâr: (Far.) tutulmuş
g.- 1 hum 078b/23
g.- i kemend-i hırş 040b/7
g. bolub 009b/3
g. eyledi 075b/9
g. 057b/7

giriḥ: (Far.) düğüm
g.+ iden 002b/9
ser-i zülf-i g.+ in 028a/7
g.+ ler 006b/3

girūdâr: (Far.) savař, kavga
g.+ ıĝa 021a/11
g.+ idin 054a/5

g.+ ini 077a/22

giryân: (Far.) ağlayan, ağlayıcı
g. 051b/5, 052b/2, 053b/11,
059b/10, 065b/13, 066a/7, 077a/36,
077b/39

dide-i g. 051b/6
dide-yi g. 007a/6
eşk-i g. 066b/6
tutiya-i çeşm-i g. 004a/14
g.+ dur 078a/10
mevc-i çeşm-i g.+ imdadur

043a/4

gīsū: (Far.) saç, kakül
zencir-i g.- i semensāğa 066a/1
g. 042a/5
g.+ lerin 014b/6
g.+ siğa 001a/13

gītī: (Far.) dünya
hüsrev-i g. 077b/36

gītī-nümā: (Far.) cihanı gösteren
âyine-i g. 044b/12

gonçe: (Far.) tomurcuk, açılmamış gül
ğ.- i bahtım 079a/49
yād-ı ğ.- i gül 072b/8
ğ.- i gülzārīn 064a/1
ğ.- i hāndān 002b/8, 012b/1
g. 010b/1, 010b/6, 026a/3,
037b/9, 069a/14, 049b/11
ğ.+ de 037b/10
ğ.+ dūr 059a/5
ğ.+ ler 059b/5, 059b/6
g.+ si 058b/5, 070b/8

gözel: (T.) güzel
g. 070a/2

gubār: (Ar.) toz
ğ.- i maḳdemidin 044b/2
ğ. étti 049a/10
g. 043a/3, 043a/4, 043a/5,
049b/10
ğ.+ m 074b/2
ğ.+ idin 074b/17
ğ.+ im 067a/1
ğ.+ imdin 059a/3

gūlām: (Ar.) köle
ğ.- i halkādergūş 077a/40
g. eyleb 014b/8

gurbet: (Ar.) gurbet, hasret
ğ.+ de 080b/76

gurūr: (Ar.) gurur, kendisini beğenmiş
ğ. 038a/11, 043b/1
mest-i ğ. 036a/5
ğ.+ ı 055b/2

guşsa: (Ar.) keder, kaygı
ğ. 004b/11, 023a/13, 043b/2,
052a/3, 062a/15, 064b/1, 080b/54
ğ.+ da 054b/11

gūra: (Far.) erik
ğ.+ dın 006a/10

gūşe: (Far.) köşe, bucak
g.- i kevserğa 070b/4
g.- i virāne 021a/8, 077a/30
g. 079b/77
g.+ de 005a/3, 019a/12, 064b/7,
080a/7
g.+ side 075a/19

gūyā: (Far.) sanki
g. 037a/4, 068b/13
g.+ sı 074b/26

gūdāz: (Far.) erime, yanma
g.+ im 053a/6
süz-i g.+ im 079b/128

gūftār: (Far.) söz
g. 027a/2, 034a/11, 037b/10
g.+ e 072a/20
g.+ ı 069a/1
g.+ i 010b/1, 035a/6, 074b/26
g.+ idin 080b/89
g.+ imni 074a/62

gūftāre: (Far.) söz, kelam
g. 030a/4

gūft ü gū: (Far.) söz lakırdı
g. 039b/13, 074b/32
g.+ i 074b/37

güher: (Far.) elmas, değerli
g. 006a/6, 026b/5, 076b/9
g.+ lerini 026b/10

gūl: (Far.) gül
g.- i hāndān 072b/15
g.- i ayşım 053b/4
g.- i bādām 001a/2
g.- i ra' nā 002a/4
g.- i ra' nāsıdin 039b/9
g.- i ruhsārdın 064b/4
g.- i şadberg 053b/18

temâşâ-i g.- i şadberg 055b/14
g.- i süsen 017b/17
g.- i taşvîr 079a/49
g. 004b/7, 009a/6, 009a/9,
009a/17, 011a/8, 014b/2, 019b/11,
020b/1,
024b/6, 026a/3, 030a/4, 035b/3,
037b/9, 042b/7, 044a/9, 045b/9, 046a/2,
048b/10, 049b/12, 053a/1,
053b/7, 054b/7, 056a/11, 056b/1,
057a/6, 059a/16,
059b/3, 059b/4, 060a/14,
064a/13, 069b/7, 070a/15, 070a/20,
070b/8, 070b/18,
072a/10, 072a/16, 074a/21,
074a/22, 074a/25, 074a/28, 074a/38,
075a/43, 076b/57,
076b/59, 079a/35, 079b/29,
080a/43, 080a/45, 080a/52, 080b/4,
080b/8
berg-i g. 030b/5
şâh-ı g. 049a/13
yâd-ı gonçe-i g. 072b/8
yüz-i g. 035a/8, 053b/8
g.+ de 037b/10
g.+ din 009a/8, 057a/7, 075a/39
g.+ ge 002a/1
g.+ ga 011b/1
g.+ ini 020b/6
g.+ ler 013b/8, 042b/3, 055a/7
g.+ lerdin 009a/10
g.+ leri 010b/5, 074a/23
g.+ lerini 002b/7
g.+ lerni 030b/6
g.+ ni 034b/2, 064b/18

gülâb: (Far.) gül suyu
g. 009b/14

gülbeden: (Far.+Ar.) gül bedenli
g. 007b/11
serv-i g. 042b/4

gülbün: (Far.) gül kökü
g.- i nâz 079b/168
g. 026a/1
g.+ i 076b/35

gülcebîn: (Far.+Ar.) gül alınlı
g.+ ler 014b/7

gülçehre: (Far.) gül yüzlü
g. 075b/21

gülçîn: (Far.) gül toplayan
g. 061a/13

gülendâm: (Far.) gül boylu, nazik

g. 075b/10
tıfl-ı g. 001a/4

gülfâm: (Far.) gül renkli
dilber-i g. 001a/1
mey-i g. 010b/11

gülgeşt: (Far.) gül seyri
g.- ı mergzâr kılip 016b/1
g.+ i 055a/12
teklif-i g.+ i 055b/7
g.+ ide 017b/12

gülgün: (Far.) gül renkli
g. 015b/1, 050b/9, 066b/13,
076b/55
‘ârız-ı g. 009a/5
eşk-i g.+ im 009b/13

gülhan: (Far.) hamam ocağı
g. 014a/5, 074b/39

gülistân: (Far.) gül bahçesi
g.- i cihân 062a/8
seyr-i g. eylegeç 030b/6
g. 004a/4, 009a/3, 018b/18,
048b/9, 059b/2, 063a/6, 066b/14,
071b/14
seyr-i g. 051b/12, 055a/8
g.+ din 052b/1, 057a/8
g.+ din 039b/2
g.+ dur 053b/3, 058b/6
g.+ imnı 053b/4
g.+ ide 063a/5

gül’izâr: (Far.+Ar.) gül yanaklı
g. 072a/19
g.+ im 045a/14, 071a/7
g.+ imdın 079a/12
g.+ imni 078a/19
g.+ imsiz 059b/2
serv-i g.+ imsiz 060b/8

gülnâr: (Far.) nar çiçeği
mey-i g.+ in 064a/12
ruḥ-ı g.+ in 064a/10

gülpüş: (Far.) gül serpen
nesim-i yâr-ı g.+ im 069a/13

gülrû: (Far.) gül yüzlü
serv-i g.+ yim 014b/1

gülrûḥ : (Far.) gül yanaklı
g.+ im 002a/2

gülrûḥsâr: (Far.) gül yanaklı
g.+ din 075b/2

- serv-i g.+ im 009a/7
- gülşen** : (Far.) gül bahçesi
g.- ı gam 078b/30
g.- ı vaşlın 043b/7
g.- i ' ayşım 077b/8
g. 001a/13, 002a/2, 010b/5,
019b/10, 034a/11, 040b/13, 046a/2,
046b/12,
059b/5, 076b/51, 080a/48
g.+ de 002b/11, 049b/11
g.+ ğa 014b/1
g.+ ide 078b/32
- gülşenārā**: (Far.) gül bahçesi gibi
g.+ dın 060b/6
- gülüh**: (Far.) tuğla
g. 037a/8
- gülzār**: (Far.) gül bahçesi
g.- ı hüsñ 051b/11
g.- i ' alemni 057a/5
g. 031a/7, 063b/9
seyr-i g. 032b/12
g.+ ğa 059b/9
g.+ ina 071b/15
g.+ ide 049a/13, 055a/15
g.+ idin 076b/41
gonçe-i g.+ iñ 064a/1
g.+ siz 063b/3
- güm**: (Far.) kayıp
g.+ dur 041b/8
- gümān**: (Far.) zan, sanma
g. étme 079b/62
g. étmeñ 054a/11
g. 007b/5, 012b/8, 028b/4,
032b/7, 080b/82
g.+ dın 057a/10
g.+ din 032b/8
g.+ im 007b/6
- gümreh**: (Far.) yolunu şaşırması
g. 010a/23
- günāh**: (Far.) günah, suç
g.+ imni 055b/9
- güng**: (Far.) dilsiz
g. 027a/3
- güvāh**: (Far.) şahit
g.+ imde 065b/14
- güvārā**: (Far.) sindirimi kolay olan
- g. 001b/8
- güzār**: (Far.) geçme
g.+ iñ 044b/5
- güzzer**: (Far.) geçiş
g. kııl 075a/37
- güzergāh**: (Far.) geçit
g.+ ide 055b/1, 016b/11
- haber**: (Ar.) haber
h.- i māh-i tamāmimni 074a/6
h. bérđi 076b/40
h. étti 078b/10
h. 004a/5, 042b/1, 070a/14,
072a/17
h.+ dār 061a/8
h.+ iñ 003a/12
- haber-dār**: (Ar.+Far.) haberli
h. ét 017b/2
- habīb**: (Ar.) dost
h.- i ' arızın 059a/15
- hacālet**: (Ar.) utanma
h. 070b/2
dāğ-ı h. 023a/2
- hācet**: (Ar.) ihtiyaç
h. 002b/6, 023b/6, 069a/15,
070a/4, 071a/3, 075a/1
h.+ in 029b/13
h.+ ini 079b/75
- hācetmend**: (Ar.+Far.) ihtiyaç sahibi
h.+ iñ 029b/10
- hacil**: (Ar.) utançtan yüzü kızarmış
h.+ dur 040a/14
h.+ m'n 057a/8
- haclet**: (Ar.) utanma
h.+ ğa 070b/16
h.+ idin 009a/11
- hadd**: (Ar.) sınır
h.+ im 047a/2
- hadīs**: (Ar.) haber, söz
h. 026b/1, 026b/2, 026b/4,
026b/6, 026b/8, 026b/10, 026b/12,
026b/14,
027a/1, 027a/2, 027a/4, 027a/6,
027a/10, 027a/12, 027a/14
h.+ i 026b/7, 027a/9

h.+ ini 026b/3, 027a/5	h.+ iñni 019a/8
hādişāt: (Ar.ç.) olaylar pāymāl-ı h. 049a/10	hāl: (Ar.) duruş, durum, oluş h.- ı perişānı 070b/22 h.- i dil-i zārimni 074a/62 h.- i dilim 049a/7 h.- i zārine 042b/14 h. 012b/6 h.+ de 023a/17 h.+ ım 065a/8, 067b/13 h.+ ımğa 059a/13 h.+ i 071b/5 rişte-i h.+ i 034a/15 h.+ idin 060a/4 h.+ iğa 028b/9 h.+ im 059b/8, 065a/2 h.+ imdin 020a/7 h.+ ime 067a/3 h.+ ımğa 017a/11, 017b/7, 060b/13, 069b/11 h.+ imni 052b/8, 068a/3, 080b/40 h.+ ini 072a/19 h.+ iñ 050a/18 h.+ iñdin 073a/9
hādise: (Ar.) olay h.+ ni 062a/13	
hāk: (Far.) toprak h.- ı pāyiñni 004a/13, 049a/3 h.- ı peykerim 049b/9 h.- ı rāhin 043a/5 h.- ı reh 079a/13 h.- ı tenim 049a/9 h.- i reh-i fenādur 075a/53 h. bolmay 064a/6 h. 037a/8 esir-i h.+ dur 079a/7, 079a/15, 079a/23, 079a/31, 079a/39, 079a/55 esir-i h.+ dur 079a/47 h.+ e 065b/19	
hākān: (ö.a.) Türk hükümdarlarına verilen unvan h.- ı hıtā 080a/58	
hākāret: (Ar.) küçük görme h. 017b/5	
hākādān: (Far.) dünya, yer h.+ dın 075a/54	
hākī: (Far.) topraktan h. 036b/7	
hākīkat: (Ar.) gerçek h. 053a/16	
hākister: (Far.) ateş külü h. 043a/13, 080b/95 h.+ iñni 021a/5	
hākķ: (Ar.) hak, Allah h. 017a/7, 034a/7, 062a/9, 076a/16, 076b/39, 076b/45, 077b/45 lūtf-i h.+ dın 076b/32 h.+ dın 076a/14	
hāl: (Ar.) benek, yüzdeki ben h.- ı siyeh 072a/14 h.- i sitem-kāri ı aceb 010b/8 h. 034a/9, 068a/7 h.+ iñdur 062b/11 h.+ iñni 062b/4 dāne-i h.+ ini 051a/9 dāne-i h.+ iñdin 072a/10	
	hālāş: (Ar.) kurtuluş, kurtarma h. étti 057a/10 h. olmak 031b/3, 008b/6 h. olmak 059a/12 h. 048a/1, 048a/2, 048a/04 048a/6, 048a/8,
	hālāvet: (Ar.) tatlılık h. 024a/1, 035b/13, 036a/7, 064b/9
	hālāyık: (Ar.) mahluklar h. 062a/14, 065b/4, 076a/13, 078a/9 meşhūr-ı h. 050a/18 h.+ ka 079b/12
	hāle: (Ar.) ay h. 006b/2
	hālet: (Ar.) durum h. 047a/5
	hālīķ: (Ar.) yaratan h.- i biçün 078b/6
	hālīfe: (Ar.) halife h.- i rüm 080a/58
	hālķ: (Ar.) halk, ahali h. 027b/11 h.- ı ı ālem 077a/3, 077a/38

h. 049a/8, 065a/3, 074a/53,
075b/8
h.+ dın 057a/1

halka: (Ar.) çevre, halka
h.- ı dām-i belā 008b/8
h.- i nūn 079b/175
h.- i tesbīh 033b/10
h.- i zūlfini 014b/16
h. 001a/14, 025b/12
h.+ ları 009b/8
h.+ sı 057b/11
h.+ sıdın 019a/8

halkadergüş: (Ar. +Far.) köle
gūlām-ı h. 077a/40

ham: (Far.) eğri
h. kıldı 080b/51
h. 063b/8, 074b/11, 005b/5,
021b/5
h.+ i 009b/9
h. eyledi 022a/14

hamām: (Ar.) banyo, hamam
h.+ ıga 029a/9

hāme: (Far.) kalem
h. 060a/5

hamrā: (Ar.) kırmızı
mey-i h. 002a/6

hāmūn: (Far.) büyük sahra
sergeşte-i h. 078b/3
h.+ de 056a/5

hāmūş: (Far.) seskin, sessiz
h. étermén 038a/7
h. 030a/3, 056a/9
leb-i h. 074b/26

hān: (Far.) hakan, hükümdar
h.- ı ālicāh 008a/16
h.- ı dilāverni 010a/19
hāzret-i h.- i dilāver 062a/7
h. 010a/21, 010a/23, 062a/1,
063a/14, 068b/3, 077b/2, 079b/105,
079b/156,
079b/158
ibn-i h. 068b/3
mūti'-i h. 080a/41
h.+ dın 052b/14
h.+ ga 079b/104
h.+ imni 053b/20

hancer: (Ar.) hançer
h. 079b/94

h.+ e 034b/6

handān: (Far.) sevinçli, gülen
h. ét 026a/4
h. 059b/1, 062a/16, 078a/10
gonce-i h. 012b/1
gonçe-i h. 002b/8
gül-i h. 072b/15
la^c l-i h.+ dın 052b/12
leb-i h.+ ıdın 061a/14
la^c l-i h.+ imni 053b/12
h.+ sın 009a/17

hande: (Far.) gülüş
h. 037b/10

hānedān: (Far.) kökten asil ve büyük
aile, sülale
h.- ı salţanat 076b/33
h.+ ı 070a/26

hānezad: (Far.) efendisinin evinde
doğmuş olan köle veya cariye çocuğu

h.- ı āsitānı 077a/15

hānumān: (Far.) ev
h.+ ı 079a/4

hār: (Far.) diken
h.- ı müjgān 048b/8
h. 022a/2, 049a/14, 049b/12,
074b/18
h.+ dın 064b/18
h.+ idin 074b/18
h.+ sız 046a/2

hārāb: (Ar.) yıkık
h. eyleb 012a/4
h. kıldı 063a/7
h. 011b/14

hārābāt: (Ar.ç.) yıkıntılar
h. 017a/2

hārāc: (Ar.) haraç
h.+ ı 036b/9

hārāret: (Ar.) sıcaklık
h. 005a/8

hāre: (Far.) sert taş
rāh-i seng-i h. 030a/10

hāreket: (Ar.) davranış
h. éter 014a/10

hārem: (Ar.) kutsal alan

- h.+ in 074a/49
- ḥarīdār:** (Far.) satın alan, alıcı
h.- i cemāl-i müşteri 076b/4
h. ét 017b/16
h.+ imğa 020a/6
- ḥarīm:** (Ar.) ev içi, Mekke ile Medine arasındaki kutsal yerler
h.- i dergāhiñ 002a/14
h. 074a/49
h.+ ide 079b/20
- ḥarīr:** (Ar.) ipek
h.- i pireheniñ 036b/5
- ḥariş:** (Ar.) hırslı
h. 036b/9
- ḥārpust:** (Far.) oklu kirpi
h. 048b/7
- ḥāş:** (Ar.) özel
kible-i maḥşūd-ı h. 073a/13
- ḥāşıl:** (Ar.) olmuş, ortaya çıkmış
h. éttim 060b/3
h. 001a/11, 060b/18
h.+ im 059b/4
h.+ im 039b/7
h.+ imı 040a/2
- ḥāşiyet:** (Ar.) özellik
h.- i devlet 062a/1
h.+ idin 062a/6
- ḥasret:** (Ar.) özlem, özleyiş
h.- i didār 011b/10
h. 008a/6, 022a/6, 047b/10,
067a/3, 067a/6, 077a/4, 078b/9, 080b/6,
080b/75
dāğ-ı h. 072b/6
ḥūnābe-i h. 066b/3
pāmāl-ı h. 058a/11
h.+ de 075b/39
āteş-i h.+ de 079a/20
h.+ din 079a/37
dāğ-ı h.+ i 066b/9, 077b/42
h.+ ide 062b/13, 079b/170
h.+ idin 009a/4, 062a/20
h.+ im 059a/6
h.+ inde 077b/9
h.+ ler 054b/12, 066a/2,
077a/35, 078a/15
h.+ lere 061b/3
- ḥasta:** (Far.) hasta, kırıgın
- h. 002b/15, 025a/6, 042b/2,
050a/15, 050b/8, 056b/11, 060a/4,
060a/11,
061a/19, 061b/5, 063a/4,
075a/11, 075b/3, 077a/6, 078b/2
cān-ı h. 002a/9
h.+ ga 024a/10
h.+ ga 064b/10
h.+ nı 041b/5
- ḥasūd:** (Ar.) kıskanç
h. 010a/25
- ḥāşāk:** (Far.) çöp
h. 008b/9
- ḥaşmet:** (Ar.) büyüklük
h. 028b/10
- ḥaşr:** (Ar.) Kıyamet
h. 011b/3, 069a/4
rüz-i h. 008b/5
- ḥaṭā:** (Ar.) kusur
h. eylemes 046b/10
- ḥātem:** (ö.a.) cömertliği ile tanınmış
Hatem-i Tayy
h. 008a/5, 076a/10
- ḥātem:** (Ar.) en son
h.+ i 065b/18
- ḥātır:** (Ar.) zihin, fikir, gönül
h.- ı cem' imni 080b/75
h.- ı cem' in 047a/3
h. 063a/11
h.+ ı 076b/63
h.+ im 011a/11, 072b/10, 079a/5
h.+ imdın 066b/9
h.+ im 019b/5, 056a/4
h.+ imı 026b/2, 074a/55
h.+ larını 058b/13
h.+ mén 061b/5
- ḥatm:** (Ar.) bitirme
h. olmuş 058b/3
- ḥatt:** (Ar.) çizgi, yazı, ferman
h.- ı reyḥānımnı 053b/8
h. 050a/9, 079b/134
sebze-i h. 012b/2, 012b/3
h.+ ı 033a/9, 042a/10
h.+ ıga 016b/4
h.+ im 008b/3
h.+ in 001b/2, 006b/1, 079b/1
sebze-i h.+ in 051b/11
h.+ in 033b/7, 034a/9, 072a/15

- h.+ in̄dür 070b/3
- ḥaṭṭ-ı istivā:** (Ar.) istiva hattı, dünyanın kuzey ve güney kutuplarına böldüğü farzedilen daire çizgisi
h. 008b/4
- ḥavādiş:** (Ar.ç.) yeni söz
silāb-ı h. 054a/10
h. 021a/7
- ḥāver:** (Far.) doğu
āftāb-ı h.+ i 076b/3
- ḥavvā:** (ö.a.) Hz. Havva
h. 075a/23
- ḥayā:** (Ar.) utanma
h. eylemes 046b/6
h. 030a/3, 074a/37
- ḥayāl:** (Ar.) hayal, gerçekleşmeyecek istek
h.- ı dām-ı şayād 057b/12
h.- ı şāh-ı devrān eylegeç
030b/14
h.- ı vaşl-ı yār 020b/2
h.- ı yār 067b/8, 070b/21
h. étib 072a/7
h. eyleb 060a/7
h. 002a/10, 042b/9, 066b/12,
067b/9, 071b/13, 073b/4, 078a/21,
079b/13,
079b/45, 080b/25
h.+ ı 006a/3
h.+ ıda 070b/1
h.+ ıdın 060a/2
h.+ ım 074a/12, 077a/9
h.+ ımı 055a/18
h.+ in̄ 050a/1, 071b/5, 079b/124,
079b/24
h.+ in̄da 077a/13
h.+ in̄ 037b/5, 053a/9, 058a/7
h.+ in̄din 072a/2
- ḥayālāt:** (Ar.ç.) hayaller
baḥr-i h.- ı bikerāne-i şeyḥ
038a/6
- ḥayāt:** (Ar.) hayat, canlılık
h.- ı tāze 068b/13
h.- ı cāvidāndin 039b/4
h. 033b/8
āb-ı h. 004b/1
āb-i h. 031a/5
h.+ ım 003b/11
- ḥayf:** (Ar.) haksızlık
- h.- ı evkāt 017a/14
h. 037b/8
- ḥayl:** (Ar.) zümre, topluluk
h.- ı ğam 079b/149
pāymāl-ı h.- ı ğam 049b/10
h.- ı mūr 018b/16
h.- ı sipāhimde 065b/10
h.- ı müjgān 048b/12
h. 070b/5
h.+ ı 057b/9
h.+ ıdın 071b/5
h.+ ı 001a/18
- ḥayr:** (Ar.) iyi, faydalı
h. 042b/12, 074b/6, 077b/40,
079b/56
du‘ ā-i h. 050a/3, 068b/18,
076b/61
h.+ dur 079b/57
- ḥayrān:** (Ar.) şaşmış, şaşa kalmış
h. bolub 016a/4
h. étib 015b/4
h. 012b/12, 017a/12, 051b/10,
064b/5, 071b/18, 077a/38, 077b/14,
079a/21
āyine-i h. 050b/6
çeşm-i h.+ dın 052b/6
h.+ dur 071a/13, 076b/20
‘āşık-ı h.+ ıdın 061a/8
h.+ ılarıña 002b/17
- ḥayrānlığ:** (Ar.+T.) şaşırma
h. 046b/5, 047a/6
- ḥayret:** (Ar.) şaşma, şaşırma
h. 009b/10, 022a/8, 024b/8,
052a/5, 069a/18
dide-i h. 069a/7
h.+ de 080b/85
h.+ dedürmén 005a/11
h.+ ıdın 006b/7
- ḥayret-fezā:** (Ar.+Far.) hayret veren
h.+ dur 055a/1
- ḥayrū’l-cevād:** (Ar.) cömertlerin hayırlısı
h. 079b/10
- ḥayvān:** (Ar.) canlılık
serçeşme-i h. 012b/4
āb-ı h.+ ımı 076b/48
- ḥazān:** (Far.) sonbahar, güz
h. boldı 077b/8
h. eylediñ 051a/12

h. olğay 073b/8
h. 018b/18, 028b/2, 030b/6,
040b/2, 045a/10, 053b/4, 056b/2,
063a/6,

078b/30
bād-ı h. 038a/10
eyyām-ı h. 049a/14
faşl-ı h. 035b/4
h.+ a 080a/36
h.+ dın 039b/10
h.+ dur 079a/9

hazāyin: (Ar.ç.) hazineler

h. 079b/165
h.+ ide 076a/10

hazīn: (Ar.) hüznü

h. 079b/98
cān-ı h. 055a/9

hazrā: (Ar.) yaşıl

çerh-i h. 005b/12

hazret: (Ar.) saygı için büyüklere
verilen unvan

h.- i hān-i dilāver 062a/7
h.- i seyyid 077b/25, 052b/14
h.- i sultān 077a/26
şem^c-i bezm-i h.- i sultān
076b/62

hazer: (Ar.) sakınma, korunma

h. ét 070b/15
h. étseñ 025a/12
h. eylemes 061a/9
h. 043b/9

hedef: (Ar.) hedef, amaç

h.- i tır-i belā 003b/14

helāhil: (Ar.ç.) öldürücü zehir

h. 035b/10
zehr-i h. 035b/12

helāk: (Ar.) mahvolma

h. éter 014a/8
h. étmek 047b/9
h. étmiş 045b/3
h. étti 063a/1

hem: (Far.) kuvvetlendirme, bağlama
edatı

h. 004b/16, 005b/13, 010a/21,
020a/11, 034b/5, 053b/7, 054a/18,
054b/1,
056a/13, 057a/1, 057a/2, 057a/4,
057a/8, 057a/10, 057a/12, 057a/14,
057a/16,

058b/8, 058b/12, 059b/13,
073b/4, 074a/55, 074b/12, 075a/33,
077a/8

hemāvāz: (Far.) aynı sesi çıkararak,
arkadaş

h. 079b/30

hem-dem: (Far.) dost, arkadaş

h.- i derd 078b/25
h. 075b/16, 079a/51, 080b/54,
080b/63

yār-ı h. 075b/4

h.+ i 076b/23

yār-ı h.+ imni 075a/21

heme: (Far.) cümle, hep

h. 038a/2, 044a/8, 053a/3,
053a/10, 053a/16, 072b/16, 074a/53

hemhāne: (Far.) arkadaş, aynı evde
yaşan kimseler

h. 054b/6, 075b/31

hemh^āāb: (Far.) yatak arkadaşı

h. 075b/16

hemīşe: (Far.) daima, sürekli

h. yār 010a/28
h. 007a/13, 075a/14, 076a/18,
077a/33

hemnefes: (Far.+Ar.) arkadaş

h.+ im 064b/8

hemnişīn: (Far.) birlikte oturulup
kalkılan kişi, arkadaş

h. 019a/9, 075b/16
h.+ dür 007a/6
h.+ ler 069a/5, 079a/33

hemreh: (Far.) yoldaş

h. 074b/4

hemsāye: (Far.) komşu

h. 014b/11

hengām: (Far.) çağ, sıra

h.- i tekellüm 053b/12

hengāme: (Far.) zaman

h. 055b/10

henüz: (Far.) henüz, daha yeni, şimdiye
kadar

h. 002a/18, 050a/9, 075a/40,
076b/53, 080a/33

- her:** (Far.) hep, bütün
h. 001a/1, 002b/10, 002b/11, 003b/15, 004a/21, 004b/2, 004b/12, 008b/10, 008b/11, 009a/14, 010a/5, 010a/27, 010b/3, 010b/11, 011a/3, 019a/2, 019a/6, 021b/7, 023a/17, 024a/7, 024a/11, 025a/1, 026b/9, 027a/1, 027b/2, 027b/14, 028b/9, 029b/4, 031b/8, 032b/2, 034a/8, 034a/13, 034b/8, 039b/11, 040b/11, 041b/9, 043a/1, 043a/3, 043a/10, 044a/11, 045b/1, 045b/7, 046a/3, 047b/7, 048b/1, 048b/2, 048b/3, 048b/4, 048b/6, 048b/8, 048b/10, 048b/12, 048b/14, 049b/7, 050b/9, 056a/1, 056a/9, 056a/11, 056b/7, 056b/10, 056b/11, 059b/10, 060a/5, 065a/1, 065a/2, 065a/3, 065a/4, 065a/8, 065a/10, 065a/12, 065a/14, 065a/16, 065a/18, 065b/7, 067b/3, 068a/9, 069a/2, 069a/8, 071a/9, 073a/3, 074b/13, 074b/19, 074b/34, 075a/30, 075b/14, 076a/13, 076a/19, 076b/43, 077b/28, 078b/17, 079b/155, 079b/45, 080a/7
dâğ-nümâyân h. 065a/6
şem^c-dék h. 077a/20
- herçend:** (Far.) her ne zaman
h. 023a/3, 038b/12, 054a/15, 075a/39, 080a/40
- herdem:** (Far.) her dakika, her zaman
h. 060a/11, 060b/11
- hergiz:** (Far.) asla, kesinlikle
h. 008a/2, 011a/13, 021b/10, 054a/19, 055b/6, 070b/7, 075a/13
- hevâ:** (Ar.) hava, istek, heves
h.- i ʿışk 053b/9, 067b/12
h.- i bülbül 059a/16
h.- i manşib 015a/8
h.- i sünbül 066a/5
h. 079b/120
h.+ sı 075a/40
h.+ sidin 059a/4
h.+ sin 038a/14
- heves:** (Ar.) arzu, istek
h.- i bâğ 032a/2
h. 014a/6, 028b/8
- heyhât:** (Ar.) yazık
h. 017a/10
- hezâr:** (Far.) pek çok, bin
h. bolğay 076a/17
h. 026b/8, 039a/4, 076b/51
- hezîmet:** (Ar.) bozgun
h. 008a/12
- hürâm:** (Far.) nazlı, edalı
h. étse 064b/13
h. eyleb 014b/1, 017b/11, 071b/15
h. kıldı 079b/51
h. 009a/5, 037b/11
h.+ ığa 032b/5
h.+ inni 034a/5
- hürâmân:** (Far.) salınarak yürüyen
h. 007b/2, 014b/3, 040a/17, 041a/11, 044a/4
serv-ı h. 048b/6
serv-i h. 004a/20, 035a/7, 071b/16
serv-i h.+ ım 078a/7
serv-i h.+ imdadur 043a/12
serv-i h.+ imdın 079a/19
- hürred:** (Far.) akıl
h. 002a/16, 021a/9, 057a/11, 068b/16, 078b/33
ehl-i h. 049a/5
- hürmân:** (Ar.) mahmurluk, ümitsizlik
h. 019b/14, 044a/2
- hürmen:** (Far.) harman
h.+ i 061a/10, 079a/3
h.+ ide 072a/10
h.+ ini 074a/2
h.+ ığa 006a/2
- hürş:** (Ar.) sonu gelmeyen arzu
h. 038a/1
giriftâr-i kemend-i h. 040b/7
- hürz:** (Ar.) tılsım
h.- ı cân 079b/141
- hışt:** (Far.) kerpiç
h.+ ıdın 008b/14
- hıtâ:** (ö.a.) Hıta ve Hıtay ülkesi

hākān-ı h. 080a/58

hıyābān: (Far.) iki tarafı ağaçlı yol
h. 055a/12
h.+ lar 055a/11

hızır: (ö.a.) Hızır Peygamber
h. 001b/2, 033b/7, 033b/8,
070b/4, 076b/44, 076b/48, 012b/4

hızırnümā: (Ar.+Far.) hızır görünen
h. 004b/2

hicāb: (Ar.) örtü
h. 030a/8
ref^c-i h. 009b/12

hicr: (Ar.) ayrılık
h. 001b/13, 001b/20, 004b/4,
006b/11, 009b/1, 011a/9, 012a/4,
012b/7,
016a/1, 016b/9, 018b/8, 019a/4,
019b/13, 019b/16, 020a/3, 039a/3,
039a/11,
040a/21, 049a/14, 049a/17,
053a/6, 054a/3, 061a/3, 063a/7, 065b/7,
068a/1,
070a/22, 070b/11, 074a/4,
074a/17, 074a/43, 075b/6, 075b/9,
077a/39, 078b/18,
079b/151, 079b/53, 079b/86,
080a/6, 080b/14, 080b/56, 080b/66
semüm-i h. 059a/14
zeng-i h. 059a/8
h.+ din 019a/1
h.+ i 010a/7, 012a/2, 034b/7
h.+ ide 010a/5, 014a/18, 021b/6,
023a/13, 040b/2, 042b/8, 054b/5,
057a/17,
059b/12, 070b/13, 071a/1,
075a/3, 077b/19, 079b/176, 079b/93
h.+ idin 012b/9, 036a/1, 057a/6,
075b/11, 077b/3, 079a/36
h.+ ige 016b/12
şerer-i h.+ imni 074a/29
h.+ ini 044a/11
h.+ iñ 045b/12
ğam-ı h.+ iñ 006b/5
h.+ iñda 036a/7
h.+ iñde 015b/14, 026a/11,
045a/10, 045a/13, 063a/1, 064b/9,
064b/11, 079b/173,
080a/46
şem^c-i şeb-i h.+ min 013a/13

hicrān: (Ar.) ayrılık
h. bolub 016a/8

mübtelā-i derd-i h. eylegeç
030b/8
h. 002b/15, 004a/17, 012a/6,
017a/10, 018b/1, 019b/03, 024a/13,
030b/3, 035b/11,
036b/8, 039b/3, 039b/7, 040b/9,
040b/14, 045a/9, 045b/3, 051a/11,
051b/4,
059a/12, 067a/4, 070a/7, 072a/5,
072b/17, 074b/19, 075a/20, 075a/44,
075b/7,
075b/26, 075b/36, 080a/29,
080b/16
ālem-i h. 047a/12
āsib-i h. 045a/7
dāğ-ı h. 080b/73
derd-i h. 004a/12, 007a/7,
067a/5, 080b/25
deyā-i derd-i h. 055a/19
esir-i dāğ-ı h. 059b/16
ğam-ı h. 041b/12
miñnet-i h. 074a/31
şām-i h. 011a/2
tāb-i h. 066b/8
h.+ da 036a/14
h.+ de 078b/11
h.+ e 067a/1
ğam-ı h.+ e 070a/13
derd-i h.+ ğa 044a/8
h.+ ıda intizār 049b/5
h.+ ıda 036a/9
h.+ idin 061a/1, 061a/22,
061b/14, 077b/33
h.+ iñda 020a/8, 036a/6
h.+ iñde 056a/9
h.+ ide 054a/13, 056a/3,
065a/16, 071a/9, 080b/46
şeb-i h.+ iñiz 050b/11

hiç: (Far.) hiç, önemsiz
h. 008a/19, 028a/1, 029b/3,
033b/12, 041b/10, 059b/16, 077b/45,
080b/9,
080b/18, 080b/28, 080b/38,
080b/47, 080b/57, 080b/67, 080b/77,
080b/87, 080b/97

hidmet: (Ar.) hizmet
h.- i üstād kılay 074a/40
h. 073b/9
terk-i h. 023b/4
h.+ iñ 023b/9

hikmet: (Ar.) bilgelik
h. 074a/43

hilāl: (Ar.) yeni ay
h. 047a/10, 079b/159, 080b/22

- h.+ e 006b/8
h.+ ı 005a/2
h.+ iñni 072a/8
- hıl'at:** (Ar.) süslü elbise
h.- ı âzâdeliğ 076b/16
- hîle:** (Ar.) aldatmaca
dâm-ı h. 040a/12
- himmet:** (Ar.) gayret, çalışma
h.- ı merdânege 028a/14
h.- i merdâne 021a/14, 022b/9
h. 014b/12, 052b/15, 076a/10
h.+ idin 041a/6
h.+ iğa 022a/18
h.+ inidin 008a/5
h.+ lerimdin 070a/24
- hîre:** (Ar.) karmaşık
h. bolğan 003b/8
- hisâb:** (Ar.) hesap
h. étmekke 012a/11
h. 012a/12
- hiţâb:** (Ar.) sesleniş
h.+ iñni 079b/10
- hizâb:** (Ar.) boya
h. 011b/6
- hod:** (Far.) kendi, bizzat
h. 034b/3, 038b/4
- hodnümâliğ:** (Far.+T.) gösterişe meraklı olan
h. 038a/12
- hoş:** (Far.) iyi, güzel
h. 003b/13, 004b/9, 005b/11,
017a/3, 025a/3, 025b/8, 075a/41,
075b/21,
076b/40, 077a/31, 079b/17,
080a/38, 080b/24
h.+ dur 075a/28
- hoşâ:** (Far.) ne güzel
h. 004b/1, 014b/9
- hoşdil:** (Far.) memnun
h. 077a/38
- hoşnüd:** (Far.) razı, memnun
h. 074a/53, 076a/13
- hüb:** (Far.) güzel, hoş
h. 004a/5, 051a/14, 052a/6
- hübliğ:** (Far.+T.) iyilik
h. 043a/16, 075b/18
- huceste:** (Far.) uğurlu
h. 075a/29
- hudâ:** (ö.a.) Allah
h.- yi 'âlem 062a/13, 075a/34,
076a/11
h. 043b/13, 061b/7, 074a/54,
076a/20, 079b/142, 079b/157
resül-i h. 079b/90
yâd-ı h. 046b/4
h.+ ğa 023a/17, 076a/15
h.+ nı 075a/45
h.+ yâ 079b/103, 079b/104
- hudâ-dâd:** (Far.) Allah vergisi
'aql-ı h. 073b/3
- hudâvend:** (ö.a.) Tanrı, Allah
h.- i cihân 074a/57
h.+ î 015b/7
h. 070a/18
- hudây:** (Far.) Tanrı, Allah
h. 079b/154
h.+ ı 043b/11
- hudâyâ:** (Far.) ey Tanrı!
h. 070a/27
- huld:** (ö.a.) cennet
serv-i h. 079b/51
- hulk:** (Ar.) yaratılış
h. 058b/9, 058b/15
h.+ ı 077b/28
h.+ iñni 077b/15
- hum:** (Far.) şarap küpü
giriftâr-ı h. 078b/23
- humâr:** (Ar.) içki mahmurluğu
h.- ı âftâb 013b/1
def -i h. ét 020b/8
h. 002a/8, 074a/41
renc-i h. 049a/16
h.+ ı 016a/5
çeşm-i h.+ ı 010b/12
h.+ idin 012a/9
h.+ ım 009b/5
- humistan:** (Far.) meyhane
h.+ lar 058a/4
- hün:** (Far.) kan

- ħ.- i cigerdür 054a/4
 ħ.- i dil 072b/12
 ħ.- i ciger etti 078b/11
 ħarħa-ı ħ.- i ciger 011b/5
 ħ.- i cigerim 024a/12
 ħ.- i cigerzād 074a/50
 ħ.- i dil 022b/11
 ħ.- i dilāšām 004b/11
 ħ.- i dilni 020b/11
 ħ. 047b/14
- ħünāb:** (Far.) kanlı su
 ħ.- i cigerdin 009b/11
 ħ.- i dil 075a/15
 ħ. 014a/18
 ħ.+ ini 075b/12
- ħünābe:** (Far.) göz yaşı
 ħ.- i ħasret 066b/3
- ħünbār:** (Far.) kan saçan
 dide-i ħ.+ dın 064b/8
 çeşm-i ħ.+ im 078a/10
- ħün-feşān:** (Far.) kan saçıcı
 dide-i ħ.+ im 079b/46
- ħūr:** (Ar.) peri
 ħ.- i perizād 040a/13
 ħ.+ niñ 064a/7
- ħūrızād:** (Ar.+F.) güzel, huri çocuħu
 serv-i ħ. 079a/7, 079a/15,
 079a/23, 079a/31, 079a/39, 079a/47,
 079a/55
- ħurrem:** (Far.) Şen, sevinçli
 ħ. kıldı 031a/8
 ħ. 049b/13, 063b/1, 068b/12,
 072b/10, 078a/7
- ħurremdil:** (Far.) neşeli, gönlü sevinçli
 ħ. 062a/16, 077a/16
- ħūrşid:** (Far.) güneş
 ħ.- i mähpeyker 049b/5
 ħ.- i ‘ālemtāb 075b/18
 Őubħ-i ħ.- i cemāliñni 062b/2
 ħ.- i çerħ-i çenberi 076b/10
 ħ.- i manzar 080b/63
 ħ.- i tībān 018b/14, 071b/8,
 076b/34
 endiše-i ħ.- i tībān 066b/18
 ħ.- i tībāndın 052b/4
 ħ.- i tībāndur 058b/14
 ħ.- i tībānımdın 079a/18
 ħ.- i tībānımnı 053b/10
- ħ. 015a/4, 025a/11, 045a/14,
 052a/10, 059a/2, 076a/8, 076b/6
 ħusrev-i ħ. 059a/7
 ħ.+ e 027b/10
 ħ.+ ge 015a/6
 ħ.+ i 019a/5
 ħ.+ idürsin 005b/15
- ħusrev:** (Far.) padişah, sultan, Husrev ü
 Şirin hikayesinin erkek kahramanı
 ħ.- i ‘ālem 073b/11
 ħ.- i fergāne 018a/12
 ħ.- i fermānrevā 061a/17
 ħ.- i ħiti 077b/36
 ħ.- i ħūrşid 059a/7
 ħ.- i mülk 080a/37
 ħ.- i tūrān 059a/4
 ħ.- i zamāne 076a/21
 ħ. 008b/6, 008b/14, 010a/13,
 012a/18
 ħ.+ i 063a/14
- ħuŐumet:** (Ar.) dūŐmanlık
 ħ. 065b/10
- ħuŐuŐen:** (Ar.) özellikle
 ħ. 079b/156
- ħuŐ:** (Far.) akıl, anlayıŐ
 ħ. 021a/9, 067b/11, 078b/33
 ħazāl-ı ħ. 080b/53
 kesb-i ħ. 080b/12
 ħ.+ dın 077a/1
 ħ.+ im 031a/1
- ħuŐk:** (Far.) kuru
 ħ. 022a/2
- ħuten:** (ö.a.) Çin ile Türkistan arasında,
 göbeħinin misk çıkarılan ceylanları ile
 ünlü bir bölge
 ħ. 028a/5
 ħ.+ ler 060b/12
- ħücüm:** (Ar.) saldırı
 ħ. 033a/8, 041a/5
- ħüdhüd:** (ö.a.) çavuşkuŐu, Süleyman
 Peygamber ile Belkis arasında haber
 getirip götüren kuş
 ħ.- i mülk-i süleymān 004a/2
 ħ. 044b/5
- ħükemā:** (Ar.ç.) bilginler
 ħ. 004b/1, 004b/3
- ħükme:** (Ar.) emir
 ħ.+ ünge 079b/82

hümā: (Far.) devlet kuşu, kutluluk
h. 032a/8
şâne-i bāl-ı h. 044b/10

hümāy: (Far.) devlet kuşu
h. 079b/41

hümāyūn: (Far.) mübarek, padişah
h. 010a/26, 020a/14, 023b/7,
054a/8, 076b/2, 076b/26, 076b/45

hümāyūnfer: (Far.) hümayun gücü
tıfl-ı h. 068b/8

hüseyin: (ö.a.) Sultan Hüseyin Baykara
h. 008a/4

hüsn: (Ar.) güzellik, iyilik
h. 003a/3, 005b/7, 009b/12,
013a/8, 013b/9, 018a/3, 021a/5, 026a/8,
030b/5, 033b/2, 036b/14,
052a/11, 070b/3, 070b/12, 074b/28
gülzār-ı h. 051b/11
āsmān-ı h.+ e 066a/9
h.+ ıgā 010b/5
h.+ i 069a/17
h.+ idin 022a/8, 048a/4, 055b/2
h.+ ini 016b/14
h.+ iñ 013b/11, 015a/3, 021b/3,
072a/13
şafha-i h.+ iñ 070b/1
h.+ üñ 029b/16
genc-i h.+ üñni 029b/5

hüveydā: (Far.) açık
h. 005b/4

ḥāb: (Far.) uyku
ḥ.- ı gāflatdın 010a/1

ḥābide: (Far.) uyuyan
sebze-i ḥ.+ din 009a/13

ḥāce: (Far.) hoca, efendi
ḥ.+ ge 048a/3

ḥān: (Far.) yemek sofrası
ḥ.+ idin 080b/73

ḥār: (Far.) hor
ḥ. bolğay 076a/18
ḥ. 029b/2, 080a/16

ışlāh: (Ar.) düzeltme
i. 033a/16

ışk: (Ar.) aşk
mürīd-ı ı1.- i ı1. ālemsüzmen
070a/16
ı1. 001b/19, 001b/22, 004b/3,
004b/13, 004b/18, 007b/13, 009b/3,
014b/15,
015a/14, 016b/7, 017a/13,
017b/3, 018b/9, 019a/14, 019b/7,
021a/5, 022a/7,
023a/11, 023a/18, 024b/13,
024b/15, 025a/8, 027a/7, 028b/13,
030b/3, 033a/3,
034a/3, 034a/8, 036b/2, 040b/6,
041a/2, 041a/9, 041b/9, 044b/11,
047b/1,
050b/5, 052a/12, 053a/15,
056a/6, 056a/13, 057a/15, 057b/7,
057b/17, 060a/3,
065b/2, 066a/8, 068a/1, 068a/6,
068a/13, 071a/7, 071a/15, 078b/1,
080b/11
berk-ı ı1. 019b/15
bimār-ı gam-ı ı1. 023a/3
dāğ-ı ı1. 026a/13
hevā-i ı1. 053b/9, 067b/12
lāf-ı ı1. 033b/5, 050a/17
meyhāne-i ı1. 025a/3
terk-ı ı1. 033b/11
vādī-i ı1. 060b/3
zahm-ı ı1. 018b/4
ı1.+ de 040b/12
ı1.+ ı 067b/1
ı1.+ ıda 046b/12, 071a/13,
078b/33, 080b/43
ı1.+ ıdın 043a/14
ı1.+ ım 016a/12, 023a/9
ğayret-ı ı1.+ ım 023a/5
ı1.+ ımğa 079b/91
kışsa-i ı1.+ ımni 028a/11
esrār-ı ı1.+ ım 060a/11
ı1.+ ına 038a/3
ı1.+ ını 031a/14, 052a/6
mertebe-i ı1.+ ını 022a/17
ı1.+ iñni 022b/13
ı1.+ nı 061a/20
nokta-ı ı1.+ nı 034a/13

ıyādet: (Ar.) hasta ziyaretine geçmiş
olsuna gitme
ıa.+ gā 025a/10

ıztırāb: (Ar.) acı, elem
ı. 005a/9, 011a/10
ı.+ iña 073a/8

ıbārāt: (Ar.ç.) cümleler
ıi.- ı kabih 034a/2

ibn: (Ar.) oğul
i.- i ḥān 068b/3

ibtılā: (Ar.) bir şeye aşırı düşkünlük
i.+ si 075a/25
i.+ sin 080b/25

icābet: (Ar.) kabul edilmek
maḳbūl-i i.+ sin 068a/12

icād: (Ar.) yeni
i.- ı ʿālemdin 057a/15
i. 068b/3

iç -: (T.) iç-
i. 031b/1, 031b/2, 031b/4,
031b/6, 031b/8, 031b/10, 031b/12,
031b/14
kadeḥ i. 004b/5
i.- ermin 012a/9
i.- iban 004b/17
i.- ib 010b/11, 043b/5, 065a/13
bāde i.- ib 052a/9
i.- medim 048a/7
bāde i.- mek 033a/2
i.- meyin 033a/6
mey i.- señ 031b/1

iç: (T.) iç, içeri
i. 022b/8, 054b/14
i.+ inde 006a/16, 050a/15

içre: (T.) içinde, içine
i. 001a/11, 001a/13, 001b/19,
003a/10, 006a/14, 008b/2, 011a/4,
013a/1,
013b/6, 019b/10, 020a/5, 023a/8,
025a/3, 026a/9, 026b/5, 027b/11,
033b/1,
034a/11, 039a/3, 039a/5,
040a/21, 040b/1, 044a/2, 044a/3,
044b/11, 046a/2,
047b/1, 047b/3, 047b/5, 053b/1,
054b/7, 055a/10, 056b/11, 057b/14,
058b/18,
060a/14, 060b/3, 061a/16,
063b/2, 067b/12, 068a/1, 069a/1,
069a/4, 069a/16,
071a/7, 071b/13, 072b/11,
076a/26, 077a/3, 078b/13, 079b/13,
079b/151, 079b/18,
079b/45, 079b/49, 079b/51,
079b/60, 079b/74, 080a/15, 080a/34,
080a/38, 080b/2,
080b/22
i.+ dursin 070b/12

ʿīd: (Ar.) bayram
i.- i vişālīnı 071b/9
ğaraž-i ʿī. 047a/10
māh-ı ʿī. 065a/3, 077a/21

idbār: (Ar.) talihsizlik
e. 008b/3

iftār: (Ar.) oruç açma
i. 005a/9, 024a/3, 024a/8
i.+ de 024a/2

iḥlās: (Ar.) doğruluk
i. 074a/49

iḥrām: (Ar.) hacıların Kabe'yi tavaf için
Mekke haricinde örtündükleri dikişsiz
bürgü
i. 074a/49

iḥsān: (Ar.) iyilik etme, bağış
i. étib 015b/10
i. 008a/16, 052b/15, 058b/9,
058b/15, 074a/55, 077b/40
i.+ dur 058b/10
i.+ e 079b/9
bezm-i i.+ nında 008a/9

iḥtilāf: (Ar.) karışma
i.+ ım 077a/31

iḥtimāl: (Ar.) mümkün olma
i. 012a/11, 073b/1, 073b/12

iḥtimām: (Ar.) bitirme
i.+ imni 070a/25

iḥtisāb: (Ar.) hesap sorma
i. eyleb 012a/10
i. 005a/7

iḥtişām: (Ar.) debdebe
i.+ imni 070a/21

iḥtiyāc: (Ar.) ihtiyaç
i. 029b/1, 029b/2, 029b/4,
029b/6, 029b/8, 029b/10, 029b/12,
029b/14,
029b/16, 029b/18

iḥtiyār: (Ar.) seçme
i. ét 017a/13, 020b/4
i. étidi 010a/13
i. étseñ 017b/3
i. étib 043b/13
i. kılib 016b/12
i. 007a/9, 049b/7, 080a/11

- i.+ im 049a/4, 049b/7, 075a/44
- ihtiyāt:** (Ar.) sakinma, tedbirli bulunma
- i. ét 042a/9
i.+ im 077a/32
- ikāmet:** (Ar.) oturma
i. 002b/13, 023a/8
- ikbāl:** (Ar.) baht, talih
i. 039a/14, 063b/5, 065b/1,
076a/14, 076a/22, 076b/23, 079b/103,
079b/104,
080b/61
aḥter-ı i. 023b/7
i.+ ıḡa 076b/38
i.+ im 058b/17
neş'e-i i.+ imı 049a/16
i.+ idin 047b/2
nāme-i i.+ ime 008b/3
i.+ ni 075a/27
āyine-i i.+ ni 076b/64
- iklīm:** (Ar.) iklim, ülke
i.- i' ademḡa 054a/20, 080a/35
i.- i tecemmül 018a/11
i. 008a/1
i.+ ide 070a/18, 077a/8
- ikrām:** (Ar.) ağırlama
i. 019a/10
maḡşad-ı i. 001a/18
- ikrār:** (Ar.) bildirme
i.- i muḡabbet 025a/13
- iktidā:** (Ar.) tabi olma
i. kıldım 005a/6
- iktidār:** (Ar.) bir işi yapabilme gücü
i.- i āftāb 013b/6
- iktizā:** (Ar.) gerekme, ihtiyaç
i.+ dur 053a/16
i.+ sidür 070a/24
- ilāc:** (Ar.) ilaç, çare
i. étey 053a/13
i.+ im 010a/7
i.+ i 075a/5
i.+ im 054b/11
- ilāhī:** (Ar.) Allah'a mensup, ey
Allah'ım
i. 008a/13, 077b/35, 079b/109
- ile:** (T.) birle, birlikte
- i. 001a/3, 001a/12, 002b/8,
004b/15, 005a/12, 007b/7, 008a/6,
008a/17,
008b/5, 009a/5, 009a/7, 009b/10,
010a/12, 011b/6, 011b/10, 011b/18,
012b/6,
015b/13, 016a/3, 017b/10,
019a/4, 022b/2, 022b/10, 023a/6,
023a/16, 023b/1,
023b/3, 024a/13, 026b/11,
027a/2, 027b/8, 028a/9, 028a/13,
028b/2, 028b/6,
028b/14, 032b/8, 033a/14,
033a/16, 034a/17, 036b/2, 036b/11,
037b/9, 038a/11,
038b/3, 038b/4, 039a/7, 039a/9,
040a/9, 041b/2, 042b/8, 042b/9, 043b/4,
043b/10, 044b/3, 045a/9,
045a/11, 046b/7, 049b/14, 052a/6,
052a/12, 052a/14,
053a/6, 056a/2, 056a/5, 056a/7,
056b/4, 058a/12, 058b/3, 059a/2,
059a/9,
060a/9, 060b/4, 061a/5, 062a/16,
064b/7, 064b/13, 066a/10, 068a/7,
070b/4,
070b/18, 070b/21, 072a/14,
072b/3, 072b/12, 073b/3, 074a/1,
074a/5, 074a/22,
074a/27, 074a/49, 074a/51,
074a/52, 074a/53, 074a/54, 074a/55,
074a/60, 074b/4,
075a/12, 076a/23, 076b/44,
076b/61, 078b/9, 078b/26, 079b/111,
079b/24, 079b/99,
080a/62, 080b/79
şubḡ-ı i. 074a/7
- ilik:** (T.) ilik
i. 074b/20
- ilm:** (Ar.) ilim, bilgi
i. 075b/19
- iltizām:** (Ar.) lüzumlu sayma
i. eyleb 014b/4
- ilyās:** (ö.a.) Hz. İlyas
i. 076b/44
- imāret:** (Ar.) bayındırlık
i. 018b/2
- imdād:** (Ar.) yardım
i. kılay 074a/1
i. 016b/7, 055b/10, 057a/12,
074a/58
i.+ idin 006b/9

- imkān:** (Ar.) olanak
maḥfil-i i.- ı cemāliñ 045a/5
i. 044a/14, 066b/2
- imtidād:** (Ar.) uzama
i.+ idin 074b/8
- imtiḥān:** (Ar.) deneme, sınama
i. étib 024b/1
i. eylediñ 051a/6
i. eyleyin 079b/137
i. 031b/10, 035b/10
- ‘inān:** (Ar.) dizgin, idare etme
‘i.+ ımı 019b/13
‘i.+ iñde 005b/14
‘i.+ iñni 074a/20
- inan -:** (T.) inan-
i.- ma 036b/1
- ‘ināyet:** (Ar.) bağış
‘i. 036b/6
- indür -:** (T.) indir-
i.- di 079a/42
i.- se 071a/14
- infi‘āl:** (Ar.) gücenme
i.+ idin 060a/14
- inkār:** (Ar.) ret etme
i.- i muḥabbet 025a/7
- inḳilāb:** (Ar.) değişme, devrim
i. 011a/12, 063a/12
- inşāf:** (Ar.) insaf, acıma
i. 075a/33, 076a/9
i.+ de 074a/11
- insān:** (Ar.) adam, kişi
i. 076b/20
- inşā:** (Ar.) yapma, kaleme alma
i. eyledi 004a/21
i. eyledim 018b/17
i. eylegeç 042a/13
i. kıldı 021b/14
i. kılmadı 055b/12
i.+ nı 070b/1
- intiḥāb:** (Ar.) seçilme
i. eyleb 012a/16
- intizār:** (Ar.) bekleme
i.- ı āftāb 013b/2
- i. kılib 016b/6
i. 049a/1
hicrāmıda i. 049b/6
i.+ ım 045a/16
i.+ idin 074b/16
- irsāl:** (Ar.) gönderme
i. 021b/13
- irşād:** (Ar.) doğru yolu gösterme
i.+ ini 005a/5
- irtibāt:** (Ar.) bağlanma
i.+ ım 077a/33
- is:** (T.) koku
i.+ idin 070a/15
- ‘isānefes:** (Far.) İsa nefesli
‘i. 065a/15
- işār:** (Ar.) ikram
i. 075a/55
i.- ı 077a/14
- işbāt:** (Ar.) delil göstererek doğrusunu ortaya çıkarma
i. 017a/8, 034a/3
i.+ ı 036b/11
- iskender:** (ö.a.) İskender Mirza, Makedonya kralı Filip’in oğlu olup milattan 365-323 yılları arasında yaşamış büyük İskender
i.- i rüm 079b/166
i. 008a/4, 077a/42, 053b/16, 070a/21
- iskenderi:** (Ar.) İskender’e ait devlet-i i. 076b/39
- islām:** (Ar.) İslam, İslamiyet
i. 033b/9, 041a/3
- ismā‘il:** (ö.a.) İbrahim peygamberin oğlu
mertebe-i i. 034a/7
- iste -:** (T.) iste-, talep etmede i. 041a/6
i.- dim 054a/17, 070a/6
i.- mek 001a/15
i.- p 008b/7, 025b/10, 050b/10, 066b/7, 074b/12, 075a/9, 080b/81
i.- r 033b/8, 048a/04
i.- rem 068a/11
i.- rmén 078a/22

i.- rsén 070a/10
i.- rsin 019a/11, 026a/2, 026a/7,
052b/1
i.- se 018a/1
i.- sén 025b/3
i.- séñ 019a/3, 025b/15, 032a/4,
032b/1
i.- séñ 075a/37

istignā: (Ar.) aza kannat etme
i. 004b/12, 032a/7, 049b/11,
057a/18, 073a/10
dāmān-ı i. 029a/4
i.+ sidin 030b/9

istihsān: (Ar.) güzel bulma
i. 007a/4

istikāmet: (Ar.) yön
i. 040a/3

istikbāl: (Ar.) gelen birini karşılama
i.- i dār 020b/10

iş: (T.) iş yapma, davranış
i.+ dūr 007a/7
i.+ i 046b/7
i.+ iğa 076a/24
i.+ im 041a/1, 054b/8, 057a/13,
074a/33, 079b/56, 079b/57, 080a/46
i.+ imdur 012a/13
i.+ ler 077b/23
i.+ lerni 080b/43
i.+ ni 049b/7, 052b/14, 077b/45

işik: (T.) eşik, kapı
i.+ dīn 015a/10
i.+ iñ 023b/5

işit -: (T.) işit-
i. 021b/1, 021b/2, 021b/4,
021b/6, 021b/8, 021b/10, 021b/12,
021b/14
i.- di 028a/11
i.- me 038a/2
i.- tim 075a/36
i.- ürmin 064b/19

‘işret: (Ar.) içki içme, eğlenme
‘i. 036a/12, 067b/8, 076a/23
bezm-i ‘i. 009a/7, 065a/13
kām-i ‘i. 078a/13
kânün-ı bezm-i ‘i. 076a/4
sāğar-ı ‘i. 066b/15
sürüd-ı ‘i. 024a/6
‘i.+ im 036a/4, 036a/13

iştihā: (Ar.) iştah
i. 005a/10

iştiyāk: (Ar.) şevkleme, özleme
i.- i bādedin 064a/11
i. 062b/7, 079b/148
i.+ iñ 001b/3, 080a/33
i.+ idin 078a/16
i.+ in 079b/1
i.+ iñdin 017b/13
i.+ iñdür 071b/6

‘işve: (Ar.) cilve
‘i.+ siğa 075a/49

it: (T.) köpek
i.+ i 003a/10
i.+ idin 074a/39
i.+ leri 001a/18
i.+ leriğa 019a/9
i.+ leriñ 057b/9

it -: (T.) it-
i.- en 034b/10

‘itāb: (Ar.) azarlama
‘i. 011b/12
‘i.+ iñe 073a/2

i‘tibār: (Ar.) itibar, saygın
i.- i dehrni 049b/16
i. 026b/12

i‘tikād: (Ar.) inanama
i.+ im 079b/125

i‘timād: (Ar.) güvenme
i.+ im 054a/19

ittifāk: (Ar.) birleşme
i.+ idin 078a/14

ittihād: (Ar.) bir olma
i. 079b/4

‘izām: (Ar.) büyükler
ecdād-i ‘i.+ imni 070a/27

iżhār: (Ar.) gösterme, ortaya çıkarma
i.- i muḥabbet 025a/2
i. ét 017b/1, 017b/8
i. éterğa 047b/13
i. étib 049b/12
i. eylegen 010b/2
i. eyleyin 054b/9
i. kıl 010a/30
i. kılıb 027a/7

- i. 027a/4, 029b/1, 029b/12
i.+ ı 010b/14
i.+ ığa 079b/138
- izle-:** (T.) izle-, ara-
i.- r 064a/13
i.- rem 079b/58
i.- rmén 075a/23
- ‘izzet:** (Ar.) değer, yücelik
‘i. 019a/10
‘i.+ im 049a/13
- ‘izz ü a‘lâ:** (Ar.) yücelik ve ululuk
‘i. 008b/6
- ‘izar:** (Ar.) yanak
‘i.+ imdin 067a/9
- ka‘b:** (Ar.) tavla zarı
k. 040b/12
- ķabâ:** (Ar.) cübbe, kaftan
ķ. 003b/18, 015b/1, 050b/9
ķ.+ lardın 068a/4
- ka‘be:** (ö.a.) Müslümanların kıblesi
k.- i kūyiñ 003b/3
k. 003b/4, 009b/10, 041a/4,
040a/27
riyâz-ı k. 010a/18
k.+ sin 047a/8
- ķabîh:** (Ar.) çirkin
ķ. 033b/12
‘ibârât-ı ķ. 034a/2
- ķabûl:** (Ar.) alma, kabul etme
ķ. kılmâs 005a/10
ķ. 028b/5, 041b/9
- ķaçan:** (T.) ne zaman
ķ. 002b/5, 010b/11, 017b/3,
019b/2, 027a/1, 027b/6, 029a/11,
048b/3,
055b/7, 056a/1, 069b/5,
070b/18, 071b/1
- ķadd:** (Ar.) boy
k.- ı nihâliñdin 072a/1
k.- ı serv 053b/8
ķ. 002b/4, 016b/2, 020b/5,
041a/12, 044b/1, 060b/6, 064a/14,
071b/16,
074a/24
ķ.+ ı 009a/11, 038b/1, 060a/7,
066b/13
ķ.+ ığa 037b/12, 076b/16
- ķ.+ ığa 046a/13
ķ.+ im 003a/13, 005a/2,
009a/13, 074b/11, 079b/175
ķ.+ imnı 051a/4
ķ.+ in 009a/16
ķ.+ inı 019b/1
ķ.+ iñ 003a/3, 005b/6, 007b/11,
013a/7, 014b/8, 017b/11, 079b/51
nihâl-i ķ.+ iñ 079b/168
ķ.+ iñâ 007b/2
ķ.+ iñnı 079b/174
ķ.+ iñ 040a/18, 057b/1
nañl-ı ķ.+ iñ 063b/10
ķ.+ iñdin 034a/6
ķ.+ iñe 080b/32
ķ.+ iñni 057b/13
ķ.+ lar 014b/7, 048b/5
- ķadeh:** (Ar.) kadeh, içki bardağı
ķ. iç 004b/5
ķ. tut 004b/15, 015a/1
ķ. 013b/1, 041a/7, 049a/15,
061b/6
ķ.+ ni 074a/42
- ķadem:** (Ar.) ayak, adım
ķ. 068b/4, 071b/15, 074a/36,
074b/35, 076b/6
ķ.+ iñ 003b/7, 009b/7
gerd- ķ.+ iñ 074a/47
nağş-ı ķ.+ iñ 003b/9
ķ.+ iñdin 080a/25
ķ.+ iñni 053a/12
- ķader:** (Ar.) kader, Allah ın ezeli hükümmeve takdiri
ķ. 078b/7, 078b/15, 078b/21,
078b/28, 078b/36
- ķadr:** (Ar.) değer
ķ.- i şöñbet 075b/32
- ķadr-dân:** (Ar.) kadir bilen
ķ. 077b/25
- ķâf:** (ö.a.) masallarda geçen ve Anka kuşunun yaşadığı varsayılan dağ, Elbuz dağı
‘anķâ-ı ķ. 032a/7
kūh-i ķ.+ ı 065b/4
- ķafes:** (Ar.) kafes
ķ.+ din 074a/10, 040a/26
- ķâfile:** (Ar.) birlikte yolculuk eden topluluk
ķ.+ de 014a/16

- kāfir:** (Ar.) Allah'a inanmayan
k.- i biraḥm 065a/11
k. 046b/4, 074b/24
- kāfūrgūn:** (Ar.+Far.) kafur renkli
k. 079b/172
- ḳā'ide:** (Ar.) esas, usul
ḳ.- i emn 028b/12
ḳ.- i mihr 038b/13
- kākūl -:** (Far.) perçem
k.- i 058a/3
- ḳal -:** (T.) kal-, dur-
ḳ.- dı 001a/16, 001b/17, 007b/5,
009a/4, 020a/3, 026b/14, 039b/2,
048b/14,
056a/13, 059b/1, 061a/16,
062a/20, 067b/11, 069b/7, 072b/19,
074b/14, 075a/26,
077a/42, 077b/3, 077b/5,
077b/14, 077b/32, 077b/42, 079a/21,
079b/52, 080a/63
dürdâne-i ḳ.- dı 077a/44
ḳ.- dım 016a/1, 045a/8, 062b/13,
075b/39, 077a/39, 077b/7, 078b/9,
079b/60
ḳ.- ğay 018a/4, 064b/15
ḳ.- ib 053b/1, 080b/76
ḳ.- madı 005a/8, 018b/4,
027b/11, 046a/6, 046a/9, 049a/2,
050a/16, 054a/19,
059a/16, 061b/9, 066b/1,
066b/2, 066b/4, 066b/5, 066b/6, 066b/8,
066b/10,
066b/12, 066b/14, 066b/18,
071b/7, 072b/11, 077b/33
ḳ.- mağaysız 074b/22
ḳ.- mas 023a/10
ḳ.- masun 071b/4
ḳ.- mdı 066b/16
ḳ.- mış 009b/10, 046a/18,
054a/12, 059a/8, 074b/34
ḳ.- mışam 045a/9, 045a/13,
075a/17, 077a/36, 079b/53, 080b/27
ayru ḳ.- mışam 075b/32
- ḳal'a:** (Ar.) kale
ḳ.+ side 074a/34
- ḳalb:** (Ar.) gönül
ḳ.- i suzānımdadır 043a/14
- ḳalem:** (Ar.) kalem
ḳ.- i māni 074a/63
ḳ. 014b/17, 078b/7, 078b/15,
078b/21, 078b/28, 078b/36
- ḳ.+ ni 079b/139**
- ḳalīl:** (Ar.) çok az kişi
ḳ. 079b/92
- kām:** (Far.) arzu, istek
k.- ı cān 035b/1, 036a/5
k.- ı cānım 036a/2
k.- i 'işret 078a/13
k. 001a/8, 025b/15, 038a/5
k.+ i 060b/14
k.+ ime 036a/12
k.+ imni 070a/7
k.+ ini 029b/16, 070a/6
k.+ iñni 006a/9
- ḳamer:** (Ar.) ay
ḳ. 006b/2
- ḳāmet:** (Ar.) boy
ḳ.- i mevzūnini 009a/15
ḳ.- i zibā 002b/1
ḳ. 022a/14, 055b/8, 064b/14,
079a/12
ḳ.+ i 014b/3, 032b/5, 035a/7
k.+ im 079a/19, 079b/151
ḳ.+ imni 080b/23
ḳ.+ in 008a/12
ḳ.+ ini 080b/51
nihāl-ı ḳ.+ ini 076b/8
ḳ.+ iñ 021b/6
ḳ.+ iñdin 004a/7, 040a/14
- ḳamış:** (T.) ney
ḳ. 052b/9
- kāmīl:** (Ar.) olgun, eksiksiz
k. 030a/9, 038a/13
- kāmīle:** (Ar.) olgun kadın Nadire
Begüm'ün mahlası
k. 026b/13, 027a/14, 033a/17,
035b/17, 052b/16, 080a/63
k.+ ni 034a/17
- kāmran:** (Far.) isteğine ulaşmış
k. 058a/10, 076a/23
emir-i k. 077a/43
- ḳamu:** (T.) bütün
ḳ. 060b/6
- kāmyāb:** (Far.) isteğine kavuşmuş
k. 011b/18, 075b/24
- ḳan:** (T.) kan
ḳ. boldı 018b/11, 070b/7
ḳ. bolıb 042b/8

. bolub 016a/6
 . bolur 072b/9
 . tib 015b/2
 . tme 060b/17
 . tin 050b/10
 . eylege 030b/10
 . oldu 070b/17
 . tker 010b/12, 034b/5, 048b/1
 . tkerge 019b/8
 . tkib 072b/2
 . tkmek 040a/15
 . yut 022b/4
 . yutarmn 080b/50
 . yutarmin 075b/25
 . yutub 040b/1
 . 007a/2, 011b/6, 012a/13,
 031b/6, 039a/8, 048b/2, 052b/12,
 053b/11,
 055a/7, 056a/11, 059b/6, 060b/7,
 062b/7, 064a/3, 064a/10, 065a/18,
 066b/1,
 066b/2, 075a/11, 077a/37,
 077b/19, 080b/74
 atre-i . 067a/12
 .+ da 077b/4
 .+ dur 014a/13, 053b/17,
 064b/1
 k.+ ıdın 061a/2
 k.+ ım 045b/10
 k.+ imdadur 043a/8
 k.+ lar 064b/3
 k.+ lı 001a/3

kn: (Far.) kaynak
 k.+ ıdın 061a/18

and: (Ar.) eker
 . 074b/27

anda: (T.) nerede
 . 080a/15
 .+ sn 077b/8
 .+ sn 077b/6, 077b/7
 .+ sn 057b/5, 080b/30,
 080b/49

anı: (T.) hani, nerede
 . 001b/18, 009b/15, 035a/3,
 040a/9, 040a/10, 053a/1, 074a/26

anlı: (T.) kanlı, kana bulamı
 . 039a/5, 050b/3

nn: (Ar.) kaide, usul
 k.- ı bezm-i  iret 076a/4
 . 075a/19
 .+ ıdın 044b/3

kr: (Far.) i
 k. 075a/42

ara: (T.) siyah, kara
 . kıldı 010b/8
 . 006b/7, 026b/14, 047a/12,
 070b/13, 071a/17, 074b/40
 .+ dur 078a/3
 yz-i .+ lardın 068a/8
 .+ sı 026b/4
 .+ sn 079b/2

aranu: (T.) karanlık
 . boldı 070a/8, 074b/17
 k. 064b/11
 .+ dur 070a/22

arr: (Ar.) karar, durma
 . 067b/11
 .+ ım 045a/2, 071b/7
 .+ m 049a/2

arr -: (T.) karanlıkama
 .- dı 074b/7

kr-ne: (Far.) i yeri, dnya
 k.- i ey 038a/12

arılı: (T.) yalılık
 . 010a/19

arında: (T.) karde
 .+ ım 067b/9

arkara: (T.) sorgulı tuna
 . 034b/10

krsz: (Far.) i ileyen, i bilen
 k.+ ım 053a/12

rn: (.a.) zenginlii ile tanınan bir
 kii, israiloulları'ndan ve zenginlii ile
 ımaran kii.
 genc-i . 079b/165

krvn: (Far.) kervan
 k.+ dur 014a/15
 k.+ ıa 016b/7

ad: (Ar.) kasdetme, kıyma
 .- ı cn eyledii 051a/1
 . tti 040b/9
 . ttiler 055b/9
 . eyler 011b/11

aıd: (Ar.) haberci
 .+ ı 060a/3

- kaşr:** (Ar.) köşk
 k.+ ı 019b/6, 040a/5, 059b/14
 k.+ ıda 062b/5
 k.+ ini 054a/9
- kisrâ:** (Ar.) eski İran hükümdarlarından
 Nüşirevan-i Adil'in lakabı
 k.+ ni 076a/9
- kaş:** (T.) kaş, yan, ön
 k. 015b/6, 016b/4, 048a/5,
 055a/5, 068a/7
 k.+ ı 038b/5, 046b/9, 051a/7,
 060a/7
 k.+ ıdın 010b/9
 k.+ imğa 051b/7
 k.+ ını 014a/3
 k.+ in 001b/6, 006b/8, 057b/15,
 074b/11, 079b/93
 k.+ inmi 009b/9
 k.+ ların 031a/12
 k.+ larını 019b/8, 072a/7
- kâşâne:** (Far.) köşk, yuva
 k. 006a/14, 018a/1
 k.+ din 064b/20
- kâşki:** (T.) keşke, ne olurdu
 k. 011a/7, 074a/61
- kaş:** (Ar.) kesme
 k.- ı nazar 048a/4
 k.- i murâd 052a/8
 k.- i nazar 050b/13
 k.- i ta'alluk 057a/9
- kat -:** (T.) katı ol-
 k.- tı 054b/10
- kaşâr:** (Ar.) sürü, dizi
 k. kılib 016b/8
 k.+ ım 069b/6
- kâtil:** (Ar.) öldüren
 k. 035b/9
- katl:** (Ar.) öldürme
 k. 038b/5
 k.+ ım 073a/8
 k.+ ıma 034b/6
 k.+ imğa 006a/12, 015b/5,
 048b/12, 055a/5, 078b/10
- katli'âm:** (Ar.) bir topluluğu öldürme
 k. eyler 030b/12
 k. 019b/9
- kaşre:** (Ar.) damla
 k.- i eşkimni 010a/5
 k.- i kaş 067a/12
 k.- i şimâb 011a/10
 k.- i şebnemni 074a/37
 k.- i yaş 035b/15
 k. 016a/6, 018b/12, 047b/14
 k.+ si 071a/2
- kaştık:** (T.) sert
 k. 067b/14
- kaşl:** (Ar.) söz
 k.+ ı 022b/14, 033b/4
- kay:** (Far.) ne zaman
 k. 074a/44
- kaşya:** (T.) taraf
 k. 019b/3
- kaşyan:** (T.) yan, nereye
 k. 001b/18, 077a/12, 079a/29,
 079b/115, 079b/71, 079b/81
- kaşyd:** (Ar.) zencir, bağlama
 k.- ı gâmdın 008b/5
 k.+ ı 008b/2
- kaşyda:** (T.) nerede
 k.+ sên 063a/1, 063a/2, 063a/4,
 063a/6, 063a/8, 063a/10, 063a/12,
 063a/14,
 071b/17
- kaşydın:** (T.) nereden
 k. 003a/17, 075a/22
- kaşygu:** (T.) kaderli, kaygılı
 k. 009b/2
- kaşgur -:** (T.) kaygılan-
 k.- dum 074b/3
- kaşysı:** (T.) hangisi
 k. 003a/11, 046b/11, 063b/2,
 074a/30, 076b/43, 079b/131, 079b/133
 k.+ niñ 075a/30
- kaşyu:** (T.) hangi, o ki
 k. 010a/23, 079b/67, 079b/68
- kaşzâ:** (Ar.) kaza, hüküm
 k. 067a/4, 078b/8, 078b/16,
 078b/22, 078b/29, 078b/37, 008b/4
 kelk-i nakkaş-ı k. 008a/2

kāze: (Far.) kulübe
k. 053b/19, 055b/1

kebāb: (Ar.) kebab
k. eyleb 012a/6
k. 011a/4

kebüter: (Far.) güvercin
k. 072a/17

keckülāh: (Far.) serseri
emir-i k. 078a/5, 078a/11,
078a/17, 078a/23
şāh-i k.+ im 077b/11

kecreftār: (Far.) eğri giden
çerh-i k. 079a/8

kéç -: (T.) geç-
k. 020b/2, 032a/1, 032a/2,
032a/4, 032a/6, 032a/8, 032a/10,
032a/11,
032a/12, 032a/14, 032b/1,
032b/2, 032b/4, 032b/6, 032b/8,
032b/10, 032b/12,
032b/14
k.- sün 054b/12
k.- tim 057a/18

kéçe: (T.) gece
k. 003a/9, 004a/17, 006a/1,
011b/15, 012b/9, 014b/5, 016b/6,
042a/5,
044a/11, 053a/6, 056b/5,
056b/10, 065a/1, 065a/2, 065a/4,
065a/6, 065a/8,
065a/10, 065a/12, 065a/14,
065a/16, 065a/18, 067b/3, 075b/22,
075b/29, 077a/20,
077b/15, 080a/24
k.+ de 011b/4
k.+ ler 005a/4, 011b/3, 056b/12,
079b/123, 080b/31

kéçür-: (T.) geçir-
k.+ gen 017a/14

keff: (Ar.) avuç, ayak altı
k.- i pādın 060b/10
k.- i pāyiñge 011b/1
k.- i pāyiñni 004a/19

keh-keşān: (Far.) saman yolu
k. 058a/8
k.+ din 039b/6

kehrübā: (Far.) saman kapan, kehribar
taşı
k. kıllur 043b/6
k. 080b/4

kél -: (T.) gel-
k. 002b/2, 004a/13, 020b/10,
021b/11, 024b/1, 024b/15, 037b/6,
051b/7,
051b/14, 071a/4, 071b/15,
072a/20, 079b/91
k.- di 002a/1, 004b/6, 005a/1,
014b/3, 059a/10, 068b/2, 068b/3,
068b/5,
068b/7, 068b/9, 068b/11,
068b/13, 068b/15, 068b/17, 068b/19,
069b/2, 072b/5,
076b/50, 076b/60, 080b/65
k.- dim 016a/4, 021b/1
k.- diñ 004a/5, 024b/11
k.- en 008a/8
k.- gey 074a/18
k.- gey 012b/6, 045a/15
k.- gıl 003a/5, 040a/17
k.- gıl 022b/1, 054b/6, 054b/9,
074a/1, 080a/24
k.- iñ 069a/5
k.- ib 008b/10, 047a/13, 055a/8,
055a/14, 055a/20, 080b/40
k.- medi 042b/1, 069b/1, 069b/2,
069b/4, 069b/6, 069b/8, 069b/10,
069b/12,
077b/10, 077b/11, 077b/12,
077b/13
k.- mes 003a/12, 016a/2
k.- se 013a/5, 014b/1, 017b/2,
019b/12, 030a/12, 042b/11, 045b/7,
069a/13,
071b/1, 071b/4
k.- señ 080a/25
k.- türüb 022a/10
k.- ür 016b/5, 020b/12, 045b/1,
045b/2, 045b/4, 045b/6, 045b/8,
045b/10,
045b/12, 080b/90

kelām: (Ar.) söz
k. eyleb 014b/18
k. 026b/9, 058a/1
k.+ ı 053a/15
k.+ i 035a/14
māzmūn-i k.+ imni 070a/5
k.+ ini 012a/17
k.+ iñ 069a/9

kéltir -: (T.) getir-
k.- diñ 004a/5

müjde k.- diñ 004a/11
k.- medi 030b/5

kéltür -: (T.) getir-, ulaştır-
k. 011a/1, 014a/14, 044b/1,
044b/2, 044b/4, 044b/6, 044b/8,
044b/10,
044b/12, 049a/15, 074a/41,
076a/1
k.- dim 055b/11
k.- düm 074b/30
k.- geç 039b/10
k.- me 034a/2
k.- mes 077b/47
k.- señ 072a/17

kem: (Far.) az, eksik
k. bolmadı 002a/18
k. ʔtme 008a/15
k. 053a/7, 063b/10, 072b/4,
072b/8, 078b/24, 080b/54
k.+ dur 027b/9

kemâl: (A.) olgunluk
k. tapkay 076b/35
k. 039a/13, 079b/155
ʔayn-ı k. 080b/26
kesb-i k. 073b/2
k.+ îğa 062a/11

kemân: (Far.) yay, eğri
k. eylediñ 051a/4
k.+ dur 003a/13

kemend: (Far.) kement, bağ
k.- ı dūd-ı âhimde 065b/12
giriiftâr-i k.- i hırş 040b/7
k.- i zülfidin 010a/9
k. 014a/2, 014b/16

kemer: (Far.) kuşak
k. 006a/12

kemerbend: (Far.) kemer bağı
k. 027a/11

kenʔân: (ö.a.) Filistin, Hz. Yakup'un
memleketi
k. 071a/12
k.+ ıda 070b/11

kerâmet: (Ar.) bağış
k. 017a/4

kérek: (T.) gerek
k. 022b/9, 033a/2, 033a/11,
037b/1
k.+ likdur 042a/10

kerem: (Ar.) eli açık, cömert, soyluluk

k. étse 053a/12
k. eyleb 002b/16
k. eyler 074a/52
k. kııl 020b/8, 076a/20, 076a/28
k. kııldıñ 070a/14
k. 061a/18
mevc-i k. 068b/10
şeh-i mülk-i k. 008a/1
k.+ i 034b/1
k.+ in 001a/9
k.+ iñ 074a/46
k.+ iñdin 080a/26

kerr ü fer: (Ar.) savaşta, bir aralık
gerildikten veya geriler gibi
göründükten sonra tekrar saldırma
esâs-ı k. 076b/42

kesb: (Ar.) çalışıp kazanma
k.- i hüş 080b/12
k.- i kemâl 073b/2
k. ét 021a/6
k. eyledi 039a/8

keşir: (Ar.) çok
k. 079b/92

keştzâr: (Far.) tarla
k.+ ide 019b/14

két -: (T.) git-
k. 024b/1, 024b/2, 024b/4,
024b/6, 024b/8, 024b/10, 024b/12,
024b/14,
024b/16
k.- di 001b/18, 003b/17, 031a/1,
035b/5, 072b/3
k.- erge 074b/3
k.- ey 077a/13
k.- ib 054b/14, 060a/8
k.- ibdür 054b/1
k.- medi 013b/1
k.- mes 075a/40
k.- mesün 066b/9
k.- se 066b/10
k.- sün 066b/10
k.- ti 012a/6, 012a/15, 042a/3,
049b/5, 054a/8, 054a/12, 054a/20,
061a/18,
066b/8, 068b/2, 069b/12,
072b/21, 075a/54, 075b/26, 075b/39,
077a/43, 077b/29,
077b/32, 079a/25, 079a/29,
080a/35, 080a/40

kevākib: (Ar.ç.) yıldızlar
k. 006a/2, 030a/7
k.+ ler 065b/7

kevkeb: (Ar.) yıldız
k. 015a/4, 058a/5
k.+ i 062b/11, 080b/31

kevkebeşşân: (Ar. +Far.) yıldız saçan
k. 049b/3

kevn ü mekân: (Ar.) varlık, kainat
k.+ dın 057a/16

kevşer: (ö.a.) Cennetteki havuzun adı
k. 050a/7, 064a/7
şerbet-i k. 062b/14
güşe-i k.+ ğa 070b/4

kéy -: (T.) giy-
k.- ib 026b/14

keyfiyet: (Ar.) nasıllık, nitelik
k.- i didâridın 052b/5
k.+ ini 024b/12

keyhusrev: (ö.a.) Keyhusrev, İran'ın
efsanevi hükümdarı
k.- i zamân 076a/22

kéyik: (T.) geyik
k. 034b/11
k.+ i 028a/5, 072a/11

keyvân: (ö.a.) Satürn gezegeni
k. 071a/10

kez -: (T.) gezmek
k.- ermén 070b/14
k.- ib 057a/5, 074b/1

kıble: (Ar.) kible
k.- i ehl-i münâcât 017a/1
k.- i erbâb-i şafâ 003b/1
k.- i maşşud-ı hâş 073a/13

kıblenümâ: (Ar. +Far.) pusula
k. 003b/2

kıçkır -: (T.) çağır-
k.- ib 077b/16

kıl -: (T.) et-, yap-

k. 010a/18, 010a/26, 010a/28,
011b/11, 015a/13, 015b/12, 019a/8,
026a/7,
044b/11, 048a/2, 065a/7
âsân k. 007a/8
berhürdâr k. 010a/8
berpây k. 030a/13
bidâr k. 010a/1
binâ k. 008b/14
bisyâr k. 010a/20
cefâ k. 040a/21
devâ k. 060b/5
du'â k. 068a/15
efğâr k. 010a/24
farz k. 021a/12
ferâmüş k. 022b/7
feyz-i âşâr k. 010a/16
gevher-i şehvâr k. 010a/6
güzer k. 075a/37
izhâr k. 010a/30
kerem k. 020b/8, 076a/20,
076a/28
kıyâs k. 049a/17
meded k. 071a/8, 072b/18
mehrem-i didâr k. 010a/2
müheyvâ k. 019b/5
neşimen k. 032b/11
rahm k. 066b/2
revâ k. 029b/13
serşâr k. 010a/12
şefî' -i ahmad-i muhtâr k.
010a/14
tahammül k. 019b/16
temâşâ k. 052b/1, 052b/2,
052b/4, 052b/6, 052b/8, 052b/10,
052b/12, 052b/14,
052b/16, 065b/11
vâkıf-ı esrâr k. 010a/4
virân k. 019b/7
yâr k. 010a/22
zünnâr k. 010a/10
k.- a 023a/11, 038a/3
k.- ay 004a/13, 007b/8, 009b/3,
013a/2, 074a/10, 074a/20, 074a/25,
074a/35,
074a/50, 074a/63
' arz k.- ay 079b/44
âbâd k.- ay 074a/60
berbâd k.- ay 074a/2
beyân k.- ay 076a/29
bidâd k.- ay 074a/45
bünyâd k.- ay 074a/30
dâd k.- ay 074a/4
edâ k.- ay 004b/18
ferş k.- ay 023b/11
hidmet-i üstâd k.- ay 074a/40
imdad k.- ay 074a/1
mu' tâd k.- ay 074a/5

rüşen k.- ay 075a/8
 şād k.- ay 074a/55
 terk-i reh-i feryād k.- ay 074a/3
 yād k.- ay 074a/15
 k.- di 001b/3, 002a/12, 004a/4,
 006b/1, 009a/5, 009a/16, 015b/7,
 018b/3,
 027a/11, 027a/12, 029b/10,
 029b/16, 030b/6, 033b/6, 042b/4,
 053b/7, 055b/7,
 062a/12, 062a/13, 062b/7,
 067b/6, 074b/39, 075a/31, 075a/32,
 075b/8, 076a/9,
 076b/61, 077b/34, 079b/128,
 080a/5, 080a/60, 080b/23, 080b/53,
 080b/93
 āşinā k.- di 067b/10
 belā k.- di 067b/12
 bünyād k.- di 010a/29
 cüdā k.- di 067b/1
 dāhīl k.- di 036b/10
 dīvāne k.- di 079b/3
 eşer k.- di 042a/2, 061a/15
 fedā k.- di 051b/13
 gedā k.- di 015b/8
 ḥam k.- di 080b/51
 ḥarāb k.- di 063a/7
 ḥurām k.- di 079b/51
 ḥurrem k.- di 031a/8
 inşā k.- di 021b/14
 kara k.- di 010b/8
 mācerā k.- di 067b/14
 mahrūm k.- di 041b/6
 nevā k.- di 067b/4
 rüşen k.- di 066b/17
 rüz-ı cezā k.- di 067b/8
 şayd k.- di 016b/3
 sebt-i cefā k.- di 067b/2
 sefer k.- di 050b/15, 077a/7
 şermsār k.- di 026b/10
 taleb k.- di 005b/18
 tuḥfa k.- di 036b/12
 k.- dīm 001b/5, 006a/1, 007a/9,
 016a/11, 018b/7, 035b/10, 039a/9,
 048b/11,
 068a/13, 080a/11
 ābād k.- dīm 018b/1
 iktidā k.- dīm 005a/6
 nāle k.- dīm 057b/10, 077b/17,
 080b/59
 tay k.- dīm 074a/43
 k.- diñ 051a/14, 052a/6, 058a/3,
 058a/4, 079b/86
 cüdā k.- diñ 079a/8, 079a/9,
 079a/10, 079a/11, 079a/12, 079a/13
 kerem k.- diñ 070a/14
 terk-i vefā k.- diñ 038b/9
 k.- gaç 039b/13

k.- ğan 012b/4, 073a/1, 073a/8,
 076b/17, 080b/71
 k.- ğasın 070a/11, 004a/9
 şād k.- ğay 074a/54
 k.- ğil 001b/20, 015b/10,
 040b/10, 066b/11
 k.- ğum 018b/5
 k.- ğüm 061b/7
 k.- ğumdur 013b/3
 k.- ğunça 030a/2
 k.- iban 078b/24
 āġāz k.- ibdur 041a/10
 k.- iñlar 068b/15
 k.- ib 005b/17, 018b/5, 022b/13,
 028a/6, 030b/4, 038b/10, 045a/9,
 047a/7,
 049b/13, 057a/18, 065a/5,
 079b/111, 079b/149, 080b/79
 düçār k.- ib 016b/14
 gülgeşt-ı merġzār k.- ib 016b/1
 ihtiyār k.- ib 016b/12
 intizār k.- ib 016b/6
 izhār k.- ib 027a/7
 kaṭār k.- ib 016b/8
 şikār k.- ib 016b/2
 şumār k.- ib 016b/10
 va' de k.- ib 046b/2
 yār k.- ib 016b/4
 k.- ma 006b/11, 015a/7, 015a/10,
 017b/17, 025b/5, 029a/6, 040a/3,
 043b/1,
 057a/7
 fāş k.- ma 026a/14
 k.- madı 038b/11, 040a/8,
 055b/2, 055b/14, 061a/4, 080b/42,
 080b/43, 080b/44,
 080b/46
 āşkārā k.- madı 055b/8
 berpā k.- madı 055b/10
 inşā k.- madı 055b/12
 müdāvā k.- madı 080b/41
 pervā k.- madı 055b/1
 peydā k.- madı 029a/7, 055b/6
 teġāzā k.- madı 080b/45
 temāşā k.- madı 055b/4, 080b/40
 k.- madim 048a/4, 080a/31
 k.- madiñ 021b/10, 039a/2,
 051b/5
 k.- maġıl 029b/1
 k.- maḳ 049a/3
 cilve k.- maḳ 026a/2
 k.- mangız 050b/3, 080b/86
 k.- mañ 050b/13
 k.- mas 014a/6, 023a/8, 041b/10,
 051b/10, 074b/36, 077b/45, 077b/48
 'ār k.- mas 046a/15
 çāre k.- mas 030b/8
 ḳabūl k.- mas 005a/10

vefā kı.- mas 001b/16
 kı.- masun 042a/11, 059b/11,
 080b/92
 taqlid kı.- masun 022a/3
 kı.- may 077a/14
 çāre kı.- may 075b/13
 nezzāre kı.- may 075b/14
 pāre kı.- may 075b/11
 seyyāre kı.- may 075b/12
 kı.- maydur 079a/48
 kı.- mayın 075b/38
 kı.- mazam 007a/3
 kı.- mış 006a/7
 āmāde kı.- mış 014b/15
 kı.- sa 025a/05, 028a/12, 031a/3,
 043b/12, 048a/04, 048b/1
 ārzū kı.- sa 043b/7
 nişār kı.- sa 048a/3
 pervāz kı.- sa 006a/17
 sefer kı.- sa 076b/43
 teraḥḥum kı.- sa 028b/11
 kı.- sam 049b/7
 feryād kı.- sam 079a/53
 şabr kı.- sam 080b/11
 şerḥ kı.- sam 006b/6
 kı.- ur 001b/14, 006b/4, 009b/12,
 011b/14, 017a/3, 022a/2, 027b/1,
 027b/2,
 027b/4, 027b/6, 027b/8,
 027b/10, 027b/12, 027b/14, 028a/9,
 028a/14, 029a/2,
 029b/2, 038b/4, 038b/5,
 062a/19, 077b/2, 079a/6, 079a/14,
 079a/22, 079a/30,
 079a/38, 079a/46, 079a/54,
 080a/64, 080b/95
 ʿadāvet kı.- ur 046b/3
 bend kı.- ur 072a/9
 cüdā kı.- ur 043b/4
 fenā kı.- ur 043b/2
 gāret kı.- ur 065a/12
 gedā kı.- ur 043b/12
 küherbā kı.- ur 043b/6
 mübtelā kı.- ur 043b/10
 nevā kı.- ur 043b/8
 tövbe-i rabbenā kı.- ur 043b/14
 ümid kı.- ur 064a/3
 vefā kı.- ur 043b/1
 kı.- urda 074b/6
 kı.- urdım 078a/14
 kı.- urğa 014b/5, 024a/8
 kı.- urman 023a/12
 kı.- urmén 013a/6, 070a/21
 bidād kı.- urmén 078b/19
 dād kı.- urmén 078b/20
 feryād kı.- urmén 078b/18
 yād kı.- urmén 078b/17

kı.- urmın 016b/7, 065a/4,
 065a/14

kı.- ursam 011b/12
 kı.- ursan 028a/2
 kı.- ursın 073b/3

kılıç: (T.) kılıç
 kı.+ ı 038b/5
 kı.+ ığa 014a/3

kırān: (Ar.) helak edici
 kı. 079b/43

kısmet: (Ar.) nasip
 kı. 001b/21, 024a/8
 kı.+ im 054a/18, 080b/2

kışsa: (Ar.) kıssa, rivayet
 kı.- i ʿ ışkımmı 028a/11
 kı.- i ferhād 056a/13
 kı.- i rüzgārım 006b/5
 kı. 042b/6
 kı.+ sı 007a/10

kış: (T.) keş mevsimi
 kı.+ ım 054b/12

kıya: (T.) süzgün, sert
 kı. 007a/14, 034b/9

kıyāmet: (Ar.) Kıyamet
 kı. 008a/15, 010a/14, 055b/8,
 060a/6, 077b/48
 şür-ı kı. 079b/52
 şür-i kı. 023a/16

kıyās: (Ar.) karşılaştırma
 kı. kııl 049a/17

kıymet: (Ar.) kıymet, değer
 gevher-i kı. 061a/18
 kı.+ i 020a/6

kız -: (T.) öfkelen-
 kı.- ıydı 069a/4

kızār -: (T.) kızār-
 kı.- dı 060a/14

kızart -: (T.) kızart-
 kı.- ıb 052a/9

kızıl: (T.) kırmızı
 kı. 002a/5, 044a/9, 053b/17,
 070b/8

ki: (Far.) bağlama edatı krş, kim

k. 001a/11, 001b/20, 002a/2,
002a/6, 002a/9, 002a/12, 002a/16,
002b/3,
002b/5, 002b/11, 003b/10,
004a/21, 005b/11, 006a/7, 006a/14,
006a/18, 006b/4,
006b/6, 006b/8, 008b/15,
010a/10, 010a/23, 010b/4, 013a/12,
014b/9, 015a/4,
015b/7, 016a/1, 016b/6,
016b/10, 016b/11, 017b/2, 018b/17,
019a/2, 021a/3,
021b/11, 022a/7, 022a/11,
022a/18, 022b/6, 022b/10, 023a/3,
023a/12, 023a/13,
023b/1, 024a/9, 025a/3, 025a/17,
026b/1, 026b/9, 027a/9, 027b/12,
027b/14,
028b/11, 029a/12, 031b/12,
033a/7, 034a/4, 035b/14, 036a/1,
036b/2, 036b/4,
036b/8, 036b/12, 036b/14,
037a/2, 037b/4, 037b/6, 037b/8,
038a/12, 038b/1,
038b/8, 039a/6, 039a/11, 040a/2,
040a/12, 040a/22, 041b/9, 042b/5,
043a/1, 048a/04
043a/15, 043b/2, 044a/10,
046a/18, 046b/3, 048a/3, 051b/7,
051b/14, 052a/6,
052a/11, 052a/14, 053a/6,
053a/8, 053a/16, 053b/6, 053b/12,
053b/20, 054b/9,
055a/17, 056b/1, 056b/13,
057a/17, 057b/1, 059a/4, 059a/10,
059b/4, 059b/8,
060b/8, 060b/14, 060b/15,
062a/1, 062a/5, 064b/17, 065b/18,
065b/22, 066a/6,
066a/8, 066a/10, 066b/4, 067a/6,
067a/10, 067a/14, 067b/14, 068b/13,
068b/15,
070a/9, 071a/13, 072b/1,
072b/14, 073a/12, 074a/9, 074a/19,
074a/46, 074a/56,
074b/25, 075a/18, 075b/16,
075b/21, 075b/37, 076a/2, 076a/4,
076a/5, 076a/19,
077a/1, 078a/15, 078a/16,
078b/1, 078b/17, 079a/3, 079b/6,
079b/154, 079b/156,
079b/161, 079b/20, 079b/22,
079b/34, 079b/38, 079b/65, 079b/78,
079b/83, 080a/9,
080a/15, 080a/40, 080a/43,
080a/45, 080b/21, 080b/24, 080b/36,
080b/82
çäre-i k. 079b/122

kibi: (T.) gibi
k. 002b/17, 008b/16, 009b/11,
011b/9, 019a/2, 023a/8, 026b/4, 033b/5,
038a/8, 044a/7, 044a/9, 045b/11,
048b/2, 049b/3, 059b/12, 064b/12,
064b/16,
065a/8, 065a/14, 067b/6,
073a/11, 074a/21, 074a/22, 074a/28,
074a/33, 078b/3,
079b/164, 079b/165, 079b/167,
079b/169, 079b/171, 079b/173,
079b/177, 079b/66, 080b/46

kibriyâ: (Ar.) büyüklük
k. 080a/53

ķil ü ķâl: (Ar.) dedikodu
ķ. 070a/4

kilk: (Far.) kamış kelem
k.- i behzād 056a/12
k.- i naķķāş-ı każā 008a/2
k. 008b/17, 072b/6
k.+ i 008b/4

kim: (T.) bağlama edatı krş. ki , kim
k. 001a/7, 001b/13, 002b/2,
003b/15, 004b/2, 004b/12, 006a/9,
007a/2,
007a/4, 008a/8, 008a/16,
010a/25, 010a/27, 010b/11, 011a/8,
011a/9, 014b/13,
015a/8, 015b/8, 015b/9, 016a/9,
018b/13, 019a/2, 019a/3, 021b/7,
023a/18,
025b/9, 027a/1, 027a/8, 028a/14,
028b/2, 029b/2, 029b/3, 029b/4, 029b/8,
030a/11, 030b/11, 032a/10,
032b/13, 033a/5, 034a/1, 034a/16,
034a/18, 035b/7,
035b/8, 036a/3, 036b/10, 037a/6,
038a/2, 039b/2, 039b/10, 040b/2,
040b/6,
040b/9, 040b/12, 041a/1,
041b/9, 042a/2, 042a/10, 042a/12,
043a/2, 043a/3,
043a/9, 043a/14, 043a/16,
043b/2, 045b/7, 046b/11, 048b/3,
049a/15, 049b/15,
052a/3, 052b/3, 054a/1, 054b/13,
055b/5, 056a/12, 056b/3, 056b/10,
057a/7,
058a/5, 058a/8, 058b/11,
059a/13, 059b/11, 059b/16, 060a/5,
060a/9, 060a/11,

060a/13, 060b/1, 060b/3,
060b/5, 061a/5, 061b/7, 061b/11,
062a/19, 062b/7,
063a/11, 064a/3, 064a/4, 064a/5,
064a/6, 064a/8, 064a/9, 064a/10,
065a/8,
065a/10, 065a/16, 066a/4,
066a/7, 066b/2, 066b/12, 066b/16,
066b/18, 067a/11,
067b/1, 068a/9, 068a/15, 068b/6,
068b/17, 069a/17, 069b/5, 069b/7,
070a/3,
070a/7, 070a/12, 070b/6, 070b/8,
070b/10, 070b/12, 070b/18, 071a/17,
071b/1,
072b/18, 073b/2, 073b/4,
073b/6, 073b/11, 074b/10, 074b/14,
074b/15, 074b/30,
075a/2, 075a/32, 075a/35,
075a/50, 076a/19, 076b/5, 076b/10,
076b/20, 076b/22,
077a/23, 077a/31, 077b/2,
077b/18, 077b/25, 079b/119, 079b/13,
080b/1, 080b/9,
080b/15, 080b/18, 080b/28,
080b/33, 080b/35, 080b/38, 080b/47,
080b/57, 080b/65,
080b/67, 080b/69, 080b/77,
080b/87, 080b/90, 080b/97
k.+ de 025a/1
k.+ dedür 023a/14
k.+ e 053a/13
k.+ ge 043b/1, 075a/24, 076a/29,
079b/102, 080b/5
k.+ ni 002b/10

kimse: (T.) kimse
k. 001a/15, 008b/2, 034a/8,
041b/10, 058b/11
k.+ ğe 065b/10

kin: (T.) arka, art
k. 016b/5, 062b/1, 062b/2,
062b/4, 062b/6, 062b/8, 062b/10,
062b/12,
062b/14

kīneperver: (Far.) kin tutan
k.+ dūr 010a/25

kiprik: (T.) kirpik
k.+ lerin 079b/93

kir -: (T.) gir-
k.- geç 045b/8
k.- genler 029a/9
k.- ib 031b/7

kirdār: (Far.) tarz
k.+ iğa 043a/15

kirgüz -: (T.) girdir-
k.- di 069a/1

kişi: (T.) kişi, insan
k. 004b/2, 004b/12, 005b/10,
020b/3, 023b/10, 025a/05, 028a/1,
064b/16, 064b/18,
071a/15, 073a/3, 080a/10
k.+ ğa 001b/16, 022b/9
k.+ ge 069a/12, 070b/20
k.+ m 054b/2
k.+ ni 046a/3
k.+ niñ 035a/1

kişver: (Far.) ülke
zib-i k. 076b/45
k.+ i 065b/1
k.+ ide 065b/11
k.+ iñni 070b/15

kişvergüşā: (Far.) cihangir
k. 061a/17

kitābet: (Ar.) yazı yazma
k. eyle 026b/13

kol: (T.) el
k.+ imdın 053a/4

ķoy -: (T.) koy-, bırak-
k. 004a/19, 011b/2, 042b/12,
073a/12, 033a/15
k.- ar 040a/12
k.- ay 074b/20
k.- dı 022a/16, 030a/11, 068b/4,
076b/6, 076b/59, 077b/43
k.- dum 074b/35
k.- ğay 009a/13
k.- ğıl 023b/14, 071b/15
k.- ib 023b/11, 079b/25
k.- mağım 001a/17, 061b/4
k.- mayın 049b/13
k.- ub 074b/38

ķoyun: (T.) koyun, göğüs
k. 047b/12, 059a/3, 070b/14,
074b/2

ķozġal -: (T.) karış-
k.- mağaysız 074b/23

kök: (T.) gökyüzü, mavi
k.+ de 034a/18
k.+ eniñ 023b/13
k.+ ge 070b/17

- k.+ ke 045a/12, 074b/2
k.+ ni 015b/7
- kökrek:** (T.) göğüs, gönül
k.+ imdin 030a/6
- köküs:** (T.) göğüs, bağır
k.+ im 074b/18
k.+ imdin 039b/1
k.+ ini 059b/3, 059b/15
k.+ ümdin 048b/13
- köl:** (T.) göl
k.+ ide 014a/5
k.+ in 074b/39
- köñül:** (T.) gönül, yürek, kalp
k. 001b/13, 001b/19, 003b/2,
006a/15, 006b/3, 006b/10, 008b/15,
010a/27,
010b/3, 012a/5, 014b/15,
016b/11, 018a/3, 019b/6, 019b/12,
021a/1, 021a/8,
022a/11, 022b/4, 023b/1, 025a/6,
025b/9, 025b/11, 026a/5, 026b/8,
030a/7,
031a/9, 031b/1, 031b/5, 032a/1,
032b/8, 039a/5, 040a/5, 040a/25,
040a/28,
040b/10, 042b/2, 042b/9,
042b/11, 043b/1, 043b/9, 044a/2,
044a/10, 044b/11,
050a/15, 050b/3, 051a/5, 052a/5,
052a/7, 052b/11, 055a/2, 055a/11,
055a/21,
055b/13, 057a/2, 059a/8,
059b/12, 059b/14, 060a/2, 060a/5,
061a/9, 061a/20,
066a/1, 067b/12, 069a/2, 070a/4,
070a/6, 070b/7, 070b/10, 071a/12,
071a/13,
071b/6, 072b/9, 073a/9, 074b/4,
074b/13, 074b/34, 075a/5, 075a/26,
075a/28,
075a/30, 075b/17, 077b/18,
078b/32, 079a/26, 079a/41, 079a/51,
079a/52, 079b/148,
079b/153, 079b/23, 079b/52,
080a/4, 080b/30, 080b/42
k.+ de 003b/5, 010a/30,
024b/14, 053a/14, 056a/7, 071b/4,
075a/7, 076a/30,
077b/3, 077b/5, 077b/33,
079b/161, 080a/50
k.+ din 067a/11, 075a/38
k.+ dür 080b/20
k.+ ge 040a/23, 055a/18,
080a/13
- k.+ ğa 047a/10, 078b/12
k.+ i 064b/15
k.+ ide 077b/46
k.+ im 019a/4, 058b/18
k.+ imde 018b/4
k.+ imni 011a/5
k.+ ini 015b/10, 038b/11, 052a/4
k.+ iñni 019b/17
k.+ ler 019a/7, 038a/9, 047a/8,
058b/5, 073b/8
k.+ lerde 077b/42
k.+ lerni 055a/4, 076b/47
k.+ ni 010a/1, 016b/2, 036b/4,
040a/8, 043b/7, 048a/2, 063a/7, 065a/7,
066a/11, 069a/10, 075a/2,
079b/140, 080a/5
k.+ üm 009b/6, 011a/10, 019b/4,
026a/9, 037b/5, 056b/6, 056b/11,
057a/9,
059a/5, 059a/10, 059b/6,
064a/12, 065b/15, 066b/5, 071b/5,
072a/9
k.+ ümde 005b/3, 053b/5,
062a/20, 065a/10, 080a/33
k.+ ümdegi 043a/8
k.+ ümdin 048a/1, 057a/2,
067b/1
k.+ üme 045b/5
k.+ ümğa 045b/1, 059a/9
k.+ ümi 060b/17, 061b/10,
067b/4, 072b/17
k.+ ümni 015b/6, 029b/18,
048b/7, 050b/8, 066b/17, 069a/14,
074b/5, 074b/25,
074b/35
k.+ ümniñ 020a/2
k.+ üñni 022b/8
- köp:** (T.) çok fazla
k. 004b/14, 010a/7, 030a/5,
030a/8, 049b/14, 053a/7, 053a/8,
053a/14,
059a/11, 061b/5, 062b/3,
077b/41, 079b/125, 079b/126, 079b/98,
080b/3
k.+ dür 071b/3
- kör -:** (T.) gör-
k.- almay 071a/5
k.- di 008a/4, 009a/15, 020a/13,
040b/5
k.- dim 072b/14
k.- düm 056b/5, 070b/18,
078a/15
k.- edür 064b/9
k.- er 062b/1, 062b/2, 062b/4,
062b/6, 062b/8, 062b/10, 062b/12,
062b/14

k.- eyin 044a/1
k.- gazmes 080b/21
k.- geç 064a/5, 065b/15, 074b/29
k.- gemin 036a/7
k.- gen 064b/18, 068a/1,
071a/15, 074b/28
k.- gende 052b/11, 072a/18
k.- gey 071a/6
k.- geymén 077a/24
k.- günce 012a/2
k.- in 068a/3
k.- ib 001a/13, 022a/17, 023a/4
k.- magay 076b/17
k.- medi 008a/7, 024a/1
k.- medim 008b/12, 046a/8,
058b/11
k.- mediñ 051a/5
k.- megen 061b/9
k.- megenler 072b/13
k.- mek 021b/11, 077a/23
k.- mekim 080a/23
k.- mey 021a/3, 077b/16
k.- se 034a/5
k.- sem 053a/11, 057b/5,
070a/20, 071a/6, 074a/61, 078a/19
k.- señ 025a/16
k.- üban 074a/37
k.- bol-ma 046a/11
k.- üb 012b/1, 012b/2, 012b/4,
012b/6, 012b/8, 012b/10, 012b/12,
012b/14,
022b/5, 053b/5, 065a/2, 074a/16,
074a/17, 074a/18, 074a/19, 074b/21,
079b/5,
079b/61

körgüz -: (T.) gözüük-
k. 079b/13
k.- di 060a/13
k.- me 027b/5
k.- mes 070b/20
k.- üb 053b/6
k.- ib 039b/12

körset -: (T.) göster-
k. 020b/5, 072a/4
k.- ib 010a/8, 026a/12
k.- ti 009a/1

körün -: (T.) görün-
k.- di 074b/31

köter -: (T.) kaldır-, götür-
k. 026a/4, 030a/3
k.- mek 017a/9
k.- mes 022a/15
k.- ür 022a/11
k.- ürde 022a/14

köy -: (T.) yan-
k.- di 042a/13, 061a/10, 074b/6,
077b/9
k.- dim 054b/11
k.- er 054b/14, 079a/20
k.- ib 020b/13
k.- magım 013a/14
k.- me 028a/1
k.- mek 027b/7
k.- mekni 021a/6
k.- mes 064b/22
k.- se 018a/3
k.- üb 079b/127

köydür -: (T.) köydir- yandır-
k.- di 069b/9, 002b/7
k.- diñ 034a/17
k.- düm 074b/10
k.- ürga 019b/15

köz: (T.) göz
k. açıp 077b/16
k. salmağaysız 074b/24
k. salur 001a/1
k. tutma 035b/11
k. tutmğıl 070b/19
k. tuttu 057a/14
k. 010a/27, 016a/6, 033a/9,
048a/5, 048b/11, 049b/15, 059b/13,
061a/12, 045b/10

061a/15, 062b/8, 064b/12,
066a/4, 068a/7, 069a/11, 069a/15,
069b/6, 070b/11,
072b/2, 072b/11, 072b/12,
079b/156, 079b/77, 080a/28
k.+ de 066b/6
k.+ din 054b/4, 065a/18
k.+ ge 053a/12, 056a/12,
079a/53, 080b/85
k.+ i 009a/4, 016b/3, 030b/12,
034b/6, 038b/6
k.+ idin 010b/9
k.+ im 003b/10, 010a/12,
013b/11, 026b/4, 030a/2, 067a/9
k.+ imdin 014a/17, 035b/15,
053b/11
k.+ ime 003b/8, 033a/10
k.+ imge 070a/22
k.+ imni 014a/7, 024a/11,
024b/7, 070b/16
k.+ in 015b/4
k.+ in 011b/13, 040a/16
k.+ ler 067a/2, 077a/37
k.+ leri 031a/6, 034b/12, 075b/2
k.+ leridür 046b/9

k.+ lerim 012b/12, 017b/13,
022b/5, 029b/7, 030a/1, 061a/13,
062b/3, 075b/12,
077b/14, 080b/62
k.+ lerimde 026a/2
k.+ lerimdin 018b/12, 071a/11
k.+ lerimdür 004a/16
k.+ lerimğa 044b/2
k.+ lerimni 010a/2, 049b/3,
069a/6
k.+ lerin 031a/10
k.+ leriñni 019b/9, 024b/15
k.+ lerni 016b/6, 031a/12,
076b/46
k.+ lük 070b/13
k.+ üm 002a/1, 002b/2, 009b/8,
026a/10, 033a/14, 049a/11, 055a/1,
055a/7,
058b/18, 059b/10, 060b/10,
064b/4, 064b/5, 065b/13, 065b/15,
065b/19, 069a/18,
071b/15, 079a/21, 079b/134,
079b/142, 079b/171, 080b/32
k.+ ümdin 055a/17
k.+ üme 074a/24
k.+ ümge 049a/3, 059a/2,
064b/13, 075a/47
k.+ ümğa 080a/18
k.+ ümni rüşen 080a/44
k.+ ümni 010a/3, 025b/7,
027b/2, 049a/1, 049b/6, 051b/5, 052b/2,
055a/13,
062b/7, 066a/7, 075a/29,
077b/19
k.+ ümniñ 072a/13, 079b/2
k.+ üñ 072a/11

közü: (T.) ayna
k. 002b/17, 052b/5
k.+ si 005b/2, 008b/16, 059a/8
k.+ sini 044b/11
k.+ ye 029b/8

közyaşı: (T.) gözyaşı
k. 067a/12
k.+ dın 061a/2
k.+ m 003b/4, 053b/17, 001a/3
k.+ mı 078b/5
k.+ nı 080a/56

küçe: (Far.) dar sokak
k.+ si 030a/9, 037b/3

küdek: (Far.) çocuk
tıfl-ı k.+ ni 076b/53

kudüm: (Ar.) ayak basma
k.+ idin 068b/14

feyz-i k.+ idin 055a/20

küh: (Far.) dağ
k.- i ğam 045a/8
k.- i ğamiñ 074a/34
k.- i kâfi 065b/4
k. 060b/4, 066a/6, 071b/12

küh-ken: (Far.) dağ kazıcı
k. 022a/5, 030a/5

kuhl: (Ar.) göze çekilen sürme
k. 060b/10

kul: (T.) kul, köle
k. 017a/5, 048a/3
k.+ dur 023b/8, 048a/3
k.+ ın 017a/5
k.+ larğa 023b/9
k.+ larıñ 080a/7
k.+ nı 015a/10, 039a/2

kulağ: (T.) kulak
k.+ inđagi 027b/10

kullâb: (Ar.) çengel
k. 014a/1

kumri: (Ar.) kumru, bir tür kuş
çeşm-i k. 009a/2
k.+ ler 009a/16

kurbân: (Ar.) kurban
k. étib 015b/6
k. étmesem 047a/11
k. 065a/4, 071b/10
k.+ inđ 051b/3
k.+ mén 055a/5

kurbânlig: (Ar. +T.) kurbanlık
k. 065a/3

kur'an: (ö.â.) Kuran-ı Kerim
tefsir-i k.+ dın 052b/16

kurretü'l-ayn: (Ar.) göz nuru
k. 062a/4

kuş: (T.) kuş
k. 011a/6, 068a/10, 073a/11
k.+ ı 074a/10
k.+ ını 072a/9
k.+ ları 008b/10
k.+ larığa 002a/16
k.+ ların 010b/3, 019a/7

küt: (Ar.) can yiyeceği

- ķ.- ı cān 050b/14
- ķutul -:** (T.) kurtul-
ķ.- dım 057a/12
- ķūy:** (Far.) ķōy, sevgilinin bulunduđu yer
 ˘ azm-i ķ.- i cānān 026a/6
 ˘ azm-i ķ.- i cānān 047a/5
 ķ.- i tofrağıda 032b/11
 ķ.+ i 019a/9, 060a/4, 071a/8
 ķ.+ ide 001a/17, 018b/10,
 047a/6, 074a/9
 ķ.+ idin 044b/6, 070a/14
 ķ.+ iğa 006a/17, 047b/7,
 074b/35
 ķ.+ iğe 017b/8, 070a/3
 ķ.+ iñ 003a/10, 080a/55
 ka^f be-i ķ.+ iñ 003b/3
 ķ.+ iñde 002b/5, 003b/2
- ķuyaş:** (T.) güneş
 ķ. 034a/18, 050a/6, 058a/11,
 065b/3, 079a/44
 ķ.+ ga 002a/17
 ķ.+ ğa 014b/11
 ķ.+ iğa 073b/5
 ķ.+ nı 059a/1
- ķūdūret:** (Ar.) gam, ūzūntū
 ķ. 029a/1
 ķ.+ din 058a/12
- ķūfr:** (A.) dinsizlik
 ķ. 033b/9, 041a/3
- ķūhen:** (Far.) eski
 ķ. 079b/101
- ķūl:** (Ar.) būtūn
 ķ. 047a/7
- ķūl -:** (T.) ğūlmek
 ķ.- ib 051b/7
- ķūlāle:** (Far.) kıvrıcık
 ķ. 006b/4
- ķūlbe:** (Far.) kulūbe
 ķ.- i aĥzān 077a/19
 ķ.- i virānıma 016a/2
 ķ.+ m 055a/20
 ķ.+ mni 012a/8, 022b/2, 004a/4
- ķūlbe-i aĥzān:** kederler kulūbesi
 ķ.+ a 067a/10, 077a/19
- ķūlfet:** (Ar.) sıkıntı, zorluk
 ķ. 012a/14, 022a/4
 ķ.+ i 007a/7
 ķ.+ iğe 002a/8
 ķ.+ ler 078a/16
- ķūn:** (T.) ğūn, ğūneş
 ķ. 001b/15, 002b/3, 005b/11,
 009b/15, 010a/14, 025b/16, 033a/12,
 037b/14,
 039b/11, 054b/1, 062b/1,
 062b/2, 062b/4, 062b/6, 062b/8,
 062b/10, 062b/12,
 062b/14, 065a/17, 074a/5,
 077a/1, 077b/30, 079b/117, 079b/17,
 080b/21, 080b/63,
 080b/69
 ķ.+ de 033a/8
 ķ.+ din 001b/22, 054a/18
 ķ.+ dūr 057a/5, 079a/32
 ķ.+ i 061a/13
 ķ.+ ler 021b/10, 074a/46,
 075b/21, 077b/18
 ķ.+ lerdin 054b/10
 ķ.+ leri 078a/1
- ķūnc:** (Far.) ķōşe
 ķ.+ idin 074b/23
 ķ.+ ide 077a/35
- ķūnd:** (Far.) anlayışsız
 ķ. 039a/10
- ķūndūz:** (T.) ğūndūz
 ķ. 075b/29, 075b/22
 ķ.+ i 005a/3
 ķ.+ imni 014b/5
- ķācerem:** (Ar.) elbette
 l. 005a/6
- ķā-cūr^f a:** (Ar.) damla bırakmadan
 l. 025a/5
- ķāf:** (Far.) konuşma
 l.- ı ˘ ışķ 033b/5, 050a/17
 l.- ı muĥabbet 023a/1
 l.- ı muĥabbetdin 036b/1
 l.- ı nazār 060b/9
 l. urar 003b/15
- ķāġar:** (Far.) zayıf
 ten-i l.- ı nātūvānim 007b/12
- ķāĥza:** (Ar.) an, zaman
 l. 010b/3, 011a/3, 027b/2,
 043a/10, 053b/13, 055a/2, 056a/11,
 059b/9,

059b/10, 063b/4, 078a/16,
078b/17, 080a/44
l.+ da 051b/3
l.+ i 071b/5

la[‘]l: (Ar.) lal, kırmızı renkte değerli
bir taş

l.- ı ābdār 026b/6
l.- ı lebiñni 027a/13
l.- ı meygūn 066a/12
l.- ı nābiñ 026b/11
l.- ı sırābiñ 064a/9
l.- ı şekerbār 027a/1
l.- i cānbaḥşıdın 044a/7
l.- i ḥāndāndın 052b/12
l.- i ḥāndānımnı 053b/12
l.- i lebidin 022b/3
şerbet-i l.- i lebiñ 073a/5
l.- i müferriḥ 022b/12
l.- i nābiñ 012b/3, 062b/13
l.- i nābiñni 007b/9
l.- i şekerbār 075b/24
l.- i şekerbārdin 075b/25
l.- i şekerbārımğa 020a/10
l.- i şekerbāri 035a/8
l.- i şekerbāriñ 064a/2
l.- i şekerḥādin 060b/14
l.- i şekerḥāsı 074b/27
l. 070b/3
leb-i l. 064a/8
l.+ i 012b/9, 013b/4
l.+ idin 030b/7, 035b/17, 036a/2,

060b/18
l.+ in 012b/1
l.+ ini 009b/5, 012a/9
l.+ iñ 006a/3, 016a/5, 037b/9,
073a/3, 073a/9

bāde-i l.+ iñ 009b/13
leb-i l.+ iñ 001b/2
l.+ iñdin 030a/3, 035b/1
şerbet-i l.+ iñdin 036a/11
l.+ iñni 011b/12

lāl: (Ar.) dilsiz
l. bolmay 064a/5
l. 027a/3, 060a/8, 074b/26,
079b/146, 080b/27

lāle: (Far.) lale
l. 006b/10, 009a/9, 020a/4,
042b/8, 043a/8, 053a/1, 059b/15,
067a/13,
077b/43, 080b/74
bāde-i l. 043b/5
l.+ ler 001a/12, 076b/55

lālegūn: (Far.) lale renkli
cām-ı l. 047b/6

leb: (Far.) dudak
mesiḥā-i l.- i cānperveri 076b/49
l.- i ḥāmūş 074b/26
l.- i ḥāndāndın 061a/14
l.- i lā[‘]l 064a/8
l.- i la[‘]liñ 001b/2
l. 002b/15, 013a/1, 013a/12
l.+ i 020b/7, 031b/2, 035a/6,
071a/14
dārū-i l.+ i 080b/70
l.+ ide 064a/7
l.+ idin 002a/7, 011b/7, 012a/13,
014a/13, 027a/9, 028a/4, 031b/6
la[‘]l-i l.+ idin 022b/3
l.+ iğa 027a/10
l.+ iñ 005b/3, 007b/1, 014b/18,
026b/3, 026b/9, 051a/9, 058a/1,
065a/16,
065a/17, 073a/7
‘ināb-ı l.+ iñ 036a/9
şerbet-i la[‘]l-i l.+ iñ 073a/5
l.+ iñdin 026b/13
l.+ iñni 026b/7, 064a/3, 069a/10
la[‘]l-ı l.+ iñni 027a/13
l.+ leri 031a/5, 050b/14
l.+ lerdin 026b/1
l.+ leriñ 080b/80
l.+ leriñdin 062b/9
l.+ leriñdur 033b/7
l.+ leriñni 026a/4

leb ā leb: (Far.) ağzına kadar dolu
l. 004b/17, 015a/1, 017b/10,
019a/1, 035a/10, 076a/3

lem[‘]a: (Ar.) parlayış
l.- i didarı 076b/46

lem-yezel: (Ar.) daimi
l. 043b/11

leşker: (Far.) asker
l. 030a/14
l.+ i 002a/11, 040b/9, 079b/43
l.+ idin 041b/3

leṭāfet: (Ar.) hoşluk
l. 051a/12

levḥ: (Ar.) levha
l.+ i 006b/1
l.+ ine 026b/3

leylā: (ö.a.) leylī, Leyla ile Mecnun
hikayesinin kadın kahramanı

l. 003a/15, 013a/10, 040a/10,
067b/5, 080b/46
turre-i l. 002b/12

lezzet: (Ar.) tatlı çeşni
l.- i ^ç ayş 075b/33
l. 023b/10, 024a/2
l.+ ı 039b/14
l.+ in 036a/11

libās: (Ar.) elbise
l.- i selāmet 079b/108
l. 026b/14
l.+ i 076b/56

līk: (Far.) ancak
l. 005a/12, 012a/12, 022a/6,
022a/15, 068a/5

likā: (Ar.) görme
l.+ si 075a/30
l.+ sidin 059a/1

līkin: (Far.) fakat, lakin
l. 028a/9, 032a/12

lillāhi ʿl-ḥamd: (Ar.) hamd Allah içindir
a. 062a/1

lōs: (Far.) bataklık çamuru
l.+ idin 029a/1

lütf: (Ar.) iyilik, ihsan
l.- i ḥaḳḳdın 076b/32
l. ét 065b/21
l. eyle 021b/2
l. 004b/15, 008a/15, 008a/17,
008b/5, 008b/14, 010b/1, 015b/13,
020a/7,
045b/2, 058b/9, 074a/46,
077b/15, 077b/28, 080a/26
devr-i l. 063b/5
maş^ç al-ı l.+ iñ 008b/18
l.+ iñdin 008b/15
feyz-i l.+ üñ 058b/5

mā: (Ar.) su
m. 042a/3

ma^ç ānī: (Ar.) anlamlar
m. 033b/13

ma^ç āzallāh: (Ar.) Allah korusun
m. 002a/11

ma^ç bed: (Ar.) tapınak
m. 041a/4

ma^ç būd: (Ar.) Allah, kendisine ibadet
olunan
m. 041a/3

mācerā: (Ar.) cereyan etmiş, serüven
m. kıldı 067b/14
m. 080b/3
m.+ nı 020a/4
m.+ sığa 019b/16
m.+ si 075a/1, 076a/25
m.+ sidür 075b/26
m.+ sin 020b/9, 075b/38

māçīn: (ö.a.) Çin ülkesinin güney
bölgesine verilen bir ad
m. 028a/5

mağfūr: (Ar.) Tanrı tarafından
bağışlanmış
m.+ e 034b/4

mağrib: (Ar.) batı
m.+ ni 065b/3

mağrūr: (Ar.) gururlu, mağrur
m. 016a/7, 021a/11, 025a/14,
033b/3, 075a/49, 079b/117, 079b/152,
080b/84

māh: (Far.) ay, ay gibi
m.- ı ^ç id 065a/3, 077a/21
m.- ı enveri 076b/24
m.- ı mihrin 004a/9
m.- ı ramazān 024a/9
m.- ı revān 076b/11
m.- ı ruḥsār 062b/4
m.- ı tābān 011a/3, 063a/10,
065a/1

m.- ı ṭal^ç atım 069b/3
m.- ı tamāmimni 070a/23
āftāb-i m.- ı ^ç ālemārā 005b/1
m.- ı āsmāndin 032b/14
m.- ı cemālidin 076b/29
m.- ı cemāliñdin 072a/4
m.- ı münevver 001b/9
m.- ı tābān 015a/6, 017b/13,
058a/8

ḥaber-i m.- ı tamāmimni 074a/6
m. 064b/5, 067b/5, 067b/9
m.+ dın 060b/15
m.+ dur 007b/7
m.+ imdin 077b/21
m.+ imni 074a/16
m.+ ini 052a/10

- m.+ iñni 054a/7
- maḥal:** (Ar.) yer, mevki
m.+ da 053a/4
- māḥazar:** (Ar.) daha önceden hazır olan şey
m. 042b/12
- maḥbūb:** (Ar.) sevgili
m.+ lar 025a/2, 050b/9
m.+ lerdin 012a/16
- maḥfil:** (Ar.) toplantı yeri
m.- i eyyām 037b/7
m.- i imkân-ı cemāliñ 045a/5
m.- i şirin 078a/13
m. 027b/8
çerāğ-ı m. 068b/7
m.+ de 013a/11
m.+ i 053b/3
- māhiyyet:** (Ar.) bir şeyin esası
m.+ im 054a/14
- maḥkeme:** (Ar.) mehkeme
m.+ de 022b/14
- maḥkūm:** (Ar.) hükümlü
m.- i fermānım 065b/17
m. 080a/57
- māhlikā:** (Far.) ay yüzlü
m. 009b/15
m.+ larnıñ 049b/4
- maḥmūd:** (ö.a.) Gezneli Mahmut
m. 062a/7
- maḥmūr:** (Ar.) sarhoş, uyku basmış göz
m. 080b/80
m.+ dur 025b/1
m.+ ga 018a/2
m.+ imin 020b/7
m.+ mén 058a/9, 073a/6, 076a/1
m.+ mın 019a/1
m.+ min 049a/15
- māhpeyker:** (Far.) yüzü ay gibi parlak
ḥürşid-ı m. 049b/5
- maḥrem:** (Ar.) biriyle çok samimi, gizli
m.- i bezm-i vişāl 080b/24
m.- i rāz 079b/24
m.- i didār kıl 010a/2
- m.- i esrār 075b/23
- māhrū:** (Far.) ay yüzlü
m.+ lar 015a/3
m.+ larnı 013b/5
- maḥrūm:** (Ar.) yoksun
m.- ı didār-ı şeh-i ferġāne 077a/5
m. kıldı 041b/6
m. 080b/96
- maḥşer:** (Ar.) kıyamet
rüz-i m. 079b/89
ç arşa-i m.+ de 077a/24
- maḥzen:** (Ar.) mahzen
m.+ ide 075b/19
m.+ idin 006a/6
- maḥzūn:** (Ar.) kaygılı
m. 056a/3
- maḳāl:** (Ar.) söz
m.+ iñni 062b/10
- maḳām:** (Ar.) makam, yer
m. eyleb 014b/12
m.+ ı 024b/9, 060b/3
m.+ imni 070a/17
m.+ iñ 003b/16
- maḳbūl:** (Ar.) kabul edilmiş
m.- i icābetsin 068a/12
m. 076a/15
- maḳdem:** (Ar.) adım, geliş, uğur
m.+ i 076b/21
gubār-ı m.+ idin 044b/2
şafā-i m.+ idin 068b/12
m.+ iñ 004a/3
- maḳdūr:** (Ar.) güç
m.+ iñ 032b/2
- maḳşad:** (Ar.) istenen, amaç
m.- ı ikrām 001a/18
m. 019a/7, 024b/11, 026a/5
m.+ nı 001a/10
- maḳşūd:** (Ar.) istek, hedef
kıble-i m.- ı ḥāş 073a/13
m. 025b/11, 028b/7
gavher-i m. 012a/15
m.+ im 050a/4
- maḳtel:** (Ar.) ölüm
m.+ idür 037a/9

- ma' kûl:** (Ar.) akıllıca
m. 057a/4
- mâl:** (Ar.) varlık
m. 051b/8
- ma' lûm:** (Ar.) bilinen
m. 054a/14, 055b/5, 069a/12
- ma' mûr:** (Ar.) bayındır
m. 040a/6, 079a/26
- mânend:** (Far.) gibi, benzer
m.- i bâğ-i cennet 076a/12
m. 001a/13
- ma' nî:** (Ar.) anlam
m. 035a/13, 052b/16
- mâni':** (Ar.) engel
m. 065b/4
- mâni:** (ö.a.) Mani, meşhur Çinli
nakkaşın adı
kalem-i m. 074a/63
- manşib:** (Ar.) devlet, makam
m.- i şehzâdeliğ 076b/18
hevâ-i m. 015a/8
- manşür:** (ö.a.) Hallac-ı mansur, 962
yılında asılmak suretiyle öldürülen ve
divan edebiyatı'nda adına sık sık
rastlanan adı Hüseyin olan sofi
m. 020b/10
- manzar:** (Ar.) yüz, çehre
hürşid-i m. 080b/63
m.+ i 055a/13
m.+ i 025b/7
- manzûr:** (Ar.) bakılmış
m.- i temâşâ 074a/23
m. 002b/4, 054a/16, 064b/14,
080a/18, 080b/83
- mâr:** (Far.) yılan
m.+ sız 046a/12
- marîz:** (Ar.) hasta
m.+ iğâ 004b/3
m.+ in 067a/4
- maşûn:** (Ar.) sağlam
m. 062a/9
- maşrıq:** (Ar.) doğu
m. 065b/3
- ma' şûk:** (Ar.) sevgili
m. 027b/7
- maḩbaḩ:** (Ar.) mutfak
m. 036b/10
- mâtem:** (Ar.) yas, keder
m.- i ferhâdni 080b/45
m. tutub 050b/16
eḩl-i m. 077a/6
şive-i m. 072b/2
naḩl-ı m.+ dur 077a/17
rûz-i m.+ dūr 077b/30
m.+ ide 077a/2
- maḩlab:** (Ar.) istek
m.+ i 064b/6
- mâye:** (Far.) asıl
m.- i ' ayş 037b/7
- mâyil:** (Ar.) eğilen, meyleden
m.- i zulm 011b/13
m.+ dūr 019b/8
- maẓmûn:** (Ar.) mana, nükteli söz
m. 031b/11
m.+ ini 010a/30
m.- i kelâmimni 070a/5
m.+ ide 055b/12
- ma' zûr:** (Ar.) özürlü
m. 018b/9, 049a/5
- mecâl:** (Ar.) kuvvet
m.+ iñ 050a/16
- mecânîn:** (Ar.ç.) deliler
m.+ ler 070b/5
- mecâz:** (Ar.) mecaz
nokta-i m.+ im 053a/16
- mecmû' a:** (Ar.) mecmua
m.- i aḩlâk 058b/10
- mecnûn:** (Ar.) deli, divane, Leyla ile
Mecnun hikayesinin erkek kahramanı
m.- i şeydâni 071a/18
m. 003a/15, 007a/10, 012b/7,
013a/9, 015a/7, 019a/13, 022a/5,
023a/3,
028a/12, 040a/9, 044b/9,
056a/13, 060b/4, 066a/5, 067b/6,
078b/3, 080b/46
sâz-ı m. 075a/18

- m.+ de 023a/7
m.+ din 031a/13, 034b/11
m.+ dur 010b/5
müy-i ser-i m.+ dur 002b/12
m.+ ge 023a/15
m.+ ğa 027b/6
m.+ ini 006a/15
m.+ ni 022a/1, 056a/6
- mecnūn-şî'ār:** (Ar.) deli gibi
m. 080b/17, 049a/6
- mecrūh:** (Ar.) yaralı
m. 080a/5
- meddāh:** (Ar.) daima medh eden
m.+ im 021b/3, 039a/5
- meded:** (Ar.) yardım
m. iste 041a/6
m. kıl 071a/8, 072b/18
m. 041b/4
- medh:** (Ar.) övme
rāh-i m.+ iñ 008b/17
m.+ ide 076b/51
- medhġān:** (Ar.+Far.) medh okuyan
m. 076a/26
- medrese:** (Ar.) medrese
m. 027b/13
- me'vā:** (Ar.) yurt
m. 002b/6, 012b/3
m.+ siġa 059b/13
- me'yūs:** (Ar.) ümitsiz
m.+ lıķ 056b/3
- mefṭūn:** (Ar.) tutkun
m. 078b/1
- meger:** (Far.) meġer, halbuki
m. 005b/7, 044a/4, 050a/6,
060a/13, 069a/13, 069a/17, 080b/72
- meh:** (Far.) ay
m.- ı ruġsārīñ 064a/8
m.- i nāmihribānım 079a/32
m.- i ruġıdın 076b/3
m.- i ṭal'ati 062a/12
- mehcūr:** (Ar.) terk edilmiş
m. 080b/86, 045b/11
mén-i m.+ din 065a/9
- mehl:** (Ar.) vade
- m. 074a/40
- meġmel:** (Far.) kadifa
ferş-i m.+ dur 009a/14
- mehveş:** (Far.) ay gibi
m. 012a/3
m.+ im 015b/3
- mekān:** (Ar.) yer, oturulan yer
m.- ı 'adl 010a/13
m.+ ı 074b/39
m.+ im 002b/5
m.+ iñ 079b/68
m.+ iñ 079b/133
- mekkāre:** (Ar.) hileci
m. 040a/7, 075a/48
m.+ dūr 080b/33
zāl-ı m.+ sin 079b/101
- mekke:** (ö.a.) Hicaz'da Hz.
Muhammed'in (s.a.v) doğduğu ve
Kabe'nin bulunduğu şehir
ṭavāf-ı m. 047a/9
- meknūn:** (Ar.) dizilmiş
dürr-i m. 079b/177
- mekr:** (Ar.) hile
m. 046b/7, 049b/13, 080a/22
m.+ idin 043b/9
- mekteb:** (Ar.) okul
ṭıfl-i m. 015a/12
m.+ idin 024b/7
- melāġ:** (Far.) çekirge
pāy-i m. 036b/12
- melāġat:** (Ar.) yüz güzelliġi
m. 067b/5
- melāġatlıġ:** (Ar. +T.) güzellik
m. 001b/9
- melāl:** (Ar.) usanç, dert
m. 076b/38, 079b/161
zerre-i m.+ iñ 050a/14
- melāletefzā:** (Ar. +Far.) sıkıntı arttıran
m. 080a/13
- melāmet:** (Ar.) ayıplama, azarlama
şeng-i m. 079a/43
tūr-i m. 047a/14

- melîh:** (Ar.) sevimli
m. 033b/2, 034a/1
- melûl:** (Ar.) üzülmüş
m. 046a/11, 054a/2
- memâlik:** (Ar.ç.) ülkeler
m. 006a/5
- memleket:** (Ar.) ülke
m. 062a/3, 068b/13
- mén:** (T.) ben, 1.tekil şahıs zamiri
m.- i mahecürdin 065a/9
m. 002a/7, 005a/1, 008a/20,
009b/3, 010a/9, 015a/10, 016a/1,
018a/2,
019a/2, 019b/2, 023a/8, 023a/12,
024a/10, 027b/5, 028a/2, 036a/5,
037a/8,
039a/2, 039a/9, 041b/5, 043b/11,
045a/9, 046a/4, 056a/3, 056a/13,
057b/1,
059a/4, 064b/9, 070a/26, 070b/1,
071b/1, 072b/10, 075a/13, 075a/24,
076a/26,
076a/27, 076a/28, 076a/29,
077a/1, 077a/2, 077a/3, 077a/5,
077a/10, 077a/15,
077a/16, 077a/30, 077a/40,
077a/45, 077b/31, 079a/5, 079a/6,
079a/14, 079a/16,
079a/18, 079a/22, 079a/29,
079a/30, 079a/38, 079a/46, 079a/54,
079b/11, 080b/27,
080b/79, 080b/80, 080b/81,
080b/82, 080b/83, 080b/84, 080b/85,
080b/86
m.+ a 001a/1, 001a/2, 001a/4,
001a/6, 001a/8, 001a/10, 001a/12,
001a/14,
001a/16, 001a/18, 001b/7,
001b/21, 002b/4, 002b/16, 003b/9,
007a/1, 007a/2,
007a/4, 007a/6, 007a/8, 007a/10,
007a/12, 007a/14, 007b/13, 008b/6,
009b/4,
010a/22, 010b/14, 012a/14,
012b/6, 012b/9, 013a/3, 013a/4,
014a/14, 015a/1,
017a/12, 017b/1, 018a/8, 022a/3,
022a/5, 022a/8, 022a/15, 023a/1,
023b/6,
023b/12, 032a/12, 033a/15,
033a/18, 033b/11, 034b/3, 034b/12,
035a/11, 035b/1,
035b/6, 035b/13, 035b/17,
037b/8, 037b/14, 039b/11, 040a/21,
040a/30, 041a/2,
044a/1, 044a/12, 044b/1, 044b/8,
046b/1, 047b/1, 047b/5, 050a/8, 051a/1,
053a/5, 053a/9, 053b/13,
055a/19, 055b/3, 055b/10, 057a/7,
057a/11, 064b/11,
066b/11, 066b/18, 067b/14,
070a/19, 070b/5, 072a/5, 072b/19,
074a/6, 074a/19,
074a/41, 074a/46, 074a/48,
075a/1, 075a/46, 075b/26, 075b/27,
075b/28, 075b/29,
077a/13, 077b/24, 077b/25,
077b/26, 077b/27, 077b/28, 077b/49,
078b/7, 078b/15,
078b/21, 078b/26, 078b/28,
078b/36, 079b/13, 079b/66, 080a/12,
080a/20, 080b/1,
080b/3, 080b/26, 080b/52,
080b/63, 080b/69
m.+ â 019b/2, 024a/7, 029b/5,
041b/8
m.+ de 029b/6
m.+ dik 054b/7
m.+ din 041b/1, 075a/40,
075a/43
m.+ i 001b/3, 003b/12, 010a/7,
012a/2, 012a/4, 012a/10, 012b/7,
014a/1,
015b/12, 017a/11, 020a/7,
029b/9, 038b/3, 040a/19, 045a/2,
045b/3, 047a/14,
048a/1, 049a/12, 049a/14,
050b/1, 051b/7, 052b/2, 052b/8, 054a/2,
054a/11,
054b/12, 059a/13, 063a/1,
067b/6, 069a/5, 070a/10, 071b/3,
072a/3, 074b/26,
075a/48, 075a/52, 075b/6,
075b/7, 075b/8, 075b/9, 078a/10,
078b/1, 078b/4,
078b/11, 078b/13, 078b/14,
078b/27, 079a/8, 079b/3, 079b/106,
079b/109, 079b/61,
079b/86, 079b/97, 079b/99,
080a/21, 080a/32, 080a/60, 080b/11,
080b/12, 080b/13,
080b/14, 080b/15, 080b/16,
080b/17
m.+ iñ 006a/11, 006b/5, 007a/5,
012a/12, 017b/4, 017b/7, 022a/1,
023a/5,
023a/9, 035a/5, 059b/6, 059b/8,
065a/15, 067a/8, 074b/22, 078a/7,
079a/35,

079b/115, 079b/116, 079b/118,
079b/120, 079b/122, 079b/124,
079b/126, 079b/128

men': (Ar.) yasaklama
m. étib 074a/3
m. 012a/10, 080b/86

menāl: (Ar.) sahip olunan, mal
m. 051b/8

menzil: (Ar.) menzil, konak
m. 002b/6
m.+ de 023b/12
m.+ dedür 079b/133
m.+ ğa 077a/12
m.+ iñ 003b/6

merāhil: (Ar.ç.) konaklar
m. 075a/10

merātib: (Ar.ç.) rütbeler
m.+ de 003b/16

mercān: (Ar.) mercan
m. 018b/12

merd: (Far.) yiğit
m. 040b/8

merdāne: (Far.) erkekçe
himmet-i m. 021a/14, 022b/9
himmet-ı m.+ ge 028a/14

merdūd: (Ar.) reddedilmiş
m. 076a/19

merdüm: (Far.) göz bebeği, insan
m. 011b/14, 049b/3
m.+ i 061a/13, 072a/13
m.+ idin 072b/2
m.+ leri 062b/3

merdümlġ: (Far. +T.) insanlık
m. 038b/3

merg: (Far.) ölüm
m. 049b/14

merġzār: (Far.) çimenlik
gülgeşt-i m. kılib 016b/1
m. 079b/67

merġabā: (Ar.) merhaba
m. 004a/1, 004a/2, 004a/4,
004a/6, 004a/8, 004a/10, 004a/12,
004a/14,

004a/16, 004a/18, 004a/20,
004a/22, 014b/2, 044b/6, 072b/6

merġale: (Ar.) iki konak arası
m.+ de 027b/11

merġametliġ: (Ar. +T.) merhametlik,
şefkatlı
m. 077b/27

merhem: (Ar.) merhem
m. 055a/6, 072b/18, 074b/12,
074b/14, 074b/20, 075a/5

mertebe: (Ar.) derece
m.- i 'ışkını 022a/17
m.- i ismā' il 034a/7
m. 074a/16

mesā: (Ar.) akşam
m. 046b/14, 075a/34

mescid: (Ar.) mescit
m. 005a/6

mesdūd: (Ar.) kapanmıř
m. 030a/9, 041a/14

mesih: (ö.a.) Hz. İsa'nın lakabı
m. 014b/11, 033b/7, 033b/8,
069a/1
m.+ iñ 073a/4

mesihā: (ö.a.) Hz.İsa'nın adlarından biri
m.- i leb-i cānperveri 076b/49
m. 001b/2, 025a/10, 044a/7
m.+ nı 070b/4, 071a/14

mesken: (Ar.) ev
řām-i m.+ im 054a/3

meslah: (Ar.) salhane, kanara
m. 037a/10

mesned: (Ar.) dayanak
m.- i nāz 037a/7
m.+ ide 076a/22, 079b/61
m.+ iġa 076b/12

mesrūr: (Ar.) sevinmiř
m. 080b/82

mest: (Far.) sarhoş
m.- i ġurūr 036a/5
m.- i nāzdursın 003a/7
m. olub 021a/2
m. 003a/2, 012a/4

- m.+ din 058a/4
- mestāne:** (Far.) sarhoşçasına
m. 077a/2
nergis-i m.+ ge 028a/6
- mestlîğ:** (Far. +T.) sarhoşluk
m. 004b/18, 009b/17, 033a/4
- meşakkat:** (Ar.) zahmet
m. 079b/60
- meş'al:** (Ar.) çıra, kandil
m.- i lütfiñ 008b/18
- meşām:** (Ar.) burun
m.+ imni 070a/15
- meşgûl:** (Ar.) meşgûl
m.- i du'ā 005a/4
- meşhūr:** (Ar.) şöhretli
m.- i hālâyık 050a/18
m. 053b/15
- meşk:** (Ar.) yazı örneği
m.+ i 074a/63
- meşreb:** (Ar.) içki içilecek yer
m. 003b/6, 015a/2
- meşşāta:** (Ar.) gelini süsleyen
m. 028a/8, 038b/2
m.+ ni 031a/3
- mevc:** (Ar.) dalga
m.- i bāde-i nāb 031b/11
m.- i çeşm-i giryānımdadır
043a/4
m.- i kerem 068b/10
m.- i şahbā 005b/4
m. 048b/2
- mevcūd:** (Ar.) var olan
m. 017a/7
- mevlā:** (Ar.) Allah
m. 021a/14
- mevsim:** (Ar.) mevsim
m.- i seyr 077b/11
m.+ i 004b/7, 035b/3
m.+ idur 053a/1
- mevzūn:** (Ar.) ölçülü
m. 004a/7, 012a/17, 038b/1,
057b/13, 068a/4
büt-i m. 041a/12
- serv-i m. 001a/4, 079b/169
m.+ i 066b/13
kâmet-i m.+ ini 009a/15
- mey:** (Far.) şarap
m.- i gülfam 010b/11
m.- i gülnāriñ 064a/12
m.- i hāmra 002a/6
m.- i nāb 004b/3, 009b/1,
009b/18, 014a/14, 028a/3, 031b/9
m.- i nūş ét 076a/23
m. içseñ 031b/1
m. 001a/9, 001a/12, 007a/1,
010b/12, 012a/9, 013b/7, 017b/6,
022b/8,
025b/4, 025b/13, 031b/2,
031b/8, 033a/6, 048a/8, 050b/4,
058a/10, 061b/6,
065a/13, 066b/11, 074a/41
cām-ı m. 004b/10, 074a/26
cām-i m. 020b/7
m.+ de 005a/8
m.+ din 052a/9
cām-i m.+ dür 011a/2
m.+ ğa 029a/11
m.+ i 036a/12
m.+ idin 031b/5
- meyāşām:** (Far.) şarap için
rind-i m. 004b/9
- meydān:** (Ar.) alan, meydan
m. 015b/1, 015b/3, 026a/1,
048b/1, 048b/2, 050b/7, 055a/3
'azm-ı m. 048b/3, 055a/1
ehl-i m. 048b/4
şir-i dilir-i m. 076a/7
m.+ de 030b/12
m.+ ğa 016b/5
m.+ ide 008a/11, 055a/2
m.+ idedur 013b/14
m.+ iĝa 042a/1
- meygūn:** (Far.) şarap renkli
la' l-ı m. 066a/12
- meyhāne:** (Far.) meyhane, içki içilen
yer
m.- i 'ışk 025a/3
m.- i dergāhide 011b/15
m. 017b/5, 018a/2, 035a/9
rāh-i m. 021a/1
sākin-i m. 019a/12
m.+ de 017a/3, 025a/16
m.+ din 012a/10, 036a/7
m.+ ğa 005a/7, 031b/7
- meykede:** (Far.) meyhane

- m. 004b/14
reh-i m. 041a/5
m.+ de 009b/2
m.+ ğa 033a/17
m.+ ler 004b/7
- meyl:** (Ar.) eğilme
m. 079b/84
- meymenetlîğ:** (Ar. +T) mutluluk, uğurlu
m. 035a/9
- mezâr:** (Ar.) mezar
m.- i feyz-i âsârî 010a/17
m.+ i 077a/10
- mezâk:** (Ar.) zevk alma
m.+ idin 078a/13
m.+ im 060b/14
- mezheb:** (Ar.) tutulan yol
m.- i pervâne 021a/6
m. 015a/14
- mezmûm:** (Ar.) beğinilmemiş
m. 004b/6
- mışr:** (ö.a.) Mısır ülkesi
^caziz-ı m. 049b/11
m.+ ı 070b/12
- mısra^c:** (Ar.) mısra, dize
m.- i bercestedür 021b/4
m.- şuh u 013a/7
m.+ ini 042a/13
- mi:** (T.) soru edati
m. 064b/18
m.+ dur 027b/13
- mizâc:** (Ar.) yaratılış
m. 006a/11
- midâd:** (Ar.) yazı mürekkebi
m. 079b/2
m.+ ıdın 074b/7
- mi^c de:** (Ar.) mide, karın
m.+ si 036b/9
- miftâh:** (Ar.) anahtar
m.- i genc-i dâniş 015a/11
- mihmân:** (Far.) konuk, misafir
m.- ı nev 076b/21
m. bolub 016a/2
m. 055a/10, 065a/10
m.+ dur 026a/9
- m.+ im 045b/2
- miḥnet:** (Ar.) sıkıntı
m.- i hicrân 074a/31
m. 023a/14, 039b/3, 054a/9,
060a/9, 069a/16
bâr-ı m. 080b/51
m.+ im 054a/10
- mihr:** (Far.) güneş, sevgi
m.- ı ruḥsâr 062b/11
m.- i cemâlidin 080b/62
pertev-i m.- i cemâlidin 010a/3
m.- i cemâliñ 003a/1
m.- i devrândur 058b/1
m.- i dıraḥşânımnı 078a/1
m.- i didâr-i şeref 076b/24
m.- i mücellâ 005b/2
m.- i ruḥsârıñdın 063a/9
m.- i ruḥsârıñnı 071b/7
pence-i m.- i semâ 008a/10
m.- i simâdın 060b/1
m.- i süleymânı 070b/6
m.- i tâbân 016a/11, 044b/8
m.- i tâbânığa 042a/2
m.- i tâbânımnı 078a/3
m. 002a/4, 003b/5, 007b/7,
008b/16, 042b/7, 043b/3, 052b/3,
054a/7,
056a/8, 075a/42, 076a/8
kâide-i m. 038b/13
nokta-i m. 075b/23
m.+ i 045b/5, 075a/38, 079b/71
şahne-i m.+ i 076b/47
m.+ ide 073a/3
mâh-ı m.+ in 004a/9
m.+ ini 039b/12, 041b/1
m.+ iñ 061a/5
pertev-i m.+ iñ 034a/17
m.+ iñni 065b/13
- miḥrâb:** (Ar.) mihrap
m. 009b/10
- mihribân:** (Far.) şefkatli, sevgili
m. 077a/36, 077b/26, 080b/10,
080b/19, 080b/29, 080b/39, 080b/48,
080b/58,
080b/68, 080b/78, 080b/88,
080b/98
yâr-i m.+ dın 075a/52
m.+ im 007b/8
niğâr-i m.+ im 059a/11
m.+ imdın 079a/10
m.+ iñ 079b/72
- miḳdâr:** (Ar.) kadar
m.+ ıça 029b/4

milād: (Ar.) Hz. İsa'nın doğum günü kabul edilen yıl başı
tārīh-i m.+ in 068b/16

mi' mār: (Ar.) mimar
m.+ i 069a/10

min: (T.) ben
m. 003a/8, 008b/2, 013a/9, 017a/10, 017b/2, 021b/2, 023a/12, 023b/2,
025b/1, 033b/5, 048a/2, 049b/1, 053b/3, 054a/18, 056b/1, 056b/13, 058a/11,
061b/3, 061b/9, 064b/10, 065a/4, 065a/14, 066b/1, 068a/1, 068a/2, 068a/14,
069b/5, 071a/7, 072a/11, 072b/14, 074a/34, 074a/55, 074b/3, 074b/4, 074b/25,
075a/10, 075a/17, 077a/4, 077a/38, 077a/40, 078b/9, 078b/25, 079b/29, 079b/53,
079b/72, 080a/39, 080a/49, 080b/46, 080b/76, 080b/79
m.+ de 022a/6, 037b/1
m.+ din 013b/1, 061b/11, 064b/17, 074a/27, 075a/6, 075a/21, 080b/53

mīnā: (Far.) şişe, billur, cam
m. 001b/12, 004b/10, 009a/8, 030b/10, 070a/29, 072b/7
m.+ din 041a/7

mindür -: (T.) bindir-
m.- di 079a/44

minnet: (Ar.) minnet, gönül borcu
m. 022a/16, 023b/14, 070b/9

miñ: (T.) bin sayısı
m. 014b/14, 015a/9, 022a/6, 034b/8, 079b/69
m.+ din 022a/13

mīr: (Far.) baş komutan
m.- i bülend 076a/6
m.- i zamān 076a/3

mişāl: (Ar.) misal, örnek
m. 016b/13
m.+ mı 072a/13
m.+ i 014a/15
m.+ iñ 008a/2
m.+ iñni 062b/14

miskīn: (Ar.) zavallı
m. 064a/14

mişl: (Ar.) benzer
m.+ i 009b/14

mīyve: (Far.) meyve
m.- i elvān-ı bāğ 036a/10

mu: (T.) soru edatı, bu işaret zamiri
m. 005b/10, 007a/14, 012b/6, 013a/6, 014a/9, 014b/14, 016b/14, 018a/4,
022a/2, 023a/8, 029a/2, 033a/6, 033a/16, 034b/11, 051b/10, 054b/7, 058b/1,
058b/2, 058b/4, 058b/6, 058b/8, 058b/10, 058b/12, 058b/14, 058b/16, 058b/18,
062b/1, 062b/2, 062b/4, 062b/6, 062b/8, 062b/10, 062b/12, 062b/14, 064b/15,
070b/3, 074a/18, 075a/4, 077a/24, 079a/25, 079b/11, 079b/76, 080b/92

mu' allā: (Ar.) yüce
m. 005b/16

mu' ammā: (Ar.) bilmece
m.+ nı 070b/8

mu' anber: (Ar.) güzel kokulu
m. 002b/9

mūbid: (Ar.) akıllı adam
m. 040a/6

mūceb -: (Ar.) icab etmiş
m.- i 046b/5

mū'nis: (Ar) cana yakın, can yoldaşı, yakın arkadaş
m.- i cān 075b/20
m.- i cānım 075b/28
m.- i cānımdın 079a/16
m.- i cānımnı 053b/2
m. 075a/7, 075b/4
m.+ i 055a/18
m.+ im 054b/9, 079b/91

muğān: (Far.ç.) ateşe tapanlar
m. 005a/5
pīr-i m.+ dın 011b/16, 017a/4
pīr-i m.+ din 017b/9

muğnī: (Ar.) müz, eski çalgılardan birinin adı

- m. 080b/89
- muğtenem:** (Ar.) ganimet olarak alınmış
m. 018a/9, 071b/17, 080b/55, 080b/84
- muḥabbet:** (Ar.) sevgi
m. eylemes 043b/3
m. 004b/6, 010a/4, 015a/14, 018a/5, 018b/9, 020b/4, 020b/14, 022a/12, 023a/18, 038b/13, 039b/13, 040a/5, 044b/12, 047a/6, 047b/13, 050b/10, 052b/7, 053a/7, 057a/15, 065b/1, 065b/11, 067b/4, 070a/11, 070b/19, 071a/3, 074b/36, 078a/1, 079a/34, 079a/45
āṣār-i m. 025a/1
bīdād-ı m. 067b/14
bīdār-ı m. 025a/4
bīmār-i m. 025a/11
cām-i m. 031b/13
dāğ-i m. 065b/18
ehl-i m. 023a/14
esrār-ı m. 025a/17
iḳrār-i m. 025a/13
inkār-i m. 025a/7
izhār-i m. 025a/2
lāf-ı m. 023a/1
sāye-i dīvār-i m. 025a/9
serṣār-i m. 025a/5
taʿmīr-i m. 028a/13
zūnnār-i m. 025a/15
derd-i m.+ din 067b/7
lāf-ı m.+ din 036b/1
m.+ ni 006b/9
cām-ı m.+ ni 004b/17
esrār-ı m.+ ni 034a/14
m.+ siz 017a/14, 020b/3
- muḥakkık:** (Ar.) gerçeği arayıp bulan
m.+ dur 031b/9
- muḥāl:** (Ar.) olmayacak
emr-i m. 073b/10
- muḥālif:** (Ar.) karşı çıkan
m.+ dur 037a/6
- muḥammed:** (ö.a.) Hz. Muhammed (s.a.v) Muhammed
m. 010a/21, 079b/105, 079b/158
- muḥīṭ:** (Ar.) çevrili
m.- i gevherefşāndur 058b/4
- muḥkem:** (Ar.) sağlam, güçlü
m. 014b/9, 070b/15, 072b/22, 080b/56
- muḥliş:** (Ar.) dostluğu gönülden olan
m. 030a/9
- muḥtāc:** (Ar.) ihtiyacı olan
m.- ı dergāhiñmin 015a/9
- muḥtāclık:** (Ar. +T.) muhtaçlık
m. 029b/9
- muḥtār:** (Ar.) seçkin, Hz. Muhammed'in (s.a.v) lakabı
şefīʿ- i ahmad-i m. ḳıl 010a/14
- muḥtaşar:** (Ar.) kısaltılmış
m. 042b/6, 076b/61
- muḥterem:** (Ar.) saygıdeğer
şehriyār-ı m. 080b/49
ṭavāf-ı der-i m.+ iñ 074a/48
- muḥtesib:** (Ar.) emniyet ve belediye ile ilgili işlere bakan memur
m. 050b/4
- muḥaddem:** (Ar.) önde olan
m. 031a/13
- muḥarreb:** (Ar.) yaklaşmış
m. 015a/6
- muḥīm:** (Ar.) ikamet eden
m. 077a/30
- muḥterin:** (Ar.) yakın, yaklaşan
m.+ ın 002a/3
- munça:** (T.) bunca, bu kadar
m. 005b/10, 013b/6, 030a/11, 033b/12, 040a/30, 058b/8, 073b/4
- mundāğ:** (T.) böyle
m. 075a/45
- mundın:** (T.) bundan
m. 024a/4, 057a/12
- muntaẓır:** (Ar.) bekleyen
m.+ dır 045a/16
m.+ dur 071b/1
m.+ durmın 007a/13
- mūr:** (Far.) karınca
m.- ı nātüvāndurm ʿn 063a/4

- m. 036b/12
ḥayl-ı m. 018b/16
- murād:** (Ar.) istek, dilek
m. eyledim 079b/12
m. 079b/21
kaṭṭ-ı m. 052a/8
şayd-ı m. 079b/119
m.+ ım 074a/14
m.+ imni 079b/11
m.+ iñ 040a/27
- murāşş:** (Ar.) kıymetli taşlarla süslenmiş
tâc-ı m. 044b/9
tâc-ı m.+ ni 074b/38
- musahḥar:** (Ar.) ele geçirilmiş
m. eyledi 076b/47
m. 013b/5, 018b/15
- muşāhib:** (Ar.) sohbetle bulunan
m. 072a/5
m.+ ler 046a/18, 050b/1,
054a/11, 077b/10
- muşḥaf:** (Ar.) kitap, Kur'an
m.+ da 050a/10
m.+ ın 001b/5
- muşîbet:** (Ar.) felaket
m. 078a/2
- mu' tād:** (Ar.) alışılmış
m. ét 019b/17
m. kılay 074a/5
m. 040a/22
- muṭahar:** (Ar.) temizlenmiş
m. 029a/10
- mu' teber:** (Ar.) saygın
emir-i m. 077a/27
- mu' temed:** (Ar.) kendisine güvenilen kimse
m. 041b/1
- muṭî:** (Ar.) bağlı, itaat eden
m.- i ḥān 080a/41
m. 080a/57
- muṭrib:** (Ar.) çalgı çalan
m. 031a/2, 044b/3, 076a/2
- mūy:** (Far.) kıl, saç
m.- i ser 011b/6
m.- i ser-i mecnūndur 002b/12
- m.- i serin 044b/10
- muẓaffer:** (Ar.) zafer kazanmış
m. 076b/30
- mü:** (T.) soru edatı
m. 016b/5
- mübārek:** (Ar.) hayırlı
m. 004a/3, 050a/10
m.+ dur 035a/2
- mübārek-bād:** (Ar.+Far.) lutlu olsun
m. 068b/5, 076b/21
- mübārekrūy:** (Ar.+Far.) yüzü uğurlu
m. 068b/8
- mübeddel:** (Ar.) değişmiş
m. 076b/58
- mübtelā:** (Ar.) düşkün, tutulmuş
m.- i derd-i hicrān eylegeç
030b/8
m. eylediñ 079b/100
m. kılar 043b/10
m. 008b/2, 080b/6
m.+ dürmén 002a/15
m.+ min 015b/11
- mücellā:** (Ar.) parlatılmış
m. 005b/16
mihir-i m. 005b/2
- mübāḥ:** (Ar.) yapılmasında sevap ve günah olmayan şey
m. 033a/4
- müdam:** (Ar.) daima, sürekli
m. 004b/9, 014a/18, 019a/3,
058b/13, 079b/170, 079b/37
ayş-ı m.+ imni 070a/13
- müdarā:** (Far.) dost gibi görünme
m. 001b/20, 068a/7
- müdvā:** (Ar.) deva arama
m. kılmadı 080b/41
- müdde' ā:** (Ar.) iddia olunmuş şey
m. 013a/3, 053a/9, 054a/5,
057a/15
m.+ si 075a/2
m.+ sidin 077b/46
m.+ sidür 075b/29
- müdde' i:** (Ar.) davacı
m. 033b/3

müddet: (Ar.) zaman
m. 023b/1
m.+ de 012b/13, 076b/37
m.+ i 032b/6, 063a/5
m.+ idür 054a/1

müferrih: (Ar.) ferahlık veren, mutlu eden
la^c l-i m. 022b/12
m.+ ni 004b/4

müheyyâ: (Ar.) hazır, hazırlanmış
m. kıl 019b/5
m. 009a/14, 009a/18, 037b/8, 079b/21

müjde: (Far.) müjde
m.- i ^c ayş 004b/8
m.- i rûh 068b/9
m.- i şubh-ı şafâ 044b/8
m.- i şubh-ı vişâliñdın 065a/7
m. keltirdiñ 004a/11
m. 045b/4

müjgân: (Far.ç.) kirpik
m. 039a/7, 050b/8
hayl-i m. 048b/12
hâr-ı m. 048b/8
tîr-i m. 051a/7, 055a/4
m.+ dın 048a/6
tîr-i m.+ ıdın 044a/9
m.+ ları 015b/5, 034b/5
m.+ lerimni 056a/12
m.+ nı 046b/10

mükedder: (Ar.) kederli
m. 080b/65

mükerrem: (Ar.) saygın, şerefli
m. 075a/35, 080a/17
şâh- m.+ imni 075a/22

mükerrer: (Ar.) tekrar olunmuş
m. eyledi 076b/48
m. 017a/5

mülâkât: (Ar.) buluşma
m. 026b/11

mülâyim: (Ar.) yumuşak
m. 038b/11, 038b/12

mülevesş: (Ar.) kirli, pis
m. 029a/1, 029a/2, 029a/4, 029a/6, 029a/8, 029a/10, 029a/12, 029a/14

mülk: (Ar.) mal, mülk, ülke
m.- i ^c âlemdin 077a/7
m.- i âbâd 039a/14
m.- i câvidândin 032a/10
^c arşa-i m.- i cihân 054a/15, 061a/19

şehzâde-i m.- i cihân 068b/19
m.- i cihânım 051b/1
şeh-ı m.- i cünündurmén 065b/9
tâbnâ-i m.- i dehr 008a/13
m.- i dünyâ 001b/16
m.- i dünyâğa 068b/6
^c âzım-i m.- i fenâ 008a/6
şeh-i m.- i kerem 008a/1
hüdhüd-i m.- i süleymân 004a/2
m.- i tûrân 063a/14
m.- i virânelerin 074a/60
m. 051b/2, 062a/6
husrev-i m. 080a/37
sâlâr-ı m. 076a/6
m.+ dür 058b/2
m.+ i 070b/10
m.+ ide 001a/16, 063a/13, 077a/27

m.+ idin 077b/36
m.+ ige 008a/3
m.+ ine 006b/11, 076b/6, 079b/148
m.+ ini 021a/13, 030a/14, 056a/8, 056b/14, 063a/7, 074a/51, 079b/87

mümtâz: (Ar.) seçkin
m. 015b/9, 031a/14, 035a/13, 079b/20

münâcât: (Ar.) Allah'a dua etme
kıble-i ehl-i m. 017a/1

münâsib: (Ar.) uygun
m. 046a/3, 076b/16

müneccim: (Ar.) yıldız falına bakan
m. 070a/9

münevver: (Ar.) aydınlatılmış
m. boldı 076b/22
m. bolmadı 080b/62
m. eyledi 076b/46
m. 013b/11, 015a/5, 058b/1, 069b/3, 076b/33
mâh-i m. 001b/9
ruh-i m. 076a/8

münfa' il: (Ar.) kırılmış
m. 004a/7, 026a/3
m.+ dür 076b/3

- münhezim:** (Ar.) bozguna uğrayan
m. 041b/3
- münir:** (Ar.) parlak
âftâb-ı m. 079b/88
- münşî:** (Ar.) inşa eden
m. 078b/7, 078b/15, 078b/21,
078b/28, 078b/36
- müntaḥab:** (Ar.) seçilmiş
m. 013a/8
- mürğ:** (Far.) kuş
m.- i dil 008b/7
m.- i dilin 031a/11
m.- i terânesenci 076a/27
- mürîd:** (Ar.) irade eden
m.- i 'ışık-i 'âlemsüzüm'n
070a/16
- mürüvvet:** (Ar.) yiğitlik, insanlık
m. 012a/7, 043b/3, 049b/15,
053b/6, 057a/14, 072b/4
m.+ ge 079b/84
- müsâfir:** (Ar.) konuk
m.+ dur 070a/18
- müsellem:** (Ar.) teslim edilmiş
m. 075a/32
- müslmân:** (Far.) Müslüman
m.+ lar 074b/21, 074b/22,
074b/23, 074b/24
- müslim:** (Ar.) müslüman
m. 063b/6
- müstaḥkem:** (Ar.) sağlamlaştırılmış
m. 072b/20
- müstemend:** (Ar.) hüzünlü
m. 010a/26, 029b/9, 075a/14,
077b/41, 080a/60
m.+ i 074a/56
m.+ ini 043b/6
m.+ iñem 043b/11
- müşfik:** (Ar.) şefkatli
m. 077b/49
- müşkbâr:** (Far.) misk yağıdır
m. 026b/4
- müşkil:** (Ar.) güç, zor
m. oldı 026a/11
- m. 007a/7, 067b/13, 074a/31,
074b/31, 077b/23, 077b/24
m.+ dur 045a/11
m.+ dür 066a/9
m.+ lerim 050b/2
m.+ ni 007a/8
- müşkin:** (Far.) misk kokulu
m. 010b/3, 072a/15, 074b/29
c' ad-ı m. 006b/4
- müş:** (Far.) yumruk
m.- i peyker 036b/7
m.- i üstüñ'andin 032a/8
- müştāk:** (Ar.) özleyen
m.- i didârı 055a/9
m.- i temâşâ 002b/2
m.+ dur 030a/1, 045a/15
m.+ ığa 004b/15
m.+ i 080b/32
m.+ larğa 017b/14
m.+ min 021b/11
- müşteri:** (Ar.) satın alan
ḥaridâr-i cemâl-i m. 076b/4
m.+ dir 017b/15
- müyesser:** (Ar.) kolay
m. bolmadı 080b/59
m. 067a/11, 072b/15, 076b/32,
077a/23, 013b/4, 015a/13
- müzeyyen:** (Ar.) tezyin edilmiş
m. 040a/3, 058b/2
- nâb:** (Far.) katkısız, saf
mevc-i bâde-i n. 031b/11
mey-i n. 004b/3, 009b/1,
009b/18, 014a/14, 028a/3, 031b/9
şehd-i n.+ ığa 007b/1
la' l-i n.+ iñ 026b/11
la' l-i n.+ iñ 012b/3, 062b/13
la' l-i n.+ iñni 007b/9
- nâbinâ:** (Far. +Ar.) kör, görmez
n. 070b/11
- nâçâr:** (Far.) çaresiz
n. 038a/3
n.+ dur 047a/6
- nâdir:** (Ar.) az, ender
n.- i devrân 070a/28
n. 075b/39
n.+ ğa 079b/158

nādire: (Ar.) nadir olan şey, Çağatay Dönemi Şairelerinden biri, Nadire Begüm
n. 001a/17, 001b/21, 002a/18, 003a/17, 003b/18, 004a/21, 004b/17, 005a/11,
005b/17, 006a/17, 006b/12, 007a/13, 007b/13, 008b/17, 009a/17, 009b/18, 010a/29,
010b/13, 011a/14, 012a/17, 012b/14, 013a/14, 013b/13, 014a/17, 014b/18, 015a/13,
015b/14, 016a/11, 016b/13, 017a/13, 017b/18, 018a/11, 018b/17, 019a/14, 019b/16,
020a/13, 020b/13, 021a/14, 021b/13, 022b/13, 023a/17, 024a/14, 024b/16, 025a/16,
025b/15, 026a/14, 027b/13, 028a/14, 028b/13, 029a/13, 029b/17, 030a/13, 030b/13,
031a/14, 031b/13, 032a/13, 032b/14, 033b/13, 034b/13, 035a/13, 036a/14, 036b/13,
037a/9, 037b/14, 038a/13, 038b/14, 039b/13, 040a/30, 040b/13, 041b/11, 042a/14,
042b/14, 043a/16, 043b/13, 044a/13, 044b/11, 045a/15, 046a/17, 046b/13, 047a/15,
047b/14, 048a/7, 048b/14, 049a/18, 049b/15, 050a/17, 050b/15, 051a/13, 051b/13,
052a/13, 053a/15, 053b/19, 054a/19, 054b/13, 055a/20, 055b/13, 056a/14, 056b/14,
057a/17, 057b/17, 058b/17, 059a/15, 059b/15, 060a/13, 060b/18, 061a/23, 061b/14,
062a/19, 062b/13, 063a/13, 063b/9, 064a/14, 064b/22, 065a/18, 065b/21, 066a/12,
066b/17, 067a/13, 067b/13, 068a/15, 068b/18, 069a/18, 069b/11, 070a/28, 070b/21,
071a/18, 071b/18, 072b/21, 073a/14, 073b/12, 074a/62, 074b/38, 075a/55, 076a/28,
076b/61, 077a/45, 077b/48, 078b/35, 079a/50, 079b/111, 079b/177, 080b/89
n.+ din 039a/13
n.+ dur 002b/18
n.+ ğa 023b/13, 041a/13
n.+ ni 011b/18, 022a/18
n.+ niñ 072a/19

nāfercām: (Far.) boş faydasız

çerh-i n.+ dın 045a/7

nāfi': (Ar.) faydalı
n. 002a/8

nāgāh: (Far.) ansızın
n. 006b/12, 019a/9, 019b/12, 027a/3

nāgeh: (Far.) birdenbire
n. 044b/5, 060a/3

nāgehān: (Far.) ansızın
n. 034a/5, 061a/15, 080b/94

nağme: (Ar.) ezgi
n. 080b/89

naḡ: (Far.) ip
n. 036b/6

naḡl: (Ar.) hurma ağacı
n.- ı ḡaddiñ 063b/10
n.- ı mātēmdür 077a/17
n.- i ümidim 069b/7
n. 009a/11, 021b/5
n.+ dın 006a/4
n.+ ıdın 055a/11
n.+ ımı 040a/18

naḡlistān: (Ar. +Far.) hurmalık, ağaçlık
n. 019b/1

nāḡa: (Ar.) dişi deve
n.+ ların 016b/8

nā-kām: (Far) maksadına ulaşamamış
n. 025b/16, 058a/9

nā-kāmlıḡ: (Far. +T.) mutsuzluk, nasipsizlik
n. 039b/3
n.+ ıdın 001a/8

naḡd: (Ar.) peşin para, nakit
n.- ı cān 019b/5
cām-i vişāl-ı n.+ ine 013b/3

naḡḡāş: (Ar.) nakkaş, nakış yapan
kelk-i n.- ı ḡazā 008a/2

naḡş: (Ar.) nakış, süs
n.- ı ḡademiñ 003b/9
n.- i dīvār ét 017b/6

nāl: (Far.) kamış

- n. 079b/147
n.+ ıdın 060a/6
- nālān:** (Far.) ağlayan, inleyici
n. 040a/25, 045a/13, 059b/12
n.+ ım 045b/12
- nāle:** (Far.) inleme
n.- i bihiyyārım 045a/12
nevā-i n.- i ney 070a/17
n. kıldım 057b/10, 077b/17,
080b/59
n. 007a/5, 015b/14, 017b/18,
018b/17, 019b/11, 039a/4, 043b/8,
044a/12,
057b/3, 059b/11, 060a/6,
069a/15, 074a/1, 074a/33, 075b/8,
078b/18, 080b/92
āşiyān-ı n. 052b/9
n.+ din 045b/12, 079b/147
n.+ ni 074a/3
- nāliş:** (Far.) inleyiş
n.+ ım 054b/6
n.+ imdin 003a/9, 047b/3
- nām:** (Far.) ad
n. 001a/16, 019a/14, 025b/10,
061b/11, 079a/34
- nā-maḳdūr:** (Far. +Ar.) belirsiz
n. 080b/85
- namāz:** (Far.) namaz
n. 068a/9
n.+ ımı 004b/18
- nāmdār:** (Far.) ünlü, şöhretli
emīr-i n. 077a/7
emīr-i n.+ ım 069b/12
- nāme:** (Far.) mektup
n.- i ikbālīme 008b/3
n. 052a/1
n.+ sin 072a/18, 080a/56
- nā-mihribān:** (Far.) sevgisiz, vefasız
n. 020a/7
n.+ dın 057a/1
n.+ din 039b/12
n.+ ım 036a/6
meh-i n.+ ım 079a/32
- nā-mübārek:** (Far.+Ar.) uğursuz
n. 035a/11
- nā-münāsib:** (Far.) uygun olmayan
n. 002b/13, 003a/18
- nā müslümān:** (Far.+Ar.) gayri müslim
n. 065a/12
- nā-resā:** (Far.) yetişmemiş, uygun olmayan
n. 068a/13
n.+ lardan 068a/14
- nā-şahīh:** (Far.Ar.) doğru olmayan
n. 033b/4
- naşīb:** (Ar.) pay, hisse
n. olmuş 007a/2
n. 054a/17, 076b/14, 079b/155
n.+ im 078b/11, 080b/73
- nāşih:** (Ar.) öğüt veren
n. 033a/15
- naşihat:** (Ar.) öğüt
n. 009b/4
n.+ ni 033a/15
- nā-şād:** (Far.) mutsuz
n. 079a/5, 080a/60
ṭab^c-i n.+ ım 079a/28
n.+ im 021b/14
- nā-tüvān:** (Far.) zayıf, kuvvetsiz
n. eylediñ 051a/2
n. 022a/11, 040b/11, 041b/5,
048b/7, 055a/9, 074a/45, 076a/28,
080b/37
faḳīr-i n. 077b/26
mūr-ı n.+ durm 'n 063a/4
ten-i lağar-ı n.+ im 007b/12
n.+ iñ 075a/19, 079b/74
n.+ lığdur 036b/11
n.+ mén 075b/3
- nā-ümīd:** (Far.) ümitsüz
n. 015a/10
- nāvek:** (Far.) ok
n. 015b/5, 046b/10, 050b/8
n.+ eriñni 074b/13
- nāyāb:** (Far.) bulunmaz
n. 001a/17, 014a/12, 078a/6,
078a/12, 078a/18, 078a/24
gevher-i n. 075b/19
- nāz:** (Far.) naz, eda
n. étib 010b/11
n. eylegeç 031a/6
n. 031a/7, 055b/3, 073a/10
gülben-i n. 079b/168

- mesned-i n. 037a/7
perde-i n. 030a/3
semend-ı n. 055a/3
sermāye-i n. 079b/18
serv-ı n. 072a/1
serv-i n. 004a/8, 079b/35
n.+ dur 053a/10
mest-i n.+ dursın 003a/7
serv-i n.+ ıgā 007b/11
n.+ im 079b/118
serv-i n.+ im 079b/115
serv-i n.+ im 021b/5
n.+ iña 073a/2
n.+ iñe 073a/7
- nażar:** (Ar.) bakma, göz atma
n. étse 053a/11
çeşm-i n. saldı 009a/3
n. salmadı 042b/14
n. 002b/4, 006a/8, 006b/1,
032b/5, 079b/45
dide-i ehl-i n. 076b/7
kaṭṭ-ı n. 048a/5
kaṭṭ-i n. 050b/13
lāf-ı n. 060b/9
n.+ da 079a/32
n.+ dın 012a/3, 016a/10, 033a/13
n.+ imdadur 053a/10
n.+ imdın 039a/1, 053a/2,
061a/11
n.+ imğā 003a/5
- nāzenīn:** (Far.) nazlı
n. 056a/3, 067b/5
- nāzük:** (Far.) ince
n. 006a/11, 027a/10
- né:** (T.) ne, ne kadar
n. 001a/16, 001b/17, 003b/5,
005a/8, 006b/2, 007b/6, 007b/13,
008a/4,
009b/3, 013a/11, 016b/5,
018b/10, 020a/11, 020a/13, 020b/1,
024a/2, 024a/10,
024b/11, 028a/2, 032b/2,
032b/4, 036a/7, 036b/5, 036b/10,
037b/13, 041a/9,
041b/3, 043b/2, 044a/14,
045a/15, 048b/5, 051b/2, 052a/3,
052a/12, 053a/5,
053a/13, 054a/14, 055b/5,
060b/18, 061b/3, 061b/7, 064b/9,
064b/17, 065b/14,
066a/6, 067a/13, 067b/11,
067b/12, 069a/15, 069b/1, 074a/33,
074b/28, 075a/1,
075a/46, 077a/12, 077a/42,
078a/15, 078a/16, 078b/5, 079a/50,
079b/34, 079b/39,
080a/12
n.+ dur 006b/12, 050a/1
n.+ ler 079b/114, 079b/130,
079b/145, 079b/16, 079b/163,
079b/179, 079b/32, 079b/48,
079b/64, 079b/80, 079b/96
n.+ tey 016b/11, 054a/7, 077a/14
n.+ teyin 053a/4
n.+ tgüsi 029b/15
- neberd:** (Far.) savaş
n. 040b/10
- necm:** (Ar.) yıldız
n.- i şüreyyādın 060b/16
- néçe:** (T.) nice, nasıl, ne kadar
n. 001a/1, 001a/7, 001b/15,
006b/6, 008b/7, 008b/11, 021b/7,
021b/10,
023b/1, 025b/16, 027b/14,
033a/5, 036b/4, 042b/4, 054b/1,
054b/10, 055b/11,
056a/7, 057a/5, 060a/9, 065a/4,
065a/17, 065b/8, 066b/16, 074a/5,
074a/25,
074a/35, 074a/40, 074a/42,
074a/46, 077a/1, 077b/18, 079a/32,
079b/117, 079b/132,
080b/21
- néçük:** (T.) niçin
n. 002a/6, 010a/27, 035b/8,
036b/7, 036b/14, 037a/6, 052b/3,
060a/11,
061b/13, 065b/20, 072b/10,
072b/14, 080a/43, 080a/45
- néçün:** (T.) niçin, neden
n. 070b/6
- nedāmet:** (Ar.) pişmanlık
n. 023a/4, 059b/14, 079b/54
- nédin:** (T.) neden, ne için
n. 002a/2, 027b/4, 069a/11,
070b/9, 070b/12
- nefes:** (Ar.) nefes, soluk
n. 025b/2, 062a/18, 066b/11,
075b/37, 080b/64
n.+ i 027a/4
- nefy:** (Ar.) sürme

- n. 017a/8
- nége:** (T.) niye
n. 003a/15, 005b/9
- nekbet:** (Ar.) bahtsızlık
şâm-ı n. 008b/12
- neng:** (Far.) ayıp
âyin-i n. 019a/14
terk-i n. 025b/10
- nerd:** (Ar.) tavla
n. 040b/12
- nergis:** (Far.) nergis, güzelin gözü
n.- i beğ 058a/4
n.- i bīmārīñ 064a/4
n.- i mestānege 028a/6
n.- i şehlä 002b/8
n. 009a/4
n.+ iñ 057b/16
n.+ iñdin 039a/7
n.+ leridür 005b/7
- nerh:** (Ar.) fiyat
n. 062a/6
- neseb:** (Ar.) nesil, soy
n. 013a/10, 076b/5, 079b/169
- nesh:** (Ar.) Arap harfli metinlerde kullanılan bir yazı çeşidi
n. 074a/63
- nesim:** (Ar.) rüzgar
n.- i serd 043a/9
n.- i yār-ı gülpüşim 069a/13
n. 043a/5, 051b/9
n.+ i 042b/9
n.+ idin 011a/7
- nesimāsā:** (Ar. +Far.) hafif esen rüzgar gibi
n. 057a/5
- nesl:** (Ar.) nesil
n.- i pāki 070a/26
n.+ idin 076b/26
- neşāt:** (Ar.) sevinç
n. 024a/5, 037b/7, 042b/1,
049b/12, 066b/10, 067b/10
n.+ ı 035b/3
n.+ ım 077a/34, 079a/17
şubh-i n.+ ım 011a/1, 018b/13
- neşāt-efzā:** (Ar. +Far.) sevinç arttıran
n. 072b/7
- neş'e:** (Ar.) neşe, sevinç
n.- i bāde 009b/12
n.- i iqbālını 049a/16
n.- i rāh 033a/1
n.- i şahbā 009b/6
n. tapar 028a/4
n. 036a/8
n.+ si 069a/9
n.+ sidin 010a/4, 039b/13
n.+ sini 052b/6
- neş'e-nümā:** (Ar. +Far.) sevinç gösterme
n. 073b/7
n.+ sidin 059a/6
- neşimen:** (Far.) oturacak yer
n. kı 032b/11
n.+ dur 025b/8
- nev':** (Ar.) çeşit
n. 044a/2, 074b/34
- nev:** (Far.) yeni
mihmān-ı n. 076b/21
- nevā:** (Far.) ses, nağme
n.- i çeng 047b/4
n.- i nāle-i ney 070a/17
n.- i tilbe 074b/39
n. eylemes 046b/12
n. kıldı 067b/4
n. kı 043b/8
n. 002a/18, 019b/10, 044b/4,
063b/4, 074a/38, 079b/28, 080b/8
temennā-i n. 063b/3
n.+ si 075a/20, 076a/5
n.+ sidin 059a/16
- nevāle:** (Ar.) bağış
n.- i ğam 024a/7
- nevāsāz:** (Far.) ezgi yapan
n. eylegeç 031a/2
n. 079b/28
- nevbahār:** (Far.) ilk bahar
n.- ı āftāb 013b/8
n. 018b/18, 048b/5, 063a/6
n.+ ım 069b/8, 080a/36
n.+ ımdın 079a/9
- neverd:** (Far.) dönen
n. 040b/14

nevnihāl: (Far.) genç fidan
n.+ ı 076b/27

nevres: (Far.) yeni yetişen
n. 079b/159

nevrüz: (Far.) nevrüz, yeni gün
n.- i cihān 069b/8

ney: (Far.) ney
n. 065a/14
nevā-i nāle-i n. 070a/17

neysitān: (Far.) kamışlık
n.+ dın 052b/10

neyle -: (T.) ne eyle-
n.- y 007a/11, 053b/11, 080b/36
n.- yin 054a/18, 075b/11,
075b/12, 075b/13, 075b/14

neyreng: (Far.) hile
n. 038b/4

neyşeker: (Far.) şeker kamışı
n.+ din 014b/17

nezāket: (Ar. +Far.) incelik, naziklik
n. 013b/7, 026a/1, 048b/9

nezzāre: (Ar.) bakma, seyir
n. kılmay 075b/14
n. 030a/2, 051b/5
n.+ dür 080b/32
n.+ si 002a/13

neẓr: (Ar.) adama
n.- i āsitāne-i şeyḥ 038a/14

nigāh: (Far.) bakış
n.+ imde 065b/16

nigār: (Far.) çok güzel
n.- ı serv 079a/12
n.- i mihrībānım 059a/11
n. 026a/11
n.+ ım 012a/1
n.+ imdın 079a/10
n.+ im 060a/4
n.+ imdin 079a/1

nigerān: (Far.) bakam
n. 078b/31

nigīn: (Far.) yüzük, mühür
n.+ imdedür 061a/19

nigūn: (Far.) uğursuz
bat-ı n. 047b/2
n.+ dür 079a/19

niḥād: (Far.) bünye, yaratılış
n. 052a/10

niḥāl: (Far.) taze, düzgün fidan
n.- ı kāmētini 076b/8
n.- ı şabrıma 006a/3
n.- ı servdur 017b/11
n.- i kaddiñ 079b/168
n. 035a/7, 073b/8, 076b/37
kadd-ı n.+ iñdin 072a/1

niḥān: (Far.) gizli
n. étib 024b/14
n. eyledin 051a/14
n. 031b/1, 061a/11
dāğ-i n. 028b/14
n.+ dur 058a/2

nijād: (Far.) soy, nesep
n. 008a/7, 013a/9
n.+ ım 074a/11
n.+ idin 068a/10

niḳāb: (Ar.) peçe, yüz örtüsü
n. 011a/8
bend-i n.+ iñe 073a/12

niḳnām: (Far.) iyi ad kazanmış
n. eyleb 014b/10
şehriyār-ı n.+ imni 070a/19

niḳū: (Far.) iyi
şāh-ı n. 008a/7

niḳūkār: (Far.) iyi davranışlı
n.+ dın 075b/30

ni‘met: (Ar.) nimet
n.- i elvān 051b/8
n.+ in 074b/27

nīsān: (Ar.) nisan ayı
ebr-i n. 059b/9, 059b/10
ebr-i n.+ dın 052b/2

nişār: (Ar.) serpmeye
n. ét 020b/12
n. kılsa 048a/3
n. 044a/5
n.+ iñ 051b/4

nisbet: (Ar.) bağlılık
n. 022a/1, 046a/13

- nîş:** (Far.) zehir
n.- i peykân 055a/6
- nişân:** (Far.) iz
n. eylediñ 051a/8
n. tapmak 067a/11
n. 001a/16, 041b/7, 050b/8,
051a/3, 057a/6, 058a/6, 059a/3,
061b/11,
062a/12, 068b/7, 076b/28,
077a/28, 077a/44, 078b/34
n.+ dur 074b/9
n.+ ı 040a/9, 055a/4, 066a/8
n.+ ım 079a/34
n.+ iñ 079b/78
n.+ idür 003a/14
- niyâz:** (Far.) dua, yalvarma
n. 079b/118, 079b/18
n.+ ım 053a/10, 079b/116
- nizâr:** (Far.) zayıf
n. 080b/15
- noķşân:** (Ar.) eksiklik
n. 036b/5, 036b/14
n.+ lar 080b/26
- nokta:** (Ar.)noķta, nokta
n.- ı ıřķnı 034a/13
n.- i mecâzım 053a/16
n.- i mihr 075b/23
n. 026a/13, 054b/10, 055b/12
n.+ sım 006b/6
n.+ sı 061a/2
- noktadân:** (Far.) zarif, ince düşünceli
emîr-i n. 077a/11
- nûh:** (ö.a.) Hz. Nuh Peygamber
n. 070b/16
- nuķl:** (Ar.) çerez
n.- ı ğam 054a/4
- nuķre:** (Ar.) gümüş
n.+ sı 079b/172
- nûn:** (Ar.) Arap alfabesindeki nun N harfi
ħalka-i n. 079b/175
n.+ e 057b/15
n.+ idin 006b/8
- nûr:** (Ar.) nur, parlaklık, ışık
n.- i çeşm-i aħkâmı 068b/17
n.- i çeşmidür 065b/22
- n. 006a/8, 058b/18
pertev-i n. 013b/12
n.+ i 010a/27, 069a/17, 075a/29,
079b/156, 079b/77
n.+ idin 058a/7, 061a/12
n.+ ini 079b/142
- nûrbaķş:** (Ar. +Far.) nur veren
çerâğ-ı n.+ ı 079a/11
- nuşret:** (Ar.) yardım
n. 076b/43
- nûş:** (Far.) tatlı içki, işret
n. ét 025b/5
mey-i n. ét 076a/23
n. etse 004b/2
n. 013a/1, 025b/13, 080b/70
- nûghet:** (Far.) güzel koku
n.+ in 070b/19
- nûtk:** (Ar.) söz, konuşma
n.- i revân 034a/1
n. 034a/12
n.+ ım 034a/11
- nücûm:** (Ar.ç.) yıldızlar
n. 006a/13
n.+ idin 055a/14
- nümâyân:** (Far.) görünen
n. 013b/9, 040b/11
tâķ-ı n.+ ığa 042a/4
- nümüdâr:** (Far.) görünme
n.+ i 069a/18
- nüşha:** (Ar.) yazılı bir şeyden çıkarılan
suret
n.- i çāk-ı giribâmdın 061a/6
- nüşîrvân:** (ö.a.) adaletiyle meşhur Sasani
Şahı, Nuşîrvan
n. 008a/5, 077a/42
- oğul:** (T.) evlat, oğul
o.+ idur 076b/31
- oħşa -:** (T.) benze-
o.- r 042a/8
- oħşat -:** (T.) benzet-
o.- dım 057b/15
- oķ:** (T.) ok
o.+ ığa 003a/13, 051a/3, 051a/4
o.+ ımıñ 016b/9

o.+ iñ 037a/4, 039b/1
o.+ ları 048b/13
o.+ larıdan 006a/18
o.+ ların 074b/15
o.+ nı 003a/14

oku -: (T.) oku-
o.- sun 074a/62

okut -: (T.) okut-
o.- tı 038b/7

ol: (T.) o, işaret sıfatı, işaret zamiri
o. 001a/1, 002b/3, 002b/4,
002b/8, 002b/9, 003a/4, 004a/9, 004b/9,
005b/11, 006a/2, 006a/6,
006b/10, 007a/8, 009a/1, 009a/15,
009b/15, 010a/5,
010b/1, 011a/11, 012a/3, 014a/1,
014a/16, 015b/1, 015b/7, 016a/9,
016a/11,
016b/5, 016b/6, 018a/3, 018b/6,
018b/14, 019b/12, 020a/7, 020a/10,
020a/11,
020a/14, 023a/6, 023b/3, 025a/3,
026b/6, 027a/1, 027a/4, 027a/8, 027b/3,
028a/6, 030b/5, 031a/1, 032b/10,
034a/4, 035a/3, 035b/5, 036a/1, 038b/1,
038b/3, 038b/7, 039b/12,
040a/19, 040a/29, 041b/1, 041b/5,
042a/5, 042b/5,
043a/1, 043a/4, 043a/7, 043a/9,
044b/1, 045b/6, 045b/11, 046a/5,
046b/13, 048a/04
048b/1, 048b/3, 048b/11,
049b/5, 050a/5, 050b/13, 052a/13,
052b/8, 052b/12,
053b/15, 053b/20, 054a/3,
055a/13, 056a/1, 056a/11, 056b/1,
056b/3, 056b/5,
056b/6, 057a/1, 057a/6, 057a/7,
059a/1, 059a/4, 059b/5, 060a/1,
060a/11,
060b/1, 060b/6, 060b/10,
060b/14, 060b/15, 061a/11, 061a/22,
062a/13, 064b/2,
064b/4, 064b/14, 065a/1, 065a/4,
065a/12, 066a/4, 066a/9, 066a/12,
068a/16,
068b/4, 069a/17, 070a/14,
070a/28, 071a/9, 071a/11, 072b/1,
072b/3, 072b/15,
072b/19, 074a/8, 074b/14,
074b/21, 074b/24, 075a/21, 075a/31,
075a/33, 075a/40,
075a/41, 075a/52, 075a/54,
075b/3, 075b/10, 075b/16, 075b/21,
075b/24, 075b/28,

076b/6, 076b/9, 076b/28,
076b/35, 076b/37, 076b/45, 076b/50,
076b/53, 076b/60,
077a/10, 077a/29, 077b/4,
077b/29, 077b/36, 077b/38, 077b/49,
078a/9, 078a/21,
079a/7, 079a/15, 079a/16,
079a/23, 079a/31, 079a/32, 079a/33,
079a/36, 079a/39,
079a/47, 079a/55, 079b/118,
079b/17, 080a/52, 080b/24, 080b/26,
080b/27, 080b/63,
080b/65, 080b/69, 080b/72
vâkıf o. 008a/17

ol -: (T.) ol-
o.- a 003b/6, 018a/11, 037b/3,
040b/7, 052a/3, 068a/9
o.- dı 006b/8, 009a/10, 011b/5,
015a/11, 015a/14, 018b/16, 018b/18,
038a/9,
048b/5, 050a/18, 053b/4,
054a/10, 054b/4, 055b/3, 059a/5,
064a/11, 077b/11,
077b/44, 079a/13, 079a/26,
079b/118, 079b/67
bahâr o.- dı 078b/30, 079a/35
ğâyib o.- dı 053a/2
kan o.- dı 070b/17
müşkil o.- dı 026a/11
peydâ o.- dı 006b/12, 059a/6,
065b/20
rüşen o.- dı 076b/62
virân o.- dı 021b/8
zehr o.- dı 036a/8
o.- dığım 052b/12
o.- dılar 008a/6
o.- dım 048a/6
vâkıf o.- dım 039b/9
o.- dıñ 021a/1
o.- dur 028b/11
serhoş o.- ğan 009b/11
o.- ğay 008b/18, 019a/3,
043a/13, 073b/1, 073b/2, 073b/4,
073b/6, 073b/8,
073b/10, 073b/12, 076b/42,
079b/38
berkarâr o.- ğay 008a/13
hazân o.- ğay 073b/8
o.- ğusıdur 027a/3
o.- ib 038a/4
âgâh o.- ip 006a/7
o.- madı 002a/8, 079b/70,
080b/66
o.- madım 048b/13
o.- mağ 012b/9
halâs o.- mağ 008b/6
halâş o.- mağ 031b/3

ḥalāş o.- mak 059a/12
o.- mas 040b/8, 072b/15
ferāmüş o.- mas 009b/17
zāhir o.- mas 015a/4
o.- masın 059b/1, 059b/2
o.- masun 025a/17, 059b/4,
059b/6, 059b/8, 059b/10, 059b/12,
059b/14, 059b/16
o.- mış 052b/3, 060b/14
ḥatm o.- mış 058b/3
naşib o.- mış 007a/2
zāhir o.- mış 060a/12
zār o.- mışam 042b/13
o.- muştur 016a/10
o.- sa 007b/6, 032b/2, 051b/3
bıkarār o.- sa 066a/3
o.- sam 060a/1
o.- sañ 019a/9
o.- sun 051b/4, 071a/17
o.- uñ 046a/17
o.- ub 065a/13, 079b/27
mest o.- ub 021a/2
o.- ubmén 060a/8
o.- ur 011b/3, 038a/5
su o.- ur 060a/2
telḥ o.- ur 027a/2

oltur -: (T.) otur-
o.- dum 074b/40
o.- mağay 076b/38

orun: (T.) yer, mevki
o.+ ıga 014a/17, 018b/11,
045b/10, 065a/18
o.+ ıga 030a/6, 064b/3

ot: (T.) ateş
o. salıb 079b/148
o. 011a/4, 032b/3, 037a/6,
038a/8, 038b/12, 043a/14, 059a/2,
064b/21
o.+ ar 014b/10
o.+ dın 006a/2
o.+ ı 002b/7, 069a/3, 072b/17
o.+ ıda 018a/4
o.+ ıdın 013b/10, 074b/10
o.+ ımñ 078b/12
o.+ ka saldı 056b/9
o.+ ka 037a/2
o.+ lar 060b/1, 060b/15
o.+ luğ 043a/10
o.- ım 028b/13
o.- i 045b/3
o.- ıda 077a/4
o.- ıga 012a/6

otluğ: (T.) otluğ, ateşli
o. 067b/3

öküş: (T.) çok fazla
ö. 079b/147

öl -: (T.) öl-
ö.- di 020a/8, 050a/13
ö.- düm 054b/11
ö.- dürdi 012a/2
ö.- ey 073a/1, 073a/2, 073a/4,
073a/6, 073a/8, 073a/10, 073a/12,
073a/14
ö.- gen 073a/11
ö.- megimni 026a/12
ö.- mek 039b/4
ö.- meyin 064a/4
ö.- se 073a/3
ö.- sem 079b/41

öltür -: (T.) öldür-
ö.- meğini 017b/3
ö- ür 019b/03

ölük: (T.) ölü
ö.+ mén 054a/14

‘ömer: (ö.a.) Emir Ömer Han
‘ö.- i şahibkırândın 039b/14
‘ö. 023b/3, 052b/14, 053b/20,
063a/14, 065b/21, 067a/14, 068a/11,
072b/3,
076b/62, 077a/22, 077a/26,
077b/2, 077b/25
‘ö.+ ni 077a/19

‘ömr: (Ar.) ömür
‘ö.- i câvidân 080a/42
‘ö.- i câvidândın 032b/6
‘ö. 003b/11, 014b/13, 059a/3
fırşat-ı ‘ö. 031a/9
‘ö.+ din 076b/28
‘ö.+ ide 023b/10
‘ö.+ idin 010a/20
‘ö.+ im 040a/2
‘ö.+ in 076b/48
‘ö.+ ini 076b/14
beğâ-i ‘ö.+ ini 010a/20
‘ö.+ iñ 076a/17
‘ö.+ lerdir 008a/20

öp -: (T.) öp-
ö.- ib 021a/2

örgeñ -: (T.) öğren-
ö.- dim 074a/36, 074a/37,
074a/38, 074a/39

ört -: (T.) ört-
ö.- edi 016a/8, 031a/2
ö.- egey 043a/13
ö.- enür 030b/14

örte -: (T.) yak-
ö.- di 042b/6, 050a/2, 063a/8,
074a/30, 074a/41, 075b/7, 077b/9
ö.- nür 065a/2
ö.- p 042a/9, 054b/14, 077a/20,
080b/36

örten -: (T.) yan-, yakıl-, kavrul-
ö.- di 069b/10, 074a/36, 079a/36
ö.- emān 077a/35
ö.- üb 079b/127
ö.- ib 069b/5

öt -: (T.) geç-
ö.- señ 060a/3
ö.- ti 066b/16 o.- dı 002a/17,
007a/11, 010a/15, 012a/1, 042b/1
ö.- kunça 074b/25
ö.- se 037b/11, 079a/24
ö.- ti 018b/18, 039b/1, 041a/11,
048b/13, 063a/6, 067a/5, 072b/5,
075b/33,
077a/41, 077b/5, 077b/36,
077b/42, 078a/16, 080b/44

öy: (T.) ev
ö.+ ge 045b/8
ö.+ i 037b/5, 038b/14, 071a/12
ö.+ ide 070b/21
ö.+ ige 016a/4
ö.+ in 018b/1
ö.+ ini 019b/7
ö.+ iñni 011b/14

öyle: (T.) öyle
ö. 006a/9, 058a/8, 080b/15

öz: (T.) kendi
ö. 003b/15, 029b/4, 061b/1,
069b/11, 073b/5, 077a/30, 078b/19
ö.+ ge 023b/12, 024a/4
ö.+ in 042b/5
ö.+ ini 014b/10, 025b/16,
026b/5, 029a/7, 057a/10
ö.+ iñni 021a/4, 029a/6, 031b/10
ö.+ lük 032a/3
ö.+ lükdin 054a/2, 060a/8
ö.+ ni 051b/10, 057b/18,
069a/11, 072b/14, 074a/5
ö.+ üm 056a/3
ö.+ ümdin 017b/2

özge: (T.) başka
ö. 070a/3
ö.+ çe 002b/10
ö.+ ğe 063b/5
ö.+ lerge 063b/8

pā: (Far.) ayak
p. 005a/1
keff-i p.+ dın 060b/10

pādişāh: (Far.) padişah
p. 043b/12, 077b/37
p.+ dın 077a/29, 077b/38
p.+ i 068a/16
p.+ isin 014b/7

pāk: (Far.) temiz, pak
p. 034a/1, 053b/18, 079b/127
ṭabīb-i p. 059a/13
nesl-i p.+ i 070a/26
rūh-i p.+ i 033a/7
rūh-i p.+ iñ 079b/55
ravza-i p.+ iñge 077a/14

pākdāmān: (Far.) iffetli
p. 004a/10, 010a/15

pāmāl: (Far.) ayak altında kalmış
p.- ı ḥasret 058a/11

pārça: (Far.) kısım
p. 036b/11

pāre: (Far.) parça
p. eyleb 030a/12
p. kılmay 075b/11
p. 018b/8, 055b/13, 075a/3
p.+ dür 047a/4, 061a/3, 074a/28,
080b/35
p.+ ler 058a/7
p.+ si 077a/37
p.+ sidin 022b/11

pās: (Far.) bekleme
p.- ı edebdin 077a/32

pāsbān: (Far.) bekçi
p. 019a/3

pāy: (Far.) ayak
p.- i melaḥ 036b/12
keff-i p.+ iñge 011b/1
ḥāk-i p.+ iñni 004a/13, 049a/3
keff-i p.+ iñni 004a/19

pāybend: (Far.) ayak bağı
p. 040b/8

pāybūs: (Far.) ayak öpen
p.+ iñdin 070b/9

pāydār: (Far.) sağlam
p. 076b/52
p. 076b/42

pāymāl: (Far.) ayak altında kalmış
p.- i ḥādīṣāt 049a/10
p.- i ḥayl-ı ğam 049b/10
p. 018b/16, 073b/6, 079b/149
p.+ iñdür 079b/35

pedīdār: (Far.) görünen
p. 027a/12

pedrūd: (Far.) veda
p. 077a/18

penāh: (Far.) sığınma
p. 025a/8, 077b/36
p.+ i 014b/7
p.+ ide 062a/9
p.+ imde 065b/2
p.+ imdin 077b/22
p.+ imni 074a/17

penbe: (Far.) pamuk
p.+ si 001a/2

pence: (Far.) pençe
p.- i mihr-i semā 008a/10

pend: (Far.) öğüt
p. 033a/16
p.+ ni 075a/36

per: (Far.) kanat
p. 006a/18, 072a/18

perdāz: (Far.) tertipleyen
p. eylegeç 031a/4

perde: (Far.) perde
p.- i nāz 030a/3
p.+ ni 026a/4, 030a/2
p.+ si 058a/7
p.+ sin 031a/2

perhīz: (Far.) sakınmak
p. 004b/5

perī: (Far.) peri, güzel, sevgili
p. 012a/3, 016a/9, 016b/13,
025b/7, 036a/1, 050b/5, 069a/11,
075b/10,
076b/20

p.+ ler 035a/5
p.+ rü 003a/5
p.+ sēn 080a/61

perīpeyker: (Far.) peri yüzlü, çok güzel
p. 057b/6, 067b/9

perirū: (Far.) peri yüzlü
p. 069a/17
p.+ ler 014b/16

perīṣān: (Far.) dağınık, perişan
p. eyledi 014b/6
p. eylegeç 030b/1
p. 010b/7, 044b/10, 047a/3,
053b/10, 059b/8, 065a/8, 071a/10,
080a/7,
080b/75
zūlf-i p.+ dın 052b/8
ṭab³-i p.+ dur 058b/8
ḥāl-ı p.+ ı 070b/22
zūlf-i p.+ ıda 052b/11
zūlf-i p.+ ıġa 042a/8
ṭab³-i p.+ imdadur 043a/6

perīṣān-ḥāl: (Far. +Ar.) acınacak halde
p. 079a/5, 080b/66
p.+ mēn 053b/14

perīṣānlıġ: (Far.+T.) perişanlık,
dağınıklık
p. 067b/7

perī-veş: (Far.) peri gibi
p. 031a/1, 046a/5, 056a/1
p.+ ke 074a/8

perizād: (Far.) peri çocuġu
p. 038b/4, 039a/1
ḥūr-i p. 040a/13
p.+ ım 079a/29
p.+ im 021b/12

perrān: (Far.) ok gibi
p. 048b/13

pertev: (Far.) ışık, parlaklık
p.- i elṭāf 058a/12
p.- i envārini 077a/21
p.- i mihr-i cemālidin 010a/3
p.- i mihriñ 034a/17
p.- i nūr 013b/12
p. 069a/17
cemāl-ı p.+ in 052b/4

pervā: (Far.) korku

- p. kılmadı 055b/1
- pervāne:** (Far.) kelebek
p.- i şem^c -i ruḥ-ı cānāne 021a/10
p. 018a/4, 027b/8, 077a/10
mezheb-i p. 021a/6
p.+ ge 028a/1
p.+ si 076b/10
- pervāz:** (Far.) uçma
p. kılsa 006a/17
p. 066a/10
- perver:** (Far.) besleyen
p.+ dūr 048b/9
- pesend:** (Far.) beğenme
p. 075a/13
- peşimān:** (Far.) pişman
p. 080b/72
- peyām:** (Far.) haber
p.+ imni 070a/3, 074a/9
p.+ ini 051b/9
- pey-ā-pey:** (Far.) bir biri ardınca
p. 075a/55
- peydā:** (Far.) ortada, meydana çıkma
p. boldı 006a/6, 037a/3, 076b/1,
076b/41
p. bolmağay 046a/10
p. bolsa 006a/4
p. bolubdur 001b/22
p. bolur 006b/10
p. kılmadı 029a/7, 055b/6
p. oldu 006b/12, 059a/6, 065b/20
p. 002a/2, 006a/1, 006a/2,
006a/8, 006a/10, 006a/12, 006a/14,
006a/16,
006a/18, 006b/1, 006b/2,
006b/4, 006b/6, 006b/8, 074a/21,
078a/8, 078a/9
- peyderpey:** (Far.) azar azar
p. 074a/42
- peygām:** (Far.) haber
p.+ ın 044b/1
p.+ ını 050b/2
- peyk:** (Far.) haberci
p.- i şabā 076b/40
p.- i sultān 004a/1
- peykān:** (Far.) okun ucu
niş-i p. 055a/6
- zaḥm-ı p. 048b/14
p.+ ı 037a/4
- peyker:** (Far.) surat, yüz
p. 025b/7, 036a/1
müşt-i p. 036b/7
p.+ im 071b/11, 079b/147
ḥāk-ı p.+ im 049b/9
- peymān:** (Far.) yemin
p. 080b/69
büt-i p. 011b/17
p.+ dın 080b/72
p.+ lar 018b/5
- peymāne:** (Far.) büyük kadeh
p.- i ^c ayşımını 078b/8, 078b/16,
078b/22, 078b/29, 078b/37
p. 018a/8, 021a/2, 074b/33
p.+ ge 028a/4
p.+ side 004b/11
p.+ sini 010a/12
- peyrev:** (Far.) izinden giden
p.+ liginde 005b/17
- peyvend:** (Far.) bağlayıcı
p. 080b/91
- peyveste:** (Far.) ulaşmış, bitişik
p. 001b/14, 014b/13, 050a/3,
072a/7, 074b/11, 080a/64
- pezir:** (Far.) kabul eden
p. 079b/82
- piç** (Far.) büklüm
p. 005b/5, 042a/7, 057b/11
- pinhān:** (Far.) gizli
p. bolub 016a/10
p. et 026a/14
p. étidi 012a/3
p. étmesem 047a/15
p. étiñ 050b/4
p. eyledi 055a/17, 070a/23,
026b/5
p. eylegeç 030b/2
p. tut 025a/6
p. tutdiñ 052a/5
p. 018b/4, 018b/14, 030a/11,
049a/7, 056b/11, 069a/11, 071a/11,
079a/50,
079b/85
dāğ-i p. 077b/3
p.+ dur 005b/3, 032b/13

- p̄ir:** (Far.) yaşlı
p.- i muğāndın 011b/16, 017a/4
p.- i muğāndin 017b/9
çerh-i p. 079b/84
p.+ i 041a/7
p.+ ni 031b/12
- p̄irehen:** (Far.) gömlek
çāk-ı p. 018b/3
p.+ i 074a/21, 074a/28, 076b/55
p.+ im 003b/18, 061a/3, 075a/3
harir-i p.+ in 036b/5
- p̄irezāl:** (Far.) ihtiyar
p.+ ı 080b/33
- pür:** (Far.) çok, dolu
p. 076b/57
- pürnem:** (Far.) çok nemli
p. 072b/12
- pürtāb:** (Far.) çok parlak
zūlf-i p. 014a/2
zūlf-i p.+ in 015b/11
- püşt:** (Far.) arka
p. 074a/17, 077b/22
- rab:** (Ar.) Tanrı
r. 007a/8, 008a/15, 008a/19
- rabbenā:** (Ar.) ey Rabbimiz
tövbe-i r. kıılır 043b/14
- ragbet:** (Ar.) istek
r.+ im 054a/6
- rāh:** (Far.) yol
‘azm-i r.- i bostān 024b/10
r.- i medhiñ 008b/17
r.- i meyḥāne 021a/1
r.- i seng-ı ḥāre 030a/10
r.- maqşad çün 041a/14
‘azm-i r. 005b/11
neş’e-i r. 033a/1
sedd-i r.+ imde 065b/4
ḥāk-ı r.+ in 043a/5
- rāhat:** (Ar.) rahat, gönül rahatlığı
r.- ı dil 046a/6
r.- ı rūḥ 033a/1
r. tapar 074b/13
r. 008b/7, 020a/13, 023b/12,
024a/10, 025a/8, 046a/9, 064b/9,
071a/16
- rāhile:** (Ar.) hicert
- r. 074a/50
- rahm:** (Ar.) esirgeme, koruma
r. édüb 068a/3
r. ét 053b/6
r. eyle 059a/9, 061b/7, 080a/30
r. eyleñ 069a/5
r. eyleb 080b/41
r. kııl 066b/2
r. 078b/24
r.+ ı 012b/6, 074a/18
- rahmet:** (Ar.) acıma
r. eyle 070a/27
r. 022a/18, 074a/54, 080a/32
r.+ i 074a/57
- rah rah:** (Far.) satır satır
r. 037a/4
- rahş:** (Far.) güzel at
r. 008a/11
r.+ ıḡa 079a/44
- raht:** (Far.) örtünecek şey, süs eşyası
r.+ ını 056b/9, 067a/2
- ra‘iyyet:** (Ar.) halk
r. 076a/14
r.+ ge 028b/11
r.+ ni 079b/59
- raḡam:** (Ar.) yazı ile işaret
r. eyler 060a/5
r. 061a/1
- raḡīb:** (Ar.) rakip
r. 036a/3, 036b/13, 042a/12
r.+ i 046b/3
r.+ im 035b/7
r.+ ler 055b/9
- rām:** (Far.) boyun eğen
r. bolmadı 072a/11
r. eyleb 014b/14
r. 019a/4, 025b/6, 055b/3
- ramazān:** (Ar.) Ramazan ayı
māh-ı r. 024a/9
- ra‘nā:** (Ar.) güzel, hoş
r. 017b/11, 055b/14, 076b/57
fiṭrat-ı r. 073b/8
gül-i r. 002a/4
gül-i r.+ sidin 039b/9
- rāst:** (Far.) doğru
r. 074a/13

- ravza:** (Ar.) bahçe
r.- i pakiñge 077a/14
- rāyet:** (Ar.) sancak
r. 063b/5
- rāygān:** (Far.) bedava
r. 031b/2, 068b/15
- rāyiha:** (Ar.) koku
r.+ si 009b/14
- rāz:** (Far.) gizlenen şey, sır
r.- ı dilim 061a/21
r.- ı dilimni 020a/1
mahrem-i r. 079b/24
r.+ im 053a/14
- red:** (Ar.) geri çevirme
r. 041a/1, 041b/10
- ref:** (Ar.) kaldırma
r.- i hicāb 009b/12
- refakat:** (Ar.) arkaşlık
r. 005b/13
- ref'et:** (Ar.) esirgeme
r. 028b/10
r.+ im 079b/19
- refik:** (Ar.) arkadaş
r. 039a/14
r.+ ā 017b/1
r.+ im 047b/12, 054b/8, 079b/7
- reftār:** (Far.) gidiş
r. ét 017b/12
r. 037b/12, 041a/12
r.+ dın 064b/14
r.+ dın 075b/1
r.+ ı 069a/8
r.+ iñ 064a/6
r.+ iñdin 071b/16
r.+ iñni 020b/5
r.+ sız 046a/14
- reg:** (Far.) damar
r.+ ni 043a/13
- reh:** (Far.) yol
hāk-i r.- i fenādur 075a/53
terk-i r.- i feryād kılay 074a/3
r.- i meykede 041a/5
hāk-ı r. 079a/13
- rehā:** (Far.) kurtulma
- r. eylediñ 079b/106
- rehber:** (Far.) yol gösterici
r. 080b/61
r.+ i 076b/44
- rehberlik:** (Far. +T.) rehberlik
r. 080b/60
- rehgüzār:** (Far.) geçit
ferş-i r.+ i 040b/3
- rehnümā:** (Far.) kılavuz, yol gösteren
r. 008b/18
- rehnümün:** (Far.) yol gösteren
r. 047b/8
- rem:** (Far.) korkma
r. 014b/13, 080b/53
- remide:** (Far.) ürkmüş
r. 072a/12
- remz:** (Ar.) işaret
r. 069a/12
- renc:** (Far.) ağrı, eziyet
r.- i ferāvān 074a/32
r.- i humār 049a/16
r. 008a/18, 060a/9, 074a/41
- rencür:** (Far.) sıkıntılı
r. 080b/79
r.+ dur 075a/14
- reng:** (Far.) renk
r. 039b/10, 043b/5, 070b/20
r.+ i 043a/7, 070b/19
r.+ im 039b/8
r.+ ini 043b/6, 078a/19
- rengin:** (Far.) renkli
r. 056b/7, 073b/4
- resā:** (Far.) erişen
r.+ lar 068a/14
- resm:** (Ar.) eser, izi
r.- i vefā 074a/39
r. 058b/3
r.+ ini 017b/1, 022b/1
- resul:** (Ar.) Peygamber
r.- i hūdā 079b/90
- reşād:** (Ar.) hak yolunda yürüme

- r.+ im 074a/13
- reşha:** (Ar.) sızıntı
r.- i zelâliñ 050a/8
- reşk:** (Far.) kıskanma
r.- i çemen 043a/7
r. 002b/7, 008a/5, 013b/10
r.+ din 012b/11, 065a/5
r.+ idin 008a/9, 009a/9
- revâ:** (Far.) uygun
r. kıl 029b/13
r. 052a/3, 064b/17, 079b/75
- revâc:** (Ar.) geçerlilik
r.+ im 075a/16
- revâh:** (Ar.) akşam vakti
r. 033a/14
- revân:** (Far.) yürüyen, akan, çabuk
r. étib 024b/8
r. eyleyin 079b/134
r. 058a/1, 068b/9, 077b/28,
077b/29
âb-i r. 035b/16
mâh-ı r. 076b/11
nütk-i r. 034a/1
serv-i r. 009a/11, 050a/1,
070a/20, 078b/32, 080b/27
serv-i r.+ din 057a/6
serv-i r.+ din 039b/1
r.+ dur 079b/170, 079b/37
r.+ im 007b/2, 079b/38
serv-i r.+ im 040a/17, 079a/35
r.+ in 079b/76
- revâne:** (Far.) giden
r. 080a/56
- revnaç:** (Ar.) parlaklık
r.- i şâm 034a/9
- reyhân:** (Ar.) fesleğen
r. 012b/2, 070a/15
r.+ ığa 042a/10
hatt-ı r.+ imni 053b/8
- rezm:** (Far.) kargaşa
r. 008a/11
- rîhlet:** (Ar.) göç
bezm-ı r. 075a/17
vaqt-ı r. 045a/3
- rızâ:** (Ar.) razı olma, memnunluk
r. 056b/13, 065b/22, 074b/35
- r.+ sı 075a/45, 076a/20
r.+ sını 043b/13
r.+ sidin 077b/45
- rızâcû:** (Ar.+Far.) Allah'ın rızasını arayan
r.+ mén 079b/33
- rızvân:** (Ar.) Cennet'in kapıcısı olan büyük melek
bâğ-ı r. 004a/8, 055a/16
- rikâb:** (Ar.) üzengi
r. 011b/2
- rind:** (Ar.) dünya işlerini hor gören
r.- i dürdâşâm 019a/2
r.- i meyâşâm 004b/9
r. 025a/3, 050a/12
câm-i r. 025b/14
r.+ ler 041a/6
- risâle:** (Ar.) mektup
r. 006b/6
- risâlet:** (Ar.) peygamberlik
r. 005b/15
- riş:** (Far.) yara, sakal
r. 022b/10, 077b/39
- rişte:** (Far.) iplik, tel
r.- i cânım 043a/11
r.- i cânımdadur 043a/2
r.- i cânımğa 080b/91
r.- i cânımğa 066b/7
r.- i cânıñ 052a/8
r.- i hâli 034a/15
r.- i târ 065b/16
r.- i ülfet 065a/9
r.+ sidin 070a/11
r.+ siğa 006b/3, 036b/5
- riyâ:** (Ar.) riya, iki yüzlülük
r. eylemes 046b/8
r. 004b/6, 038a/1, 038a/5
r.+ yi 025a/14
- riyâz:** (Ar.ç.) bahçeler
r.- i ka' be 010a/18
temâşâ-i r. 055a/16
r.+ idin 069a/13
r.+ ide 003a/3, 042b/7, 016b/1
- riyâzet:** (Ar.) nefsi kırma
r. 040a/23
- ruḥ:** (Far.) yanak

r.- ı alıñdın 072a/14
pervâne-i şem^c-i r.- ı cānāne
021a/10
r.- ı gülnārīñ 064a/10
r.- ı münevver 076a/8
r.- ı zībāsıdın 061a/14
meh-i r.+ ıdın 076b/3
r.+ in 044a/1

rūḥ: (Ar.) can, ruh
r.- ı pāki 033a/7
r.- ı pākiñ 079b/55
r. 048b/9, 058a/1, 077b/28,
077b/29, 079b/76
müjde-i r. 068b/9
rāḥat-ı r. 033a/1
r.+ ı 074a/58
r.+ ı ğa 077b/35
r.+ ıñni 074a/54

rūḥefzā: (Ar.+Far.) cana can katan
r. 001b/1, 069a/9

rūḥperver: (Ar. +Far.) ruha kuvvet ve
ferahlık veren
r.+ dūr 009b/14

ruḥsār: (Far.) yüz, yanak
r.- ı alıñmı 062b/8
r. 034a/10
māh-ı r. 062b/4
mihr-ı r. 062b/11
r.+ dın 050b/13
gül-i r.+ dın 064b/4
r.+ dın 075b/10
r.+ ı 060a/12, 060a/13, 067b/9
şem^c-i r.+ ı 069a/2
r.+ ı ğa 011a/8, 064a/7
r.+ ım 055b/13, 067b/5
r.+ ımı 077a/23
şem^c-i r.+ ı 022b/2
r.+ ıdın 054b/7
r.+ ım 059a/7
r.+ ım ğa 020a/4
r.+ ıñ 064a/14
meh-ı r.+ ıñ 064a/8
r.+ ıñdın 033a/9
mihr-i r.+ ıñdın 063a/9
r.+ ıñni 042a/7
mihr-i r.+ ıñni 071b/7
r.+ lar 050b/5

ruḥsāre: (Far.) yanak
r. 030a/1

rūḥu^c1-emīn: (Ar.) dört melekten biri
Cebrail
r. 005b/13

rūm: (ö.a.) Roma, Anadolu
ḥalīfe-i r. 080a/58
iskender-i r. 079b/166

rumūz: (Ar.ç.) işaretler
r.+ ini 079b/138

rūsiyeh: (Far.) siyah yüzlü
r. 042a/12

rūšen: (Far.) aydın
r. ét 079b/142
r. étgeç 010a/3
r. étmes 013b/12
r. étte 069a/2
r. eyle 070a/5
r. eylermén 004a/15
r. kılay 075a/8
r. kıldı 066b/17
r. oldı 076b/62
r. 009b/7, 009b/16, 017a/2,
035a/14, 042a/11, 044b/11, 045a/5,
065a/5,
070b/7, 076b/7, 079b/87
közümni r. 080a/44
rūz-ı r. 070a/9
şu^cā^c-i r. 052b/3
r.+ dur 058b/17
r.+ geri 076b/64

rūšenḥāl: (Far.+Ar.) aydın hal
r. 058b/13

ruṭūbet: (Ar.) nem
r. 042a/3

rūz: (Far.) gün
r.- ı cezā kıldı 067b/8
r.- ı ezel 075a/45
r.- ı rūšen 070a/9
r.- ı ḥaşr 008b/5
r.- ı maḥşer 079b/89
r.- ı mätemdür 077b/30
r. 013a/4

rūze: (Far.) oruç
r. 005a/1, 005a/2, 005a/5,
005a/11, 024a/13
r.+ de 024a/4
r.+ dın 024a/1

rūzefzūn: (Far.) uzun ömürlü
r. 062a/5

rūzgār: (Far.) zaman, devir

- r.- 1 âftâb 013b/10
r.+ ım 075a/41, 080a/38
çerâğ-ı r.+ ım 053b/2
kışsa-i r.+ ım 006b/5
şem^c-i r.+ ım 069b/4
r.+ ımdın 079a/11
r.+ ım 035b/14, 044b/7, 078a/3
- rüstâhîz:** (Far.) kıyamet
r. 030b/3, 044a/3
- rüstemdil:** (Far.) Rüstem yürekli
r. 076a/7
- rüsvâ:** (Far.) rezil, itibarsız
r.- i cihân 052a/2, 078b/33
r. boldı 009a/6
r. bolmay 004b/13
r. 028a/6, 031a/9, 038b/3,
068a/8, 071a/7
r.+ liğini 033b/6
r.+ nı 071a/8
- rüşd:** (Ar.) olgunluk
sebeb-i r. 074a/13
- rütbe:** (Ar.) derece
r.+ sidin 003b/15
r.+ sin 073b/5
- sa' âdet:** (Ar.) saadet, mutluluk
s. 062b/11, 068b/5, 076a/11,
076b/15, 076b/35, 079b/50
'ayn-ı s. 075b/34
s.+ ğa 060b/10
- sâ' at:** (Ar.) saat
s. 021b/11, 080b/24
- şabâ:** (Ar.) doğudan esen hafif rüzgar
ş. 017b/8, 020a/1, 053b/17,
060a/3, 061a/7, 061a/21, 065b/21,
070a/14
bâd-ı ş. 004b/8, 023b/14,
044b/1, 055b/7, 070a/2, 071b/14
peyk-i ş. 076b/40
ş.+ din 043a/12
bâd-ı ş.+ din 021b/13
- sebâ:** (Ar.) Hz. Süleymân'ın zevcesi
Belkis'in Yemende hükümü altında
bulundurduğu mamur olan şehri.
s. 044b/5
- şabâh:** (Ar.) sabah
ş. 033a/10, 033a/14
- şabâhat:** (Ar.) güzellik
ş. 033b/1
- sabâk:** ders
s.+ ın 024b/8
- şabiḥ:** (Ar.) güzel
ş. 033b/1
şubḥ-i ş. 034a/10
- şâbit:** (Ar.) sabit
ş. 030a/8, 039b/5
- şabr:** (Ar.) sabır
ş. ét 070b/21
ş. étmişem 061b/13
ş. étseñ 006a/10
ş. eyleb 056a/9
ş. kılsam 080b/11
ş. 002a/12, 010b/14, 019b/17,
021a/9, 021b/7, 023a/7, 041b/4, 043a/6,
045a/2, 049a/2, 054b/14, 067b/1,
067b/11, 069a/16, 072b/18, 074a/5,
079a/3,
079b/111, 079b/91, 080a/39,
080b/35
ş.+ dur 074a/44
ş.+ ım 053b/9, 079b/125
ñihâl-ı ş.+ ıma 006a/3
şişe-i ş.+ ımnı 079a/43
- şabūh:** (Ar.) sabah vakti içilen şarap
ş.+ i 019a/6
- şabūr:** (Ar.) çok sabırlı
ş.+ i 075a/28
- saç:** (T.) saç
s.+ ı 060b/11
s.+ ın 001b/4, 006b/3, 065b/16
- saç -:** (T.) serp-
s.- ar 072a/16
- sa' d:** (Ar.) kutlu
s. 023b/7
s.+ ı 076b/4
- şad:** (Far.) yüz sayısı
ş. 039a/4
- şād:** (Ar.) Arap alfabetesinin on
yedinci harfi s sesini verir.
ş. eyledim 057b/16
- şadâğ:** (T.) içine ok konulan torba
ş.+ ınğa 055a/5

şadberg: (Far.) yüz yapraklı
gül-i ş. 053b/18
temâşâ-i gül-i ş. 055b/14

şadef: (Ar.) sedef
ş. 026b/10, 026b/5

şâdık: (Ar.) doğru
‘âşık-ı ş.+ m 046a/16

şadr: (Ar.) baş
ş.- ı cennet 077b/35

şâf: (Ar.) temiz
ş. 025b/13, 033a/5

şafâ: (Ar.) gönül şenliği
ş.- i maqdemidin 068b/12
ş. 040a/23
kıble-i erbâb-i ş. 003b/1
müjde-i şubh-ı ş. 044b/8
ş.+ sidin 059a/8

şaffder: (Ar. +Far.) düşman saflarını
yaran yigit
ş. 061a/17

şafha: (Ar.) görünen, sayfa
ş.- i ahvâlîma 067b/2
ş.- i fıtrat 056b/8
ş.- i hüsniñ 070b/1
ş.+ sin 072b/12
ş.+ sidin 033a/12

sağ: (T.) sağ, sağlam
s.+ ıda 077a/16

sâgar: (Far.) şarap kadehi
s.- ı ‘işret 066b/15
s.- ı şahbâ 002b/16
s.- ı serşâri 035a/10
s.- i zerrin 002a/6
s. 018a/8, 025b/4, 058a/10
s.+ a 034b/14
s.- ı 025a/5

sağın -: (T.) özlemek, yad etmek
s.- dım 053b/1, 053b/2, 053b/4,
053b/6, 053b/8, 053b/10, 053b/12,
053b/14,
053b/16, 053b/18, 053b/20,
071b/7, 078a/1, 078a/2, 078a/3, 078a/4,
078a/5,
078a/6, 078a/11, 078a/12,
078a/17, 078a/18, 078a/23, 078a/24
s.- urmın 012b/2, 045b/8

şahâvet: (Ar.) cömertlik
s. 079b/56, 079b/57

şahbâ: (Ar.) şarap
ş. 002a/8, 017a/3, 029a/12,
031b/12
mevc-i ş. 005b/4
neş’e-i ş. 009b/6
sâgar-ı ş. 002b/16
câm-ı ş.+ dın 060b/18
ş.+ sını 080b/80
ş.+ sidin 065a/17

şâhibdil: (Ar. +Far.) gönül sahibi
derviş-i ş. 065b/5

şâhibkırân: (Ar. +Far.) kıran sahibi,
üstünlük kazanan hükümdar
ş. 068b/17, 077a/28
timür-i ş. 076b/27
‘ömer-i ş.+ dın 039b/14
ş.+ ım 079b/44
ş. + balası 075a/35

şahîfe: (Ar.) sayfa
ş.+ sine 026b/8

şahîh: (Ar.) gerçek
ş. 027a/5, 034a/4

sâhir: (Ar.) büyücü
s. 046b/9

şahrâ: (Ar.) kır, ova
ş. 009a/10
ş.+ da 016b/3
seyl-ı ş.+ da 028a/9
ş.+ dın 016a/3, 060b/4
ş.+ ğa 066a/6
ş.+ larda 017b/7
ş.+ larmı 007a/9
ş.+ nı 070b/14
ş.+ sidagi 056a/6

sakf: (Ar.) tavan
s.+ ı 074b/7

sâkı: (Ar.) içki sunan
s. 001a/5, 001a/9, 002a/7,
002b/16, 004b/15, 007a/1, 012a/13,
015a/1,
017b/5, 017b/9, 019a/1, 021a/2,
031b/14, 034b/14, 036a/4, 060b/17,
066b/11,
076a/1
s.+ ni 030b/9

s.+ yā 009b/1, 011a/1, 014a/14,
019a/5, 020b/8, 025b/1, 049a/15,
058a/9,

061b/5, 064a/12, 066b/15,
073a/6, 074a/41

saķīm: (Ar.) hasta
s.+ dur 033b/4

sākin: (Ar.) sakin
s.- i meyhāne 019a/12

saķla -: (T.) gizlemek
s. 074a/27

sal -: (T.) sal-
s.- dı 030b/3, 047a/12, 066a/2,
066a/6, 069a/3, 075a/48, 075b/6,
077a/21

çeşm-i nazar s.- dı 009a/3
otķa s.- dı 056b/9
s.- ib 012a/6
s.- ib 006b/11
ot s.- ib 079b/148
nazar s.- madı 042b/14
köz s.- mağaysız 074b/24
s.- miş 011a/8
s.- ur 023a/16
göz s.- ur 001a/1

şalābet: (Ar.) peklik, sağlamlık
ş.+ de 079b/166

şalāh: (Ar.) düzelme
ş. 033a/6
ehl-i ş. 033a/2

sālār: (Far.) başkumandan
s.- ı mülk 076a/6
s.+ ıdın 068b/16

sālik: (Ar.) mürit
s. 075a/36

salţanat: (Ar.) saltanat
s. 023b/8, 028b/10, 058b/9,
076b/1, 076b/9, 076b/41, 077a/8,
079b/61

hānedān-ı s. 076b/33
serir-i s. 078a/8
s.+ lıĝ 053b/16
s.+ nı 080b/83

sāmān: (Far.) servet, zenginlik
s. 026a/8, 047a/7, 050b/12,
066b/10, 067a/7
s.+ dın 039b/8, 048a/2
s.+ e 067a/8

saman: (T.) saman
s. eylediñ 051a/10

san -: (T.) san-
s.- ma 058a/5

şan‘ān: (Ar.) zühd ve takva sahibi
ş. 018b/10

sançıl -: (T.) saplan-
s.- ibdur 048b/8

şan‘: (Ar.) sanat
ş. 031a/7

şanem: (Ar.) put, güzel kadın
ş.- ı sühān 053a/2
ş. 052a/9, 057b/5, 061a/22,
073a/1
ş.+ ler 038a/3

şānī: (Ar.) ikinci
yūsuf-i ş. 070b/12

sarāy: (Far.) büyük konak
s.+ i 074b/8

şarf: (Ar.) harcama
ş. 013b/3

sargār -: (T.) sarar-
s.- dı 055b/13
s.- ib 045a/13

sarı: (T.) taraf, yön
s. 009a/5, 044b/6, 055a/20,
060a/4, 074b/28, 080a/55, 080b/61
s.+ ĝa 044b/5, 071a/8

sarıĝ: (T.) sarı
s. 002a/5, 039b/8, 060a/12,
079b/173

şarīh: (Ar.) açık
ş. 033b/6, 034a/14

şarşar: (Ar.) şiddetli rüzgar
ş. 067a/1, 030b/4

satır: (Ar.) satır
s.+ ı 061a/2

savrul -: (T.) savrul-
s.- urman 012b/7

şavt: (Ar.) ses
ş.- ı erĝanūn 047b/4

- ş. 044b/3
ş.+ ıgā 076b/58
ş.+ ımı 064b/19
s.+ ıdur 038a/1
- savuk:** (T.) soğuk
s. 038a/9
- savur -:** (T.) savur-
s.- dum 074b/2
- sa' y:** (Ar.) çalışma, çaba
s. 005b/17, 060b/4, 079b/12
- şayd:** (Ar.) av
ş.- i ārzūdur 053a/3
ş.- i murād 079b/119
ş. étđi 014a/1
ş. éter 016b/2, 031a/11
ş. étkeli 014b/15
ş. étmek 070a/10
ş. eyledi 043b/2
ş. eylemek 019a/7
ş. eylerde 010b/4
ş. kıldı 016b/3
ş. 079b/21
ş.+ i 025b/11
- sāye:** (Far.) gölge
s.- i baht-ı siyāhimde 065b/6
s.- i dīvār 037b/6
s.- i dīvār-i muḥabbet 025a/9
s.- i taht-i felek 076b/34
s. 014b/4, 045b/8, 046a/10,
058a/11, 073b/6
s.+ si 063b/10
- şaykāl:** (Ar.) cilacı
ş. 040a/24, 049a/11
- şayyād:** (Ar.) avcı
ş.+ i 014b/15
ş. 040a/12
ḥayāl-ı dām-ı ş. 057b/12
ş.+ ni 073a/11
- sāz:** (Far.) saz, çalgı
s.- i mecnūn 075a/18
s. boldı 076a/4
s. étib 065a/13
s. eylediñ 045a/3
s. 080b/89
s.+ iñ 080b/91
- sebeb:** (Ar.) sebep
s.- i rüşd 074a/13
- s. 028a/3
- sebīl:** (Ar.) yol
s.+ din 075a/36
- şebt:** (Ar.) kaydetme
s.- i cefā kıldı 067b/2
- sebū:** (Far.) şarap kadehi
s. 004b/10, 018a/7, 074b/33
- sebz:** (Far.) yeşil
s. 031a/8, 033b/2, 063b/1
- sebze:** (Far.) yeşillik, çimen
s.- i ḥatt 012b/2, 012b/3
s.- i ḥattıñ 051b/11
s.- i ḥābidedin 009a/13
s. 002b/11, 053b/7
- secdegāh:** (Ar. +Far.) secde yeri, namaz
kılacak yer
s.+ i 009b/9
- şedā:** (Far.) ses
te' şir-i ş. 005a/8
- sedd:** (Ar.) kapama, engel
s.- i rāhimde 065b/4
s. 041a/8
- sefer:** (Ar.) yolculuk
s. étđi 078b/9
s. kıldı 050b/15, 077a/7
s. kılsa 076b/43
s. 042b/4, 059a/11
'azm-i s. 045a/1, 045a/9,
077b/2, 080b/79
āheng-i s. 045a/3
s.+ din 069b/2
- sehāb:** (Ar.) bulut
s.+ in 006b/9
- seher:** (Ar.) seher
s. 054b/5, 057b/9, 060b/1,
079b/30
āh-i s. 006a/1
- sehi:** (Far.) düz, doğru
s. 075b/1
serv-i s. 002b/1
- sehl:** (Ar.) kolay
s.+ dūr 061b/2
- selām:** (Ar.) selam, merhaba
s. eyleb 014b/2

- s. 020a/11
s.+ imni 020a/12
s.+ imni 053b/17, 070a/2, 074a/8
- selâmet:** (Ar.) güvenlik
s. 018a/1, 018a/2, 018a/4,
018a/6, 018a/8, 018a/10, 018a/12,
023a/10,
024a/14, 064b/15, 070a/19,
074b/23, 076a/3
libâs-i s. 079b/108
- selâsil:** (Ar.ç.) zincirler
s. 002a/15
- selâṭīn:** (Ar.ç.) sultanlar
s. 021b/1
- selmân:** (ö.a.) kasideleriyle ünlü İranlı
şair Selman-ı Saveci
s. 012b/14
- selsebîl:** (Ar.) tatlı ve hafif su
s. 050a/7
- semâ:** (Ar.) gökyüzü
s. 057a/3
pence-i mihr-i s. 008a/10
- semek:** (Ar.) balık
s.+ din 057a/3
- semen:** (Far.) yasemin
s.+ diñ 009b/8
- semend:** (Far.) çevik ve güzel at
s.- ı nâz 055a/3
- semensâ:** (Far.) yasemin gibi
s. 003a/4
zülf-i s. 005b/6
zencir-i gîsû-i s.+ ğa 066a/1
- şemer:** (Ar.) meyve
ş. 006a/4, 076b/41
- semûm:** (Ar.) sıcak rüzgar, zehirli şey
s.- i hicr 059a/14
s. 043a/11
- semmûr:** (Ar.) samur
s. 014a/6
- sén:** (T.) sen, 2. Tekil şahıs zamiri
s. 008a/7, 008b/5, 009a/17,
014b/7, 029b/6, 038b/9, 045a/9,
045a/15,
- 052a/11, 071a/6
s.+ a 007b/8, 021b/13, 023a/18,
023b/8, 025b/11, 026a/5, 030a/11,
031b/13,
038b/7, 040b/9, 051b/13,
052a/14, 053a/7, 053a/14, 053a/15,
058b/3, 058b/12,
071b/10, 074a/1, 074a/30,
074b/5, 076a/16, 079b/116, 079b/125,
079b/126, 079b/131,
079b/135, 079b/33, 079b/34,
079b/36, 079b/38, 079b/40, 079b/42,
079b/44, 079b/46,
079b/89, 080a/3, 080a/57
s.+ din 020a/9, 021b/5, 021b/12,
023b/10, 035b/13, 070a/3, 075b/37,
079b/11
s.+ i 003a/17, 011a/3, 011a/13,
012a/16, 015b/8, 021b/11, 043b/10,
043b/11,
045b/12, 050a/4, 050a/14,
057a/9, 057b/6, 063a/13, 064a/5,
064a/6, 064a/9,
068a/8, 071b/12, 071b/13,
074a/10, 074a/15, 074a/54, 074a/56,
074b/5, 074b/31,
077b/6, 078b/17, 079b/9,
079b/137, 079b/58, 080a/31
s.+ iñ 002a/15, 008a/3, 021a/5,
045a/11, 054b/6, 054b/8, 074a/58,
079b/133,
079b/17, 079b/65, 079b/66,
079b/68, 079b/70, 079b/72, 079b/74,
079b/76, 079b/78
s.+ iñle 015a/2
s.+ siz 020a/13, 023b/12,
026a/1, 045a/2, 054a/16
- şenâ:** (Ar.) övme
ş.+ sidin 077b/47
- sened:** (Ar.) dayanılacak şey
s. 041a/2
- seng:** (Far.) taş
râh-i s.- ı hâre 030a/10
s.- i ecel 070a/29
s.- i melâmet 079a/43
- sengdil:** (Far.) taş yürekli
s. 015b/13
- sengîn:** (Far.) taştan yapılmış
s.- dil esiri 065a/11
- ser:** (Far.) baş
müy-i s.- i mecnûndur 002b/12

- s.- i zülf-i girihin 028a/7
s. 042b/5, 074a/36
bâ' is-i derd-i s. 044b/9
müy-i s. 011b/6
s.+ i 003b/2
fark-i s.+ ide 034b/4
müy-i s.+ in 044b/10
- serâb:** (Ar.) serap
s. 038a/6
- ser-â-pâ:** (Far.) baştan ayağa
s. 009a/12, 054b/3
- ser-be-ser:** (Far.) baştan başa
s. 042b/10
- serçeşme:** (Far.) suyun çıktığı yer
s.- i hayvân 012b/4
- serd:** (Far.) soğuk
âh-i s. 040b/1
nesim-i s. 043a/9
- serefrâz:** (Far.) değerlerinden üstün
s. 031a/8, 058b/15, 079b/26
s.+ larğa 079b/26
- serefrâzlık:** (Far. +T.) üstünlük
s. 063b/7
- serencâm:** (Far.) bir işin sonu
s. 001a/10
- sergerdân:** (Far.) perişan, şaşkın
s. étib 015b/12
s. 005a/3, 012b/8, 028b/3
s.+ idurmin 047b/11
s.+ imén 053b/9
- sergeşte:** (Far.) şaşkın
s.- i deşt-i belâ 067b/6
s.- i hāmūn 078b/3
s. 040b/14
s.+ m'n 059a/4
s.+ ni 023b/2
- serhoş:** (Far.) sarhoş, kendinden geçme
s. olğan 009b/11
s. 034b/13, 078a/9
s.+ em 001a/11
- serir:** (Ar.) taht
s.- i salţanat 078a/8
s. 008a/3, 079b/81
- serküb:** (Far.) başa vuran
s. 057b/2
- serlevh:** (Far.) başlık
s.+ i 012a/17
- sermāye:** (Far.) ana mal
s.- i devlet 008a/14
s.- i dīn 005b/18
s.- i nāz 079b/18
s.+ sidür 065b/16
- sermenzil:** (Far. +Ar.) durak yeri
s.- i āsāyiş 002b/14
s. 059b/13
s.+ idin 080b/81
- sersebz:** (Far.) ikbal sahibi
s. 059b/1, 063b/9
- serşār:** (Far.) ağızına kadar dolu
s.- i muḥabbet 025a/5
s. kıl 010a/12
s. 028a/3, 074a/26
cām-ı s. 019a/6
sāgar-ı s.+ i 035a/10
- sertābepā:** (Far.) tepeden tırnağa
s. 029a/5
- ser-tā-pā:** (Far.) baştan ayağa
s. 029a/6
- serv:** (Far.) servi ağacı, sevgilinin boyu
s.- ı bālāni 070b/18
s.- ı ḥirāmān 048b/6
s.- ı nāz 072a/1
s.- i āzād 039a/6
s.- i āzādı 076b/12
s.- i āzādım 021b/4, 079a/25
s.- i dilārā 009a/1, 009a/15
s.- i gül' izārimsiz 060b/8
s.- i gülbeden 042b/4
s.- i gülruḥsārım 009a/7
s.- i gülrüyim 014b/1
s.- i ḥirāmān 004a/20, 035a/7,
071b/16
s.- i ḥirāmānım 078a/7
s.- i ḥirāmānımdadur 043a/12
s.- i ḥirāmānımdın 079a/19
s.- i ḥulḍ 079b/51
s.- i ḥürizād 079a/7, 079a/15,
079a/23, 079a/31, 079a/39, 079a/47,
079a/55
s.- i mevzūn 001a/4, 079b/169
s.- i nāz 004a/8, 079b/35
s.- i nāzığa 007b/11
s.- i nāzım 079b/115

s.- i nāzim 021b/5
s.- i revān 009a/11, 050a/1,
070a/20, 078b/32, 080b/27
s.- i revāndın 057a/6
s.- i revāndın 039b/1
s.- i revānım 040a/17, 079a/35
s.- i şehī 002b/1
s.- i simendām 060a/1
s.- i yektā 076b/37
s. 003a/3, 003a/4, 009a/8,
009a/16, 014b/2, 016b/2, 020b/6,
038b/1,
040a/14, 041a/12, 042b/3,
044b/1, 053b/7, 059a/5, 060b/6, 062a/8,
064b/13,
074a/21, 074a/22, 075b/1,
076b/16, 076b/57, 080b/32, 080b/51
endişe-i s. 074a/25
ḳadd-ı s. 053b/8
niḡār-ı s. 079a/12
s.+ de 037b/12
s.+ dur 046a/14, 063b/9
nihāl-ı s.+ dur 017b/11
s.+ ide 005b/6
s.+ ini 034a/6, 057b/1
s.+ iñni 031a/8
s.+ ni 014b/8, 057b/14

server: (Far.) başkan
s. 076b/31
s.+ i 021b/1, 075a/26, 076b/5,
079b/140
s.+ idür 010a/27

set: (Ar.) sed
s.+ i 074a/27

sev -: (T.) sevmek
s.- er 037b/1
s.- ermin 035b/7

sevād: (Ar.) karalık, yazı
s. éttim 026b/3
s. eylemediñ 052a/1
s. 034a/9, 042a/10, 079b/1
s.+ ıdın 074b/9
s.+ idin 070a/8
s.+ iñ 050a/9

sevādü'l-vech fi'd-däreyn: (Ar.) iki
dünyada kara yüzlü
s. 065b/5

sevdā: (Far.) aşk
s.- i cünün 047b/1
s.- i züleyhā 020a/5
s. 001b/4, 002a/10, 002b/10,
026a/7, 047a/4, 053a/5, 069a/3

s.+ i 019b/4
s.+ larını 006b/1
s.+ liḡimni 049a/8
s.+ sı 050b/6, 074b/29
endişe-i s.+ sı 028b/3
s.+ şidin 066a/5
s.+ yi 065b/15

sévün -: (T.) sevin-
s.- gey 079b/76

seyl: (Ar.) seyret-
s.- ı şahrāda 028a/9

seyr: (Ar.) bakma, yürüyüş, gezme
s.- i bāḡ 057a/8
s.- i cem'iyet 078a/14
s.- i cihān 072b/16
s.- i çemen 080a/14
s.- i çemen-i cihān 024b/2
s.- i gülistān eylegeç 030b/6
s.- i gülistān 051b/12, 055a/8
s.- i gülzār 032b/12
s. ét 034b/1
s. éter 002b/3
s. éterde 019b/1
s. étermén 060b/12
s. eyle 020b/1
s. eyleb 059a/3
s. 009a/13
mevsim-i s. 077b/11
s.+ ide 078a/20
s.+ ine 041a/11

seyyāre: (Ar.) gezegen
s. ḳılmay 075b/12
s. 030a/8
s.+ dür 080b/31
s.+ si 039b/5

seyyid: (Ar.) efendi
s. 063a/14
ḡazret-i s. 052b/14
ḡazret-i s. 077b/25

sezāvār: (Far.) uygun
s.+ ı 069a/16

şıfat: (Ar.) hal, nitelik
ş. 052b/13, 058b/16, 072a/12,
075a/23, 080a/51
ş.+ in 027a/13

sın -: (T.) kırıl-
s.- dı 021b/6
s.- durdu 070a/29
s.- sa 018a/7

sındur -: (T.) kır-
s.- dı 079a/43
s.- dum 074b/15

sınuq: (T.) kırık
s. 050a/12

sır: (Ar.) gizli
s.+ ı 070b/7
s.+ ın 024b/13

sīb: (Far.) elma
s.- i gabgab 036a/9

sidertü 'l-müntehā: (Ar.) arşın sağ
tarafında bulunan ve kimsenin ötesine
geçemediği ağaç
s. 005b/14

sifāl: (Far.) çanak
s.+ iñ 050a/12

sīl: (Ar.) sel
s.- i gamdın 018b/2

sīlāb: (Ar. +Far.) sel suyu
s.- ı havādiş 054a/10
s.- i sirişkim 008b/9
s.+ ide 021b/8

sīmā: (Far.) yüz
mihr-i s.+ dın 060b/1

sīmāb: (Far.) gümüş suyu
s. 060a/2
kaṭre-i s. 011a/10

sīmber: (Far.) berrak tenli
s.+ lerdin 068a/4

sīmendām: (Far.) gümüş bedenli
serv-i s. 060a/1

sīmīn-^cizār: (Far. +Ar.) gümüş yanaklı
s.+ sīn 072a/15

sin: (T.) sen
s. 003a/7, 003a/11, 021b/2,
058a/11, 058b/1, 058b/2, 058b/4,
058b/6,
058b/8, 058b/10, 058b/12,
058b/14, 058b/16, 058b/18, 064b/16,
065a/5, 065a/13,
068a/15, 070b/15, 074a/11,
074a/12, 074a/13, 074a/14, 074a/21,
074a/22, 074b/3,

075a/17, 078b/35, 079b/49,
080a/8, 080a/10, 080a/15, 080b/79
s.+ dedur 058b/10
s.+ dīn 012a/7, 033b/8, 058b/2,
058b/7, 063a/8, 063a/11, 063b/5,
063b/7,
071b/18, 074a/53, 077a/12,
079b/114, 079b/130, 079b/145,
079b/153, 079b/16, 079b/163,
079b/179, 079b/32, 079b/48,
079b/64, 079b/80, 079b/96, 080a/21,
080a/47, 080a/63,
080b/53
s.+ sēn 045a/14
s.+ siz 064b/19, 075a/11,
075a/12, 075a/13, 075a/14, 079b/39,
080a/5, 080a/11,
080a/12, 080a/14, 080a/16,
080b/52
s.+ sizin 063a/2, 063b/1

sinān: (Ar.) mızrak, süngü
s. 040b/10
s.+ ıdın 013b/13
s.+ lar 048b/12

sincāb: (Far.) sincap
s. 014a/6

sīne: (Far.) göğüs
s. 077b/39

sipāh: (Far.) asker
s. 068b/14, 070b/5, 079b/59
s.+ im 065b/9
ḥayl-ı s.+ imde 065b/10

sipīhr: (Far.) gök, gökyüzü
s.- ı bīmürüvvet 054a/7
s.- i bīmürüvvet 079a/6,
079a/14, 079a/22, 079a/30, 079a/38,
079a/46, 079a/54
s.- i encümleridin 049a/17
s.- i ḡaddār 080a/22
s. 022a/17
^cazm-ı s. 014b/11
s.+ ini 005b/15

sīr: (Far.) tok
s. 009a/10

sīr-āb: (Far.) taze, suya karışmış
la^c l-ı s.+ iñ 064a/9

sirişk: (Far.) gözyaşı
s. 016b/8
s.+ im 001a/12, 006b/9, 071a/1
sīlāb-i s.+ im 008b/9

sitem: (Far.) azarlama
s. 010a/24, 049a/9, 078b/26
s.+ ler 078a/4

sitemkār: (Far.) zalim
ḥāl-i s.+ i 'aceb 010b/8

siyādet: (Ar.) efendilik
s. 070a/26

siyāh: (Ar.) kara
sāye-i baht-ı s.+ imde 065b/6

siyeh: (Far.) kara
ḥāl-ı s. 072a/14

siyehmest: (Far.) Fazla sarhoş
s. 004b/9

siz: (T.) siz
s.+ ge 068b/6, 076b/25

şoḥbet: (Ar.) sohbet, görüşüp konuşma

terk-i ş.- ı 'ālem 072b/1
ehl-i ş. 077b/30
kadr-i ş. 075b/32
ş.+ idin 038a/9
ş.+ im 054a/2

şomi' a: (Ar.) manastır
ş.+ de 034a/15
ş.+ ga 038a/4

soñra: (T.) sonra
s. 080b/71

sor -: (T.) sor-
s.- ab 072a/19
s.- dı 011b/7
s.- galı 037b/2
s.- galı 042b/11
s.- ganda 073a/9
s.- ma 027a/9, 028a/3, 068a/9
s.- maḥdın 001a/15
s.- mañız 061b/11
s.- mazlar 068a/3
s.- sa 020a/7, 025a/7

soruk: (T.) çelimsiz, mesele
s. 006a/16

söz: (T.) söz
s. 003a/18, 004a/21, 026b/9,
053a/6, 076b/61
s.+ de 034a/12
s.+ idin 074a/38

s.+ ine 033b/3
s.+ ini 067a/7
s.+ leri 077b/27
s.+ lerni 079b/112
s.+ lük 070b/13

su: (T.) su
s. bérdim 006a/3
s. olur 060a/2
s. 009a/11, 031a/4, 039a/9,
079b/127, 080b/93

şubḥ: (Ar.) sabah
ş.- ı 'ayşım 063a/9
ş.- ı devlet 076b/2
ş.- ı ile 074a/7
müjde-i ş.- ı şafā 044b/8
ş.- ı vaşl 072b/5
müjde-i ş.- ı vişālîndın 065a/7
ş.- ı ḥurşid-i cemālînni 062b/2
ş.- ı neşātım 011a/1, 018b/13
ş.- ı şabiḥ 034a/10
ş.- ı vaşlıdın 069b/3
ş.- ı vaşlıñ 074b/16
ş. 004a/10, 008b/18, 010a/15,
013a/3, 013b/2, 024a/6, 046b/14,
061a/6,
075a/34, 080b/31
ş.+ din 025b/4
ş.+ ı 060a/6, 030b/2

ş.+ ın 008b/11
ş.+ imni 014b/6

şubḥdem: (Ar. +Far.) sabah vakti
ş. 005a/4, 019b/10, 045b/9,
071b/14, 076b/40

şubḥ u şām: (Ar.+Far.) sabah ve akşam
ş. 079b/25

sūd: (Far.) kar, kazanç
s. 028b/1, 079a/48
terk-i s. 026a/7

sūde: (Far.) sürme
s.+ dur 062b/3

sūgvār: (Far.) matemli
s. 026b/14

sultān: (Ar.) sultan, hükümdar
s.- ı bülend 080a/54
s.- ı devrānımnı 053b/14
s. étib 015b/8
s. 008a/1, 008a/4, 008a/8,
012b/6, 053b/20, 054a/8, 062a/2,
062a/7,

063a/3, 063a/8, 070a/21, 071b/6,
072b/3, 076b/30, 077a/10, 077a/19,
077b/2,

077b/43, 077b/49, 079b/160
bekā-i devlet-i s. 068a/11
hazret-i s. 077a/26
peyk-i s. 004a/1
šem^c-i bezm-i hazret-i s.

076b/62

s.+ dın 048a/04
s.+ dur 058b/16
s.+ dursın 052a/11
s.+ ğa 065b/21
s.+ ğa 067a/14
s.+ ı 045a/6, 057a/17, 068a/15,

070b/3, 074a/51

s.+ ım 045b/1, 079b/22, 080b/40
s.+ ımdın 079a/21
s.+ ımnı 078a/6, 078a/12,

078a/18, 078a/24

s.+ ını 053b/6
s.+ lar 015b/9, 076b/54
s.+ ni 077a/22

sun -: (T.) sun-, arz et-
s. 014a/3
s.- dı 031b/14
s.- ıb 017b/6
s.- ma 007a/1

şüret: (Ar.) görünüş, biçim
ş.- i divār 011b/9
ş.+ i 056b/7
ş.+ im 054a/12
ş.+ in 056a/11, 068a/5
ş.+ iñ 058a/2

sūsen: (Far.) susam
gül-i s. 017b/17
s.+ i 076b/56
s.+ ni 076b/56

suvāl: (Ar.) soru
s. 068b/16, 073a/9
s.+ ı 011b/7
s.+ iñdin 072a/20

sūz: (Far.) yanma
s.- i dil 050b/12
s.- i güdāzim 079b/128

sūzān: (Far.) yakıcı
kalb-i s.+ ımdadur 043a/14

şübāt: (Ar.) sabit
ş. 041b/4

şübūt: (Ar.) sabit olma

ş. 022b/14

şühān: (Far.) söz, kelim
s. 008b/14
şanem-ı s. 053a/2
üstād-i s. 012b/13

sükūn: (Ar.) hareketsiz
s. 021a/9

süleymān: (ö.a.) Hz. Süleyman
s. 018b/16, 044b/6, 063a/4
hüdhüd-i mülk-i s. 004a/2
taht-ı s. 047a/9, 055a/22
s.+ ğa 036b/12
mihr-i s.+ ı 070b/6

sülūk: (Ar.) bir yola, tarikata girmek
s. 017a/8

sünbül: (Far.) sünbül çiçeği
s. 002b/11, 059a/5, 059b/7,
059b/8

hevā-i s. 066a/5
turre-i s. 001a/14
s.+ idin 006b/3
s.+ iñ 003a/4
s.+ iñni 025b/12

sür -: (T.) sür-
s.- sem 053a/12

sürāğ: (Far.) eser, iz
s. eyleb 071b/13
s. 063a/13, 079b/113, 079b/129,
079b/144, 079b/15, 079b/162,
079b/178, 079b/31,
079b/47, 079b/63, 079b/79,
079b/95
s.+ ını 040b/13
s.+ ide 041b/7, 042b/2
s.+ iden 042b/10
s.+ in 075a/9
s.+ iñ 080a/49
s.+ iñde 074b/1, 080b/30
s.+ iñni 016a/3

sürāhī: (Ar.) sürahi
s. 031b/4, 047b/6, 017a/5,
018a/7

şüreyyā: (ö.a.) Ülker yıldızı
ş. 003a/14
evc-i ş.+ dın 060b/2
necm-i ş.+ dın 060b/16
ş.+ dur 051a/3
dāmān-ı ş.+ ğa 066a/10

- ş.+ nı 071a/10
- sürme:** (Far.) sürme
s.- i çeşm-i cihānbin 074a/47
s.- i çeşm-i dilimdür 023b/5
s.- i tavfıķidin 006a/8
- sürmeāsā:** (Far.) sürme gibi
s. 003b/7
- sürmegün:** (Far.) sürme renkli
s. 009a/3
- sürūd:** (Far.) şarkı
s.- i ışret 024a/6
- sürūr:** (Ar.) sevinç
s.+ i 075a/30
- süst:** (Far.) gevşek
s. 040a/4
- süvār:** (Far.) binici
s.- i āftāb 013b/14
s. 076b/53
s.+ in 079a/44
- süvāre:** (Far.) atlı
s. 078a/21
- şād:** (Far.) mutlu, sevinçli
ş. ét 019b/5
ş. étkey 074a/57
ş. eyledim 077b/18
ş. eylemediñ 052a/4
ş. eylerem 056a/4, 056b/6
ş. kılāy 074a/55
ş. kılğay 074a/54
ş. 011a/11, 015b/10, 024a/5,
040a/8, 058a/10, 062a/16, 072b/10,
073b/3,
075a/39, 077a/4
- şādāb:** (Far.) suya kanmış, taze
ş. 009b/6, 012a/5, 031b/5,
065a/13, 075b/17, 079b/27
- şādliğ:** (Far. +T.) sevinçlilik
ş.+ dın 076b/55
- şādmān:** (Far.) sevinçli
ş. 076a/24
- şādmānlık:** (Far. +T.) mutluluk
ş. 058b/7
- şāgird:** (Far.) öğrenci
ş.- i şūh 040a/16
- şāh:** (Far.) şah, padişah
ş.- mükerrimni 075a/22
ş.- ı dārā 054a/20
hayāl-ı ş.- ı devrān eylegeç
030b/14
ş.- ı nikū 008a/7
ş.- i cihānım 035b/5
ş.- i cihānperverdin 052a/13
ş.- i deryādil 006a/5
ş.- i devrān 011a/11, 063a/12,
075a/51, 076b/31, 077a/2, 077b/4
ş.- i gerdün 079b/81
ş.- i keckülāhim 077b/11
ş.- i tūrāndur 058b/2
ş.- i tūrānım 078a/8
ş.- i tūrānımın 053b/16
ş. 019b/13, 028b/9, 028b/11,
045b/11, 070a/26, 070a/28, 072b/3,
076a/26, 077a/8
ş.+ ā 008a/17
ş.+ dın 072b/19
ş.+ dur 075a/35, 076b/64
ş.+ ı 076a/16
ş.+ idin 061b/4
ş.+ imdın 077a/45
ş.+ i 006a/7, 019b/12, 035a/5,
053b/15, 075a/54, 077b/12, 077b/20,
079b/164
ş.+ im 050b/15, 055a/1, 055a/2,
055a/3, 055a/4, 055a/6, 055a/8,
055a/10,
055a/12, 055a/14, 055a/16,
055a/18, 055a/19, 055a/21, 055b/1,
055b/2, 055b/4,
055b/6, 055b/8, 055b/10,
055b/12, 055b/14, 070a/18, 077b/10,
077b/32, 080b/76
ş.+ imda 065b/22
ş.+ imdın 077b/23
ş.+ ima 056a/8
ş.+ imni 074a/19, 077a/36
ş.+ lar 053b/15, 076b/54
ş.+ ların 077b/12
ş.+ sız 056b/3
- şāh:** (Far.) dal
ş.- ı gül 049a/13
ş.- i şemşādim 021b/6
ş.+ ide 024b/6
- şāhān:** (Far.ç.) şahlar
bezm-i ş.+ im 078a/9
- şāhbāz:** (Far.) bir cins iri ve beyaz
doğān
ş.+ im 053a/4, 079b/120
ş.+ idin 021a/7

- şāhid:** (Ar.) tanık
ş. 001b/12
- şāhin:** (Far.) doğan kuş
ş. 016b/4, 031a/12
bāl-ı ş.+ dur 010b/4
- şahne:** (Ar.) bekçi
ş - si 019b/03
ş.- i mihrî 076b/47
ş.- i şevkiñ 070b/10
- şahş:** (Ar.) kişi
ş.+ ıdın 069a/11
- şām:** (Far.) akşam, karanlık
ş.- ı furqat 066b/1
ş.- ı ğam 018b/13, 050b/11,
069b/4
ş.- ı ğamda 008b/17
ş.- ı ğamdı 044b/7
ş.- ı ğamdur 030b/2
ş.- ı ğamım 063a/10
ş.- ı nekbet 008b/12
ş.- i çerh 065b/7
ş.- i endüh 072b/5
ş.- i firāk 016a/7
ş.- i firākiñ 072a/3
ş.- i hicrān 011a/2
ş.- i meskenim 054a/3
ş. eyleb 014b/6
ş. 013a/3, 024a/7, 024a/11,
025b/4, 033a/10, 054b/5
revnağ-ı ş. 034a/9
ş.+ dın 045b/9
ş.+ ı 047a/12, 074b/10
ş.+ ıda 074a/16
ş.+ ım 012a/7
ş.+ ın 053a/6
ş.+ i 070a/22
ş.+ ide 049a/17
ş.+ im 074b/17
ş.+ imni 070a/9, 074a/7
ş.+ ini 067b/8
ş.+ lar 005a/9, 008a/10, 071b/13
ş.+ lar 056b/3
- şān:** (Ar.) şan
ş. 028b/10
- şāne:** (Far.) tarak
ş.- i bāl-ı hümā 044b/10
ş. 027b/4, 030b/1, 038b/2
ş.+ ge 028a/8
- şarāb:** (Ar.) şarap, içilecek şey
- ş.- ı erguvān 031b/4
ş.- ı erguvānım 036a/8
ş.- i arguvān 035b/2
teklif-i ş. eyleb 012a/14
ş. 001b/12, 009b/2, 011a/1,
076a/1
zevķ-i ş.+ iñe 073a/6
- şāyed:** (Far.) eğer
ş. 053a/11
- şāyeste:** (Far.) yakaşır
ş. 023b/4
- şeb:** (Far.) gece
ş.- i hicrāniñiz 050b/11
şem^c-i ş.- i hicrmin 013a/13
ş. 013a/4
- şebistān:** (Far.) yatak odası
şem^c-i ş. 065a/2
ş.+ dur 055a/13
şem^c-i ş.+ imdın 079a/17
şem^c-i ş.+ imnı 078a/2
ş.+ idedür 004a/17
şem^c-i ş.+ imdedur 043a/1
- şebnem:** (Far.) şebnem, çiy
ş. 060a/14
ķatre-i ş.+ ni 074a/37
- şebrenğ:** (Far.) kara, gece renkli
ş.+ dın 058a/3
- şeb ü rüz:** (Far.) gece gündüz
ş. 079b/23
- şeffī':** (Ar.) şefaatt eden
ş.- i ahmad-i muhtār ķıl 010a/14
- şefķat:** (Ar.) şefkat
ş. 074a/52
ş.+ ı 077b/41
- şeh:** (Far.) şah, hükümdar
ş.- ı mülk-i cünündurmén 065b/9
ş.- i devrān 051b/1
maħrüm-ı didār-ı ş.- i fergāne
077a/5
ş.- i mülk-i kerem 008a/1
ş. 021b/2, 037a/7, 067a/14,
- şeh:** (Far.) katı, sert
ş. 036b/4
- şehādet:** (Ar.) şahitlik
vaķt-i ş. 001b/7
- şehbāz:** (Far.) yiğit

- ş. 031a/12, 077a/9, 079b/22
ş.+ ıdurm ʿn 070a/10
ş.+ ini 079a/41
- şehd:** (Ar.) bal
ş.- i nābıḡa 007b/1
ş. 006a/10, 013a/11, 035a/6
ş.+ idin 031a/5
- şehlā:** (Ar.) ela gözlü
ş. 005b/8, 009a/4
nergis-i ş. 002b/8
- şehir:** (Ar.) il, kent
ş.- i fenā 037b/3
esir-i ş.- i fenā 032a/9
ş. 023a/8, 069b/10
ş.+ ini 065b/17
- şehriyār:** (Far.) padişah, hükümdar
ş.- i muḡterem 080b/49
ş.- i nīknāmimni 070a/19
ş. 049a/12, 077a/8, 077a/28,
079b/156
ş.+ ı 062a/5
ş.+ ım 045a/6, 069b/10,
072b/21, 077a/34, 077b/6, 077b/7
ş.- i devrān 075a/31
- şehsüvār:** (Far.) ata iyi binen
ş. 071b/17, 016b/5
ş.+ ım 069b/1, 080a/40
ş.+ ımdın 079a/13
ş.+ ım 045a/1
ş.+ imni 078a/21
- şehvār:** (Far.) iri cins inci
gevher-i ş. kıl 010a/6
gevher-i ş. 027a/14
gevher-i ş.+ dın 064b/12
gevher-i ş.+ idin 077a/44
- şehzāde:** (Far.) hükümdar oğlu, şehzade
ş.- i ʿālī 062a/3, 076b/28,
076b/50
ş.- i ʿālīgüher 076b/60
ş.- i mülk-i cihān 068b/19
ş. 068b/14, 076b/30
ş.+ ler 080a/42
ş.+ lerni 076b/5
mansıb-ı ş.+ liḡ 076b/18
- şeker:** (Far.) şeker, tatlı
ş. 006a/10, 013a/11, 034a/12,
035a/6, 035b/18, 037b/10, 070b/13,
074b/27
- şekerbār:** (Far.) etrafa şeker saçarcasına
tatlı
la^c l-i ş. 027a/1
la^c l-i ş. 075b/24
la^c l-i ş.+ dın 075b/25
la^c l-i ş.+ imḡa 020a/10
la^c l-i ş.+ i 035a/8
la^c l-i ş.+ iñ 064a/2
- şekerhā:** (Far.) tatlı söyleyen
la^c l-i ş.+ dın 060b/14
ş.+ ḡa 066a/12
tūti-i ş.+ nı 070b/2
la^c l-i ş.+ sı 074b/27
- şekerleb:** (Far.) tatlı sözlü
ş. 027a/4
yār-i ş. 080a/19
- şekl:** (Ar.) biçim
ş. 080a/62
- şem^c:** (Ar.) mum
ş.- dék her 077a/20
ş.- i bezm-i ḡazret-i sultān
076b/62
ş.- i encümen 053a/5
pervāne-i ş.- i ruḡ-ı cānāne
021a/10
ş.- i ruḡsārı 069a/2
ş.- i ruḡsārı 022b/2
ş.- i rüzḡārım 069b/4
ş.- i şeb-i hicrmin 013a/13
ş.- i şebistān 065a/2
ş.- i şebistānimdın 079a/17
ş.- i şebistānimni 078a/2
ş.- i şebistānimdedur 043a/1
ş. 001b/12, 027b/8, 034b/4,
034b/9, 042a/7, 042a/9, 050b/16,
065a/6,
074a/36, 079b/127
ş.+ dék 042b/6, 074b/19
ş.+ dın 021a/6
ş.+ i 042a/11
ş.+ idin 017a/2, 045a/5
ş.+ idür 076b/9
ş.+ iḡa 077a/10
ş.+ ım 024a/11
- şemāyil:** (Ar.ç.) huylar
ş. 035a/3
- şemşir:** (Far.) kılıç
ş.- i firāk 080a/6
ş.+ i 019b/8
- şer:** (Ar.) kötülük
ş. 006a/16

- şerâfet:** (Ar.) şereflik
ş. 010a/16
- şerâr:** (Ar.) kıvılcım
ş.- i âftâb 013b/12
ş.- i dūd-i âhimde 065b/8
ş. 019b/14, 038a/7
ş.+ i 075a/8
ş.+ idin 074b/19
ş.+ idür 006a/13
- şerbet:** (Ar.) şerbet
ş.- i vaşl 054a/17
ş.- i cām-i vişâlıdım 075b/17
ş.- i kevser 062b/14
ş.- i la^c1-i lebiñ 073a/5
ş.- i la^cliñdin 036a/11
ş.- i vaşlıñmı 080b/50
becây-i ş. 024a/12
ş.+ dīn 001b/8
ş.+ i 016a/5, 036a/2, 069a/10,
075b/24
ş.+ idin 035b/11
ş.+ im 054a/4
- şeref:** (Ar.) şeref, büyüklük
ş. 006a/5, 028b/5
mihr-i didâr-i ş. 076b/24
- şerer:** (Ar.ç.) kıvılcımlar
ş.- i hicrimni 074a/29
ş. 006a/2, 030a/10
ş.+ i 034b/3, 038b/11, 064b/21
ş.+ liķ 074b/18
- şerh:** (Ar.) açıklama
ş.- i firâķ 079b/69
ş.- i ğamın 060a/5
ş. étib 027a/13
ş. éttim 026a/13
ş. kılsam 006b/6
ş. 020a/4, 079a/51
ş.+ ini 022a/13, 033a/11, 061a/7
- şerif:** (Ar.) soylu
ş. 033b/14
- şerm:** (Far.) utanma
ş. eyleb 026a/3
ş. 046b/6
- şermende:** (Far.) mahçup
ş. 034a/5
- şermsâr:** (Far.) utangaç
ş. ét 020b/6
- ş. étti 049b/4
ş. kıldı 026b/10
ş. 080b/13
- şeş:** (Far.) altı sayısı
eşk-ı ş. 016b/8
eşk-i ş. 069b/6
- şevķ:** (Ar.) şiddetli arzu
ş. 028a/9, 030a/9, 033b/13,
070b/21, 078b/3
ş.+ i 071a/14
ş.+ ide 016a/11, 079b/29
ş.+ idin 066b/4
şahne-i ş.+ iñ 070b/10
- şevket:** (Ar.) büyüklük
ş. 072b/3
ş.+ im 054a/20
- şeydâ:** (Far.) deli
ş. 002b/18, 003a/2
mecnūn-i ş.+ nı 071a/18
- şeyh:** (Ar.) şeyh, yaşlı, tarikat büyüğü
ş. 018b/10, 038a/13
âh-ı ‘âşıkâne-i ş. 038a/10
baħr-i ħayâlât-ı bikerâne-i ş.
038a/6
behâne-i ş. 038a/4
fesâne-i ş. 038a/2
kârĥâne-i ş. 038a/12
nezr-i âsitâne-i ş. 038a/14
terâne-i ş. 038a/1
zebâne-i ş. 038a/8
ş.+ din 036b/4
- şiddet:** (Ar.) sertlik
ş.+ idin 039a/3, 041b/11
- şifa:** (Ar.) şifa, iyileşme
ş. tapdı 079b/160
- şikâr:** (Far.) av, avlama
ş. étti 049b/14
ş. kılib 016b/2
ş. 026b/2, 077a/9
ş.+ imni 078a/20
- şikârgâh:** (Far.) av yeri
ş.+ i 053a/3
- şikâyet:** (Ar.) yakınma
ş. 007a/3, 070a/12
- şiken:** (Far.) büküm
ş. 011b/17, 034a/12

- şimşād:** (Far.) şimşir ağacı
 ārzū-i ş. ét 019b/2
 ş. eyledim 057b/2
 ş. 038b/2, 040a/14, 048b/5,
 060b/5, 060b/7, 062a/8, 064a/13,
 074a/25
 ş.+ e 043a/9
 şāḥ-i ş.+ im 021b/6
- şir:** (Ar.) şir
 ş. 012a/18, 039b/14
- şir:** (Far.) Arslan
 ş.- i dilir-i meydān 076a/7
 cūy-i ş. 030a/6
- şirin:** (Far.) tatlı sevimli, Ferhad ile
 Şirin hikayesinin kadın kahramanı
 ş. 001b/17, 005a/10, 006a/4,
 008b/14, 011b/8, 013a/10, 014b/18,
 031b/14,
 035a/3, 035b/8, 036a/4, 036a/5,
 040a/10, 062b/10, 068a/5, 070a/6,
 076b/41,
 080b/45
 maḥfil-i ş. 078a/13
 ş.+ ni 074a/35
- şişe:** (Far.) şişe
 ş.- i şabrımnı 079a/43
 ş. 004b/1, 028a/3
 ş.+ de 005b/4
 ş.+ sin 050b/4
- şitāb:** (Far.) acele etme
 ş. eyle 012a/1
 ş.+ iñe 073a/1
- şive:** (Far.) naz, usül
 ş.- i mātem 072b/2
 ş.+ sini 020b/14
- şiven:** (Far.) inleme, matem
 ş. 080a/46
 ş.+ i 076b/58
- şol:** (T.) şu, o
 ş.+ dur 076a/20
- şöhre:** (Ar.) şöhretli
 ş.- i 016a/12
- şu' ā':** (Ar.) ışık
 ş.- i rüşen 052b/3
 ş.+ ide 018a/3
- şuġl:** (Ar.) iş
 ş. 074b/33
- şūḥ:** (Far.) güzel, neşeli
 ş.- i dilārām 009b/15
 ş.- i ġaddāre 036b/3
 ş. 039a/7
 şāġird-i ş. 040a/16
 ş.+ ler 050b/7
 ş.+ lik 028a/5
- şu' le:** (Ar.) alev
 ş.- i āhım 006a/13
 ş.- i efgāndın 061a/10
 tāb-ı ş.- i ġayret 022a/2
 ş.+ ler 043a/10, 074b/18
 ş.+ si 021b/3, 058a/6
 ş.+ sidin 058a/8
- şūm:** (Far.) uğursuz
 ş. 046b/3
- şumār:** (Far.) sayı
 ş. kılib 016b/10
- şūr:** (Far.) gürültü
 ş.- ı cūnūn 030a/13, 071a/4
 ş.- ı kıyāmet 079b/52
 ş.- i eşki 032a/13
 ş.- i kıyāmet 023a/16
 ş. 006a/16, 015a/13, 028b/6
- şükr:** (Ar.) şükür
 ş. étmedim 075b/27
 ş. étmegen 010a/11
 ş. eyle 023a/17
 ş. 015b/8, 041a/1, 057a/12,
 062a/14, 062a/19, 065a/10, 068b/19,
 075a/34,
 079b/111, 079b/158
 ş.+ in 068b/15
 ş.+ ini 072b/20, 079b/141
- şükrāne:** (Ar. +Far.) iyilik bilme
 ş.+ sidin 073b/10
- şükrullāh:** (Ar.) Allah 'a şükür
 ş. 076b/18
- tā:** (Far.) -a, kadar, -incaya kadar
 t. 003b/11, 004a/13, 005a/4,
 005b/14, 008a/15, 008b/5, 008b/9,
 011a/14,
 013b/9, 015b/11, 018b/17,
 024a/6, 025b/4, 037b/3, 040a/6, 048a/5,
 048a/8,

049b/12, 053b/15, 057a/3,
057b/9, 057b/12, 059a/1, 059b/4,
059b/6, 059b/8,
059b/12, 059b/14, 061a/11,
062a/17, 063b/9, 064b/4, 066a/1,
068b/4, 074a/36,
074a/44, 074a/51, 074b/35,
075b/5, 075b/38, 076b/6, 076b/50,
077b/44, 077b/48,
079a/44, 079a/52, 079b/38,
080a/37, 080a/49, 080a/63, 080b/31

ta' alluk: (Ar.) ilgi
t. 040b/8
kaṭ'-i t. 057a/9

ta' am: (Ar.) yemek
t. 042b/12

ta' arruz: (Ar.) düşmana saldırma
t. 027b/5

tā' at: (Ar.) Allah'ın emirlerin yerine
getirme
t.- i birüy 046b/8

tab': (A.) tabiat
t.- i nāšādım 079a/28
t. 068a/9
t.+ i 021b/14
t.+ imni 010b/7, 072b/10
t.- i perişāndur 058b/8
t.- i perişānımdadur 043a/6

tāb: (Far.) parlaklık, kıvrım
t.- i şu' le-i ğayret 022a/2
t.- i hicrān 066b/8
t. 011b/1, 030b/5, 042a/7
t.+ i 078b/12
t.+ ide 038b/12
t.+ idin 013b/7, 052b/3
t.+ lar 066b/7
t.+ lardur 043a/2

tābān: (Far.) parlak
baḥt-ı t. 076a/8
bedr-ı t. 006b/7, 080b/22
bedr-i t. 079b/159
endişe-i hürşid-i t. 066b/18
hürşid-i t. 018b/14, 071b/8,
076b/34
māh-ı t. 011a/3, 063a/10, 065a/1
māh-i t. 015a/6, 017b/13,
058a/8
mihr-i t. 016a/11, 044b/8
hürşid-i t.+ dın 052b/4
hürşid-i t.+ dur 058b/14

mihr-i t.+ ıġa 042a/2
hürşid-i t.+ imdın 079a/18
hürşid-i t.+ imnı 053b/10
mihr-i t.+ imnı 078a/3

tābekey: (Far.) ne zamana kadar
t. 074a/4, 079b/137

tabīb: (Ar.) doktor, hekim
t.- i pāk 059a/13
t. 040b/5

tabībā: (Ar.) ey hekim
t. 060b/5, 067a/3

tābnā: (Far.) ışıklı
t.- i mülk-i dehr 008a/13

tāb u teb: (Far.) ışık ve ateş
t. 013a/2

tāc: (Ar.) taç
t.- i devlet 076b/13
t.- i muraşş' 044b/9
t.- i muraşş' ni 074b/38
t.- i aḥteri 076b/59
t.- i zere 034b/2
t. 008a/3
t.+ dın 008a/14
t.+ ın 075a/32

ta' dād: (Ar.) sayma
t. eylerem 056b/12

tağ: (T.) dağ
t. 022a/10, 022a/15, 023a/11
t.+ i 057b/17
t.+ ıda 022a/4, 030a/5
t.+ idin 049b/9
t.+ ıda 074a/35
t.+ larga 022a/9
t.+ nı 017a/9, 023a/6, 039a/9,
056a/5

tağalüb: (Ar.) zorbalık
t. eyledi 005a/7

tağyir: (Ar.) değiştirme
t. 043a/7

taḥammül: (Ar.) dayanma
t. éter 036b/7
t. eylemegey 022a/10
t. kıl 019b/16
t. 002a/12, 006a/9, 023a/7,
023a/11, 047a/2, 080a/39

- t.+ ini 022a/16
- taḥarrük:** (Ar.) hareket etme
t. eylese 011a/7
- taḥayyür:** (Ar.) hayrette kalma
t. 012b/10, 047a/7
- taḥkīk:** (Ar.) araştırma
t. 079b/59
- taḥrīr:** (Ar.) yazma, yazılma
t. 014b/17
t.+ e 055b/11
- taḥsīn:** (Ar.) takdir etme
t.- i devrāndur 058b/12
t. étib 043a/15
t. 012a/18, 012b/14, 058b/12
- taḥt:** (Far.) taht, hükümdarlık
t.- ı süleymān 047a/9, 055a/22
sāye-i t.- i felek 076b/34
t. 008a/14, 075a/32
t.+ ida 071b/6
- taḥte's-serā:** (Ar.) yeraltı
t. 042a/3
- tāk:** (Ar.) bina
t.- ı nümāyānğa 042a/4
t. 054b/4
- tākāt:** (Ar.) güç, kuvvet
t. étmedi 036b/8
t. 022a/10, 023a/12, 037a/2,
038a/3, 053a/7, 066b/8, 072b/18,
077b/33,
079a/3
ceb-i t. 080b/35
t.+ im 054b/4, 067b/11
- taḥdīr:** (Ar.) ezelde Allah'ın olmasını istediği şeyler
t. 078b/14
- tākey:** (Far.) ne zamana kadar
t. 013a/2, 078b/26
- taḥlīd:** (Ar.) taklit
t. kılmasun 022a/3
- taḥrīr:** (Ar.) yazma
t.+ iğa 070a/4
- talaş -:** (T.) dalaş-
t.- urmén 065a/16
- ta'at:** (Ar.) yüz, surat
t. 045a/14
t.+ ı 076b/11
māh-ı t.+ im 069b/3
meh-i t.+ i 062a/12
t.+ im 054a/8
t.+ iñ 004a/3
- ta'leb:** (Ar.) talep, istek
t. eyleb 008b/11
t. kıldı 005b/18
terk-i t. 013a/6
t.+ iñde 053a/8
- ta'li':** (Ar.) talih, kısmet
t.- i ferḥunde 076b/52
t. 020a/14, 023b/7, 041b/6,
060b/13, 076b/23
t.+ idin 078b/20
t.+ im 080b/60
t.+ ime 061a/15
āftāb-i t.+ ini 076b/36
- ta'lib:** (Ar.) isteyen
t.- i dünyā 040b/7
- ta'lim:** (Ar.) öğrenme
t.+ i 017b/12
t.- i vefā 038b/8
- talpın -:** (T.) çırpın-
t.- ıb 073a/11
- tam -:** (T.) damla-
t.- a 066b/6
t.- dı 018b/12
t.- sa 035b/15
- ta'ma':** (Ar.) tamah, doymazlık
t. 029a/3, 038a/1
t.+ din 029a/8
- tamām:** (Ar.) tamam
t. boldı 053a/8
t. 079b/70
ayş-ı t. 075a/15
ḥaber-i māh-i t.+ imni 074a/6
māh-ı t.+ imni 070a/23
- ta'mir:** (Ar.) tamir, onarma
t.- i muḥabbet 028a/13
t.+ i 040a/27
t.+ ini 021b/7
- ta'n:** (Ar.) ayıplama
t.- i aḡyārdın 046a/15
t. 053b/5

- ʧ.+ ī 074b/36
ʧanāb: (Ar.) kalın ip
 ʧ. 011a/6
ʧa'ne: (Ar.) kötüleme
 ʧ.- i aġyārdın 025a/12
ʧanıq: (T.) tanık
 t.+ dur 065b/13
ʧañ: (T.) şüphe, hayret
 t. 006b/2, 007b/6, 012b/13,
 014b/17, 027a/6, 031a/3, 037b/13,
 041b/3,
 042a/6, 042b/3, 065b/2, 070a/12,
 071a/13, 076b/19, 077a/20
ʧap -: (T.) tap-, bul-
 t. 031b/7
 t.- alġay 033a/6
 t.- almasmēn 059a/12
 t.- almay 016a/3, 040b/13,
 067b/13, 079b/113, 079b/129,
 079b/144, 079b/15, 079b/162,
 079b/178, 079b/31, 079b/47,
 079b/63, 079b/79, 079b/95
 t.- ar 014a/9, 033a/16, 034a/7,
 079b/11
 neş'e t.- ar 028a/4
 rāḥat t.- ar 074b/13
 t.- armēn 075a/22
 t.- dı 006a/5, 026b/12, 062a/2,
 063a/12, 068b/13, 068b/14
 şefā t.- dı 079b/160
 t.- ib 025a/15
 t.- ilganda 079b/119
 t.- ilmas 014a/11, 023b/12,
 046a/2
 t.- ilmaydur 079a/51
 t.- ılsa 038a/13
 t.- ib 012a/16
 t.- kaç 073b/7
 t.- ıay 008b/16, 076b/13,
 076b/28
 t.- kay 075a/9
 kemāl t.- kay 076b/35
 t.- madı 008b/8, 041a/1, 042b/10
 t.- madım 005a/5, 036a/11,
 054b/11, 079b/121
 t.- maġım 072b/15
 t.- maq 044a/14, 074b/31
 nişān t.- maq 067a/11
 t.- mas 001a/15, 059a/3, 062b/5,
 064a/9, 072a/13, 079a/28
 t.- masa 028b/5
 t.- masmēn 057a/6, 077b/6
 t.- masun 043a/7
 t.- may 077a/36, 080b/50
 çāre t.- may 080b/37
 t.- sa 041b/9
 t.- tı 020a/6, 022b/14, 036a/3,
 039a/13, 076b/15
 cellā t.- tı 003b/10
 teskin t.- tı 004a/12
ʧapşur -: (T.) ulaştır-, güven-
 t.- dı 067a/1, 067a/2, 067a/4,
 067a/6, 067a/8, 067a/10, 067a/12,
 067a/14
 t.- dum 074b/5
ʧār: (Far.) karanlık, tel
 rişte-i t. 065b/16
 t.+ ıdın 080b/91
ʧarab: (Ar.) şenlik
 ʧ. 001a/5, 004b/8, 060b/17,
 076a/3, 078b/35
 ehl-i 'ālemdev-r ʧ. 076b/19
ʧārāc: (Ar.) yağma
 t.+ ıdın 074b/40
ʧaraf: (Ar.) yan, yön
 ʧ. 009a/14, 032b/9, 048b/1,
 048b/2, 048b/4, 048b/6, 048b/8,
 048b/10,
 048b/12, 048b/14, 050b/9,
 069a/8, 075b/14, 076b/43
ʧaraġ: (T.) tarak
 t. 066a/2
ʧarār: (Ar.) yankesici
 ʧ.+ i 010b/4
ʧarāvet: (Ar.) tazelik
 ʧ.+ i 002a/5
ʧarḥ: (Ar.) düzenleme
 ʧ. 040a/3
ʧārīḥ: (Ar.) tarih
 t.- i milādin 068b/16
ʧarīq: (Ar.) yol, usul
 ʧ.- i ādāb 014a/4
 ʧ.+ i 027b/7
 ʧ.+ ide 038a/5
 ʧ.+ ine 041b/8
ʧart -: (T.) çek-
 t.- adurmēn 013b/2
 t.- amın 046a/7

- t.- arm ʾn 060a/10
t.- ib 019b/10
t.- iban 013b/13
t.- ib 040b/10, 079b/132
- taşadduk:** (Ar.) sadaka olarak verme
t. 071b/2, 079b/40
t.+ iñ 051b/1, 051b/2, 051b/4,
051b/6, 051b/8, 051b/10, 051b/12,
051b/14
- taşvîr:** (Ar.) resim, figür
t. éter 056a/11
t. 056b/8
gül-i t. 079a/49
t.+ ini 057b/15
- taş:** (T.) dış
t.+ ı 010a/24
t.+ im 054b/14
t.+ ni 080b/93
- taşkarı:** (T.) dışarı
t. 011b/3
- tavâf:** (Ar.) tavaf, bir yerin etrafına dolaşma
t.- ı der-i muhteremiñ 074a/48
t.- ı mekke 047a/9
t. étib 077a/25
- tavf:** (Ar.) tavaf, dönme
t. éter 033a/8
- tāvus:** (Ar.) tavus kuşu
t. 064b/13, 069a/8
t.+ ça 017b/12
- tavuş:** (T.) ses
t. 045b/7
- tay:** (Ar.) üzerinden geçme
t. kıldım 074a/43
- tāze:** (Far.) taze, yeni
t. boldı 076b/18
t. 055a/7, 070b/6, 075a/39,
080a/48
hayāt-ı t. 068b/13
- taʿzīm:** (Ar.) saygı gösterme
t.+ iga 014b/3
- teʿālā:** (Ar.) yüksek yüce anlamında Allah adıyla birlikte kullanılır
t. 076b/39
t.+ ni 062a/9
- tebāh:** (Far.) yıkılma
t. 012b/5, 077b/38
ahvāl-ı t.+ imni 074a/18
- tebār:** (
t. 076b/50
- tebdīl:** (Ar.) değiştirme
t. 070a/13
- tebessüm:** (Ar.) gülme
t. 031a/5
- teb ü táb:** (Far.) ateş ve ışık
t.+ i 043a/1
- tecellī:** (Ar.) görünme
t. 052b/6
t.+ sidn 015a/3
- tecemmül:** (Ar.) süs, süsleme
t. 079a/42
esbāb-ı t. 047b/5
iqlīm-i t. 018a/11
- tefāvüt:** (Ar.) iki şey arasındaki fark
t. 027b/11
- tefekkür:** (Ar.) düşünme
t. 070a/5
- tefrika:** (Ar.) ayrılık
t. 061a/4
- tefsīr:** (Ar.) Kurʾanı yorumlama
t.- i qurʾandın 052b/16
- tég -:** (T.) değ-
t.- di 080a/28
t.- ib 070a/29
t.- ib 079a/43
- teğāfūl:** (Ar.) anlamazlıktan gelme
t. 040a/15, 060b/13
t.+ din 055b/3
- tehniyet:** (Ar.) tebrik etme
t.+ din 076b/56
- teḳāzā:** (Ar.) başa kakma
t. kılmadı 080b/45
- tekellüm:** (Ar.) söyleme, konuşma
t. étıd 026b/11
t. eyledi 064a/5

- hengām-i t. 053b/12
t.+ de 034a/12
t.+ ini 041b/10
- teklîf:** (Ar.) teklif
t.- i temâşâ 057a/7
t.- i câh 015a/7
t.- i gülgeşti 055b/7
t.- i şarâb eyleb 012a/14
t.+ i 060b/17
- tekrâr:** (Ar.) yenileme
t. 027a/6
- tekye:** (Ar.) dayanma
dergâhige t. 076b/17
- tekyegâh:** (Ar. +Far.) dayanılacak yer
t.+ im 003b/3
- telâţum:** (Ar.) dalgalar
t.- i firâkiñ 080a/34
- telh:** (Far.) acı
t. boldı 036a/1, 036a/2, 036a/4,
036a/6, 036a/8, 036a/10, 036a/12,
036a/14
t. etti 006a/9
t. olur 027a/2
t. 035b/1, 035b/2, 035b/4,
035b/6, 035b/8, 035b/10, 035b/12,
035b/14,
035b/16, 035b/18, 060b/14,
070a/7
t.+ dur 062b/9
- telh-kâm:** (Far.) damağı acı
t. 020a/9, 066a/11
- temâşâ:** (Far.) bakıp seyretme
t.- i emn 079b/143
t.- i gül-i şadberg 055b/14
t.- i riyâz 055a/16
t. ét 003a/6
t. kıl 052b/1, 052b/2, 052b/4,
052b/6, 052b/8, 052b/10, 052b/12,
052b/14,
052b/16, 065b/11
t. kılmadı 055b/4, 080b/40
t. 070a/20, 077b/10
çeşm-i t. 009a/2
manzûr-i t. 074a/23
müştâk-ı t. 002b/2
teklîf-i t. 057a/7
terk-ı t. 055a/15
t.+ dın 060b/8
- t.+ nı 071a/6
t.+ sı 071a/5
t.+ yi 010a/11
- temennâ:** (Ar.) dileme
t.- i nevâ 063b/3
t. 001b/14, 009a/16
terk-i t. 080b/42
t.+ sı 074b/28
t.+ side 042a/5
t.+ sidedür 074b/11
- ten:** (Far.) ten, vücut
t.- i lağar-ı nâtüvânim 007b/12
t. 006b/11, 046a/9, 075a/11,
078b/2
t.+ de 006a/18, 074b/14
t.+ dın 040a/25
t.+ im 011b/5, 040b/4, 079a/13
hâk-ı t.+ im 049a/9
t.+ imde 016b/9
t.+ imğa 070b/9
t.+ imni 042a/9
- tenhâ:** (Far.) boş, yalnız
t. 003a/8
- tenhâlig:** (Far. +T.) yalnızlık
t. 064b/7, 075a/25
- teñri:** (T.) Tanrı
t. 077b/47
t.+ ge 074b/5
- ter:** (Far.) taze
t. 065b/14
- terahhüm:** (Ar.) merhamet etme
t. kılsa 028b/11
t. 029b/15
- terâne:** (Far.) nağme
t.- i şeyh 038a/1
t. 076a/2, 080a/51
t.+ sidür 075a/20
- terânesenc:** (Far.) nağme söyleyen
mürğ-i t.+ i 076a/27
- tercih:** (Ar.) üstün tutma
t. 034a/6
- tercümân:** (Ar.) tercüman
t. eyleyin 079b/139
- tereddüd:** (Ar.) kararsızlık
t. 074b/12

- terennüm:** (Ar.) şarkı söyleme
t. 044b/3
- tergîb:** (Ar.) arzu ettirme
t. 079b/9
- terk:** (Ar.) terk, bırakma
t.- i temâşâ 055a/15
t.- i ʿışk 033b/11
t.- i cilve 059a/7
t.- i duʿâ 005a/12, 046b/14
t.- i ğam-ı eyyâm 025b/2
t.- i hizmet 023b/4
t.- i neng 025b/10
t.- i reh-i feryâd kılay 074a/3
t.- i şöhet-i ʿâlem 072b/1
t.- i sūd 026a/7
t.- i taleb 013a/6
t.- i temennâ 080b/42
t.- i vefâ kıldıñ 038b/9
t.- i vefâ 018b/6
t. ét 071a/16
t. étmek 052b/13
t. eyleb 026a/6
t. 038b/14
t.+ in étsun 003a/15
t.+ ini 011b/13
- tersâ:** (Far.) Hıristiyan
t. 005b/10
- tesbîh:** (Ar.) tespih
t. 025a/14, 034a/16, 056b/12
halka-i t. 033b/10
- teʿsîr:** (Ar.) iz bırakma
t.+ i 028b/13
t.- i fiğân 080b/93
t.- i şedâ 005a/8
- teskîn:** (Ar.) sakin kılma
t. taptı 004a/12
t. 074b/32
- teslîm:** (Ar.) bir emaneti yerine verme
t. éterem 027b/14
t. 033b/14
gerden-i t. 063b/7
gerden-i t.+ imiz 063b/8
- teşne:** (Far.) susamış
t. 002b/15, 062b/13, 038a/5
- teşvîş:** (Ar.+Far.) endişe, karıştırma
t. 048a/6
- tevehhüm:** (Ar.) kurntuya düşme
t. 013b/13
- tevfîk:** (Ar.) uyma, Tanrı yardımı
t. 021a/13, 025a/15
cezbe-i t.+ dur 057a/16
sürme-i t.+ idin 006a/8
- tezvîr:** (Ar.) yalan dolan
t.+ dur 046b/7
- tıfl:** (Ar.) küçük, çocuk
t.- i bigünâhimde 065b/20
t.- i gülendâm 001a/4
t.- i küdekni 076b/53
t.- i bâbur 076b/26
t.- i hümâyünfer 068b/8
t.- i mekteb 015a/12
t. 076b/30
t.+ nı 076b/45
- tın -:** (T.) din-
t.- mağım 073b/10
t.- maska 074b/34
t.- may 045b/12, 068a/15
- tındur -:** (T.) dindir-
t.- dı 079a/40
t.- dum 074b/35
- tırâz:** (Ar.) süs
t. 068b/11
t.+ ım 053a/2
- tîğ:** (Far.) kılıç
t.- i ecel 013a/5
t.- i zebâmiñ 015a/11
t.+ i 015b/2, 017b/4, 030b/11,
034a/8, 034b/7, 075b/36
düm-ı t.+ iñ 001b/7
- tik -:** (T.) dik-
t.- dim 055b/1
t.- ermén 053b/19
t.- keni 036b/6
- til:** (T.) dil
t. 027b/4
t.+ ğa 027a/9, 034a/2, 077b/47
t.+ i 062a/14
t.+ in 079b/139
- tîl -:** (T.) delme-
t.- meyin 075b/36

tilāvet: (Ar.) Kur'anı güzel sesle ve usulüne göre okuma, okunma
t. 001b/5

tilbe: (T.) deli
t. 016b/11, 021b/12, 028a/12,
033a/16, 033b/12, 038b/4, 042b/9,
065b/15,
066a/6
nevā-i t. 074b/39
t.+ ge 072a/11
t.+ ler 015a/8

tile -: (T.) dile-, iste-
t.- p 041b/7, 046b/13, 075b/14,
076a/14, 079b/55
t.- r 021a/7, 040a/25
t.- rem 011b/16
t.- rmén 029b/17, 070a/25,
074b/32
t.- rsén 029b/11, 071a/16
t.- rsin 031b/3
t.- señ 025a/8
t.- señ 032b/3
t.- ydür 064b/5

tilmür -: (T.) ümit ve özlemle bak-
t.- üb 077b/7

timür: (ö.a.) Timur Han
t.- i şāhibkırān 076b/27

ṭinet: (Ar.) yaradılış
ṭ. 059a/13

tiñ: (T.) denk
t. 037b/9

tīr: (Far.) ok
hedef-i t.- i belā 003b/14
t.- i melāmet 047a/14
t.- i müjgān 051a/7, 055a/4
t.- i müjgānıdın 044a/9
t. 079b/94
t.+ i 080a/6

tīre: (Far.) karanlık, kara bulanık
t. bolmış 033a/10
t. 013b/10, 022b/6, 030b/1,
044b/7, 058b/13, 074b/9, 080b/20
t.+ dir 012a/7
t.+ dur 030a/7
t.+ dür 011a/1, 019b/6, 054a/3,
063a/10, 070a/22, 079a/17

tīrerüzgār: (Far.) bahtı kara
t. 072a/3

tirgüz -: (T.) dirilt-
t.- di 076b/49
t.- ür 073a/3, 073a/5

tirik: (T.) diri, canlı
t. 018a/10, 054a/14
t.+ dür 054a/11
t.+ dürmén 075b/38
t.+ ligdin 020a/13

tirkeş: (T.) sadak, okluk
t. 015b/5

tīşe: (Far.) balta
t.- i ferhād 008b/13
t.+ sini 039a/10

tişle -: (T.) ısır-
t.- di 012b/10, 023a/4, 040b/5
t.- me 011b/12

titre -: (T.) titre-
t.- nür 043a/11
t.- şürler 048b/4

tīz: (Far) keskin
t. 038a/8

tofrağ: (T.) toprak
t. 079a/40
t.+ a 070a/23, 079a/42
t.+ ı 003b/7
kūy-i t.+ ıda 032b/11
t.+ ını 049a/9
t.+ iñ 077a/11

toğuz: (T.) dokuz sayısı
t. 005b/12

tol -: (T.) dol-
t.- mas 036b/9

tolanay: (T.) dolunay
t. 027b/9

toldur -: (T.) doldur-
t.- ub 074a/42

toluğ: (T.) dolu
t. 030a/6

toprağ: (T.) toprak
t. 008a/10
t.+ ı 009b/7, 023b/5
t.+ ıdın 077a/25
t.+ ım 061b/12
t.+ ını 010a/16

- t.+ қа 074b/40
- toy:** (T.) bir kuş adı
t. 065b/22
- tök -:** (T.) dök-
t.- er 065a/18
қан t.- er 010b/12, 034b/5,
048b/1
қан t.- erge 019b/8
t.- erni 039a/8
t.- ilür 064b/3
қан t.- ib 072b/2
yaş t.- ib 050b/16, 053b/11
қан t.- mek 040a/15
t.- meyin 064a/9
t.- miş 066a/8
t.- ti 031a/5
t.- üb 055a/7
yaş t.- üb 026a/10
- tövbe:** (Ar.) tövbe
t.- i rabbenā kıılır 043b/14
- tübā:** (Ar.) Cennetteki ağaç
ārzū-i t. 066b/14
- tūfan:** (Ar.) tufan, kasırğa
t. eyledi 057b/3
t. eylegeç 030b/4
t. 069a/15
t.+ dur 071a/1
t.+ e 027b/2, 067a/2, 067a/12
t.+ ı 070b/16
t.+ ıdın 061b/12
- tuğra:** (T.) tuğra
t. 001b/6, 076b/15
- tuğyān:** (Ar.) taşkınlık
t.+ ıdın 002a/11
- tuhfe:** (Ar.) hediye
t. kııldı 036b/12
- tūl:** (Ar.) uzunluk
t.- i ʿamelni 010a/10
- tulūʿ:** (Ar.) güneş doğma
t. 076b/2
- tūmār:** (Ar.) tomar, dürülmüş nesne
t.+ ı 010b/6
- tur -:** (T.) dur-
t.- arga 014b/4
t.- dum 074b/4
t.- gıl 017b/9
- tūrān:** (ö.a.) Turan, Orta Asya, eski İnanlılar tarafından Türk diyarına verilen ad
hüsrev-i t. 059a/4
mülk-i t. 063a/14
şāh-i t.+ dur 058b/2
şāh-i t.+ ım 078a/8
şāh-i t.+ ımnı 053b/16
- turfā:** (Ar.) acayip, tuhaf
t. 011b/7, 013b/8, 027b/12,
036b/3, 042a/8, 045a/11
- turre:** (Ar.) alın saçı
t.- i leylā 002b/12
t.- i sünbül 001a/14
t.+ si 010b/3, 010b/7
t.+ sidin 002a/10
- tut -:** (T.) tut-, elde et-
t. 002b/16, 018b/9, 019a/1,
019a/2, 019a/4, 019a/6, 019a/8,
019a/10,
019a/12, 019a/14, 020b/7,
021a/1, 021a/2, 021a/4, 021a/6, 021a/8,
021a/10,
021a/12, 021a/14, 022b/1,
025b/1, 025b/2, 025b/4, 025b/6, 025b/8,
025b/10,
025b/12, 025b/14, 025b/16,
041a/5
cām t. 031b/8
kadeh t. 004b/15, 015a/1
pinhān t. 025a/6
t.- akur 009b/2, 074a/42
t.- armin 018b/7
t.- ay 072b/1, 072b/2, 072b/4,
072b/6, 072b/8, 072b/10, 072b/12,
072b/14,
072b/16, 072b/18, 072b/20,
072b/22
t.- dım 015a/2
pinhān t.- dıñ 052a/5
t.- gıl 061b/6
t.- ib 038b/13
t.- kııl- 066b/15
t.- ma 002a/7, 049b/15
köz t.- ma 035b/11
t.- mas 077b/31
köz t.- mgıl 070b/19
t.- tı 008b/10, 008b/17, 023b/1,
071a/1, 080b/56
köz t.- tıb 057a/14
t.- ub dād 074a/20
t.- ub 066b/11
mātem t.- ub 050b/16

- tutaş -:** (T.) tutuş-
t.- sa 042a/6
t.- tı 074b/19
- tūfi:** (Far.) papağan
t.- i cān 064a/2
t.- i şekerhānı 070b/2
t. 027a/3, 034a/11
t.+ ye 027a/2
- tūtiyā:** (Ar.) kadınların gözüne
çektikleri sürme
t.- i çeşm-i giryān 004a/14
t. 021a/5, 044b/2, 049a/3
t.+ dur 003b/9
- tuzag:** (T.) tuzak
t.+ ina 072a/9
- tüb:** (T.) dip
t.+ ide 032b/13
- tügün:** (T.) düğüm
t.+ ler 074b/10
- tün:** (T.) gece
t. 003a/9, 012a/8, 047b/7,
057b/9, 062b/1, 069a/2
t.+ ide 058a/11
t.+ ler 025a/3
t.+ lerı 056b/1, 058a/5
t.+ leri 078a/2
- tündbād:** (Far.) sert rüzgar
t.+ ı 039a/11
- türbet:** (Ar.) türbe
t.+ ini 033a/7
- türlük:** (T.) çeşitli
t. 056a/7
- tüş -:** (T.) düş-
t.- di 003a/10, 044a/3
t.- diñ 041b/8
ayru t.- diñ 031b/6
t.- er 042a/12, 059a/2, 066a/4
t.- ersén 056a/10
t.- gen 011a/4
t.- ib 002b/10, 026b/13
t.- mesun 059b/13
t.- mesün 008a/19
t.- se 044b/5, 045b/5
t.- ti 020a/5, 029a/11, 042a/1,
042a/14, 052b/7, 060b/1, 064b/4,
066b/7,
073b/9, 074b/29, 077b/23,
079b/114, 079b/130, 079b/145,
079b/16, 079b/163, 079b/179,
079b/32, 079b/48, 079b/64,
079b/80, 079b/96
ayru t.- üb 065a/17, 079b/123
t.- übdür 010a/9
t.- übdür 006b/3
- tüş:** (T.) düş, rüya
t.+ de 070b/18, 079b/5
t.+ imde 056b/5
t.+ ümde 069a/8
t.+ ümge 080a/24
- tütün:** (T.) duman
t.+ i 070b/17
- tüz -:** (T.) düzenle-
t. 058b/3, 076a/2
t.- di 075a/33
t.- dim 055a/11
t.- miş 075a/19
- u:** (Far.) ve krş. ü, vu, vü
u. 001a/3, 001a/5, 001a/15,
001b/2, 001b/12, 001b/20, 002a/4,
002a/12,
002a/16, 002b/4, 002b/15,
002b/18, 003a/9, 003b/11, 003b/12,
003b/13, 004b/7,
004b/8, 004b/9, 004b/14,
005a/1, 005a/3, 005a/4, 005a/10,
005b/5, 005b/8,
005b/10, 006a/8, 006a/11,
006a/14, 006a/16, 006a/18, 007a/9,
007b/4, 007b/5,
007b/6, 008a/3, 008a/5, 008a/14,
008a/15, 009a/8, 010a/21, 010a/25,
010a/26,
010a/28, 012a/4, 012b/5, 013a/2,
013a/3, 013a/4, 013a/9, 013a/10,
013b/12,
014a/6, 014b/2, 014b/3, 015a/13,
015a/14, 016a/3, 017a/8, 017a/10,
017b/7,
018a/10, 018b/5, 018b/9,
019a/13, 019b/14, 020a/14, 020b/5,
020b/6, 020b/11,
021a/9, 021a/13, 021b/2, 021b/9,
022a/2, 022b/10, 023a/7, 023a/12,
023a/13,
023a/14, 023a/18, 023b/7,
023b/8, 025b/10, 026a/1, 026a/7,
026a/8, 027a/3,
027b/6, 028b/1, 028b/4, 028b/6,
028b/8, 028b/10, 028b/12, 030a/3,
030a/8,

030a/13, 031a/13, 032a/2,
032a/6, 032a/11, 032b/4, 032b/7,
032b/9, 032b/10,
032b/12, 033a/10, 033a/12,
033b/2, 033b/7, 033b/8, 033b/9,
033b/10, 033b/14,
034a/1, 034a/9, 034a/10,
034a/12, 035a/4, 035a/14, 036a/10,
036a/13, 037a/8,
037b/2, 037b/7, 037b/10,
037b/13, 038a/1, 038a/5, 038a/11,
038b/9, 038b/13,
039a/4, 039a/14, 039b/5, 040a/1,
040a/6, 040a/10, 040a/16, 040a/20,
040a/22,
040b/4, 040b/5, 040b/12,
041a/4, 041a/7, 041b/4, 041b/5, 042b/2,
043a/3,
043a/4, 043a/6, 043a/13, 043b/3,
044a/12, 044b/3, 045a/2, 046b/6,
046b/8,
046b/14, 047a/9, 047b/3,
047b/4, 047b/10, 048a/2, 048a/5,
049a/2, 049a/9,
049b/13, 050a/7, 050a/9, 051b/4,
051b/8, 051b/12, 051b/13, 051b/14,
052a/2,
053a/1, 053a/8, 053b/7, 053b/8,
053b/9, 054a/7, 054a/13, 054b/5,
054b/12,
054b/14, 055b/3, 055b/14,
056a/13, 056b/9, 057a/8, 057a/10,
057a/11, 057a/13,
057a/15, 057b/10, 058a/1,
058a/2, 058a/9, 058a/10, 058b/9,
058b/10, 058b/15,
059a/5, 059a/16, 059b/1,
059b/11, 059b/13, 060a/7, 060b/2,
060b/4, 060b/6,
061a/3, 061a/17, 061b/11,
061b/12, 062a/8, 062a/10, 062a/15,
062a/16, 063b/1,
063b/4, 064a/8, 064a/14,
064b/14, 064b/19, 065a/11, 065a/14,
065b/1, 065b/2,
065b/3, 066a/5, 066a/6, 066b/10,
066b/14, 067a/8, 067b/3, 067b/10,
067b/11,
068a/7, 068b/5, 068b/9, 069a/16,
069b/8, 069b/9, 070a/15, 070b/3,
070b/5,
070b/9, 070b/14, 070b/20,
071b/12, 071b/13, 071b/16, 072a/2,
072a/6, 072a/8,
072a/20, 072b/5, 072b/7,
072b/10, 072b/16, 072b/18, 073a/10,
073a/13, 074a/4,

074a/7, 074a/11, 074a/12,
074a/17, 074a/21, 074a/24, 074a/25,
074a/29, 074a/33,
074a/34, 074a/50, 074b/27,
075a/11, 075a/32, 075a/34, 075a/42,
075b/2, 075b/4,
075b/8, 075b/10, 075b/16,
075b/19, 075b/23, 075b/30, 075b/33,
076a/7, 076a/9,
076a/14, 076a/19, 076a/27,
076b/20, 076b/23, 076b/35, 076b/43,
076b/57, 076b/63,
077a/1, 077a/2, 077a/6, 077a/34,
077a/38, 077b/29, 077b/39, 077b/40,
077b/41,
078a/7, 078a/8, 078a/10, 078b/2,
078b/9, 078b/10, 078b/25, 078b/33,
078b/34,
078b/35, 079a/3, 079a/24,
079a/27, 079a/33, 079a/34, 079a/37,
079b/8, 079b/9,
079b/103, 079b/104, 079b/116,
079b/125, 079b/126, 079b/143,
079b/146, 079b/40, 079b/56,
079b/59, 079b/91, 080a/6,
080a/37, 080a/46, 080a/48, 080b/15,
080b/33, 080b/52,
080b/54, 080b/66, 080b/69,
080b/72, 080b/93
mısra^c -şüh u. 013a/7

uç -: (T.) uç-
u.- mış 068a/10
u.- ti 053a/4, 008b/7
u.- urgan 011a/6

uçkun: (T.) kıvılcım
u.+ lar 065b/8
u.+ larıdır 058a/6
u.+ ların 060b/16

‘uqāb: (Ar.) kartal
‘i.+ ini 016b/4

‘uq̄bā: (Ar.) ahiret
‘u. 077b/46

‘uq̄de: (Ar.) düğüm
‘u.+ si 069a/14

ulus: (Mo.) halk, kavim
u. 027a/6, 044a/5, 079b/75
u.+ dın 047a/15
u.+ ka 024b/13
u.+ nı 026b/2, 047a/3, 079a/4

- ‘unnāb:** (Ar.) hünnap
 ‘i.- ı lebiñ 036a/9
- unut -:** (T.) unut-
 u.- madı 003a/16
 u.- sun 003a/17
- ur -:** (T.) ur-
 u.- ar 042a/7, 048b/2
 lāf u.- ar 003b/15
 u.- arsin 050a/17
 u.- dı 057b/11
 u.- galı 050a/16
 u.- ib 033b/5
 dem u.- ma 025a/17
 u.- sa 023a/1, 029a/13, 036b/1
 u.- sam 060b/9
 u.- ub 074b/2
- usan -:** (T.) bı-k-
 u.- dım 015a/2
- uşal:** (T) işte, şu, o
 u. 003b/4, 010a/25, 020a/12,
 046a/4, 046b/9, 048a/3, 066a/4, 067b/5,
 073b/11, 077a/40, 079b/136,
 079b/72
- uşat -:** (T.) parçala-
 u.- tı 074b/27
- uşbu:** (T.) işte bu
 u. 030a/14, 032a/14, 047b/12,
 065b/20, 070b/8, 077a/15, 077a/43,
 079b/58
- uşla -:** (T.) tut-
 u.- b 080b/56
 u.- p 019b/13
- ‘uşşāk:** (Ar.ç.) aşıklar
 ‘u. 014a/15, 024b/9, 030b/11,
 044b/4, 070a/16, 075a/20, 080b/90
 ‘u.+ ina 042a/11
 ‘u.+ lara 033a/3
 ‘u.+ ların 038b/6
 ‘u.+ larıñ 052a/3
 ‘u.+ larıñ 050a/13
 ‘u.+ larını 002a/13
 ‘u.+ niñ 076a/5
- uyku:** (T.) uyuma
 u. 021a/12
 u.+ da 003a/7, 062b/1, 074a/61,
 077b/15
 u.+ sıdın 031a/10
- uz -:** (T.) kesmek
 u.- diñ 065a/9
- uzak:** (T.) uzak
 u. 059a/11
- uzat -:** (T.) uzat-
 u.- ıb 027b/4
- uzun:** (T.) uzun
 u. 002a/10
- ‘izār:** (Ar.) yanak
 ‘u. 020b/5
- ü:** (Far.) ve krş. vu, vü
 ü. 001b/12, 002a/18, 002b/6,
 002b/11, 003a/2, 003a/8, 004b/6,
 005b/18,
 006a/10, 008a/18, 008a/20,
 008b/6, 013a/11, 015b/7, 016b/7,
 017b/15, 019a/10,
 019a/14, 021a/5, 021a/12,
 022a/11, 022a/15, 027a/3, 031a/8,
 034a/12, 035a/6,
 035a/12, 038b/7, 040a/14,
 041a/3, 042a/7, 044a/12, 048a/6,
 049b/13, 051b/2,
 056a/8, 058a/1, 059a/16, 062a/8,
 063b/5, 064b/20, 065a/12, 068a/7,
 069a/12,
 072a/18, 074a/13, 074a/22,
 074a/38, 074a/46, 076a/6, 076b/23,
 076b/44, 076b/63,
 077b/15, 077b/22, 077b/28,
 077b/29, 078a/9, 078b/26, 079a/45,
 079b/62, 079b/76,
 079b/92, 080a/14, 080a/19,
 080a/26, 080a/47, 080a/49, 080a/57,
 080a/60, 080b/6,
 080b/8, 080b/14, 080b/17,
 080b/20, 080b/27, 080b/34, 080b/61
- üçev:** (T.) üçü
 ü.+ ni 010a/22
- üçün:** (T.) için, sebep
 ü. 002b/18, 009a/13, 021b/11,
 025a/4, 027a/13, 030a/1, 032a/1,
 038b/2,
 041a/8, 046a/7, 047b/9, 049a/3,
 052a/12, 055b/10, 062a/14, 068b/5,
 079b/55,
 079b/83
- üftāde:** (Far.) düşkün, çaresiz

- ü.+ lerni 056a/4
ü.+ liğ 076b/17
- ülfet:** (Ar.) dostluk
ü. 023b/1, 077b/31
rişte-i ü. 065a/9
ü.+ im 054a/1
bahâr-ı ü.+ in 073b/7
- ümîd:** (Far.) umut
ü. kıılır 064a/3
ü. 015a/9
ü.+ i 074a/32
ü.+ im 008b/15
nahl-i ü.+ im 069b/7
ü.+ inni 052a/7
- ün:** (T.) ses
ü.+ im 002a/17
ü.+ ler 059a/15
- ürgül - :** (T.) dön-
ü.- ey 072a/1, 072a/2, 072a/4,
072a/6, 072a/8, 072a/10, 072a/12,
072a/14,
072a/16, 072a/18, 072a/20
ü.- ürm'n 080a/25, 080a/26
- üst:** (T.) üst, üzeri
ü.+ ide 014b/12, 020a/3
ü.+ ine 004a/19
- üstâd:** (Far.) usta, hoca
ü.- i sühân 012b/13
hidmet-i ü. kıılay 074a/40
ü. 038b/8, 040a/16
- üstühân:** (Far.) kemik
ü.+ de 040b/12
müşt-ı ü.+ din 032a/8
ü.+ im 079b/42
- üstüvâr:** (Far.) sağlam
ü. 056a/5
- üz -:** (T.) kopar-
ü.- di 041b/1
ü.- mediñ 052a/7
- üze:** (T.) üzerinde
ü. 025a/10, 036b/14, 055a/3,
058b/14, 074a/45, 078b/19
- üzre:** (T.) üzerine, üstünde
ü. 001a/12, 003a/4, 008a/11,
010b/10, 012a/17, 012b/3, 012b/8,
014b/5,
- 015b/12, 034a/9, 037a/7, 057b/8,
058a/2, 058a/5, 062b/4, 062b/11,
065b/7,
069a/3, 072a/7, 072a/16,
076b/59, 077a/11, 077b/23, 080b/52
- va' de:** (Ar.) söz verme, vade
v.- i vişâliñ 050a/2
v. kıılıb 046b/2
v.+ lerni 080b/71
- vādî:** (Ar.) vadi, alan, yol
v.- i 'ışk 060b/3
v. 040b/14, 079b/41
v.+ de 047b/12
v.+ si 012b/7
v.+ side 068a/2, 077a/39,
079b/53
v.+ siğa 075b/6
- vâh:** (Ar.) vah, yazık
v. 061b/3, 066b/4
- vaḥşet:** (Ar.) vahşilik, ıssızlık
v. eyler 034b/11
v. 019a/4
v.+ dedür 014b/13
v.+ idin 048b/4
- vaḥşî:** (Ar.) yabani
v. 072a/12
v.+ dur 025b/6
v.+ ler 017b/7, 055b/3, 065b/9
v.+ ni 014b/14
- vājün:** (Far.) tersine dönmüş, uğursuz
v. 078b/8, 078b/16, 078b/22,
078b/29, 078b/37
- vākı'c:** (Ar.) vuku bul-
v. boldı 069b/1
- vākıf:** (Ar.) bilen, haberli olan
v.- ı esrâr kııl 010a/4
v.- ı esrârdın 075b/20
v.- i esrâr 027a/8
v. érdi 006b/8
v. ét 060a/4
v. ol 008a/17
v. oldım 039b/9
v. 061a/22, 065a/15
- vakt:** (Ar.) çağ, zaman
v.- ı riñlet 045a/3
v.- i şehâdet 001b/7
v.+ ı 010a/9
v.+ i 005a/9, 077b/10

vāle: (Far.) nale, inleme
v. 002b/18, 057a/2, 078b/2
v.+ dūr 061a/5
v.+ min 075b/15

vāmıķ: (ö.a.) Vamık ile Azra
hikayesindeki erkek kahraman
v. 031a/13, 080b/44

var -: (T.) gitmek
v.- di 061b/12

vāriş: (Ar.) mirasçı
v.+ i 062a/3

vaşf: (Ar.) nitelik, övme
v.+ mı 014b/18
v.+ iñni 073b/1

vaşl: (Ar.) ulaşma, kavuşma
ḥayāl-ı v.- ı yār 020b/2
v. 001b/20, 016a/7, 018b/1,
025b/15, 030b/7, 030b/13, 032b/3,
036a/13,
039b/4, 045a/4, 049a/7, 049a/13,
061a/13, 063a/3, 074a/26, 074a/32,
079b/38,
080a/38, 080b/61, 080b/73
āftāb-ı v. 062b/5
çerāğ-ı v. 058b/17
şubḥ-ı v. 072b/5
şerbet-ı v. 054a/17
v.+ ı 010b/13, 011a/11, 015a/5,
031b/5, 032a/4, 032b/1, 040b/13,
046a/1,
070a/24, 075a/2, 075a/41,
080b/59
v.+ ıdın 045b/4, 046a/5, 080a/10
şubḥ-i v.+ ıdın 069b/3
v.+ idur 026a/5
v.+ ıġa 071a/7, 075b/27
devlet-i v.+ ıla 075b/22
v.+ im 051b/4
v.+ in 025b/10, 046b/13,
055a/19, 075b/14
bezm-ı v.+ in 072b/13
gülşen-ı v.+ in 043b/7
v.+ imı 016b/12, 029b/17,
056a/1, 070a/25, 075b/31
v.+ iñ 011b/18, 063a/5, 072a/5,
075a/16, 079b/122, 079b/20, 080a/17,
080b/81
şubḥ-i v.+ iñ 074b/16
v.+ iñda 036a/5
v.+ iñġa 017b/15
v.+ iñni 001b/14, 002a/9, 069b/5
şerbet-i v.+ iñni 080b/50

vaṭan: (Ar.) vatan, yurt
v. 012b/4

vāy: (Far.) eyvah, yazık
v. 036a/3, 063a/11, 075b/35

vāziḥ: (Ar.) açık, aşık
v. 033b/13, 033b/14, 034a/18

vebāl: (Ar.) günah
v. 036b/13

vech: (Ar.) yol
v. 007a/4

veche: (Ar.) yüz
v. 034a/18
v.+ din 056b/6

vedā': (Ar.) veda, ayrılma
v.- i 'ālem 075a/31
v. étmek 045a/11
v.+ iñni 074b/6

ve'l-n' emi:
v. 010a/21, 062a/2, 079b/107,
079b/160
v.+ ni 062a/11

vefa: (Ar.) vefa, sözünde duran
v. eylemes 046b/2
terk-i v. kıldıñ 038b/9
v. kılmaz 001b/16
v. kılmaz 043b/1
v. 002a/4, 004b/16, 010a/6,
012a/17, 014a/11, 014a/16, 018b/5,
022b/1,
032a/5, 040a/8, 042b/7, 044b/3,
051a/5, 056a/8, 056b/14, 070a/10,
070b/19,
073b/2, 074a/35, 079b/102
büy-ı v. 080b/90
dāmān-ı v. 003b/12
ehl-i v. 018a/1
resm-i v. 074a/39
ta'līm-i v. 038b/8
terk-i v. 018b/6
v.+ dār 080a/19
yār-ı v.+ dārdın 064b/2
v.+ de 075b/23
v.+ dın 075a/42
v.+ ġa 080b/69
v.+ sı 075a/50

vefā-dār: (Far.) vefalı
yār-ı v.+ imġa 020a/8

- vefālīg:** (Ar.+ Far.) vefalı
v. 080b/92
- veh:** (Ar.) yazık
v. 042b/4, 069b/1
- vehm:** (Ar.) yersiz korku, şüphe
v. étersin 005b/9
v. eylemes 061b/1
v. 007b/5, 007b/6, 028b/4,
032b/7, 032b/8, 043a/11
‘âlem-i v. 057a/10
- velî:** (Ar.) fakat, ama
v. 006a/12, 055b/3, 065b/10
- velîk:** (Far.) ama
v. 011b/11
- velîkin:** (Far.) ancak
v. 035a/12, 064b/21
- ver -:** (T.) ver-
v.- di 061b/10
- veyâ:** (Ar.) veya
v. 002b/12
- vilâyet:** (Ar.) memleket, ülke, il
v. 076a/12, 076a/13
- vîrân:** (Far.) yıkık
v. eylerem 056a/2
v. kıl 019b/7
v. oldu 021b/8
v. 018b/2, 059b/14, 079a/26
külbe-i v.+ ima 016a/2
v.+ ide 016a/1
- vîrâne:** (Far.) yıkılmış, harap
v. 018a/6
güşe-i v. 021a/8, 077a/30
v.+ de 002b/13, 037b/6
v.+ ge 028a/10
mülk-i v.+ lerin 074a/60
v.+ sin 055a/22
v.+ sini 040a/28
- vişâl:** (Ar.) kavuşma, ulaşma
câm-i v.- i nağdine 013b/3
v.- i yârdın 004a/11
v. 007b/3, 013a/1
‘arz-ı v. 041a/13
devrân-ı v. 007a/11
mağrem-i bezm-i v. 080b/24
v.+ e 006b/12
- v.+ i 018b/7, 028b/7, 053b/3,
075a/46, 075b/29
bezm-ı v.+ i 055a/10
v.+ idin 040a/19, 060a/10,
077b/18
câm-ı v.+ idin 012a/5, 036a/3
câm-i v.+ idin 070a/6
şerbet-i câm-i v.+ idin 075b/17
v.+ in 064a/13
v.+ ini 044a/14, 051a/11,
067b/13
v.+ iñ 002b/3, 013a/4, 051b/9,
053a/9, 071b/17, 080b/55
va‘de-i v.+ iñ 050a/2
v.+ iñde 079b/50
v.+ iñdin 072a/6, 079b/113,
079b/129, 079b/144, 079b/15,
079b/162, 079b/178, 079b/31,
079b/47, 079b/63, 079b/79,
079b/95
müjde-i şubh-ı v.+ iñdin 065a/7
v.+ iñdür 047a/10
v.+ iñge 007b/4, 079b/117
v.+ iñni 062b/1, 079b/14,
079b/27, 080b/84
‘id-i v.+ iñni 071b/9
- vu:** (Far.) ve, krş vü, ve, u, ü
v. 004b/10, 010a/27, 015b/14,
018a/7, 018a/9, 037a/1, 037b/9, 038a/1,
066b/16, 074a/63, 078b/18
- vü:** (Far.) ve
v. 017b/18, 075b/29
- vücüd:** (Ar.) beden, varlık
v. 008a/16
v.+ idin 006a/5
v.+ um 067a/2
- yâ:** (Ar.) Arap alfabesindeki (y)
harfı, ya da, ey
y. 003b/6, 007a/8, 008a/15,
008a/19, 016b/5, 029a/10, 033a/18,
045a/15,
046b/9, 048a/2, 048b/5, 058b/6,
058b/18, 070b/3, 080a/61, 080b/46,
080b/72
y.+ sı 074b/11
y.+ sıdın 051a/7
y.+ siğa 015b/6
y.+ sini 055a/5
- ye’cücî:** (Ar.) Kur’an’da bahsi geçen
kısa boylu kavim
fitne-i y. 041a/8
- yâd:** (Far.) anma, hatırlama

y.- ı   arızı 066b/17
 y.- ı dost n 044b/4
 y.- ı g n e-i g l 072b/8
 y.- ı h d  046b/4
 y.- ı z leyh  055b/2
 y.  t 019b/1
 y.  term n 078a/19
 y. etermin 012b/1
 y.  tkey 074a/56
 y.  tmedim 069b/5
 y.  tmeğimni 073b/1
 y.  tsem 011a/3
 y.  tib 043b/8
 y. eyleban 045b/1
 y. eyledim 057b/1, 057b/6,
 077b/15, 079b/14
 y. eylemediň 052a/2
 y. eyleb 019b/11, 080b/80
 y. eylerem 056a/1, 056b/1,
 078a/20
 y. eylerm n 077a/22
 y. kılay 074a/15
 y. kılurm n 078b/17
 y. 038b/10, 039a/2, 039b/1,
 039b/2, 039b/4, 039b/6, 039b/8,
 039b/10,
 039b/12, 039b/14, 040a/10,
 040a/18, 060b/16, 070a/21, 072b/9,
 079b/73, 080a/64
 y.+ ı 005b/3, 026a/9, 066b/13,
 066b/14
 y.+ ıda 006a/1
 y.+ ım 021b/10, 074a/12
 y.+ ıma 056a/10
 y.+ ımı 080b/44
 y.+ iň 064b/7, 065a/10, 077a/13
 y.+ ıyla 059a/15
 y.+ i 031b/2
 y.+ ide 056b/7
 y.+ ini 075b/13
 y.+ iň 072a/2
 y.+ iňde 079b/23
 y.+ iňni eyler 011a/14
 y.+ iňni 047a/13
yad-h h: (Ar. +Far.) d şmen isteyen
 y. 010a/25
y dig r: (Far.) armağan, bir kimseyi
 veya nesneyi hatırlatacak Şey
 y. 072b/19, 075b/28
yağ -: (T.) yağ-, d k l-
 y.- dı 047a/14

y.- ıldı 067b/7
 y.- masun 059b/9
yağm : (Far.) yağma
 y. 002a/12
 y.+ sı 063a/7
yağ: (Far.) buz
 y. 037a/6
yağşı: (T.) g zel, iyi
 y. 004a/5, 018a/9, 032a/6,
 032b/9, 032b/10, 045a/1, 045a/2,
 045a/4,
 045a/6, 045a/8, 045a/10,
 045a/12, 045a/14, 045a/16, 057a/13,
 076b/11, 076b/15
 y.+ dın 057a/14
 y.+ dur 035b/8
 y.+ lar 045a/6, 068b/15, 069b/2,
 077a/33
 y.+ larnı 075a/54, 076a/16
 y.+ lık 014b/9
yağ -: (T.) yak-
 y.- dı 064b/21
yağa: (T.) yaka, elbise yakası
 y.+ nı 075b/11
 y.+ sı 075a/3
 y.+ sın 009a/6
yağın: (T.) yakın
 y. 075a/6
ya k b: (Ar.) Hz. Yakub Peygamber
 y. 070b/11, 071a/12
y k t: (Ar.) yakut, değerli, s s taşı
 y. 022b/12
 y.+ ığa 007b/9
 y.+ ını 050b/14
yala -: (T.) yala-
 y.- dıň 013a/11
yalaň: (T.) yalın
 y. 074a/20
yalđan: (T.) yalan
 y. 080b/71
   ahd-ı y. 018b/6, 075b/40
   ahd-i y. 079b/136
yaman: (T.) K t , fena
 y. 018a/9, 035b/8, 061a/15
 y.+ dın 032a/6, 032b/10,
 057a/14

- y.+ ğa 032b/9
y.+ ığa 057a/13
- yan:** (T.) yan, yakın
y. 008b/11, 065b/7, 071a/9,
079b/45
y.+ dın 008b/10, 040b/11
y.+ ıdın 061b/4
y.+ imda 079b/94
y.+ imdın 012a/1
- yan -:** (T.) yan-
y.- a 066b/5
y.- aman 077a/4, 077a/20
y.- dı 077b/21
- yana:** (T.) yan, taraf
y. 010a/8, 016a/4, 018b/13,
027b/14, 053a/11, 074a/16
- yandaş -:** (T.) yaklaş-
y.- tı 070b/17
- ya' nî:** (Ar.) yani, doğrusu
y. 074b/39
- yañlığ:** (T) gibi, benzer
y. 004a/10, 009a/9, 010a/15,
010a/18, 011a/10, 012a/3, 013b/2,
019a/5,
021a/8, 027a/8, 034b/9, 043a/8,
050b/16, 053b/18, 059b/6, 059b/15,
060a/2,
061b/3, 066a/3, 067a/13,
068b/18, 069a/7, 069a/14, 070b/14,
071b/14, 073b/6,
079a/49, 080b/51
- yār:** (Far.) sevgili
y.- ı dilnevāzım 053a/1
y.- ı ğamḥ'ār 075b/30
nesim-i y.- ı gülpüşim 069a/13
y.- ı hemdem 075b/4
y.- ı hemdemimni 075a/21
y.- ı vefādārdın 064b/2
y.- ı vefādārimġa 020a/8
y.- ı mihrībāndın 075a/52
y.- ı şekerleb 080a/19
y.- ı ğārdın 075b/35
y. bolġay 076a/16
y. kıl 010a/22
y. kılıb 016b/4
y. 006a/17, 007a/3, 009b/5,
010b/13, 011a/8, 011b/7, 012a/9,
012b/1,
012b/12, 013a/10, 014b/3,
016a/2, 017b/2, 018b/10, 019a/9,
019b/1, 019b/4,
019b/5, 021b/9, 022a/8, 022b/1,
022b/3, 024a/3, 026a/5, 026a/9, 026b/1,
027a/10, 028b/5, 028b/7,
029b/10, 029b/17, 030a/12, 031a/13,
032a/1, 032a/4,
032a/11, 032b/1, 032b/13,
033a/13, 035a/3, 036b/13, 037b/1,
041b/1, 042a/11,
042b/10, 042b/11, 042b/14,
043b/8, 045a/11, 046a/7, 046b/1,
050b/2, 050b/10,
051b/14, 054a/5, 054a/13,
061a/8, 061a/19, 064b/17, 067b/1,
070a/3, 070a/14,
070a/24, 074a/9, 075a/2, 075a/6,
075a/10, 075a/37, 075a/41, 075a/47,
075b/11,
075b/21, 075b/26, 075b/31,
075b/39, 078b/17, 078b/31, 079a/50,
080a/24, 080b/54,
080b/59
cemāl-ı y. 052b/1
dāmān-ı y. 003b/17
ġam-ı y. 009b/17
ḥayāl-ı vaşl-ı y. 020b/2
ḥayāl-ı y. 067b/8, 070b/21
hemişe y. 010a/28
y.+ dın 037b/14, 049a/1, 049b/1,
049b/8, 059b/1, 064b/1, 071a/18,
072a/17,
075b/3, 075b/5, 079b/99,
080b/3, 080b/20, 080b/86
vişāl-ı y.+ dın 004a/11
y.+ ğa 061a/22, 074a/7, 078b/1
y.+ ı 024a/3, 035a/1, 046a/3
y.+ ıdın 039b/11, 080b/7,
080b/9, 080b/18, 080b/28, 080b/38,
080b/47, 080b/57,
080b/67, 080b/77, 080b/87,
080b/92, 080b/97
y.+ ığa 010a/29
y.+ im 006a/11, 011b/4, 035a/5,
045a/4, 057a/17, 060a/8, 069b/2,
071b/4,
075a/43, 078b/9, 080a/35,
080b/30
y.+ dın 042b/1
y.+ imdın 075a/24, 075a/26,
079a/8
y.+ imdur 007a/5
y.+ imġa 017b/8, 020a/1, 070a/2
y.+ imı 045b/7
y.+ imnı 010a/8, 015a/5,
074a/61
y.+ in 016b/13
y.+ inı 038b/10
y.+ in 020b/12
y.+ ini 044a/13

y.+ nı 035b/7, 043b/4, 046a/8,
046b/13, 052a/7, 061a/1, 071a/5
y.+ niñ 080b/7, 080b/96
y.+ niñ 042a/8, 046a/1, 061b/1,
075a/40
y.+ sız 024a/2, 024a/10, 046a/4,
046a/18, 049a/5, 049a/15, 066b/1,
074a/31,
080b/16, 080b/83
y.+ siz 059b/5

yara: (T.) yara
y. 008b/13, 030a/6, 034b/8
y.+ dur 080b/34
y.+ mni 036b/6
y.+ sı 075a/5

yārab: (Ar.) ey Allah
y. 010a/1, 010a/2, 010a/4,
010a/6, 010a/8, 010a/10, 010a/12,
010a/14,
010a/16, 010a/18, 010a/20,
010a/22, 010a/24, 010a/26, 010a/28,
010a/30, 015a/10,
043a/9, 055a/15, 059b/16,
061b/13, 062a/11, 067b/11, 068a/11,
070a/25, 076b/8,
076b/14, 076b/35, 076b/42,
080b/9, 080b/18, 080b/28, 080b/38,
080b/47, 080b/57,
080b/67, 080b/77, 080b/87,
080b/97

yarut -: (T.) aydınlat-
y. 012a/8, 022b/2
y.- tı 005b/12, 053a/6

yaş: (T.) yaş, göz yaşı
y. tōkib 050b/16, 053b/11
y. tōküb 026a/10
y. 011b/6, 014a/17, 045b/10,
055a/7, 064b/3, 065a/18, 072b/11
қаңре-і y. 035b/15
y.+ ı 014a/7, 024a/11, 027b/2,
067a/2, 069a/6, 079b/171
y.+ ıdın 079b/134
y.+ ıdur 077b/19
y.+ ıga 051b/5
y.+ ım 054b/4, 056a/11
y.+ ımı 062b/7, 065b/19, 069a/15

yaşun -: (T.) saklan-
y.- dı 038a/4

yaşur -: (T.) sakla-
y.- dı 075a/43
y.- dñ 051a/9
y.- un 020a/10, 049b/2

yāt: (Far.) yabancı
y. 017a/12

yāver: (Far.) yardımcı
y. bolmadı 080b/60
y. 076b/52

yaz -: (T.) yaz-
y.- ar 012a/18
y.- ib 070b/1
y.- maq 027a/13
y.- maqqa 033a/11
y.- may 054b/10
y.- mişam 026b/8

yaz: (T.) yaz mevsimi
y. 054b/12

yekbāre: (Far.) bir kere, birdenbire
y. 030a/14, 056a/10, 075a/37
y.+ gi 052b/13

yektā: (Far.) tek, eşsiz
y. 076b/1
dürr-i y. 068b/4, 068b/11
serv-i y. 076b/37

yél: (T.) yel, rüzgar
y.+ ga 061b/12
y.+ i 039b/7

yer: (T.) yer, yeryüzü
y. 015b/7, 017b/14, 032b/13,
054a/8, 079b/85, 079b/88
y.+ din 014b/4, 057a/4
y.+ ge 003a/12, 071a/14
y.+ ga 023b/3
y.+ ide 079b/167

yét -: (T.) yet-, eriş-
y.- almas 060b/4
y.- almay 066a/12, 071a/7
y.- dı 045a/12
y.- di 002a/17, 045a/3
y.- dim 066b/3
y.- ey 077a/12
y.- ib 032a/3
y.- makı 066a/9
y.- medi 041b/4, 053a/14,
079a/27
y.- mes 066a/10, 079b/116,
079b/34
y.- mesün 043a/9
y.- meyin 045a/7
y.- miş 043a/3, 050a/6
y.- se 045b/4

078a/4 y.- ti 008a/8, 042a/4, 060b/10,
y.- tim 060b/8

yétkür -: (T.) ulaştır-, götür-
y. 053b/17, 070a/2, 070a/19,
065b/21
y.- düm 074b/20
y.- me 009b/4
y.- mese 061a/22
y.- se 051b/9
y.- üb 010a/19, 067b/3

yétür -: (T.) ulaştır-
y.- gıl 062a/11

yevmü 'l-hisâb: (Ar.) kıyamet günü
dem-i y. 011a/14

yığ -: (T.) topla-, yığ-
y.- dı 008b/9
y.- ibs 'n 070b/4

yığaç: (T.) ağaç
y. 074b/14

yığın: (T.) topluluk, kalabalık
y. 022b/6

yıgla -: (T.) ağla-k
y. 033a/14
y.- dı 022b/5
y.- dım 010a/5, 016a/5
y.- mağ 049a/11
y.- mağdın 045b/10, 062b/3,
072b/11
y.- mağdındur 009a/18
y.- may 053b/11, 080b/36
y.- p 070b/13
y.- r 015b/14, 017a/11, 017b/7
y.- rmén 069b/11
y.- sam 074a/62
y.- tdi 030b/10

yıkıl -: (T.) yıkıl-, çök-
y.- dı 069a/6
y.- dım 014b/4
y.- maydur 079a/52

yıl: (T.) yıl, sene
y. 080a/27
y.+ da 065a/3

yırağ: (T.) uzak
y. 060a/1, 079b/114, 079b/130,
079b/145, 079b/16, 079b/163,
079b/179, 079b/32,

079b/48, 079b/64, 079b/80,
079b/96
y.+ m 075a/6

yi -: (T.) yemek
y.- sem 035b/18

yigitlik: (T.) gençlik, yiğitlik
y. 077a/18

yitkez -: (T.) yetiştir-
y.- edür 004b/8

yoğ: (T.) yok
y. 037b/1, 037b/2, 037b/4,
037b/6, 037b/8, 037b/10, 037b/12,
037b/14

yok: (T.) yok
y. 006a/4, 006a/17, 008b/6,
010a/7, 011b/1, 018a/3, 022b/10,
024a/4,
027a/12, 028b/4, 028b/12,
034a/4, 035b/7, 045a/2, 053b/9,
057a/11, 064b/6,
064b/8, 075a/42, 075a/44,
075a/50, 077b/46, 079a/32, 079a/33,
079a/34, 079a/35,
079a/36, 079a/37, 079b/71,
080a/23
baht-bed y. 041b/7
y.+ dım 010b/2
y.+ dur 023b/10, 035b/13,
040b/6, 046a/12, 050a/14, 054a/1,
054a/6, 054a/13,
054b/2, 059a/14, 064b/10,
065b/10
y.+ sa 041a/14, 043b/10
y.+ tur 015a/8, 032a/5, 057a/13,
061b/4, 076a/30, 078a/7, 078a/8
y.+ turur 008b/2
y.+ umdın 054a/13

yoksa: (T.) yoksa
y. 004b/16, 011b/14, 023b/4,
054a/6, 074a/44

yol: (T.) yol, kez
y. 037a/3, 051b/7, 071b/2
y.+ dur 073b/2
y.+ ğa 045a/16
y.+ i 020a/11, 021a/4, 032a/6,
074a/2
y.+ ıda 004b/6, 018a/5, 021a/14,
024b/15, 040b/3, 053b/19, 073b/9
y.+ ıdın 016a/6, 069b/6, 077a/37
y.+ m 059a/11, 059a/12,
072b/22

y.+ mı 074a/43
y.+ ında 005b/11, 013a/6,
077b/7
y.+ ının 073b/12
y.+ larda 079a/21
y.+ larğa 077b/14

yoluğ -: (T.) karşılaş-, buluş-
y.- tı 016b/12
y.- tı 036b/10

yor -: (T.) yürü-, yor-
y.- dum 074b/1
y.- gın 015b/2
y.- ub 042b/10

yulduz: (T.) yıldız
y.+ ni 056b/12

yum -: (T.) kapa-
y.- ulmas 017b/13

yūsuf (ö.a) Hz. Yusuf (a.s)
y.- i sāni 070b/12
y. 001b/18, 017b/16, 020a/6,
067a/9, 080b/43
y.+ mı 003a/16, 023a/10

yūsuf-likā: (Ar.) Yusuf yüzlü
y. 053b/20, 071a/11

yut -: (T.) yut-
kan y. 022b/4
kan y.- arm ın 080b/50
kan y.- armın 075b/25
y.- magan 066b/1
y.- mağ 012a/13
y.- mağka 066b/2
y.- may 064a/3
y.- mayın 064a/10
y.- ub 066b/3
kan y.- ub 040b/1

yuva: (T.) ev
y. 008b/10
y.+ lardın 068a/10

yügür -: (T.) koş-
y.- gey 014b/2

yük: (T.) yük, ağırlık
y.+ i 080b/23

yürek: (T.) kalp, gönül
y. 037a/3, 051a/8, 051a/13,
055a/6, 070b/17, 074b/12, 078b/2

y.+ de 020a/3, 047b/14,
048b/14, 080b/34
y.+ im 018b/11
y.+ ni 050b/10

yüz: (T.) yüz, surat
y.- i gül 035a/8, 053b/8
y.- i karalardın 068a/8
y. 008a/6, 012b/10, 012b/11,
014b/2, 014b/14, 015a/9, 019b/14,
020a/11,
022a/13, 022a/18, 031a/6,
033a/12, 034b/7, 034b/8, 036b/2,
036b/14, 039a/4,
040a/1, 040a/20, 044a/2, 047a/4,
051b/3, 053b/5, 054a/2, 055b/13,
060a/10,
062a/20, 069a/3, 069b/7, 071b/2,
072a/7, 074b/22, 074b/30, 075a/10,
075b/35,
079a/2, 079b/54, 079b/69,
080a/16, 080a/22
y.+ din 006b/4, 016b/10,
022a/12, 023a/15, 026a/4, 030a/2
y.+ ge 069b/6
y.+ i 010a/7, 035a/2, 036b/13,
060a/14, 070b/18
y.+ idin 009b/16, 049b/4
y.+ idür 035a/11
y.+ ige 050a/5, 078b/31
y.+ im 040b/2
y.+ imde 002a/5
y.+ imge 002a/3
y.+ imni 051a/10
y.+ in 012a/2, 056b/1, 056b/5,
066b/13, 074b/29
y.+ ini 019b/11, 043b/8, 045b/9,
075a/9, 075a/43
y.+ inni 029b/7
y.+ in 001b/1, 001b/9, 002a/3,
002a/13, 003b/1, 005b/1, 006b/7,
013b/5,
013b/9, 071a/17, 071b/10,
073a/3, 074a/24, 079b/170, 079b/29
y.+ indür 017a/1
y.+ inçe 003a/2
y.+ inni 047a/11, 053a/11,
065b/15, 072a/4, 079b/5
y.+ ligim 011a/3
y.+ ni 052a/9
y.+ um 079b/150, 079b/172
y.+ umni 080b/4
y.+ ün 006a/1, 071a/1, 079b/176
y.+ ünni 079b/85

yüzlen -: (T.) yüzünü dönmek,
yönelmek
y.- di 069b/4, 080a/36

- za'f:** (Ar.) güçsüzlük
z.+ dın 005a/10
z.+ ıdın 005a/11
z.+ idin 080b/22
- zafer:** (Ar.) düşmanımı yenme
z. 068b/14
- za' ferān:** (Ar.) safran
z. 045a/13, 079b/150
z.+ î 064a/11
- zāhid:** (Ar.) aşırı dindar
z. 012a/10, 018a/7, 025a/14,
027b/5, 029a/13, 033a/5, 033b/5,
033b/11,
034a/16, 035a/11, 036b/2,
037a/5, 041a/9, 046b/7
z.+ ā 004b/13, 009b/4
z.+ ğa 005a/6, 050b/3
z.+ ni 017b/6, 017b/10, 029a/11
- zāhidā:** (Ar.) ey sofu
z. 018b/9, 071a/16
- zāhir:** (Ar.) görünen, açık
z. bolıb 068b/10
z. étđi 013b/8
z. étse 026b/1
z. étsem 006b/4
z. étseñ 029b/15
z. étđi 026b/9
z. eyledi 026b/6
z. eyleb 005a/9
z. olmas 015a/4
z. olmış 060a/12
elem-i z. 028b/14
- zaḥm:** (Far.) yara
z.- 1 ıışk 018b/4
z.- 1 peykān 048b/14
z.+ ıdın 074b/13
z.+ ıġa 055a/6, 074b/12
z.+ i 016b/9
z.+ ide 037a/3
z.+ lar 039b/2
- zaḥmet:** (Ar.) zahmet, rahatsızlık
z. 067a/3
- zaḥm-nāk:** (Far.) yaralı
z. 072b/17
- zāl:** (Far.) ihtiyar, yaşlı
z.- 1 bivefādur 040a/7
- z.- 1 felekni 043b/9
z.- 1 mekkāresin 079b/101
z.- i çerḡ 008a/12
- zamān:** (Ar.) zaman, vakit
z. 031b/8, 045b/1, 056b/7,
056b/11, 068b/11, 072b/9, 080b/26
cemşid-i z. 018a/12
keyḡusrev-i z. 076a/22
mır-i z. 076a/3
z.+ a 042b/5, 068b/2
allāme-i z.+ dur 015a/12
z.+ ı 019a/11, 025b/6, 045b/6,
055a/12, 061b/4, 073b/1
z.+ lar 077a/31
- zamāne:** (Ar.) devir
ḡusrev-i z. 076a/21
- zamīr:** (Ar.) iç, iç yüz
z. 033a/5
- zār:** (Far.) ağlayan, inleyen
z. bolġay 076a/19
z. ét 017b/18
z. étđi 049b/1
z. olmışam 042b/13
z. 010a/26, 010b/10, 013a/9,
029b/16, 042b/2, 080a/47, 080b/15
āşüfte-i z.+ imġa 020a/12
z.+ idin 080b/93
ḡāl-i dil-i z.+ imni 074a/62
ḡāl-i z.+ ine 042b/14
- zarāfet:** (Ar.) incelik, naziklik
z. 078a/6, 078a/12, 078a/18,
078a/24
- zarar:** (Ar.) ziyan, zarar
z. 021a/3, 074b/36
- zarūret:** (Ar.) muhtaçlık, çaresizlik
z. 023b/3
- zāyi':** (Ar.) kayıp
z. 054a/10
- zebān:** (Far.) dil
z. 031b/14
z.+ ım 036a/4
tiġ-i z.+ in 015a/11
- zebāne:** (Far.) alev, ateş yalını
z.- i şeyḡ 038a/8
- zebūn:** (Far.) zayıf
z. 062a/15, 078b/20

- zehī:** (Far.) ne güzel!
z. 006a/7, 068b/8
- zehr:** (Far.) zehir
z.- i firāk 020a/9
z.- i helāhil 035b/12
z. oldı 036a/8
z.+ i 035b/9
z.+ idin 070a/7
- zehr-āb:** (Far.) zehirli su
z.- ı ğam 054a/17
- zekāt:** (Ar.) zekat
z.+ in 029b/5
- zelāl:**
reşha-i z.+ in 050a/8
- zelzele:** (Ar.) deprem
z. 006b/11
- zemzem:** (Ar.) Kabe civarındaki meşhur kuyu
z. 003b/4
- zenaḥ:** (Far.) çene
z. 036b/1
- zencīr:** (Far.) zencir
z.- i çameldur 040a/11
z.- i ğisū-i semensāğa 066a/1
z.+ idin 001b/4
z.+ iğa 006a/15
- zeng:** (Far.) pas
z.- i ğamdın 008b/16
z.- i hicr 059a/8
z.+ ini 075a/38
- zer:** (Far.) altın
z. 076b/57
tāc-i z.+ e 034b/2
z.+ i 079b/165
- zerd:** (Far.) sarı, solgun
z. 040b/2
- zer-efşān:** (Far.) altın saçan
dest-i z.+ in 008a/9
- zerḳ:** (Ar.) hile
z. 038a/5
- zerrin:** (Far.) sarı, altından altın gibi parlak
z. 034b/3
- bürk-i z.** 034b/9
büt-ı z. 011b/2
sāgar-i z. 002a/6
- zevāl:** (Ar.) yok olma
z. 062b/5
z.+ in 050a/6
- zīb:** (Far.) süs, bezek
z.- i kişver 076b/45
z. 006a/14, 038a/12, 076b/12
- zībā:** (Far.) süslü, güzel
z. 074a/22, 076b/37
ķāmet-i z. 002b/1
ruḥ-i z.+ sıdın 061a/15
- zindān:** (Far.) zindan, hapisane
z.+ idin 061b/6
- zinde:** (Far.) diri, dinç
z. eyler 073a/4
- zinhar:** (Far.) sakın, asla
z. 029b/1, 029b/12, 045a/15,
050b/12, 070a/11, 075a/49
- zīr ü zeber:** (Far.) altüst
z. 076b/63
- ziyā:** (Ar.) ışık aydınlık
z. 003b/8
z.+ sidin 059a/2
- ziyād:** (Ar.) çokluk, fazlalık
z. t 070a/25
- ziyāde:** (Ar.) artma, bol
z. 022a/8, 050a/11, 076a/17
- ziyān:** (Far.) kayıp, zarar
z. 028b/1
- ziyāret:** (Ar.) görmeye gitme
z. eyledim 047a/8
z.+ gāhi 010a/17
- zor:** (Far.) güç, kuvvet
z. 056b/3, 061b/8
- zuhūr:** (Ar.) görünme
z.+ i 075a/27
- zūlm:** (Ar.) eziyet
z.- i felekdin 054b/13
z. éter 001a/7

z. eylediñ 071a/17
z. 074a/27, 079a/27, 079b/99
māyil-i z. 011b/13
z.+ idin 080b/34

zulmet: (Ar.) karanlık
z. 047a/12, 074b/8
z.+ ide 011a/2

zür-āzmā: (Far.) güç, kuvvet denemiş

furkat-i z.+ sidin 059a/10

zühd: (Ar.) kendini ibadete verme
z. 004b/6, 015a/2, 025a/16,
038a/4, 050a/7

züleyhā: (Ar.) Hz. Yusuf'un eşi
z. 001b/18, 003a/16, 017b/15,
053b/19, 080b/43
sevdā-i z. 020a/5
yād-ı z. 055b/2
z.+ de 023a/9

zülf: (Far.) zülf, saç
z.- i ^çanberāsādin 060b/12
z.- i dilāvīz 002b/9
z.- i dilāvīzni 027b/3
ser-i z.- i girihin 028a/7
z.- i perişāndın 052b/8
z.- i perişānıda 052b/11
z.- i perişāniğa 042a/8
z.- i pürtāb 014a/2
z.- i pürtābiñ 015b/11
z.- i semensā 005b/6
z. 068a/7
z.+ i 074b/29
z.+ idin 046a/11, 052a/7
kemend-i z.+ idin 010a/9
z.+ iğa 038b/2
z.+ in 060a/7, 066b/7
z.+ ini 059b/7
halka-i z.+ ini 014b/16
z.+ in 011a/5, 019a/8, 065a/8
z.+ in 002a/15
z.+ in 006a/15, 022b/5, 030b/1
z.+ ün 057b/11
z.+ üñdin 033b/9

zümre: (Ar.) topluluk
z.+ si 068a/14
z.+ side 033b/2

zunnār: (Ar.) papazların bellerine
bağladıkları ipten örülmüş kuşak, kemer

z.- i muhabbet 025a/15
z. kııl 010a/10

z. 033b/10, 034a/16, 074b/21

zabīḥ: (Ar.) kesen
z. 034a/8

zelīl: (Ar.) alçak
z. 058a/9

zerrāt: (Ar.) ufak parçalar, zerreler
z. 003a/2

zerre: (Ar.) zerre, çok küçük parça
z.- i melālīñ 050a/14
z. 053b/10, 055b/5, 066a/3,
071b/8, 079a/18
z.+ çe 023a/9
z.+ sini 022a/9

zevk: (Ar.) zevk
z.- i şarābiñe 073a/6
z.+ i 029a/3

Tr dil oranı : % 100 Adet : 2795

Toplam Kelime Sayısı : 19441
Toplam Madde Başı Sayısı : 2795
Benzersiz Toplam Madde Başı Sayısı :
2793